

བྱུང་ལྗོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ།

མཚན་པ་པོ། འཇམ་དཔལ་ལྔ་པའི་མཛེས་ལྗོངས།
མཚན་པ་པོ། འཇམ་དཔལ་ལྔ་པའི་མཛེས་ལྗོངས།

༄༅། །ལེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་རྒྱུན་པའི་ཨན་རག་གི་བརྟན་བཙོས་
ཨརྟན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལྟར་གི་སྟེ་ཨ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་ལོ། ལེས་མཛོད་ཆེན་ཆེན་ལུབ།
ལེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྟེགས་ལང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱི་ལོ་ཨང་།

SJRB-0229

དེབ་གསལ་ལོ་བཟང་གི་བཟ་གཞི་རབ་སོར་བཞག་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་བྱང་སླེལ་གྱིས་ལུ་སྤྲིག་བྱས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་སློབ་རྩལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སླེལ་བྱས།

༡༠༡༩ ལྷ་བཞི་པ་དགས་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།

༡༠༢༠ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༣ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིག་ལ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ལ།

གསལ་བཟང་།

དཔེ་ཆ་འདི་ ༢༠༡༥ ལོར་འབྲུལ་ཚེས་ཐོག་རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་ལྷ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ས་

ཆེན་གཉིས་བྱང་སླེལ་ཐོག་པར་འབྲེམས་བྱས་པ་རེད།

དཀར་ཆག

རོ་སྐྱོད་མདོར་བསྡུས།	iv
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་	
བའི་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལྷུང་གི་སྡེ་མ།	༡
ཐ་སྐྱད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཚན་གྱི་དོན།.....	༥
མཚན་གྱི་རོ་བོ།.....	༥
གཉེས་པ་གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་པོའི་གྲངས།	༧
གསུམ་པ་གྲུས་པས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱག་བྱ་བ།	༡༠
རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།	༡༡
མཚོད་བར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	༡༡
དང་པོ་དགོས་དོན།	༡༡
གཉེས་པ་བསྐྱུས་དོན།	༡༣
གསུམ་པ་ཆོག་དོན།	༡༣
མཚོད་བརྗོད།	༡༣
གཉེས་པ་དམ་བཅའ།	༡༠
གསུམ་པ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ།	༡༡
གཉེས་པ་རྒྱ་མ་བརྒྱད་པས་རི་ལྟར་བྱེ་ཚུལ།	༡༡

གསུམ་པ་དབྱེ་བར་འིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁེངས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་བཅས་པ།	༢༧
གཉེས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོངས།	༣༤
སྤྱི་དོན།	༣༤
གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན།	༣༠
རང་ཉིད་ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད།	༣༠
ལྷ་འགྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར།	༣༠
ཅ་བས་མདོར་བསྟན་པ།	༣༢
འགྲེལ་བས་རྒྱས་བར་བཤད་པ།	༤༤
དགོས་དོན།	༤༤
གཉེས་པ་བསྐྱེད་དོན།	༤༤
རྒྱས་པ་ལ་དང་བ་ལ་བརྒྱད།	༤༤
བསྐྱེད་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་.....	༤༤
སྐབས་དང་པོ།	༡༧༡
གཉེས་པ་ཚོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད།	༡༧༡
འཇུག་ལུལ་མཐེན་གསུམ།	༡༧༡
འབྲས་བུ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་མཐེན།	༡༧༡
སྐབས་གཉེས་པ།	༤༦༠
གཉེས་པ་རྒྱ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས།	༤༦༠
ལམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་རྒྱས་བཤད།	༤༦༠

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ།	༥༣༧
སྐབས་གསུམ་པ།	༥༣༧
ངོ་མོ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།	༥༣༧
གསུམ་པ་མཆེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ།	༥༥༩
བཞི་པ་སྐབས་བསྟུ་བ།	༥༥༩
སྐབས་བཞི་པ།	༥༥༩
འཇུག་པ་སྦྱོར་བཞི།	༥༥༩
དབང་ཚོབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱོམ་པ་རྣམ་ཀུམ།	༥༥༩
སྐབས་ལྔ་པ།	༥༠༥
གཉིས་པ་དབང་ཚོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་པ་ཅེ་སྦྱོར།	༥༠༥
སྐབས་དྲུག་པ།	༥༡༩
གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཚོབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ། ..	༥༡༩
སྐབས་བདུན་པ།	༥༡༦
བཞི་པ་བརྟན་པ་ཚོབ་ནས་གཅིག་ཅང་སྐྱོམ་པ་སྐད་ཅིག་མ། ...	༥༡༦
སྐབས་བརྒྱད་པ།	༥༢༣
ངོ་མོ་ཉིད་སྟུ།	༥༢༩
གཉིས་པ་ཚོས་སྟུ།	༥༢༥
གསུམ་པ་ལོངས་སྦྱོར་རྫོགས་པ།	༥༡༡
བཞི་པ་སྟུལ་པའི་སྟུ།	༤༣༧

ལུ་བ་ཚོས་སྐྱུ་མཛད་པ།	༡༩༡
གཉིས་པ་བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱག་ཏུ་དབྱེ་བ།	༡༩༠
གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།	༡༩༩
གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།	༡༩༩
པར་བྱང་སློན་ཚིག།	༡༩༧

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྟུན།

བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ལོ། ལྷི་ལོ་ ༡༣༤༠ ལོར་གཙང་སྟོད་ཁོ་སྤུའི་ཕོ་གས་ཀྱི་ཤལ་སྤྲད་སྐོམ་གནས་
ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ལྷ་མ་བྲག་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་སྟོབ་དཔོན་མ་
བསོད་ནམས་འབྲུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས།

དགྲུང་ལོ་ལྷ་བ་ནས་མ་ཡུམ་ལས་ཡི་གེའི་སྟོར་སྟོག་དང་། དཔོན་རྒྱལ་སེང་ལས་ཅེས་དང་
ཡི་གེའི་རིག་བཤུངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པར་ཁོ་སྤུ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་བྱུང་དུ་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཞུས།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཁོ་སྤུ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ས་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཚོག་བྱིས་བྱ་བའི་དབང་བཞི་
རྫོགས་པར་ཞུས་པ་དང་། གཞན་མན་དག་ཟབ་ཚོས་ཀྱང་གསལ། ཉིད་ཀྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཆེན་ཚུལ་
ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་སྤྱན་རླབས་གསང་བ་སྟོར་པོ་དང་། དཔོངས་འདུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད།
སྲང་ཁབ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བ། མདོར་ན་གསང་སྤྲུགས་རྙིང་མའི་རྒྱད་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤུང་
གཞུབས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆ་ཚང་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྲེད་སྤྲ་འགྲུང་ལྷ། ལྷིས་འགྲུང་
བཅུགསུམ། སེམས་སྡེ་མ་བྱ་བཙུང་བརྒྱད། སྟོང་སྡེའི་སྟོར་ལ་སོགས་པ། ཞི་གྲེད་རྒྱད་ལྷི་མ་ལ་
སོགས་པ་དང་། ལྷ་རྩའི་གཉེར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྟོར་ནམས་གསལ། གཞན་ཡང་སྤྲོན་
དབྱུད། བཟོ་རིག། བཅུད་ལེན། མཁུན་སྤྲད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་བཙུན་བརྒྱད་པ་ ༡༣༠༢ ལ་ལོ་རྒྱའི་མཁན་བརྒྱད་འཛིན་པའི་ཁོ་སྤུའི་མཁན་ཆེན་
རིན་ཆེན་སེང་གོ་དཔལ་བཟང་དང་། མཁས་མཚོག་ཚད་མའི་སྟེས་བྱུངས་སྟོབ་དཔོན་རིགས་
ཐེགས་པའི་བྱུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱུབས། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་
དང་པར་ལྷན་སོགས་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་ཚད་མའི་སྟེས་བྱུངས་བསོད་ནམས་
མགོན་གྱི་བྱུང་དུ་ཐོག་མར་པར་ལྷན་འགྲེལ་རྒྱུགས་སྟོར་མཛད། དེ་ནས་པར་ལྷན་དང་

འདུལ་བ་ཚད་མའི་གཞུང་སོགས་གསལ་ན་ཉེ་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཉིན་མོ་གསོལ་བ་དལ་ལྷོད་
 གྱིས་བཞེས་ལོང་དང་ན་བཟང་རལ་བའང་འཆེ་མ་ལོང་མེད་ལ། མཚན་མོ་དཀར་མེའི་ལོད་ལ་
 དཔེ་གཟེགས་མཛད་པ་སོགས་བཙོན་བ་ཆེན་པོ་མཛད། གཞན་པར་ཕྱིན་རྟོག་ལུགས། འགྲོམ་
 ལུགས། ལུ་ལུགས། དེ་དག་གི་རྒྱ་བ་ཆོས་ཉི་ཁྲི་སྤང་བ་སོགས་པར་ཕྱིན་དང། སྲོད་འཇུག་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་སྤེའི་སྐོར། མདོ་ཅ་དང་མེ་ཉོག་ལྷེད་རྒྱུད་ལ་སོགས་འདུལ་སྐོར་ནམས་ཀྱང་
 ཞོར་ཉན་དུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་སྐོབ་དཔོན་ཚད་མའི་སྤྲེས་བུ་དེ་ཉིད་ལས་ལུག་ཆེན་བཅའི་
 སྐོར། སེམས་ཉིད་རལ་གསའི་སྐོར། མན་རག་བརྒྱ་ཅའི་སྐོར་སོགས་མན་རག་གི་སྐོར་མང་
 པོའང་ཞོར་ཉན་དུ་གསལ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ་ལས་བྱིས་བུ་པའི་དབང་དང་
 ཅ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་མཚོག་གི་སྐོར། བདེ་ཆེན་གྱི་དབང་བཀའ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་
 བཀའ་སོགས་བདེ་རལ་གཅིག་གི་སྐོར། དབྱ་ནག་ལང་ལུགས་དང་འཛིགས་བྱེད་སྐྱོ་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་བཀའ་སོགས་གཤེན་རྗེའི་གསེད་ཀྱི་སྐོར། འཁོར་ཆེན་གྱི་དབང་བཀའ་སོགས་གསལ།
 གཞན་སྐོབ་དཔོན་དོན་གྲུབ་དཔལ་དང་། ཉིད་ཀྱི་ཡབ་རྣམ་བཤག་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
 པོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཡབ་རྣམ་བཤག་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྤེ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ལྷ་སྐོར་མཛད། དབུས་ནས་མཁས་པ་ལྷུ་གཤོན་ལུ་དང་། ལ་རག་བྱང་གཞོན།
 གཙང་ནས་མཁས་པ་དཔལ་ལྷན་སེང་གོ་དང་། འཇམ་སྐུ་སོགས་དང་ལུང་རིགས་གྱིས་བརྟམ་
 བརྟག་གཞན་བས། མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་བུའང་སྟོན་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བུ་སྟོན་ཞེས་
 པའི་མཚན་ཡང་དེ་ནས་ཐོགས་པར་བཤད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ ༡༣༡༩ ལོར་བཏ་ཆེན་གྱི་མཁན་བརྒྱུད་བཞི་པ་མཁན་ཆེན་གྲགས་
 པ་གཞོན་ལུ་དང་། སྐོབ་དཔོན་ལས་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། སྐོབ་དཔོན་གསལ་སྟེ་སྟོན་པ་
 འདུལ་འཛིན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། དང་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་བཟང་པོས་ཐོག་བྲངས་པ་
 ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད། མཁན་པོ་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་སོགས་

གསལ་བ་དང་ཤེད་སྡེད་མདོ་སྡེད་སོགས་ཞོར་ཉན་དུ་མངོན། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་
ལས་འདུལ་བ་མདོ་ཅེ་ལ་བྱུ་རྒྱུ་ག་བཏབ་པའི་བཤད་བཀའ་སོགས་གསལ།

ཁོ་སྤུར་པར་ཕྱིན་དང་། འདུལ་བ། མདོན་པ་བཅས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་མངོན། ཚོས་
སྤང་ལ་པར་ཚད་བསྡུས་གསུམ་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་པའི་རྐང་
མངོན། ཚོས་བར་ལ་འཁྲེན་བཀའ་ལུང་། ཉང་རོ་ལྷག་པ་རྟེ། ཁོ་བཅས་ཁ་སོགས་སྤུ་པར་ཚད་མདོན་
པ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་དང་ཞར་ཚོས་གང་མང་གནང་བ་དང་། དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་རབ་བྱུང་
དགེ་བསྐྱེན་ལ་སོགས་ཁི་ཐག་ཏུ་ལོངས་པའི་མཁན་སློབ་མངོན།

དེ་ནས་ཐར་བ་སྤྱིར་དུ་མེདས་ནས་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སློབ་དཔོན་
དུ་བསྐྱེན་ནས་ལོ་བཞི་ལྷག་ལ་སྐྱ་ཅ་རྒྱ་བ་དང་། ག་ལྷ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་སྤྱངས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱོན་དག་ཤེད་སྡེད་ལྗོས་གར། མདོན་བརྗོད་སོགས་ལའང་སྤྱངས། རྒྱ་གར་
སོགས་སྤུ་བེབས་མ་སློང་ནའང་རྒྱ་གར་ཤར་ལུབ་དང་། ཁ་ཆེ། སི་རྒྱ་སྤྱིར་ལ་སོགས་པའི་ཡི་
གའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མཁྲེན་པའི་ལོ་རྒྱ་བར་གྱུར། བཀའ་དང་བསྐྱེན་བཅས་མང་དག་ཅིག་པོད་
བསྐྱུར་མངོན།

གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གོང་མ་སོགས་ལྷུས་ཏེ། འདག་སྦྱར་གྱིས་
སྤུ་མཚན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སློབ་པའང་མངོན། གཞན་ཡང་སློར་བ་དུག་དང་རྒྱུད་མི་མ་སོགས་
དུས་འཁོར། རྗོ་རྗོ་སྤྱིར་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་མོང་དང་སྐྱོན་མོང་མེན་པའི་ཚོས་དུ་མ་གསལ་བ་
དང་། རྒྱ་མ་དམ་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གོ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བཀའ་དུ་འབྲོའི་དགོངས་པ་
གཅིག་ཏུ་དེལ་བ་སོགས་དབང་བཀའ་མང་དུ་ལྷུས།

གཞན་དུས་འཁོར་ལ་སྤྱགས་སློང་མངོན་ཕྱིར་དཔོན་པོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་
འཁོར་གྱི་བཤད་བཀའ་དུ་འབྲོའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དེལ་བ་ལ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་དང་བཅས་
པ། མན་དག་ལག་ལེན་གྱི་གནད། དུས་འཁོར་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསལ་བས་དུས་འཁོར་
ལ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཕྱིས་བྱོན་པོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པ་

བྱ་དོལ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ལ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་
ཐབས་གང་མང་ཡང་གསལ། ལྷ་མ་ལི་བྱ་ཉི་དུ་བ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར་འཛྲུག་གི་གདམས་པ་
སོགས་མན་ངག་མང་པོ་གསལ། གཞན་ལྷ་མ་ཀུ་སྐྱ་ར་སི་རྩི་ལས་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཀྱི་
མན་ངག་མང་དུ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་སྐྱེ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཞ་ལུ་
ཚོས་སྤེའི་གདན་ས་བཟུང་། ལྷགས་དང་མཚན་ཉིད་གྱི་བཤའ་བྲུ་བཅུགས་ནས་ལོ་སོ་སོ་བྱུག་པ་
ཚོས་འཆད་གནང་། ཚོས་སྤེ་ཆེན་པོར་དགོ་འདུན་ཚོགས་པ་སྲུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དེ་ཙམ་གྱི་
ཚོགས་དཔོན་མཛོད།

རྩོ་བོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་ཞ་ལུ་རི་ལུག་ཏུ་སྤེ་རྒྱུང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གཞི་
བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་བཅས་པ་གསལ་དུ་བཞེངས་ཏེ། མདོ་སྐྱབས་གྱི་
བཤའ་བྲུ་བཅུགས། ལྷར་ཐང་གི་བརྟན་འགྲུང་ལ་ཞུས་དག་གནང་ཞིང་། དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་
ལོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྤེང་བ་ཞེས་པ་བསྒྲིགས། རི་ལུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་
ཚོགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་ཐོག་སྟོབ་མ་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་ཤིང་བརྟན་པ་
འཛིན་པའི་སྤེས་ཆེན་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་སྟོབ་དཔོན། བྱ་ལུག་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། རྗེ་འདིས་
བྱ་ལུགས་བྱུབ་མཐའི་སྟོབ་བཏོད་པས་དེའི་རྒྱུད་འཛིན་ནམས་ལ་ཞ་ལུ་བའི་བྱུབ་མཐའམ་བྱ་
ལུགས་ཞེས་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ ༡༣༣༣ ལོར་[བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཚོས་
གྱི་འབྲུང་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་]ཅེས་བྱ་བའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་[བྱ་སྟོན་ཚོས་
འབྲུང་]ཞེས་པ་མཛོད།

དགྲུང་ལོར་ལྷ་པ་ ༡༣༤༤ ལོར་སོག་པོའི་ཤོང་མས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་ཞུའི་སོ་ཉ་འགྲོར་ཡང་
མ་ཐེབས་པར་དབེན་པར་སྐྱེ་དང་གསང་སྐྱབས་གྱི་གཞུང་མང་པོ་འགོ་བརྒྱུད་དང་གཞི་བརྒྱུད་
མཛོད། དམ་པ་འདི་བརྟན་འགོ་སྤྱི་ལ་ལུག་རྗེས་ཆེ་ལ་སྐྱབས་པར་དུས་འཁོར་དང་སྐར་ཅིས་གྱི་སྐོར་

ལ་ཕྱག་རྗེས་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། མཛད་འབྲིན་རྒྱས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཅུ་མ་ལ་སོགས་གྱིས་
གྲང་དང་གྲུས་ཞུས་པར་མ་ཟད། རྟོར་གྱི་མི་དཔོན་བརྒྱ་མཉམ་དམག་འབྲུམ་ཚོ་གསུམ་དང་ཁྲི་མཉམ་
གཉིས་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་དུང་དུ་སྟོགས་ནས་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་སོགས་གསར་
སྟོགས་གྱི་ཚོས་ཞུས། གཞན་རིས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་སྐལ་ལྷན་མང་པོར་མདོ་སྟོགས་གྱི་ཚོས་ཚུལ་
གང་མང་གནང་།

རེ་གཉིས་པ་ ༡༣༡༡ ལོར་གཡའ་མག་གི་ཟེང་འཁྲུག་བསྡུམ་ཆེད་དུས་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས།
༡༣༡༣ ལོར་ས་སྐུར་བྱོན། ས་སྐུའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་དཔལ་རྗོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བཅུ་
གཅིག་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཚོགས་ལས་ལྷ་བ་པ་བཞེངས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་
གསལ་བ་ཞེས་བ་ལྷགས་ཚོམ་མཛད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟོ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་
དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་འགྲུར་ཆ་ཚང་། བོད་གྱི་ལོ་བཅ་
རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསུང་རྟེན་དུ་མ་བཞེངས་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ལ་སྐུ་ཚང་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཞ་ལུའི་གདན་ས་གཏད་ནས་རི་
ཕྱག་དུ་གཏན་བཞུགས་མཛད།

སྟོ་བ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། སྐུ་ཚང་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། བྲང་པ་དཀོན་མཆོག་གྲགས། ཤོང་
གསུམ་བདེ་ཆེན་བ་ཚོས་གྱི་མགོན་པོ། ལྷུང་པོ་ལྷ་ས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཁོང་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་སའི་གནས་ཁོ་སྤྱད། ཞ་ལུ། རི་ཕྱག་
གཚོ་བོར་མཛད་ཡོད་པ་དང་། དགྲུང་གྲངས་དོན་བཞི་པའི་མཇུག་ནས་སྐུ་མཚམས་བཅད་དེ་ཉིན་
མཚན་ཁོར་མོ་ལྷུག་དུ་ཚོགས་བྱུང་བཞུགས་པ་ལས་དབུ་སྲུ་ལ་མི་རེག་པར་ཉམས་བཞེས་ལ་
གཅིག་དུ་གཞོལ་སྲུང་དགྲུང་གྲངས་དོན་ལྷ་ལ་ཐེབས་པ་ ༡༣༤ ལོར་ཞ་ལུ་རི་ཕྱག་དུ་སྐུ་
གཤེགས། གསུང་ཚོམ་པོད་ཉི་ལྷུ་ཅུ་གཙམ་པོ་རྒྱ་ལའི་ཞོལ་སར་ཁང་དུ་ཡོད་པར་བཤད། བསྐྱར་
ཚོམ་ཡང་དུ་མ་བཞུགས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན་ནས། བུ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཅེ་ཡོད་བུ་ལ་རྗེས་དོན་ཞི། བཀའ་བསྟན་སོགས་གཞུང་

ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་མེད་འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ལ་དྲིས་ཞེས་པ་ཡིན། གཟིགས་
རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ། །]ཞེས་པའི་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡང་ཡོད་དོ། །

རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཁོ་སུ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་མཛད་པའི་[བུ་སྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་དོ་
མཚར་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་ཉེར་གཅིག་པ་]དང་། སྐྱ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་
[ཚོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་བུ་སྟོན་ལོ་ལྷ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྣེམ་པའི་མེ་ཉོག་] ལྷ་མ་མགོན་
པོ་དབལ་བས་མཛད་པའི་[ཚོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་སྟེང་བ།] རྒྱང་པོ་སྣམ་པ་གཞོན་ཏུ་བསོད་
ནམས་གྱིས་མཛད་པའི་[ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོན་ཏན་རིན་
པོ་ཆའི་ལྷན་པོ་]སོགས་ཡོད།

༡༠༧༩.༠༧.ལ་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་པས་བཏུས་བསྒྲིགས་བྱས།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡུང་གི་སྟེ་མ་
ཞེས་བྱ་བ།

༡༡༡། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་སྤྱད་འཆོལ་ལོ། །

མཁའ་གསུམ་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ། །སྟོར་བཞི་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན། །རྒྱ་
བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། །འཕྲིན་ལས་འོད་སྟོང་ལྡན་པའི་ཡུམ། །སྟོགས་ལ་
བྱང་བ་འདུ་བའི་གཞི། །ཡེགས་བཤད་རྒྱུད་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །བདག་སྟོའི་བསྟོ་ཁ་སྤེ་
ལ། །རྣམ་དཔྱོད་གེ་སར་གསལ་བར་མཛོད། །སྲིད་པའི་གདུང་སྟོབ་ཉོན་མོངས་སྟུན་
སེལ་ཉེར་ཞི་ཀུན་དའི་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤེད་ཀུན་ཤེས་ཆ་ཤས་ཅན། །སྤྱིབ་གཉིས་སྟུན་
ཚོགས་རྒྱ་འོད་བཅས་འཛོམས་གཞན་དོན་བསྟོའི་ནགས་ཚལ་རྒྱས་ཤེད་ལམ་ཤེས་
འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །མཐའ་གཉིས་བསྟོད་པ་གཉིས་བཟུང་སྲིད་ཞི་ཉི་རྒྱའི་གཟི་འཛོག་
ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཅོད་དོན་གཉིས་བསྟོས་གཉིས་ལྡན། །ཚོས་སྟོག་རྒྱུན་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་
ལྷ་བུའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་ཡུམ་དེ་ལ་སྤྱད་འཆོལ། །གང་གི་

གསུང་ཟེར་ཆ་ཙམ་ལྷུང་བས་ཀྱང། །སེང་གོ་འཕྲོག་གེད་དཀྱིག་གི་སྟིང་པོ་དང། །ལྷང་
 པོའི་གདོང་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དའི་ཚལ། །བྱམ་གེད་སྤུང་དབང་ཉི་མ་དེ་ལ་
 འདུད། །སྟེ་དང་འཆི་བའི་འཆིང་བ་སྤངས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྟེ་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་
 པའི་སྟུ། །ཚོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཉོགས་ཀྱང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྣ་
 ཚོགས་བརྗོད་བ་སྟོན་པའི་གསུང། །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་གཟིགས་པ་མེད་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མ་ལྟར་བརྗེ་བའི་སྤྱགས་མངའ་བ། །འཛིགས་པ་ཀུན་གྱི་སྦྱབས་སུ་
 ལྷུང་ཀྱང་བདག་སྦྱོར་མཐའ་དག་སྦྱག་མཚན་མི་པམ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །གང་གི་སྟོ་གོས་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་གེད་ཅིང། །དངོས་པོར་སྦྱ་
 བ་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །སྟོབས་པ་འཕྲོག་གེད་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་
 འདུད། །དེ་དག་གསུང་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་དོན། །སྟོ་མིག་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྟོང་
 ལུལ་འདྲི། །མཁས་ཚོགས་སྣ་མའི་ལེགས་བཤམ་མོས་པའི་མཐུས། །སྟོ་ཚུང་བདག་
 ཀྱང་རྣམ་བཤམ་གེད་པར་སྟོ། །འདོད་ཆགས་སྦྱ་གཅན་གདུག་པས་འཆེ་གེད་ཅིང། །ཞེ་
 ལྷང་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་འགྲིབ་འལྷུང་ལ། །གཉི་སྤྱག་ནག་པོ་ར་རིས་ཁེབས་པ་ཡི། །ཁོ་
 པོའི་སྟོ་གོས་སྦྱན་པོ་སྣ་འོད་གྱིས། །གསུང་རབ་ཚུ་གཉེར་གཉེར་མི་ཉེད་པ་
 ལས། །འཁྲུངས་པའི་མཚོ་སྟེན་རྒྱན་འགྲེལ་བྱི་མེད་གྱི། །དེས་དོན་ཟེ་འལྷུང་གི་སྟེང་རི་
 ལྷའི་དོན། །གོ་སར་གསལ་བར་གེད་པར་ག་ལ་བུས། །དེ་སྟོ་མོད་གྱི་གངས་རིའི་ཚོང་
 འདྲི་ན། །འཕགས་དང་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤམ་རྣ་ལྟར་འདོད། །ཀུན་རབས་སྟོངས་
 པའི་རྗེས་སྟོས་གཙོར་འཛིན་པའི། །ངན་ཉོག་སྦྱག་བུ་མ་སྦྱན་པར་འདི་ཚུང་
 ལྷུང། །བདག་གིས་མདོ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤམ་མ་ལུས་དང། །མ་སྦྱང་གཙོག་ལག་ཉོག་

གཤེ་ཚུ་ལ་ཤེས་ནས། །ལྟ་བ་ངན་པའི་སྐྱུ་ལ་ཀུན་བཅོམ་སྟེ། །ལུང་རིགས་ཉི་མས་
 གཞུང་དོན་གཤེ་སར་དབྱེ། །གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྟོང་དང་སྟོང་མིན་ལག་པའི་བསྐྱེ་ལྷན་གྱིང་
 འོད་ཟེང་ཅན། །དན་པ་ཅམ་གྱིས་བ་སྐྱེ་གཡོ་བ་སྲིད་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་མཐར་གྱིང་
 བ། །སྟོ་ཡི་སྟོང་གྱུར་ཞི་བདེའི་རྒྱལ་པས་སྐྱོས་པའི་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་
 པའི། །གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་འདི་དོན་འབྱེད་ལ་སྐྱོ་སྐྱུ་གང་ཞིག་འབད་པ་འདོར་
 རམ་ཅི། །དེ་སྤྱིར་དམ་པའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཀུན་བཏུས་ནས། །རང་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་
 གཞན་ལ་ཡང་། །པན་པར་བྱ་སྤྱིར་ལུང་གི་སྒྲེ་མ་བྱ། །དད་བཅོམ་ཤེས་རབ་སྐྱུ་ལ་
 གུས་པར་ཉོན། །

འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་བཞག་ཏེ་མི་
 གནས་པའི་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྲིད་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལ་
 དབང་འབྱོར་པའི་དེད་དཔོན་དམ་པ་དེས། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐོ་བ་
 དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་དགོད་པའི་ཐབས་སྐྱེ་གྱུར་པ་རང་རང་གི་རིགས་དང་
 རྗེས་སྐྱེ་མ་སྐྱུ་པའི་ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་བརྒྱུད་ཞི་བཞི་སྟོང་བསྐྱུ་ཏེ། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་
 རྣམ་རབ་དང་གཙོ་བོ་དང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པོའི་དོན་གཙོ་རྒྱས་པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གཙོ་རྒྱས་
 གྱས་པ་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་བསྐྱུ་བཅོས་
 ལའང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྐྱོལ་བཞིར་གྲགས་ཏེ། ལྷ་སྐྱུ་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན་གཙོ་རྒྱས་
 པ་དབྱེ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས། ལྷོགས་སྤང་གི་གཙོ་བོའི་དོན་སོ་གཉིས་སྐྱེ་བསྐྱུས་པ་

བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྟུན། དྲི་ལེན་འཁྲུག་གི་ལྷོ་གཞུག་ལྟེ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་པ་
མ་མམ་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་བསྟུན་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་
པའི་གང་ཟག་པལ་ཆེད། མགོན་པོ་སྟོགས་བསྐྱད་པ་ལྟར་སྐྱོངས་པར་གྲུང་བ་ལ་
གཟིགས་ནས་ལུས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ལྟེ་གསུམ་ལ་བཞག་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མངོན་དོ། །

འདི་ལ་འདུག་པའི་སྐྱེ་འགྲུངས་པའི་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་ལ་སོགས་པ་
འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུང་བ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་འཕྲོ་ལྷོ་པས་དག་ལྡན་དང་། སངས་
རྒྱལ་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྐྱད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་གཞི་སྟོན་གྲགས་ཆ་དང་།
འཕྲོ་ལྷོ་སྟོན་པའི་སྟོན་མེད་མེད་བ་དང་། ཨ་རྒྱས་གཞན་གྱི་ལྷ་ཟེར་ལ་སོགས་པ་
མངོན་དོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་སྔ་མ་བཞིའི་ལེགས་བཤད་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བདུན་
ཏུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དང་
རྒྱན་ཏུ་སྐྱར་ཏེ་གསུངས་པ། སྟོན་དཔོན་ཏེ་འཕྲུལ་ཉི་མའི་འགྲེལ་བ་དང་། བརྒྱད་
སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། སྐྱད་འགྲེལ་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་དང་། དོན་གསལ་འགྲེལ་བ་འདི་
དང་བཞི་མངོན། འདི་ལ་རྒྱ་གང་ནས་འགྲུང་བའི་འགྲེལ་བ་ཀྱང་འཕྲོ་ལྷོ་རྟོགས་དཀའི་
སྐྱར་བ། ལྷན་མི་འདི་ཆོག་གསལ། ཏུ་བ་ཀྱི་སྟོན་སྟོགས་པ་དང་ཁ་ཆེ་གཞན་ཏུ་དཔལ་
གཉེས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་ཏེ། བཞིའོ། །འོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ནས་དེང་སང་གི་
བར་ཏུ་མང་ཏུ་མངོན་སྐྱང་མོད་ཀྱི། འགྲེལ་ཞིག་ཉུང་ནས་རྟོགས་དཀའ་ལ། འགྲེལ་
ཞིག་མང་ཞིང་པལ་ཆེར་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མི་མ་ལུན་པར་ལུན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོག་མང་པོ་
མིས་ནས། འགྲེལ་རྟོན་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱིས་དོར་བའི་བཤད་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་།

སྟེ། རྒྱ་ལྗོངས་མང་པོ་དང་། ཚོས་མངོན་པ་དང་། རྟོག་གེ་དང་བདེ་སྲོད་པའི་རིག་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་དང་དུལ་ཁ་ཐོབ་པ་དང་སྲོང་བའི་རྒྱ། དུམ་འདིའི་ཚིག་དང་
དོན་མ་ལུས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་དབྱེ་བར་གྲུའོ། །

འདི་བཤད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ།

བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་།

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས། བསྟན་བཅོས་རི་རྣམ་འགྲུར་རྩལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཐ་སྲེད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཚན་གྱི་དོན།

གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་པོའི་གྲངས། གུས་པས་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་བྲག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

མཚན་གྱི་དོན།

འདོགས་པའི་རྒྱ། བཏགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་བསྐྱར་བ་
དང་། བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལྟེ། རྒྱ་གར་ལྟེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། འདོད་
རྒྱལ་བའི་སྐྱའོ། །སྐད་དུ་ལྟེ། ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ལ་ཞེས་བ་དེ། སྤྲོ་སྤོ་ལས། དུ་
ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། ཞེས་སོ། །པོད་ལྟེ། ཁ་བ་ཅན་ཏེ། པོད་དང་པོད་ཆེན་
གཉིས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟེ། བརྒྱ་པ་ར་མི་ཉ་ལྟེ། ཤེར་ཕྱིན། ལྷ་པ་
དེ་ལྟེ། མན་ངག་། ལྷ་སྐྱེ་ལྟེ། བསྟན་བཅོས། ཨ་རྟེ་ས་མ་ཡ་ལྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ།
ཨ་ལོ་ཀླ་ར་ལྟེ། རྒྱ། ལྷ་མ་ལྟེ། ཞེས་བྲ་བ། དེ་རྟེ་ལྟེ། འགྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཤེར་སྲིན་ནི། རོག་ནས་འཆད་པ་སྟུར་
རོ། །གཉིས་པ་མན་དག་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟུར་དུ་ཁོང་དུ་སྟུང་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། མདོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉུང་འདུས་སམ་སྤྲས་པའི་དོན་
སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། ཚུམ་པ་པོ་རྣམ་
གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའ་དོན་བཤད་པ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་
སྲུ་མ་སྟུན་པ། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། [ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེལ་བར་
བཤད་པའི་དོན།.....] རྒྱུད་སྐྱེད། གང་ཞེས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞེས་གི། དབང་བྱས་
རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མ་སྟུན་
པ། དེ་ཡང་བྱང་སྟོང་བཀའ་བཞུགས་སྤྱི་བོས་སྤང་། །ཞེས་སོ། །མཚན་བྱ་ནི། འུ་སྤྲེལ་
འུ་ས་ན་ནི། འཚོས་པ་སྟེ། སྤེ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་འཚོས་ཤིང་། ཉ་ར་ཉ་སྟོལ་བའམ། སྤྲུ་ཡ་ནི། སྟོབ་
པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རན་འགོ་དང་སྲིད་པའི་དུལ་ཁ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ། ལྡ་
བཤད་འདི་བཀའ་ལའང་འཇུག་ལ། སྤྱིར་བཀའ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་བརྟུ་སྦྱར་བའང་
ཡོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། [རྣམ་བཤད་རིགས་པར་.....] ཉོན་མོངས་སྤྲུ་རྣམས་མ་ལུས་
འཚོས་པ་དང་། །རན་འགོ་སྲིད་ལས་སྟོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྟོན་ཡོན་ཉན་
སྤྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཉེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་
སོ། །མཚན་གཞི་ནི། རོ་བོ་མིང་དང་ཆེག་དང་ཡི་གའི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ། དབྱེ་བ། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །རན་གཡོ་སྟོང་བྲལ་དུལ་ཁ་

སྒྲོང་། །སོམ་ཚོད་སྐྱབ་པ་སྐྱུར་ལེན་པ། །བསྐྱེད་བཙུག་འཁོར་ལྷན་གྱི་ལ་གསུམ་ཏུ་
འདོད། །ཅེས་ཀྱི་སོ་རྒྱུ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་དགུ་ལས། ཚིག་གི་མ་མ་གསུམ་པོ་འདིར་
གཟུང་རོ། །

བཞི་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཨ་རྟེ་དོན་བཅུ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་
མངོན་ཏུ་སྟོན་པས་པ། སེ་ནི། དོན་བཅུ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཡང་དག་པར་
དེས་པ། ཨ་ཡ་རྟོགས་པ་སྟེ། མངོན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་
དེས་པར་རྟོགས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་པ་འཕམ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །

ལྷ་པ་རྒྱན་ནི། རྒྱན་དང་འབྲེལ་བར་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱི་རྒྱན་གསུགས་བཟང་པོ་ལ་མངོན་བྱེད་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྐྱུ་པ། གསལ་
བྱེད་མེ་ལོང་ཏུ་ཤར་བ་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དུམ་གྱི་མདོའི་
གསུགས་སྐྱབས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུས་སྐྱུ་པ། གསལ་བྱེད་བསྐྱེད་བཙུག་གི་མེ་
ལོང་གི་ནང་ཏུ་སྐྱང་བས་མཁས་པ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསུགས་རྒྱན་
རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མེ་ལོང་ནང་སོང་བ། མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྒྱུས་
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚོག་བསྐྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལེགས་གསུངས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་
ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ཚོས་ཀྱང་དོན་རྒྱུས་སྟེ་བས་མཁས་རྒྱུས་འདི་ན་དགའ་
མཚོག་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ། །

འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིང་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་འོ། །

བདུན་པ་འགྲེལ་བ་ནི། རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཞིབ་མོར་

འབྲེད་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེད། ཚིག་རེ་རེ་ནས་འབྲེད་པ་ཚིག་གི་འབྲེལ་པ། རྟོགས་དཀའ་
བའི་དོན་ཅམ་འབྲེད་པ་དཀའ་འབྲེད། ཅུ་བའི་དོན་སྒྲངས་ཏེ་འབྲེད་པ་དོན་ཅམ་གྱི་
འབྲེལ་པ། [.....བལ་པོ་ཞི་གནས་སྐྱེས་མཛད་པའི་མཛད་འབྲེལ་ལྟ་བུ།] ཅུ་བའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་འབྲེད་
པ་བསྐྱེས་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ། ཅུ་བའི་དོན་མདོ་དང་སྐྱོར་བ་མདོ་སྐྱོར་གྱི་འབྲེལ་པ།
གཞན་གྱིས་གོ་སྐྱར་བཞག་པ་འབྲེད་པ་གོ་སྐྱའི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས།
འདི་ཚོས་བཤེས་གྱིས་དོན་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་པར་འདོད་ལ། གསེར་སྲིང་པས་རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་པར་བཤམ་དོ། །

བརྒྱད་པ་ཚོད་སྐོང་ནི། དུམ་གྱི་མན་ངག་དང། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ། དུམ་དང་མངོན་རྟོགས་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ཡིན་ལ། མན་ངག་ཉིད་རྒྱན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །མེད་ན་སྐྱོས་སོ་ཞེན། ཁྱད་
ཡོད་དེ། དུམ་གྱི་མན་ངག་ནི། དོན་ཡིན་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི། མིང་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དང། ཁྱད་པར་གོང་དུ་བཤམ་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བད་སྐྱོར་བའི་རྒྱ། མིང་དངོས་ཀྱི་རྒྱེན། གང་ལས་མཚན་དུ་
གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་བད་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། སོ་
སྤྱིས་བད་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་སྐྱོད་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། ཅུ་བ་ཞེས་བད་སྐྱོར་བའི་
རྒྱ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། འབྲེལ་པ་ཞེས་བད་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྐོར་སྐྱོད་སྤང་བའི་
རྟོག་པ་ཡིན་ལོ། །གང་དག་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གི་ཉིད་ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་
ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉིད་ལེན་
རྒྱ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་གནས་ཁོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང།

བྱེད་པ་སྐད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། རྒྱུང་དང་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེའང་ཉེར་ལེན་ནི། འགྲུང་བ་བཞིའམ་སྐྱའི་རྩུལ། རྒྱུན་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞན་མིང་གིས་འདོགས་ཚུལ་ལ། བརྗོད་
བྱ་དང་། གཞུང་ཚད་དང་། གནས་དང་། ལྷ་བ་པོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། དཔེ་
དང་། ཚུམ་བ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ལུམ་དང་མདོན་
རྟོགས་བརྗོད་བྱའི་མིང་། རྒྱན་དཔེའི་མིང་། མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུགས་དང་འབྲེལ་པ་
རང་མིང་པོ། །འབྲེལ་པའི་སྐྱར་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་རང་མིང་པོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་དང་། བོད་སྐད་དང་། གཉིས་ཀ་སྐད་ཏུ་སྟོས་
པའི་དགོས་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྐྱོན་ཉེའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་ཅིང་། གཞུང་འདི་
ལ་རྒྱ་སྐད་ཏུ་མིང་འདི་སྐད་ཟེར་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཞུང་འདི་ལ་རྒྱན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱར་བས་བརྗོད་ཏུ་སྐྱེས་མིང་དོན་འབྲེལ་པ་ཤེས་
ཤིང་། ཐ་སྟོན་གྱི་ཏུ་སྐྱེས་མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་གཙོ་པོ། དོན་མཐོང་བ་
ལས་མིང་དྲན་པའང་དགོས་པ་ཅུ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། སྐྱིར་མིང་སྐད་ཏུ་སྟོས་པས་
བཙུགས་སྐྱོ་ཞིང་། རྒྱ་གཉིས་གྱིས་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་མཐོང་བས་རྒྱ་གཉིས་པོ་
ནམ་གངས་སུ་ཤེས་ལ། རྒྱ་སྐད་གོ་བ་མེད་པ་བོད་སྐད་གོ་བ་ཅན་ཏུ་སྐྱེས་བྱེད་ལ་
བྱས་ཤེས་ཅིན་གཙོའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ ། གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་པོའི་གྲངས། །ཞེ།

བམ་པོ་ཆེ་བཞི། ལྷོ་ཀ་སྟོང་གི་གསུམ་ཆ་ལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་བ་ལྷོ་ཀ་སུམ་
བརྒྱུ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ལྷོ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་

འབྲུང་བས་སོ། །སློབ་ཀྱི། ཚིགས་བཅད་ཡིན་ན། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལ་
སློབ་ཀྱི་གཅིག་གོ། །ལྷག་པ་ལ་ཚེག་པར་སྲུང་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་སློབ་ཀྱི་གཅིག་གོ། །དགོས་
པ་གཞུང་ཚད་མང་ཅུང་རྒྱུ་གས་པའི་སྲིད་ལོ་རྒྱ་བས་བྱས་ཀྱི། རྒྱ་དཔེ་ལ་བམ་པོ་མི་
བཟང་སློབ་ཀྱི་བཟང་འོ། །དང་པོ་ཞེས་པ། ལྷ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་འཆད་
འབྲུང་ལ་སློབ་པ་སྟེ། འོག་མ་ཀུན་ལ་འད་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ། གྲུས་པས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་བྱ་བ། །ཞེ།

བྱས་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པར་འོ། །གང་ལ་ན། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སྐྱེ་བ་པ་སངས་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྲིད་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སློབ་རྒྱས་
སྲིད། །སངས་རྒྱས་པད་མ་ལྟར་སངས་རྒྱས། །དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་མཚན་གསོལ་
ཏོ། །ཞེས་སོ། དང་ནི། བསྐྱུ་བའོ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་དང་། ཀུན་བྱང་གི་དོན་ཀུན་དང་། ལྷང་འདས་ཐོབ་པས་མི་ཟད་པའི་རྟག་པ་
དང་། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་རྟོགས་པས་ན། བྱང་སེམས་ཏེ། དེ་ཉིད་བཟང་
རྟོགས་དོན་ཆེན་ལེགས་རྟོགས་དང་། །དོན་ཀུན་རྟོགས་དང་རྟག་ཏུ་རྟོགས་པ་
དང་། །ཐབས་རྟོགས་རྟོགས་པར་འབྲུང་བའི་བྱང་པར་རྒྱ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འོ། །གང་གིས་ན། ལོ་རྒྱ་བས་
སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། བསྐྱུ་བཅོས་འདི་བསྐྱུང་བའི་ཐོག་མར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། ལྷོ་
གསུམ་གྲུས་པར་རོ། །དགོས་བཅའི་དོན་དུ་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐབས་གི་
དོན་འབྲུབ་ཅིང་བར་ཆད་ཞི་བར་བྱ་བའི་སྲིད་རོ། །བསྐྱུ་བཅོས་འདི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་

སྣོད་རྒྱ་ཤེས་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་ལྡོ་སྣོད་ཀྱི་
ཐོག་མར་འཇམ་དབལ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཚལ་བར་བཀའ་བཅད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་
གྲགས་ཀྱང་། བཀའ་བཅད་དག་ཀྱི་སྣང་ཞིང་ངེས་བཤད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ ༼ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས། ༽ལ་གསུམ་སྟེ།

རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།

མྱ་མ་བརྒྱད་པས་རི་རྣམས་སྤེལ་ཆུང་དང་། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཞིངས་བསྐྱུངས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ།

དགོས་བསྟུན་ཚིག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ ༼ དགོས་དོན། ༽ལ་གསུམ་སྟེ།

རང་དོན། གཞན་དོན། གཉིས་དོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པའི་སྣོད་པ་བྱས་
པས་རང་ཉིད་སྤྱེས་བྱ་དམ་པར་རྟོགས་ཏེ། ལོ་ཀ་ན་དམ་པ་རྣམས་རང་གི་བྱ་བ་ལ་
འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱུག་འཚལ་བ་ཡིན་ལ། འདྲིར་ཡང་དེ་
སྣང་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དམ་པའི་བྱུག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་གཞན་དང་པས་བསོད་ནམས་གསོག་ལ། དེ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱང་ཡོན་ཏེན་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་དེའི་བཀའ་འཇུག་པའི་བསྟན་པའི་བསྟན་

བཙུག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཇུག་ཅིང། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙུག་གི་བཞུགས་པ་
 འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་
 བས་བསྟན་བཙུག་འདི་ལ་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། འཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང།
 བན་བདེ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་བསྐྱར་འཆད་ཉན་གྱི་བུ་
 རྣམས་རང་རང་གི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པས་
 བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཅན་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་
 བསྐྱར་འཆད་ཉན་གྱི་བུ་བར་ཆད་ལྡོག་སྟེ། ཆད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་[.....བཙུག་
 འདས་ཀྱིས་ཆད་དུ་བརྗོད་པར་མཚན་པ་དག་བཙུག་པ་ཚོས་སྦྱོར་བསྐྱས།] ལས། བསོད་ནམས་བསལས་
 པའི་མི་དག་ལ། །གཞན་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་པའམ། །ལྷ་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་
 རྣམས་ཀྱིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལོག་ན་བསམ་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་
 བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུལ་ཁ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པོ། །[སྟོན་ལས་ཅེ་སྟོར་གྱི་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སྟོན་པའི་.....]
 མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིམ་
 གྱིས་དུལ་ཁ་ཐམར་ཕྱིན་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉི་ལྔ་པའི་ལོ།

ཕྱག་གི་ཡུམ་དགོད་པ་དང། དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་བས་མཚོད་བརྗོད་དང་
 བཞུགས་བྱའི་དོན་དང། དེ་བཞུགས་པར་ཁས་སྤངས་པས་བཞུགས་པར་དམ་བཅའ་སྟོན་

ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འབྲེལ་བ་བཞི་སྟེ། དགོས་
འབྲེལ་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱུག་དོན་ ། ལ།

མཚོན་བརྗོད་དང་།

དམ་བཅའ་དང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་མོ། །དང་
མོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷག་གི་ཡུལ་ནི། ཡུམ་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལ་
ནི། ཚེད་ཀྱི་བཞི་པའམ། བཞི་པའི་དོན་གྱི་བདུན་པའོ། །

འདིའི་མཐའ་དབུད་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག། གཞུང་གི་དགོངས་པ་
བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་མོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཀ་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ལྷ་མཚན་གཞི། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པར་མཚོན། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཡུམ་མཚན་
ཉིད་པ་མིན་པར་ཐམ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
རྟགས་ཚད་མ། འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཁྲུབ་པ་མེད་ན། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། ཡུམ་ལྟར་བཅོས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པ་དང་འགལ་ལོ། །རང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན། འདིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སྲུང་
གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདིན་པ་མི་སྤོང་བྱིར་དང་ནི། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཚོགས་
སྤོང་ཚོས་ཅན། སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཚོས་སྤྱད་ཐམ། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་

ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་བ་མེད་ན། བེ་མ་ལ་མེ་ཏུས། འོན་པམ་པའི་ཤེར་སྲིན་ལོ། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་
 ལོ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གོ་ཚ་དང་འཇུག་པ་དང་ཚོགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྐྱུ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མཐོང་སློམ་གྱི་ལམ་
 ཚོས་ཅན། དུམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་
 པའི་དམ་པ་ཐོབ་པ་མིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་བ་མེད་ན། མདོ་ལས། དུམ་འདི་ནི། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་དམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་དུམ་ཞེས་
 བུའོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱོད་སློབ་ལམ་ན་དུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན།
 དམ་མེད་ཅེས་བུའོ། །འོ་ན། པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པར་འབྱུང་བས་དེའི་སྲིད་ཤེར་སྲིན་
 ཞེས་བུའོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཏགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡོད་པ་
 ལ་སྲོགས་སྒང་གིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྲིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །བསྐྱུ་བ་བུའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱུ་ཡིན། །ཞེས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སློ་ཐབས་དང་ཅ་བ་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱང་
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྲིན་པའི་མཚོག་ལས་བྱུང། །ཞེས་སྐྱེད་པར་ལམ་ལྷ་དུམ་ལས་
 བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དུམ་ལས་བྱུང་བ་ལ་དུམ་གྱིས་མ་འབྲེལ་
 ཞེ། དཔེར་ན། མི་སློབ་ལམ་དེ། སློབ་ལམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བུའི་སྐྱུ་དོན། མཚན་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 གསུམ་མོ། །དང་བོ་ནི། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་སྲིད་བཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོང་།

བའོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཚོས་རབ་རྒྱ་རྒྱས་པར་འབྲེལ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་སྐྱེན་པ་ནི། ཤེས་སྐྱེན་ཉེ། ཞེས་པ་དང་། མདོ་
ལས། རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་བས་འཕགས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤེས་སྐྱེན་ཞེས་
བའོ། །སྐྱེན་པ་ནས་ཤེས་སྐྱེན་གྱི་བར་དུ་རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་བས་འཕགས་
སོ། །དེའི་སྤྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྲ། ལུང་སོ་རྣམས་
ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན། དེའི་སྤྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། སེ་སྤྱིར་ལ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་བྲ་ནི། ལུང་ཉེ་བ་ར་མཐུ་ཞེས་བསྐྱུར་བས་
དོན་དམ་པ། ལྷ་ནི། ལྷ་ན་ཤེས་པར། དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་པར་པོ། དོན་དམ་
ཤེས་པའི་སྤྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གཞན་སྐྱ་ཤེས་དང་སོ་
སོར་ནི། །རང་རིག་རབ་རྒྱ་ཤེས་སྤྱིར་དང་། །རབ་ཞི་ཐོབ་ཤེས་རབ་ལུང་བྱུང་། །ཡོན་
ཏན་ཐོབ་ཤེས་སྤྱིར་ཤེས་པར། །ཅེས་པས། གཞན་གྱི་སྐྱ་ལས་ཤེས་པས་ཤེས་པར་སྟེ།
ཚོགས་སྐྱོད། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཤེས་པས་ཤེས་པར་སྟེ། མཐོང་སྟོན་གྱི་མཉམ་
གཞག་དང་འབྲས་བུའི་ལུས། ཤེས་བྲ་རི་སྟེད་པ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པས་ཤེས་པར་སྟེ། རྗེས་
ཐོབ། སྟོན་སྤང་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་ཚོགས་པ་ལུང་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བས་ཤེས་པར་
སྟེ། སྟོན་ལམ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་པར་སྟེ། བར་ཚད་མེད་
ལམ་སོ། །གྱི་ནི། འབྲེལ་བའི་སྐྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་སྐད་ལ་ཤེས་པར་དང་པ་རོལ་གཞི་མ་ཐུན་
ཡིན་པས་དེ་མེད་དོ། །ལྷ་རྒྱུས། ཤེས་པར་ཤུང་དེ་ཡིན་ལ། པ་རོལ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་
ཤེས་པར་གྱི་པ་རོལ་པོ། །ཞེས་སོ། །པ་རོལ་ནི། སྤྱིར་ཞིའི་པ་རོལ་ལམ། སྐྱོན་ལམ་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་དགའི་པ་རོལ་པོ། །སྐྱེན་པ་ནི། རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའམ།

རིང་ཏུ་སོང་བའོ། །སྤྱད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཤེས་འབྲེན་པས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱུགས། །འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་སྲོང་བ་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །འབྲུམ་
 ལྷིག་ཏུ་སློན་ལམ་དང་། བཙུན་འགྲུམ་བརྩམས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་དང་། ལས་
 དང་། ཏུ་ཁ་དང་། འཁོར་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་རབ་བྱ་
 བ་དང་རྣམ་པ་འདི་དགའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་སྲིང་ཞེས་སོ། །མདོ་ལས། རབ་འབྱོར།
 གཞན་ཡང་ཡུམ་འདིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པར་གྱུར། པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པར་
 འགྱུར་བས་དེའི་སྲིང་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་དང་གཞུང་ནི།
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ལམ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ལ། གཞུང་ལ་བརྗོད་བྱའམ། འབྲས་བུའམ། རྒྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། དེ་
 བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་སྲིང་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིང་དང་། དེས་བསྟན་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྲིང་རོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་ཐོབ་པར་འདོད་
 པས་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །དངོས་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྲིང་རོ། །ཚོས་ཉིད་ནི། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་
 པར་བཤད་གྱུར། འདིར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་རིག་པར་བྱ་
 ལ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ན་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་
 རང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་སམ་རྒྱའི་མིང་གིས་བཏགས་

སོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན།
ཆོག་དང་དག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཏགས་པ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། གཙུ་ལོ་ལས་
དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དེགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་བོ་ནི།
ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་མིན་པར་ཐལ། དུམ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱད་པར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྤང་འདི་ནི་ཐར་པ་ལགས། ཞེས་
བས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །འབྲུམ་རྒྱུ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་དག་བཙུན་པའི་ལམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མིན་པར་
ཐལ། དུམ་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱད་པར། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་
ཕྱོན་ད་ལྟར་གང་བཏུགས་པ། །ཀུན་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་
ཡིན། ཞེས་བས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ། དངོས་བཏགས་
སྤྱིའི་མིང་ཡིན་པས་དེས་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱི་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་སྐོབ་ལམ་ནི། དུམ་བཏགས་པ་བར་ཕྱོགས་སྤང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་
བས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐོབ་ལམ་དུམ་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་སེམས་ཅོམ་
གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འགོག་གོ། ཞེ་ན། ཁོ་བོས་སྟོག་ལ་སྐྱ་ཡི་རྗོད་ཅིག། ཁོ་ན། ཕྱོགས་

སྤང་སེམས་ཙམ་བས་བཏགས་བ་བར་བཤད་བ་དང་ལགལ་ལོ། །ཞེ་ན། བྱིད་ལའང་
ཤུ་རྩེ་བ་སེམས་ཙམ་བས་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མཛད་བ་དང་བཅས་བ་ལ་ཅིའི་བྱིར་ཡུམ་ཞེས་བྱ་
ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་མཐོང་སློམ་ཡུམ་མཚན་ཉིད་ལ། སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་བཏགས་བ་བར་བཤད་བ་དང་ལགལ་ལོ། །

བཤད་སྐྱུར་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཞི། །པ་རོལ་རུ་བྱིན་བྱུག་མིང་
ཡང་མེད། །བཙུག་ལྷན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་བྱིན། །བྱུག་གི་སྐྱི་ལ་བཞུགས་བ་
ལགས། །ཞེས་ཉན་རང་ལ་ལམ་མཚན་ཉིད་བ་མེད་བར་བཤད་ཅིང་དབུ་མ་བ་སློབ་
དཔོན་དང་ཚོས་བཤེས་ལ་སོགས་བས་ལམ་དང་གཞུང་བཏགས་བ་བར་བཤད་བ་
དང་ལགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་ཡིན་བས་འགོག་ན། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་མཐོང་སློམ་ཡུམ་མཚན་ཉིད་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་འགོག་བར་ཐལ།
སེམས་ཙམ་གྱི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཏགས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པར་
ཚོགས་སྤང་གིས་བཤད། བཏགས་བ་བར་ཤུ་རྩེ་བས་བཤད། མཐོང་སློམ་མཚན་ཉིད་
པར་ཤུ་རྩེ་བས་བཤད། བཏགས་བ་བར་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཚོགས་སྤང་གིས་བཤད་
བས་སོ། །དེ་དག་གིས་བཤད་ཡུང་སེམས་ཙམ་གྱི་མི་འགྲུང་ན། དེར་བྱིད་ལའང་
མཚུངས་སོ། །ཡང་སློབ་ལམ་ཚོས་ཅན། སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་ཐལ། ཡུམ་
དངོས་མིན་པའི་བྱིར། བྱུག་པ་ཡོད་དེ་རྒྱུད་སྤང་མམ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་
གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདོད། །སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་
ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་དག་ནི། །སློང་རྒྱ་གཞན་
མེད་དེ་ཡི་བྱིར། །ཞེས་བས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་བྱིན་གྱིས་

མ་ཁྱེད་པས་སོ། །མདོ་ལས། བདག་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་
འདི་ལོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུའོ་སྐྱེས་ན། ཤེས་རབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཤེར་སྤྱིན་ཡིན་
བར་འགྱུར་བ་ནི། མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། སློབ་ལམ་ན་ཡུམ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། འབྲུམ་རྒྱུ་ལས། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་དོན་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་ལ་ཤེར་སྤྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། བྱེད་ལའང་
གཞོན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མེད་པར་མ་བཤམ་དེ། དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །འབྲུམ་རྒྱུ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་
ལོ་གལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཤེར་སྤྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་
སོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་བཅོས་རྣམས་ནི། བན་ཚུན་ནང་འགལ་བ་མང་པོ་དང་ལྡན་ལ། ལུང་
རྣམས་ནི། དགོངས་པ་ཅན་མང་བས་གང་འཆད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ཁས་
ལྷང་བར་བྱའོ། །ཡང་ལྷ་བ་སྤྱིང་པོས་ལྷུས་པ་ལས། མོས་བ་སྤྱོད་པའི་སའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཉེ། དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི།
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེར་སྤྱིན་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེར་སྤྱིན་
ནི། མཐོང་བའི་ལམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན།
བྱེད་ཚོས་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པ་སློབ་ལམ་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། སྐྱེ་མེད་པ་དང་བཅས་
དང་སྐྱེ་ཐོབ་དང་། ཞེས་ཚོས་སྐྱེ་ཡོད་པར་བཤམ་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་རྗེས་མཐུན་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེ་ན། འདིར་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡུམ་ཡོད་
པར་བཤམ་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སྤྱིར་རྗེས་པ་

གསུམ་གྱི་ལམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་གསལ་ལ་བར་བཤད་པའི་
བཀའ་བསྟན་བཙུན་བཙུན་གྱི་མ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུམ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ། དགོས་པ་བསྟན་བཙུན་བཙུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཚུལ་གྲུས་པར་ཉེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སམ། ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་
བ་ནི། མཚོག་ཏུ་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཉེན་བཅའ་ཤིག།

རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ཡུམ་དེའི་རྒྱན་མན་དག་གི་བསྟན་
བཙུན་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུང་བྱས་པ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚིག་དང་དོན་དག་
གོ། །བཤད་བྱའི་དོན་བརྗོད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུམ་རྒྱས་བསྟན་ཀུན་གྱི་དོན་
ཕྱེ་བས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་འགྲུང་བར་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་
བཤད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའོ། །དེ་མི་རིགས་ཉེ། རྒྱན་དུ་གྲུང་ཟེན་པས་སོ། །ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། སྐྱེས་པའམ་བྱང་མེད་ཀྱི་རྒྱན་དེ་མ་ཅན་དུ་གྲུང་ན་དགའ་བར་བྱེད་མི་
ལུས་པ་ལྟར། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དབང་གིས་ཡུམ་གྱི་
དོན་ལེགས་པར་སྟོན་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྐྱབས་ཀའི་དེ་མ་སྐྱེ་སྲིད་དོ། །སྟོབ་
དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བས་དོན་གསལ་ལ་བར་བསྟན་པས་དེ་དག་གིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་
གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་ཀའི་དེ་མ་སེལ་བས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱན་གྱི་དེ་
མ་སེལ་བ་རྒྱན་གྱི་འདུང་རྒྱན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས། སྐྱབས་ཀ་ངན་པའི་
དེ་མ་སེལ་བས་ན། འདི་ནི། དབྱ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་དག་སྟོས་པས་དམ་པ་རྣམས་དམ་བཅས་

པའི་ཁུར་མི་འདོར་བས་ཁ་ལོག་ཏུ་ལུས་རྒྱུད་པས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་དོན་བརྗེ་བ་ཅན་རྣམས་སོགས་ཕྱིར་ཡང་། །རང་གི་རྣམས་པ་
སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁུར་སྟེ་ཁུར་བ་དག །ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་ནམ་
ཡང་འདོར་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ །དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཆིག་གི་དོན་བཤད་པ། །ལ།

ལུམ་དེའི་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆིག་ལེ་ལུང་བུས་པ་འི་སྐྱའི་བརྗོད་བྲ། དེའི་
བརྗོད་བྲ་ལུམ་ཐམས་ཅད་འི། དོན་གྱི་བརྗོད་བྲའོ། །རྒྱན་དེ་ལ་སྐྱུ་ཀའི་དེ་མ་སྤངས་
ཉེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྲུབ་པ་འི། དགོས་པའོ། །ཐོས་བསམ་
སྟོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་ཕྱིན་འི། དགོས་པའི་དགོས་
པའོ། །རྗོད་བྲེད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་འི།
འབྲེལ་བ་སྟེ། འབྲས་བསྟན་འོ། །འདི་འི། ཤེས་འབྲུང་སྟོ་གོས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཆོས་
བཤེས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བསྟན་བ་དགོས་པ། རྒྱན་
དུ་གྲུབ་པ་ཉིང་དགོས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ །རྣམས་བརྒྱད་པས་རི་ལྟར་ཕྱེ་རྒྱལ། །ལ་བའི་སྟེ།

ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་། གོ་སྟེ་དང་། བརྩན་པ་གོ་སྟེ་སྟེ་ཕྱེ་
རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྣམས་བཤད་མཛད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་གི་ན། ལུམ་གྱི་དོན་མ་
ལུས་པ་སྐྱུད་པར་བྱེད་པས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །གང་
གིས་ན། འབགས་པ་སྟེ། སྟེགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོགས་མེད་
གྱི་ལོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་གྲིང་པས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བཞགས་

སོ་སོར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེས་ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་སྟེ། ལྷག་པར་ཆགས་
 པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེས་སོ། །ཆགས་པ་ནི། སྟོང་རྗེས་བཏགས་པ་སྟེ།
 འདོགས་པའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་བར་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུག་རོན་རང་གི་
 བྱ་མཚོག་བྱམས། །རང་གི་བྱ་དེ་ཉེ་བར་འཁྱུད་ནས་འདུག །དེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་
 འགལ་བ་ལྟར། །བརྗེས་བཅས་ལུས་ཅན་བྱ་ལའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོན་གྱིད།
 འཕགས་པར་གསུངས་པས་གཞོན་དོ། །

ཚོས་བཤེས་གིས། འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་ཆགས་མེད་མཛད་ཟེར་ཉེ། ཀུན་ཏུ་
 ལྷ་རིང་སོ་ཡིན་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་ཞེས་འདོད་པ་ནི།
 མཚམས་སྦྱོར་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དགག་པའི་ཨ་མུང་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་
 ལ་ཆགས་པས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱི་མོ་ལ་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 མཛད་པའོ། །སྦྱོབ་པ་ནི། རང་གིས་གཟེགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 དུལ་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲུབ་ལས། སྦྱོབ་
 པ་ཉིད་གཟེགས་ལམ་གསུང་བ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། དབང་སྤྲུག་ལ་
 སོགས་པས་མི་སྤྱབ་པས་མི་པམ། སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་སྤྱབས་སུ་གྱུར་པའི་
 བྱམས་པ་ལ། བརྒྱད་པ་སོགས་མིན་པར་ཐོགས་མེད་བདག་ཉིད་གིས་དགའ་ལྡན་དུ་
 དུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་སྟེ་བ་བསལ་བ་དང་། རྣོས་པ་སྦྱོང་བ་དང་།
 དུམ་གྱི་བརྟན་པ་སྟེལ་བ་དང་། རང་ལ་དུམ་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུམ་གྱི་
 མདོ་དང་ཚོས་ལྷ་ལྟའི་རྣ་བའི་མདོན་ཤེས་པ་སོགས་པས་གསལ་ནས་ལེགས་པར་

བསམ་ཞིང་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གཞུང་ལོ། དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་
སྐབས་བརྒྱད་དུ་མ་སྤེལ་བའི་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བུ་བར་བཤོལ་ཏེ། རྫོགས་མེད་ས་འོད་
བྱེད་པ་བརྟེན་གྱི་ལྟ་། དབྱིག་གཉེན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་
ནོ། །དཀོན་བརྟེན་ལས། སེམས་ཅམ་གཅིག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྱི་མཐའི་བར་དུ་
གནས་པར་བསྒྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་བཤོལ་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་
པོ་དོ། །གང་གིས་ན། སྤྱི་བ་ལྟ་བུར་བརྟེན་ཏེ་ལྟར་ཅིང་འབྲུམ་སྤེད་ལྷ་བརྟེན་དགུ་
ཐུགས་ལ་མངའ་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་
དོན་མངོན་མཐོང་ཤེས་ལེགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དབྱིག་ །གང་དག་བསྟན་པར་མི་
འོས་པ། །སེམས་ཅམ་རྣམས་ལ་གསང་བྱེད་ཅིང་། །བསྐྱབ་ལས་ཉམས་ལ་སྤྲད་པ་
དང་། །སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ཉིད། །གང་མས་དག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་
དང་། །བདུད་རྣམས་སྤོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ལས་ལྟ་དག་གིས་རྒྱལ་སྤྲུལ་
རྣམས། །སེམས་ཅམ་རྩ་ལག་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤེས་ཅི་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་གཉེན་གྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རང་གི་ལྟ་བུ་སེམས་ཅམ་ལ་མོས་ཤིང་ཞེན་
པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན། །ཤེས་བྱ་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། །གཟུགས་
ཡོད་དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་
བས་སོ། །ཞེ་ན། སྤོན་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་
ནི། །ཀུན་བཏགས། །གཞན་དབང་། །ཡོངས་གྲུབ་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དབང་ནི། །ཀུན་གཞི་

རྣམ་ཤེས་གྱི་ས་ཐོན་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པ།
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཉོན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྐྱད་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏུ་ཉོན་པའི། །སེམས་
 དང་སེམས་རྒྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི། །ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སམ། བདག་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་སོ། །ཡང་ན་དོན་མེད་
 གྲང་དེ་ཉིད་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སམ་དོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དེ་གཏན་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་
 གྲུབ་ལོ། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་གཉིས་དང་བྲལ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱི། །ཤེས་བྱ་འབྲུལ་པའི་རྟེན། གཞན་དབང་ཀྱི། སྒྲུང་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་བརྗོད་དུ་མེད་
 ཅིང་སློམ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི། འི་བཅས་འི་མེད་དུ་སྒྲུང་བྱ་སྟེ།
 རྟག་ཏུ་གཉིས་བྲལ་འབྲུལ་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་དང་གང་ཞིག་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །བརྗོད་པར་
 ལུ་མ་ཡིན་ཞིང་སློམ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལོ་ན། །ཤེས་བྱ་སྒྲུང་བྱ་རང་བཞིན་འི་
 མེད་འདོད་གང་རྣམ་པར་སྒྲུང་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་གསལ་དང་ཚུ་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་རྣམ་དག་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་གཞན་དབང་ཀུན་ཏུ་ཉོན་པ་ཀྱི། ཡོད་དོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སམ་
 དོན་ཀྱི། མེད་དོ། །གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའང་མིན། ལྟོང་ཉིད་མེད་
 པའང་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཡོད་དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་པའང་མིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་དེ་ལ་ཡོད། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །དེ་ལྟར་གསུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དེ་ལ་

ཡོད་པ་མེད་མ་ཡིན། །མེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
ཟེ། །ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
གསུངས་པ་ཟེ། །གཞན་དབང་ཟེ། །འིང་དང་པོང་བ་དང་ལྷགས་ལྟ་བུ། །ཀུན་བཏགས་
ཟེ། །རྟ་སྐྱང་སོགས་སུ་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ། །ཡོངས་གྲུབ་ཟེ། །འིང་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་སྐྱང་ལ་
སོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་
དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་བརྗོད། །སྐྱུ་མ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་གཉིས་
སུ་འབྲུལ་པར་བརྗོད། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་
འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཟུགས་ཟེ། །གཟུགས་ཀྱིས་སྣོང་ཞེས་བཤད་པ་ཟེ། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་
ལས། །ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས། །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
སོགས་སུ་དོན་དུ་བརྱུང་བ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས། །དོན་དུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཕྱུལ་དུ་གྱུར་པ་ཟེ། །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་གཞན་དབང་། །གཟུགས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟེ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
སོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཟེ། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
གཟུགས་ཀྱིས་སྣོང་པས་ན། །གཟུགས་ཟེ། །གཟུགས་ཀྱིས་སྣོང་ཞེས་སོ། །ཚོས་ཉིད་
ཀྱི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེའང་གཟུགས་མ་ལགས། །སྣོང་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ་གཟུགས་ཚོས་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྣོང་བ་ཉིད་ལས་གྲུང་ནའང་གཟུགས་

མ་མཆིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་བརྗོད་པ་ན།
གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་དང། ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་བརྗོད་པ་ན། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་བརྟོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་པར་སྤྱེ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་
པོའོ། །གང་གིས་ན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་བས་འཕགས་པའི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པ། མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན། རོན་ལྡན་གྱི་མིང་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་སྤྱེ་ཞེས་བྲུ་བས་ཀྱང་ངོ། །རི་ལྟར་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
པའི་དབུ་མར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་རོན་གནས་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་དབུ་
མར་ངོ། །སྤང་བྱས་ཐེན་པས་མཚོག་མོད་ཅེ་ན། དབྱིག་གཉེན་དེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་
བ་རོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་སྟེགས་པ་མཐའ་
དག་གི་ལོག་རྟོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རྣམ་པར་འདད་བྱས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་
པོ། །གང་གིས་ན། བཅུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྤེས་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། དད་པའི་ས་ནི།
ཚོགས་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིས་
སོ། །དུས་ནི། འཕགས་པས་འགྲེལ་བ་བྱས་པ་དེའི་ལོག་ཏུའོ། །རི་ལྟར་ན། བྱབ་མཐའ་
རབ་འབྲས་ལ་མ་འདྲིས་པའམ། མངོན་པའི་སྤྱེ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
མཐའ་དག་མ་རྟེན་པར་རང་དང་རྗེས་མ་སྐྱེན་ཏེ། མངོན་པའི་ར་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མ་
ཡིན་པར་རང་གི་ཤེས་རབ་སྤེལ་བའི་རོན་དུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི། དགོས་འགྲེལ། སེམས་
བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས། སྤྱི་དུ་ཅེའི་མཐའ་རྒྱུག་འགོ། དབྲུ་བཅོམ་འབྲས་ལྷུགས། རྣམ་

འདྲིན་རྟོག་པ་རྣམས་མ་རྟེན་པར་ཉི་མེ་མང་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་། ཉེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁེངས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་བཅས་པ། །ལ་གསུམ།

བདག་ཉིད་གཟེངས་བསྟོད་པ། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁེངས་
བསྐྱེད་སྤངས་ཏེ་འདུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ན། བསྟན་
བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནམ་ཡུམ་གྱི་ཚིག་དང་དོན་མཐའ་དག་འདིའོ། །གང་ལས་ན།
སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་གྲོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་
ཞིང་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤངས་དང་རང་གི་སྟོང་མཐུ་ལས་
ཀྱང་འོ། །རྗེ་ལྟར་ན། བྱམས་པའི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟར་དེ་ལྟར་འོ། །རྟེན་པའི་མཚན་
བར་བསྟན་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་ཏེ། གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཐོགས་མེད་དང་
བཅས་པ། དབྱིག་གཉེན་དང་བཅུན་པས་ཡུམ་གྱི་དོན་མཐོགས་ཤིང་མ་རྟེན་པའི་དོན།
བདག་གིས་ཚང་བར་ཤེས་ཤིང་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། འཕགས་པ་དང་། མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་སྟོང་ལུས་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་ལ་མཚན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བར་རིགས་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་མང་
པོར་བསོད་ནམས་མ་བསགས་ན། མཚན་ཅམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཟབ་
མོའི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། ཡུན་རིང་པོར་འབད་པས་
བསྐྱེད་སྤངས་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤངས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟེན་པ་
ནིའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤངས་ཐོབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། ཡུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱས་པ་
ཤེས་པའི་མཚན་པ་བྱ་བར་རིགས་ལ། མཚན་པའི་མཚོག་ཀྱང་འདིའི་དོན་འབྲེད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་དཔལ་མཚོག་དང་པོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འཕྲི་བ་དང། སྟོག་
བ་དང། ཉན་བ་དང། འཛིན་བ་དང། ལ་ཉོན་བྱེད་བ་དང། འཚད་བ་དང། སེམས་བ་
དང། སྒྲོམ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པའི་ཚོག་རྒྱས་
པའོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྙེད་ན། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་
པོ་དང་ལྷན་པས་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པས་རྙེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚན་ཅེ་ན།
རང་གི་འབད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འབྲང་སྟེ། ཚུའི་ལྷ་
བའམ་ལྷས་ཚར་པ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ར་རྒྱལ་ལམ་སྟག་དོག་གི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ།
ཡུམ་འདིའི་དོན་རྣམས་བ་ཀུན་ཏུ་སྟེ། ལུས་བ་ཚོས་ཅན། སང་བཟང་བདག་གི་ནི་སྟོའི་
སྟོན་ཡུལ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་རང་
གཞན་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་མན་གདགས་པར་འདོད་པས། དེ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་སངས་རྒྱས་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་སྐྱབ་བ་དང། བསྟན་
བཅོས་འབྲེད་བ་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འབྲེད་པར་སྟོབ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་
བསྟན་པས། གདུལ་བྱ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁེངས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་གྱི་
བསམ་བ་དང་ལྷན་པས་བསྟན་བཅོས་འབྲེད་པར་སྟོབ་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། །ལ།

སྟི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

སྟི་དོན་ནི།

བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་རག་བརྒྱད་པ་དབྱིག་གཉེན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས།

མདོ་དོན་སྒྲུབ་དག་གིས་ལི། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་
བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བཀའ་ལན་བཅས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
དང་། དགོས་པ་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་ལུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ཤེས་ནས་ཉན་པ་དང་
འཛིན་པ་ལ་འབད་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་དགོས་དོན་བསྐྱེད་
ལོ། །དགོས་དོན་དེ་ཡང་བསྐྱུས་དོན་ལས་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་དོན་ལུས་རྣམས་གཞག་
བསྐྱེད་ལོ། །དེ་ཡང་ཚིག་དོན་ལས་རྟོགས་པས་མིང་གི་རྣམས་གངས་དང་དོན་དང་ལྡན་
པའི་མིང་དང་དོན་གྱི་འབྲུགས་གྱིས་བཤའད་པའི་ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤའད་
བསྐྱེད་ལོ། །

ཚིག་གི་གོ་རིམ་མི་གསལ་བའི། མཚམས་སྦྱར་བ་ལས་ཤེས་པས་འབྲུགས་
བསྐྱེད་ཉེ། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་བསྐྱེད་པ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་
རྒྱབས་དང་པོ་ལ་སོ་རྒྱལ། །གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། །གསུམ་པ་ལ་བཅུ་བཞི། །བཞི་པ་ལ་སོ་
ལྷ། །ལྔ་པ་ལ་ཉེར་བདུན། །དྲུག་པ་ལ་གཅིག། །བདུན་པ་ལ་ལྷ། །བརྒྱད་པ་ལ་བཅུ་
གསུམ། །བར་པ་ལ་གཅིག། །བསྐྱུས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ། །བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་སྟོས་
སོ། །ཞེས་ཚོས་བཤེས་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །རིགས་པ་དང་མི་འགའ་བ་དང་། །སྤྱི་མི་འགའ་བའི། །བཀའ་
ལན་ལས་ཤེས་པས། །གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཚོས་
གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ལྟར། །ཞེས་སོགས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ལ།
འགའ་ཞིག་འབྲུགས་ལ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་བསྐྱེད་པ་དག་གོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བཅོས་བྱེད་པའི་སློབ་དུ་རང་ཉིད་དམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །དམ་པར་

ཤེས་པའི་ཚིག་ལ་གཞན་གཞུག་ཅིང་ལེགས་པའི་མཚོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་སྟོན་གྱི་
མར་མཚོད་བརྗོད་སྟོན་སོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སོས་
ནས། ཉན་པ་དང་ནི་འདྲིན་པ་ལ། ཉན་པ་པོ་ནི་གུས་བྱེད་པས། རོག་མར་དགོས་
པ་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་འགྲུབ་དེ་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལས། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་དོན་
ལས། །གོ་རིམ་རིགས་པ་སྲ་སྲིད་པ། །མི་འགལ་བ་ནི་གཉེས་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་། །ཡན་ལག་གི་དོན་། །ལ་གསུམ་སྟེ།

རང་ཉིད་རྩོམ་པ་ལ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚོད་བརྗོད་བཤད།

བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འདྲུག་པའི་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ་བཤད།
འདྲུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས།

སྲ་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྐྱར་ནི།

བྲུག་འཚལ་ཞེས་པ་གཞིའོ། །གང་ལ་ན། འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ཤེར་སྲིན་
ལའོ། །རི་ལྷར་ན། སྐངས་རྟོག་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་
བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་སོ། །དུས་ལེ། དེ་ཞིག་སྟེ། རི་སྲིད་དུ་བསྟན་
བཅོས་རྩོམ་པའི་དང་པོར་རོ། །གང་གིས་ན། མོ་སྟེའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་
འཕགས་པ། བྲུམས་པའི་རྣམ་ཐར་བསྟོམས་པས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱབས་
ཤིང་བྲུམས་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཐོབ་པ། ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བྲུམས་པ་དང་ལྡན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྷར་བཅེ་བའི་བྲུམས་པས་སོ། །དགོས་པ་

ཅིའི་དོན་དུ་ན། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལྟེ། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྲིད་པ་དང་མ་སྐྱེན་པར་
རབ་ཏུ་སྲོན་པས་དམ་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་དགོས་པ་ལྟེ། དམ་
པས་བྱས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་གཏུལ་བྱ་རྣམས་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལྟེ། དྲང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དང་ཞེས་
བར་དོ། །གང་ན། གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ། །གང་ལ་ན། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་
ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་གསུམ་
མཁ། སྐྱིབ་པ་གཉིས་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ཉོན་མོངས་
ལས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་དེ་རྣམས། །གང་ཡང་མི་མ་སྐྱེན་
སྲོགས་ཚོས་བཅོམ། །དེ་འདྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤམ། །ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། ལྷ་གཞི། ལྷལ་བ་སྟེ། དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་ལྷལ་བ་དུག་དང་
ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དབང་སྤྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་
དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙུན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། །དུག་པོ་
རྣམས་ལ་ལྷལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །འདས་པ་ལྟེ། འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ།
བཀའ་བཅད་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཡུམ་ལྟེ། མོ་རྟགས་ཏེ། སྐས་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཐར་སྤྱུག་པས་
སྤུལ་དུ་དབྱེད་དུ་མེད་ཅིང་། གངས་དང་ཚད་གྱིས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་
རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་པའོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན། མངོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་གྱི་དོན་གྱི་
དབང་གིས་ཡུམ་ལ་ཐོས་སོགས་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །རི་ལྷར་ན། རབ་
ཏུ་སྟེ། རྒྱུ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་ཆེན་པོའོ། །དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཚོད་བརྗོད་

བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེས་པར་གཟུང་ཞེས་པར་རྟོག་གཤམ་ན། ཤེས་སྤྱོད་དང་པོའི་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དང་བཞིའོ། །རྗེ་ལྷ་རྟའ་ན། མངོན་མཛོད་དང་དེས་པར་
ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྟེ། ཐོག་མའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
སོ། །གང་གིས་ན། བྱམས་པ་རང་གི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་དུ་མེད་
ཅིང་གཞན་ལ་བསྟན་མི་རྒྱས་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བྱངས་པའི་རྗེས་
ཐོབ་གྱིས་སོ། །ནས་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མཚོད་བརྗོད་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ལ།

བསྟོད་པ་དང་། ལུག་འཚལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་
བཞེད་དོན་རྒྱུ་བའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འཕགས་བཞེད་ཡུལ་དུ་
བསྟན་པས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་པ་རྒྱུ་བའི་
སྐོ་ནས་དང་། ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་པ་རྒྱུ་བའི་སྐོ་ནས་
དང་། རྣམ་མཁྲེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྒྱུ་བའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁྲིད་པར་མཚན་པའི་དོན། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འགྲུས་བྱ་གང་དུ་ཁྲིད་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཉན་ཐོས། བསམ་པ་ཞི་བ་ཚོལ་བ། རྣམས་གྱིས་
མཚོན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
དབང་རྒྱལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་འདྲ་བཅས་སུ་ཚོས་ཉན་ཅིང་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྟོག་
པས་ཐོས་སྟོག་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྐྱེད་
འགྲོ། ཞེས་སོ། །དེ་དང་ཐེག་པ་ལ་ཁྱད་པར་རྒྱང་ཟད་ལས་མེད་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་

གྲིས་ཚོས་སློབ་པའི་རང་རྒྱལ་ཡང་བསྟོད། །གཉིས་པ་ནི། ཚེ་སྤེམ་མའི་ཕྱང་པོ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ཀྱང། སྤེམ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདྲིའི་
 ཕྱང་པོ་མ་སྤངས་པ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་འདས་ཏེ། ལོ་ཀ་ན་འད་ཟད་དུ་ཉེ་བའི་
 དངོས་པོ་ཐ་མ་ལ་ལྷག་མ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། མ་
 འགག་པ་ཡི་ལུས་གྲིས་སྟུ། །ཚོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་
 རྒྱོལ། །མར་མེ་ལི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཚེའི་དུས་བྱས་པ་ན། སྤེམ་མའི་
 འབྲས་བུ་དུལ་འདས་སྤངས་པས་ཕྱང་པོ་ལྡ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལྷག་མེད་གྱི་ཕྱང་འདས་
 ཏེ། སྤེམ་མ་ལས། གང་ན་ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་འགག། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །འདུ་
 ལེས་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །རྣམ་པར་ལེས་པ་རུབ་གྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །ཞི་བ་དེ་
 གཉིས་རང་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཚོལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམས་ནི། མང་ཚིག་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་བཞི་
 རྟེ། ལྟ་བུ་ལས་ལེན་གྱི་དང་། སྤྱལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། རེས་པའི་ཉན་
 ཐོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་ལ་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་བུ་མ་སྐྱུན་པར་
 གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་སུ་
 སྤྱལ་པའི་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཉན་ཐོས་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ། ཚོས་སློབ་པར་འབྲ་བས་ཏེ། དམ་ཚོས་
 བད་དཀར་ལས། [ཁོད་སྤང་གིས་།] མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་
 ཚུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བཞི། །བྱང་ཚུབ་པ་ཡི་སྤྱ་ཡང་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་
 བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ། རྫོང་དམན་བྱང་བའི་

དོན་ཏེ། [སའི་སྟོན་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་.....] མདོ་ལས། ཐེག་པ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེས་ནི་སྐྱལ་
འགྲུང་ཞིང་། །འདི་ན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་མོས་རིག་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འདི་དག་ཉན་ཐོས་གྲུང་། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་པར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་
སོ། །གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་ལྷུང་བསྟན་ཞིང་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ནི། གཞོན་
བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མ་དེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་
མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་
དམན་པའོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྲིད་པ་དག་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་
ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བསྐྱུར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟ། །གཅིག་ནི་
སྟོན་ལམ་དབང་གིས་ན། །སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད། །གཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་
དང་། །ལྡན་ཕྱིར་སྐྱུལ་པས་རབ་ཏུ་སྐྱུབ། །དེ་གཉིས་ཡང་དག་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་
ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །སྲུང་ན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་སྐྱུལ་བ་
ཡིན་པར་འདོད། །དོན་བྲས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྐྱུལ་དོན་
གཉིས། །བསམ་གཏན་དོན་བཙོན་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྲུང། །ཞེས་པ་ལྟར། ད་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ཀྱང་ཕྱིས་ལམ་དེ་བོར་
ནས་སངས་རྒྱས་སམ་རང་རྒྱལ་དུ་འགྲུང་བ་ལ་སོ་སྐྱེ་དང་། །འཕགས་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། །དོད་ཅེ་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་དང་། །བཟོད་འབྲིང་ལ་གནས་པ་
རང་རྒྱལ་དུ་འགྲུང་བ་གཉིས་སོ། །མངོད་དུ། །གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་ལྟོག་ནས་
ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུང་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །སྲིད་ནི། ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་

སངས་རྒྱལ་སྐུ་མཐུན་རང་རྒྱལ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། བྲལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ལྷགས་དང་། སྤྱིར་ལོང་སྟེ། སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མི་ལོང་སྟེ། འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་སྤངས་ཀྱང་སྐྱུལ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ལོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བར་བསྐྱུར་བས་ན། བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའང་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་བསམ་བསྐྱེལ་བ་མང་པོས་འཚང་རྒྱ་བ་བྱལ་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་དང་། རང་དོན་སྤང་འདས་འདོད་པ་མང་དུ་གོམས་པས་སོ། །

བདེན་པ་མཐོང་བར་འདོད་པས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་དོན་མ་བྲས་པ་ནི། ཞིང་སྟོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱུལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏམ་ལ་བརྩོན་ཞིང་སྐྱུལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ། སངས་རྒྱལ་སྐུ་འགྱུར་རོ། །དབལ་གྲེང་གི་མདོར། ཉན་ཐོས་སྐུ་འགྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་སྐུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིས་ནི་སངས་རྒྱལ་སྐུའང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་མཐར་དགའ་བཅོམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པ་ལ་དགོངས་གྱི། མཐར་ཐུག་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །མདོར་ན་ཉན་རང་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ཁྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་དེ།

མཁེན་གསུམ་ལ་འདི་སྐྱུར་བའི་ཉིད་རྣམས་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི། དེས་གཟུང་
མིན་ནོ། །འོག་མ་ལའང་དེས་ཤེས་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཞི། ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་ཞི་བ་
སྟག་བཅས་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟག་མེད་དུ་བྱིད་དེ། མོབ་བར་མཛད་པ་
གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞི། ཉན་རང་ཉེར་ཞིར་བྱིད་པ་ཚོས་ཅན། ཐབས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུའི་ཐ་སྐྱེད་བྱར་བུང་སྟེ། དོན་གཞན་ཀུན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་བྱེད་པའི་བྱིད། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ན།
ནང་ལ་བདག་དང་བྱི་རོལ་ལ་བདག་གིར་འདྲིན་པ་ལྡོག། །དེ་ལོག་ན། ཆགས་སྣང་
མོངས་གསུམ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ལྡོག། །དེ་
ལོག་ན། འབྲས་བུ་དུལ་ཁའང་ལྡོག་གོ། །རྟོག་ལས། ཉག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་བདག་མེད་
རྗེས་མེད་ཅིང་། བྱེད་པོ་རང་དབང་མེད་པར་རྣམ་བཟོས་ནས། །རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་
བཟོད་པ་གང་སྐྱོམ་པ། །དེ་དག་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྡོག་
པ་ཞི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ན། །ནང་ལ་བདག་དང་བྱི་ལ་བདག་གིར་ཆགས་པ་
སྐྱེ་ལ། །དེ་ལས་ཆགས་སྣང་མོངས་གསུམ་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་
གཞན་འདུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འདྲིན་དང་སྣང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་
འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་འཁོར་བར་
འཕེན་པའི་ལས་གསོག་ཅིང་། །དེ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། ཉག་
ལས། གང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གསོག་ལ་ཆགས། །ཐེང་བུག་ཉག་པ་བདག་
བརྟན་དངོས་པོར་ལྷ། །དེ་དག་གི་ནི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད། །དེ་དག་རན་སོང་ས་ལ་ཤིན་

ཏུ་འབབ། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དག་བཅོམ་པ་སྣམ་བཅས་ལ་སྤྱལ་བསྐྱེད་ན། ལྷ་མེད་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ཀུན་འབྱུང་དང་བལ་བས་སོ། །མེད་ན། ལྷམ་བཅས་དང་འགལ་སོ། །ཞེ་
ན། ལྷ་མེད་ཀུན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་དུམ་ཁ་ལོད་པས་སྣམ་བཅས་སྤྱུ་འཐད་ལ། ལས་
ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལྷ་ཡིན་པས་ལྷ་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྣམ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ལོད་
དམ་མེད། ལོད་ན། འདུས་བྲས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཞེ་བས་སྣམ་མེད་ཏུ་འགལ་སོ། །མེད་
ན། ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ལྷ་
སྤངས། ལྷ་མེད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པས་རིག་པ་རྒྱན་ཚད་པར་འདོད་ལ། དེའང་
འགའ་ཞིག་གཉེན་པོས་བཅོམ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལྷ་མ་ཚང་བས་འགག་པར་འདོད་
དེ། རི་སྐད་དུ། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསིལ་བར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདུ་
ལྷེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུབ་སྤུར་བ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་དུམ་ཁ་ཐལ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལྷར་ན་རྟོག་པ་ལོད་ཅིང་སྣམ་མེད་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྤང་འདས་
མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། ལྷ་དྲམ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །སྤང་འདས་
པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྷ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་
སོ། །དབལ་སྤེང་སེང་གའི་སྤྱལ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འདུ་འཇིགས་པ་མཚིས་ཏེ།
གང་གིས་འཇིགས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་
སྤོང་འདས་ཉིད་ལ་སྤྱུ་བས་སྤྱུ་མཚིའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་མ་མཚིས་ཤིང་དེ་
རྣམས་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཚོས་མང་པོ་མཚིས་ལ། གང་མ་སྤངས་ན། ལྷ་དྲམ་ལས་

འདས་པའི་དབྱིངས་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་
ཤེས་པར་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་དེ། དགོངས་གཞི། རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་
འཕོ་མེད་པ་ལ་དགོངས། དགོས་ལ། ལྷོ་དམན་བྱང་པའི་དོན་ཡིན། གཞོད་བྱེད། རིག་
པ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་ཅིང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་དོན། དེའི་འབྲེལ་ལ། དེ་ལ་རྩོད་
བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས། ཐབས་གང་ལས། དོན་གང་སྐྱབ་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ལྷ་བ་
སེམས་དཔའ་སྟེ། ཐབས་མཁས་པས་དུས་ཉུག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་བྱིན་ཏུག་
གས། བསྐྱབ་བ་བཞིའི་སྐོན་ས་མ་འོངས་པའི་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་སྐྱབ་པས་ན། ལོ་
ཀའི་པ་མ་སོགས་དང་རང་ལ་རང་ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་བསམ་པ་དམན་ལ། ཆེ་
འདིར་སྐྱབ་པ་རྩེད་དུ་སྐྱོར་བ་ཞན་པའི་སྐོན་ས་བྱམས་ཤིང་སྐྱབ་པ་བས་ཆེར་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྤེལ་སྐྱབ་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་
སྐྱོན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས། །བྱ་དང་
གཉེན་པ་རྣམས་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་བཅེ་བདག་བདེ་དང་སྐྱབ་
སྐྱོར་སྐྱོར། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་འདོད་དེ་ལྟར་ནི། །སྐྱེ་བོ་བདག་ལའང་
བྱམས་པར་མི་འདོད་ན། །རབ་ཏུ་གསྐྱེ་བོ་གཞན་བཞེན་སྐོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
སོ། །རྣམས་ནི། མང་ཚོ་གསྟེ། ཚོགས་སྐྱོར་བ་མོས་པ་དང་ལྡན་ལ། ས་དང་པོ་བ་ལྷག་
བསམ་དག་ལ། ས་གཉེས་པ་ནས་ཏུག་པའི་བར་མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་ལ། ས་བདུན་པ་
བ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྐྱོད་ལ། དེ་ཡན་ཆད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་སྐྱོད་པའི་

བྱང་སེམས་ཏེ། ལྷ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་མོས་དང་ལྡན་པ་དང་། །ལྷག་པའི་
བསམ་པ་དག་པ་གཞན། །མཚན་མ་དང་ནི་མཚན་མེད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
མེད་སྲོད་པ། །ལྷ་ལོ་འདི་དག་ས་ཀྱུན་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེས་
བྲ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་
གྱིས་ཤེས་པ་སྣང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། འདིག་པ་ལ་བརྟེན་པའམ། འདིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འདིག་པས་ལོ་ཀ་སྟེ། སེམས་ཅན་
ལ་སན་པའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་རྗེ་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་
དང་བརྒྱུད་པའི་སྐོན་ས་སྐྱབ་ཅིང་རྫོགས་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལོ་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལམ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ན། བརྟན་ཏུ་ས་ལ། སྣང་རྗེ་སོགས་ཡོད་ན་བརྟན་
འདོད་པས། ལམ་བརྟན་པས་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་དེ། ལྷ་
སྐྱབ་ཀྱིས། [བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།] རང་ལ་དེས་པ་གཞན་དག་ལ། །དེས་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཉགས་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པའང་ཡོད་དེ། རང་གིས་ལམ་མ་ཤེས་ན། བརྟན་མི་ཏུ་ས་ལ།
སྣང་རྗེ་སོགས་མེད་ན། བརྟན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། [སྣང་འགྲེལ་ཏུ་
སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་སྣང་བྲངས་པ་ཟེར་བ་བྲག་དཔེ་ལ་འདུག་] རང་གིས་རྟོགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་
ནས། །རི་ཅམ་ཞིག་ནི་དཔག་པར་ཏུས། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྟོན་བྱུང་པས། །དེ་

འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཁོ་ནས་ལོ་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་
ཤེས་རྣམ་མཁའེན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པས་སོ། །ཞེན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཀའི་དོན་སྐྱབ་
བྱེད་མཁའེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱི། ལོ་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་
ཐམས་ཅད་ལམ་ཤེས་ཁོ་ནར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུང་ཞིང་སྟོན་པའི་དོན། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་ཚོད་
བ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ལ། ཐབས་གང་ལས། གང་ཟག་གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་
གསུངས་པ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། རྣམ་མཁའེན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་
སོ། །གང་སྐྱས་རྣམ་མཁའེན་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཁའེན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྐྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། མཁའེན་པ་གཉིས་ལ་བསྟོད་ཟིན་པའི་ལྷག་མར་
གྱུར་པས་རྣམ་མཁའེན་ལ་གོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱས་དགེ་འདུན་ལ་གོ་བ་བཞིན་
ནོ། །དོན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་རྣམ་མཁའེན་ལ་གོ་སྟེ། འོངས་སོ་ཞེས་པས་སྐྱེས་བུ་ལ་
གོ་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་སྐྱེས་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དང་། དོན་གྱིས་རྣམ་མཁའེན་གྱི་དབྱེ་བས་
ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་གྱུབ་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་པས་གོ་སྟེ། ལག་ལྡན་ལས་སྤང་བོ་གོ་
བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཞི་སྐབ་ཅིང་སྤང་བུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ཡོན་
ཏན་ཚད་མེད་པ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར། ལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་
ལ། །དཔེ་འགོད་རི་སྟེང་བྱེད་པ་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་མི་འཆོལ་ཏེ། །དེ་དག་རྒྱལ་

ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས། །འདི་ལ་དཔེ་གཅིག་ཡང་དག་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བསྟན་
བ་ལགས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་མཐུན། །གང་ནའང་དེ་ཡི་ཚད་མ་
མཆིས། །ནམ་མཁའ་འདིར་ནི་རྗེ་ཙམ་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་དེ་ཙམ། །ནམ་
མཁའི་ཚད་ནི་རྗེ་ཙམ་པ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་སྟེ། །ལོ་ཀ་མགོན་
པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་པ་ལགས། །ནམ་མཁའ་རྗེ་
སྟེད་ཁྲུབ་ཀྱང་པ། །སྐྱས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཁྲུབ་པ་ལགས། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་དང་། །འོད་
དང་། །གསུང་དང་། །སྤྱུགས་དང་། །བྲམས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་། །སྐྱུ་རྣམས་སྐྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ངམ། སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་
བ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་གདུལ་བྱ་དང་འཚོམ་
བར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ལ་བསྟོན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གསུང་བ་ཚོས་ཙན། རྣམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་
མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱུང་སྟེ། མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ན། བསྐྱོར་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་
ཐོབ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞེས་སོ། །དེ་མེད་ན། འདབ་གཤོག་མེད་པའི་བྱ་
འདུལ་མི་རུས་པ་ལྟར་བསྐྱོར་མི་རུས་སོ། །མདོ་ལས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་མ་
བབྱིས་པར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་རྒྱུར་མི་རིགས་ཏེ། ལྡགས་ལ་སོགས་དང་།
གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རྣམ་མཁུན་དེས་པའི་རྒྱ་

ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་འཕྲང་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། དག་འདུན་ནི། ལོ་ཀའི་ལྷ་མ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ནི། ལྷ་མ་དམ་པ་ཡིན་འོ། །དེ་དག་གི་འང་ལྷ་མར་གྱུར་པའི་ཡུམ། ལྷ་
མའི་ལྷ་མར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཡུམ་ཤེར་སྤྱོད་ཡིན་ལ། བཅས་པ་ནི། ལྷ་
ཅིག་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འང་ཡུམ་དུ་བསྟན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་དང་། གསོ་བྱེད་དང་། བན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་
སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་བསྐྱེད་ན། བཞེད་
དོན་གསུམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་མཁའ་གསུམ་འཕགས་བཞིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་འོ། །དེའང་ཚོས་མཚོག་མན་ཚོད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྗེས་
མཐུན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོའི་ཡུམ་ཡིན་
ལ། དེའི་རྗེས་ནས་མཁའ་གསུམ་སྐྱེད་ཅིག་སྲ་མ་འཕགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་
ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་འོ། །རྣམ་མཁའ་སྐྱེད་ཅིག་སྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་ཅིག་གི་མའི་ཡུམ་
ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྗེས་མཐུན་པ་དོ་རྗེ་
ལྷ་སྤྱིའི་ཉིང་འེ་འཛིན་འོ། །སྐྱེད་པར། གང་དག་འདས་དང་སྟོགས་བརྩའི་འཛིན་ཉེན་
མགོན་གང་དང་། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུར་དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུང་། །ལོ་ཀ་
སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡུམ། །ཞེས་སོ། །

འབྲམ་རྟེན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྷ་སྤྱི་ཡམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པའང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་གི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་

ཚོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་བདེ་བའི་མངལ་དུ་གནས་ནས། སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་མ་མ་སྟོང་རྗེས་བསྐྱེད་ས་བས་སྐྱབ་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་པའི་སྲས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན། རྟེན་མཚོག་ལ་མོས་ས་བོན་
 ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་
 གནས་སྟོང་རྗེས་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། །ཞེས་
 སོ། །ཡང་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ས་བོན། ཡུམ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་
 མངལ། སྟོང་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྐྱོང་བའི་མ་མ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་ལེགས་
 བར་གང་སྐྱེས་པ། །སེམས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཉི་ཚོགས་ལྡན་སྟོང་རྗེས་འདི་ནི། །ས་བོན་
 མ་དང་མངལ་གནས་མ་མ་མཚུངས་པ་མེད། །ཚོམ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཚོག་ཏུ་ཤེས་
 བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟེན་མཚན་ལ་མོས་བའམ་དེར་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ནི། ས་བོན། གཞི་ཤེས་ཤེར་སྤྱོད་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ། ཚོགས་གཉིས་སམ་ཉིང་
 འཛིན་དམན་པ་ནི། མངལ། སྟོང་རྗེས་དམན་པ་ནི། མ་མ་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཉན་རང་འབྱུང་
 བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ནི། འཕགས་བཞིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
 སྤང་པོ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་གསོས་ན། བཞེད་དོན་མཐར་སྐྱོད་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་བཞི་ལ་ཉེར་ཞིར་
 ཁྱིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེན་པོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཤུལ་སྟེ། རི་སྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་
 དོན་ཚེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མན་ཚེན་པོ་འདོགས་པ་དེ་
 ནི། ལོ་ཀ་ན་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་དང་འཕགས་བཞི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ།

ཡུམ་སྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བདག་མི་གཅིག་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། འཕགས་བཞིར་འགལ་ལོ། །གང་ནས་ཀྱང་ཡུམ་སྲས་
སྲུ་བཤད་པའང་མེད་དོ། །ཞེན། དེའི་ལན་ལ་འབྲེན་རེ། རྣམ་པར་གཞག་འདོག་གི་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་
གཉིས་མཚོན་པ་དང་། མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་དོ། །

རང་ལན་ནི། ཡུམ་སྲས་མཚན་ཉིད་པ་དེ། བདག་མི་གཅིག་པར་འདོད་ཀྱང་
འཕགས་པར་མི་འགལ་ཏེ། སྦྱིར་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མངོན་རྟོགས་སྲུ་ལྡན་
པའི་སྲིད་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྡོན་པས་ལྷུས་པ་
ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། །དག་བ་རྣམས་ནི་གཡོག་མིན་ནོ། །ཉེ་དུ་བྱང་
ཚུབ་སྟོགས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཤུལ་སྟེ། དེའི་སྲིད་དོན་གྱིས་ན། སྦྱིད་པ་དང་
གསོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྲིད་ཡང་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་ཡུམ་དེ་ལ། གང་ཟག་བྱམས་པས། ཚེད་དུ་བྱ་བ་བསྐྱར་
བཅོས་བརྩམ་པའི་སྲིད་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། ལྷན་པས་འདུད་པའོ། །ཕྱག་དང་འཚལ་
བ་ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་ནི། རྟོར་པའོ། །

འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

དགོས་དོན།

བསྐྱར་དོན། ཚིག་དོན། མཚན་སྦྱར། བཀལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
པ་དང་ལྡོམ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་མོང་གི་

མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩོམ་པ་ལས་དང་བ་དང་། དང་བ་ལས་གྲུས་པ་
དང་། གྲུས་པ་ལས་འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཚོག་ཐོབ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། དང་བའི་རྒྱུ། དང་བའི་རང་བཞིན་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་དཔེ་ལས་བསྐྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བས་
སོ། །གསུངས་པ་ནི། བཤད་པ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་དོ། །འོག་མ་ཀྱང་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་དོན་བརྗོད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་གིས་ན། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནིའོ། །གང་ན། ཚེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་གཞན་
ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་བའོ། །གང་གི་ཡོན་ཏན་ན། དུམ་འདིའི་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། དང་བའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། དང་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྲང་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོས་
བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སོ། །གང་ཟག་གང་ན། དེ་ཞིག་ཚིག་ཅམ་ཐོས་ནས་དང་བ་སྐྱེ་བ་
དང་བའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནིའོ། །ཡུལ་ནི། དུམ་འདི་ལའོ། །འོ་ཐོ་ཇི་ལྟར་ན། ཡོན་
ཏན་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོས་མ་ཐག་སྐྱེ་བས་སྐྱུར་དུ། ཚེན་
པོར་སྐྱེ་བས་རབ་ཏུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྲང་
དོ། །བྲུང་ཚོས་ལྟ་ལས་རྒྱ་ནི། ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོས་ནས་སོ། །གང་ཟག་ནི། ཚོས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས་བཏྱག་དབྱུང་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་རྣམས་སོ། །ཀྱང་ནི། སྤྲ་མར་མ་ཟད་ཅེས་བའོ། །ཡུལ་ནི། དུམ་དེ་ལའོ། །འོ་ཐོ་
ནི། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་བས་རབ་ཏུའོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ། གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གསུང་བ་གཉིས་

སོ། །དང་པོ་ལ། གཞོན་པ་མ་མཐོང་ནས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། མཚོན་བཞོན་གྱི་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བཞོན་བྱའི་དོན་སྲས་འབགས་བཞི་སྐྱེད་ལུས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཡུམ་ལ་འོ། །གང་གིས་ན། ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གིས་སོ། །རི་ལྟ་བུའི་ན། སྐྱེ་བ་
 ཡོད་དོ་ཞེས་ལ། སྲས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་ལོ་ཞེས་པའི་རིགས་པའི་
 གཞོན་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ཡུམ་འདིའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་
 དེ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། གཞི་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་དང་།
 བྲང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཚོས་ཉིད་རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་གང་
 གིས་བྲུབ་ཅེ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བྲུ་བ་དང་། སོགས་པ་རྗོ་
 རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་གཞོན་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ། རྟགས་དགོད།
 དོན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཡང་
 དག་པར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཡང་དག་པར་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
 དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་བྲུ་བ་ནི། རྩབ་བྱེད་མ་དམིགས་
 པའོ། །དབྱེ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྐྱས་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་
 གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་སྤྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེས་ཅན་གྱི་དོན། བསྐྱེད་བྱེད་དོན། རྟགས་གྱི་དོན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྤང་ཅམ་ཚེས་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། མ་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་སྐྱབ་ཅིང་དེ་ལ་བདེན་དངོས་སུ་དོགས་པ་དགག་དགོས་ཤིང་རྒྱས་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱེད་ཚེས། བསྐྱེད་བྱེད་ཚེས། བསྐྱེད་བྱེད་དངོས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ལས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དགག་བྱེད་ཚེས་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལོག་ཤེས་དགག་ཚེས་སུ་དབྱེ་མ་བ་ཁ་ཅིག་སྤྲོད། །དེ་དགག་པ་ནི། སྤང་བ་དང་ལོག་ཤེས་ཚེས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དགག་བྱེད་ཚེས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། །ཁས་སྤངས་དང་རིགས་པས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྤང་བ་དང་ལོག་ཤེས་ལ་རྟགས་ལྷགས་སམ་མ་ལྷགས། ལྷགས་ན། རྟགས་ཚེས་ཅན། ལྷགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དགག་ཚེས་ལ་ལྷགས་པའི་སྲིད། མ་ལྷགས་ན། རྟགས་ཚེས་ཅན། ལྷགས་ཚེས་མེད་པར་ཐལ། ཚེས་ཅན་ལ་མ་ལྷགས་པའི་སྲིད་དོ། །བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་དོ་བོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་སུ་སྤོང་བ་གང་ཡང་ནི། །དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་དགག་བྱེད་ཚེས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དོལ་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དོན་དམ་དུ་བརྟགས། རང་པས་གཟུང་འཛིན་ནམ་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་བརྟགས་པ་དེ་འགོག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་སོགས་པར། །གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་ཅེས་

དང་། རྣམ་པར་རྟོག་ལ་སྤང་བ་ཡི། །གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ཡང་དག་པར། །དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པར། །གཞན་གྱིས་བརྟགས་གང་དེ་འགོ་ག་གོ། །ཞེས་པས།
དགག་ཚེས་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་ཚེས་བདེན་དངོས་མེད་པའི་སྲིར་དེ་བཀག་པའི་བདེན་
དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་འདོད་ན། བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་
དོ། །ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་བཤད། །ཅེས་དང་། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
སྲིར། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོ་ག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བདེན་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་
ཏེ། །གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལྷང་བ་ལ་བདེན་པ་
བཀག་པ་ཉིད་བདེན་མེད་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་དངོས་བཀག་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་གཞན་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱུར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱབ་
བྱ་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་པ་ན་རེ། ལྷང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ། བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ནོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཚོགས་དོན་འཇུག། དེགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འཇུག་བས་
ཡུལ་བདེན་གཉིས་དང་། རྗེས་དཔག་དང་དེགས་ཤེས་གཉིས་ཀ་དོ་བོ་གཅིག་
གོ། །ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པ་དགག། །བདེན་གཉིས་དོ་མོ་
གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་
བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་ཡུལ་དུ་ཡོང་གཚོད་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིར། རྟགས་མ་གྲུབ་

ན། ལྷང་བ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྣོང་བར་རྗེས་དབག་གིས་འཇལ་མི་སྲིད་བར་ཐལ།
 ཡོངས་གཙོད་ལ་སྣོད་ལུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྦངས་སོ། ། ལྲབ་པ་
 ཚད་ལ། ལྷ་མའི་ལྲབ་པ་མེད་ན། སྣོད་འཇུག་ཏུ། རོན་དམ་སྣོ་ཡི་སྣོད་ལུལ་མིན། །སྣོ་
 བོ་ཀུན་རྣམས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། ཀུན་རྣམས་དང་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 བསྟན་པར། རོན་དམ་པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་ན་ནི། རོན་དམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀུན་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་སྲིད་པར་ཐལ།
 རོན་དམ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་པ་མེད་ན། མི་རྟག་པའི་
 དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཉམས་
 སོ། །དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་རོན་དམ་མཚན་ཉིད་
 བོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་ཉོག་
 བ། །དེ་དག་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ན་རེ། ལྷང་བ་ལ་སྣོས་བྲལ་རོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
 བདེན་སྣོད་ཀུན་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་སྐྱབ་པོ། །ཞེ་ན། ལྷང་བ་ལ་སྣོགས་ཚོས་སུ་
 བྱལ་བའི་རྟགས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཚོས་ཅན། ལྷང་བ་ཉིད་དགག་ཏུས་པར་ཐལ།
 སྣོས་པ་མ་ལུས་པ་དགག་ཏུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱལ་ན། སྣོས་བྲལ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བྱུང། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་དང་མི་ལྷང་བའང་སྣོས་པ་
 ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རོན་དམ་

ཚེས་ཅན། སྟོས་བྲལ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །འདོད་ན། མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྟོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྟོང་
ཡུལ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད། བསམ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་སྲིད་ཏེ། །བརྗོད་མེད་
དོན་དམ་ཡིན་སྲིད་རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་སྲིད་ཏེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་
མིན་སྲིད། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
གྱི། དོན་དམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྗོབ་ལ་བདེན་པ་ཞེགས་པ་ན། དོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་
ཞེགས་སམ་མ་ཞེགས། ཞེགས་ན། དོན་དམ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉམས། མ་ཞེགས་ན།
དགག་བྱའི་སྲིད་མ་ཞེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ལ་བདེན་
དངོས་བཀག་པས་དོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་ཞེགས་ལ། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་
འགལ་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་བཀག་པ་དོན་དམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་
གིས་སྟོས་བྲལ་འཇལ་ན། བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉམས་ལ། མི་འཇལ་ན། དབུ་མའི་ལུས་
སྲིད་མ་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་དབུ་མ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་བ་ཉམས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཇལ་བར་བཞེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་
ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་གིས་སྟོས་བ་མ་ལུས་བ་དང་བྲལ་བ་མི་འཇལ་ལ། དེས་ལུས་
སྲིད་མ་ཉོགས་པའང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སྟོས་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་
འཇལ་བ་མི་སྲིད་དེ། རྗེས་དཔག་གུང་སྟོས་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་སྲིད་ཉམས་བཅད་
ལ་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་ལ། ལྟོས་གུང་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་

འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དོན་དམ་ནི།
ཡོངས་གཙོ་དུ་ཤེས་བཟོད་གཞལ་བྱ་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་བཅད་དུ་གང་ཡང་
མཐོང་མེད་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུགས་ཚོས་དང་། རྒྱབ་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསོག་གྱེད་
གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་ །དེ་བསགས་དུ་མར་བདེན་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ།
རྟག་བ་དང་། མི་རྟག་བ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་རོལ་བ་
བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། བདག་དེ་སྤང་བོ་
ལྷ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། དོན་གཞན་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་ཚོས་
ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སྤང་བོ་མི་རྟག་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར། གཉིས་བ་ལྟར་
ན། བདག་ཚོས་ཅན། དངོས་མེད་དུ་ཐལ། སྤང་བོ་ལྷ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
རྒྱབ་བ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་ལྷར་འདུས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་འདོད་
ན། དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །བདག་མེད་ན། བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་བའང་མེད་པས་
རྒྱབ་སྟེ། དེ་ནི། བདག་ལ་ལྷོས་པས་སོ། །རྩ་ཤེས། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན། །སྤྱི་
དང་འཛིག་བ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་བའི་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་གལ་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་གཟུང་བ་དང་། རང་འཛིན་བ་དང་། རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་གི་
དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། འགས་བ་དང་། རྩལ་སྟན་
གཅིག་བདེན་མེད་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་བྲག་བ་སྤྱིས་སྤྱི་སྤྱིས་ཡན་ལག་

དུ་མ་ཡིན་ཡང་ལག་ཅན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བདེན་ལ། དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་གོ། །ཞེ་ན། ལག་པ་གཡོ་ལ་གཞན་མི་གཡོ་བའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། གཡོ་བར་ཐལ། གཡོ་བའི་ལག་པ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་མེད་དེ། གཡོ་མི་གཡོ་ཡན་ལག་པ་ཡོད། །ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེ་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཆ་མེད་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དམ་བཅའ་བུད་དོ། །ལུས་གཞན་བསྐྱབས་ལ་གདོང་མ་བསྐྱབས་པ་ན། གདོང་ཚོས་ཅན། བསྐྱབས་པར་ཐལ། བསྐྱབས་པའི་ལུས་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་སྲར་བཞིན་ནོ། །གདོང་ཚོན་གྱི་བསྐྱར་གཞན་མ་བསྐྱར་བ་ན། གདོང་ཚོས་ཅན། ཚོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཚོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བའི་ལུས་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྲིད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་བསལ་བ་ཚད་མའོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པ་རྩལ་སྒྲན་ཆ་མེད་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་འདོད། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བསྐློང་བ་བར་བཅས་སུ་འདོད། ཁ་ཅིག་བསྐློང་བ་བར་མེད་ཏུ་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ལྷོགས་ཏུག་གི་དབུས་སུ་རྩལ་གཅིག་བཞག་པ་ན། དབུས་རྩལ་གྱིས་ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་དེ། གཞན་ལྷ་ལ་འབྱར་རལ། ངོས་སོ་སོ་ལྷོགས་སོ་སོ་ལ་འབྱར། དང་པོ་ལྷར་ན། ལྷོགས་གཞན་ལྷའི་རྩལ་ཚོས་ཅན། ཤར་རྩལ་གྱི་གོ་ས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་གྱིས་འབྱར་ས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྩལ་གཅིག་གི་གོ་སར་རྩལ་ཏུག་གིས་པས་རགས་པ་ཚོམ་མི་སྲིད་པར་འབྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན། དབུས་རྩལ་ཆ་མེད་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་ཏེ། ངོས་ཏུག་གི་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་ཡོད་པའི་སྲིད། ཉི་ལུ་པར།

རྒྱལ་གྱིས་གཅིག་ཆར་སྦྲུང་བ་ན། །སྲ་རབ་རྒྱལ་ཆ་རྒྱལ་ཏུ་འགྲུབ། །རྒྱལ་སོ་དག་ནི་
 ལོ་གཅིག་ན། །ལོང་བུའང་རྒྱལ་སྐྱོན་ཅམ་ཏུ་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་རྒྱལ་
 བཅུའི་དབུས་སུ་རྒྱལ་གཅིག་བཞག་པ་ན། དེས་རྒྱལ་སོ་སོ་ལ་ངོས་སོ་སོས་ལྷའམ།
 འཔར་རྒྱལ་ལ་ལྷ་བའི་ངོས་དེས་ལྷ། དང་སོ་ལྷར་ན། རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་ལ་ལྷ་བའི་
 ངོས་བཅུ་ཡོད་ན། ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན། རྩོགས་
 གཞན་དགུའི་རྒྱལ་ཚོས་ཅན། འཔར་རྩོགས་ཁོ་ན་ལོད་པར་ཐལ། འཔར་རྩོགས་ལ་
 ལྷ་བའི་ངོས་ཀྱིས་བལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཔར་རྒྱལ་བཞིན། འདོད་ན། རགས་པ་མི་
 སྲིད་བར་འགྲུང་རོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དབུས་གནས་རྒྱལ་སྐྱོན་རྒྱལ་གཅིག་ལ། །ལྷ་
 བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྒྱལ་སྐྱོན་གཞན་ལ་ལྷ་བའི་ངོས། །གལ་ཉེ་དེ་ཉིད་ཡིན་
 པ་ན། །རི་ལྷར་ས་རྩ་མེ་རྒྱང་སོགས། །རི་སྟེ་རྒྱས་འགྲུང་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཉེ་
 གཞན་ཉིད་ཡིན་བརྗོད་ན། །རབ་ཏུ་སྲ་རྒྱལ་རི་ལྷ་བུར། །གཅིག་ཏུ་ཆ་འཔར་མེད་པར་
 འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། འེས་པ་
 རྣམ་བཅས་དགག། །རྣམ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག། །རྣམ་
 པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་འེས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཞེས་པ་དང་། །རྣམ་པ་དང་འེས་པ་
 གངས་མཉམ་ཏུ་བདེན་ལོ། །ཞེ་ན། །རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། འེས་པ་གཅིག་
 དང་རྣམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འེས་པ་ཚོས་ཅན། ཏུ་མར་ཐལ། །རྣམ་པ་དུ་མ་དང་རྣམ་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཁས་སྦྱངས་ཁྱབ་བསལ་ཚད་མའོ། །གཞན་
 ཡང་། །རྒྱལ་སྐྱོན་འཕོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་ལོ་ཞེས་ཐ་སྙད་མ་ཞོར་
 བར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བར་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོ། །རྟོགས་མ་
 གྲུབ་ན། གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་བྱུང་དོ། །སྟོན་མེད་དེ། རང་གིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན།
 རང་གཅིག་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་སུ་འགལ་བས་རང་གིས་རང་རིག་པ་
 མེད་དོ། །དཔེར་ན། རལ་གྱི་འོ་སོ་རང་གིས་རང་མི་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་མེད་དེ།
 མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མར་མེ་
 ལ་སྟུན་པས་བསྐྱེད་པས་མེད་པའི་སྲིད་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་འཇུག་ཏུ། ལོ་ཀ་
 ཡི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཛོང་ཞེས་གསུངས། །རལ་གྱི་འོ་
 སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །རི་ལྟར་མི་གཙོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་ཚོས་
 ཅན། གཞུང་འཛིན་དབང་དུ་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོ། །ཞུབ་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་
 འཛིན་གཞུང་འཛིན་དབང་དུ་དེས་བཞག་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་སོ། །འདོད་ན། འཇུག་པར་
 འགྱུར་རྒྱུ་རྟོ། །རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་
 རྒྱུན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱུན་པ། དག་
 པ་ན་བདེན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །སྟོན་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་
 བདེན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོན་བྱུང་གྱི་བྱི་མས་མ་དག་པར་བདེན་ན། དག་པར་བསྐྱུར་དུ་
 མི་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། རང་བཞིན་གཞུང་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཞག་ལ་

སོགས་པ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ། །ཞེ་ན། ལག་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་
བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་བུད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་དེ་
ཚོས་ཅན། ལྡོག་སྤྱི་ལོད། ལྡོག་སྤྱི་ལོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལྡོག་སྤྱི་ལོད་པའི་སྤྱིར། དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྤོང་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་
ཡང་། སྐད་ཅིག་དེ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་དུས་ན་དེ་འགག་གམ་མི་འགག། །འགག་ན། སྐྱེས་
འགག་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། སྐད་ཅིག་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་དངོས་
འབྲས་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཉེ། སྐད་ཅིག་དེ་སྐྱེས་དུས་ན་དེ་འགག་ལ། དེ་
འགག་པ་དང་དེའི་དངོས་འབྲས་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་འགག་ན།
སྐྱེས་དུས་འགག་དུས་གཉིས་འབྲུང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་ལྷར་
སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྷར། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་དབུས་བཏག་གི། །དེ་ལྷར་སྐད་ཅིག་
གསུམ་བདག་སྤྱིར། །ལོ་ག་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གྲགས་ཀྱིས། སྐད་
ཅིག་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདེན་
པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ། གཅིག་བསགས་པ་ལས་བྱུང་
བས་སོ། །རྒྱུ་ལས། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དབྱེད་པས། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་
མེད། །གང་ལའང་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་
སོ། །གལ་ཉེ་གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་ལམ་འབྲེལ། འགལ་ན། གཅིག་བཀག་པས་དུ་

མ་མི་ཁེགས། འབྲེལ་ན། ཏུ་མ་བསྐྱབས་པས་གཅིག་མི་ཁེགས་སོ། །ཞེ་ན། ཏུ་མ་བ་
ཡོད་པ་དེ། གཅིག་ཡོད་ལ་འབྲེལ་པས་དེ་བཀག་ནས་ཏུ་མ་འགོག་། ཏུ་མ་ཡིན་པ་
གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་པས་ཏུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཡིན་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་ལ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྣོད་པས་
ཁྱབ་སྟེ། བདེན་དངོས་ཡོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱན་ལས། གཅིག་དང་ཏུ་མ་མ་གཉོགས་པ། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྗན་པ་
ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །པན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་རྗེ་རྗེ་གཞེགས་མ་ནི། དངོས་པོར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་བདེན་པ་མེད་དེ། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
རྟགས། རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གཅིག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་སུ་འགལ་
ཡོ། །དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ལྡ་ཕྱི་གཉིས་ནི། གཅིག་དངོས་
པོར་ཡོད་ཏུས་ན་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་ངོ། །ཏུས་མཉམ་པ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་སྲིད་ངོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡ་གྲུལ་རང་གྲུབ་ནས་
བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་
སོ། །ཅུ་ཤེད། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ནི། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བར་བདེན་པ་
མེད་དེ། ཡོད་པའང་མི་སྐྱེ། མེད་པའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་གྲུབ་
ཟེན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཡོ། །མེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱ་མེན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཡོ། །ལྷ་སྐྱབ་

གྲིས། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་མེ་རིགས་ཏེ། མེད་པ་ནམ་མཁའ་འཛིན་སྐྱོད་བཞིན། ཞེས་སོ། །བཞི་
བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལོ། ལུབ་དགོངས་སྟུ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་
ལོ། རོན་དམ་བར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། སྐྱུ་མ་བཞིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། ཞེས་སོ། །སྒྲོ་བོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས། གང་རྟེན་ས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་རྟེན་ས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོངས། རོན་གསུམ་
གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། ལོམས་བ་རྫོགས་
བ་ན་བསྐོམ་བྱ་གསལ་བར་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་བ་རང་གིས་ཁྱད་
བར་དུ་འབྱུང་བ་བསྐོམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་གོམས་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་སྟོང་
ཉིད་གསལ་བར་སྤང་བའི་མདོན་སྐྱུམ་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་གྲུབ་པས། རྟོང་ཉིད་
མདོན་སྐྱུམ་དུ་རྫོགས་པའི་འཕགས་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ལ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་ལས། ཚོས་ཅན་རང་ལ་རང་རིག་མདོན་སྐྱུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། གཏན་ལ་ལུས་
དག་གི་རྣམ་འབྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གྲུབ་པོ། །བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ནི། ལོམས་རྒྱེན་
དང་མ་བུལ་ཞིང་གོགས་མེད་ན་གསལ་སྤང་འབྱུང་དེས་བསྐྱུབ་པོ། །རྟགས་ལ།
སྒྲོགས་ཚོས་དང་ཁྱབ་བསྐྱུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་བརྟན་བ་ནི། རིག་བ་
འདས་བ་དང་མ་འདོངས་བ་སྐྱུག་མེད་དུ་སྐྱུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་མ་ཐག་
པའི་སེམས་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་སྤུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་བ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་སེམས་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་སྤུ་
མ་དགོས། དེ་ལའང་སེམས་སྤུ་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་ལེས་

མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྲིར་ཡང་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་སེམས་ཚོས་ཅན། སེམས་སྲི་མ་བསྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ།
སེམས་སྲི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གོགས་མེད་ཅིང་
ཚོགས་པ་ཚང་པའི་ས་ཐོན་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། གཉིད་ལོག་ཁའི་མིག་ཤེས་སོགས་
རིག་པ་སྲི་མ་མི་བསྐྱེད་པས་བསལ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་སྲི་མ་མི་བསྐྱེད་
ཀྱང་སྲིར་རིག་པ་སྲི་མ་བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་བདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་སྲིར་རོ། །སངས་རྒྱས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱན་ཚད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་བརྒྱད་གནས་གྲུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡོད་པའི་སྲིར་དང་། བརྒྱབས་སྐྱ་སེམ་
པོ་འབང་ཞིག་པར་ཐལ་བས་སོ། །གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་
བརྒྱེམས་པར་ངང་རིག་གིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་དཔེ་འདོད་འདིགས་གོམས་པའི་
སྟེང་དུ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ན་གོམས་བྱ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་མཐོང་བས་
གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་སྲིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་
བརྒྱེམས་གྲུར་པས། སྐོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་
བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྲས་གསུམ་
གྱི་ཡུམ་བྱེད་པས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རོ་བོ་ཤེར་སྲིན་ཚོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་
ཡུམ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཉན་རང་གྱུང་སེམས་གྱི་ཐག་མེད་གྱི་
དུང་པོ་སྐྱེད་ཅིང་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་སྐྱུན་པར་མཚན་པ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་སྲིད་
པ་ཉིད་གྱི་སྲིར་རོ། །ཞེས་ངེས་པར་བརྒྱད་སྟེའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གུས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པར་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ལུས་དེ་ལ་
 རབ་ཏུ་དང་བའི་རྒྱ་ལས་སོ། །ཤར་ནི། དང་བར་མ་ཟད་གུས་པའོ། །གང་ན། ལུས་
 དེའི་ཡོན་ཏན་ཉེར་ཞི་སོགས་མངོན་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་
 རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོ། །གང་ལ་ན། བརྗོད་བྱ་མཁུན་གསུམ་དེ་དང་། དེ་ལ་བརྗོད་
 པའི་གསུང་རབ་རྗོད་བྱེད་ལའོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚིག་གཟུང་བ་
 དང་། སོགས་པ་དོན་གུན་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུའོ། །དོ་བོ་རི་ལྟར་ན། སྤེན་
 ཏུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གུས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཐོས་པའི་
 སེམས་རབ། སོགས་པ་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་བསམ་པ། དོན་ལ་དམིགས་
 པ་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་པ་སྐྱེ་བས་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱགས་པས་
 ལེགས་པའི་མཚོག། །བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
 པའི་ཐོག་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞོ། །དང་བ་ལས་གུས། གུས་པ་ལས་འཇུག། རྒྱགས་
 པས་ལེགས་པའི་མཚོག་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་དོ་ཞེས་པར་དོ། །གང་ལ་ན། སེར་ཕྱིན་ལའོ། །གང་གི་
 རྗོན་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་རྗོན་པ་སོ། །དེ་
 ལ་ཚོད་སྤང་ནི། ཅི། ལུས་མཐའ་དག་ལ་བརྗོད་དམ། རྒྱགས་གཅིག་ལ་བརྗོད། དང་
 པོ་ལྟར་ན། རྗོད་བཞི་དང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་མ་བརྗོད་པས་ཉུང་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 མཁུན་པ་གང་དུང་གཅིག་ལ་བརྗོད་པས་ཚོག་པས་མང་དོ། །ཞེ་ན། མཐའ་དག་ལ་
 བརྗོད་པས་མང་རྗོན་མེད་དེ། དོན་བརྗོད་པོ་དེ་དག་ཤར་ཞེར་ཕྱིན་མཐའ་དག་ཡིན་

ལེང་། དེ་ལ་བསྟོན་པའི་སྲིད་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། མཚོན་བརྗོད་དེས། མཁའ་ལྷན་གསུམ་ལ་བསྟོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྷན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱན་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །རྗེ་ལྷན་བསྐྱུས་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དང་སོ་བཅུ་ལྷག་ཤིང་སྲོགས་སོ་བདུན། མཚོན་ཉིད་ཉིད་གསུམ། སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཤུགས་བརྟན་གྱི་སྟོང་ལམ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོང་ལམ། མཐོང་ལམ། གཞི་ཤེས་གྱི་ཤུགས་བརྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ལམ། མཐོང་ལམ་རྣམས་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །ཡང་རྣམ་མཁའ་ལྷན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སོ་གསུམ། གདམས་ངག་གི་སྐྱབས། རྣམ་ཀུན་གྱི་མཐར་པ་ཆ་མཐུན། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་སོགས་ནི། ཚོགས་ལམ། རྣམ་མཁའ་ལྷན་གྱི་སྟོང་ལམ། འཇུག་པ། ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བཞི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྟོང་ལམ་གཉིས། ཅེ་སྟོང་གྱི་སྟོང་ལམ་རྣམས་ནི། སྟོང་ལམ་སོ། །ལམ་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ། གཞི་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་བརྟན། ཅེ་སྟོང་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་མཐོང་ལམ། ལམ་ཤེས་གྱི་སྐྱོམ་ལམ། ཅེ་སྟོང་གྱི་སྐྱོམ་ལམ། ཚོགས་དང་། རེས་འབྱུང་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོང་རྣམས་སྐྱོམ་ལམ། མཐོང་སྐྱོམ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ། མཚོན་ཉིད། ཉགས། སྤང་བུ་སྟོང་བ་རྣམས་དེ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་། གདམས་ངག་དང་། རིགས་དང་། དམིགས་པ། ཚེད་དུ་བྱ་བ། ཡོན་ཏན། སྐྱོན། མཐར་གྱིས་བ་རྣམས། ལམ་དེ་དག་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་ཏེ། དེ་དག་ལམ་ཤེས་སོ། །རྣམ་མཁའ་ལྷན་གྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཚོས་སྐྱེ་ནི། ཚེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་མམ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱུས་ལ། གཞན་

དུག་སྐྱུ་མ་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་བཅས་པས་བསྐྱུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །དེ་དག་བསྟོད་པའི་
 ཡུལ་མེན་ཞེས་པ་ནི། བབ་ཚོལ་ཉེ། དེ་དག་ཐོར་ནས་མཁུའི་གསུམ་གང་དུ་བཅུལ་
 ཡང་། འོ་ན། རྣམ་མཁུའི་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་དེ་གཅིག་བྱ་ལ་བསྟོད་པར་
 རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ། མཁུའི་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་འོག་ནས་འཆང་པར་
 འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབགས་པ་བཞིའི་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྐྱུ་
 ཚོགས་པར་སྐྱབ་ཀྱས་པས་གསུམ་གྱིས་ཚོག་ལ། རྣམ་མཁུའི་གྱིས་རང་དོན་ཉེར་ཞི་
 མི་སྐྱབ་པས་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བྱམས་པས་སྤྱགས་ལ་བཞག་
 བས་བསྟོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་
 སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབས་པས་སྤྱག་འཆོལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་
 པོ་ལ། ཚ་བ་བཞི་ན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་མཇེད་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་
 ཟག་གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་དང་། ཉན་ཐོས་དེའི་སྤྱོགས་སུ་བསྐྱུན་པ་གཟུང་ཉོག་
 སྤངས་ཤིང་གཟུང་མེད་ཉོགས་པས་ཉན་ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
 གྱིས་སྐྱག་པ། གང་ཟག་ཐེག་དམན། བསམ་པ་རང་དོན་ཉོགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་
 གཅིག་པས་རིམ་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱུན་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ། རང་དོན་སྤྱང་ན་
 ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དམིགས་ཡུལ་གཞི་
 ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་གང་ཟག་དང་གཟུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ཀྱང་དུལ་འའི་སྤང་པོ་
 དང་བཅས་པ་དང་། དུལ་འའི་སྤང་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུའི་

མེ་ཞི་བའི་སྲུང་འདས་ཐོབ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བར་མཛད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། བྱང་
སེམས་གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་འགོ་བའི་དོན་གྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་
ལྷོ། དམིགས་ལུལ་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་
དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་ལས་སྐྱབ་པ་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྐྱོར་བར་མཛད་ཅེས་བྲང་དོ། །ཐབས་གང་ལས་ན། དམིགས་
ལུལ་རྣམ་པ་རྣམས་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྲུགས་སུ་
རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྷན་ན་སྟེ། ལྷན་པས་སོ། །གང་ཟག་གང་
གིས་ན། སངས་རྒྱུས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་
བ་སྟེ། སྤངས་པའི་སྐྱེ་ཅན། དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས་ཆེས་ལྷག་པས་
རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་སྤྲུག་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཙུག་གི་འོར་
བུ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་
སྤྲུག། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་སྟེ། ཅ་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཉི་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། བཤད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་
འཕོ་བར་སྤང་བའམ། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་གཙོད་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་
ལུས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཚད་
ལྷོ། སྟོང་སྟོང་སྤྲུག་གཅིག་གས། སྤྲུག་གས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་ཚོས་ཅན་རེ་སྟོན་པའི་
གཏམ་གྱི་ཚོགས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས། སྤང་པོ་ཆེ་རབ་

བརྟན་གྱིས་བཀྱར་བར་ལོས་པའི་སྐྱབས་ཚུན་ཚུན་གྱི་སྤང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་རྒྱས་སོ། །ཞེས་།^[.....པལ་ཚེན་ནས་གསུངས།] བ་ལྟར་རོ། །

མཛོད་དུ། ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་བཞེད་ལ། ཚེས་བཤེས་ཚོགས་སྦྱོར་སོགས་ཅི་རིགས་པར་འདོད་དེ། དང་པོར་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ། ཐ་མར་དོན་དམ་རྣམས་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛོད་དོ། །ཚེས་བཤེས་ནི། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱོར་ཡུང་གཏུམ་བྱའི་དབང་གིས་དུས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་འདོད་དོ། །^[མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་.....] ཁ་ཅིག་ འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི། དང་དོན། ཐ་མ་ནི། ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་བ་ནི། རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་སྟེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་དོན་ངེས་དོན་དང་། ལྷང་རིགས་གྱིས་སྤུབ་པའི་དོན་དང་དོན་དུ་ཅི་ལ་འགྱུར། མཛོད་དུ། ཚེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱན་ཁྲི་དག །གང་དག་སྤུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །མིང་ངམ་ཚིག་ཡིན་དེ་དག་ཡུང་། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེད། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཚེས་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་སྐྱབ་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་དང་། འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་སྤུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་བཅུམ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཛོད་བྱ་མཁྲེན་གསུམ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །འཚལ་ནས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། བསྟན་བཅོས་

ཚཱ་ཞེས་ཕྱགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཡོད་པར་དགོས་
 འགྲེལ་གྱིས་སྐྱོན་ནོ། །དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེ་ན། དེ་མན་ཆད་
 གྱིས་སྐྱོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་མཚོན་བརྗོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་མཁུལ་གསུམ་གོ་རིམ་འཚོལ་
 བར་འགྲུང་ཏེ། དང་པོར་གཞི་ཤེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། བོད་རྒྱལ་ས་སྐྱེད་གཞིའི་
 འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་ནི། འགྲུང་ཏེ། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་མ་མེད་པ་རྣམས་
 སུ་སྐྱེད་གཞིའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཚོས་བཤེས་གྱིས་སྐྱེད་
 གཞི་དང་བྱམས་རྟག་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྟུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 བས་སོ། །རིན་ཆེན་སྐྱོན་མ་ནི། བོད་གྱིས་བྱས་པར་རིགས་རལ་སྐྱ་སྟེ། མཐར་གྱིས་
 བ་དངོས་པོ་བྱལ་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་ལེགས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི། དམན་པ་དང་མཚོག་གི་རིམ་བ་སྟེ། ཉན་
 རོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གཞན་ནི། མཚོག་དང་དམན་པའི་རིམ་བ་སྟེ། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་
 དང་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། འདིར་ཟེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་སྤྱིར་
 དང་པོར་གཞི་ཤེས་བསྟན་ལ། འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རྣམས་མཁུལ་
 དང་པོར་བསྟན་ཏེ། གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ལྷ་བ་ལ། བཀལ་བ་དང་། ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 མཁུལ་གསུམ་ལ་ཕྱག་བསྟོད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐོ་ནས་མཁུལ་གསུམ་སྐྱོན་པའི་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚཱ་ན། གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་
 བྱང་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱུང་བསྟུས་པ་མཛད་ན། རྟོགས་དང་པོ་གཞི་ཚཱ་བརྗོད་བྱུང་

བསྐྱུས་པ་ལྟར་ན་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚོས་ཅན། དེ་རྩོམ་པ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་པས་བསྐྱུན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུ་
 ལྟེ། ཤེད་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ལས་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པའི་བསྐྱུན་བཅོས་དག་ལས་མ་སྒྲོལ་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་
 དེ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱུན་པ་ནི་མེད་དོ། །འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་
 དང་རྫོམ་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཅམ་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་།
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚོས་ཅན། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 བརྗོད་བྱར་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལམ་གསུམ་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཅམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱུན་བཅོས་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྩུང་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་མ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོམ་པ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཅམ་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྣམ་པ་གཞི་ལས་ཐ་
 དད་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱུས་སམ། ཐ་དད་པ་ཞིག་བསྐྱུས། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་ལ་བཀོད་
 པའི་ཉེས་པས་རེག་གོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྐྱུན་བཅོས་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱུ་ལ་མཁོ་
 བའི་དོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱུན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་གཞི་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་
 སྤྱུལ་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ།
 བསྐྱོམས་ཀྱང་གཞིའི་དོན་རྩུང་ཟད་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན།
 བསྐྱུན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དོན་རྣམ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་དུ་སྐྱོད་མན་པ་
 གཞན་དག་སེམས་ཤིང་དོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་

བ་ལ། ཉམས་དགོང་། ལྷབ་བ་སྐྱབ། རོན་བསྐྱབ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རྒྱུ་
རེ་རེ་བརྗོད་བྱུང་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། གཞི་གཉེན་
རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཚར་བརྗོད་བྱུང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་
གཟུགས་སོགས་དང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་དང་། རྣམ་པ་སྟོང་ཉིད་
སོགས་བསྟན་པས་སོ། །གཉེས་བ་ལ། ལྷབ་བ་གྲུབ་ཚུལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་བྱང་།
བྱངས་པའི་རོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་ཕྱོགས་གསུམ་
ཚར་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བ་
བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་སོ། །དེ་དག་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་མཐའ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་
དག་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
མཐའ་དག་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ནའོ། །

གཉེས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་མ་དང་། བསྐྱུས་བ་དང་། རྒྱས་པའི་ལྷང་བྱང་
པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་
གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་བར་མ་ཉི་
ཁྲི་ལྟ་སྟོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མངོས་ཤིང་
མཚོག་དུ་གྱུར་བས་རབ། འབྱོར་བ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་བ་ཡོད་
པས་འབྱོར། ཞེས་བོས་ནས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ནི། གང་ཟུག་ཉན་རང་

རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། གང་ཟག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི། གང་ཟག་ཚོས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
བས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སྐྱིབ་གཉིས་བག་
ཚགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་
སེམས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་རྒྱུ་ལོ། །དང་
པོ་ལ། དེས་ལན་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི། འཕོད་བའོ། །གཞི་
ཐམས་ཅད་འཚལ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་ཉིད། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་གང་ཟག་ཉན་རང་
རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་སོགས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་ནི།
གཟུགས་སོགས་སྤྱི་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་བ་
འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དམིགས་ལུལ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
དང་གཟུང་བས་སྟོང་བར་ཤེས་པ་གཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི། བྱང་རྒྱུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱང་མིན།
རྣམ་པ་རྩས་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་
རྣམ་མཁུན་མིན་ནོ། །ཀྱང་ཡང་གཉིས་ནི། བན་རྒྱུན་བསྐྱུ་བའམ། ཚིག་གི་རྒྱུ་
ནོ། །ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །མཁུན་པ་ཡིན་ལ་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤང་
 དུ་དམིགས་ལུལ་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཚལ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་
 ཉིད། གང་ཟག་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །ལན་ནི།
 རབ་འབྱོར། གང་ཟག་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་དམིགས་ལུལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་དང། གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་དང། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་
 གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་ལམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང། ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་སློམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་
 དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་
 ས་དང་པོར་རྫོགས་ཏེ། འབགས་པས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དུལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཟླ་གྲགས་ནི། རྒྱལ་
 སུ་གཞོན་ལུ་སྟོན་པོ་ཟན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར་རིགས་དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
 ལྷག་བསམ་གྱི་མ་ལུས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྟོགས་པས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པའི་མ་ལུས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་ནོ། །དེས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱབ་དབང་དབྱངས་སྐྱེས་བཅས། །རྫོགས་
 པའི་བྱང་སེམས་དང་པོ་ལ་གནས་པས། །བསོད་ནམས་དབང་གིས་སྐལ་ཞིང་རྣམ་
 པར་འཕེལ། །རིང་དུ་སོང་བར་དེ་ནི་སྟོན་ཀྱང་ལྷག་ །ཅེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་རོ་ལོ་ས་དང་ཐོང་རྫོགས་ལ། སྤངས་རྫོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
 རྒྱན་མཐར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་ནི། བསྟུ་བའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་
 བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་གཉིས་པོ་ཡང་བྱ་ལ། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་
 དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །བྲས་ན།
 གཞན་དོན་རྒྱན་ཚད་པས་སྤང་འདས་གྱི་མཐར་སྤྱང་བས་སོ། །གཏན་ནས་མི་བྲལ་
 ཞེན། དམིགས་བསལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྐྱབ་ཀུས་པའི་སློབ་
 ལམ་སོགས་དང་། ཇི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི་ །ཟག་དང་སྤྱད་དུ་རུང་བ་སློབ་
 འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉེན་འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་སློབ་པ་
 ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱིབ་པ་སྤང་རུང་དང་།
 གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་མ་བྲས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་
 སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤོད་བཟུང་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
 དག་བྲས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཡང་སློབ་མེད་དོ། །དེ་དག་བསྟུ་ན། བྲང་སེམས་རྣམས་
 གྱི་མངོན་རྫོགས་ནི་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཤེས་པ་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཡང་རྫོགས་སློབ་མ་སྤྱངས་པར་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཇི་བཞི། བཙེན་ལྡན་འདས། རྒྱ་མཚོན་ཅའི་སྤང་
 དུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད། གང་ཟག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྫོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ།
 མཚོན་པར་འོས་པས་དག་བཙེན་པ། ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྫོགས་ལགས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར། རྣམ་པ་སྟེ། མེ་

སྤྱི་ལོ་དམར་བ་དང་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་དོ་ལོ་གང་དག་གིས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་
 བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པ་སྟེ། མཚོན་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་
 དག་དང། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་གང་དག་གིས་ཚོས་
 རྣམས་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་རྟོགས་དང་དེ་དག་དང། མཚོན་པ་སྟེ། རྒྱ་བུད་ཤིང་ལྟ་བུ་
 གང་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་མཚོན་པ་སྟེ། ཚོས་རེ་རེའི་རྣམ་རྟོགས་མཚོན་
 མ་དེ་དག་མ་ལུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་
 དེའོ། །དེ་ནི། གཞན་འབྲེན་པའོ། །བསྐྱུ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁུལ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྣམ་རྟོགས་མཚོན་པ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཁུལ་བ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསུངས་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ལས་ན། དུམ་གྱི་ཚིག་མདོར་
 བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་དོ། །གང་ན། བར་མ་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་མཁུལ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའོ། །རི་ལྟར་ན། ཉན་
 རོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་
 པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ནི། མཁུལ་གསུམ་དུ་སློབ་
 དཔོན་གྱིས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པ་འབྲུམ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་དུ་རྒྱ་ཚེར་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཁུལ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 བེ། དམིགས་པ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལྷུང་ལོ་ལྟ། རྒྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས།

ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལའོ། །འོག་ཏུ་འང་དམིགས་གསལ་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། །རྣམ་པ། མི་རྟག་པ་དང། སོགས་པ་དུམ་
 ཁ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཅན། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ།
 གང་ཟག་གི་བདག་གསལ་བདག་སྲེད་དང་གཉིས་སུ་སྐྱོངས་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཅན་ཡིན་ལོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། དམིགས་པ། རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང། རྣམ་པ། དེ་
 དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྤང་འདས་མངོན་དུ་
 མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱུས་པ་འཁོར་དུ་སྤྱད་
 ཅིང་ཚོགས་ལམ་བསྐྱེད། སོགས་པ་སྐྱོར་ལམ་གྱིས་སྦྱོན་པ་དང། མཐོང་སྐོམ་གྱིས་
 རྒོལ་བར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི། དམིགས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད།
 རྣམ་པ། གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡུལ་ཅན། འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
 མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་འབྱུང་བ་དང།
 རང་དོན་ལ། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཚོས་ཉིད་བྱི་མ་མ་
 ལུས་པས་དག་པ་རྟོགས་པ་དང། སྤངས་པའི་བྱེད་པར། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཚགས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་པ་ཉིད་མཚམས་སྐྱོར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲས་བུར་མི་འབྲད་དོ། །ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་
 མ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཚོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་

རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཞི་
གཉེན་རྣམས་པ་མཐའ་དག་བརྗོད་བྱར་བསྟུན་ནས་བསྟན་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ།
ཡུལ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཁའའི་གསུམ་བསྟུན་ལ། མཁའའི་གསུམ་གྱིས་འཕགས་
བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྟུན་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནའོ། །རྩོད་ལན་འདི། འཕགས་
པ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་ལ། འདིར་མཚོན་བརྗོད་
ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པར་གསེར་སྦྱིང་བ་དང་། ཚོས་བཤེས་དང་། ཤེར་འབྱུང་སློ་
གོས་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྲ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱར་དོ། །གང་
གསུངས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་། གང་གི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་གཉེས་སོ། །དང་པོ་
ནི། བྱམས་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་
སྟོན་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡུམ་གསུམ་གྱིས་དོན་དང་། འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་དེ་དག་གི་དོན་བདེ་སླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
ལྟར་བསྟུན་པས་པས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་ཐོབ་པའི་དགོས་པའི་ཡང་
དགོས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཡུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་
ཐོབ་པའི་དགོས་པ་གཉེས་འབྲས་བུར་འགྲེལ་བ། དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཁོང་ན་ཡོད་
པ་རྣམས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་
བཅད་དང་། ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་པ་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་
འཇུག་པའི་གོགས་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྲིད་གསུངས་སོ། །དོགས་ཞེས་བྱར་

དོ། །ཤང་ན། སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་གྲོས་དམན་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུང་བ་དག་གོ། །ཤང་ལ་ན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་འབགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱམས་
 བས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་བཞིན་དུ་ཡང་ཡུམ་གྱི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ལ་ལོ། །རི་
 ལྷར་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེད་དོ། །སྟམ་དུ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན། གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྲང་དོ། །ཤང་གིས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་དབང་རྒྱལ་དང་།
 འབྲིང་ལ་དད་པ་དབང་འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་དབང་
 རྗེན་ལ་ཚོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱིས་ལན་འདོགས་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་
 རྗེ་ཅན་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཤང་ལས་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དེ་དང་། འབྲིང་དང་།
 བསྐྱས་པ་དེ་ལས་སོ། །ཤང་ན། མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
 ཡུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་ཤིང་ཆེར་ཡོད་སྟམ་པའི་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས་རྟོག་ལྷན་རྣམས་ཉན་པ་ལ་
 སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉིང་དགོས་ཡིན་པས་དེའི་ཡན་ལག་དུ་ལོ། །རྩ་བ་ལ་དགོས་
 བསྐྱས་ཚིག་གསུམ་མོ། །དང་བོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། ཁ་
 ཅིག །དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་འབྲེལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་
 པ་ཚད་མས་ཤེས་པའམ་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པ་ལལ་ཆེར་ཡོད་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཚོས་ཅན།

དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པ་ཡིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོས་པ་
ཚད་མས་ཤེས་པ་འཕམ་ངེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འདོད་དེ། ཐེ་ཚོམ་ངང་
གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། རོན་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་ངག་
གི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་འབྲེལ་ངག་
གྱུར་མ་ཡིན་ལ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་སྲེད་ཁས་སྐྱངས། སྲེད་ཚད་མས་གྲུབ། ལྲབ་པ་ཚད་མ། འདོད་ན།
དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ཕྱིར་དོན་གཉེར་ལོ་ཀ་ན། ཐེ་ཚོམ་ལས་གྱུར་འཇུག་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དུལ་སྟན་ན་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པའི་སྐྱབས་འགོག་པའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། དེ་འང་དགོས་པར་འདོད་ན་སྐྱོན་མེད་ལ། དེ་ཁོ་ན་དགོས་
པར་འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཉིང་དགོས་མེད་པར་འཇིན་པའི་ལོག་
རྟོག་བརྒྱུག་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་
མེད་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་རྒྱུ་ན་དེ། གཞུང་མངའ་ས་བ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་
ན་ལོ། །ཞེན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་ཚོས་ཅན། དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་མེད་
ལོག་རྟོག་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་མངའ་ས་བ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་དེའི་དགོས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསལ་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙུག་གི་

དགོས་པ། དགོས་འབྲེལ་དག་ལས་རྒྱན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྟོགས་ཚུལ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་ཡིན་དེས་སྐྱམ་པའི་སྐོར་ནས་རྟོགས་པ། དབང་རྟོན་
 གྱིས་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་
 པ་ནི། དག་གིས་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་གཞུང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱུར་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་དགོས་པ་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་ལས་དགོས་པ་གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་གྲུས་པས་
 རྒྱན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་སྤེའི་ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པ་
 བྱི། མདོ་ལ་གཞན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་རྟོག་བཅད་པ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཅི། ལྷན་པོ་འཕམ། རྟོག་
 ལྡན་གྱིས་ལོག་རྟོག་བཅད་པ་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལོག་རྟོག་བཅད་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། ཚོད་ཀྱང་གཞུང་ལ་གཞུག་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་ལྡན་ལ་ལོག་རྟོག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
 དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བརྗོད་ན། རྒྱན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་ནས་འཇུག་
 བྱི། །མ་བརྗོད་ན། མི་འཇུག་པས་དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གཙོད་
 པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན། དག་གིས་ལོག་རྟོག་གཙོད་རུས་སམ། མི་རུས། རུས་ན།
 སྤང་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་བདག་འཛིན་བརྗོད་པར་འགྲུར་རོ། །མི་
 རུས་ན། དག་དང་ལོག་རྟོག་བཅད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། དག་དེའི་
 བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ན། ལོག་རྟོག་གཙོད་རུས་ལ། བརྗོད་བྱ་མ་རྟོགས་ན། དག་དེའི་

གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྐོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པ་དང། ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་
 ཚོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ། དག་ཚེས་ཅན། འོན་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ།
 འོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་པ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་ཡིན་པ་
 ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཅི། དབང་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ་བ་
 འདོད། དབང་རྣམས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལུང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །ཁྱབ་པའང་མེད་དེ། དེ་ག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་
 འོ། །ཡང། འཆད་པ་པོས་རྒྱན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པས་ཉན་པ་པོ་ལ་
 དེས་པ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན། ཚོམ་པ་པོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་སོ། །མི་སྐྱེ་
 བ། ཚོམ་པ་པོ་ལས་ཀྱང་དེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན། དབང་རྣམས་ལ་དེས་
 པ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་དབང་རྣམས་ལ་སྐྱེའང། བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བས་
 མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྩམས་པའི་དོན་བཤད་པས་ཉན་པ་པོ་ལ་དེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་བརྩམས་
 པའི་དགོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། དག་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་རྣམས་ལ་འདོད།
 དབང་རྣམས་ལ་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་
 འདོད་ཅིང། དང་པོ་ལ་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་དེས་སོ། །ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་
 གི་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དག་གི་དོན་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི། དེས་པའི་སྐོ་

ནས་སམས། གཏན་ནས་མ་རྟོགས་གང་ཟེར། དང་པོ་མ་དེས། གཉིས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་
སོ། །ངག་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། ངག་དེའི་
གདུལ་གྱ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་གྱ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་གཟུང་། དེ་ངག་
གིས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་པ་བཞིར་གངས་དེས་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། དགོས་
འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་འབྲེལ་དང་། རྒྱན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
ངག་འདིས་བསྟན་པར་གྱ་བ་རྒྱན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ནི། བརྗོད་བྱའོ། །ངག་དེ་
ལས་བརྗོད་བྱ་དེས་པའམ་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི། དགོས་བཤོ། །དེ་
ལས་དགོས་པ་གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་གྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉིང་དགོས་
སོ། །དགོས་པ་གཉིས་པོ་ངག་གི་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་སྟེ། རྒྱགས་
བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། བརྗོད་བྱ་ནི། རྒྱན་གྱིས་བསྟན་པར་གྱ་བ་ཡུལ་
གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ། ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་
མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐབས་དོན་བདུན་ཅུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
མངོར་ན། མངོ་གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། རྒྱན་ལས་གདུལ་གྱ་
རྣམས་གྱིས་བརྗོད་བྱ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ནི། རྟོགས་པ་
ལས་ཉན་ཐོས་སོགས་གྱིས་མ་ཐུངས་པའི་ཐབས་མོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ནི། དགོས་པ་གཉིས་
ཐབས་གྱི་བསྟུན་བྱ། བསྟན་བཅོས་སྟུན་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་འབྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅེ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་བརྗོད་བྱ་དེ་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་

བཅུ་ རྒྱལ་ལ་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལྷགས་གཉིས་ལས། སྐྱུ་ཟེན་མ་ཟེན་ལ་
 དངོས་བསྟན་དང་རྒྱལ་ལ་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དགོས་པ་གཉིས་དང་བརྗོད་བྱ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་བསྟན།
 བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཞི་རྟོགས་པ་ཞེས། །ཞེས་དགོས་པ་བསྟན། ལྟོ་དང་ལྟོ་བས་མཐོང་
 འགྲུང་བྱིས། །ཞེས་ཉིད་དགོས་བསྟན། འབྲེལ་པ་སྐྱུ་མ་ཟེན་པས་རྒྱལ་ལ་བསྟན་ཏེ།
 དཔེར་ན། སྐྱབ་དག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ལྷགས་རྒྱལ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་
 འོ། །ཀ་མ་ལ་ལྷི་ལས། འབྲེལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ། །དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 མོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་འབྲེད་ལས། །དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་བསྟན། བལ་པར་
 བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་ལ་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དགོས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་བྱིས། བརྗོད་བྱ་ནི། གང་རྟོགས་ན།
 མདོ་དོན་རྟོགས་ཞེས། དགོས་པ་དངོས་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱལ་ལ་བསྟན་
 འོ། །འབྲེལ་པ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་ཞར་ལ་གོ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཀྱུན་འདི་
 ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རུས། རུས་ཀྱང་འདི་ལ་
 མ་འབྲེལ། འབྲེལ་ཀྱང་འདི་ས་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་བདག་གི་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། དགོས་པ་བསྟན་པས་དགོས་མེད་ལོག་རྟོག་ཞེས།
 བརྗོད་བྱ་བསྟན་པས་སྐྱབ་མི་རུས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཞེས་ལོ། །བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་
 དང་ལྟན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ལྷ་མཚན་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་བདག་གི་

དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་ཞེས་འདྲིན་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་བདེན་
བ་བསྟན་པས་དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་གྱི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པས་ཁྲབ་པའི་སྲིད་
འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དགོས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཁྲབ་
བ་ཡོད་དེ། སྲོད་འཇུག་ཏུ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་བ་བར་
འབྱུང། །ཞེས་བསམ་སོ། །དག་གིས་ཀྱང་རྒྱན་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེ་ན།
གཞི་བརྟན་པ་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་དེས་ལས། རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་འབྲ་བ། །གཞི་ལས་མཛོན་
བར་གྲུབ་པའི་སྲིད། །དེ་ཡི་འབྲས་ཡིན་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉི་མ་དང་སྐྱོན་མེ་ལ་འོད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྲིན་བ་དང་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་ལོངས་སྲོད་དང་། བདེ་འགྲོའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རྒྱ་
ཚེར་རྒྱུར་རོ། །ཡང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
གཏུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སྐྱོན་མེད་མིན་པར་ཐལ། གཞུང་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་བསྟན་པའི་སྲིད། ཁྲབ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་རྒྱ་མེད་པར་
མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། འཇུག་པའི་ལན་ལག་ཏུ་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

ལུང་དེ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གཅིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྲིད་ཡོད་ཅམ་
འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཡོད་པ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་པས་ཁྲབ་བ་ཡིན་ན། ལུང་མ་གྱི་གོང་བུ་
ཚོས་ཅན། དེ་མིག་གིས་མཚོང་བ་ན་རོ་མཚོང་བར་ཐལ། རོ་ཡོད་པའི་སྲིད། རྟོགས་
གྲུབ་སྟེ། རོ་གཟུགས་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །ཁྲབ་བ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་

ན། རོ་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགལ་ལོ། །སྟོང་བ་ན་དེ། དག་གསུམ་དུ་ངེས་ཀྱི། འབྲེལ་
བ་སྟོན་པའི་དག་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་འདི་ཚོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་
བཞི་ཚད་བར་མ་གསུངས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་
ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྟོང་
བཞི་དུ་ངེས་བས། སེལ་བྱེད་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཞེར་ངེས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།
དང་པོ་རྟོག་ལྡན། དས་རྒྱན་འདི་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་དང་མི་
ལྡན་པའི་སྲིད། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་བྱ་མ་རྟོགས་
སོགས་ཀྱི་སྟོང་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པས་
སེལ། ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་ཡང་འདི་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མི་སྲིད་པའི་
སྲིད། རོར་བུ་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཞེས་དགོས་པ་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་
དེ། བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཉི་རྟོགས་ཞེས། དགོས་པ་བསྟན་པས་སེལ། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟབ་
མོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཉིང་དགོས་མེད་པའི་སྲིད། སོག་པོ་བར་སིག་པའི་མ་
བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཞེས་ཉིང་དགོས་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དེ།
སྟོང་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འཇུག་སྲིད། །ཞེས་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་སེལ། དེ་དག་དང་
ལྡན་ཡང་དགོས་པ་གཉིས་པོ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྲིད། མཐོང་ངེས་ཀྱི་
དོན་དུ་སྟོག་གཅོད་བ་བཞིན། ཞེས་འབྲེལ་བ་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དེ་དག་སྔ་མ་
གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགལ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་པོ་རྒྱན་ལ་འབྲེལ་བར་བསྟན་
པས་སེལ་ལོ། །སེལ་ཚུལ་ཡང་། དེ་དག་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་

བ་སྐྱེ་ཞིང་དབང་རྒྱུ་ལ་དོན་འགྲུང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས། དེ་ལྟར་མ་ཉེགས་སོགས་སྐྱེ་བ་ཉེ
དེ་གཉིས་སྐྱེན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ལུན་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྐྱེ། བསལ་བྱ་སྐྱོད་དང། བསལ་བའི་གཞི་དང། སེལ་
བའི་ཚུལ་ལ་ཚོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། བསལ་བྱ་སྐྱོའི་དབང་གིས་སེལ་བྱེད་འག་གི་
གངས་ངེས་འདོག་ན། ལྷོ་སྐྱེ་ངེས་བས་སམ། ལྷོ་སྐྱེད་བས་འདོག་ །དང་པོ་ལྟར་ན།
འག་བཞི་མི་དགོས་པར་འགྲུང་ཏེ། ལྷོ་བཞི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་
བ་ལྟར་ན། འག་བཞི་བས་མང་བ་དགོས་པར་འགྲུང་ཏེ། ལྷོ་བཞི་བས་མང་བ་སྐྱེ་སྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལ་ཞུགས་ན། དུས་ལུན་རིང་པོ་འགོར་བ་དང། གནས་སྐབས་
བདེ་བའི་གོགས་དང། མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་མིན་པ་དང། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་
དང། ཚང་ཡང་གཞན་དབང་དུ་གྲུང་པའི་སྐོན་ས་དགོས་པ་གཉིས་མི་སྐྱེད་པར་
དོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། དགོས་འགྲུལ་འག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱེན་བཙོས་ལ་
འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྐོ་སྐྱེ་སྐྱེད་བས་འདོག་བས་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་ལ། གཉིས་
པའང་མེད་དེ། དུས་ཅུང་ཟད་འདའ་བ་དང་གནས་སྐབས་བདེ་བའི་གོགས་སུ་དོགས་
པ། ཉོག་ལྡན་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་མིན། དུས་ཉ་ཅང་རིང་བ་དང་མཐར་ཐུག་
མི་པན་པར་འདྲིན་པ། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་མེད་པར་འདྲིན་པར་འདུས་
སོ། །བཞི་པ་ལྷ་པ་གཉིས་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྐོ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོགས་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ལ་སེལ་ལམ། བསྐྱེན་བཙོས་ལ་
སེལ། དང་པོ་བསལ་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་དགོས་མེད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསལ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེན་བཙོས་ལ་འགྲུལ་མེད་ཀྱི་ལོག་

རྟོག་མེད་པའི་སྲིད་འོ། །ཞེ་ན། དོགས་པ་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་གཞིར་བྱས་ལ་སེལ་
ཏེ། དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ། བརྒྱད་ནས་ཉིང་དགོས་དོན་དུ་གཉེར་བས་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་བས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཅམ་ལ་སེལ་བ་མི་
འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཅམ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་འང་ཡོད་པ་
གྲུབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་པ་སྐྱེས་པས་སློ་གསུམ་སེལ་བ་བདེན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་
སེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བསལ་བྱ་ཆ་མཉམ་མམ། དོན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ལ། སེལ་བྱེད་དོན་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་སྲིད་འོ། །

གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི།
བཤད་ཅེས་ཤང་ངོ། གང་ན། མངོན་རྟོགས་བདུན་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཉིད་ལམ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི། འདི་བཅའ་བར་བྱ་བས་ལམ་
ཡིན་ལ། རྒྱ་ནི། འདིས་ཚོམ་བས་ལམ་སྟེ། དེའོ། །གང་གིས་ན། སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་
གྱིས་སོ། །གང་ལས་ན། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་པ་འདི་ལས་སྟེ། སྐྱིད་བརྗོད་བྱ་ནི།
མདོ་དང་། དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ནི། དེ་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུར་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཞེས་ཤང་ངོ། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་
དང་ལྷན་པའི་བར་སྟོན་བཅུའི་སྐྱབ་པའི་ཚོས་སྟོན་བཅུའམ། དོན་དུ་གུ་ལ་ལ་དུ་
འདུས་པའི་ཚོས་སྟོན་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་བཅུའི་བདག་ཉིད་གྱི་མདོ་དོན། འདིར་
ཚོས་སྟོན་བཅུ་ལ་ལྟེན། ཡི་གེ་འདི་མཚོན་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་འདོད།

ཁ་ཅིག་མི། དགོ་བ་བརྩུ་ལ་འདོད་དེ། བརྟག་གོ། གང་གིས་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
 ཉོགས་པའི་སློང་དང་ལྡན་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེ། །སློང་ལྡན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་མཚོག། །རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་གཞི་
 དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་སྣ་གྲུ་དང་། །རྩལ་ལྡན་དང་ནི་འཕགས་མཚོག་
 དང་། །དེད་དཔོན་དང་ནི་གྲགས་མཚོག་དང་། །སྣོང་རྗེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་
 ཅན། །དབང་ལྷག་དེ་བཞིན་ཚོས་དང་ལྡན། །ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན། དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚིག་ཉུང་དུས་འབད་པ་མེད་པར་ཉོགས་པས་ན།
 བདེ་ལྷག་ཉུ་ཉོགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བར་འགྲུར་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། ལྷ་སྟེགས་ཉན་རང་
 ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་གྱིས་སྲོང་བ་སྟེ། ཉོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 ཟབ་མོ་དེའོ། །གང་གིས་ན། སློང་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཐབས་གང་ལས་ན། ཚོས་སྲོང་
 བརྩུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོགས་པ་བཞིན་དུ་
 དན་པ་ལ་བཞག་སྟེ། བསམ་པ་དང་སློམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་
 ཅས་སོ། །ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས།
 འབྲེལ་བ་སུགས་ལ་ཉོགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་
 དོན། །འབྲེལ་པའི་གཞི་ནི་གཉིས་ལ་གནས། །དེ་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དགོས་
 ལས་ལོགས་ཤིག་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྲ། འབྲེལ་པ། ཉིང་དགོས། དགོས་པའོ། །དང་

མོ་ཞི། བསྟན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སྐབས་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་
 བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཅིང་ནང་དུ་འདུས་པ་སྦྱར་ལེན་པ་ཡིན་
 བོ། །གང་གིས་ན། རི་སྐད་དུ། བདུད་བཙུག་འཛིན་མེད་སྐལ་བ་བཟང་པོ་
 དང་། །སྲིད་པར་འགྲོ་ལས་འདས་དང་ཤེས་རབ་དང་། །འཇུག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་
 ཏན་དཔག་མེད་སྟོང་། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་རབ་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས། །ཞེས་པའི་
 དེས་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཙུག་ལྟན་འདས་སོ། །སྐུ་རྩུ་འཇུག་གི་ཚོ་འཇུག་ནས་
 མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་སྣ་ཚོ་གས་པས་དད་པར་མཛད། ལུགས་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཚོ་
 འཇུག་གིས་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་མཁུན་ནས་སྲིབ་པར་མཛད།
 གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཇུག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བུའི་སེམས་
 ཅན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད་པས་ན། ཚོ་འཇུག་རྣམ་
 པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་སོ། །གང་ལས་ན། བདུད་བཙུག་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 འདིར་བརྗོད་བུའི་གཙོ་བོའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན།
 རྗོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱན་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། །རི་
 ལྟར་ན། རྒྱན་དེ་སྦྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐབས་གྱིས་
 བསྦྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དགོས་པ་གཉིས་དང་
 འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་བཅས་

བ་སྐྱབ་ལྷུས་བར་བསྐྱབ་བས་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྐྱིད་སྐྱབ་
ལྷུས་བར་བསྐྱབ་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པར་ངོ། །གང་ན། མ་ཐུངས་
ཞེས་པར་ངོ། །གང་གིས་ན། སེང་གོ་དང་འཕྲོག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱི་རོལ་པ་དང་།
དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲམ་བ་ཉན་རང་དག་
བཅོམ། སོགས་པ་ཉན་རང་སློབ་པ་སྟེ། ལོ་ཀའི་སྐྱི་བོར་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྗང་ན།
ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
པ་སྐྱེ་བའི་ལྷེ་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་མ་ཐུངས་པ་ཡང་དག་པའི་བདུད་ཅི་ཡུམ་
དེའོ། །རི་རྒྱན་དུ། ལྲབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་སྟོང་། །དབལ་ཏུ་མེད་པར་གནས་
པའི་རྒྱ། །ལོ་ཀའི་སྐྱི་བོར་གྱུར་པས་ཀྱང་། །སྟོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡང་དག་
བདུད་ཅི་དག་པ་འདི། །ཞེས་སོ། །གང་གིས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ལ་
གནས་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་
སྐྱབ་པ། གཞན་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཉ། རག་མ་ལས་པར་ཆས་པ་སྟེ། སྐྱིད་མི་
སྟོག་པར་གོ་ཆ་བརྟན་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན་
བཞག་ཅས་པར་ངོ། །གང་ལ་ན། ལྡར་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཚོས་གྱི་མིང་དོན་ཉམས་
སུ་སྟོང་བ་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་
པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལྡར་གྱི་དོན་མ་བརྗེད་པའི་དུན་པའི་ཤེས་པ་འདོ། །

ཡང་ན། བག་ཆགས་ནི། ཡང་ཡང་གོམས་པས་སེམས་དེའི་རྣམ་པར་འབྱུང་

བཤོ། །ཀའ་ན། ཤེར་སྲིན་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པའི་གཙོ་བོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 བརྒྱད་གྱི་བདག་ཉིད། འཇུག་པའི་སྦྱོང་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང། དེ་དང་ལྡན་པའི་
 སྦྱོན་སོགས་པར་སྲིན་བརྟུ་སྦྱབ་པའི་སྦྱོང་བ་རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཆེ་རབས་
 གཞན་ཏུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་མི་བརྗེད་པར་ལེགས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་སོ། །རི་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་འདྲིན་པའི་ཚོས་གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ད་བྱིངས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་
 རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། ས་དང་བོར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང། སོགས་པ་འི་མ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་དེམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་
 པས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི། དགོས་
 པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །བཞི་བ་ནི། རྟོགས་པར་འགྲུང་ཞེས་བྲང་ངོ། །ཀའ་ན། ལྷར་
 བརྟན་པའི་ཉིད་དགོས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེར་
 སྲིན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས། འཇུག་པའི་སྦྱོང་བ་པར་སྲིན་བརྟུ་སྦྱབ་
 པའི་སྦྱོང་བ། སོགས་པ་ཚོས་སྦྱ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྦྱབ་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀའ་གིས་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན།
 བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟེ། ལོ་སྦྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྲུང་བ་སྟེ། དེ་ནི། བརྟན་བཙོས་ཚོམ་པའི་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཚིག་གིས་མདོའི་
 དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་སམ་མ་བསྐྱུས་ཞེ་ན། མ་བསྐྱུས་ཏེ། མེད་གཞི་ནི། དུམ་འདི་
 རི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་ལོ་སྦྱ་བའི་སྲིད་རོ། །རྟག་ཏུ་ཏུ་དང་

ཚོས་འཕགས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ནི། ཚོས་ཚོ་ལ་ཚུ་ལ་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུ་ལ་ཉེ།
 གོ་སློའོ། །ཡོངས་སུ་གཏང་བ་ནི། གཞུང་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའམ་བཀའ་བསྐྱུ་བར་བསྐྱོས་
 བ་སྟེ། གོ་སློ་བའི་སྤྱིར་མ་བསྐྱུས་སོ། །བར་བར་དུ་གང་ཟག་ལུང་བསྐྱུན་པ་དང་། སྟོན་
 རབས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་སོ། །རྒྱན་ན་ཡོད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 རིམ་པ་མངོན་མ་ཚང་བ་ནི། མངོའི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན།
 འཕགས་པ་སུ། འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འབྲེད་པ་ནས་བརྩམས་ཉེ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྐྱ་མཚན་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། བརྫོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་
 འདུས་པ་ལ་དགོངས་ཉེ། སྐྱེང་གཞིར་སངས་རྒྱས་མང་པོས་སྐྱེས་བསྐྱུར་བ་དང་།
 བྱང་སེམས་མང་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དུམ་བཤའ་བ་རྫོགས་ཀྱི་
 བར་དུ་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་ཉེ། སེམས་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོར་
 ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འཕགས་པས་བཞེད་དོ། །

འདིར་སྐྱེང་གཞི་ཚུང་ཟད་བཤའ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། སྐྱེད་པ་པོས་སྐྱེང་བསྐྱེད་བ་
 དང་། སྐྱེང་གཞི་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཐུག་ན་རྫོ་རྗེས་བུམས་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་བརྫོད་པར་བཞེད་དེ། སྟོན་
 དཔོན་གྱི་བཞེད་པས། སྟོན་པ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་བསྟེན་བ་
 སྟོ་སྐྱུར་མེད་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དབྲ་བཅོམ་པ་བཞི་བརྒྱ་དགུ་

བུ་སྟོན་དགུའི་སྐྱེ་སྟོན་གདན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཀུན་དགའ་པོ་བཞུགས་ཏེ། འོད་སྣང་
 ཆེན་པོས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མདོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་དུ་
 གསུངས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོས། །བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་སྟོན་སྟོས་
 ཤེས། །ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་པས་བཞིན་མཆི་
 མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་སྐྱེད་བྱངས་ཀྱིས། འདི་སྐད་བདག་གིས་
 རོས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་པས། མདོ་དེ་ནི། འདི་ལྟར་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་འོ། །བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཙུག་
 འདས་ལ་དངོས་སུ་རོས་པར་བསྟན་འོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་
 དང་། གཞན་ལས་རོས་པའང་ཡོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་
 ཡིན་པ་ལྟར། དེའི་མཐུས་གཞན་ལས་རོས་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་རོས་པ་
 ཡིན་འོ། །རོས་པ་ནི། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རོས་ཀྱི། དོན་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཞན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པས་བཤད་པའི་ཆེ་
 ཞེས་མི་བརྗོད། རོས་པ་ཞེས་སྐྱུར་རོ་བེད་རོ། །འོ་ན། བཀའ་ལ་བཀའ་མིན་བསྐྱེས་
 པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། འདི་སྐད་དང་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་
 གསུངས་པ་རྣམས་བུམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་
 ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དག །འདི་སྐད་
 བདག་གིས་རོས་པ་ཞེས་ཀྱིས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 འབྲེལ་བ་དང་གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོ་ཐུན་མོང་གི་དང་། རྒྱད་པར་ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་གཞིའོ། །དང་པོ་
 བེ། གང་གི་ཚེ། གང་ལས། གང་དུ། སྐྱེད་ལྡན་ཅིག་ཏུ། མདོ་འདི་ཐོས་ཀྱིས་པ་ན།
 རང་ཉིད་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུས་དང་། སྟོན་པ་དང་། ལུས་དང་།
 འཁོར་བུན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱེད་གིས། སྟོན་པ་དབང་པོ་འཁོར་
 དང་བེ། །ལུས་དང་དུས་ཀྱང་རེས་བསྟན་པ། །དད་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །སྐྱེད་
 པོ་རང་ཉིད་ཚད་མར་བེ། །རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཡིན་འཛིག་རྟེན་ན། །ལུས་དང་དུས་
 སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིང་། །དབང་པོར་བཅས་ཚིག་སྐྱེ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་འོ་ཚད་མར་རབ་
 ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན། དུས་དང་། སྟོན་པ་དང་། གནས་དང་། འཁོར་བཞི་
 ལས། དང་པོ་བེ། དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་སྟེ། ཚིག་ལྡན་མ་དང་སྐྱེར་ན། དུས་གཅིག་གི་
 ཚེ་ན་མདོ་འདི་ཐོས་ཞེས། ཚོས་ལ་སྐྱེར་བས་ལུས་འདི་རྟེན་དཀའ་བར་བསྟན་
 འོ། །དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ན་བདག་གིས་འདི་ཐོས་ཀྱི། གཞན་དུ་གཞན་ཐོས་ཞེས། ལུང་
 ཀྱིས་སྐྱོས་པས་སྐྱེད་པ་པོ་ཐོས་པ་མང་བར་བསྟན་འོ། །ཡང་། འདི་དུས་སྐྱེད་ཅིག་ལ་
 ཐོས་ཤིང་བརྗེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྟན་འོ། །ཚིག་ཕྱི་
 མ་དང་སྐྱེར་ན། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ན་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཞེས་པས་
 གཞན་ན་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་བསྟན་འོ། །

གཉིས་པ་བེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །གསུམ་པ་བེ། བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
 པའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རི་ལ་ཞེས་གནས་གཉིས་སྐྱོས། མ་ག་རྟེན་གྱིར་བྱེད་གསུགས་
 ཅན་སྐྱེད་པོའི་ཁབ་བེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་པོ། །དག་པའི་ཞིང་ལྟར་འཛིགས་པ་མེད་པ་

སངས་རྒྱལ་མང་པོའི་བུ་ལྷན་གནས། འདོད་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ཡོད་པས་བྱ་རྒྱུ་ཕུང་པོ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པ་རྣམས་ཆེས་
བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚིགས་སུ་འདུ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པས། རི་བོའོ། །བུ་ལྷན་གས་
པ་ནི། སྐྱུ་སྐྱོད་ལམ་དང་། གསུང་གིས་ཚོས་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཚོས་
ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་དུ་ཡང་དག་པར་
འཛོག་པ་སྟེ། བཞིས་བུ་ལྷན་གས་པའོ། །

བཞི་བ་ལ། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དག་སྟོང་
བཞི། རོ་བོ་གསོལ་བཞི་ལྷན་ཚུར་ཤོག་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། ཉོན་
མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དག་སྟོང་རོ། །སྐྱབས་གནས་དང་དབྱེ་བར་མི་རུས་པས་དག་
འདུན་ནོ། །ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཚོས་དང་དག་འདུན་རྣམས། །བདུན་རྣམས་
བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །གང་སྤྱིར་དབྱེ་བར་མི་རུས་པ། །དེ་སྤྱིར་དག་འདུན་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། གངས་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་སོ། །གངས་ཆེ་བ་ནི།
སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་སྐྱིབ་
པ་དང་གཞོན་པ་བཅོམ་པ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཐག་པ་ཐད་པ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། འཆིང་བ་དང་བྲལ་ཞིང་
རང་དབང་ཐོབ་པའམ། རྩ་འཕྲུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་
དབང་བས་དབང་དུ་གྱུར་པ། སྲིད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། མ་རིག་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་དག་བཅོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་

བ། དུལ་ཁ་དང་འཛིགས་པ་དང་ལོ་ཀའི་ཚོས་དང་མི་ཤེས་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པས་
 ཅང་ཤེས་པ། རིག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་སྐྱང་བོ་ཆེན་པོ། དེས་པར་བྱ་
 དགོས་པ་དུལ་ཁ་ལས་ཐར་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ། ཞོར་བྱ་སྐྱེད་པའི་
 ཡོན་ཏན་སོགས་བྱས་པས་བྱེད་བ་བྱས་པ། ལུང་བོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་དམ་
 བཅའ་དང་བརྩོན་པའི་ཁྱུང་བོར་བ། ཐོབ་བྱ་དང་སྤང་བྱ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 མ་ཐུན་པར་ཐོབ་ཅིང་སྤངས་པས་རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཁོང་ཁོ་སོགས་དགུས་
 སྐྱེས་བུ་འཁོར་བར་སྐྱོར་ལ། དེ་མེད་པས་སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་
 བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་ཀུན་
 ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུས་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་མཐར་སྐྱབ་ཐོབ་པས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་
 དམ་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །

དམིགས་བསལ་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ཅེས་པ། གང་
 ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཞེས་སོ། །དགོ་
 སྐྱོང་མ་ནི། གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་སོ། །དགོ་བསྟེན་གཟུགས་
 ཅན་སྤྱིང་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་ས་ག་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཀུན་གྲང་
 ཚོས་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་གོ། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཟང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་གྲངས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བུ་སྐྱོང་།
 ཡོན་ཏན། ཐམས་ཅད་གྲང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐབས་ཅིག་པ་
 བྱི། ལྟན་ཅིག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གདན་དང་བཞུགས་པ་བཤམ། བཞུགས་ནས་ཚོ་འཇུག་པ་
 མཛད། མཛད་ནས་ཚོས་གསུང་བའི་དུས་གཟིགས་པ་གསུམ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས། གདན་བཤམ་པ་ནི། ཚོས་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོད་འོས་ཆེན་པོར་བསྟན་
 པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལུས་པ་བསལ་བ་དང་། འཁོར་
 གདུལ་བའི་སྤྱི་རྒྱ་དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་
 བཤམས་ནས་ཞེས་སོ། །བཞུགས་པ་བཤམ་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱོད་
 ལམ་གྱིས་མདོ་འདི་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པོར་བསྐྱར་སྟེ།
 དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཞག་ནས་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་མཛད་ནས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཇིན་དང་། རྩུ་འཇུག་དང་། ཚོས་སྤང་བའི་ཚོ་འཇུག་
 ལོ། །དང་པོ་ལ། ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་རོལ་གྱི་ཚོ་འཇུག་ལོ། །དང་
 པོ་ལ། རྩུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་གཟིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འོད་ཟེར་དགུ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེར་བཞུགས་ནས་ཉིང་དེ་འཇིན་གང་དུ་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྩུང་
 པས་འདུ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་དགོངས་ཤིང་ཡང་
 དག་པར་མཐུན་ནས་ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ལྷའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ནས་དང་། བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནས་དང་།
 རང་བཞིན་གྱི་དང་། ལྷགས་ལས་འོད་ཟེར་དགུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟིགས་
 བས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་རབ་ཏུ་བྱེད་སྟེ། དེའི་ཞབས་ཀྱི་མཐོལ་གཉིས་འཁོར་

མོའི་རྗེས་སུ་རྫོང་དང་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱེ་བ་འབྲུག་ཁྲིམས་བརྒྱ་རྫོང་དུལ་ཕྱོད་
 སུག་ཕྱོད་བྱུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །འོད་ཟེར་ནི། ནང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལས་བྱུང་
 བའོ། །འོད་ནི། ལྷིའི་བགས་པའམ། ཁ་དོག་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འོད་
 ཟེར་དང་གདུལ་བྱ་དང་དགོས་པ་མང་བས་གྱེ་བ་འབྲུག་ཁྲིམས་བརྒྱ་རྫོང་ངོ། །སྡོམ་མེར་
 དམར་དཀར་ལེབ་རྒྱན་དང་འོད་གསལ་ལ་བ་སྟེ། སུག་པོ་སྤྱོད་པས་བཅུར་འཕྲོས་པས་
 སུག་ཕྱོད་འཕྲེ་བ། སུགས་ཀ་མཁུལ། ཞལ། མཛོད་སྟུ། གུ་ཕུག་ཉེར་མ་གཉོགས་པ་
 རྣམས་ལ་གནས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་སུག་ཕྱོད་གཉིས་སྡོམ་སོ། །འོད་ཟེར་དེས་
 ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། མོ་ཀ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྡོན་གྱི་སྡོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་བྱང་རྩ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བ་སྡུའི་སློན་ནས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་
 དེ་བྱེད་བར་མཛད་དེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རང་བཞེན་གྱི་འོད་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་སོ། །བཞེན་པ་ནི།
 དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞལ་གྱི་སློན་ནས་ལྷགས་གྱི་དབང་པོ་བཟུམ་སྟེ་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། རྫོང་གསུམ་བྱེད་པའི་ལྷགས་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་ལ་བརྒྱ་
 ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྱི་སྟུ་པར་བྱིན་སུག་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོས་སྡོན་པའི་ལྷན་སྟུ་ལྷགས་ལས་འོད་ཟེར་
 འབྱུང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྡོན་མེད་པར་འཇུག་པའི་ལྷན་སྟུ་བརྒྱ་འབྱུང་། དེ་དག་
 སངས་རྒྱུ་ནས་ཚོས་སྡོན་པའི་ལྷན་སྟུ་སངས་རྒྱུ་ལྱི་ཚོས་སྡོན་པ་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཞིང་སྦྱང་བའོ། །དང་

པོ་ཞི། ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐུ་ལྡན་འཛིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་བཙུག་ལྡན་འདས་
 གྱིས་གདན་སེང་གཤེའི་ཁྱི་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 ལྟོད་དང་བཅུད་གྱི་ཞིང་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ཞི། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་གྱིས་རྩ་འབྲུལ་
 མངོན་པར་འདུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་འབྲུལ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་པས་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་རྣམ་པར་འགྲུང་བ་རྒྱལ་དུ་གཡོས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲེག་པ། གཡོ་བ། ཤིང་ལྡོན་པ་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་འགྲུལ་བ། མགལ་མེ་ལྟར་འཁོར་བས་གྲེག་པ། སྐྱ་སྐྱད་རིང་དུ་འགྲུང་བ་
 ཆེས་ཆེས། རྣམ་པར་འཇུགས་པས་འཇུགས་འཇུགས། སྐྱ་བེད་བེད་པོ་ཞི། ལུང་ལུང་
 པོ། དེ་དེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་ལྟས་བཙུག་དུ་འགྲུང་དོ། །ཡང་ན། ས་ནི།
 གཡོས། ཤིང་འགྲུལ། རི་གྲེག། །ལྟའི་རྩ་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེས། རྒྱ་མཚོ་འཇུགས། འགྲུག་
 ལུང་ལུང་དོ། །

གཉིས་པ་ཞི། མཐོ་རིས་དང། མཐོ་རིས་ཉེས་པ་མེད་པ་དང། ལྟོད་པ་དག་པ་
 དང། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང། བདེ་ལྡན་དང། ཤེས་ལྡན་ལ་དགོད་པ་རྒྱལ་
 བོ། །དང་པོ་ཞི། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཐང་གཅིག་དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 ལྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྲུང་
 ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཞི། དཔུས་ལོང་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བར་གྲུང་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ་དང་འཆོལ་བ་མི་དགེ་

བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་སྤངས་པར་གྱུར་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་
བ་མ་དང་། སྤྱ་བྱ་དང་། སྲིང་མོ་དང་། མཚའ་ལོ་དང་། གཉེན་དང་། སྲོགས་ལོ་དང་།
མཚུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། ། །ལྷ་པ་ནི།
དཔེར་ན། དག་སློང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། །དུག་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱིས། དུལ་བ་ནི། ལེགས་སོ། །ཞི་བ་ནི་ལེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་
སློམ་པ་ནི། ལེགས་སོ། །ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སློང་པ་ལ་གནས་པ་ནི། ལེགས་
སོ། །སྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་མི་འཆེ་བ་ནི་ལེགས་སོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་
བརྗོད་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྐབས་སེམས་དུལ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཁོམ་པ་ལ་
སོགས་པ་སྤངས་ནས་ཡུམ་ལ་སློང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དོ་མཚར་ཞེས་
བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱལ་བ་དང་། འུ་བྱ་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚོ་འབྲུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱལ་སྐྱལ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱལ་ཞུམ་པ་
བསལ། དེ་ལྟ་དང་མིས་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས་གཏན་སེང་གའི་
ཁྱི་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པས། གཙང་མའི་གནས་དང་བཙས་པ་འདི་ཟིལ་གྱིས་མནན་
ཏེ་བཞུགས་ནས་འོད་དང་སྐྱ་མདོག་དང་གཟེ་བརྗོད་དང་དབལ་གྱིས་མཛེས་ཤིང་
ལྷམ་མེ་ལྡན་ཞེ་ལྟར་དེའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཙུན་ལྡན་འདས་

གྲིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ལྗོངས་ཀྱི་བཞིན་དུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་ན་ལྟ་གང་ཇི་སྟེན་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས་མཚོན་པ་གྲེད་བར་གྱུར་ཉིའི་བར་ཉེ། ལྟ་
མི་རྣམས་གྲིས་ལྟ་ཇུས་གྱི་བ་དན་དང་མེ་ཉོག་རྣམས་མཐུན་དུ་གཏོང་། རྩོགས་བཞིར་
མངོན་བར་གཏོང་། རྩོགས་བཅུར་རྒྱ་ཆེར་མངོན་བར་གཏོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་བ་དང་སྐྱེ་མཉམ་དུ་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བ་དན་དེ་དག་གྲང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྲིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་དབྱུང་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་ཁང་བ་
བཅེགས་པ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཅམ་དུ་རེད་དེ་གནས་བ་
གྱུར་ཉོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་གྱི་
མི་ཐམས་ཅད་དང་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྲིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བལྟ་བས་ཚོགས་
ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་བར་གྱུར་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བདག་ཅག་གི་མཐུན་པ་བཞུགས་ཤིང་ཚོས་སྟོན་ཉོ་སྟུང་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོ་ཀའི་ཁམས་བསྟན་བ་དང་། འཁོར་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་ལ་བརྟུས་བ་སྤང་བ་དང་། ཞིང་གཞན་ན་གནས་བ་འཁོར་དུ་
བསྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཞིང་འདི་དང་ཞིང་གཞན་པམ་ཚུན་སྤང་བར་གྲུས་བ་
སྟེ། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ཉིའི་བར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྟ་གྱི་རྒྱ་ལྟས་བ་བསྟན་བ་དང་། ལྟས་བ་གནང་བ་དང་།

གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནས་འཁོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས།
རྒྱས་པ་ནི། འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུན་ཅི་ལགས་ཞེས་པའི་
བར་ཉེ། སངས་རྒྱས་བུ་ལྷན་པ་ནི། སློབ་དབང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བུ་ལྷན་པ་སོ། །སྐྱེ་
ལས་རྒྱུད་པའི་སྐྱེན་མེད་པས་འཆེའོ། །སློབ་བྱུང་གི་སྐྱེན་མེད་པས་སློབ་བཤམ། ཡང་ན་
སྐྱེ་གསུམ་དང་སྐྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ནས་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་
ནས་འདི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི། དེའི་མ་སྐྱེ་ཡིན་ཞོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་བར་ལྷན་པ་དང་། གནང་བ་སྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བདག་ཀྱང་བལྟ་བའི་སྐད་དུ་མ་ཆེའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལྷ་
མ་ལ་མ་རྒྱས་པར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་པས་རྒྱས་པའོ། །གཞོན་ལུང་གྱུར་པ་ནི། ཆངས་
སློབ་ཀྱིས་སྟེ་བ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་དང་། སས་སྟེ་བ་ས་བརྒྱུད་པ་
ཡན་ཆད་དེ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། འགྲོ་བར་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྱོད་
ཀྱིས་དེ་ལྷན་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་ན་སོང་ཞིག་ཅེས་པའོ། །སྐྱེས་གནང་བ་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས་འདབ་མ་སློབ་དང་ལྷན་པ་སློབ་བསྐྱུར་ཉེའི་བར་ཉེ།
ང་རྒྱལ་དང་སྐྱེ་གྲོག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་གྲུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོར་
ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ཞོ། །འཕྲིན་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་
སློབ་ཤིག་གི་བར་རོ། །གདམས་ངག་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དེར་བག་ཡོད་པར་སློབ་ཅིག་ནས་དེར་ཉམས་པར་གྱུར་ཉ་འདི་བར་ཉེ། ཞིང་དེ་
ན་ཉོན་མོངས་དང་དུས་དང་ཆེ་དང་ལྟ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་མ་སྟེ། ལྷ་ཡོད་
པས་མ་ཉམས་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། །བསྐྱེན་པར་དཀའ་བ་ནི། ཞིང་ལ་སྐྱེད་ཀྱི། བྱང་

སེམས་ལ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ནས་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ཏེ་འེ་བར་རོ། །བྱང་སེམས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པས་བར་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་དེ་སྦྱོན་
གསོལ་ཞིང་བརྒྱ་ཕྱུལ་བ་དང་། ལུབ་པས་ཞིང་མ་དག་པར་འཁྲུངས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་
པས་མ་གོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་ལ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་སྦྱེས་ལན་དུ་གཏོར་
བས་བརྒྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་བཞུགས་ནས་ཚོས་སྟོན་པར་བྱང་ངོ། །གསུམ་
པ་ནི། སྟོན་དག་ཅིང་འཁོར་འདུས་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་ནས་བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏེ་
བར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། འབྲུག་དོན་ ། ལ་གསུམ་སྟེ།

རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད།

བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག ། འབྲུག་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

བསྐྱེད་དོན་ ། ལུས་རྣམ་གཞག །

ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པ་
བསྟན་པས་མཚོམས་སྦྱར། དགོས་ལྡན་ལུས་བཤད། བཤད་པའི་བསྐྱེད་དོན་བསྟན།
མ་བཤོལ་བའི་རྒྱ་མཚོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྲང་ངོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན། ལྷར་བཤད་པ་དེ་
དང་འབྲེལ་བ་དང་། སོགས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། བཤད་ཟིན་ནས་

དེའི་རྗེས་སུ་ལོ། །གང་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་རྣམས་གཞག་གོ། །ཡུམ་ལྷོ། བརྗོད་བྱ་
 མངོན་རྟོགས་བརྒྱན་དང་རྗོད་བྱེད་སྐབས་བརྒྱན་དོ། །ལུས་ལྷོ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་
 ལུས་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་སོ། །དེའང་ཚིག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་འདུས་
 བའམ། ཆ་ཤས་དུ་མ་བསགས་བའམ། ཡན་ལག་ལ་ཁྲབ་བར་བྱེད། ཉེན་བྱེད་བས་
 ལུས་སོ། །གང་གིས་ན། ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་བཙོ་ལྷས་སོ། །རི་ལྷར་ན། དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བར་བསྟན་བས་
 སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། དཀྱུས་ས་བསྟན་བའི་རྟོགས་མེད་དུ་རྒྱག་ཀྱས་པ་
 ལྷར། གདུལ་བྱ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རྒྱས་བའདད་རྣམས་མ་འབྲུགས་བར་
 བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱུས་ས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་བ་སེམས་
 ལྷོབས་ཆེ་ཞིང་རྟོག་ཚར་གཅོད་ཀྱས་པ་ལྷར། ཡན་ལག་རྒྱས་བའདད་ཀྱིས་བསྟན་
 བཙོས་ཀྱི་དོན་ལུས་རྣམས་གཞག་མདོ་ཙམ་དུ་རྣམས་བར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་འཆད་བ་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་བའདད་བར་བྱ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། བསྟན་བཙོས་མ་
 འཛིངས་ཤིང་མ་འབྲུགས་བར་རྟོགས་བར་འགྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དགོས་པ་དེ་
 གཉིས་གཟིགས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུས་མདོར་བསྟན་བར་དང་། རྒྱས་བར་བའདད་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཡུམ་དངོས་བརྒྱན་གྱིས་བའདད་བར་བསྟན། འཆད་བྱེད་དངོས་བརྒྱན་
 གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བའདད་ཅེས་ཤར་དོ། །གང་ན། ལམ་དང་འབྲས་
 བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལོ། །གང་གིས་ན། དངོས་པོ་བརྒྱན་གྱིས་སོ། །ལོ་ན། དངོས་པོ་དང་
 མངོན་རྟོགས་དང་སྐབས་བརྒྱན་ལ་ཁྲབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འབྲེས། མཁུའི་གསུམ་

མངོན་རྟོགས་མིན་ཞེས་པ་དང་། ། ལྷ་ཉིག་། ཆོས་སྐྱེ་མངོན་རྟོགས་བཏགས་པ་
བའོ། ། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་ས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་
པ་ཉིད་དང་རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཤེས་སྲིན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱན་
མངོར་བསྐྱུས་པའོ། ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་བརྒྱན་ནི། ཆོག་གི་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱན་ཡིན་ལ།
སྐབས་བརྒྱན་ནི། ལེ་ལུ་བརྒྱན་དེ། དེའི་རྫོང་གྲེད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རི་ལྷར་ན། ཡང་
དག་པར་ཉེ། དོན་མ་ལུས་པར་བཤད་དོ། ། མདོ་ནི། དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་གྱིས་
ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྦྱུལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས་སེམས་
ཅན་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཉིའི་བར་
རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ལུས་རྣམ་མཁུན་བཤད། དེའི་ཆོ་ཡང་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཆེན་
པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རི་སྣོད་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས་ལམ་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྲིད་རབ་འབྱོར་འདི་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ཡུམ་པོའི་བར་མཐའ་
གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེ་ལུས་ལམ་ཤེས་བཤད། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙཅ་
ལྡན་འདས། བྱང་སེམས་གྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས་ཞེས་པ་ནས་སུ་
ཡང་སྐྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་མཆིས་པོའི་བར་སྣོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལེ་ལུས་
གཞི་ཤེས་བཤད། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། བཙཅ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་ནི། མ་མཆིས་པའི་བར་
སྲིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཙཅས་པའི་ལོ་ཀས་མི་འཕྲོག་པ་

ཡིན་ཞེས་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུས་རྣམས་ཀྱི་བཤུགས་ལོན་པ་དང་། དེ་ནས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སླུལ་པ། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལུང་སོ་གསུམ་དུ་ལུང་བསྟན་
 ཏོའི་བར་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེ་ལུས་ཅེ་སྟོར་བཤུགས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 སླུལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཚེན་སོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 དངོས་སོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 ལྡན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ན་ཞེས་པ་ནས་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་
 ཚུགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཞེས་བར་དེམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་བསྐབ་པའི་ལེ་ལུས་
 མཐར་གྱིས་པ་བཤུགས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སླུལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས། བྱང་
 སེམས་ཚེན་སོ་ལུམ་ལ་སྟོད་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་མར་བྱིན་
 ལྷག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུམ་
 ལ་བསྐབ་པར་བུའོའི་བར་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེ་ལུས་སྐད་ཅིག་མ་
 བསྟན། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་ཐག་པ་མེད་པའི་ཚོས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས་
 ལྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་སྐད་ཀྱི་བར་བསྐབ་པའི་འབྲས་བུའི་
 ལེ་ལུས་ཚོས་སྐྱབ་པའདད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོན་དང་། དེས་པ་བསམ་
 པའོ། །དང་སོ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་

སོ་ལ། འདུལ་དཀར་ནི། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལམ། [དཀར་རྩེ་རིང་མོ་
 དང་ཞང་སྒྲོན་མེ་པ།.....] སྐྱེ་མེད་རྟོགས་ཅམ་མོ། །ཞེ་ན། སློབ་ལམ་ན་ཚེས་ཅན། རྣམ་
 མཁེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལམ་སྐྱེ་
 མེད་རྟོགས་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མཁེན་པ་གསུམ་ག་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སློབ་
 ལམ་ན་ཚེས་ཅན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་བག་ཆགས་ཀྱི་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྩབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ནི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
 གཞུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་མི་ཚད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པ་
 དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱོར་བ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་
 སོ། །འདོད་ན། སློབ་ལམ་པར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྲ། མཚན་གཞི། རོ་བོ། ས་མཚམས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་
 པའོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
 དང་། རང་དོན། སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །སློབ་པ་ཀུན་གྱི་འེད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁེན་ཉིད་ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་ཉི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་
 བལྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་དང་མཚན་མ་མ་ལུས་

བ་ཀུན་རི་ལྟ་རི་སྟེང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཁྲེན་བ་ཉིད་དོ། །མངོ་ལས། རབ་
འབྱོར། རྣམ་བ་གང་དག་སོགས་སོ། །གསུམ་བཞི། ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་མཁྲེན་པའི་
མཉམ་གཞག་དང་། ཚོས་ཅན་རི་སྟེང་བ་མཁྲེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་
གཉིས་ལས། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་
ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བྱིས། །གནས་བ་བརྟན་བྱིས་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་བ་དང་།
བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་བ་ཡི། །རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་བ་
ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྲེན་བས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། སྤང་བཅས་ཡོད་མེད་
དང་། རྣམས་དོན་དོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་བ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཤགས་གྱིས་
ཚོས་གྱི་སྐྱེ་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་བ་
ལ་དེའི་ཡུལ་རྣམས་འཇུག་བ་མེད་པའི་བྱིར་ལུས་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་བ་ཀུན་
རྫོབ་དུ་རྣམ་བར་བཞག་ལ། ལུས་གང་གིས་ཚོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
བ་དེ་ཡང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་
བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་མཐའི་རྗེས་སུ་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྣམ་བར་དག་བར་གྱུར་ནས་རང་སྤང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །སྐྱེ་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་སྤང་ལ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ [.....ར་ལ་ལྷ་རྣམས་སོགས་ལ།]
སྤྱོད། །དེ་ལ་ཚོས་བཤེས་གྱིས་དགག་བ་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཚོས་
ཅན་ལ་གཏན་མ་བརྟེན་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བེམ་རིག་གང་ལའང་མ་བརྟེན་བ་ཡོད་པའི་
བྱིས། འདོད་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་

བདེན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་དོན་དམ་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
དུ་མི་འགྲུར་ཞིང། དོན་དམ་པ་དེ་མཐོང་བས་རྣམས་འགྲོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བར་མི་འགྲུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ [.....ཚོས་བཤེས་ཀྱི་ཐུགས་བསམ།] རོ། །ཡང་
སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ན། ཚོས་ཉིད་ཆ་གས་གཉིས་སུ་
འགྲུར་ལ། མེད་ན། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཁྱད་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །སློབ་བྱུང་
གྱི་བྱི་མས་དག་པའི་ཁྱད་ཡོད་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་མེད་ན། བྱི་མས་དག་པར་གང་གིས་
བཞག་ །དེས་ན། དོན་དམ་པར་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་འཇམ། མི་
མངའ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་ [.....ཞེས།] རེ། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་ལ་འཇམ་པས་ཁྱབ་པས་སྤང་
བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ། དོན་དམ་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བ་
ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང། དེ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ད་
པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱུང་མ་ཉམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཚོང་སྤོང་ལྟར་སྤོང་གྱི་སྤོང་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་སྤོའོ། །དེ་ལེགས་ན་འདྲ་སྤོབ་དཔོན་
འདིའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སློབ་ཞེས་པས་
སོ། །དེས་ན། ཚོས་ཅན་རི་སྤྲིད་པ་སློབ་བཏགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལག་མཐིམ་
དུ་སྐྱུ་བྱུར་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་བར་མཁྱེན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་བམས་ཅན་
ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཅར་སྤང་། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་འཇམ་པར་
མི་འགྲུར་ཏེ། [དཔལ་སྤེལ། དུལ་གླུ། རོག་ལོ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་འཇམ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང། རང་

ལུགས་ཀྱིས། ཚད་ནད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་བཞིན། བསྐྱེས་པ་མང་པོར་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱིབ་གཉེས་གྱི་ས་པོན་སྤངས་ཤིང་སྐྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །སྦྱོང་འཇུག་ཏུ། རི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག། འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། འདིར་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུར་གྱུར་པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བསྐྱོག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རི་སྦྱོང་པ་མ་མཁུའན། རྣམ་མཁུའན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པ་ལ་འདོད་གྲང་། འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ། བདག་པོ་རྣམ་མཁུའན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་བྲན་པ་ལ་བརྟེན་པ། རྣམ་པ་དངོས་པོ་འགག་པའི་ཞི་བ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུའན་པ་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་ནི། དྲན་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། ཞི་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་བཅུ་མཁུའན་པ་ལ་འདོད་པའང་འདིར་འདུས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྣམ་མཁུའན་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། རྣམ་མཁུའན་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷན་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁུའན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །རྗེས་མཐུན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་བཞི་དང་། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པ། །སྤྲུམ་ཅུ་བདུན་དང་སྤྲུམ་ཅུ་བཞི། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས། རི་སྦྱོང་དུ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ཐོབ་

བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ། ས་མཚམས་ལ་རྩོད་སྤང་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། ཚོས་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་
དུ་རྩོགས་པ་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེ་ན། རྲིད་འཛིག་པ་མི་རྟག་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་མགོ་
མཚུངས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་ན། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་མི་མངའ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཉམ་གཞག་དང་རོ་བོ་
ཐ་དད་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སའི་རྣམ་པར་མི་རྩོག་པའི་
ཤེས་རབ། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་ཀའི་
རྟེན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་དང་གསུམ་པོ་རོ་བོ་ཐ་དད་
མེད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་མྱུར། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་
དང་དག་སྤྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་སྤྱིར་འོད་དང་ཟེར། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་
དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། མདོ་ལས།
གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་ཚོངས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐ་
ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་དེ་ནི།
གཞུག་པ་ལ་སྟེ་ཐ་དད་པའི་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་མིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མ་ཉུང་སྐྱེ་མ་ཉུང་། མི་ལམ་ཉུང་། ལྷ་ལྷ་ལས་འདས་པ་ཡང་
 རྐྱེ་མ་ཉུང་། མི་ལམ་ཉུང་། ཅི་སྟེ། ལྷ་ལྷ་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་
 འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེའང་རྐྱེ་མ་ཉུང་། མི་ལམ་ཉུང་། འཇིགས་པ་སྐྱོད། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། ཆད་ལྷར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་རི་ལྷར་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ཡོད་པ་བཀག་ན། མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རོ་ན། མེད་པ་བཀག་པས་ཡོད་པར་
 ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར།

བཞི་པ་ནི། སློབ་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྫོགས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། རྣམ་མཁུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྫོགས་པ་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་རུང་གི། །མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་
 ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞེ་
 བ། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སློབས་སོགས་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི། དངོས་སངས་རྒྱུ་ཡིན་
 ལ། དེ་ནི། སྐྱེས་ལུང་དོན་གྱི་མཚོག་གོ། །དེ་ཁོ་ན་བརྒྱན་པ་ཆོས་སྐྱའི་མཛོན་རྫོགས་
 ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མཛོན་རྫོགས་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་པར་རྫོགས་པར་བྱ་
 ཞིང་ཐོབ་པར་བྱ་བས་སོ། །དེའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་
 བཏགས་པ་བསྟེ། མཛོན་རྫོགས་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་

ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་
 འོ། །ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་
 ཐལ། ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འབྲུག་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོ། །འདོད་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་
 པ་དང་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཁོ་
 ནའི་མངོན་རྟོགས་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འང་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། འབྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཚོས་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། མྱིན་རྟོགས་མ་སྤངས་
 པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པའོ། །འཕགས་
 པས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་
 སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་ཤེས་པ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་

ཡིན་པ་དང་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ལམ་ཤེས་ཅམ་མོ། །དབྱེ་ངོ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བཏགས་པ་བ་
 གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་མཁའ་བཟུང་བ་མཉམ་གཞག་དང་། རི་སྟེང་པ་
 མཁའ་བཟུང་བ་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སོ། །མཉམ་གཞག་ལ། སྤྱིར་ལོ་ཀ་པའི་མཉམ་གཞག་
 བསམ་གཏན་སོགས་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 གཉིས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་ལ། བསམ་གཏན་ལས་འངས་པའི་འདོད་སེམས་སོགས་ལོ་
 ཀ་པའི་རྗེས་ཐོབ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་རྣམ་པ་བརྗེད་
 བར་དན་པས་ཟིན་པ་མཉམ་གཞག་གིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ། མཉམ་གཞག་གི་
 དམིགས་རྣམ་པ་བརྗེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཡན་པ། སངས་རྒྱས་པའི་རི་སྟེང་པ་
 མཁའ་བཟུང་བ་སོགས་མཉམ་གཞག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྗེས་ཐོབ། ཐ་མལ་གྱི་དབང་
 ཤེས་སོགས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །ལོ་ཀ་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཁ་ཅིག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
 ཞུ། མངོན་འགྲུལ་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་
 ཞུ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །

མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་ལོ་ཀ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལོ། །ཐ་དད་ནི། མཚན་བཏགས་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་
 ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཐ་དད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་སྤྱ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་
 བློ། །ནམ་མཁའ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལ་གསུགས་ནི་སྤྱང་བ་ལྟར། །དེ་རྗེས་

ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། །ལམ་ཤེས་སུ་བརྗོད་ཅམ་ལ་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཡོད་པས། མཚན་བཏགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།
 མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་སྦྱབ་བྱེད་མཉམ་
 རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྒྱུད་སྐྱེད། ལུ་མཚོ་སོགས་བཞེན་འདོད་ཆགས་
 སོགས། །སློབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་དག་པའི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་
 ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྦྱིན་པའི་
 ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པའི། །ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མཐོང་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་
 ཡོད་དེ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ། །ཞེས་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་མའི་མདོར། །ལམ་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་
 མཐེན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མེད་དེ། །ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མདོར་སྦྱང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཚོགས་སྦྱོར་ན་མེད་དེ། །ལམ་བདེན་མཚན་
 ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་དང་།
 ཉན་རང་ལའང་ཡོད་དེ། །ལམ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། །སྦྱོར་བཞི་དང་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་སུ་ཐལ་ཞེ་ན།
 །བྱེད་ལའང་རྣམ་མཐེན་ཚོས་སྦྱར་ཐལ་ཞེས་བསྟེན། །མཐའ་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཚོས་ཅན། །ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། །ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མདོར་སྦྱང་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་
 ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་

སྣོ་མ་ས་འདུག་ལ་ཟེར་ན། ཉུག་ས་མ་གྲུབ། མ་ཟེན་པའི་སྣོ་མ་ས་འདུག་ལ་ཟེར་ན།
 འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷང་དང་མི་འགལ་ཉེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་
 མངོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བསྐྱུས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཀ་པའི་
 མངོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །ས་
 བརྒྱད་ཡན་ཚད་ན་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྒྱད་ལྔར། བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་རྟོག་ཏུ་སློ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །ཞི་
 བའི་བསམ་གཏུན་སྣོ་མ་ས་འདུག་ལ། །རྟོག་ཏུ་སྣོ་མ་ས་པར་ཞུགས་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་བྱ་མཐར་སྐྱབ་རྟོགས་
 པའི་སློས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
 པ། །མཐོང་ཕྱིར་རི་སྣོད་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་རི་སྣོད་པ་མཁྱེན་པར་བཤད་པས་སོ། །

ལྷང་སྣ་མ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་
 ལ་དགོངས་སོ། །ཚོགས་སྦྱོར་ན་ལམ་མེད་ན། ལྷང་འདས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་མེད་པར་
 ཐལ་ཞིང་། ས་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན། ལྷང་འདས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ཅམ་
 ཀྱིས་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཉེ། ཚོགས་སྦྱོར་ན། དེས་འབྱེན་དང་
 དེགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན།
 ཐར་བ་དང་དེས་འབྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། ཐར་བ་དང་དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱིས་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལམ་
 ཡང་མེད། ལམ་རྣམས་པར་འགོད་པ་ཡང་མེད་ན། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྣོས་ཀྱང་ཅི་
 དགོས་ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །སྦྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་མེད་པ་ལ་

དགོངས་སོ། །ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འཕགས་པའི་ཐར་པ་དང་དེས་འབྱེད་མེད་པ་ལ་
དགོངས་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ས་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དད་
སོགས་ས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་ལྷན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་
སོ། །རྗེས་མཐུན་པ་མེད་ན། ས་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་དང་། ལྷོད་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་
དང་། རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན་ས་རྣམས་ནི། །འགྲུབ་པའི་སྐོན་ས་རྣམས་པ་བཞི། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད། སྐབས་དོན་གཞི་ཤེས་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་དང་། ལྷ་གྲགས་ལ་སོགས་པས་ཉན་
རང་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ཚོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མི་རྟོག་རྟག་ཏུ་འདུག །ས་འདི་རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཀུན་
ཀྱི་སྟེ། །དེས་ནི་འདིག་རྟོན་དག་ཏུ་སྟོབས་བཅུར་མི་བརྗོད་དེ། །ཞེས་པས་སོ། །ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། ལུང་པོ་དོན་དམ་དུ་བཟུང་ནས་དེ་མི་
རྟོག་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམས་པས་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་སྤང་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དང་།
མཛོན་གྱུར་སྤངས་ཀྱང་ལོ་ཀ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྟར་སྤང་སྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་སྐྱབ་
ཀྱིས། རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འདྲིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་རང་འདྲིན་ཡོད། །རང་འདྲིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། བསྟན་ཅ་དག་སྤོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་དགའ་

བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་པ་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །ལྷ་པོ་འདས་པ་དཀའ་
 བར་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། །ས་དང་པོ་བས་སྒྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་
 འོན་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྲིར་རྟོ། །འདོད་
 བ། །ས་བརྟུབ་པ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། །རང་བཞིན་གྱི་
 སྒྲོའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བས་བསལ་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་མེད་པས་ཤེས་སྐྱིབ་མི་
 སྟོང་ལ། །ཐབས་མཁས་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 །ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་
 དང་། །སྟོན་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་
 བར་བཤད་པ་ནི། །བར་དོན་ཡིན་ཏེ། །དག་སྟོང་དག །ཁུར་ཡང་ཡོད། །ཁུར་འབྱེར་
 བའང་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདིར་བྱམས་པས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
 པ་མེད་པར་བཤད་དེ། །རྒྱད་ལྷན། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་
 པ་མེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར། །གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།
 །འདི་ལྟ་སྟེ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་། །ཐེག་པ་ལ་

གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཉེ། ཞེས་སོ། །

འདིར་ཡང་། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་
གསལ་བར་གསུངས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
བར་ཤེས་པ་མེད་དེ། ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག། །གཞན་དོན་
སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་ཉེད་དང་། །དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཚོག་མཐོང་
བའི། །བདེ་བ་དེ་སྤངས་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྲུག། །ཞེས་སོ། །སྤྱད་པར། ཐབས་མེད་
ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། །ཞེས་སོགས་ལུམ་གྱི་མདོ་དུ་མ་ནས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བཏང་སྒྲོ་མས་སུ་བཞག་ལ་སྐྱིར་བཏང་
དུ་འདི་ཁས་སླང་དོ། །དམིགས་བསལ་བྱང་སེམས་འཕགས་བ་ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བ་
ལ་དེ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ། གཞི་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཉན་རང་གི་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་
དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་དང་གསུམ་མོ། །ཞེ་ན། མཚན་འདྲིན་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན།
གཞི་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། གཞི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཡིན་
ཉེ། གཞི་ཤེས་སུ་བཞད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་ལ་ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་ཚོས་ཅན། ཤེས་སྐྱིབ་
སྤངས་བར་ཐལ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་
ཡོད་དེ། མདོ་ལས། རྫོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི། གང་ཐག་གི་
བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྲུག་ཏོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ནི། ཚོས་

གྱི་བདག་མེད་པ་མཛོང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྲུབ། ཞེས་པས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཚེས་ཅན། སྤང་བྱ་དང་བཅས་པར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པའི་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ན། སངས་
རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས། འདི་མཉམ་ཆད་ནི། བྱང་ཚུབ་གཞན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་
བར་བྱ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཚེས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་མ་འབྲེལ་
པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་སྤྱི་མ་འདུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
འཕགས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བུ་རྩ་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་ཉིད་
དང་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལའང་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། མཚན་གཞི་གསུམ་ལས།
དང་བོ་ནི། གཞི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །སྤངས་རྟོགས་ཉི་
ཚེ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ནི། ཉོན་སྐྱིབ་ཅ་མ་མམ་གཟུང་རྟོག་གི་
གཉེན་བོ་སྟེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པ་ཅམ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་སྤངས་པ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའམ།
འབྲེལ་པའི་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་སྤུང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མེད་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་སུའམ། བདག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་པར་ཤེས་པ་

ཉིད་དོ། །མདོ་ལས། རབ་འགྲོ་བ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་
མཚན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འབྲེལ་དུ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གཞི་
ཤེས་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པར་བཞག་པ་དང་། ཨ་རྒྱས། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལྟ་
གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པར་བཞག་པ་ནི། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
བས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་མིན་པར་ཐམ། གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ས་བདུན་པའི་
བར་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པས་ལུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་
དང་། འཕགས་པས། མཐོང་བས་འདའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
དག་ལ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་བ་དང་
འགལ་ལོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ན་ལམ་ཤེས་མེད་ན། སྤར་གྱི་ལུང་རྣམས་དང་
འགལ་ཞིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
སྐྱོན་མེད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཞར་ལ་བྱང་བས་ཚོག་གོ། །

གཉིས་པ་ལའང་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས། མོས་བ་སྤྱོད་པའི་སར་བྱང་
སེམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན། གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་

འདོད། །ཅེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཏགས་པ་བཞི། ཟེག་ཆེན་ལམ་ལྔ་དང་ཉན་རང་
ཚོགས་སྐྱོར་ནའང་ཡོད་དེ། གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་
མིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། འདོད་
ཁམས་ཀྱི་ལམ་བདེན་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན། སྤང་བྱི་ལུང་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ལུགས་གཞན་ཡིན་པའམ།
ཡང་ན་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། ལུགས་དགོངས་སྟེ། ས་བཅུ་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་དུ་
ཡང་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་ཅོམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ལོ་ཀའི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
བག་ལ་ཉལ་སྐྱོར་བ་ནི། བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་
རོ། །རིན་ཆེན་སྤང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་མའི་བདག་མེད་
དང་། ཁ་ཅིག་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་སྐྱོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མོང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་དྲངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
ཀྱི་སྤྱད་འབྲེལ་དུ་རྣམ་ཀུན་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ལ་གནས་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་དུ་སྤྱང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། དུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་

ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་དང་འབྲེལ་བས་ཉམ་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སངས་སྐྱེས་པ་སྲིད་དེ། དེ་
ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་། གལ་བ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མི་གྲིའོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ལྷན་མཐའ་ན་རྣམ་ཀུན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ལྷན་མཐའ་ན་ཆོས་ཅན། ཞིང་
དག་སྐྱོར་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་ཀུན་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཁ་ཆེ་གཞོན་ལྷན་དཔལ་
ཀྱིས། ཞིང་དག་པའི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོར་བའོ། །ཞེས་བ་དང་
འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྲིད་འདིར་སྐྱོས་
སྐྱོར་བའི། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱོམ་བ་ཡིན་
ལ། རྩེ་བྲག་རྣམ་ཀུན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྐྱོམ་གང་ཞིག་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྲིད་
སྐྱོམ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་
སྲིད་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བ་སྟེ། རྩེ་
བྲག་ཀུན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་བ་མངོན་དུ་སྟོབས་པས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། བསྐྱོམས་པས་ཤེས་པའོ། །དེ་བའི་
ལམ་བཞིའམ། ཉི་ལྟའོ། །དེའི་ས་མཚམས་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་
བར་ན་ཡོད་དེ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་དང་། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྫོགས་དཀའི་སྐྱོར་བ་
ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་ལ། ཞིང་དག་པ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དག་པ། མཐར་ཐུག་པའི་
སྐྱོར་བ་རྣམས་ལྷན་མཐའ་ན་མང་ཡོད་དོ། །འདིར་ཨ་ལྷུས། ལྷན་ཀུན་མཚན་ཉིད་པ་

དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས། ཚོས་སྐྱེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 རྫོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལ། དེའི་ལམ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་སྟེ། བཏགས་པ་བར་
 བཞེད་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་བཏགས་པ་བ་ནི། སྐྱོར་བ་
 སྟེ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཚོས་སྐྱེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ལོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདེ་གཞན་དང་
 མ་ཐུན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤོ་མོ་སྤངས་
 པ་ལས་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 རྫོགས་པ་ཉི་བར་བཟུང་ནས་བཏུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་བརྗོད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱོབ་ལམ་ན་ཡོད་ན། འཕགས་
 པ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ནས། མི་སྐྱོབ་པའི་དགོ་འདུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 སྲིད་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ཡོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཡོད། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱོབ་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་
 ཚོས་ཅན། འབད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་དུ་བྱ་བའི་སྲིད་སྐྱོམ་པ་ཡོད་པའི་སྲིད།
 འདོད་ན། རྒྱད་མྱེད། སྐྱོན་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྫོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ་
 བའི་སྲིད། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྐྱོན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱའི་ས་བརྒྱད་པར། འདིར་ནི་བདེ་གཞེགས་
 དབང་བསྐྱར་བརྗོད་པ་དམ་པ་སྟེ། །དེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྐྱོབས་ཡངས་སངས་རྒྱས་ཚོས་

གྱི་རྣམས། །དེ་དག་མེད་ལ་མེད་གྱི་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས། །ཞེས་པ་དང་། མི་
ལམ་བསྟན་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ལ་རྩོམ་པ་དང་བཅས་སོ། །དགུ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་རྩོམ་པ་དང་བཅས་
སོ། །བཅུ་པ་ལ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྩོམ་པ་དང་བཅས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷུང་དེ་ནི། ས་བཅུ་པར་གཞན་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་
ལ། ས་བརྒྱད་པར་རྩོམ་བྲལ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་མ་ཡོད་མེད་གྱི་རྩོམ་
བྲལ་ལས། རྩོམ་པ་ཚུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཚོགས་སྦྱོར་ན་ཚོས་ཅན། མཁུན་
གསུམ་བསྟུས་སྒོམ་མེད་པར་ཐལ། བསྟུ་བྱ་མཁུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལྷུང་པ་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་སྲང་དོར་དུ་ཐོས་བསམ་
གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཐོས་བསམ་མི་བརྟན་ཞིང་དབང་དུ་མ་གྱུར་པས་དབང་
ཐོབ་པའི་བསྒོམས་སྲུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་བསྟུས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་མཁུན་
གསུམ་བསྟུས་སྒོམ་དུ་བརྗོད་གྱི། མཁུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་བསྟུས་པའོ་ཞེས་མི་
སྦྱོའོ། །རྣམ་ཀུན་ཚོས་ཅན། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པས་མ་ལྷུང་བར་ཐལ། རྒྱན་
མཐའ་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རབ་ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་
ཡིན་ཡང་ལྷུང་དང་མི་འགལ་ཉེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། བར་ཆད་
མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་ལའང་མཐར་གྱིས་བ་སྦྱེ་བར་མཚུངས་ཉེ། དེ་ཡི་གོ་རིམ་
དང་ཞེས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་ལ། དགག་བཞག་སྲང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོས་བཤེས་

དང་སྤྱད་འགྲེལ་གྱིས། ཅེ་སྐྱོར་ས་དགུ་བ་དང་བཅུ་བས་བསྐྱས་སོ། །ཞེ་ན། བརྟན་པ་
 ལ་གནས་པ་ཚོས་ཅན། ལྷང་འདས་སྤྱུ་ལྷང་བ་སྤང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ས་དགུ་བ་
 རོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་བས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་
 རྐབས་སྤྱུ་ལྷང་བ་ལས་འདས་པར་ལྷང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང་འགལ་
 ལོ། །མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་སྐྱོང་བའི་གཉེན་པོ་
 མིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་བ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅའི་
 གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱོམ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་དོན་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །མ་རྒྱ་དང་། འཇམ་གསལ་ན་རེ། ཚོགས་ལམ་ན་ཅེ་སྐྱོར་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་
 འཐད་དེ། ཚོགས་ལམ་ན་ཚོས་ཅན། འཇུག་སྐྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅེ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ལྷབ་པ་མེད་ན། ཁ་ཆེ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱིས། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་རབ་གྱི་སྐྱོར་བའོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལ། སངས་
 རྒྱས་དང་། རྗེ་བཙུན་དང་། འཕགས་པ་དང་། རྫོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱུ་ཞིག་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་བསྐྱས་སྐྱོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །དེ་རབ་ཅེས་
 བ་དང་། འཕགས་པས། ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། རབ་ཏུ་གྱུར་བ་དང་ལྡན་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁའ་གསུམ་བསྐྱས་སྐྱོམ་གྱི་རྟོགས་ལ། ལྷམ་ཀུན་ལས་ཅེ་མོ་
 རྟེ། རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདུན་ཡོད་ལ། ས་མཚམས་རྐྱོད་ནས་རྒྱན་མའི་བར་ན་ཡོད་

དེ། རྟགས་ནི། རྫོང་ཡིན་ལ། བར་ཚད་མེད་ཅེ་ནི། རྒྱན་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་སྲིར་
རྟོ། །ཚོགས་ལམ་ན་མེད་དེ། དེ་ན་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་བས་བསྐྱོམས་བྱུང་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་མེད་པའི་སྲིར་རྟོ། །རྫོང་ནས་ཡོད་དེ། མི་ལམ་དུའང་སྐྱོམ་པའི་སྲིར་ཏེ། མི་
ལམ་ན་འདྲ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རབ་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་བརྟན་བཟོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། དེ་
བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྲིར་མཐར་གྲིས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །མིན་ན། བརྟན་པ་
ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཁུན་
གསུམ་བསྐྱུས་སྐྱོམ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས། བརྟན་གྲེད་མཐར་གྲིས་པ་
དགོས་པའང་ཡོད། བར་ཚད་མེད་ཅེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པའང་ཡོད་དོ། །ལྷང་དེ་ནི།
རྣམ་འབེལ་རབ་ཏུ་གྱུར་བས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱོས་
ཤིང་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དྲུག་པ་མཐར་གྲིས་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་
འགྲེལ་དུ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དུ་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་ལ། ཚོས་བཤེས་གྲིས་དགའ་ལྡན་ན་
གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདུན་བརྒྱལ་བའི་བར་ན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
འཕགས་པས། སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམས་པ་ལྟོའོ། །

དང་པོ་ནི། མེས་ས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་གྲིས་ནི། དེས་པར་འབྲེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅེ་སྐྱོར་ཐོབ་པས་
མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྐྱོམ་གོ་རིམ་དུ་སྐྱོམ་པའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཅེ་མའི་མངོན་

བར་རྟོགས་བ་ཐོབ་པ་ནི། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་བ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱུ་ལས་རིམ་
བར་བཀོད་ནས་བརྟན་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱོམ་ཞེས་བ་དང་། དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་ཞེས་
བས་སོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཅེ་སྤྱོད་ཐོབ་པས་ཞེས་བ་དོར་བྱ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། བསྐྱུས་སྐྱོམ་མཐར་གྱིས་ཏེ། སྤྱིར་རྗེས་སུ་སྤྱི་མ་འབྲེལ་བར་
རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བ་དང་ལྷན་བས་མཐར་གྱིས་བའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། བྱ་བ་བསྐྱུས་བ་སྐྱུབ་བ་གསུམ་མོ། །ས་མཚམས་ནི། དོད་ནས་
རྒྱུན་མའི་སྤྱི་ལོགས་བར་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱུན་མཐའ་ན་མེད་དེ། དེར་བརྟན་བ་ཐོབ་པས་
གཅིག་ཅར་སྐྱོམ་པའི་སྤྱིར་རིམ་སྐྱོམ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་ལམ་ན་ཅེ་མོ་
མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མེད་དོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཚོགས་ལམ་ཡན་ཆད་
ན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། བསྐྱི་བ་སྐྱོམ་བས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བ་གཟུང་བའི་དོན་
དུའོ། །བསྐྱུབ་བ་སྐྱོམ་བས་ནི། དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་ཤེས་པའི་དོན་
དུའོ། །སྐྱུབ་བ་སྐྱོམ་བས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་
དུའོ། །ཞེས་བས་སོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་
ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེས་བས་སོ། །རྒྱུན་མཐའ་ན་འད་ཡོད་པར་བཞེད་པར་མངོན་
ཏེ། འཕགས་པས། རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྐྱོམ་པའི་
ལམ་ཡིན་ཞེས་བས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། ཚོགས་ལམ་ན་ཚོས་ཅན། མཐར་གྱིས་བ་མེད་པར་ཐལ། ཅེ་
སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་གྱིས། ལྷོད་པའི་གནས་སྐྱབས་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་

ལྷན་གྱི་བར་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རང་དང་གཞན་ལ་པན་པའི་
ལྷན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །

ལྷན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་པ་ལ་གཞོན་དོ། །ཞེས་ན། མི་གཞོན་དེ།
མཐའ་ལྷན་གྱི་བར་ཞེས་པ། སྤྲོ་ལོགས་རྒྱན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་ཞེས་པ་བཞིན་ལོ། །སྤྲོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷན་པ་མེད་དོ། །

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱ་
ན་དེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ། ས་བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བརྒྱ་པར་རིམ་པ་
བཞིན་ཐོབ་ཅེ་ན། །ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དང་། གནས་སྐབས་དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །སྐད་ཅིག་སྤྱིར་ཚོས་
ཅན། བསྐྱེས་སྐོམ་མཐའ་ལྷན་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ནའང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
རྒྱུ་པ་ནི། མཐའ་ལྷན་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པར་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་
ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྲེན་གསུམ་
བསྐྱེས་སྐོམ་མཐའ་ལྷན་གྲུབ་པའོ། །དེ་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་
གསུམ་ཀྱི་མཐའ་ལྷན་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱང་རྒྱུ་ལ་མངོན་དུ་

སྤྱོད་གསུམ་པ་སེམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་བློ། མ་ལུས་པའམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་པམ། བྱང་རྒྱུ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ས་མཚམས་རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ལྟ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷོ་ག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིར་ཅི་ཞིག་ལྟར་བསྟན་ཞེས་པ་དང་། རྣང་ཅིག་མ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྣང་ཅིག་མ་ཁོ་ལྟ་ས་རྣམ་པ་བཞིར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣང་ཅིག་མ་གང་། དུས་མཐའི་རྣང་ཅིག་རྒྱལ་ཤུན་གནས་འཛོལ་བའི་ཡུན་ཚམ་ལ་བྱེད་དམ། བྱུང་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་སེ་བོལ་གཏོགས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅ་བརྒྱད་དུ་བཞོས་པའི་ཆ་ལ་བྱེད་དམ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་རྣང་ཅིག་མ། སྤྱི་ལོ་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་དུས་རྣང་ཅིག་དེ་ལ་བདག་གི་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། ཉ་ཅང་ཡང་ཡུན་རླུང་བས་ལྷོས་དེས་པ་དང་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དུས་དེས་པ་མེད་དེ། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་དུས་མི་ཤེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་འདྲ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དུས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་བསམ་པའི་དབང་ལ་རག་པའི་སྤྱིར་དང་། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣང་ཅིག་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་རུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདིར་སྤྱོད་པ་གསུམ་པ་གཟུང་སྟེ། བདུད་བརྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་རྣང་ཅིག་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་ལ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེས་པ་མེད་དོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོད་ལ་བདུད་བརྒྱལ་བའི་ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་

ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བདུད་བཅོམ་ནས་བར་བསྐྱལ་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་
པས་སོ། །འོ་ན། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་གཅིག་ཅར་རྟོགས་སམ། རིམ་གྱིས་རྟོགས།
དང་པོ་ལྟར་ན། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་པར་མི་རུང་བཞི་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཉེ
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་པར་སྤྱིན་དག་ལ་གོམས་པ་ལས་
གཅིག་ཅར་པར་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

འོན་ཀྱང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་ནི། བཤད་པའི་གངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་
གྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་རིམ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱག་ནའང་ཉེས་པ་མེད་དེ།
ལྷིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ། དབང་ཐོབ་པའི་མང་པོར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐྱེ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་སྐྱོམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱིན་པ་ཆོས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ལྡོག་མཚོན་བྱས་ཁྱད་
པར་བྱས་པའི་སྤྱིར། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་གི་ནག་པོ་སོགས་བཤོད་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བ་བསྐྱོམས་
པའི་འབྲས་བུ་མཐར་སྐྱབ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་
སྟོན་ནི་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པས་སོ། །རྒྱུད་ལྷན་ ལྷ་
མེད་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི། །པ་རོལ་སྤྱིན་པས་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་

ཁྲུག་ | ཅེས་སོ། |

གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པའི་ཡན་ལག་བསགས་པའི་
ལུས་ཡིན་པས་སྐྱུ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱི་མི་ཁྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་སྐྱུ། རིགས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐོབ་བྱའམ། རྟོགས་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྐྱུ། | འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་དེའི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པས་སྐྱུ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་
ལུས་ཡིན་ཕྱིར། | ཡོན་ཏན་སུན་ཚོགས་བསམ་ལས་ཕྱིར། | རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
ངོ་བོའི་ཕྱིར། | སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུར་འདོད། | ཅེས་སོ། |

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་དང་། རྗེས་མ་སུན་པ་གཉིས་སོ། | དང་པོ་ལ། སྐྱུ་
གསུང་སྐྱགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྗོད། | དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱུ་གཉིས་དང་།
གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷར་དབྱེ་བའོ། | དང་པོ་ནི། ལྷུང་ལྷུང་། ཚོས་སྐྱུ་རྣམ་གཉིས་
ཤེས་བྱ་སྟེ། | ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྲི་མེད་དང་། | དེ་ཡི་རྒྱ་མ་སུན་ཟབ་པ་དང་། | ལྷ་
ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། | ཞེས་པས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། | དེའི་རྒྱ་མ་སུན་པ་གསུགས་སྐྱུའོ། | དེ་ལའང་ཟབ་མོ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་སྟོན་པ་ལོངས་སྐྱུ་དང་། ཚོས་སྐྱུ་ཚོགས་སྟོན་པ་སྐྱུལ་སྐྱུའོ། | འང་
བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་གནས་ལྷུང་པས་དང་པོ། ལྷུས་འལྷུང་གྱི་རིགས་ལས་
ཕྱི་མ་འལྷུང་སྟེ། ལྷུང་ལྷུང་། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་ལྷུས་ཀྱི། | སྐྱུ་གསུམ་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། | དང་པོས་སྐྱུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། | གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་
གཉིས། | ཞེས་སོ། |

ཡང་། ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ལས་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ།

སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་
ལོག། །ཅེས་པའམ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མདོར་བསྟུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་
འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་སྐྱ་སྐྱེ། རང་དོན་སྤུངས་སུ་
ཚོགས་པ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་སྤུངས་སུ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེའོ། །

རྒྱུད་ཆམ། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་
རྫོབ་སྐྱ་ཉིད་དེ། །བྲམ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཚོས་
ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་ན། སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་བརྗོད་ཀྱི། མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་གཟུགས་མཐོང་བས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་མིན་ཉེ། རྩོ་རྩེ་
གཙོད་པར། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྤར་རྟོགས་
པ། །ལོག་པས་བཙོམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་དེས་ནི་ང་མི་མཐོང་། །འདྲེན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་བལྟ་བར་བྱ། །ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་
མིན། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་ཡི་དོ་བོ། རྒྱ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྡ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡ་
དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྐྱེ་འདྲིག་གནས་གསུམ་དང་བྲམ་བས་འདུས་མ་བྱས་པ། ཡོན་ཏན་
ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྣོམས་འཇུག་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲམ་པ། རང་
བཞིན་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲམ་པ། རྟོག་པས་དམིགས་བྱ་མ་ཡིན་པ། མཉམ་གཞག་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་གསུམ། ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་

གསལ་བཤོ། །ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷོ། རྒྱ་ཆེ་བ། གངས་མང་བ། རྟོག་གཤེད་ལུལ་མ་ཡིན་པ།
རྒྱན་མོང་མིན་པ། སྤྱི་བ་བས་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་མྱུར། རོག་མ་དབུས་
མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བུལ་འི་མེད་རྣམ་རྟོག་
མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །གཞལ་མེད་གཞུང་གི་མ་ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་
མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འི་མེད་དབྱིངས་དེ་
ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནི། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱི་སྤང་བ་དང་མཛད་པ་སྤྱོད་
པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ལྷན་གྱིས་ཤུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་དང་
གསུང་དང་མཛད་པ་ཏུ་མར་སྟོན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་སྟེ། ལུལ་ །རྒྱུད་
མྱུར། ལྷ་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོང་ཟེར་མངའ་བའི་སྤྱོ། །འབྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྤྱོད་པ་
བཅོམ་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །ལྷ་ཆོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་
ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྟེ། སྲིད་པ་ལ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་
ནས་ལྷང་འདས་ལ་འདུན་པར་མཛད་པ། ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་བསྐྱོད་ནས་
ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ། ལྷང་ལྷུབ་མཆོག་ཏུ་ལྷང་བསྟན་པས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་
པར་བརྗོད་པ་སྟེ། གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་གཞུགས་སྲིད་པ་འི་སྲིད་པ་མཁའ་ལ་གཞུགས་
གནས་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ཉལ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱུད་མྱུར། ལོ་ག་ཞི་བའི་ལམ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྤྱིན་དང་ལྷང་སྟོན་རྒྱ་ལི་གཞུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་

འི་རྟལ་གནས་ཏེ། །འམ་མཁའ་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སལ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ལ། གནས་སྐྱུར་པའི་རྒྱ་ནི། ཀྱུན་གཞི།
ཉོན་ཡིད། འཇུག་ཤེས་གསུམ་སྟེ། གསེར་འོད་ལས། ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོངས་སུ་སྐྱུར་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཀྱུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་
བ་ནི། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེའོ། །དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོངས་སུ་སྐྱུར་བ་ནི། སྐུལ་པའི་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། རྟག་པའི་བྱུང་པར་དང་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་
མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་བས། ཚོས་སྐྱེ་ནི། རྟེན་ཚོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་།
དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་
དོ། །འོངས་སྐྱ་སྐྱུལ་སྐྱ་གཉིས་ནི། དགོངས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཉམ་པ་སྟེ།
སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་འཕྲིན་ལས་ [རྫོགས་མེད།.....] སྐྱུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དོ། །ཡང་ན། [དབྱིག་གཉེན་.....] ལོ་རིམ་བཞིན་སྐྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྐྱེ་ནི། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་དང་། ཞིང་
དང་། མཚན་དང་། སྐྱ་མདོག་དང་། ཚོས་ཀྱི་འོངས་སྟོན་དང་། མཛད་པ་དབྱག་གིས་
ཐ་དད་དེ། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀྱུན་ཏུ། །འཁོར་འོངས་བསྐྱུད་དང་ཞིང་དང་
མཚན། །སྐྱུ་དང་ཚོས་རྫོགས་པ་འོངས་སྟོན་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་
དོ། །ཞེས་སོ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ། རྫོགས་དཀའ་བས་སྤྲ་བ།
འོངས་སྐྱུ་དང་འབྲེལ་བས་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་སྐྱུར་

བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མཉམ་པ་དང་། །མ་ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །དགེ་
རྒྱུར་ལོངས་སྤོང་བསྟན་པ་དང་། །ལོངས་སྤོང་རྫོགས་འཕྲོར་རྒྱུར་འདོད་དོ། །ཞེས་
སོ། །སྐྱེལ་སྐྱེལ། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། །བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཚུབ་
ཚེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ་དེ་ནི། །རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཐབས་ཚེན་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་
ཡིན། །ཞེས་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྐྱ་རྟག་པར་བརྗོད་དེ། །རྒྱ་
མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། །བཅེ་དང་འབྲུལ་དང་མཁྲེན་དང་ཕུན་ཚོགས་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་
འཚེ་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །རོ་བོ་མེད་མྱེར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ །ཅེས་སོ། །] རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ། མི་
འཛིག་པའི་མྱེར་རྟག་གོ། །ལོངས་སྐྱེལ། ཐོག་མ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་
པའི་མྱེར་རྟག་གོ། །སྐྱེལ་སྐྱེལ། མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་སྐྱེལ་བ་སྟོན་པས་
རྟག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤང་གི་ཚོས་སྐྱེལ་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ། དབྱིངས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། སྐོ་བྱར་གྱི་རི་མ་མ་ལུས་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱེ། དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེལ་མ་སྟེ་བྱེལ། ཚོས་སྐྱེལ་སྐོབ་
དཔོན་འདི་བཞེད་དོ། །ཚོས་སྐྱེལ་ཉིད་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་དབྲེ་མར་མི་རིགས་ཤེས། སྐྱོན་
ཡོད་དེ། གསེར་འོད་ལས། དེ་ལོན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིད་ཅམ་དུ་
གནས་པ་དེ་ནི། ཚོས་སྐྱེལ་སྐོབ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེལ་མ་གཉིས་ནི། བཟགས་པ་ཅམ་
སོ། །ཚོས་སྐྱེལ། ཡང་དག་པ་སྟེ། སྐྱེལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།

དེ་འབྲུག་གིས་དབྲུའི་གཞུག་ཏོར། དེ་བྲེ་བ་གངས་མེད་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་འགྲུབ་པར་རིན་ཆེན་སྲེང་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལེ། གཤགས་སྟོང་གཉིས་མེད་དེ། ལྷའི་རྩ་པོ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱུངས་
དང་རྣམ་པ་བཞེས་མཚུངས་ཏེ། རུ་ལོ། བག་མེད་པའི་ལྷའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
བ་དང་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར། གང་ཟག་དང་དུས་ལ་ཁྲུབ་པས་ཉི་ཆེ་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འདྲིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་བག་ཡོད་པའི་
གནས་ལ་སྐྱོར་བ་ལྟར། འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་མི་ཕན་བ་སྟོང་བས་ཕན་པ་དང་།

དམ་བ་མིན་པའི་དགའ་བ་སེལ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའི་དགའ་བ་དེ་ཉི་བར་
སྐྱེབ་བ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེ་བ་སེལ་ལ་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེབ་པས་བདེ་བ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོམ་བཞི་སྐྱོག་ཅིང་འཆོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་བ་ལྟར་ [.....གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲུབ་པ་ན་ཡོད་པའི་དོན། རི་ལྷང་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། སྐོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་
གཞུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་དུ་ཁ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །ལྷ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ནི་སྐྱེལ་བྱེད་ལྟར། །] ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱིབ་བ་དང་
གཞོན་པའི་དུལ་ཁ་སེལ་བས་འཁོར་བ་ལས་དེས་བར་འབྱེན་པའོ། །རྒྱུད་ཆུབ། དེ་
བཞིན་ཁྲུབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་
གསུང་གིས་ཁྲུབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་འོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདང་ས་ལོག་གི་སོ་སྐྱེའི་རྣ་བར་འགྲོ་བ། འདོད་པའི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ།
ཉིང་འེ་འདྲིན་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ། ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བ་དང་
བཞེས་ལྷའི་རྩ་ལས་ཁྲུབ་པར་འབགས་ཏེ། རྒྱུད་ཆུབ། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་ཀུན་བ་ཉིང་

དང་། །ཡན་བདེ་ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་སྲིད་སྦྲུབ་དབྱངས་ལྷ་རྩལ་གྱི། །སེལ་
སྟོན་རྣམས་ལས་ཁྲུང་བར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། [མདོ་རྗེ་རྒྱལ་།] བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡན་
ལག་རྒྱལ་ཚུ་བསམ་མི་བྲལ། །ཅེས་པས། །ཡན་ལག་རྒྱལ་ཚུ་ལོ་མདོར་བསྟུན། །མཉེན་
དང་འཇམ་དང་ཡིད་དུ་འོང། །ཡིད་དུ་འཐད་དང་དག་པ་དང། །དེ་མེད་གསལ་དང་
སྟོན་ཅིང་འདྲེབས། །མཉེན་འོས་མི་ཚུགས་སྟོན་པ་དང། །དུལ་དང་མི་རྩལ་མི་བརྒྱང་
བ། །རབ་དུལ་རྣམ་སྟོན་ལུས་སེལ་བྱེད། །སེལ་སེལ་སྦྱིང་དགའ་དགའ་བདེ་
སྦྱིད། །གཏུང་མེད་ཀུན་ཤེས་རྣམ་རིག་བྱ། །རྣམ་གསལ་དགའ་བྱེད་མདོན་དགའ་
བྱེད། །ཀུན་ཤེས་རྣམ་རིག་བྱེད་རིགས་པ། །འབྲེལ་དང་མི་རྣོས་སེང་གེའི་
ལུགས། །མྱང་ཆེན་འབྲུག་དང་སྦྱ་དབང་དང། །དེ་བུ་ལ་ལ་ལི་རྣ་ཚངས། །ཤང་ཤང་སྦྱ་
དབྱངས་གྲགས་པ་བདུན། །ལྷ་དབྱངས་རྩ་སྦྱ་མ་ཁེངས་པ། །མི་དམའ་སྦྱ་ཀུན་རྗེས་
སུ་ཞུགས། །ཚིག་ལུང་མ་ཆགས་མ་ཚང་མེད། །མ་ཞུས་མི་ཞུ་རབ་ཏུ་དགའ། །བྲུབ་
དང་ཐ་བ་མེད་རྒྱན་ཆགས། །འབྲེལ་དང་སྦྱ་ཀུན་རྗེས་པར་བྱེད། །དབང་ལོ་སེལ་
བྱེད་མ་སྦྱང་བ། །མི་འགྲུང་མ་རྟའས་འཁོར་ཀུན་གྲགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་
ལྡན་པ། །ཡན་ལག་རྒྱལ་ཚུའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །བསྟུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ། །འདི་ལ། །རྒྱ་དོ་བོ་བྱེད་ལས་སོ། །དང་ལོ་ལ།
གནས་གྲུང་བའི་རྒྱ་ནི། །ཀུན་གཞི། །ཉོན་ཡིད། །ཡིད་ཤེས། །དབང་ཤེས་བཞི་གནས་
གྲུང་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་འགྲུང་སྟེ། །ཅུ་ལོ་མིས། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་
པའང། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྲུང་བ། །དེ་ཡང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་

དུ་ལག་ལ་ཞིག་འདོད། །ཅེས་པ་དང། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྲུང་པ། །མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
 དེའོ། །དེ་དག་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་སྐྱེ་ཉིད། །ཅེས་པ་དང། །དབང་པོ་ལྡེ་ལི་རྣམ་ཤེས་
 གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀྱན་ལོངས་འཛིན་གྱིར། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་
 སྐྱབ་པ་ཅམ་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །བདག་པོའི་རྒྱ་ནི། །ཐོས་བསམ་གྱིས་སྡེ་སྡོང་གི་
 ཚོས་འཛིན་པ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། །གཞན་ལ་ཚོས་
 ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། །སེམས་ཅན་དང་དཀོན་མཆོག་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་སྟེ།
 །བཞིའོ། །འཛིན་པའི་སྲིད་དང་སེམས་མཉམ་སྲིད། །ཡང་དག་ཚོས་རབ་སྟོན་སྲིད་
 དང། །བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་སྲིད་ཡང་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟག་ཏུ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་
 པ། །བེམ་རིག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་གྱི་སློབ་མཁའ་ལོངས་སྤོང་
 མ་ཆད་པ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 འབྱུང་བས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ། །སྐྱབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
 ཚོངས་པ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས་མཛོན་དུ་མ་སྤོགས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྤྲང་བའོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་
 མེད། །ལོངས་སྤོང་རྟག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མ་ཚོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་
 མཛོན་སྤོགས་མིན། །ཞེས་སོ། །

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །བྱང་སེམས་གྱི་དུས་སྤོང་བདག་གཞན་མཉམ་པར་
 །བསྐྱོམས་པས་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཐག་དང་ཚོས་ལ་བདག་

མེད་བར་མཉམ་བར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་སྲུང་འདས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱམས་
སྲིད་རྗེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལོ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོམ་པ་
དག་པ་ལས་འདོད་དེ། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
བར་འདོད། །དུས་རྒྱལ་ས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་
ལྷན། །ཞེས་སོ། །

སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་བར་སོ་སོར་རྟོག་པར་མཇུག་པ། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རྒྱལ་གྱི་
འབྲུང་གནས་སྤྱུ་གྲུར་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་
ཐོགས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི། །གཉེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་སྟེ། ཅན་ལོ་མིས། དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་
ཉིད། །ཆོས་ལ་རྟོགས་ལོངས་སྤྱོད་སྟོན་མྱོན་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྒྱལ། །ཆོས་ལ་རྟོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་སོ། །

བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱུ་སྦྱལ་
བས། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་སྟེ། བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྒྱལ་ས་
ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིང་། །དབག་མེད་བསམ་ཡས་སྦྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་
ཀུན་སྦྱབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྦྱལ་སྤྱོད་སྟེ། ཅན་ལོ་མིས། དེ་ཡང་རྟག་བར་ཐམས་
ཅད་དུ། །དུས་རི་བཞིན་དང་བསམ་རི་བཞིན། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱལ་སྤྱོད་སྟེ།
སྦྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་མདོ་ལས། །ལིན་ཏུ་
འདུས། ཆོས་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། །ལྡ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱས་

བར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་བྱུང་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པས་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བག་ཚགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་རྣམས་བར་ལོལ་
བ། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤངས་བ་དང་རྟོགས་པ་སུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་ཡོངས་སུ་གྲུང་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་འདོད་པ་ནི། ལྷ་བཞིར་འདོད་པ་དང་མ་སུན་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི། རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱེའོ། །ཡེ་ཤེས་བཞིར་
འདོད་ན། ལྷ་གསུམ་དང་མ་སུན་ཏེ། མེ་ལོང་ལྷ་བུས་ཚོས་དབྱིངས་དང་ཚོས་ཐམས་
ཅད་དམིགས་ལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚོས་སྐྱེའི་སྐྱར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དང་བོས་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དེ།
ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་ཚེན་པོ་འབྲ། ལོངས་སྐྱོད་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འབྲུང་ཕྱིར་དོ། །དེའང་
ལོངས་སྐྱེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལོངས་སྐྱར་བརྗོད་དོ། །ཅུ་ལོ་མིས། ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་། ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བུ་རྟོག་དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཉེ་བར་
བཏགས་ལས་དེ་བཞིན་གཞན། ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འབྲུང་བས་
མེ་ལོང་ལྷ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་མོས་བ་དང་འཚམ་བར་སྐྱེ་
སྟོན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་བ་བཞིན། ལས་རྒྱས་སྐྱེ་ནི་ངེས་པར་

སྟོན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་མེད་པའི་དགའ་
བདེའི་འབྲོར་བ་སྟོན་ཅེང་ཚོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཏེ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་
ནི། །འབྲོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་པ། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པ་ཡི། །ཚོས་
ཆེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་པ་ནི། སྐྱུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
སྟེ། སངས་རྒྱལ་སྐྱུལ་བ་དེ་ཉལ་ཏུ། །མཛད་པ་སྐྱུལ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །གྲངས་དང་ཞིང་
གི་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །བསམ་མི་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོན་པ་བཅུ་ མི་འདིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་
བ་བཙུན་ལོ། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་སོ། །མཚན་སོ་གཉིས་ནི། ལྡན་པའི་
ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ལྡར། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྲོར་པའི་གནས། །དམ་པའི་
དོན་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །དང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བད་ཡི་སྐྱ། །པ་རོལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
གནས། །དང་པོའི་སྐྱུ་ནི་སྟོན་པ་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་
ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྲིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་
སོ། །ཡང་ན། ཚད་མེད་པ་བཞི་ནས་སྐྱིན་ཏུག་གི་བར་ཡོན་ཏན་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་
འབྲུང་བ་བཞིན་བལྟོ། །

ལྡན་པ་ནི། བསྐྱུ་ན། ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་པ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ནི། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་དང་། །ཞི་བྲག་ལ་
སོགས་པའི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་མདོན་
མཐོངས་ལེགས་དང་། དེའི་གདུལ་བའི་ཡུལ་དུས་ཏེ། ལྡན་པ་ཅེར་ཡང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་བཞིན་དུ་སྐྱུབ་པ་ལྡན་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྡར། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་

ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ལུལ་དང་དུས་
སྲ་ག་ཤེགས་པ་ལ། །ཁྲུབ་བདག་ཉག་ཏུ་སྒྲུབ་གྱིས་བྱུབ་པར་འདུག །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པའི་མཚོ་
ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་ས་བཅུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཉི་མ་ཉེ་
བར་སྟོན་པ། ཚོགས་གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ནམ་མཁའི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་མེད་པ། དེ་
བདག་ཉིད་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཉེར་བཞིན་འབྲུང་མེད་དུ་ཡོད་
པར་གཟིགས་ནས། མྱོ་བྱང་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱིབ་ཅིང་ཁྲུབ་པར་བྱེད་པ། རང་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སུ་མ་བྱུབ་པའི་སྐྱིན་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བསྐྱིབས་པ་དེ།
འཛོམས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལ་རྗེ་ཆེན་པོས་འཕྲོང་བར་བྱེད་པས་རྒྱང་ལྷ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་མྱེད་
ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཚོགས་དང་ལྡན་ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ཉེ་
འོད་ཅན། ཐེག་པ་ལ་སྐྱབས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་རྒྱ་ཆེ་ནམ་
མཁའ་ལྷང་ཁྲུབ་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་མེད་གཉེར་སེམས་ཅན་ཀྱང་
ལ་འབྲུང་མེད་ནམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིན་གྱི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ། དང་པོ་ས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་
བར་བསྟན་པ། བྱང་རྒྱབ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རིག་
ནས་ཞི་བའི་མཐའ་མི་གནས་ཤིང་། སྐྱིབ་པ་དང་སྐྱབས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་མ་
ཟད་བར་དུ་སྐྱབས་རྗེའི་མཛད་པ་མི་རྗོགས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུད་ལྷན་མ་དུ། གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འགྲུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་
མཚུངས་གཟེགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་སྲིད། །འཁོར་བ་སྲིད་དུ་
མཛད་མི་འཚད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ན་སྐྱེ་མེད་ཅིང་། སྐྱོར་ལམ་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
གསལ་བར་རྫོགས་པས་སྐྱེ་དང་བཅས་སོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་
གཉིས་ས་པོན་འགའ་ཞིག་སྤངས་ལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པས་སྐྱེ་ཐོབ་
བོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་ཚད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཚད་མེད་པས་སྐྱེ་རྫོགས་པ་སྟེ།
སྐྱེ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱེ་ཐོབ་དང་། །སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་དང་རྒྱལ་མང་བ་
དང་། །རྒྱལ་སྤངས་དང་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུང་བྲུགས་
ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱོབ་ལམ་ན་ཡོད་
ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱོར་བའི་འགྲུས་བྱ་མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱེད་འགྲུས་མིན་ཡང་བྲས་འགྲུས་ཡིན་པས་
སོ། །རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྲས་ན། སྐྱོས་བཅས་སུ་འགྲུང་དོ། །མ་བྲས་
ན། མ་མཁུན་བའམ་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པར་འགྲུང་དོ། །ཞེ་ན། ཡོངས་གཙོད་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྲས་ལ། རྣམ་བཅད་ལ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མཐོང་བས་མ་མཁུན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན། རྒྱུད་དུ་
མར་འགྲུང་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་ན། མདོ་ལས། བདག་གིས་
དངོས་པོའི་སྐྱེ་འདི་བརྟེན་པ་ཡང་ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་

མཁེན་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་བའོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་
དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་བཞིན་ལོ། །ཡེ་
ཤེས་ཡོད་ཚུལ་ལ་འགའ་ཞེས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱུང་བར་
འདོད། ཚོས་བཤེས་ལ་སོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་གཏུང་རིང་བསྐལ་དུ་སྤང་གི། །ཤུགས་གི་ལུས་མིན་ཏེ། གསེར་འོད་
ལས། དང་སྲོང་ཚེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །སྤྱོད་ལ་རུས་པ་ཞུགས་མེད་ན། །ཞེས་པས་སོ། །

ཡང་། གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཚོས་སྤྱིའི་དབྱེ་བར་མི་
རིགས་སོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། སྤྱི་དུ་མར་སྤེལ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་ཡིན་པས་མ་
ཞུབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྤྱོད་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་
སྤྱིའི་དབྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །གསུང་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། གསུང་ནི། གཞན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བཤེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཤུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡང་རྣམས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི། སྤྱོད་
གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་བ་ནི། དེ་དག་གི་ལས་སམ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཐུགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི། སྤྱོད་གསུམ་དུ་སྤང་བཤེད་ཟེན་ལ། ཡོན་ཏན་སྟོབས་
སོགས་འདིར་ཚོས་སྤྱོད་བརྗོད་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བཞི་ཚོས་སྤྱོད་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཤུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཞེ་ན། གཞེས་
ཤིང་ནས་ཡང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཚོས་སོ། །ཚོས་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཡང་
འདི་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད། ལུས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་པ་དང་། རི་ལྟར་
མཛད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཞེ་ན། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་སོ། །འོ་ན། ལྷོས་སོ་ཞེ་ན། མི་ལྷོས་ཏེ། དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་མེད་
དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྐོན་ནས་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་ལས་མཚན་ཉིད་པ་སྐོན་
ལས་ན་མེད་ན། རྒྱུད་ལྷན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྩལ་འདི་ནི། །རྗེས་སོ་བ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྐོས་བ་ལ། །འོ་ཀ་ན་ནི་མཉམ་
བ་ཉིད། །ཅེས་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། རྩལ་ཐད་ཅམ་གྱིས་འབྲ་བ་ཡིན་གྱི། མཉམ་བ་ལྟ་
ག་ལ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ས་རྩལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་མིག་རྗེས་
གྱི། །འབྲ་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་འབྲ་དེ་
ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་དད་དང་། ལོ་རིམ་དང་། བྲངས་དེས་དང་། ལྷོས་བ་
སྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། གང་ཟག་
སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །རྗེས་མཐུན་བ་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་
དང་། དངོས་པོ་ཐ་དད་བ་ཅི་རིགས་པའོ། །སྐྱོར་བཞི་ནི། ལས་ཤེས་དང་རོ་བོ་གཅིག་
ཅིང་། ཉང་པན་རྩལ་ནི། བལ་ཆེར་དངོས་པོ་ཐ་དད་བ་སྟེ། ས་མཚན་མས་ཐ་དད་པའི་
སྲིད་ས་མཚན་མས་མཚན་ས་བ་རྣམས། ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་
ལྡོག་པ་ཐ་དད་དེ། རྒྱུན་མཐའ་ན་རྣམ་ཀུན་ཅི་སྐྱོར་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་རོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་བ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་སྐྱུ་དང་རྣམ་མཁུན་རོ་བོ་གཅིག་ཅིང་གཞན་དང་དངོས་པོ་
ཐ་དད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་བ་ནི། མཁུན་གསུམ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྐྱོར་བ་ནི། འཇུག་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཚོས་སྐྱུ་ནི། ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རིམ་བ་ཡིན་ནོ། །མཁུན་

གསུམ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་བོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚམ་མཁའ་ཁྲིལ་དང་པོར་བསྟན། དེ་ཉིད་
 ལམ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ནས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེ་ཉིད་སྤང་བུའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པས་སྤང་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནས་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏེ། བཤད་པའི་
 རིམ་པའོ། །མཁའ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་དབང་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེའི་
 ཐབས་རྣམ་ཀུན་བསྟན། དེ་ལས་དབང་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་ཅེ་སྐྱོར་བསྟན། དེ་བརྟན་
 བར་བྱེད་ཅིང་ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་བསྟན། དེ་མཐར་ཐུག་པ་ན་
 བརྟན་པ་ཐོབ་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་བསྟན་ཏེ། སལ་མེར་དོན་གྱི་རིམ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་ཚོས་སྐྱ་བསྟན་ཏེ། དོན་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ནས་གྱི་སྐྱས་
 བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ། འཇུག་པ། ཞུགས་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། འཇུག་
 ཡུལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སྤང་དོར་གསུམ་དུ་ངེས་པས་མཁའ་གསུམ་དུ་མཐའ་ཚོད་ལ།
 འཇུག་པ་སྐྱོར་བའང་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྐོམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། བརྟན་པ་
 ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྐོམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྣམ་ཅེ་གཉིས། མཐར་སྐྱད་
 གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཚོས་སྐྱར་རྒྱའི་རྣམ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱར་ངེས་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མངོན་རྟོགས་ཡུམ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ངེས་སོ། །དང་
 བེ། རྫོགས་ཚིག་གོ། །ཡང་ན། དེ་ནས་ཚོས་སྐྱ་དང་ཞེས་སོགས་དབྱེ་བའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཁའ་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་ལ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཁྲིལ་དང་ལམ་
 ཤེས་ལ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ལ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཁྲིལ་དང་ཚོས་སྐྱ་ལ་རྫོས་པ་

སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་སྐྱོན་པའི་གཞུང་རྫོས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། རྣམ་ཀུན་ཏུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། མཁའ་གསུམ་ནི། རྣམ་པ་ཐད་དང་གི་ཡུལ་ཅན། རྣམ་ཀུན་ནི། རྣམ་པ་
 བསྟུན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་དམ། མཁའ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ས་བསྟན་ལ།
 རྣམ་ཀུན་ཉམས་ལེན་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ས་བསྟན་ལོ། །ཡང་ན། རྣམ་ཀུན་སྤང་བྱ་ཞི་བའི་
 འོན་ཏེ་སྐྱོན་ས། ཞི་བ་མཁའ་གསུམ་པ་ཡིན་པས་མི་རྫོས་ཏེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་
 མཁའ་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ནི། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་
 པ་ཇི་སྐད་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི།
 རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཁྱད་པར་རོ། །

ཡང་ན། ཐམས་ཅད་མཁའ་གསུམ་ཉིད་གསུམ་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་པ་
 ཡིན་ལོ། །ཡང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི། མི་མ་སྐྱུ་
 པ་དང་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་གསུམ་ཉིད་ནི།
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་གསུམ་དང་ལམ་ཤེས་སྐྱོན་པའི་གཞུང་རྫོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གཉིས་ཀས་རྣམ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་རྣམ་མཁའ་གསུམ་རྫོགས་པའི་འོན་ཏེ་སྐྱབས་དང་པོར་དེའི་རྒྱ་བསྟན།
 དེ་རྣམ་མཁའ་གསུམ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་མིན་ལོ་ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མངོན་རྫོགས་སྐྱུ་མོང་མིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་བསྟན་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ནས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་སྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་
སྲས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི། དེ་ལས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་
བའི་སྲིད་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་བྲངས་ནས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་སྟོན་པའི་གཞུང་རྫོམ་ཏེ། ལམ་ཤེས་
སུ་ཡང་ཉན་རང་གི་ལམ་བསྟན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེ་ན། མི་རྫོམ་ཏེ། ལམ་ཤེས་སུ་ཉན་
རང་གི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་བསྟན་ལ།
གཞི་ཤེས་ནི། གཞི་མ་ཤེས་ན་ལམ་མི་ཤེས་པས་གཞི་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་སྲིད་
རལ། སྤང་བྱ་མ་ཤེས་ན། གཉེན་པོ་མི་ཤེས་པས་སྤང་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་
བསྟན་ལོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་བས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འབངས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པར་གསུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་དང་ཚོས་སྐྱེ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྫོམ་ཏེ། གཉིས་ཀས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟོན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེ་ན། མི་རྫོམ་ཏེ། རྣམ་མཁུན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་
ཆ་ནས་བསྟན། ཚོས་སྐྱེ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་
ཀྱིས། ཡང་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྟོན་སོ། །དེའི་
འོག་མ་བཞི་ནི། རྒྱུ་ལྡོ་ནས་སོ། །ཚོས་སྐྱེ་མཛོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་

སྟོན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོན་བདུན་བཅུ་བཤད་པ་དང་། རྫོས་པ་སྤང་བ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་མཁུན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས།
ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་གང་
ཞེས། །གཞན་གྱི་རོན་གྱི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་
འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ། རོ་བོ་རིག་པས་སེམས་བྱུང་དང་
རིག་པ་མིན་པ་སེལ་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རོན་ཅམ་འཛིན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་
བའོ། །རོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བར་བ་
གཉིས་གྱིས་གཞན་རོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྲུ་མཚོན་ཏེ། ལྷནྱེས།
གཞན་གྱི་རོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་
འདོད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པར་
མཚོན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་འབྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རོན་ཐ་དད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། ལས་དང་པོ་བ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་བར་ལ་
ཉེར་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་སློན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་
ངག་རྟེན་པའི་ཚུལ། རྟེན་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གང་
གིས། ཏུས་ནམ་གྱི་ཚེ། རྒྱ་གང་ལས། སྟོན་པ་གང་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་ཏུ། རོན་
གང་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གདམས་ངག་ཐལ་བ་ནི། ཉན་རང་དང་ཐ་མལ་བ་
ལའང་ཡོད་པས། སྟོན་པ་པོ་ཐལ་པས་ཀྱང་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་ཁྱད་པར་

ཅན་ནི། དེ་དག་ལ་མེད་ཅིང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་
 པ་ཡིན་ལོ། །བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་དེས་འབྱུང་ཞིང་། །མོས་པ་རྣམ་པར་འབེལ་བྱེད་
 པ། །རི་ལྷོ་རྒྱ་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །དག་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཚོགས། །དེ་
 བཞིན་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་པའི། །རྒྱལ་སྲས་གདོད་ནས་དག་པའོ། །ལེགས་པར་
 ལེས་ཤིང་སེམས་དགོ། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོམ། །ཞེས་པས། །བསྐྱེད་པ་གྲངས་
 མེད་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་སྦྱད་པ། །མོས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོགས་པ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་དག་པ། །མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་བ། །རྗེ་འབྲུལ་གྱི་རྐང་
 པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་
 ཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་རྒྱན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལས་སོ། །འདི་ལ། །མཚན་
 མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ།
 ཚོས་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། །གསུང་རབ་དང་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་འཛིན་པས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་སེམས་
 མཉམ་པར་གནས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། །གང་ཞིག་ཐོབ་པས་
 ཚིག་དང་དོན་འཛིན་པར་བྱས་པ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ཅེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། །རོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པས་ཚོས་མཚོག་ལ་ཟེར་ཡང་། །འདིར་ཚོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་ནས་གཟུང་སྟེ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། ཚོགས་ཀྱི་ས་ཉིད་དུ་སེམས་ལས་སུ་
 རུང་པར་གྱུར་པ་ན་ཞེས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ཏོ། །ལྷ་པ་ནི། །ཞི་

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱ་ཆེན་སོ་སོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །འབྲུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་པ་དག་རྒྱ་ཆེན་སོའོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། གདམས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཐོབ་ཐེབ་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་དོན་དུ་འདོམས་པའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པའོ། །འཕགས་པས། དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི། གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །འཕྲིན་ལ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི། གདམས་པ་དག་སྟེ་ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། རོ་སོ་གཅིག་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བས་བཅུའོ། །དེ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས། དེ་དག་ལས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ལྷག་སྟེ། ཅ་བའི་སེམས། རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སེམས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སེམས། དེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས། ལྡོམ་པའི་སེམས། ལྡོག་པའི་སེམས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པའི་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། [ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་འཕེལ་བའི་མདོ་ལས་.....] དེ་ནས་དང་པོར་སྡོམ་བཅོལ་དེ། །མདོ་ཡི་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། །གཉིས་མེད་དོན་ནི་

རྣམ་འབྱེད་པ། །མདོ་སོགས་མིང་ལ་སེམས་འཛོག་གོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་
ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རབ་རྒྱ་འབྱེད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་
དུ། །ཚིག་རབ་དབྱེ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དོན་དང་ཡི་གེ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཟང་བ།
འཇམ་བ། རྟོག་བ། སོ་སོར་རྟོག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི། གཉིས་སམ་
ཉི་ཤུ་ཞེས་སོགས་གངས་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གངས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོ་སྐྱུར་མེད་པར་འཛིན་པ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཚད་མས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ། བཞི་པ་ནི། བཟངས་གཞལ་བརྟགས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཡི་གེ་ཚོགས་པ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། །སིལ་བུ་རྣམས་དོན་མེད་པར་དཔྱོད་པ་
སྟེ། །སོ་སོའི་ནང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད། །ཅེས་
སོ། །བཞི་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་པར་
འཛིན་པའོ། །དོན་དེ་དག་ནི་དེས་བཟུང་ནས། །ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པའི་དོན་རྣམས་རྩ་བའི་སེམས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་འཛིན་པ་སྟེ། ཚོས་ལ་ཀུན་ནས་
སྟོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱག་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་དོན་ནམ། དེ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་དོན་ནམ། དག་སྟོང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་ནམ། ས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་
ནམ། ལྷན་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བཙོན་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་
དང་བཅས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡིས་དོན་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ནས་དེ་ནི་སྟོན་པར་
བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

གཞི་ཙམ་མེད་ཀྱི། འདོད་ཁམས་རགས་སོ། །དང་མོ་ཞིའོ། །ཞེས་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་
 ཅིང་བསམ་ནས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ངོ་མོ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 དཔྱད་པས་ཁྲབ་པས་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའོ། །དངོས་
 གཞི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ། འདོད་པ་ནི། ཚེ་སྲུང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤམ་ཆེ་བས་
 རགས་ལ། བོང་མ་དེ་ལས་སྟོག་པས་ཞིའོ། །ཞེས་བྱུང་པར་ཞིབ་མོ་སོ་སོར་རྟོག་པ་
 ནི། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཙམ་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ཚད་གྱི་རྒྱ། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་
 རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཞི་གནས་རོ་གཅིག་ཏུ་དཔྱད་པ། རྟོག་པའང་མེད། དཔྱད་པའང་
 མེད་པའོ། །ཚོས་གྱི་མིང་སྟོམ་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ། ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

མིང་དེའི་དོན་བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་སོགས་གྱིས་མ་ནོར་བར་དཔྱད་པ་ནི།
 ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྟོ་གཅིག་གིས་མིང་ཚིག་སྟོམ་པ་དང་དོན་སོ་སོར་
 དཔྱད་པ་སྟོམ་ནས་བྱེད་པ། ལུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞུས་ན། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་གྱིས་བྱིང་བ་བསམ་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་རབ་ཏུ་གཏོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚོད་ན།
 མི་རྟོག་པ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ནི། ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། །བྱིང་ཚོད་ཞི་བ་ན། གཉེན་པོ་ཚོལ་བ་རྣམ་གཤམ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་
 བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པ་ནི། བཏང་སྟོམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡིད་བྱེད་
 དེ་དག་བར་མ་ཆད་པར་སྟོམ་པ་ནི། རྟོག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ལེ་ལོ་
 དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྟོོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོམ་པ། གྲུས་པར་
 བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྒྱ། དེ་ལོག་གསུམ། ལམ་གྱི་རོ་པོ། དེ་ལོག་གསུམ། ལམ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ། ཐ་མ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྒྱུ་ཚགས་སྤྱ། །བཅའ་བྱ་སོ་སོར་བརྟུག་པར་བྱ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་མེད་པ། །རྩོ་གཅིག་པས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ། །ཚོས་ཀྱི་མིང་ནི་སྤོམ་པའང་འདིར། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །སྤྱག་མཚོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །རླང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་དེ། །སྤོམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞུམ་པའི་སེམས་ནི་རབ་བརྒྱུང་སྟེ། །ཚོད་པ་ཡང་ནི་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི། །མཉམ་པར་གྱུར་ན་བཏང་སྤོམས་གཞག། །དེ་ལ་རྟུག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། །གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱར་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་དུ་སྤྱི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་བཀྱག་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ནི། འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེ། ཐ་མོར་བྱེད་པས་སེམས་སྤྱད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་འཛོག་པའོ། །བརྗོད་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡེངས་ན་སྤྱར་ནང་དུ་བཀྱག་པ་ནི། དེས་པར་འཛོག་པའོ། །སེམས་སྤྱིར་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་པོ་ནས་དྲན་པས་བརྒྱུང་སྟེ་སྤོམ་པ་ནི། ཉེ་བར་འཛོག་པའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་མཚོང་ཞིང་གཡེང་བའི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་སེམས་སྤྱིར་འཕྲོར་མི་སྟེར་བ་ནི། འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གཡེང་རྟོག་པའི་ཉེས་པ་ཤེས་པས་སྤྱིར་འཕྲོར་མི་སྟེར་བ་ནི། ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བརྗོད་ནས་བརྟུག་སེམས་ལ་སོགས་ལངས་ན། དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱུ་

ཚད་མེད་པར་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་ནང་དུ་གནས་པ་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་
 འིན་ཏུ་གོམས་པ་ན། འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རྒྱུན་གྲུབ་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་གཡེང་
 པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏང་
 བས། །དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡང་མི་བྱེད། །རྣམ་གཡེང་སྤྱད་ཏུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་
 ལ་སྦྱར་ནི་ཐུན་པར་གྱ། །སློབ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་
 གྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །རྣམ་
 གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་གྱ། །བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་གྱ། །དེ་ནས་སྣོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་
 བློ། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །དེ་
 གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ལྷས་སེམས་འིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྲུ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་འཕེལ་བས་ཉེར་
 བསྣོགས་ལས་རིང་དུ་སོང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ། དེ་སྤྱངས་པས་དེ་
 ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་ཤེས་བསྐྱུ་བས་ནས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་
 མཚོན་པ་དང་ཚོས་ཉན་པའི་བྱིར་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་
 བཀྲར་བྱས་པས་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བའི་མཚོག་ཐོབ་པར་འབྱུང་རྟོ། །དེ་ནས་དེ་
 ཡིས་ལྷས་དང་སེམས། །འིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་
 ཞེས་བྲུ། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། །དངོས་
 གཞི་གནས་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །མངོན་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ། །སྤྱངས་ནས་ལས་སྤྱ་

རྒྱུ་བའི་མཚོག། །བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་
སྒོ་ནས་ཉ། །སངས་རྒྱས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཚོན་པའི་ཕྱིར་དང་མཉན་པའི་
ཕྱིར། །ལོ་ཀ་ཁམས་ནི་རྣམས་སྲུ་འགོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་དབག་མེད་
ལ། །བསྐྱལ་བ་དབག་མེད་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས། །དེ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པའི་
ཕྱིར། །སེམས་ནི་ལས་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་
གདམས་ངག་གི་རྒྱུར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་གདམས་ངག་གི་རྗེས་ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
བས་མཐོང་སྤངས་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུར་གྱུར་
བ་ནི། ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་རྗེས་གྱི་ལོ་ཀ་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ། བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། ལྷན་པར་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་
པའི་བོད་ཅེ་བཟོང་མཚོག་རྣམས་བཞིན། །བཞི་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དུ་དམ་བཅས་
ཤིང་གདམས་ངག་ཞོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་ནས་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་རིགས་ནི། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན། སྐྱབ་པའི་ཉེ་བར་རྟོན་
པར་གྱུར་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཚོས་ཉིད་ངོ་པོ་གཅིག་ལ། བརྟེན་པ་ཐ་དང་པས་སྤེལ་བ་བཅུ་
གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དག་ནི། རང་བཞིན་དང་
ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་འགྱུར། སྐྱབ་པ་པོའི་ཤེས་བྱུར་གྱུར་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། བཅུ་གཅིག་
པོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དག་ནི། དེའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སྟེ། དབྱེ་ན། གཞན་དོན་

སྤངས་རྟོགས་གསུམ་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ལ། སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་
དང། ལྷན་པར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

དང་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཚུལ་ལ། བྱང་ཚུབ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི། སྐྱབ་པ་སྟེ། སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་ལ། དུམ་ཁ་
ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་ལ། སེམས་ཚན་མང་པོའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སྟེ། གནས་
ཚུལ་འགྲམ་བྱ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་དག་ཉིད། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་
འདོད། །རྟག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་
ལྟེ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང། ལྷན་འདས་དང། ཡོན་ཏན་དང།
སེམས་ཚན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཆེ་བ་བཞི་ལྟར་ཉེ། སྐྱབ་པ་འདིས་ནི་སྤིང་དང་ཞི་
བ་ཀུན། །ཟིལ་གྱིས་མཚན་འགོ་ཞི་བ་མཚོག་དང་ལྟན། །ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཚོགས་
གྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ། །བྲམས་པའི་བསམ་པས་འགོ་བ་རྟག་ཏུ་སྤྱད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ཚོད་སྤང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ལ། སྐྱིར་
འདིར་སྟོོས་སྐྱབ་པ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གདམས་རག་ཐོབ་པས་རིགས་ལ་བརྟེན་
ནས་དམིགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཏེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བཙོན་པའི་བྱ་
བའོ། །སྐྱབ་པའི་གདམས་རག་། །སྐྱབ་པའི་རྟེན། སྐྱབ་པའི་དམིགས་ལ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་དང། སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་མཐུན་ལྷོགས་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི།
གང་ཞིག་བསམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
བལོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་

བར་བསྐྱེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི། སློན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། རྒྱལ་
གས། སོ་རྒྱལ་གོ། །གོ་བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི།
གང་ཞེས་སློང་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན། དགུའོ། །ཞུགས་ཏེ་དཔུང་གི་
ཚོགས་གསོག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞེས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
བ་སྟེ། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བརྒྱན་ནོ། །དཔུང་གི་ཚོགས་བསགས་པས་རྒྱལ་དཀའ་བའི་
དབྲུ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞེས་ངེས་པར་
འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་
དོ། །འབགས་པས། གོ་བགོས་པས་ནི། འཇུག་གོ། །ཞུགས་པས་ནི། དཔུང་གི་ཚོགས་
གསོག་གོ། །དཔུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། སྐྱབ་པ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་དོ་ལ་བཞིའོ། །ཐ་
དད་ནི། དང་པོར་ཐོབ་པ་ན་ངེས་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་ངོ་མོ་
གཅིག་པས་མ་ཁུབ་ལ། སྤྱི་མ་ལ་སྐྱ་མ་ངོ་མོ་གཅིག་གོ། །གངས་ངེས་ནི། སྐྱབ་པ་ལ་
བཙུན་འགྲུས་ལྟ་ཡོད་པས། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་གོ་སྐྱབ། སློང་བའི་བཙུན་འགྲུས་
འཇུག་སྐྱབ། མ་ཞུགས་པ་དང་མི་འཇུགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་ཚོགས་སྐྱབ།
ཚོག་མི་ཤེས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པར་ངེས་སོ། །ཐོག་མར་གོ་ཆའི་
བཙུན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། རྒྱལ་བཞིན་རབ་ཞུགས་སློང་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། །མ་
ཞུགས་མི་འཇུགས་ཚོག་མི་ཤེས་བཙུན་འགྲུས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་དེ། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡིན་ན། རྩོགས་

པའི་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་པ་དང་ལགལ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་ན། ཚོས་མཚོག་ན་མེད་
པར་འགྱུར་རྟེ། །ཞེ་ན། ལགལ་ཞེག་གནས་སྐབས་ཀྱི། ལགལ་ཞེག་མཐར་ཐུག་གི་
ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེས་པར་འགྱུར་བ་དེ། དངོས་སུ་ཡིན་ན། བྱམས་པ་ལ་མེད་
པར་འགྱུར་ལ། བརྒྱད་ནས་ཡིན་ན། ཚོགས་ལམ་ནའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། །ཞེ་ན།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པར་དེས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྐྱབ་པ་
དང་སྐྱོར་བ་བཞིའི་བྱང་པར་ནི། ལོ་རྒྱ་ན་དེ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱོར་བ།
སྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྐྱབ་པ་ནི། བཙུན་འགྲུས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ཉེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་པས་སོ། །སྐྱོར་བཞི་ནི། བསམ་གཏན་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་སྐྱར་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུ་
དང་བཅས་པའི་ཚོས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐབས་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་མཐེན་པ་ཉིད་བསྟན་འོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
རྒྱལ་ལུ་ལྷ་གྱི་སྐྱོན་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །
[.....སྐྱོན་རྣམས་མཚོན་སྐྱོན་དཔོན་ལུ་
གྱིས་མཚོན།] །གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་
གྱིས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཏེ། གཟི་མེད་པར་བྱེད་བ་ནི། ང་རྒྱལ་བཙུན་
ནས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བུ་དེ་ཉེན་དུ་བྱས་པའོ། །སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་ལྟན་པ། རྒྱ་རྒྱུན་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་ཅན།

གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེས་
བར་སློབ་དཔོན་ལ་སྟོན་པས་ན། སློབ་མ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དེའི་ལམ་ཡར་ལྷན་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ལྟར་གནས་པ་
བསེ་རུ་ལྷ་བྱས་མཚོན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ངོ་
བོ་རྒྱ་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིའི་
ཡོན་ཏན་ནད་མེད་པ་སོགས་དང་། རྐྱེ་བ་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་
སོགས་པའི་བན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི། ཟག་མེད་སློབ་
ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
བགྱོད་པའི་གོ་སྐབས་སྟེ། བུའུ་ལ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་ཡོད་ལ། སྦྱོར་ལམ་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པས། འདིར་མི་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་སློབ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། སློབ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། སློབ་ལམ་གྱི་
འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཉེ། དེ་ལ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་སྐྱེས། ཟག་མེད་སློབ་ལམ་གྱིར་
འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སློབ་ལམ་ལ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དགོ་བ་གསོག་བྱེད་མོས་པ་ཡིད་ལ་འབྱེད་པ་ནི། ཟག་
བཅས་ཀྱི་སློབ་ལམ། དུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དེས་པའི་སློབ་ལམ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་
ཉེར་བདུན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་མོས་པ་ལ་བསྟོན་པ་དང་། གཉིས་དོན་ལ་
བཀྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བསྐྱགས་པ་རྣམས་ནི། མོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཇི་

ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་སྟེ། དག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ཉེར་བདུན་ནོ། །དགེ་བ་མི་
 ཟད་པར་བྱེད་པ་བསྡོམ་བ་ཡིད་བྱེད་ནི། ཟག་བཅས་སྐྱོམ་ལམ། དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་
 རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དགེ་བ་འཕེལ་
 བྱེད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མེད་ནི། ཟག་བཅས་གི་སྐྱོམ་ལམ། གཞན་གི་
 དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་གི་ཡི་རང་གཉིས་
 སོ། །ཟག་མེད་སྐྱོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལམ། སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ནི། ཟག་མེད་སྐྱོམ་ལམ།
 རྟོགས་པ་སུན་ཚོགས་ཏེ། དེ་ལ་ལྷའོ། །འཁོར་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོམ་ལམ་
 འདི་ནི། ཟག་མེད་གི་སྐྱོམ་ལམ། སྤངས་པ་སུན་ཚོགས་ཏེ། དེ་ལ་དགུའོ། །བྱང་སེམས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། ལམ་
 གསུམ་ཤེས་པ་དེ་འདྲར་ཡུལ་ལམ། རོ་བོའི་སྐོན་ལམ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་གི་དངོས་པོ་དགུ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཚུ་རོལ་
 གི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིར་རྗེས་ཞི་བ་སྤང་འདས་ལ་མི་
 གནས་པ་ནི། གཞན་དོན་གི་བསམ་པས་པ་རོལ་གི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ། འབྲས་སུའི་ཡུམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མིན་པས་འབྲས་
 སུའི་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ནི། མིང་དང་དངོས་པོའི་མཚན་མར་འརྩིན་པའི་གཞི་ཤེས་
 སོ། །བཞི་པ་འབྲས་སུའི་ཡུམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་གིས་དེ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །ལྷ་པ་མི་མཐུན་
 རྟོགས་གི་ནི། བྱང་སེམས་གི་ལམ་གི་སྤང་བྱང་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་

ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ལ་ཆགས་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱལ་པ་གཉེན་པོའི་སྐྱོགས་ཀྱི་ནི།
ཆགས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་གཞི་ཤེས་མོ། །དེ་ལ་འདྲ་གསུམ་མོ། །

བདུན་པ་སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་སྐྱོམ་པ། ཉན་
རང་གི་སྦྱོར་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་གྱེད་དེ། དེ་ལ་བཅུ་ལོ། །ཤུ་རྩེས་བཅུ་གཉིས་སུ་
བཞེད་དོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་དག་ལུལ་དང་ལུལ་
ཅན་དུ་སྐྱོམ་པ་མི་དམིགས་པར་མཚུངས་པར་སྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་ལོ། །དགུ་པ་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་བྱེད་ལ། བྱང་པར་གྱི་ཚོས་སྦྱོར་
བ་འདིའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་གྱེད་དོ། །དེ་ལ་
རྟེན་ཅིག་བཅུ་རྒྱལ་གོ། །སོགས་པ་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་ཤུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི། གུན་ཤེས་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། གཉེན་པོ་གུན་ཤེས་མོ། །

བཞི་པ་རྣམ་གུན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི། གཞི་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག། སྦྱོར་བའི་བསྐྱོམ་བྱུང་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
གསུམ་མཐུ། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་
རྣམ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ལོ། །བཅས་པ་སྟེ། དེ་དང་སྐྱེན་ཅིག་པ་
སྦྱོར་བ་པོ་ནི། ཚོགས་བསགས་པས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་
ཉན་པ། འཛིན་པ། མི་བརྗེད་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྱེད་པའི་སྣོད་བཞི་ལོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་

ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། དེ་ལ་བཅུ་བཞིའོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་བར་
དུ་གཏོང་བའི་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཞེ་དྲུག་གོ། །

ལྷ་པ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལྷན་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་ལུས་པ་
མཚོན་གྲེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལ་གོ་གཅིག་གོ། །དྲུག་པ་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐར་
བ་ཆ་མ་ཐུན་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། སྦྱིར་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཅམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་མ་སྦྱེས་གོང་གི་བྱང་ལུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་
བ། ལྷན་པ་ཉེར་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུབ་ཀྱི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ། དབང་པོའི་དོ་བོར་མ་གྱུར་པའོ། །འཕགས་པས། དད་བ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་ལ་དབང་པོར་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་རགས་པ་མི་ཁོམ་པ་ལ་སོགས་
བར་འཕེན་བར་གྲེད་པ་ལས་ཐར་པ་སྦྱོར་ལམ། དེའི་ཆ་སྟེ། ལྷོགས་གཅིག་ལ་མ་ཐུན་
པ་སྟེ། བན་འདོགས་ཤིང་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ན། ཐར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཐན་འདོགས་པས་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཏེ། འཕགས་པས།
ཐར་པ་ནི། བྲལ་བའི་བྱང་བར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཐན་པས་ན། །ཐར་པའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དད་བ། བརྗོད་འགྲུས། དྲན་བ། ཉིང་རེ་འཇི་ན། ཤེས་རབ་སྟེ།
ལྷའོ། །ཡང་ན། ལྷུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་
སེམས་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་དོ། །འཕགས་པས། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སྐྱེ་རེས་པ་

དང་། མ་དེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་དེས་པ་སྟེ། གསུམ་ལ་བཞེད་པར་
གསལ་ལོ། །ཡང་ན། ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ། འདིས་ས་མཚམས་ཀྱང་
བསྟན་ལ། ཚོས་བཤེས་གྱིས་ཚོགས་ལམ་པལ་བ་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་མིན་པར་འདོད་
པ་བཀག་གོ། །འདི་ཐོབ་ནས་དགེ་བའི་ས་འོན་ཆད་པ་མི་སྲིད་དོ། །བདུན་པ་དེ་ཡོངས་
སུ་སློན་པ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཁྲུང་པར་
ཅན་དང་ལྡན་པའི་ལོ་ཀ་པའི་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞིའམ། བཅུ་གཉིས་སོ། །

བརྒྱད་པ་རྟེན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་སློབ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་
སྟོབ་པའི་ཚོགས་ཏེ། དགེ་འདུན་ནི། ཐེག་དམན་དུ་མི་སྦྱང་བར་དེས་པའི་རྟོགས་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་གསུམ་པ་གསུམ་ལོ། །དགུ་
པ་ཡན་ལག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་སྤང་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི།
གང་ཞིག་འཁོར་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་
དང་སྐྱེན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །བཅུ་པ་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་
སྐྱེན་མེད་པ་སྟེ། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་ལོ་ཀ་ཉེས་
པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱོད་བཅུད་དག་པ་གཉིས་
སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་ཡན་ལག་ཐབས་མཁས་པའི་
སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་ཡུལ་བཅུ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་འཕྲིན་ལས་
ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་བཅུའོ། །ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་དངོས་
པོ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པམ། དང་པོ་སྤར་ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་

བཤད་པ་དེའི་རྟོགས་ལོ། བསྐྱུ་སྐོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྫོད་དེ།
དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམས་ལ་འཕེལ་བ་ལོ། བསྐྱུ་སྐོམ་ལ་དབང་ཚོབ་པའི་
ཅེ་མོ། བསོད་ནམས་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ལོ། མཁུལ་གསུམ་གྱི་ཚོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མི་གཏོང་བའི་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་འཕེལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་
སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པ་ལོ། བསོད་ནམས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་
མཚོག་ །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆེ་འགྲིང་རྒྱུད་གསུམ་
སོ། །ལྷ་པ་མཚོང་ལམ་སྦྱིའི་མཚོན་ཉིད་བཤད་ཟེན་ལ། ལྷ་ཚོས་བསྐྱུ་སྐོམ་རབ་
ཏུ་གྱུར་པའོ། །དྲུག་པ་སྐོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ལོ། བསྐྱུ་སྐོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྐོམ་
སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་སོ། །བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོར་བསྐོད་པའི་གོ་སྐབས་སུ་བཤུལ་
ལོ། །ལམ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་སྟེ། དེ་དེ་ལ། རྣམས་རྟོག་པ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ །སྟོག་
པ་གཟུང་རྟོག་ །རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་བཞི་
ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་དང་། འཇུག་པ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་དེ་དེ་ལ་འད་དགུ་དགུ་སྟེ། ལུས་ཅུ་ཅུ་གྲུག་གྲུག་
གོ། །བདུན་པ་སངས་རྒྱུས་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལོ།
རྣམ་མཁུལ་གྱི་དངོས་རྒྱ་བསྐྱུ་སྐོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་དང་ལྷན་པར་
གཉིས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་བསམ་པ་བྱ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལོ། ལྷོ་སྐྱུར་དུ་སྐྱུ་བྱའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་
མཁུལ་ལ་དམིགས་པ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་

ཉེ་བ་ལ་སྒྲོམ་པའི་བཟུང་བྱུག་གོ། །འདི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
མཁུན་ལ་དངོས་སྣུ་བ་རྣམས་གྱིས་ཚོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་
མཁུན་ལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་དངོས་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི། ཅེ་
མེའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །

དུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་དངོས་ལོ་བཟུང་གསུམ་ཀྱི། སྦྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་
ཀྱི། གང་ཞིག་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱིན་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། བར་
ཕྱིན་གཞན་ལྟ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་དོ། །སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྱུང་པའི་མཐར་གྱིས་པ་
ཀྱི། གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་གནས་སུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་དང། སྒྲོབ་
པ་སྤྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་ཚོགས་དང། སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་
པ་དང། ལྷའི་གནས་སུ་སྦྱེས་པའི་འབགས་པ་ཞེས་སྦྱར་བས། ཚོས་དང། དགེ་
འདུན་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་དང། གཏོང་བ་དང། ལྷ་རྗེས་སུ་བྱུང་པའི་མཐར་གྱིས་
པའོ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ཀྱི། གང་ཞིག་ཚོས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་
དགོན་མཚོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དང། ལྷག་མ་རྣམས་པ་བཟུང་ཀྱི།
མཐར་གྱིས་པའོ། །

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་ལོ་བཞི་ཀྱི། རྣམ་སྦྱིན་མིན་པ་དང། རྣམ་སྦྱིན་
དང། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང། གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་ཀྱི། གང་ཞིག་ཟག་མེད་

རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་མིན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱ་རྩོགས་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྩོགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་རྣམ་སྐྱེན་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་བྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་
དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྐྱེད་པར་རོ། །དེ་དག་གྲང་དངོས་པོ་ཐད་དུ་གྱིས་སྤྲེལ་
མིན་པར་སྐྱིད་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྤྲེལ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་རྩལ་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ཚོས་སྐྱེད་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱལ་
གྱི་ས་ལ་ཚོས་སྐྱེད་བརྩོན་པ་ཅམ་ཞིག་གོ། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་
དག་པར་ཉེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྩོན་དོ། །འདི་ལ། འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་
གསུམ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་འོ། །ཞེས་འདོད་དེ། ལེགས་སོ། །སྐྱོབ་དཔོན་
གྱིས། མཛད་པ་ནི། ཚོས་སྐྱེད་ཞར་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བཞི་འོ། །ཞེས་བཞེད་
ལ། འདི་དག་གི་དགག་སྐྱབ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

འདིར་སྐྱེ་བཞིའི་ལུགས་བཀོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ནི། གང་ཞིག་ཟམ་མེད་ཡེ་
ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་འི་མ་ཀུན་གྱིས་
དག་པ་སྟེ། རྒྱད་ཆེད། ཚོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་
གསལ་བ། །ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། །སྐྱིབ་གསུམ་ལས་
ནི་ངེས་གྲོལ་ཉེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་ཡང་དག་པར་ལོངས་སྤོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་ནི། གང་ཞིག་
བར་མ་ཆད་པར་མཚོག་ཏུ་དག་པའི་འགྲོ་བ་འདུལ་བྱེད་དོ། །དེ་འང་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ།
གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཉེ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ [༡༡༥] །འོག་མིན་པལ་པའི་གོང་ན་

ཡོད་པར་འདོད་ལ། འགའ་ཞིག་ [།། བཀའ་འཆད།] །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོགས་ཤིག་ལ་ཡོད་ཟེར་
རོ། །དོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བུད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ལ། ཨ་མུ་
དང་། སེང་བཟང་ [།། ལྷོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དབང་གསལ་པ།] རི། ས་བརྩའི་བུང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བར་འདོད། ཚོས་བཤེས་ས་བརྩ་པའི་བུང་སེམས་ཁོ་ནས་བསྐྱོར་བར་འདོད་
དོ། །དུས་ངེས་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཚད་པར་རོ། །

ལོངས་སྐྱོད་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་ལྷན་མེད་པའི་
དགའ་བདེ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་བ་སྟེ། ལྷ་གསལ་གྱིས། [།། ལྷ་བས་གསུམ་བདུན་བརྒྱ་
བ་ལས།] སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ། །མཚན་དང་དཔེ་བུད་རབ་འབར་
ཞིང་། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །རང་ལོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་
བྱེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དབག་མེད་ལས། །བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་
བརྩ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱར་གཟིགས་སོ། །འདི་དེ་ཚོས་རྫོགས་
ལོངས་སྐྱོད་བས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱད་བྱའོ། །ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
ལ། །གནས་པའི་སྐོ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་
ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །བཅས་པ་ནི། ལྷན་བ་སྟེ། ལྷེབ་སྐྱོར་གྱི་
དབང་ངམ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའོ། །སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་
གཞན་ནི་སྐྱེལ་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན་སྐྱེ་བས། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ནི། གང་ཞིག་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་འདུལ་བྱེད་

དོ། །དབྱེ་ན། བཟོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་བ་དང་། ལྷ་དང་ལས་
འདའ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། བཞི་པོ། །མཚོག་གི་སྐྱུལ་བ་ནི། འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་
འདིར་མཛད་པ་བཟུ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱུད་མྱེད། དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་
དང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདར་མཚན་དང་དཔེ་བྱང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་མྱེད། ལུས་ཚུ་ཅ་
གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྐྱུལ་བ་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱུ་གཉིས་
ལ་བརྟེན། །དག་པས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འོ་ཀ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྒྱ་
དང་ནམ་མཁའ་རྒླ་བ་ལྷུགས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། གང་ཞིག་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་
ན། ཉེར་གཅིག་གོ། །དེའི་མཛད་པ་ནི། ཚོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ལས་ཉེ། དབྱེ་ན། ཉེར་བདུན་ལོ། །བཅས་པ་ནི། ལྡན་
བའམ་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ཞར་བྱུང་ངོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱུ་གཞན་དང་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ། །གངས་རེས་ནི། སྐྱུ་
བཞིར་བྱས་པས་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཚོས་
ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཕྱུལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་ཕྱུལ།
སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱུལ་གསུམ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་གསུམ་དུ་རེས་སོ། །དེ་ལྟར་
དོན་བདུན་རྩུབ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བཤམ་ཅིང་རྫོགས་པས་མང་
མི་དགོས་ལ། གང་མ་ཚང་ཡང་དངོས་པོ་བརྒྱུད་མི་རྫོགས་པས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་
སྤྱིར་གངས་རེས་སོ། །གོ་རིམ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཤམ་པའི་རིམ་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་གྱི་རིམ་
པས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉེས་པ་ལ་དུག་སྟེ། སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་པ་ལམ་གཉེས་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལམ་གསུམ་དང་།
 གང་ཟག་ལམ་པའི་དང་། རྟོག་པ་ལམ་པའི་དང་། མཚོང་ལམ་ལམ་ལྟ་དང་།
 སྦྱོར་ལམ་ལམ་དུག་སྟེ་ལོ་ལ་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་གདམས་རབ་གི་སྐབས་སུ་
 སྐྱབ་དང་ཞེས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པའི་སྟེན་པ་སྦྱོར་པ་ར་ལྟར་ཉེ། སྐྱབ་པ་ཁྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་ཉེ། དང་པོ་ལོ། །གདམས་རབ་གི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་
 བཤད་ལ། གཉེས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་སྟེན་པའི་ཕྱིར་
 ལོ། །ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་དང་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉེས་སྦྱོར་ཉེ།
 སྦྱོར་བ་གཅིག་ལམ་གཉེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སྦྱོར་ཉེ། དང་པོ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་
 བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོའི་ཆ་བསྟན། གཉེས་པ་ནི།
 རྣམ་པ་རྣམས་བསྟན་ཉེ་སྦྱོར་བ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སུ་སྐྱབ་དང་འིན་ཏུ་དག་པའི་སྦྱོར་ལམ། རྣམ་ཀུན་
 ཏུ། སྦྱོར་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། ཅེ་སྦྱོར་དུ། སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ལམ་ཞེས་པ་རྣམས་སྦྱོར་ཉེ། སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན།
 མ་གྱུབ་སྟེ། དང་པོ་མཐའ་གཉེས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་ལམ། གཉེས་པ་སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་སྦྱོར་སྦྱོར་རྟོག་པ་སྦྱོར་བའི་
 གཉེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དུ། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་ཉེན་གྱུར་བ། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་
 ཤེས་སུ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
 ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་རྣམས་

རྫོས་ཏེ། ལམ་སྐོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཁྱད་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན། རྫོན་མེད་དེ། དང་པོ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མཚོན་གྱེད། གཉིས་པ་གོགས་ང་རྒྱལ་དང་བཟུ་
 པའི་ཆ། གསུམ་པ་སྐོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ། བཞི་པ་ཉན་རང་དུ་
 མི་ལྟུང་ངེས་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁྲིན་དུ། རྣམ་
 རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུང་དང་ལཱིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
 རྣམས། །ཞེས་པ་དང་། ཅེ་སྐྱོར་དུ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་།
 མདོར་བསྐྱུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཞེས་པ་རྣམས་རྫོས་ཏེ། རྟོག་པར་ཁྱད་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ཉན་རང་སྐྱོར་
 ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱེད་པའི་དགག་རྟོག་། གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཤེས་པའི་
 རོན་དུ་དེའི་སྤང་བྱ་བསྟན། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོའི་སྤང་བྱ། བཞི་པ་སྐོམ་ལམ་
 ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྲུ། བན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་།
 གཞི་ཤེས་སྲུ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ།
 བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་
 དང་། །ཞེས་པ་དང་། ཅེ་སྐྱོར་དུ། བསྐྱུས་པ་དེ་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་
 རྣམས་རྫོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན། རྫོན་མེད་དེ། དང་པོ་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ། གཉིས་པ་ཐེག་དམན་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ལམ། གསུམ་པ་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་ལམ། བཞི་པ་སྐོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལམ། ལྷ་པ་མཐོང་

ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྤང་བུ་རྒྱུག་པ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་
འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་གསུང་རོ། །

རྒྱག་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལྷན་དུ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་
དང་། ལམ་ཤེས་སྲུ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་དང་། བཏགས་པའི་
ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། རོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
འདིར། །ཞེས་པ་དང་། །འོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡི་
རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱོར་ལམ་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོར་ལམ་ཉན་རང་སྐྱོར་
ལམ་ལས་བྱུང་བར་ལྡན་བྱུང་བར་འཕགས་པ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་
ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲ་མ་
རྣམས་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། བཞི་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ། ལྷ་བ་སྐྱོར་ལམ་ལ་གནས་
པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། རྒྱག་པ་སྐྱོར་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་པས་སོ། །

ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། སྐྱོར་ལམ་ལན་བཅུ་གསུམ་བསྟན་ཟེར་བ་ནི། དེ་དག་གི་
སྟེང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བ་དང་། རྟགས་པའི་ཚོས་རྒྱག་གི་དང་པོ་བཞི་དང་། བོ་
འབྲུག་དང་། སྐྱོད་པ་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། དབང་པོ་ལྡ་དང་། ལྟོབས་ལྡ་དང་།
སྐྱོར་བའི་ཕྱའི་ཁ་ཅིག་དང་། མཐར་གྱིས་བུ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་
ཁ་ཅིག་དོན་ཐ་དང་། ཁ་ཅིག་ཚིག་ཐ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུའི་སྟོན་ས། ལ་ལ་འབྲས་བུའམ་

ཉམས་ཀྱི་སློབ་ལ། ལ་ལ་མདོར་བསྟན། ལ་ལ་རྒྱས་བཤད། ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པ་
ཐ་དད་རེ་ཡོད་པས་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྤྱོད་པའི་དམ་པ་ཁྲིད་ཀྱི་
བཀའ། །རྣམ་ཐངས་དུ་མ་ཉིད་མཆིས་ཤིང། །སྒྲོས་བྱ་ཡང་ནི་མ་མཆིས་ལ། །སྒྲོར་
བའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་སྤངས་ཤིང། །ཤེས་པ་ལ་ལོ་
ལྷན་ལ་བཏེན། །མདོར་བསྟན་དོན་ཅི་འདི་དག་ཡིན། །སྤང་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བཏེན་
ནས། །དོན་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། ལེགས་བཤད་དུ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ། །ཤེས་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་
བར་ཆོག་ལེ་ལྷན་གྲུས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། །ཡུམ་གྱི་ལུས་མདོར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནས་དང་པོར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མེས་ས་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་ཀྱི་བར་ཆོགས་བཅད་སྟེ། ལྷག་མ་བཅུ་
གསུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། །ཡུམ་གྱི་ལུས་རྒྱས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་བཅད་
དང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། །ཡུམ་གྱི་ལུས་ལེགས་བཤད་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་བསྟན་པ་དེ་ལྷན་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་
སྟེ། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བཤོལ་ཞེས་དྲང་དོ། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེ་ལྷན་གྲུས་པ་ལུས་རྣམ་གཞན་རྣམས་ནིའོ། །གང་གིས་

ན། སེང་བཟང་བདག་གིས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཀོལ་མི་དགོས་ཤིང། བཀོལ་
ན་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་
ནི་གཞན་དོན་སྲིད། །ཞེས་བྱ་བ་དང། སོགས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བར་འོག་ནས་འཆད་
བར་འགྲུང་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་གིས་ལུས་རྣམ་གཞག་འདི་འཆད་པས།
ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དེ་དག་རྣམ་པར་བཤད་པས་ལུས་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་
བསམ་སྟོན། །གཉིས་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་བཀོལ་ན། རྫོས་པའི་ཉེས་པར་འགྲུང་
དུ་དོགས་ནས་སོ། །དངོས་བརྒྱད་ལུས་མཛེས་རྒྱན་བཟང་བདུན་ཅུས་སྤྲས། །ཁྲངས་
དང་གོ་རིམ་ངེས་པའི་གོས་བཟང་ཅན། །རྫོས་པའི་བི་མ་ཀུན་དང་རྣམ་བཤམ་
བའི། །ལུས་འདི་མཐོང་ན་མཁས་རྣམས་ཆགས་པར་འགྲུང། །བསྐྱ་བའི་ཆོགས་
བཅད་དོ། ། ། །

།སྐབས་དང་པོ།།

གཉིས་པ་། །ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། །ལ་གསུམ་སྟེ།

འཇུག་ཡུལ་མཁའི་གསུམ།

འཇུག་པ་སྐྱོར་བའི། །ལྷགས་འབྲས་ཚོས་སྐྱེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ལ།

འབྲས་བུ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་མཁའི།

རྒྱ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས། རྒྱའི་སྐྱེ་དོར་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞི་

ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤམ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྦྲུལ་
 བརྗོད་བྱ་ཚེས་བཅུ་བཤམ། ལྷན་ས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བཤམ་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་
 བར་དོ། །གང་ན། རྣམ་མཁུལ་ཉིད་དེ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་
 འོན་ཀོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཉེ། རྩེ་བཤག་ཏུ་
 བཤམ་ཅིང་གཏམ་ལ་པལ་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ན། ལྲར་བཤམ་པ་དེ་ལྟར་
 ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་འོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀུན་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་
 ལུའོ། །གང་དུ་ན། ལྷན་ས་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་དོ། །དེར་སྟོན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཐོབ་པར་
 བྱ་དགོས་པའི་འཇུག་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བར་དོ། །གང་ན། རྣམ་མཁུལ་ཉིད་
 དོ། །གང་གིས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་
 ཡིན་ལ། ལྷིང་རྗེའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སེམས་དཔལ་ཡང་
 ཡིན་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྟེ། མི་གཙང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་མི་གཙང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཀོ། །དེའང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆེད་དུ་གཉེར་
 བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

དེ་རྣམ་པར་དག་གྲེད་གདམས་དག་འོད་པ། དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་དེས་
 འབྲེད་ཡན་ལག་ །གདམས་པའི་འོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷི་
 གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གཏམ་ལ་

དབབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ཏེ་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྟོན་པའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་རྩོ་
 བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱེ་བའི་དང་། ལྷོག་པའི་རྒྱལ། །དང་པོ་ལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་སའམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོ་འཇུག་
 མཐོང་བའམ། གཞན་ལས་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཐོས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་ཚོས་རྒྱལ་རྒྱ་ཉེ་བར་མཐོང་བ། སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་
 བ་སྟེ། རྒྱུན་བཞི་དང་། རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་
 པ། སྦྱིང་རྗེ་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་འདིགས་བ་སྟེ། ལྷ་བཞི་དང་། རང་
 དང་། གཞན་དང་། ལྷ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་བཞི་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་པོ་སོ་
 སོའམ། ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བར་བཤམ་དོ། །

འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱབ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆགས་པའི་རྟེན། ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ། དེའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་དང་། བསམ་པའི་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལས་ཤེས་སྦྱེ་བྱེད་གི་གང་ཟག་སྣ་དང་མི་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ལས། [.....གང་ཆེ་
 ཀྱང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིས། ཚོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་འདི་བཤམ་པ། །] དེ་ཆེ་སྣ་མི་སྟོང་ཤག་བརྒྱ། །བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་
 བེ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཞི། སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། རེ་ཏ་
 རིས་སྐྱབས་གསུམ་སྟོན་རྒྱ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིང་རྗེ། དད་པ། འདོད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེད་རྒྱ་བའི་
 དུལ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས་གཟེར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་

ཆེན་པོ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ཀྱིས་པས། །སྒྲིང་རྗེའི་ས་པོན་རབ་
སད་ཅིང་། །སྒྲོར་དང་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་
ག་ཟུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་
བཙས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མ་ལས། རྒྱལ་
དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལ་དད་བྱེད་
པ། །བྱང་ཆུབ་ལྷན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
སྒྲེའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་རང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་སངས་
རྒྱས་ལ་འདོད་པའི་སྒོན་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་བཙས་པ་སྟེ། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
མིར་གྱུར་པ། །ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ལུས་
པ་དང་དུ་ལྷང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། །ཞི་བ་ལྷན། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒོན་པའི་སེམས་ནི།
སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་སྒོན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པར་འདོད་
པའི་འདུན་པ་དགོས་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་དགོས་ཏེ། ལྷུང་པར།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་
མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། དེ་བཞིན་རིགས་དང་ལྡན་པ་
ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཆོས་བར་བྱེད། །ཅེས་དཀོན་བཙེགས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེ་
ན། དེ་ནི། ལྷུང་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ། །ཆོ་ག་རྒྱུར་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཚོ་ག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པས་མ་སྐྱོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་མ་ཚང་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱོག་གོ། །འགལ་རྒྱུན་
མི་དགོས་པ་དང་། མི་རྣམས་པ་དང་། སྐྱག་པ་དང་། སྐྱིད་ལུག་པ་སྟེ། སྐྱོན་པའི་མི་
མ་ཐུན་སྐྱོགས་འཛིན་པ་དང་། གླ་མ་དང་མཚོན་པར་འོས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་འགྲོད་
པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བཟུགས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་པ་དང་། སྐྱེ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་ཀྱི། ལྷག་པའི་བསམ་པས་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། ཉག་པའི་ཚོས་བཞི་དང་། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལས། རིགས་དང་མི་ལྡན་པ། སྤྲིགས་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ། སྤྱིང་རྗེ་རྒྱུང་བ། འཁོར་
བའི་སྐྱག་བཟུལ་གྱིས་སྐྱག་པ་སྟེ། བཞི་སྐྱོག་པའི་རྒྱར་བཤམ་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྲ། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གཞན་དོན་སྤུན་ཚོགས་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་བ་ཅན་གཞན་དོན་དུ་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའོ། །ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཚོས་
ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་བ་ལྷན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་པ་
དང་། [དཔལ་བར་འཕྲོ་བཞི་.....] མདོ་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་
བསྐྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མི་སྤང་ཡང་

རྣམ་པ་སྤང་བས་སོ། །ཞེ་ན། རྣམ་པ་སྤང་བས་ངོ་བོ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཏྟག་
པའི་རྣམ་པ་སྤང་ཡང་ངོ་བོ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་གང་ཞིག །གཞན་གྱི་རོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་
འབྱུང་བའོ། །སློབ་ཆེ་དང་ཚུལ་པ་ཆེ། །རོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའི་སེམས་པ་ཆེ། །རོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་
བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གོ་ཆ་དང་སྐྱོར་བའི་བཙུན་འབྲས་གཉིས་དང་། རོན་བྱེད་པའི་
ཡོན་ཏན་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་
ཏན་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ། དམིགས་ལུལ་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་འབྱུང་བ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། [་་་གཉལ་ཞིག་ནས།] མཚན་ཉིད་དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་མ་ཁུབ་པོ། །ཞེ་ན། བྱེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་མ་ཁུབ་པ་
མཚུངས་སོ། །བསྐྱབ་བུ་ལ་སྐྱབ་པར་མིང་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན།
འདིར་ཡང་འདོད་པའི་སྐྱ། འདོད་པ་པོ་དང་འདོད་པར་བྱས་ཟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འབྲས་དགོངས་སུ། འོ་ན། རོན་ཏུ་གཉེར་བ་ནི། ཉོག་པ་སྟེ།
དེ་དང་ལྡན་ཅིག་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་རི་ལྟར་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་
ཏེ། རོན་ཏུ་གཉེར་བ་ནི། རོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དེ། བྱེད་པ་པའི་ཚོས་སྐྱོན་

གྱི་སེམས་སོ་སོ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་དེ། ལས་ཀྱི་ཚོས་ཕྱི་མའི་
སེམས་སོ་སོ་ཡང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས་ཟིན་པའི་སེམས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་པར་འདོད་
པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་བྱང་རྒྱལ། དེའི་རྒྱུར་དགེ་
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའམ་བསགས་པས་སེམས། དེ་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་
འབྱུང་བའམ་བྱང་བས་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་ངོས་གཟུང་། དེ་གཏན་ལ་དབབ། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ [.....སྤོང་
ཚོགས་མཛད་པ་ཞང་ཚོག།] ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་སློན་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་གྱི་མཚན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
པའོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟོགས་པ་མན་རྒྱན་བརྟེན་པའི་སློན་ཡོད་དེ། དེ་
རྟོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས།
སྤོང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤོང་ཉིད་སྤོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་
ཤེས་དགེ་བ། འཁོར་སེམས་བྱང་ཅི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ།
འཕགས་པས། སེམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གནས་མ་གྱུར་

པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི་གནས་གྲུང་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཚན་གཞིར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། སློ་ལྡེ་ཤེས་པ། དུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་གྱི།
གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་ལ་མི་དམིགས། གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད། རྟག་ཏུ་ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་གཞི་མིན་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་དུས་ན་ཚོས་
ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
མིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེན། གནས་མ་གྲུང་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དེ་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྲུང་མེད་པར་ཐལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ཡང་བྱང་སེམས་སུ་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་གཉིད་གྱིས་ལོག་པའི་དུས་བཞིན་
འོ། །གནས་གྲུང་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཅ་བ་སྟོང་རྗེས་འདོད། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་པར་
སེམས། །ཚོས་ལ་མོས་དང་དེ་བཞིན་དེའི། །ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པའོ། །གོང་
དུ་འདུན་པ་འགོ་བ་སྟེ། །སྟོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་ཉེན། །ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མ་སྟན་
ཕྱོགས། །སྟོང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །དགེ་
བ་འཕེལ་བ་དེ་མན་ཡོན། །པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟག་སྐྱོར་བ། །འདི་ཡི་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་བརྗོད། །དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོ་རང་གི་དེ་སྐྱོར་བས། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་
བརྟུ་སྟེ། ཅ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ། །བསམ་པ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་
སེམས་པ། །མོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ། །དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་དེའི་ཡེ་

ཤེས་ཚོལ་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ། འགྲོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འདུན་པ། རྟེན་གྲང་
རྒྱུ་མེས་པ་དཔའི་རྒྱལ་གྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ། རྟེན་དམིགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཐེག་པ་
གཞན་གྱི་སེམས་སྒྲོང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པས་ཐེག་ཚེན་གྱི་ལམ་གཙོང་པ། བན་ཡོན་
ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་འཕེལ་བ། དེས་བར་འབྱུང་བ་རྟག་ཏུ་བར་སྤྱོད་ལ་གོམས་
པ། མཐར་ཐུག་ས་སོ་སོའི་རང་གི་ས་ལ་སྒྲོར་བས། གང་ཞིག་ས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་
ས་དེ་ནི། དེའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ས་མཚམས་དང་། རྒྱོགས་དང་།
བཞེད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་སྟེ། ལྷོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒོན་འཇུག་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ། ལོ་རྒྱ་
བ་ན་རེ། གྲང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་པ་ན་ཐོབ་པར་སྒོན་པ་སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། གྲང་རྒྱུ་
ཐོབ་ནས་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
ལ་མེད་དོ། །ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། སྒོན་པ་གྲང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི།
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་གྲང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེས། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བརྗེ་ཏེ་མང་པོས་འདི་བཞེད་
མོད། འཐད་བར་མ་མཐོང་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཚོས་ཅན། གྲང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་
བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་
ལོ། །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མི་སྤྱོད་པར་
ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་འདོད་ན། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། མི་སྤྱོད་པ་ཡི་སེམས་
གྱིས་སྟུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་ན། །དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་གཉིད་ཡོག་གམ། །

[.....བག་མེད་གྲུང་གྲང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་ཚད་པར་དུ་མ་ཞིག། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྲང་།

།། །ཞེས་སོགས་དང་འགའ་ལོ། །

ཡང་སྐོབ་དཔོན་སྐལ་ལྷན་ན་རེ། །འདུན་སོགས་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་
ལས། །སྐོབ་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱའི་སེམས་རྣམས་
ཞི། །བརྟུན་གྱི་རྣམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་མོ་
གསུམ་སྐོབ་པ། །སྤྲུལ་པ་བརྟུན་གྱི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལམ་ན་མེད་དོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་ལའང་སྐོབ་སྤྲུལ་པ་དེ་གཤོ། །དེས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལྟར། །གཞན་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྐོབ་པ་སྐོབ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དམ། །འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར།
སྐྱུ་བ་པ་ལ་སྐོབ་འདོད་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱོད་འཇུག་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དེ་མདོར་བསྐྱུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པའི་
སེམས་དང་ཞི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་
ཡི། །འབྲེལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །འབྲེལ་
རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། །སྐོབ་པ་ཅོམ་ཚོགས་མ་གླངས་པ་དེ་
སྐོབ་པ། །ཚོགས་གླངས་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་འཇུག་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞི། །གླངས་པ་བད་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད། །ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོབ་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། །ཕྱོགས་སྟོབས་རྒྱ་
སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །ཤི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་
འབྲུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་
ཅིང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞི། །བད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་
ཕྱོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། །རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། །དགེ་

བའི་རྩ་བ་རིགས་རྒྱས་པའི་སྒྲོབས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་པའི་སྒྲོབས་དང་།
ཆོ་འདྲིར་ཐོས་བསམ་སོགས་དགེ་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།
ལྷ་ལས། དང་པོ་མི་བརྟན་པ། ལྷག་མ་བཞི་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་
ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་སྤྱིར་དེ་ནི་དམ་
བར་འདོད། །ཚོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་
ཉིད། །མཚོག་ལ་སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་སྤྱིར། །དེ་ཡིས་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་
འཕགས། །སྐྱེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་སྟོ། །བསམ་བ་ཡང་ནི་དག་བ་དང་། །ལྷག་མ་དག་ལ་
མཁས་བ་དང་། །དེས་བར་འབྱུང་བར་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་བས་དོན་དམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་ཐོབ་སྟེ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པས་ཚོས་ལ་སེམས་མཉམ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ།
བདག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་འབྲ་བར་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཟད་པར་འདོད་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཉིད་དང་བདག་དབྱེར་མེད་པར་
རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པའོ། །

དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་གསྟེ། ཐེག་ཆེན་ཚོས་ལ་ཐོས་པའི་ས་བོན་ཤེར་སྤྱིན་
སྐྱེད་བྱེད་གྱི་མ། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ། སྤྱིར་རྗེ་སྐྱོང་བའི་མ་མ་སྟེ།
བཞེས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སྐྱེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ། དཀའ་སྤྱད་
ཡུན་རིང་པོས་མི་སྐྱོ་བས་སྐྱོ་བ། བྱང་རྒྱུབ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་ཐབས་ཤེས་
པས་བསམ་བ་དག་པ། ས་གཞན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ལྷག་མ་ལ་མཁས་པ། འདི་

བོ་རྟོག་པ་ཅམ་སོ། །ཞེས་ས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ལ། དེ་ཉིད་ལ་
 མི་རྟོག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་མི་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོ་ག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། སྐྱོམ་རིམ་ལས། རོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱབ་གྱི་
 སེམས་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྐྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ། རོན་དམ་པའི་སྐྱོད་ཡུལ། ཇི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྐྱང་མེད་པའི་མར་
 མེའི་རྒྱན་བཞིན་ཏུ་མི་གཡོ་བའོ། །དེ་བྱུང་བ་ནི། ཉག་ཏུ་གྲས་པས་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་རྟེ། ཞེས་པས་སོ། །སྲ་མ་
 གུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་ལ་ཚོ་ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
 དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཞན་ཏུ་
 འདོད། །དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པས་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ལ་མོས་པ་ལས་
 བྱུང་བ། ས་བདུན་པའི་བར་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པ། བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྒྱབ་པ་ལ་རྣམ་
 པར་སྦྱིན་པ། སངས་རྒྱས་ས་ལ་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། ཡོད་ན། སྦྱིན་ལྷ་བུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་
 མེད་པར། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྦྱིན་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐྱོད་ལམ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡོད་
 པས་སངས་རྒྱས་ས་ལ་མི་ཞེགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་བཏགས་
 པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འོ། །

འོ་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་དུ་སྟོན་
 པར་རྒྱང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ། འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་
 བས་དེ་ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ལང་
 གཤེགས་ལས། [གཙང་མའི་གནས་དག་རྣམས་སྤངས་པའི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བཤ། །.....] ཡང་
 དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྲུལ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་པས་
 སོ། །བཞི་བ་ལ། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྦྱར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཉེ།
 བསྐྱེད་པ་ས་དང་འབྲ་བར་འདོད། །ཅེས་སོགས་སོ། །ལྔ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནས་རང་འཚང་རྒྱ་འདོད་པ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ། རང་
 གཞན་མཉམ་པར་འཚང་རྒྱ་འདོད་པ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ། རོག་མར་རང་སངས་རྒྱས་
 བས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་བུ་ལ་གཉིས་ཉེ། [གཞོགས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཚིག་ །འཕགས་པ་ལ་རོལ་ལ་སྟོང་
 བའོ། །མཛོད་ལས།.....] ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དང་། རོབ་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་འབྲས་
 བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་ཉམས་པས་ཀུན་གྱིས་སྤང། །མིང་དོན་
 འཕོས་པས་རང་གཞན་ལ་གཞོད། །ཉེས་པ་ལྷི་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་
 ཡང་སྐྱབས་གནས། མར་སེམས་ཅན། བར་དུ་རང་བསྐྱུས་པས་སངས་རྒྱས་མི་
 མཉེས། སེམས་ཅན་མི་མགྲ། རང་དོན་ཉམས་ཤིང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འདིག་ཉེར་
 གྱིས་སྤང་བ་སྟེ། རྫོ་ལྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས། རྫོ་ལྲོས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔས་སེམས་ཅན་མ་བཀལ་བ་བསྐྱུལ་བ་དང་། མ་ལྲོལ་བ་དལྲོལ་བ་དང་། དབྱུགས་
 མ་བྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་

ངན་ལས་བརྒྱ་བའི་སྲིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་ལྷུང་ལ། མང་དུ་སྐོས་པ་
དང། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྲོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟོན་
བར་མི་བྱེད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་བཙས་པའི་འདིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོན་སངས་
རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་འཕྲ་ཞིང་གཞོགས་འཕྲུས་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་
སྟོད་དེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པ་ལྟར་མིང་དོན་ཤོར་ནས་ཆེ་འདིར་
བཟུམ་མི་ཤིས་པ་སྐྱ་ཚོགས་འབྲུང་ཞིང་མེ་མོང་དང་བྱང་བཞིན་ནམ། འགོ་ནད་བཞིན་
གཞན་ལའང་གཞོད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྲུན་འབྲིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྲེ་དར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་བས་ཆེས་ཆེར་ལྷི་བའི་སྲིར་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་
ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་ཞིང་ཞེས་ཏེ། ཐར་ཡང་ལམ་གོལ་བ་ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བ་སྟེ། ལྷུང་
པར། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷི། ཞེས་པ་དང། འཛུལ་པ་ཉེར་
གཞག་ལས། ལྷུང་བྱང་ཅིག་བསམ་པ་ལས་མ་བྱིན་ན། ཡི་དུགས་སུ་སྐྱེའོ། །དམ་བཙས་
པ་ལས་མ་བྱིན་ན། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོའོ། ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དོ་མཚམས་བར་སྐབས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་སེམས་ལ་རྟེན་པས་དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་དུ་
འབབ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་དོན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིག་པས་དཔེན་པས་ངན་

འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མེད་ཐོབ་པས་མཛོ་རིས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་སྟེ། སྤོང་བར་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཞི། སྤོང་
 འཇུག་ཏུ། སྤྲིག་པ་སྤོབས་ཆེན་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་གིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བཟ།
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་བྱུང་ནས་འབྲིན་
 བར་སྤོང་འཇུག་ཏུ། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྤྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་
 གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཕྱིན་ཚད་མི་གསོག་པར་ཡང་། ལྷོ་
 ལྷན་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །མཐའ་ལས་ཉེས་པར་སྤོང་ལས་སེམས་
 རབ་བསྐྱམས། །ཞེས་སེང་གའི་འོ་མ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་རྒྱལ་མེད་
 ཐོབ་པར་དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཚིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་
 དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ལུང་པོ་རི་སྟེང་
 ཡོངས་བཟུང་བ། །དེ་སྟེང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ལས་རབ་
 ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རང་སྦྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་འཇིག་
 ཉེན་གསུམ་གྱི་མཚོན་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འབེལ་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་དགའ་
 བ་དང་། །བཙེ་ལྷན་བདེ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་དག་གིས་དགའ། །ཞེས་པ་དང་། སྤོང་
 འཇུག་ཏུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལ། །སྤྲིད་པའི་བཙོན་རར་
 བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས་ཞེས་རབ་བརྗོད་

ཅིང་། །འདི་ག་རྟེན་སྣ་མིར་བཅས་པའི་བྲུག་བྱར་འགྲུང། །ཞེས་སོ། །ཤར་རིའི་ཕྱེ་
པའི་ལུང་ལས། །ལྷ་རིའི་བྲུག་གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །བདག་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་བྲུག་འཆའ་ལོ། །ཐ་ན་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དུད་འགྲོར་གྱུར་པ་ལའང་བྲུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །སངས་རྒྱལ་མཉེས། །སེམས་ཅན་མགྲུ། །རྒྱལ་བསྐྱེས་བཅས་
ཀྱིས་བསྐྱང་བསྐྱབ་སྐྱབ་བྱེད་པས་རང་དོན་འགྲུབ་སྟེ། །བསྐྱབ་བཏུས་སུ། །འདི་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྲིན་པར་བྱེད་པའང་འདི་ཉིད་
དེ། །རང་དོན་ཡང་དག་འགྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །རང་དོན། །གཞན་དོན། །གཉིས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཅན། །དེ་དག་སྲིད་པའི་འདམ་སྐྱེས་
ཡང་། །དེ་བྱུང་ཉེས་པས་མ་གོས་པས། །རྒྱ་ཡི་བརྒྱའི་འདབ་མ་བཞིན། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྤོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། །བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ནི། །འདོད་པའི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའོ། །བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
ནི། །འཁོར་བའི་རྩལ་རྒྱ་བ་འདོན་པས་ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེས་པ་དང་མ་
དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བྲུག་རྒྱའི་མདོར། །འཇམ་དཔལ། །རིགས་གྱི་བྱའམ། །རིགས་གྱི་
བྱ་མོ་གང་ལ་ལས། །སྤོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་བཅོན་རར་བརྩལ་བ་ཐམས་ཅད་
བཅོན་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བདེ་བའམ་ཚངས་པ་ཉིད་གྱི་བདེ་བ་ལ་
བཞོད་པ་བས། །འཇམ་དཔལ། །རིགས་གྱི་བྱའམ། །རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས།

ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟོན་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་བསྟོན་པ་ལ་
ཡང་བརྗོད་ན། འདི་ནི། དེ་བས་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷོད་འཇུག་ཏུ། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་
པའི། །བདུད་རྩིའི་མཚོག་གྲང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །མི་ཟད་
གཏེར་གྲང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་བ་
ཤར་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྲིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པས་
མི་གཙང་བའི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱར་བས་གསེར་འགྲུང་དང་འབྲ་ལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ས་བོན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། [།སྐྱོང་པོ་བཞོན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེས་
ཉེ། གསེར་འགྲུང་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཚོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྐྱངས་ནས་རྒྱལ་
བའི་སྐྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་སྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་
བརྟན་བྱངས། །ཞེས་སོ། །དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ [།འདི་ན་སྐྱངས་ནས་བསྐྱབ་བརྟུས།] ལས། གཡོ་
བྱས་ཉེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་ན། དགེ་བ་སྣ་
འགའ་བྱས་ཉེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷིང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་
སྟོམ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་བདུན་པས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པ་གཉིས་ལས། འདི་
ལ། ལྷ། རོ་བོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷེ་བའི་དང་། ལྷོག་པའི་རྒྱ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། ཉེན། ལྷ། བདག་རྒྱེན་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་

ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པར། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྤྱད་པས་སོང་
སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྐྱམ་དུ་ཀུན་མཁུལ་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པས་རྒྱལ་
ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དང་པ་སྟོང་རྗེ་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་
ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ལེན་པར་འདོད་པ་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྐྱིན་ལས། ཇི་
ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་
པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སྟོང་དེ། སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་སྐྱབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་མི་
རུས་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་འདི་མདོ་སྟེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅས་པ་དེ་
དག་ལ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱམ་པ་རུས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚོ་ག་རྣམ་དག་བྱས་པ་དགོས་ཏེ།
སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་བར། སྐྱམ་སྟོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་ལས་སྐྱང་བར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པར། ལྷུང་ལོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། སྟོམ་པ་གཟུང་བ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་སྟོམ་པ་
ལྟར་བྱེད་པ་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལོད་དོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། རྟོགས་
བརྩམ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདོན་སྐྱམ་དུ་
བསྐྱོམས་ཏེ་བདག་གིས་ཅི་རུས་པ་དང་སྐྱུར་ཞིང་སྟོམ་པ་གཟུང་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བདག་རྒྱེན་དེ་དག་མ་ཚང་ན་སྐྱེ་བ་ལྟོག་ལ། ཀུན་ནས་

དགེས་པ་ཆེན་པོས་རྩ་ལྷུང་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་སྤངས་པས་
 རྒྱན་ལྗོད་གོ། །ཕུལ་པས་ལྗོད་པར་བསྟུ་བར་ [.....མི་བདེ་འཕོད་པའི་རྩལ་རྩལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
 ཆོག་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས།] བཤད་དོ། །རྩ་ལྷུང་ནི། ཞི་བ་ལྷན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 དཀོན་འཕྲོག་པ། །པས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྤོང་བྱེད་
 པ། །གཉིས་པར་སྐྱབ་པས་གསུངས་པས་ན། རྩལ་གྲིམས་འཆལ་བའི་དགོ་སྤོང་
 ལ། །རྩལ་སྤྲིག་འཕྲོག་དང་བདེག་པ་དང་། །བཅོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
 དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང་། །སྤོག་བྲལ་བྱེད་པ་གསུམ་པ་
 ཡིན། །མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཤོང་ལ་
 སོགས་པ་འཛིག་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྷུང་བར་རྩལ་བས་གསུངས། །སྤོང་སྤངས་མ་བྱས་
 སེམས་ཅན་ལ། །སྤོང་བ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་
 དག། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བརྒྱུག་པ་དང་། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་
 ཆེ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྤོང་བའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་
 མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 དང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྤྲི་དང་། །ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྤོང་
 དང་། །བདག་ནི་ཐབ་མོ་བཟོད་པ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་རྩུ་བ་དང་། །དགོ་སྤོང་ཆད་
 པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་སྤྲིན་བྱེད་དང་། །སྤྲིན་པ་ལེན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛིག་གི་ཡོངས་
 སྤོང་རྣམས། །ཁ་ཉོན་བྱེད་ལ་སྤྲིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སྤྲེ། །སེམས་
 ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལམ་འཕགས་པ་མཁའ་སྤྲིང་པོའི། །མདུན་རྩུ་འཇུག་

སྟེ་བཤམས་པར་བྱ། །ཞེས་བཙུང་དམ་བཅུ་གསུམ་མོ། །བསྐྱེད་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤང་བྱ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་དབང་རྒྱུན་ཆགས་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ། དེས་སྟོམ་པ་མིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་དང་། ཚོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཏང་བྱི་སྟོམ་པར་མཚོན་
འོ། །ཞི་བའི་ལྷས། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །རྩལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་
གསུངས་ཉེ། །དེ་ལྷས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་མི་དགོ་བ་མཐའ་
དག་སྤོང་བ་དང་། དགོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་པ། སྟོམ་པ། དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟོམ་དུ་སྤྱང་བ་དང་། མི་དགོ་བ་མཐའ་
དག་སྟོམ་ཞིང་འཆིང་བ་དང་། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་སྐྱབ་ཏུ་བདེ་བའི་མཚོག་
སྟེར་བས། སྟོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྲེ་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཙམ་མོ། །དབྲེ་རོ་
ནི། སྟོམ་པ། དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་མོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་མོ་
གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་དེ། རྩལ་ཁྲིམས་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད། མི་དགོ་བ་སྤོང་བ། དགོ་
བ་སྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ཐ་དད་ལ་སྟོམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ།
དཔེར་ན། རོར་བུ་གཅིག་ཉིད། ལུན་པ་སེལ། རོར་སྤྱད། རིམས་ནད་ལ་ཕན་པ་བཞིན་
འོ། །ཁངས་དེས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་

དེས་ཤིང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། རང་གི་བྱ་བ་ལ།
མི་དགོ་བ་སྐོང་བ་དང་། དགོ་བ་སྐྱབ་བ་གཉིས་སུ་དེས་བས་དང་པོ་སྐོམ་བ་དང་།
གཉིས་བ་དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་དུ་དེས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཉམས་བ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དང་། རོབ་བ་མན་ཡོན་
གྱི་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་མཁའ་ལྡི་སྤྱང་པོ་ལོ་མདོ་ལས། ལྟར་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་འཇུག་
བར་འགྱུར་ལ། རེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་བ་ལས་དང་པོ་བ་བདག་ནི།
དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་པར་འགྱུར། ལྟར་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་
ཞིང་ལྷ་དང་མི་དང་རེག་བ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། རན་སོང་དུ་འགྲོ་
བར་འགྱུར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དན་
འགྲོ་དེར་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་རོས་བ་མང་པོས་སྐྱོབ་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ། ལྷན་མོང་བ་སྤར་དང་འབྲེལ་བ་ལ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་བ་ལ།
གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལས་མཐའ་དང་། ལྷོད་
བ་དང་། ལྷེས་རོབ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷེས་གཉིས་བག་ཆགས་
ཀྱིས་དག་པར་བྱ་བའི་ལྷེས་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་སྤང་བར་
བྱལ། །ཞེས་གོ་ཆ་བཤོས་ནས་སྐྱོར་བས་མི་དགོ་བ་ཅི་རིགས་སྐྱོར་བ་དང་། བདེ་བའི་
པར་ལྷེན་སོགས་རོབ་པར་བྱ་བའི་ལྷེས་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་དགོ་བ་བསྐྱབ་པར་
བྱལ། །ཞེས་གོ་བཤོས་ནས་སྐྱོར་བས་དགོ་བ་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱབ་བ་དང་། སེམས་
ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷེས་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བཤོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་སུ་བྱེད་པ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ལས་མཐའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བས་ཡི་དམ་
གྱི་སྒྲོན་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་པ་བྱ་ལ། མོས་པ་སྒྲོན་པ་ལ་དགོ་བ་
ཆོས་སྤྱད་གཙོ་ཆེ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་པ་བྱ་ཞིང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་བྱའོ། །གསུམ་པ་
ནི། འགལ་རྒྱུན་མ་བྱུང་ན། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
རང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཆོས་ཆོལ་བ་རྟག་ཏུ་དུ་
ལྟ་བུའཕྱ། སེམས་ཅན་སྲིན་པར་བྱེད་པ་དགའ་མཚོག་ལྟ་བུའཕྱ། དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་བསྐྱེད་པ་གཞོན་ཏུ་ལོར་བཟང་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱངས་རྟོགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ།
རྒྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བྱེད་པར། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་པར་
རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱའི་རྒྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བྱེད་པར་
ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་བ་དང་
དེ། རྒྱབས་གནས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དཔུང་གཉེན་དུ་འཛིན་ཅིང་
ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱབས་འགོ། རྒྱབས་གནས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་
དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ས་
ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་དཔུང་གཉེན་ལྷུ་བ་དང་། རྒྱལ་ས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་
བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རེ་ཏ་རིས། གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་

བྱེད་ །ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཞེས་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། གཞན་དོན་དུ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་གཟུང་བར་ཁས་འཆེས་པ་སློན་པའི་
སློན་པ། སློན་པ་བཟུང་བ་ལྟར་སློབ་པར་ཁས་འཆེས་པ་འཇུག་པའི་སློན་པ་ཡིན་
པས་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་སློན་པ་ལེན་པར་བཞེད་དོ། །

རང་ལུགས་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་དང་སློན་པ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། སེམས་
བསྐྱེད་སེམས་ཅན་དང་བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སློན་པ་ནི། སློང་
བའི་སེམས་པ་དབང་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་པས་སློན་པ་ལྷངས་ནས་མ་བཟང་བར་དུ་གཉིད་
ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་དུས་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་བར་མེད་ན།
བསྐྱེད་བརྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ།
ཅི། སར་མ་རྩེད་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སློན་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བརྗོད་པར་འགྲུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
བཟུང་བྱེད་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཞེས་བསྐྱེད་སེམས་ཐད་དོན་མེད་པར་
འགྲུང་རོ། །ཡང་ན། སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཟུང་བྱེད་ཞེས་པ་སློན་པ། སེམས་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཞེས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། དེ་ཚོ་གས་ལྷངས་ནས་མ་
བཟང་བར་དུ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འགྲུང་བས་སློན་པ་འཇུག་གི་སློན་པར་
འགྲུང་རོ། །

ས་སྐྱེ་བའི་ཞལ་ནས། སློན་པའི་སེམས། སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སློན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྐྱེད་པ་གསུམ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་

བསྐྱེད། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་བར་སྤྱང་བ་གསུམ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་
 རྒྱུད་པ་སྐོན་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ལ། མི་མ་ཐུན་སྲོགས་གཞི་
 དང་བཅས་པ་སྐོང་སེམས་ཡོད་ན། གཉིས་ཀའང་སྐོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐོན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན། ཞི་བ་ལྷན། བྱང་ཆུབ་སྐོན་པའི་སེམས་ལ་
 བློ། །འཁོར་ཆེ་འབྲས་བུ་ཆེ་འབྲུང་ཡང་། །རི་ལྷར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་
 དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུ་ཆགས་འབྲུང་བ་མེད། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་སྐོན་
 སེམས་རྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱ་མའི་ལུགས་གཉིས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་བསྟུན་པ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
 ལས་བརྒྱུད་པ། སྐོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཅན་གོ་མི། རྗེ་བོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་
 ལེན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། ཅེན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་
 པར། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་བར་སྤྱང་བའི་ཁྱད་པར། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་ཁྱད་པར་
 དོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྐོན་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལམ་སྐོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་
 པ་རིགས་བདུན་གྱི། ཉུག་ཏུ་སྐོན་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐོན་
 པ་ཡི། །སྐྱལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་དང་མཚོན་པ་ཅམ་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་
 བརྗོད་པ་དང་བར་ཆད་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །དངོས་གཞི་སྐོན་པ་སྤར་
 རྒྱུད་ནས་འཇུག་པ་ཕྱིས་ལེན་ནོ། །མཇུག་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་མི་འབྲུང་བར་སྐོན་

སྒྲིག་སྒྲིག་པོ་ཉི་ཤུ་བཅུ་དྲུག་ལྟེན་དང་བཀའ་སྒྲིག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས། །བདག་བསྐྱོད་
 གཞན་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། །སྤྱད་པ་སྤྲེལ་མགོན་མེད་ཀྱང་པ་ལ། །སེར་སྐྱས་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་
 མི་སྒྲིག་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤམས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲིམ་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་
 པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །དམ་ཚོས་འདྲར་སྤངས་སྐྱོན་པའོ། །ཞེས་
 བས་པམ་བཞི། ལྷོ་ཁྲིམས་འཆམ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོད། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཉེས་བྱས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པས་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། །བརྟེན་པ་ལ་
 སོགས་པས་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་བ་ནི། སྐྱོན་པའི་
 སེམས་སྤངས་སམ། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་པོས་པམ་པ་བཞི་སྤྱད་ན་སྐྱོན་པ་
 བསྐྱར་ནས་ལེན། འབྲིང་གིས་སྤྱད་ན་གསུམ་ལ་བཤམས། ཉེས་བྱས་རྣམས་གཅིག་
 ལ་བཤམས་སོ། །སྐྱོན་པ་ཉི་ཤུ་བཅུ་དྲུག་སྐྱོན་པ་སྤངས་ཡང་ལྷན་བར་བྱ། །ཐེག་པ་འབྲིང་
 འི་གསུམ་ལ་བཤམས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་སྤྱད་པ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལྷན་དང་བསྐྱོན་པ། འཇམ་དཔལ་ལས་
 བརྒྱད། སྐྱོན་དཔོན་སྐྱེས་དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་སྤྱད་ལེན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འདི་
 ལའང་སྤར་བཞིན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྐྱོན་པ་དང་སྐྱོན་པ། ཉེན་སྐྱོན་སྐྱོན་
 ཚོགས་པར་བྱ་ལ། མེད་ཀྱང་ཚོགས་སྟེ། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་དུ་མཛད་ཏེ། མདོ་ལས།
 ལྷའི་དུ་གང་དག་གིས་སྐྱོན་པའི་བྱང་ལྷན་དུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་སྐྱོན་པའི་བྱང་ལྷན་དུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །སྐྱེས་ཟེན་
 གནས་པའི་ཉེན་དུ་མཛད་ཏེ། དུད་འབྲའི་ཉེན་ལའང་གནས་ཤིང་གཞན་དོན་དུ་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་སྐྱོན་པ་སྤྱད་ནས་སྐྱོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན།

ལེན་འདོད་དང་བདེ་ཤེས་དོན་གོ་ན། རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་ལ་འདུ་སྐྱོད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོར་བ་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་སྦྱང། དངོས་གཞི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གདགས། རྗེས་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བཟོན་པར་བྱ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་བཤམ། གསོལ་བ་གདགས། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱ། རྒྱལ་པོ་ལྷེད་ན་
རྒྱལ་རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར་བསམས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པས་ཅི་འགྱོར་དབུལ།
ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པའི་སྐྱ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་
བོར་བསྐྱོལ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་པས་ཡོན་སྤུལ། མཚུལ་དང་སྤུལ་སྤུལ། ཐལ་མོ་
སྦྱར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱི་བདག་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལས། རྒྱབས་གསུམ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདགས་ལ།
སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྷར་ལུས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་ཅོ་ཞེས་ཁས་སྐྱོང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་ལྷས། སྤྲིག་པ་བཤམས་པར་བྱ་བ་དང། །བསོད་ནམས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་གསོལ་གདགས་ལ། །བདག་དང་གཞན་
གྱི་ཕྱིར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་རབ་དུ་
འདུག །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རབ་དུ་
འབྱུང། །ཞེས་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་བདག་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོགས་སྐྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བསམས་ལ།

ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་ལ། མཚོན་བ། སྤྲིག་བཤགས། ཡི་རང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ། གསོལ་བ་འདེབས་བ། བསྐྱོད་བ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བདུན་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། བསྐྱོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། བཀུར་སྤྲིའི་མཚོན་བ། ཡོ་བྱང་
ཚོས་སྐྱུལ་བ། ལུས་འབྲུལ་བ། སྐྱབས་པའི་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཚོག་གི་
སྐྱུན་ལྟར་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བསྐྱོད་པ་བྱེད་པར་
བསྐྱོམ་སྟེ། དུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་
མཚོག་བཅས་ལ། །ཞིང་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྟེང་གྱི། །ལུས་བཏུད་ནས་ནི་བདག་
ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་ཡན་གསུམ་ཕྱག་བྱས་ནས། བསྐྱོད་པ་ཅི་ཤེས་པས་བསྐྱོད་དོ། །

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། ཡོ་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་རྫས་སྣ་ཚོགས་དང་། བདག་
པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱུལ་ནས་མཚོན་
པར་བསམ་ཞིང་། མེ་ཉོག་བདུག་པ་མར་མེ་དང་། །འི་དང་རྣ་བཤོས་ཉིད་དང་ནི། །ན་
བཟའ་དང་ནི་རྒྱན་དང་གདུགས། །གར་དང་རོལ་མོ་སྐྱུ་དབྱངས་ནི། །ཡིད་འོང་སངས་
རྒྱས་སྐྱོད་ལྷུལ་དག །ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ཀུན་ཞེས་པ་བ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱུན་ལྟར་ནི། །ཚོས་སྐྱུལ་ནས་ནི་བདག་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་དང་
དེ་སྐྱུལ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །བདག་གིས་ལུས་ཀུན་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་
འབྲུལ། །སེམས་དཔའ་མཚོག་རྣམས་བདག་གི་ཡོན་བཞེས་ཤིག །གུས་པས་བྱིད་
ཀྱི་འབངས་སུ་མཚེ་བར་བསྐྱི། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བདག་གི་ལུས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་དབྲུལ་བར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། མཚོན་པར་བྱ་བ་དང་། མཚོན་པར་བྱེད་པ་
དང་། མཚོན་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེར་མེད་པར་དམིགས་ཏེ། །རི་ལྗང་འཇམ་

དབྱངས་ལ་སོགས་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཚོན་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མགོན་པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་མཚོན། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ། བཤགས་པ་བྱས་པར་བསྐྱོམས་ཏེ། རོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ཅས། །ཆེ་རབས་འདིའམ་གཞན་དག་ལ། །བདག་གིས་མ་འཚལ་སྤྲིག་བགྱིས་པ། །བགྱིད་དུ་རྩལ་བ་ཉིད་དང་ནི། །གཉི་ལྷག་འཇུག་པས་བདག་ལོན་ཏེ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །དེ་ནི་འགྲོད་པས་ཤིན་ཏུ་སྤང་། །འགྲོད་པར་བགྱིས་ཏེ་བདག་འཚགས་ཀྱི། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ལ། །ཉེས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །མགོན་པོ་སྲན་ཆད་བདག་མི་བགྱིད། །ཅེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ། །གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ལ། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགོ་ལ་དགའ་བས་ཡི་རང་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་སྤྲད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱུལ་ལོ། །ཞེས་ལུས་ལོངས་སྤོད་ལུལ་བར་དམིགས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ལྷ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲུང་ན་འདའ་བཞེད་རྣམས། །བསྐྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་སྤྲུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དུག་པ་ནི། བདག་གི་དགོ་ཀུན་ལྟོས་མེད་པར། །རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོལོ། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོས་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དབང་ཡི། །ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་བ་སྤྱད་བ་དང་། ཚོགས་བརྗོད་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་
དང་ལའོར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་གཟེར་བ་འདི་སྟོང་རྗེ་སྟོམ་པའི་བསམ་བསམ།
བདག་གི་ལུས་ཡོངས་སྐྱོད་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ཞིང་
གཞན་དབང་བར་བསྐྱོམ། ད་ཕྱིན་ཆད་བདག་ལ་དེག་འཚོག་བྱེད་དམ། མི་སྟོན་བ་
བརྗོད་དམ། ཆགས་སྤང་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྐྱོན། བདག་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ཡོངས་སྐྱོད་དང་། སྐྱབས་དང་། ལྷོགས་པོ་མོ་དང་།
བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ཅམ་དགོས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་སྐྱབས་ཏུ་འཁྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་ཞེ་ཐག་པས་བྱ་སྟེ། ཞི་བའི་ལྷན། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྐྱོད་དང་། །དུས་
གསུམ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབས་ཕྱིར། །སངས་བ་
མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡེངས་
པར་བྱས་ལ། ལྷོགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཞུས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞུས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱེད་བ་ཞུས་
བསྐྱེད་བ་དང་། མ་ལྷོལ་བ་ཞུས་དལྷོལ་བ་དང་། དཔུགས་མ་སྤྱང་བ་ཞུས་
དཔུགས་དཔྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱུ་ངན་ལས་མ་འདས་བ་ཞུས་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་

དན་ལས་བརྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུས་འདི་ནས་བརྒྱད་ཉེ་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་པོ་ལ་མཆིས་
 གྱི་བར་དུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
 བོ། །ཡང་ན། དགོངས་གསོལ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། རི་ལྷར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
 གྱིས། །བྱང་ཚུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
 ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་པན་དོན་དུ། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་
 པར་བགྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བརྗོད། །སྟོབ་མས་ལེགས་སོ། །ཞེས་བུདོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། རང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མི་ལུས་ཐོབ། བསྟན་པ་དང་མཇལ། སྤར་བཤད་པའི་ཕན་
 ཡོན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་
 ལྷུང་པས་སྤར་མ་ལི་བ་དོན་ཅན་དུ་གྱུར། ད་ཕྱིན་ཆད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་བསྐྱབ་སྐྱམ་པས་དག་ཏུ། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་
 ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྐྱམ་སུ་
 བདག་དེང་གྱུར། །ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མ་སྐྱབ་པའི་ལས་
 བཅམས་ཉེ། །སྟོན་མེད་བཟུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་
 ལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱབ་སྤར་
 འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་ཐོས་ཞིན་གྱི། །སྣ་དང་
 ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་སྐྱམ་དང་བཅས་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམངས་པོས་བྱ་རྒྱེད་པ་ལྟར། ལུགས་དགེས་པ་སྦྱེད་ཅིག་ཅེས་
བྱས་ལ་བསྐབ་བྱ་མདོ་ཙམ་བརྗོད། གཏང་རག་བཟང་པོ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་མདོར་བསྟན། སོ་སེའི་
བསྐབ་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད། ཚོས་གཅིག་གིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཚེན་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྱུས་པ། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་གཅོད་
པ། །སེམས་ཅན་སློབ་མི་སྤོང་བ་སྟེ། བསྐབ་པའི་ཚོས་གསུམ། ལྷང་བ་དང་། ལྷང་བ་
མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན། ལྷང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཚོས་བཞི། ལུས་པ། རྒྱིད་ལུག་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་སྐྱབ་པ་སྟེ།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་སྤང་བ་ལ་བསྐབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློན་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐབ་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་སྤང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འག་
པོའི་ཚོས་བཞི། མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་པོ་བསྟེན་པ། བསམ་པ་སྤྲུག་དོག་པ། རྒྱུད་
འཁོན་དུ་འཛིན་པ། ཉེར་ལེན་མི་གསོད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུག་སྤང་བ་ལ་བསྐབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་སློན་པ། ས་དང་ལམ་ཐམས་
ཅད་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེས་པ་ཐབ་ལ་སློན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱང་
བར་བྱ་སྟེས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་སློན་པ་སྟེ། རྒྱེས་བྱ་དམ་པའི་སློན་པ་གསུམ་དང་།
སྤང་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་བསྐབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་སྤང་། མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་གཞན་སྟོན་པ་ལ་རང་སྟོན་དགོས་པས་རང་སྟོན་བའི་གོགས་ཐོས་པ་
 ལ་མི་མོས། བསམ་པ་ལ་གཡེལ། སྟོམ་པ་ལ་སྟོད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་
 གསུམ། སྐྱོར་བ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། སྐྱོད་པ་གཞན་མ་དང་པ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཕན་
 མི་འདོགས། འདོགས་ཀྱང་ཚོས་མ་ཡིན་པས་འདོགས་པ་དང་། རྗེས་ལམ་གོལ་བ་ལ་
 སྐྱོར་བ་སྟེ། གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལྡ་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་
 ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོ་འདིར་མི་ཉམས་
 པའི་རྒྱ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཕན་ཡོན། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། རྟེན་དཀའ་
 བ་དན་པ་སྟེ་གསུམ། ཕྱི་མར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དུས་གསུམ་དུ་
 རྟེན་པ། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། བདུད་ལས་ཤེས་ཏེ་འབད་
 པས་སྟོང་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་གསུམ། འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་
 པའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བས་གཅེས། སྐྱིར་ཚོས་ལ་ལོར་བུ་རིན་པོ་
 ཆེ་བས་གཅེས། རྟེན་གྲུབ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སེམས་ལ་དགོ་བ་གཞན་པས་ལྷག་ཅིང་
 མིག་འབྲས་པས་གཅེས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དམིགས་བུ་བས་གཅེས།
 འབྲུང་འབྲུང་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་རང་གི་འཚོ་བ་བས་གཅེས་པས་རྣམ་
 དུ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་སྟེ། ལྷན་མེད་པའི་འདུན་པ་ལྡ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 བེ། སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྩལ་མི་སྐྱ་བ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱོར་བ། རྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་
 པས་སྐྱོད་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔལ་ཕྱེད་མེད་གོ་སྐྱས་ལུས་པ་ལས། རྱང་རྒྱབ་སེམས་

དཔལ་ལོ་སློན་ལམ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཐམས་ཅད་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་
 བར་དུ་འདུས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རོ། །ཞེས་དང་། སེང་གེས་
 ལུས་པར། མོང་དང་མོང་ཁྱེད་རྣམས་སུ་འཇུག། གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་
 སུ། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཡང་དག་འདྲུད། །དེས་ནི་སེམས་འདོད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། འདི་ལྟར་བྱ་བ་མང་སྟེ། ཉིན་
 མཚན་དུ་སློན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན། ཁྱོད་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སློན་པ་ཉག་
 པར་རྒྱན་དུ་བྲན་པ་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བ་བྱུང་སྟེ་སློན་པ་ཤིག། །གཞན་གྱི་དག་བ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བར་
 ལུལ་ཅིག། །ལུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག། །དེ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཉིན་
 གཅིག་བཞིན་དུ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོས་ཤིག། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་
 ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱལ་པོ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ།
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡི་གེ་
 མེད་པ་ཟ་མ་ཉོག་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ། གང་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་ཉག་པར་རྒྱན་དུ་མཛོན་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཚོས་གཅིག་སྟེ།
 དེགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་བདག་མི་འདོད་པ་དེ་གཞན་ལ་མི་
 བྱའོ། །དེགས་ཀྱི་བྱ། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཚོས་གཅིག་པོ་དེ་བསྐྱུངས་ན། དེས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེགས་ཀྱི་བྱ། གང་བདག་གི་སྟོག་པངས་བར་འཛིན་པ་དེས་གཞན་གྱི་སྟོག་
མི་གཙོད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པོ། །

བཞི་པ་ནི། ཞི་ལྷན། ཉེན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཡུང་པོ་གསུམ་པ་
གདོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བརྟེན་པས། །རྒྱང་བའི་ལྷག་མེད་ཞི་
བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཅ་རྒྱང་བྱང་བ་ཉི་མའི་སུམ་ཆ་འདས་ན་གཏོང་བས། །སྟོབས་བཞི་
ཚང་བའི་བཤགས་པ་བྱས་ལ་སྦང་སྦང་། ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་སྤང་བོ་གསུམ་པའི་
མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པས་བཤགས་པར་
བྱའོ། །ཡང་ན། རྣམ་མཁའི་སྦྱང་པོའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་
པ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྤྱན་ལས་ལངས་ཏེ། །ཁ་ཤར་སྟོགས་སུ་
བརྟན་དེ་འདུག་ལ་ལྷའི་བྱ་རྒྱ་རེངས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་
བརྗོད། །རྒྱ་རེངས་རྒྱ་རེངས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན། །སྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད། །འཛམ་
བུའི་སྦྱིང་དུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་བདག་ལ་སྤྱགས་རྗེས་འགོ་བས་པར་མཛོད་ཅིག །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྦྱང་པོ་སྤྱགས་རྗེ་ཅན་ལ་བདག་གི་ཚིག་གིས་སྟོན་ཏེ།
བདག་གི་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་བདག་གི་ཐབས་དེས་ལྷང་བ་
བཤགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐབས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྦྱས་ནས། དེས་དེའི་ཆེ་མལ་དུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱ་རེངས་འཛམ་བུའི་སྦྱིང་དུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྦྱང་
པོ་འདིར་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་དེའི་མི་ལམ་དུ་

ཐ་མལ་པར་མཐུན་ཏུ་འདུག་སྟེ་ལྷུང་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འཆགས་སུ་འདུག་ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་ལུལ། རབ་
དབྱེ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་དམིགས་པའི་ལུལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ། རྩ་བ་ནི། ལྷོང་
ཉིད་སྣང་རྗེའི་སྣང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་
པའོ། །མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཅི་ནས་བདག་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
སངས་རྒྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱ་སྤྲུལ་ནས་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གདུལ་བའི་སྐྱལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་དེ། མཚན་གཞི། བྱང་ཚུབ་
མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཚོན། གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བར་འདོད་པ་
དང་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ལྟར་འབྲས་བུ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སློན་པ་དང་། དེའི་ཆེད་
ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པ་འདུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཚུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ནི། མཚམས་སྦྲུང་
 རོ། །ཉལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་ནི། གཞན་དོན་བྱང་ཚུབ་དེ་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཡིན་པས་འདུན་པའི་བྱེ་བྲག་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་
 ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས།
 དུལ་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པར་སྦྲང་བ་ཅན་
 དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནས་སྟེ། ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། ལྷ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་
 བཏགས་པ་དང་། རྟོགས་མིང་རྟོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
 ལ། འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་རལ། འདོད་པའི་མིང་གིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་དེ་སེམས་
 བསྐྱེད་དངོས་མིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་སྟེ། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་ཏེ།
 འདོད་པ་དངོས་མིན་པ་འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སེམས་
 བྱུང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལ། འདོགས་
 པའི་རྒྱ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱུང་བ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་འདོན་
 པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བས་རྒྱ་འདོད་པའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཏེ་ནི། གཞན་འདྲེན་པའོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་མཚན་དེ་ལྟར་

ན། གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པར་ཉེ། རྒྱད་པར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རྒྱོགས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱོགས་སློན་ལམ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སློན་ལམ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱོད་ཅིང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སློན་ལམ་དེའི་སྐྱར་བཏགས་ནས་བསྟན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ན། དོན་གཉེར་གཙོ་ཆེ་བའི་སྲིར་རོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སློན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་བཏགས་པས་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྣ་འགྲེལ། ཅ་བ། འགྲེལ་བ། དོན་བསྟུ། མདོ་གཞན་མ་གྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡང་ནི། དེམ་པ་བཞེན་སྐྱར་བའོ། །སློའི་ངོ་མོ་གང་། འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ནི། གང་། དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན། གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ངེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ན། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་འོ། །གང་གི་སློན་ལམ་ན། མདོར་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སློན་ལམ་སོ། །རི་ལྟར་དུ་ན། མདོ་ནས་བཤད་པ་བཞེན་དུ་འོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྲང་ཚུབ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །གང་གི་སློབ་ས་ན། བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པའི་སློ་
ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རྫོ་ལྟོས་མི་ཟད་པ་དང་། རྫོང་པོ་བཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་རོ། །གང་ལས་ན། རྒྱས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཀྱང་ནི། མདོ་གཞན་བསྟན་བཤོ། །གང་གིས་ན།
ལྷ་རིའི་བྲ། འདི་ལ་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་ཚུབ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་
གིས་བྲང་ཚུབ་མདོར་བསྟན་ནོ། །རྒྱས་པ་འདད་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྲ་འདི་ལ་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་གནས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེར་སྤྱིན་ལ་གནས་ཏེ། སྤྱིན་པར་བྲ་བ་དང་སྤྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་
པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་ལྟར་བ་དང་མི་ལྟར་བའི་བྲ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གྲིམས། འབྲུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཞོད་པ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་
བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས། རོ་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེར་སྤྱིན་
ཡོངས་སུ་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་ཚུབ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་
གིས་བྲང་ཚུབ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
འདས་ལ་དམོད་པས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱང་ན་ལས་བརྒྱབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་དག་གིས་གཞན་དོན་
 མདོར་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི། སྤྱིན་པ་ལ། སོགས་པ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། གཞོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་ནི། བཟོད་
 པ་ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ནི། བཙོན་འགྲུས་ལ། སེམས་རྣམ་པར་གཤམ་བ་ཅན་རྣམས་
 ནི། བསམ་གཏན་ལ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ནི། ཤེས་རབ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ། ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་དག་གིས་གཞན་དོན་རྒྱས་པར་
 བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་ངེ་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ལན་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་བ་ནི། བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིང་། དམིགས་ལུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་
 དམིགས་ནས། རྗེའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་མེད་པར་སྐྱུ་མ་ལྟར་འདོད་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་ངེ་བ་དང་པོའི་ལན་བསྟན་ཏོ། །ལྟ་བུ་ནི། གལ་
 ཏེ། བྱང་ཚུབ་དང་གཞན་དོན་མདོ་རྣམས་ལས་གསུངས་ན། ངེ་ལྟར་གསུང་སྟོས་
 དགོས་སོ། །ཞེ་ན། གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྟེ། མདོ། གླུ་མ་གྱི་དོན་བྱང་ཚུབ་དང་
 གཞན་དོན་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི། རྒྱས་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུངས་མེད་
 གྱི། ཚིག་མང་ན། གདུལ་བྱའི་རྗེ་འབྲུགས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་ཤེས་བྱེད་གྱི་
 ལུངས་ཉིད་དུ་མ་གྲིས་གྱི། བཟོད་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། ལྟ་

འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་ལོ་ལོ་དང་བཅས་
པ་བརྗོད་ནས་བཤད་དེ་ཞེས་བར་དོ། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ནམ་པ་ཉེར་གཉིས་པོ། གང་གིས་ན། སྒར་སེམས་བསྐྱེད་མདོར་བསྐྱུས་ཉེ་གསུངས་
པའི་བྱུང་བར་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གྱིས་སོ། །འོག་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་
བཅད་ཐམས་ཅད་ཡུང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གང་གི་ཆེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་
པས་དེ་ནི་སྟེ། ད་ལྟོ། །

ཅ་བ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་དེ་ཡང་དོ། །དབྱེ་དོ།
འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྒྱུར་ཉེ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་གསེར། ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ཟླ་བ། སྒྲོར་བ་དང་
ལྡན་པ་མ། སྒྲིན་པ་དང་ལྡན་པ་གཏེར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རིན་ཆེན་འབྲུང་
གནས། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་མཚོ། བཅོན་འབྲུས་དང་ལྡན་པ་དོ་རྩེ། བསམ་གཏན་
དང་ལྡན་པ་རི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྒྲུན། ཐབས་དང་ལྡན་པ་བཤེས་གཉེན། སྟོན་
ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྲ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉི་མ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་
ལྷ། མདོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པོ། ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་མཚོད། བྱང་ཚུབ་
ཚོགས་མ་ཐུན་དང་ལྡན་པ་ལམ་པོ་ཆེ། ལྷིང་རྗེ་ལྷག་མཚོད་དང་ལྡན་པ་བཞོན་པ།
གཟུངས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ། ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་སྐྱུན།
བཟོད་གཅིག་ལམ་ལྡན་རྒྱུ་ལོ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ལྡན་སྒྲིན་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །ཐ་དང་ནི། ཅི་
རིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལྷི་མ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ནའོ། །ལྷི་མ་གཉིས་ནི། སྐ་མ་ནམས་

ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །བར་བ་རྣམས་ཀྱི་མའི་རྒྱ་དང་སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས་
གའོ། །གངས་རེས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པོ་པོ་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་
བར་གྱི་སློབ་འཇུག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་མ་ཚང་བའང་མིན། ལྷག་པའང་མིན་
བར་དེ་ཁོ་ནར་རེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ནི། ལྷོ་གུ་དང་དཔེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་རྟོགས་རྣམས་གངས་
བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་ཚད་དུ་བྱང་ཚུབ་ལ་འདུན་པ་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། ལོ་རྟོག་སྐྱེ་བའི་གཞི་ས་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དཀར་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལས། རྟོན་གྱི་
དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ལྷ་འའི་བུ་ནས་བཙོན་པར་བྱའོའི་བར་བྱང་ཚུབ་
མདོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པ་འདི་ཕྱི་ལ་མན་བདེའི་བསམ་པ་
དང་ལྡན་པ་ནི། མི་འགྱུར་བས་གསེར་བཟང་པོ་འདྲ་སྟེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
བར་དུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །མདོ་ནི། ལྷ་འའི་བུ་ནས་བྱའོའི་བར་བྱང་
ཚུབ་རྒྱས་བཤད་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་ལྷོ་གུ་མ་ཐུན་སོགས་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་
འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། དཀར་ལྷོ་གུ་གྱི་རྒྱ་བ་ཚོས་པ་སྟེ།
གསར་པ་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཚོས་འདྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་མཐའ་དག་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོར་
བ་དང་ལྡན་པ་ནི། མེ་དང་འདྲ་སྟེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་

ཤིང་སྲེག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ། བྱད་ཤིང་གིས་མེ་འཕེལ་བ་སྐྱར་སྒྲོར་བ་བྱུང་བར་དུ་
འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གཞན་དུ་མང་སོས་བ་ཤད་དོ། །མདོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བརྟམས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབས་
ཤིང་ཕྱིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་དགོན་བརྟེན་གས་དང་
རྒྱན་ལས་གོ་སྒྲོག་སྟེ་བ་ཤད་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀར་འབྱུང་བར་བ་ཤད་པར་
བྱེད་པའོ། །སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བྱང་སོགས་གཏེར་ཆེན་པོ་
འདྲ་སྟེ། ཟང་བེད་ལོངས་སྒྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་མི་
ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་
གིས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོས་ཤིང་ཕྱིན་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལྟ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་སོགས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་
འདོད་པ་ཉམ་ང་བའི་མེ་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་ཀྱང་
སེམས་མི་འཇུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཞོད་སེམས་ཅན་སོགས་སོ། །བརྩོན་
འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་དོན་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
བ་བརྟན་པས་བདུད་ལས་ཀྱིས་མི་བྱེད། བར་བདུད་ལས་ཀྱན་འཛོམས་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ནི། ལེ་སོ་ཅན་ལ་སོགས། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། རིའི་རྒྱལ་སོ་ལྡན་པོ་
འདྲ་སྟེ། མཚན་མར་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་མི་གཡོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྡན་
ཆེན་སོ་འདྲ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་
རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཤེས་རབ་འཆལ་སོགས་སོ། །ཕྱིན་ལྷག་གི་
དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་རྒྱ་བསྐྱོ་བ་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
འདྲ་སྟེ། ཚད་མེད་བཞིས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་
མི་གཏོང་སྟེ། ཡལ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དགོ་བའི་ཅ་བ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅེས་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་
པས་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་སོགས་སོ། །གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ལྷག་ལ་
སྐྱོད་པར་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ལས་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་
འོར་བུ་འདྲ་སྟེ། ཡིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་སྐྱུབ་པར་འདོད་སོགས་སོ། །ཉི་མ་སོ་སོར་དེ་
རྣམས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་སྐྱོམ་པ་དང་སོ་སོར་ཉོག་པའི་སྐྱོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉི་མ་འདྲ་
སྟེ། བལྟ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཉོག་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
ལྷུང་འདས་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཡོ་བྱད་རྣམས་གྱིས་སེམས་
ཅན་རྣམས་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་ཕྱིན་དང་ལྡན་

པ་ལྷི། དྲི་ཟེའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོད་དབངས་སམ་སྐྱེ་སྟོན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་བཞེས་གཏུལ་བྱ་འདུན་ཅིང་དད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བར་
 ཕྱིན་ནི། གོང་མ་དགུ་ལའང་སྐྱར་རོ། །མདོ་ནི། སྦྱིན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་པས་ནི། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །ཟག་ཟད་
 སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་
 པ་མེད་པས་རྫོན་པ་བཞེས་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱད་མི་ཟ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི།
 ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་
 མཐུ་ཐོག་སུམ་དུ་མི་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་དང་
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྩས་མང་པོ་བཞག་པའི་བར་
 མངོད་དང་འབྲས་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོའི་མངོད་དེ།
 གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལངས་ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བསོད་སྟོམས་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །སྦྱིན་
 སོགས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལམ་པོ་
 ཆེ་དང་འབྲས་སྟེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
 གཤེགས་ཤིང་མ་འོངས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་སོགས་སོ། །བཙུན་པ་སྟེང་རྗེ་དང་ལྷག་
 མཐོང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞོན་པ་ཉ་ཅང་ཤེས་འབྲས་སྟེ། ཐམས་ཤེས་རྒྱུད་དུ་

འགྲོ་བམ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་ལྷན་བར་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷན་ལྷན་ཏེ་འགྲོ་བའི་སྲིད་ལ་མདོ་ཞི། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲོལ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་དོན་འཇིག་པའི་
 གཟུངས་དང་། གཞན་ལ་སྲོལ་པའི་སྲོལ་སྲིད་པ་དང་ལྷན་པ་ཞི། ལྷ་འཇིག་ཅིང་མི་ཟད་
 བར་འགྲོལ་པའི་བཀོད་མའི་ལྷ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷ་ཐོས་པ་དང་ལྷ་ཐོས་ཐོས་འགྲུང་
 གྱི་ཚོས་འཇིག་ཅིང་མི་ཟད་པར་སྲོལ་ལུས་པའི་སྲིད་ལ་མདོ་ཞི། སངས་རྒྱས་བཙུག་
 ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བཤའ་བ་དང་འཆད་པ་དང་འཆད་པར་འགྲུང་བ་དང་དེ་སྟེད་
 བ་འདི་ལྷ་སྟེ། མདོ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཐོས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་བར་འདོད་སོགས་སོ། །

ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་བའི་དགའ་སྲོལ་དང་ལྷན་པ་ཞི། ལྷ་སྲོལ་པ་སྟེ། ལྷ་རྒྱ་ལྷ་སྲོལ་
 ཐོས་ན་བདུད་ཅིས་ཚིམ་པར་འགྲུང་བ་ཀུན་དགའ་བའི་སྐྱ་འདྲ་སྟེ། སྲིད་ཞི་ལས་ཐར་
 པའི་བྱང་ལྷན་ཆེན་པོར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྲོལ་བ་སྲོལ་བའི་སོགས་
 སྲོལ་པའི་སྲིད་ལ་མདོ་ཞི། སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱ་ཚོགས་སུ་
 ལྷེས་པར་ལྷན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་དགེ་
 འདུན་གྱི་སྐྱ་ཡང་དག་པར་སྲོལ་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་ལ་སྐྱར་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ས་བཅུ་བ་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་རང་གིས་
 འགྲུང་བ། འགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་ཞི། ལྷ་ཐོས་ལྷན་དང་འདྲ་སྟེ། ཤེས་
 པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་པར་རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྲིད། མདོ་ནི། ལུག་པའི་མཐུས་སྡོངས་པར་
རྒྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མིག་གིས་གཟུགས་མཛོང་བར་བྱ་བར་
འདོད་སོགས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྡོད་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་གྱི་འཁྲོལ་བ་འབྱུང་བའི་སྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་དགའ་ལྡན་
ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་དང་། སོགས་པ་འཕོས་ནས་སྐྱམས་སྲུ་འཇུག་པ་སོགས་
ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པར་བྱང་བ་སྟེ། ལུས་པའི་སྲིད་ལྡན་པ་ནི་དང་། ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་ལ་
རྒྱུར་རོ། །དང་ནི། བསྐྱེ་བའོ། །

མདོ་ནི། སྐྱ་རིའི་བྲ། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྡོད་ལམ་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡོད་པ་དང་
ཚུལ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགོ་བ་དག་པ་དང་།
སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ལྟ་བར་འདོད་པས་ཤེས་ཀྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །དོན་བསྐྱེ་ནི། མོགས་དང་། དཔེ་དང་། རྱེད་པ་གསུམ་བཞུན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ། དེའི་
སྲིད། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
ཙམ་གཉིས་སྟོང་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཚོས་ཅན། ལས་དང་པོ་བའི་
ས་ནས་བསྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་
རྒྱུར་ཏུ་ནས་སྐྱེས་སྐྱའི་བར་གྱིས་བསྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སྲིད། མ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན།
དེ་སྐྱེ་བ་ནི། ཚོགས་སྡོད། ས་བཟུ། རྱེད་པར་གྱི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་

བསྐྱུས་པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སྒྲིར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཞེས་
 བ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ་བདུན་པའོ། །བསྐྱུས་ཞེས་པ་དང་པོ། །གང་ན། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལྟུན་པ་བསམ་པ་ལྷག་བསམ་དང་ལྟན་པ་གསུམ་ཞིའོ། །གང་གིས་
 བ། ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་བའི་ས། ཚོགས་ལམ་གྱིས་སོ། །རྗེ་ལྷ་ལྟུང་དང་པོ་ཚོགས་
 ལམ་རྒྱུ་དུ་དང་བར་པ་འབྲིང་དང་ཐམ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་
 སོ། །གང་ན། གསུམ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་སྒྲིར་བ་དང་ལྟན་པ་ཞིའོ། །གང་གིས་ན།
 ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྒྲིར་བའི་ལམ་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱུས་ཉེའོ། །གང་ན། བཞི་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ནས་ཡེ་
 ཤེས་དང་ལྟན་པའི་བར་བཅུའོ། །གང་གིས་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
 སོགས་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིབ་གྱི་བར་ས་བཅུས་སོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། བྱི་མ་
 རྣམས་སྐོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་ལུལ་ཅན་ཡིན་འོ། །བཞི་པ་ནི། བསྐྱུས་སོ། །གང་ན།
 བཅུ་བཞི་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་མཛོན་ཤེས་དང་ལྟན་པ་སོགས་ལྷ་ཞིའོ། །གང་གིས་ན། ལྷ་
 བར་གྱི་ལམ་ས་བཅུ་པའི་ལྷ་དང་བར་གྱིས་སོ། །ཞེས་ཨ་རྒྱ་དང་ཚོས་བཤེས་སོ། །དག་
 པའི་སར་འདོད་བའང་ཡོད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། བསྐྱུས་སོ། །གང་ན། བཅུ་དགུ་པོ་དེའི་འོག་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམ་གསུམ་ཞིའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམ་སོ། །རྗེ་
 ལྷ་ལྟུང་། ལྷ་སེམས་ཀྱི་ས་དང་འབྲེལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིར་བའི་
 ལམ་དང་། དངོས་ཉེ། སངས་རྒྱས་སའི་མཉམ་གཞག་དང་། མཇུག་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་
 གྱིས་རིམ་བ་བཞིན་བསྐྱུས་སོ། །ཨ་རྒྱ་ནི། དངོས། ལྷ་གཉིས་སམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མ་
 བཞི་ཡིན་ལ། མཇུག །སྐྱུལ་སྐྱུལ་བྱ་སྐྱུལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་འོ། །དང་པོ་ནི། སངས་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་དེ་དག་གྲང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉེས་པ་ །དེ་རྣམ་པར་དག་གྱེད་གདམས་པ་གཙོ་བོ་ལ། །ལ་གཉེས་ཏེ།

གདམས་པ་དག་བཅུ་སྟེར་བསྟན་པ་དང་།

དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་གྲེ་བལ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་འགྲེལ། ཅ
བ། འགྲེལ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐོན་པོ་དོན་བསྐྱེད་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞུར་ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་གདམས་པ་དག་འཆད་པ་ལ།
འདོམས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོ་འདུན་ལྡན་དང་།
སོགས་པ་གཉེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་པའོ། །གང་གི་ཆེ་ན།
སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་དུ་དགོས་པ་གཉེས་ཀྱི་སྲིད་གདམས་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བར་གྱེད་པའི་དུས་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེའི་དུས་སུའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན།
རྒྱུའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་
འབྲས་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་རྣམས་སལ། བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་འབྲུབ་
པར་བྱ་བའི་སྲིད་ཏེ། རྗེས་བསྟན་གྱི་དགོས་པའོ། །ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་
ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནལ། དབང་གིས་གོང་མ་གོང་མའམ་མངོན་
པར་འབེལ་བར་བྱ་བའི་སྲིད་ཏེ། གདམས་པའི་དགོས་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་
རྒྱལ་གྱིས་སོ། །དེ་དག་གིས་གདམས་པ་གཉེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནོ། །གཉེས་པ་ལ།
ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ལྷུ་བའི་རྒྱ་གདམས་པ་གཉེས་པའི་དོན་ལ། རི་ལྟར་ན།

གངས་བཟུའི་བདག་ཉིད་དུ་ལོ། །གང་གི་སྲིར་ན། ལུལ་བཟུར་ངེས་པའི་སྲིར་རོ། །

ལུལ་བཟུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་པོ་
ཉིད་ལུལ་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་སྐྱུ་བ་པའི་རོ་པོ་དང་། དེའི་དམིགས་
ལུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཚོས་ལ་
སོགས་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་། དེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ། ལུས་དག་
གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། བཟོད་བྱ་རི་མིན་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ།
ཚོགས་བཟུ་ལྟ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་རལ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་
འགྲོ་བའི་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། གཞན་གྱི་
བྱིང་མི་འདོག་པའི་རྒྱ། སྐྱུ་ལྟ་དང་། རྣམ་མཁུན་རྫོགས་པའི་རྒྱ། མདོན་ཤེས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དུག་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ། མཐོང་ལམ་སྐོམ་ལམ་ཞེས་བྲ་བ་བཟུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱུ་བ་པ་རང་གི་རོ་པོ། དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི།
རྟེན་དགོན་མཚོག་གསུམ། སྐྱུ་བ་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གངམས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ན། བྲང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་སྔར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་བྲ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱུ་བ་པ་
ལའོ། །གང་གིས་ན། སྐྱོད་པ་སྐྱུད་འབྲས་སྐྱུད་བྱ་སྐྱོད་པའི་རང་གི་རོ་པོ་སྟོག་ལྷན་དང་
བཅས་པ་དང་། བྲང་པོ་སྐྱ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་སོ། །ཡང་ན། རྣམ་པར་གཡེང་
བའི་རྣམ་རྟོག་བཟུའི་གཉེན་པོར་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ། སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱུར་
འདེབས། གཅིག་དང་ཐ་དད། རོ་པོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར། མིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་
དང་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུལ་བཟུ་མི་དམིགས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐོད་
 ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྐྱོད་
 པར་བཤི་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྐྱོད་
 པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
 མཐོང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཡང་། བྱང་རྩལ་ཀྱང་། བྱང་རྩལ་གྱི་མིང་ཡང་། ཡུམ་
 ཡང་། ཡུམ་གྱི་མིང་ཡང་། སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བར། མི་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བར། སྐྱོད་ཀྱང་སྐྱོད་
 ལ་མི་སྐྱོད་ཀྱང་མི་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བར། སྐྱོད་པའང་མ་ཡིན་མི་སྐྱོད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བར་གཟུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལྷ་དན་ལས་འདའ་བ་དང་། སྤྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཚོས་སྐྱ་ཐོབ་པས་བསྐྱས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་།
 སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོགས་པ་
 བེ། འོག་ཏུའང་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་འདི་བཞིན་བཤམ་དོ། །

མདོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་གལ་ཉེ་སྤོགས་བཅུ་དེ་དེ་ཞིང་གསལ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོད་
 ཀྱི་ལོ་ཀའི་ཁམས། དག་སྐོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་ཤིང་སྤྱི་གུ་གིས་
 འདི་ལྷ་སྐྱོད་འདམ་བུ། འོད་མ། བྱ་རམ་ཤིང་། སྤྱི་གུ་མ། འབྲས་ཀྱི་ཚལ་ལམ། ཉིལ་གྱི་
 ཚལ་ལྟར་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། བྱང་སེམས་
 ཡུམ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐོ་མས་པ་ཅམ་གྱི་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་མི་
 འགྲོ། སྐོང་དང་། བརྒྱ་སྐོང་ནས་གངས་ཚར་ཡང་། བགང་བར་ཡང་། ལྷུར་ཡང་།

དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅི་འདྲི་བྱིང་ཞེ་ན། །ལུ་རི་འདྲ། འདྲི་
ལྟར། འུང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་
འདའ་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་
སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་
འདའ་བས་ཞེས་དེ་ལྟར་སློབ་པ་ནི། སྤྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།

བདེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ། རང་བཞིན། ཚོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་
བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་མེད་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་
དང་། ཟག་མེད་རྒྱས་བསྐྱུས་པ་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་བཞི་བདེན་པ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་ངོ་བཞིའོ། །ཐ་དད་ནི། འགོག་བདེན་
ནི། གཞན་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། ལྷག་ཀུན་ལྟོས་ས་ཐ་
དད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྲིད། ལྷ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད། ལྷི་མའི་
རྒྱར་ཡང་འགྲུང་སྲིད་པས་སོ། །གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ། །ལམ་ཟག་བཅས་
དང་སྤྲུག་ཀུན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྲིད་དོ། །ཤངས་དེས་ནི། ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་
གི་ཤེས་བྱ་དུམ་ལ། སྤང་བུ་ཀུན་འབྲུང་། ཐོབ་བྱ་འགོག་པ། བསྟེན་བྱ་ལམ་བདེན་དང་
བཞིར་དེས་ཏེ། རྒྱད་རྒྱུད། བད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བུ་ལ། །བདེར་གནས་
ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །དུམ་ལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་

ལས། །ཞེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བདེན་པ་
བཞིར་བྱས་པ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་རེས། །འཁོར་བའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་
རེས་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་དུལ་ཁ་གཉིས་སོ། །མྱུང་འདས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་
རེས་པས་ལམ་དང་འགོག་པ་གཉིས་སུ་རེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱག་ཀུན་འགོག་ལམ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དང་།
མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྣོད་བཅུད་གྱི་ལོ་
ཀའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་མཚན། སྤྱི་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་གྲན་འཆི་
མི་སྤྱུག་པ་དང་སྤང་བ་ལྔ་དུལ་ཁའི་དུལ་ཁ། སྤྱག་པ་དང་བྲས་བ་དང་འདོད་པ་བཅས་ཉེ་
མ་རྣེད་པ་གཉིས་འགྱུར་བའི་དུལ་ཁ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་འདུ་བྱེད་གྱི་དུལ་
ཁའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་དུལ་ཁ་སྣོད་པ་བདག་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་
མོངས་དང་། ལས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ། སྤོང་ཚུལ་
བཞིའོ། །རྒྱ་ནི། རྐྱེན་བཞི་སྟེ། རྐྱེད་རྐྱེན། རང་རང་གི་རིགས་འབྲས་ལྔ་མས་བཞག་པའི་
བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པ། དམིགས་རྐྱེན། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པར་སྤང་བ་
སོགས་ལྷུལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ། བདག་རྐྱེན། མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བར་འདྲིན་པ་
སོགས་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། རིག་པ་ལྔ་མ་སྟེ། མཛོད་དུ།
ལྔ་རྒྱས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་དང་། །ལྷུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རོ་བོ་ལ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བས་སེམས་གྱི་རྒྱུད་

རབ་རྒྱལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མཐོང་སྤང་དང། སྐྱོམ་སྤང་དང། དེ་དག་
 ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་
 ལོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་ཁམས་ན། དུལ་མཐོང་སྤང་བ་ཅུ། ཀུན་འགྲུང་འགོག་པ་ལ་
 ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་བོར་བས་བདུན་བདུན། ལམ་ལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་
 བོར་བས་བརྒྱད་དེ། སོ་གཉིས་སོ། །མཛོད་དུ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་
 བརྒྱད། །ལྟ་བུ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཁམས་གོང་གཉིས་ན་ཁོང་
 ཁོ་བོར་བས། དེ་དག་དགུ་དང་ལྷག་ལྷག་བདུན་དུ་འགྱུར་བས་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ན། བདེ་བ་བཞི་ལ་བཅུ་བཅུ་སྟེ། བཞི་བཅུ། ཁམས་
 གོང་གཉིས་ན། ཁོང་ཁོ་མེད་དོ། །རྒྱུད་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང། འདིས་གཞོད་
 པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་གཉེན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ།
 བདག་གི་དགའ་ལ་ཕན་བཏགས་སོ། །འདོགས་སོ། །འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་བ་གསུམ་
 སྟེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བདེན་པ་
 བཞི་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ། སོ་རྒྱལ་བ་གཉིས་སོ། །དེའང་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ན།
 ལྷག་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་དང། ལོག་པ་ལ་དང། དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་དང་གསུམ།
 འགོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་དང། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་གཉིས་སོ། །དངོས་སུ་ལོག་
 ཞུགས་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཛིག་ལྟས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་གིར་
 བལྟས། མཐར་འཛིན་གྱིས་ཉལ་བའམ་ཆད་པར་བརྒྱད། ལོག་ལྟས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་
 མི་སྲིད་པར་སྐྱུར་བ་བཏགས། མ་རིག་པས་ཡུལ་དང་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོངས། ཐེ་ཚོས་
 གྱིས་གཉེན་པོ་ལ་སོམ་ཉི་ཐོས་ཏེ། ལྷས་སྐྱབས་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་ལ།

འགོག་ལམ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ལ་སྐྱབས་སྟེ་མནར་སེམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་དང་དྲུག་གིས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་འགོག་ལམ་དང་། ས་གོང་མ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་མི་བྱས་ཀྱང་། རྗེས་དེ་དག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་སུ་བཏགས་སོ། །ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ལྷ་བ་ལ་མཚོག་འདྲིན་གྱིས་ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཟང་པོར་བལྟས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པས་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོད་དན་ལ་དག་གོལ་ལེས་འབྲིན་གྱི་ལམ་དུ་བལྟས། འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་གཉིས་ལུལ་ལ་དམིགས་པ་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གསུམ་པོས་ཁེགས་པའི་ང་རྒྱལ་རྣམས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་འཇུག་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །ཁོང་ཁྱོས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་ལྷའི་དབང་གིས་དེ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ལྷ་བའམ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མནར་སེམས་བ་སྟེ། དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་མཚན་གཞི། དེ་ཁོ་ན་གསར་དུ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བས་མཐོང་སྤང་དུ་མཚོན། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། དེའི་སྟེང་དུ་འདྲིན་ལྷ་དང་མཐར་ལྷ་གཉིས་ཏེ། དྲུག་གོ། དེ་ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་དྲུག་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ལྷ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་གོ། དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ས་གཅིག་དང་། གཟུགས་བསམ་གཏན་

བཞི་ས་བཞི། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ས་བཞི་སྟེ། ས་དགུ་ལ་འདོད་ཆགས་
དགུ་དགུ་གྲ་གཅིག་། དེ་བཞིན་དུ་ད་རྒྱལ་གྲ་གཅིག་། མ་རིག་པ་གྲ་གཅིག་། འཛིག་ལྟ་
གྲ་གཅིག་། མཐར་འཛིན་གྲ་གཅིག་། འདོད་པའི་ཁོང་ཁོང་དགུ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་
བཞི་མཚན་གཞི། ལྷོ་མ་སྤང་དུ་མཚོན། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་ལྷོ་མ་ལམ་གྱིས་གཞོན་
པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་དོ། ། རོགས་མེད་གྱིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལྷོ་མ་པའི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པ། ཇི་ལྟར་མཚོང་བའི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཚོས། ལྷོ་མ་པའི་ཤེས་བས་
གཞོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ལྷོ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལྡར་འབྲེད་ན། ད་རྒྱལ་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བར་
རིགས་སོ། ། ཞེ་ན། ལྷོ་མ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་
འཇུག་པའི་ཚེ་དུང་ ཁ་ལ་ལྟ་བུ་ལྡ་བ་འཇུག། གཞན་གསུམ་ལ་གསུམ་དང་གཉིས་མ་
གཉོགས་པ་འཇུག་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་ལ། ད་རྒྱལ་ལ་ཁྲད་པར་དེ་མེད་པས་
སོ། ། རེག་ཆེན་ལྟར་ནའང་ལྟ་བུ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ལྷོ་མ་སྤང་དུའང་འགྲུང་ལ། ལྷོ་མ་
རྣམས་མི་འགྲུང་ཞིང་། ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་ལ། ད་རྒྱལ་ལ་དེ་
འདྲའི་ཁྲད་པར་མེད་པས་སོ། ། ཡང་དུང་ ཁ་ལ་འཛིག་ཚོགས་མཐར་འཛིན་ལོག་པར་
འཇུག་གི། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ལོག་ཞུགས་མ་གསུངས་སོ། ། ཞེ་ན། ལྷོ་མ་
མེད་དེ། ཉན་ཐོས་བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲོམ་ལ། དེ་ལ་དུང་ ཁའི་རྣམ་པ་
སྤོང་བ་བདག་མེད་དང་འཛིག་ལྟ་འགལ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་མཐར་འཛིན་འགལ་བས།
དེ་གཉིས་ལོག་པར་འཇུག་གི། ། གུན་འགྲུང་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སོགས་དང་མི་འགལ་བས་
མ་བཟོད་དོ། ། འོ་ན། དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་རྒྱུར་འཛིན་པར་གུན་འགྲུང་གི་རྒྱ་དང་

འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། བདག་གྲེད་པ་ལོར་འདྲིན་པ་ཡིན་པས་དུལ་ཁའི་རྣམ་པ་མི་
 ཉལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྟོགས་པས་མི་སྤོང་
 བར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། དབང་རྒྱལ་སོགས་རྒྱུར་མངོན་ཞེན་ལ། །ཉལ་བདག་སྲིབ་
 ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་སྲིབ། །དུལ་ཁ་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཉིད། །ཅེས་
 ལོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། བདེན་བཞི་བདག་མཐའ་དག་གིས་དབེན་ལ། སྤོས་གྲམ་མི་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོམ་ལ། དེ་དང་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འགའ་བས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ལོག་པར་འཇུག་པར་བརྗོད་དོ། །ཡང་མཛོད་དུ། བཞི་ནི་སྐྱོམ་པས་སྤང་བ་
 ཉིད། །ཅེས་པས་ལྟ་མིན་བཞི་སྐྱོམ་སྤང་དུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་
 དེ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། འདིག་ལྟ་མཐའ་འདྲིན་ཀུན་བཏགས་ནི། སྤངས་བེན་ལ། ལྟ་
 སྤྱེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིབ་སྐྱོམ་སྤང་དུ་མ་བརྗོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། ལྟ་བ་ལྟ་
 སྤྱེས་གཉིས་སྐྱོམ་སྤང་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ།
 མཐོང་སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་ལ། རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་ལ་
 མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་སྤང་བ་མེད་དེ། དེའི་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྐྱོམ་ལས་གྱིས་འཛོམས་མི་
 སྲིད་པའི་སྲིབ་རོ་ཞེ་ན། མཐོང་ལས་རྫོགས་པ་ན་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གི་གནས་
 ལྷུང་ཐོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྲིབ་
 རོ། །འདོད་ན། མཐོང་ལས་རྫོགས་པར་འགའ་ལོ། །རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། སྤང་བ་གཏན་གྲམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་སྲིབ་རོ། །ཉལ་པ་མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་སྤང་བ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ལས་གཞན་

མེད་བར་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་གྲུབ་པོ། །ཡང་རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་དུ་ཐལ། སྤང་བྲམ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ།
ཀུན་བཏུས་སྲ། རི་རྩུབ་ན་སྤང་བྲམ་མེན་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཟག་པ་མེད་པ་ནི། སྤང་
བར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བརྟའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི། བོ་རིན་བེམ་པོ་སྲུག་ཀུན་སྤང་བྲམ་
མེན་པར་འདོད་པ་འདར་བཀག་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མཚོང་
སྤང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མཚོང་སྤང་སྤངས་བ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་པོ། །འདོད་ན། རྒྱུ་ཞུགས་སྲིད་པ་
ལན་བདུན་པ་དང་། སྲིད་འོང་སོགས་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་མཚོང་སྐོམ་གྱི་སྤང་བའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དུམ་ཁའི་རྒྱ་
མཚོ། གྲེ་བྲག་དུ་མཚོང་སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་ནི། རིགས་འདྲ་གྱི་མ་དང་།
རིགས་མི་འདྲ་གཙོ་ཆེར་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྲོད་དང་དན་སོང་གསུམ་སོ། །སྐོམ་སྤང་
གི་འབྲས་བུ་འདར་རིགས་འདྲ་གྱི་མ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་
སོ། །དེ་དག་སྤངས་ཟིན་ནས་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་མི་བསྐྱེད་ལ། རིགས་
མི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤང་བསྐྱེད་ཟིན་ཡོད་པ་སྲིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མཚོང་ལམ་གྱི་
གཞོམ་བྱར་རུང་དམ། མི་རུང་། རུང་ན། རིགས་ཆད་དུ་འགལ། མི་རུང་ན། མཚོང་
སྤང་ཡིན་པ་ཉམས་ཞེ་ན། འདིར་དབྱུང་མ་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
གཏན་ཆད་ནི། ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རྒྱབ་འཕྲུང་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ལ་ཟེར་ན། གཞོམ་དུ་
རུང་ཡང་རིགས་ཆད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། སྤོང་ཉེད་ན། བད་གསོར་རུང་བ་ལ་ནད་སྤོང་

གྲིས་གསོར་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་ལྟར། གཞོམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ། ལམ་དེ་སྐྱེས་ན་སྤང་བུ་
 འགག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་
 སྐྱེས་ན། སྤང་བུ་རྒྱུ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐྱོམ་ལམ་དུ་ཐལ།
 སྐྱོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འགགས་པས།
 མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་སྤྱིར་དང། ཞེས་སོ། །དེ་
 ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེ་ན།
 དེའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྗེད་ཅིག །ཁོ་བོ་ནི། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་
 མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་མི་འདོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་སྟུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་
 ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་རྣམས་དང། ཟེ་ཆོམ་དང། ལྟ་བའི་གནས་དང། ལྟ་བ་ལ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང། གང་ཡང་ལྟ་
 བས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དང། དན་སོང་བའི་སྤང་བོ་དང།
 ཁམས་དང། སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟོལ། །ཞེས་སོ། །

མངོན་གྲུང་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཞུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པས་ཉོན་
 མོངས་འགག་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་རིགས་ཆད་ལ་མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་སྤང་བུ་ཡོད་ན། ཀུན་
 བརྟུས་སྟུ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས་
 ལྡོག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་དང། རྒྱུད་སྤྱིའི་འགྲེལ་
 པར། དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། དང་པོར་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི།

སྒྲོང་བའི་ས་མཚམས་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་བ་ལེ། མ་མཐའི་ས་མཚམས་བསྟན་
 གྱི། དེའི་གོང་དུ་མེད་བར་བསྟན་བ་ལེ་མ་ཡིན་ལོ། །ཡིན་ན། ལོ་ཀ་བའི་ཆགས་བྲལ་
 ཁམས་གོང་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟོགས་
 ཁས་སྤངས་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་སོ་སྤྱེ་ལ་མེད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་སྤྱིར་མི་རུང་བའི་རྟོན་ལ་
 མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ལ། རྟོན་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱིར་མི་རུང་བར་ལུང་
 གིས་འགྲུབ་སོ། །འདོད་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་ལོ་ཀ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ།
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་དག་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་། གཉི་ལུག་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བས་བསལ་ལོ། །

ཡང་། སྒྲོམ་སྤང་དགུར་གྲངས་ངེས་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་
 བའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ངེས་ན། རྐྱེད་ལའང་དེར་ཐལ་ལོ། །རྟོགས་
 མ་གྲུབ་ན། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་བ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་འབྲུག་པར་བྱེད་
 ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལམ་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན། འགྲུབ་ཆེན་ལས།
 ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟུས་བ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་འདི་དག་ །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ལ་བརྟེན་པར་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། རྐྱེད་པར་དུ་འཕགས་བ་ཡང་བརྗོད་ཅེས་བས་བསལ་ལོ། །

རིགས་ཚང་གི་ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། སྒྲོམ་
 སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཉེ། སྤོང་བ་ན། སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་
 དགོངས་གྱི། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བས་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་
 བས་སོ། །བཞི་བ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཀུན་གཞི་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །ཞེ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉེན་པོའི་ས་
 བོན་གྱིས་སྤང་བུའི་ས་བོན་སྤོང་ཞེ་ལོ། །འོ་ན། ཀུན་གཞི་ཚོས་ཅན། ཉག་ཏུ་ལུང་མ་
 བསྟན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྒྲོམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སུམ་ཅུ་
 བར། དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་བས་བསལ་ལོ། །སྤོང་ལམ་དུ་ཚོས་
 ཅན། མཐོང་སྤང་ས་བོན་སྤོང་བར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 མེད་ན། དེ་གཉིས་སྤང་གཉེན་ཡིན་ཞིང་སྤོང་བའི་དམ་བཅའ་བུད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷར་སྤོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། གང་ཞིག་
 གང་ལས་སྤོང་བ་གསུམ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་གི་རྒྱ་རྒྱུན་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་
 །ཤེས་བ་དང་། ཉོན་མོངས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་དང་།
 འབྲས་བུ་བདག་གཞན་ལ་གཞོད་བ་སོགས་གི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་བས།
 ཉོན་མོངས་སྤྱེས་བ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། མ་སྤྱེས་བ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་
 བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདྲེས་བ་ལ་དམིགས་བ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའམ་
 བདག་མེད་དུ་ཤེས་བས་སྤོང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གོ་ལ་འགྱུར་
 གྱི། སྒྲོམ་བ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉེན་པོ་དེའང་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་བར་བྱེད་པའི་དང་། ཉེ་བར་

སྐྱོང་བའི་དང་། རྒྱུགས་གཅིག་སྐྱོང་བའི་དང་། མཐའ་དག་སྐྱོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །དང་
 པོ་ཞི། ཚོགས་ལམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྐོ་བཏགས་སྐོ་འབྲུལ་བར་ཤེས་བས་སྐོང་
 བ་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུགས་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་ས་འབྲུང་གི་ཚུ་སེར་རྒྱལ་ཏུ་སློན་ཏུ་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞི། སྐྱོར་ལམ་སྟེ། དེས་སྤྱང་བའི་ཡུལ་དང་འགལ་བ་
 སྐྱོང་བ་བདག་མེད་སོགས་གོམས་བས་གསལ་བར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་གཟུགས་
 པའི་རྒྱུན་གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མངོན་གྲུང་སྐྱོང་བའི་གཉེན་པོ། ས་བོན་གྱི་
 རུས་པ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ཞི། མཐོང་ལམ་སྟེ། དེའི་ཞི་གནས་
 གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་དོ་བོ་སྐྱོང་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་པས་རྒྱག་
 མཚོན་གྱིས་གཟུགས་པ་དང་། །ཁ་འབྲེམས་པ་བཅོམ་བས་དག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཚམ་གྱི་གཉེན་པོའོ། །བཞི་པ་ཞི། སྐོམ་ལམ་སྟེ། མཐོང་བའི་
 རྒྱུན་གོམས་བར་བྱས་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྐྱོང་ཞིང་རྒྱལ་གྲོལ་གྱི་ལུས་ཡོངས་
 ལུ་སློན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱག་གཟུགས་པའི་མ་སོས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཞི། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་མངོན་གྲུང་མི་སྐྱོང་སྟེ། འདས་པ་
 འགག་ཅིང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོར་མེད་པས་སྤང་མི་དགོས་སོ། །ད་ལྟ་
 བའི་དུས་ན་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས་སྐྱོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་
 བ་ས་བོན་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་བཟོད་བཞི་སྐྱེས་པ་དང་མཐོང་
 སྤང་བཞི་གཅིག་ཅར་སྐྱོང་ངོ། །ཨ་ལྷ་ཞི། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཚོས་བཟོད་བཞིས་
 སྐྱོང་ལ། །ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་རྗེས་བཟོད་བཞིས་སྐྱོང་ངོ། །ཞེའོ། །དེ་ཡང་ལམ་
 སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ས་བོན་གཅིག་ཅར་སྐྱོང་སྟེ། བཟུ་བར། ཉོན་མོངས་

ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅུ་སྐོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྐོམ་སྤང་ནི། རིམ་གྱིས་
 སྐོམ་ལམ་ཆེ་འཕྲིང་དགྲ་དང་། རེ་རེ་ལའང་སྐོར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆ་དུ་མར་
 བྱེན་སྐོང་སྟེ། བསྐྱུ་བར། སྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། རིམ་གྱིས་སྐོང་བར་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིང་རྟོ། །ཞེས་སོ། །ས་བོན་
 གང་གི་གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ་གྱི། གཉེན་པོ་
 སྐྱེས་ནས་གདོད་སྤང་བྱ་སྐོང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ས་བོན་དང་བུལ་བས་བྱིས་རྒྱུ་
 དང་སྤང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ནི། སྤངས་པའོ། །ཀུན་བཏུས་སྟུ། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་བྱུང་བ་
 དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི། མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། སྤང་བ་དང་
 ལུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བའི་སྲིང་རྟོ། །ཞེ་ན། རང་གི་སྤང་གྲོལ་བའི་
 ཉགས་མ་གྲུབ། རང་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲོལ་བ་ལ་ཁུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 དུ། མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པ་རྟོགས་ཞེས་པའང་། ལྷ་རོལ་དུ་མ་དག་པ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་གྱི། རང་སྐྱེས་དུས་ན་མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཆད་མ་ལ་
 མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ། རང་གིས་སྤང་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི།
 རང་སྐྱེས་དུས་ན་མ་རྟོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
 མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་
 བསམ་དང་། རན་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་བསམ་མིན་པ་དང་། བསམ་གོང་མའི་རྒྱ་མི་གཡོ་

བའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཏེ། མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། ཟག་
བཅས་གྱི་དགོ་བ་བཅུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བྱེད་རྒྱ་
ཡིན་པས། རྒྱ། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་
ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། ཀུན་འབྱུང་བ། སོ་སོ་དང་
གི་རྒྱུ་དེས་པ་དང་། འགོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྲིད་ཅེའི་བར་
དུ་མཚོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། དབ་སྐྱེ། སྣོན་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་
དང་། ཐོབ་པའི་ལུས་འདའ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱེན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་སོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།
ཟབ་པ་དང་། དབྱེ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། [ཐི་བའི་ཐེང་ཅན་ལས།.....] དགག་གཞི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་། འགོག་བྱེད་ལས་དང་། དགག་བྱ་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་གསུམ་
སོ། །བསྐྱུས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སློབ་གང་དུ་ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་
འགག་པར་བྱས་པའོ། །མདོ་ལས། གང་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྣ་དང་ལྷེ་
དང་ལུས། །ཡིད་དང་དེ་བཞིན་མིང་དང་གཟུགས། །མ་ལུས་པ་ནི་འགག་འགྱུར་
བ། །ཞེས་པ་དང་། གང་དུ་མིག་འགག་པ་དང་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་
བ་དང་། ཚོས་གྱི་བར་དུ་འགག་པ་དང་ཚོས་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་
གནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་སྤང་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་
གྱི་འཇིག་པ་ལས་འགོག་པ་དེ་གཞན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་དང་འདུ་བྱེད་མ་
འཇིག་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཞན་མིན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཀ་ཡང་མིན་ཏེ། འགལ་བ་འདུ་བས་སོ། །གཉིས་

ཀ་མིན་པ་འང་མིན་ཏེ། གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན། ལྷ་བཞིར་བརྟགས་
བ་ལས་འདས་ཏེ། ལྷོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོ་ཀའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་པ།
བརྟའི་འགོག་པ་སྟེ། བརྟགས་པ་བ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀྱུན་ཏུ་
བཅོམ་པས་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་སྟེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་གཉིས་སོ། །སྟོབ་པའི་
འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་རྫོགས་
པ་སྟེ། གཉིས་ལས། དག་བཅོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འགོག་པ་དེ། ལོ་
ཀའི་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་བརྒྱན་པས།
རྒྱན་མེད་པ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འགོག་པ་རྒྱན་ཅན་ཏེ། གཉིས་དང་།
ལྷང་པོ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ལྷང་འདས། ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས་
དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ལྷང་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་འགོག་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་ཉེ་བར་
གནས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་སྟེ། ལྷའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པས་འགོག་པ། ཏུ་ཁ་མེད་པས་ཞི་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
གཅོད་པ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས། བྱའོམ་པ། སྲིད་མི་ལྷོག་པས་རྟག་པ་
དང་བདེ་བས་པན་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེས་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉེན་དང་
བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །ཉེན་ལ། ལྷས་ཀྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། མཚན་མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཟ་མ་མ་

ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ། སྐྱ་མི་སྟོན་པ། འདྲ་ཤེས་མེད་
པའི་ལྷ་རྣམས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཤས་ཆེ་བས། ལམ་གང་གི་འད་རྟེན་དུ་མི་རུང་
བར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་
ཆེན་ངན་འགོ་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱ་མི་སྟོན་སྐྱིབ་གསུམ་དུ་
འདོད། །ཅེས་སོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་ལམ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ལམ་དང་། སྐྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
སྐྱིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་ནི། འདོད་ལྷ་ལའང་ཡོད་ལ། ཚོས་
མཚོག་ནི། མི་དང་འདོད་ལྷ་གཉི་ཀ་ལ་གསར་དུ་སྐྱེར་རུང་ངོ་། །མཛོང་ལམ་ནི། ཚོས་
མཚོག་དང་ས་གཅིག་བས་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་ལོ། སྐྱོམ་ལམ་དང་མཐར་ལམ་
ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྲིད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། རོས་བསམ་ལས་བྱུང་
ལས་གསུམ་མོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་འབྲ་ལ། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་
རྟེན་ཡང་གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལའང་རུང་ངོ་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་
ཚོས་མཚོག་དང་མཛོང་ལམ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཁ་ཅིག་
སྐྱོམ་ལམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མེད་པར་འདོད་དོ། །

མི་སྐྱོབ་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐྱེ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ་ནི། འདོད་
པའི་མི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱུལ་སྐྱེ་བལ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྐྱ་ཚོགས་ལ་
བརྟེན་ནོ། །ཁྱེན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། འདོད་པར་སངས་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ་
དང་། རོགས་མེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། དེམ་པ་ལྟར།

ལོངས་སྤྱོད་དང། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུལ་དགོངས་བསམ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནི། རྩོམ་བསམ་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་བསམ་
འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང། སྦྱོར་མཐོང་གཉེས་ནི། བསྐྱོམས་བྱུང་ཡིན་
བསམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས། དངོས་གཞི་ཅམ་སོ། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་
པ་ཅམ་དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན། དེ་གསུམ། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་
ལ་བརྟེན་ནོ། །འདོད་སེམས་རྣམ་གཤེད་ཆེ་བས་ཞི་གནས་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་
ལྷག་མཐོང་ཚུང་བས་མི་བརྟེན་ནོ། །སྐོམ་ལམ་ནི། ས་རྒྱལ་པོ་དེ་དང། གཟུགས་མེད་
དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནོ། །སྲིད་ཅེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ། བསམ་
གཏན་གཉེས་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་བསམ་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་
སྟེ། །མཚོན་དུ། བསྐྱོམས་བྱུང་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དང། །བྱུང་བར་བསམ་གཏན་ས་
བའོ། །གཉེས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་བའམ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཞེས་པ།
འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་བྱིན་ནས་སྲིད་ཅེ་ནས་འདོད་པའི་བར་དུ་ལོག་སྟེ།
ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ལ། སྐོམ་
ལམ་ནི། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་མི་
བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལྷགས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་
ཡང། །འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས། དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གི་འོ། །ཞེས་སོ། །འགའ་

ཞིག་གོང་དང་མ་ཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ཨ་རྒྱུ་ནི། ས་དགུ་ཞེས་པ། འཕགས་པས་ས་
གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ན་སྐོམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེའི་
ས་དགུ་ཡིན་ལོ། །ཟེར་ཏེ། སྐོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་དེ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་
ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྲིར་ཞེས་
ཁམས་གསུམ་དགུར་བཤད་པས་སོ། །སྲིར་ས་དང་པོ་ནའང་སྐོམ་ལམ་ཡོད་དེ།
ཀུན་བཏུས་སུ། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྐོབ་དཔོན་འོ་པོ་
ཉིད་མེད་པས། ས་དང་པོ་ནའང་སྐོམ་པའི་ལམ་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་མི་སྐོབ་ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ།
མཚན་ཉིད། མཚོན་བྲ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་
རྒྱལ་ཏུ་བཤོད་པའི་གོ་སྐབས་སྲེ་བ་ལུལ་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའོ། །སྲེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་དེ་བསྐོམས་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་སྐྱོར་ལམ་སྲེ་བའི་སྐོད་དུ་
རུང་བས་ཚོགས་ལམ་སོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། དེ་བསྐོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་གྱི་སྐོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་པོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་
ཐར་རམ། བྱང་སེམས་གྱི་སྐོམ་པ་གྲངས་ཏེ། དེ་སྐོར་བའི་ཐབས་ལུས་དག་གི་ཉེས་
སྐོད་སྐོམ་ཞིང་ཟས་རན་པར་བཤམ། རྣམ་གྱི་སྐོད་སྐྱོད་བཞི་ཆ་རེ་ཅམ་མི་ཉལ་བར་ཐོས་
བསམ་དང་ཚོས་སྐོར་ལ་བཅོམ་ཞིང་རྒྱལ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགོ་བ་ལ་གནས་པར་མངོན་
པར་དགའ་བའོ། །དེ་སྲེ་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ཡོད་ལ། ཐོས་བསམ་གཙོ་

ཆེ་ལ་བསྐྱོམས་ལྷུང་ཡང་ལལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །

ཀུན་བཏུས་སྟུ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
དབང་བའི་སྐོ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་
གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དཔེ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་
བར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དགོ་བ་གཞན་དང་། རྩོས་པ་
ལས་ལྷུང་བ་དང་། བསམ་པ་ལས་ལྷུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལ་ལྷུང་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །འགའ་ཞིག་བསྐྱོམས་ལྷུང་མེད་པར་འདོད་དེ། འཕགས་པས།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ།
འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་རྒྱུན་ནི། ཚོགས་ལམ་དུ་
བདེན་པ་བཞི་བདག་མེད་དུ་རྩོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སྐྱོར་ལམ་
གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཐེག་བསྐྱུས་སྟུ། རྩོས་སོགས་བག་ཆགས་མེད་པར་
ནི། །དེ་འབྲས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བདག་རྒྱུན། དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་
གྱི་ཉིང་བསྟོགས་སམ། དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོམ་པའི་སྐྱོར་ལམ། དམིགས་
རྒྱུན། བདེན་བཞི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེད་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་ལ་དགག་སྐྱབ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་ཀྱི་ཟག་མེད་སྐོམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ལོ་ཀ་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལྷུང་ཚུབ་དུ་བཟོད་པའི་གོ་སྐྱབས་སྟེ་བལྟལ་དུ་གྱུར་
པའོ། །བྱེ་བྲག་དུ་གསུམ་ལྡན་གང་ཞིག་ཉན་རྩོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་

ས་ལ་བརྟེན་པ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དོ། །གསུམ་ལྗན་གང་ཞིག་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་ཚོས་ཅན་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བ་
 དང་རི་སྟོན་པ་མཁུན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་སྤར་མ་མཐོང་
 བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོལ་བས་ལམ་
 མོ། །མངོན་དུ། མ་མཐོང་མཐོང་སྤྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
 དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་རྗེས་གཅིག་
 ལ་སྟོན་པ་དུ་མར་སྐྱེའོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
 ཡང་། བྱ་རྗེས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དགོས་
 བས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མེད་བར་ཐལ། རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཨ་ལྷུས།
 དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཏུ་ཁ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་བ་བརྒྱད་རྣམས་བཟོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
 གྱི་ངོ་བོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱད་
 རྣམས་ཉེ་ཞེས་བསམ་བསམ་ལོ། །འབྲོམ་སོགས་ནི། [།རྟོང་བཅན་ནམ་ཤོང་ལ།] བཟོད་པ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྗེས་གཅིས་སུ་སྐྱེའོ། །ཞེ་ན། ཚོས་
 བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་ཚོས་ཅན། དུས་སྤྱི་མེད་བར་ཐལ། རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་སུ། ཏུ་ཁ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་
 བ། ཏུ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཏུ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་

དང། དུལ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལོ། །ཞེས་
སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སྲུང་དུ་གྲུང་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་པས་
བསམ་ལོ། །

འབྲེལ་སོགས་ནི། ཚོས་བཅོད་ཚོས་ཤེས། རྗེས་བཅོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་
རྗེས་བཞིའོ། །ཞེ་ན། ཚོས་བཅོད་བཞི་ཚོས་ཅན། རིམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྗེས་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱད་
བ་ལ་གྲུང་སེམས་རྣམས་ལ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
སྐྱད་ཅིག་མ་དགུ་བ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགོག་པར་ལྟང་
བར་འགྲུང་བས་སོ། །ཞེས་པས་བསམ་ལོ། །ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི། ལམ་ལ་
རྗེས་ཤེས་མཐོང་བེན་སྐྱོམ་གྱི། གསར་རྟོགས་མེད་པས་མཐོང་ལམ་མིན་ནོ། །དེས་
ན་སྐྱད་ཅིག་བཅོ་ལྔའོ། །ཞེ་ན། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཤེས་ཚོས་ཅན།
མཐོང་ལམ་མིན་པར་ཐལ། གསར་རྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
མཚུངས་ལ། འདོད་ན། སྐྱད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་སྐྱེ་བ་ཉམས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་པའི་ཕྱགས། གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དབྱེ་མའི་ཕྱགས་སོ། །ཞེ་ན།
འཕགས་པའི་ཉི་མའི་འགྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཕྱགས་སུ་ཐལ། མཐོང་ལམ་
སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་
ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞེས་པས་སོ། །བལྟ་བ་ཚོས་ཅན། དབྱེ་མའི་ཕྱགས་སུ་ཐལ། མཐོང་
ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་གཅིག་ཁོ་ན་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྒྱམས་ཉེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

འགྲུང་རྒྱུ་། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལྡན་པའི་མཉམས་ཅམ་པ་ལ་བརྟུ་བྱུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
དབྱེ་མ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་
བཤད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་མཚོག་ཚེན་པོའི་རྗེས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། གང་
ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བཟང་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ནི་ལོ་
ཀ་ལས། །འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་པ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅི་མ་མེད། །འཛིན་པ་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེའང་སྐྱུག་བདེན་མཛོན་སྐྱུམ་དུ་མཐོང་བའི་
ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་དུམ་ཁའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ཚོས་བཟོད། དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་
སྤང་གིས་དག་བརྟོགས་པ་ཚོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
རྒྱུར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། རྗེས་བཟོད་དོ། །དེ་ངེས་པར་འཛིན་པ་
རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལའང་རྒྱུར་ཉེ། རྟོག་ཅིག་བརྟུ་བྱུག་གི་
ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ལ། རྗེས་བཟོད་
རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །

རྒྱུ་བརྟུས་སུ། གང་གིས་དུམ་ཁ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བ། དུམ་ཁ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུམ་ཁ་ཚོས་ཤེས་པ་
གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་ཐོབ་པ་མཛོན་
སྐྱུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དུམ་ཁ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། དུམ་
ཁ་ཚོས་ཤེས་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ། དུམ་ཁ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།

དུལ་ཁ་ཚོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་སོ་
 སོ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལོ། །དུལ་ཁ་རྗེས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དེ་
 དེས་བར་འཛིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བཟོད་པ་དང་
 ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། ཚོས་མཚོག་
 ཚེན་པོའི་རྗེས་ལ་སྐྱབ་བདེན་ཉག་མི་ཉག་གི་སྟོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ཚོས་བཟོད།
 ཉག་མི་ཉག་གི་སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད། དུལ་དང་དུལ་ཁ་མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་ཡང་ཡིན་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདྲ་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་གོམས་པ་ཤིས་ཚུང་ཞིང་དེའི་སྐྱིབ་པ་མ་
 སྤངས་པས་དུལ་དང་དུལ་ཁ་མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་
 འོ། །ཨ་མུས། གོམས་པ་སྤུལ་དུ་སྐྱིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ་མ་ཡིན། སོ་སོར་སྤང་བ་དང་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དག་གིས་བཟོད་པས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་དུལ་དང་དུལ་ཁ་མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ཚོས་ཤེས། དེ་
 བས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་སྟོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་རྗེས་བཟོད། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོས་བྲལ་
 དུ་རྟོགས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞུགས་ཉག་མ་
 ཡིན་མི་ཉག་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་འཕགས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་
 སོ། །ཨ་མུ་འི། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པར་བཞེད་འོ། །དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་ལྷུ་འི།
 དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་གྱི། བ་སྐྱད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་
 རྟོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྟེ། དུལ་ཁ་འི། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་

བརྒྱད་སྐངས་པའི་དལ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཟེར་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་དག་གྲང་མཉམ་གཞག་
དང་རྗེས་ཐོབ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། བྱམས་སོགས་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ལོ། །ཨ་
རྒྱལ་དུལ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་སོགས་གྲང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཟུ་བུ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། འབྲེལ་ཚན་ལས། ས་དང་
པོའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བ་དང་། སངས་
རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འདི་ས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟན་
བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
ལ། སྐང་བྱ་སྐྱོང་ཚུལ་ལས། དེས་བ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་བཟུ་བུ་གསྟེ། དཔེར་ན། སྐོམ་
ལམ་བཞིན་ལོ། །

ཐུབ་དགོངས་སུ། དུལ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་
མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དུལ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ནི། སྐོམ་པའི་
ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་
སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་
ལམ་སྟེ། མ་རིག་བ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ་མ་
མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཙཱོ་པོའོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་
ཚེད་དུ་ཤོ། །འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་
བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅད་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དུལ་ཁ་ཚོས་

མཚུངས་པས་སྐད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འཛིན་པ་མེད་ན། མངོན་སུམ་
དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་མ་སྙད་མི་འབྲང་དོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་
རྣམ་གྲོལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དུས་ན་ཚོས་བཟོད་ཀྱང་འཛིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཀུན་བཅུས་སྟེ།
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཅན་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་གིས་མ་ཐེན་པའི་
རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཏུན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིར་མི་སྟོན་པའི་རྟགས་
རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རིམ་གྱིས་སྤོང་པར་
ཐལ། །མཐོང་ལམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྲིར། །འདོད་ན། སྤོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་
ལས། །མཐོང་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་གྲིམས་
བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། །ཐེ་ཚོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །གཅིག་ཅར་སྤངས་
ཏེ་འབགས་པའི་བདེན་མཐོང་བ། །དེ་བས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་
གསུངས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཉེན་པོ་རེ་རེ་སྐྱེས་པ་ན།
དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤང་བུ་མ་ལུས་པ་
གཅིག་ཅར་སྤོང་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། སྤོང་བ་
དང་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དུས་གཅིག་ཅར་སྤོང་
བའི་སྲིར། འདོད་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
དང་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཅན། ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྲུ་ཐལ།
 མཐོང་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེ་ན། རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཉལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། སྤང་བྱ་བཞིན། སྤྱིར་ཟེར་ན། མ་དེས་ཉེ། དེས་ན། ཚོས་མཚོག་འབྲིང་
 ལ་འང་ཐལ་བས་སོ། །ལྟ་བུ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཚོས་ཅན། སྐོམ་ལམ་དུ་ཐལ།
 ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཉེ།
 དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འང་ཐལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ་
 མས་དག་པའི་ཆ་གསལ་དུ་རྟོགས་ཉེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། དེ་དག་གིས་
 སྟོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་དེ་ལ་འང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མིན་པར་
 ཐལ། དུལ་ཚོས་ཅན་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཉལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་དུལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པས་སོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཉེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

སྤྲུལ་ལས། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དུལ་ནི། གཉིས་ཉེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁོ་ལོ་དང་། ལྷན་གྱི་ནི། དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་
 རྩེ་བྲག་གིས་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། བཏུ་བྱལ་ལ་སོགས་པར་
 སྤྱོད། །ཞེས་འདོད་དེ། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ན། མཐོང་བའི་ལམ་དུས་རྗེས་སྤྱིར་
 ཅིག་ཐོགས་ཤེ་ན། འདི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བཅོམ་འགྲུས་དང་དང་
 པའི་རྗེས་སྲུ་འབྲངས་པས་ན། གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། [།ལོ་ལྷན་གྱི་ཉེ་དང་
 བཏུ་བྱལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་དང་བཞི་སོགས་ལ་ལྷན་མེད་པས་འཐད་པ་དགལ།] །ཞེས་པ་

དང་མ་ཐུན་པར་སྒྲུང་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
རྣམས་བཅད་ལ་མཐོང་སྤང་ས་པོན་དང་བཅས་པས་དག་པས་འདྲིགས་པ་ལྟ་དང་
བལ་ཉ། མདོ་ལས། ས་ཐོབ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་འདྲིགས་པ་ལྟ་དང་བལ། །འཚོ་འཆད་
དང་འཆི་དང་མི་བསྐྱུགས་ངན་འགོ་དང་། །འཁོར་གྱི་འདྲིགས་བལ་དེ་ལ་བག་ཆེད་
རྣམས་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བདེ་ལ་བདག་གི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡོངས་
གཙོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། དགའ་བ་དགུ་དང་། ལྷོན་ལམ་དང་
འབད་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་དང་། རྣམས་པར་དག་པ་བརྒྱད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བཞི།
སྤང་བ་བརྒྱད། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག །ལས་སོ་གཉིས། ལྷོ་བས་བཅུ། མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་ཚུབ་ཏུ་
བགྲོད་བའི་གོ་སྐབས་སུ་བལྟལ་གང་ཞིག་སྐྱོམ་སྤང་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལོ། །ལོ་ཀ་
པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད།
གང་ཞིག་སྐྱོམ་སྤང་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་
གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་རྒྱན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི།
འདིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོལ་བར་བྱེད་པས་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི། བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་བཅོལ་བར་བྱ་བས་ན། ལམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་གྱིས། ལོ་
ཀའི་སྐྱོམ་ལམ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་བདེན་
བཞི་ཤེས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་དགུར་བཞེད་དོ། །འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་

གཉེས་སོ། །

དེ་གཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། དགག་བཞག་སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་རྒྱ་
ན་རེ། ཟག་བཅས་སྒྲོར་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་བཟོན་པ་གསུམ་ན་མོས་པ་
གསུམ། ཚོས་མཚོག་རྒྱུ་དུ་ན་བསྟོ་བ། འབྲིང་ན་ཡི་རང་ཡོད་ཅེསོ། །སྲི་མེད་བཤེས་
གཉེན་ནི། མོས་པ་གསུམ་སྒྲོར་ལམ་དུ་བཞེད་དོ། །འོ་ན། སྒྲོར་ལམ་ན་ཚོས་ཅན།
བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་གྲེད་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། གཉེས་དོན་མོས་པ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུབ་པ་ཡོད་
དེ། དེམ་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་ནས། རང་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཡུམ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་
གྲེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། མོས་པ། ས་གཉེས་པ་གསུམ་པ་བཞེ་པས་བསྐྱུས། བསྟོ་བ་ལྟ་
པ་དུག་པ་བདུན་པས་བསྐྱུས། རེས་སུ་ཡི་རང་བརྒྱད་པ་དགུ་པས་བསྐྱུས་སོ། །སྐྱབ་
པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ནི། ས་བརྟུ་པས་བསྐྱུས་སོ། །ཞེ་ན། ས་བཞེ་པ་ན་ཚོས་ཅན། གཞན་
དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུབ་པ་
ཡོད་དེ། འཕགས་པས། གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན། ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། །རྣམ་ཀུན་དོན་
ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ས་བདུན་མན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་
བཤད་པས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། ས་བརྟུ་པས་

བསྐྱུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་མན་ཆད་ནའང་ཡོད་པའི་སྲིད། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 གཉེན་པོ་རྩེད་རྩེད་རྩེད་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་བས་
 སོ། །སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ཡང་ས་གཉིས་པ་སོགས་ན་ཡོད་དེ། རྒྱད་པར་ལྔ་པོ་ཡོད་
 བས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཟག་མེད། མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཞེས་
 སམ། ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ཟག་མེད། མན་ཆད་ཟག་བཅས་སོ། །ཞེ་ན། མོས་བསྐྱོ་
 ཡི་རང་གསུམ་ཚོས་ཅན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དམ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་པར་
 ཐལ། སྐྱོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
 སྐྱོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དག་པ་ལོ་ཀ་བ་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་
 བས་བསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི། ཟག་པ་འབྱུང་དུ་རྩེད་མི་རུང་ངམ། རང་ལས་བྱུང་བའི་
 ཟག་པ་སྤང་ལུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཛོག་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 མོས་བསྐྱོ་ཡི་རང་གསུམ་ཟག་བཅས་མིན་པར་འགྲུང་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅེས་པ། ཟག་པའི་སྐོ་རྒྱུག་དང་
 འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། འདོད་པ་སྲིད་པ་མ་རིག་པ་ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་
 དང་། ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱིས་འཛོག་པ་ལ། འདིར་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱས་ན། ཟག་བཅས་ཀྱང་ཟག་མེད་དུ་འགྲུང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཆད་
 དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བ་ལ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་འགྲུང། །ཞེས་
 བ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མི་སྤོང་བས་ཟག་མེད་
 ཀྱང་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་དང་མཐུན་ཏེ། སྐྱོམ་ལམ་གཞིར་བྱས་
 ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དང་པོ་

ཟག་བཅས། གཉིས་པ་ཟག་མེད་དེ། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་བྲམ་པ་
 གཙོ་ཐོང་གྲུང་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་བཅས་ཚོས་བསྟོ་ཡི་རང་གསུམ་དག་པ་ལོ་ཀ་
 པར་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་དང་ཚོས་བཤེས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས། ཚོས་
 པ་དགུ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོམ་ལམ་དགུའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་དེ། བསྟོ་བ་ཡི་རང་ཡང་དེ་
 དག་ན་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས་ནི། བདག་ཏུ་རྒྱལ་གྱི་ས་བོན་པ་
 ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རང་གི་དོན་གྱི་ཚོས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། སོ་སྐྱེ་
 ལ་རང་གི་དོན་གྱི་ཚོས་པ། ས་དང་ཐོང་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་གཉིས་
 དོན་ཚོས་པ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཚད་ན་གཞན་དོན་ཚོས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཟག་
 མེད་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། ལྷུ་བ་སྟོམ་ལམ། རྣམ་
 མོལ་ལམ་ནི། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་སྟེ། སྤང་བུའི་དབྱེ་བས་ཆེ་འབྲིང་དགུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་ཟག་པའི་ས་བོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་
 འཛོག་གས། མངོན་གྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཛོག། །དང་པོ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞག་གྲང་
 ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞག་གིས་ཟེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཟག་
 མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ལྷི་ར་ཟག་པའི་ས་བོན་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན། ཟག་བཅས་
 སུ་འགྲུང་ཡང་མཉམ་གཞག་ཟག་པའི་ས་བོན་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་ཀོ། །འདིར་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་མངོན་གྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཛོག་མོད། རྗེས་ཐོབ་སྟོན་དུ་ཆེ་
 སྟེ། ཤེས་སྐྱིབ་མངོན་འགྲུང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། རང་
 དོན་ཚོས་པ་ཚོས་ཅན། དག་པ་ལོ་ཀ་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྷི་ར་པའི་ལམ་ན་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ལོ་ཀ་པར་བཤད་པ་ནི། ལུགས་གཞན་ཡིན་
 གྱི། འདིར་མི་གཞོན་དོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ། སློམ་ལམ་
 ལྷུང་དུ་ཚོས་ཅན། སྐྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དོན་
 མོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་
 བློ། གང་གིས་རང་གི་དོན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན། སྐབས་དེ་ཚོས་ཅན། བདག་
 གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །འདོད་ན། སར་ཞུགས་པ་ལ་བྱང་ལྷུབ་གྱི། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པར་
 བརྗོད། །ཚོས་རྣམས་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་
 དོ། །ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །ཞེ་ན། བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་། སློམ་
 ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། སློམ་ལམ་མིན་པར་ཐལ། སློམ་སྐྱང་གི་
 གཉེན་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་
 བོ། །བཏགས་པ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། ཨ་རྒྱལ། ཇི་སྐད་བརྟན་པའི་
 སློམ་པའི་ལམ་གྱིས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི། སྐྱང་བྱ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ།
 རྣམ་པར་དག་པ་ལིན་ཏུ་བ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་བ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ལྷུབ་ཏུ་བཞོན་
 པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་ལུང་གང་ཞིག་སློམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རང་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྫོགས་པས་ན། མི་སློབ་པ། སློབ་ལམ་གྱིས་བཅའ་བར་བྱ་
 བས་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་མ་

ལྷན་པ་གྲུང་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། མི་སྐོབ་པའི་ཚོས་
 བཅུའོ། །དོན་རྒྱ་ལྷ་གྲུའི་ཉིང་རེ་འཇིན་སྐོམ་སྤང་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུང་དུ་སྐོར་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ།
 སྐོར་པའི་ལམ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་གཉིས་སོ། །སྐོར་པའི་ལམ་ནི། ལུ་ལ་སྐྱིབ་
 བས་མི་སྤྲེད་ཅིང་པར་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཤེགས་པ་སྟེ། སྐོམ་སྤང་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུང་
 དུ་སལ་ཆེར་སྐོར་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །བར་ཚད་མེད་ལམ་ནི། སྤང་བྱ་བྱེད་པར་སྐོར་བ།
 ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་དངོས་རྒྱུར་གྲུང་པའོ། །ཨ་རྒྱུས། འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་
 བར་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་བརྗོད་པར་གྲུའོ། །ཞེས་བཤད་པའང་
 ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་འདིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཚོལ་བས་ལམ། མི་རིགས་པ་དང་ཉོན་
 མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། རྟགས་འཇིན་ལ་སོགས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུང་པའི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ། རྟག་པ་ངེས་པར་
 འགྲུང་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་ངེས་འབྱེན་འོ། །

བཞི་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདེན་བཞི་ལ་ཚོས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། དུཅུང་ཁ་ལ་
 སོགས་རེ་རེའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྐོན་མེད་དེ། འཁོར་བ་
 འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་ལ་དུཅུང་ ཁ་ཚོས་སུ་ཡོད་པས་ཚོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་
 སོ། །དགོས་པ། དུཅུང་ ཁའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་མི་རྟག་པའང་དུཅུང་ ཁར་རྟོགས་པ་
 དང་། མི་རྟག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། ལམ་སོགས་ཀྱང་དེར་དོགས་པར་འགྲུང་
 བས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཡང་ཚོགས་སྐོར་གཉིས་ལམ་བདེན་མིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱོ་
 མར། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པ་མ་ཚང་བས་སོ། །ཞེ་ན།
 མཚན་ཉིད་པ་མིན་མོད། རྗེས་མ་ཕུན་པར་མི་འགའ་བས་འདིར་བཤད་དོ། །ཁ་

ཅིག །མཐོང་སྐོམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་ལམ་ལམ་བདེན་མིན་ཉེ། དག་གསལ་གཉེན་པོ་མ་
 ཚང་བས་སོ། །ཞེན་ དེ་ནི། གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྐད་དེ། གཉེན་པོ་ལ།
 རྒྱུ་བར་སུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ། རོས་བསམ་གྱིས་ཟག་བཅས་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་
 ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ། སྒྲོར་བ་དང་བར་ཚད་མེད་པའི་
 ལམ་སོ། །རྟོན་གཉེན་པོ། རྒྱུ་ལོ་ལམ་དང་། ཟག་བསྐྱང་པའི་གཉེན་པོ། ལམ་དེ་
 ལས་གོང་མ་ཉོན་མོངས་གཞན་སྒྲོང་བ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། བཞི་ཡོད་ཅིང་།
 གཞན་ཡང་སྲ་མའི་རྒྱུ་ལོ་ལམ་སྐྱི་མའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དུ་འགྱུར་ཉེ། ཨ་
 ལྷས། གཉེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བ་རྒྱུས་ཀྱང་སོ་སོར་བར་ཚད་
 མེད་པ་དང་རྒྱུ་བར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བ་ཟ་མ་ནི། རྒྱུ་
 བར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་དུམ་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་འབྲུང་། རྒྱུ་བྱུར་གི་
 འབྲས་བུ་འགོག་པ། རྒྱ་ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་གདམས་པ།
 ཇི་ལྟར་གདམས་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་དང་སྦྱེ་བའི་གནས་
 གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྒྱུས་དུམ་ལ། ཁ་གསུམ་གྱིས་དུམ་ལ། ཁ་བས་ན། དུམ་ལའི་བདེན་པ་
 ལའོ། །གཉེས་པ་ནི། ཟག་བཅས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་འབྲུང་གི་འབྲས་བུར་
 འབྲུང་བ་དུམ་ལའི་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་གཉེས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་དག་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་
 ངོ་བོར་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་དབྱེད་མེད་དོ། །ཞེས་འདོམས་སོ། །མཛད་ནི། གཞུགས་
 སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། ། [.....དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་པ་བླ་མའི་

བྱས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་རྗེ་ལྷུང་གེར་གྱིན་ལ་བཙུག་པར་བཙུགས་ན་
བཙུག་ཞེས་བརྗོད་པར་བསྐྱེ་ཞེས་ཞུས་ལན་སྟེ། འདི་ནས་ཆེས་ལ་གདམས་པའི་བར་དུ་ཤོ། ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱེད་པ་ལེ་ལས་ལྷན་པ་དུམ་ཁའི་རྩལ་ལྷུང་གིས་ཀྱུན་འབྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཤེས་
ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ལའོ། །རྗེ་ལྷུང་ན། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཟག་
བཙས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུམ་ཁའི་རྩལ་ལྷུང་གིས་ཀྱུན་འབྱུང་དག་ཅོ་བོ་མ་མི་
དད་དེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཉེ། དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཀྱུན་འབྱུང་ཅི། དུམ་ཁའི་ཀྱུན་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་། དུམ་ཁའི་འགོག་པ་
དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་
སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པའོ། །མདོ་ཅི།
གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
མཚོང་རོ། །གཟུགས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་ནལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཚོང་རོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་
ཟག་པ་དང་བཙས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགག་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལའོ། །རྗེ་
ལྷུང་ན། སྟོང་བ་ཉིད་འགོག་བདེན་དེ། རོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་
དང་། འགག་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤང་ཡོད་ཉམས་པ་དང་སྤང་མེད་འཕེལ་བ་
དང་། སོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་འགོག་བདེན་དེ་ལ་

མི། རོན་དམ་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་གཟུགས་མེད་དོ། །ནས་ཀྱི་སྐྱས་
 བསྐྱས་པ་ཚོར་བ་སོགས་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཡང་
 གིས་བསྐྱས་པ་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ནས་བྱང་གི་ཚོས་མ་རིག་པ་འགག་པ་
 མེད་དོ། །ཡང་གིས་བསྐྱས་པ་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྟོགས་པ་སོ་སངས་
 རྒྱས་མེད་དོ། །ཤར་གི་སྐྱས་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་མེད་དོ། །རྟོགས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །བར་དུ་ཡང་ཞེས་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་བསྐྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་
 པའོ། །མདོ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། འཕེལ་བ་མ་ཡིན། འགྲིབ་པ་མ་ཡིན།
 འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་མ་ཡིན། གང་ཡང་འདི་འདྲ་བ་
 དེ་ལ་ནི། གཟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ལྷ་དར་
 ལས་འདས་པའི་རྒྱང་ལྷུང་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པས་ལམ་བཤེན་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་དང་། རིགས་སྐྱབ་དང་། དེས་འབྲིན་ལ་འདོམས་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་དམ་པར་ལམ་སྤྱིན་སོགས་དང་བདག་ཉིད་རང་གི་རོ་
 བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ལམ་སྤྱིན་སོགས་ལ་བདག་ཉིད་དམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལྡན་པ་དང་
 མི་ལྡན་པ་སྟེ། བཙུན་མི་བཙུན་དུ་མི་དམིགས་པར་སྐྱབ་ཅེས་བསྟན་འོ། །མདོ་ནི།
 སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལ་བཙུན་ཞེས་བྱ་བའས། མི་བཙུན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་
 རེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་སྟོར་བ་སོ་དང་སྐྱར་ས་
 གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནང་སྟོར་བ་སོ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། སྤྱི་སྐྱར་ས་
 རིགས་སྐྱབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་པན་ཚུན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྟོར་བ་

དང་མི་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་ནོ། །སོགས་པ་ནང་
 སྐྱོར་བ་པོ་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ནི། ཡི་སྐྱར་ས་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སྐྱོར་མི་
 སྐྱོར་གྱི་སྐྱོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པའོ། །སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་འཆད་པ་ནི། འཕགས་པས་དངས་པའི་མདོ་མ་མཚོང་བར་མཚོན་
 བོ། །མདོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་འགྲུང་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་འང་སྐྱར་དོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དོན་དམ་པར་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་མཐའ་འཁོར་
 པ་ནས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལྷང་འདས་སུ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། སྐྱོར་མི་སྐྱོར་རལ།
 དེས་འབྲིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྐྱོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །མདོ་ནི།
 སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གོང་གི་དང་གིས།
 ཞེས་སྟོན་པ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་ཞེས་པ་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་ནི། དེ་ལྟར་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྐྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་།

དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱབས་
 གསུམ་གྱི་དོ་བོ། ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གཞག་པ། དོན་དམ་དུ་སྐྱབས་
 གཅིག་དུ་བསྟན་པ། དཀོན་མཚོག་གི་སྐྱ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་
 བོ། རྒྱད་ལྷ་མ་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་
 རྣམ་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་
 ལམ་སྟོན་པ། །མཁུན་བཅའི་རལ་གྱི་རྩི་རྩི་མཚོག་བསྐྱམས་དུམ་འའི་སྐྱ་གུ་གཅོད་

མཛད་ཅིང་། །སྤྲོ་ཚོགས་ལྷ་ཐེགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཚོམ་ཅིག་པ་འདིག་མཛད་དེ་ལ་
 འདུད། །ཅེས་པ་འདིས་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཚོས་སྤྱོད་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐོག་མར་སྤྱོད་པ། དབུས་སྤྱ་གནས་པ། མཐར་
 འདིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ལྷན་སྤྱོད་པ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྣམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 དུ་རྟོགས་པ་མཐའུ་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐའུ་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
 པའི་དོན་དུ་འདིག་མེད་ཡོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི། བཅེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 མཐའུ་བཅེས་དུལྟ་ཁའི་སྤྱ་གུ་གཙོད་པས། རལ་གྱི་དང་། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་མཐོང་སྤང་ནགས་ཐེགས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཅིག་པ་ལྷ་བྱ་འདིག་པར་བྱེད་
 པས། རོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་སྟེ། ལུས་པའོ། །

དེ་དག་ལས། དང་པོ་གསུམ་མམ་བཞི་ནི། རང་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་མམ་
 གཉིས་ནི། གཞན་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་
 གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐའུ་དང་བཅེ་དང་ལུས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་
 པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ནི། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་
 ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུ། །བརྟག་པར་མི་ལུས་དེས་ཚོག་དང་བྲལ་
 སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །འི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཟེར་སྤང་ལྷན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་
 ཚགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཛོམས་མཛད་དམ་ཚོས་ཉི་མ་དེ་ལ་

འདུད། །ཅེས་པ་འདིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ། འགོག་
བདེན་ནི། ལུ་བཞིར་བརྟག་མི་རྣམས་པས་རྟོག་གའི་ཡུལ་མིན་པའི་སྲིར་དང་། དེས་
ཚིག་སོགས་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོར་དང་གི་
རིག་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིར་བསམ་དུ་མེད་པའོ། །

ཞི་བ་ལ་གཉིས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་
པའོ། །དེའི་རྒྱ་རྩ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ལས་
བདེན་ནི། ཉི་མ་དང་ཚོས་མ་སྟན་ཏེ། ཉེ་ཉོན་གྱི་རི་མ་མེད་པས་དག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་
སྣང་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་དང་། དེ་ལོན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པས་གཉེན་པོར་མ་སྟན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བདེན་ནི།
གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། སྲི་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ལས་བདེན་
ནི། གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་
ལ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྲོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་
བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགེ་འདུན་ནི། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་
མོངས་རོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་
རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ལྷགས་གཟིགས་པ་སྦྱིབ་
པ་མེད་པའི་སློང་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་འདིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་
འདུན་བསྟན་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་

གདོད་ནས་རོ་སོ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྲིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་གཉིས་མེད་
 པའི་མཐའ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རྗེས་ལྟ་བུ་མཐའ་བའོ། །འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིང་སོ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་རྗེས་སྟེད་པ་མཐའ་བ་
 བ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཐའ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ།
 ཡེ་ཤེས་དང་སོ་ཚགས་པའི་སྐྱབ་པ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྐྱབ་པ་
 མེད་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་
 གུང་པའམ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སྐྱོབ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དམན་
 པའི་སྐྱབ་པ་མེད་པའོ། །

དང་སོ་གསུམ་ནི། རིག་པ། བྱི་མ་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རི་བཞིན་
 རི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་སྲིང་། །སྟོན་ལྟ་སྲིང་མི་སྟོག་པའི་
 ཚོགས། །སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཐེག་དམན་གྱི་དགོ་འདུན་ནི།
 གཞན་ལན་གྱི་བསམ་པ་མ་དག་པས་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་མིན་པའི་སྲིང་མ་སྟོས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོན་དཔོན་གྱིས། །ཐེག་གསུམ་པ་དང་བྱེད་
 གསུམ་ལ། །ཚོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གང་ཟག་
 དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཚོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་བཞག་གོ། །ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། ཚོས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཚོས་པའི་དབང་གིས་
 ཚོས། དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། དགོ་

འདུན་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སུ་
 བཞག་སྟེ། གང་ཟག་དེ་དག་བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པའི། སྤང་བྱིང་སྐྱབས་པའི་ཚོས་
 ཅན་བྱིང་། མེད་བྱིང་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་བྱིང་། །ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་
 པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་
 ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །སྐྱབ་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཅན་བྱིང་། །ཚོགས་
 །ཡང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་བྱིང་། །ཞེས་ཏེ། ལུང་གི་ཚོས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིང་དང་།
 རྟོགས་པའི་ཚོས་ལམ་བདེན་ནི། འདུས་བྱས་སྐྱབས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱིང་དང་། འགོག་
 བདེན་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིང་དང་། དགོ་འདུན་རང་ཉིད་
 འཛིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱབས་ཚོལ་བའི་བྱིང་དེ་དག་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མིན་
 རོ། །སྐྱབ་པ་ནི། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མངའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཡུང་དེ་ཐོབ་
 པས་མཐར་ཐིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིང་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ་ནི། འགྲུང་བ་དགོན་བྱིང་བྱི་མེད་བྱིང་། །མ་སྐྱུ་ལྟན་བྱིང་དང་ལོ་
 ཀ་ཡི། །རྒྱན་གྱུར་བྱིང་དང་མཚོག་ཉིད་བྱིང་། །འགྲུང་བ་མེད་བྱིང་དགོན་མཚོག་
 ཉིད། །ཅེས་ཏེ། ཚོས་དུག་གིས། དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་མཚུངས་
 པར་བརྗོད་དེ། དགོན་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མ་སྐྱུ་དང་ལྟན་པ་
 དང་། བསམ་པ་དགོ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་བཙུགས་མ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་དང་། ལྷོད་སྤྲོད་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་དུག་གོ། །དེ་ནམས་རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གིའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོའི་རང་བཞིན། བྱད་པར། བཅ་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ལས་རིག་བྱ། །དེ་ལས་རྣམ་པ་
 ཀུན་མཁུན་པན་དང་བདེ་བྱེད་དཀའ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད། །དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཀུན་
 གྱིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉག་ཏུ་ལྷན། །བར་དང་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྐྱོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱབས་འགྲོ་འདི་མཚོག་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་འདོད་པས་སྐྱབས་སུ་ཁས་
 ལེན་པ་ནི། རོ་བོའོ། །དེའང་རྒྱ་སྟོང་རྗེ་ལས་བྱུང་བས། དེ་ནི་རྒྱའོ། །དེ་ལས་རྣམ་
 མཁུན་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བྱེད་ཅིང་དཀའ་
 སྐྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བ་ནི། བྱེད་ལས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ནི། ལྷན་པའོ། །རགས་པ་བར་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 སྤ་བ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱག་གིས་སྐྱབས་འགྲོའི་
 རང་བཞིན་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཐེལ་གཞོན་པར། །དབྱེ་བའི་
 རང་བཞིན་དོན་རྣམ་བཞི་ཡི་བྱད་པར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཚོག་སྤིར་དཀོན་མཚོག་
 སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་
 ཏེ། འདིས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཁས་ལེན་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་དོན་དང་།
 ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་གྱིས་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་
 དང་། ཐེག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྷན། །གང་ཞིག་སྐྱ་རན་འདས་ལ་
 འཁོར་ཞིང་རོ་གཅིག་པ། །དེ་འདྲའི་སྐྱོ་ལྷན་དེ་འདིར་ཀུན་འགྲོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་

ཉེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་འགྲོ། ཐེག་པ་
 གསུམ་ལ་མཁས་པ་ཐེག་པ་ཀུན་འགྲོ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་
 འགྲོ། འཁོར་འདས་རོ་གཅིག་པ་མུང་འདས་ཀུན་འགྲོ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གང་ཞིག་དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་རྩལ་མཚོག་དོན་གཉེར། །གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 དཀའ་བ་ཡང་དག་སྟོང། །གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་
 འབྱུང། །སློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཚོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཉེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་
 དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སློན་ལམ་གྱི་བྱང་པར། སྐྱོ་བ་མེད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་བ་སྐྱབ་པའི་
 བྱང་པར། སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་པར་ཉེ། དེས་ཁས་
 ལེན་པའི་བྱང་པར་བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་སུ་ལེགས་པར་སྐྱེས་
 པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མི་གཅོད་པ་དང་། རློན་པོ་
 ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་སྤང་ཆེན་སྲིད་གསུམ་ལྷ་མ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་
 དང་། །དུལ་ཁ་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་སློ་མཚོག་བདེ་བ་དང་། །ཚོས་མང་སྤང་པོ་
 མཚོག་རབ་རྟག་པའི་སྐྱ་སྤེ་དགེ་བའི་ཚོགས། །བག་ཆགས་ལྡོག་ཅིང་སྲིད་དང་ཞི་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་ཉེ། དེ་ལ་ཚོས་འདི་ལ་མོས་པའི་དུས་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་དུས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་རྣམས་སུ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཚོས་སྐྱ་ནི། ཚོས་མཐའ་ཡས་
 པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚོས་མང་སྤང་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་རབ་

ཟད་མི་ཤེས་པས་རྟག་པ། ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི།
སྐྱེ་དང་། བག་ཆགས་སྒྲོག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི།
རྟོགས་པའི་དོན་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷོ་ལྷན་ཉན་ཐོས་ཚོགས་བཅས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དོན་ཆེན་
དང་། །མཐའ་ཡས་རྟག་རྒྱུན་མི་འཆད་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ན། །དགེ་བ་
དེ་ཡང་ལོ་ཀ་ལོ་ཀ་མ་ཡིན་ཡོངས་སྤྲིན་གྱེད། །དབང་འབྱོར་རྟེན་བ་དེ་ནི་ལུང་པོ་ཞི་
བས་ཟད་མི་ཤེས། །ཞེས་ཏེ། ལོ་ཀ་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པས་
དོན་ཆེ་བ། ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་གྱེད་པས་ཆད་མེད་པ། དབང་འབྱོར་བས་ཟད་མི་
ཤེས་པ་སྟེ། བཞིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷོ་བས་སུ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ཏེ། །དེ་ནི་ཆད་མེད་
ཡོན་ཏན་ཚོགས་འཕེལ་འགྲུང། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་བས་
བྱེད། །མཚུངས་མེད་འཕགས་ཆེན་ཚོས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གྱེད། །ཅེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་
དཔག་མེད་འཕེལ་བ་རང་དོན། བསམ་བ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིང་རྗེས་བྱེད་པ་དང་། ལྷོར་བ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་གྱེད་པ་གཞན་དོན་ཏེ། དེ་གཉིས་པའོ་ཡོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དུལ་གང་ལ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དང་། དུས་
ཇི་ཅུས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལྷ་དོན་དང་། བན་ཡོན་ནོ། །དང་མོ་
སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་པས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
ཞིང་། །བྱེད་པར་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། མཚོན་ལས། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་གྱེད་པའི་

ཚོས། །མི་སྟོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །སྲུང་ན་འདས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་
 ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དུལ་པ་འདིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ལ་དད་པས་འགྲོ་སྟེ། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། །འདིགས་པས་ཉེན་པའི་མི་
 རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །སྟོན་ཤིང་སོགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་
 སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྲུར་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །དུལ་ཁ་ཀུན་
 ལས་མི་གོལ་ཏེ། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་
 །སྐྱབས་སོང་། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །དུལ་ཁ་ཀུན་ལ་གོལ་བར་འགྲུབ། །ཞེས་
 པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལམ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་གྲུར་ཅིང་། །རྒྱལ་
 སྲས་རྣམས་གྱི་སྟོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཚུབ་སྐྱ་ན་མེད་ལ་དད་གྲུར་ནས། །སྐྱེས་
 བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུར་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། །སྟོན་པ་དང་། །ལམ་དང་། །ལམ་ལ་ནན་ཏན་
 བྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་རང་གི་སྟོབ་བུའི་འབྲས་བུར་དམ་
 འཆའོ། །དེའང་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུར་འདིན་པ་
 རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ། །རང་ལ་འབྱུང་འགྲུར་ལ་འབྲས་བུར་འདིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
 འགྲོའོ། །བཞི་པ་ནི། །ཉན་སྟོས་ཇི་སྟིང་འཚོའི་བར་དུ་འགྲོ་ལ། །ཐེག་ཆེན་ནི། །བྱང་ཚུབ་
 ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་འགྲོའོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ལུན་མོང་གི་དང་། །སོ་སའི་བསྐྱབ་བུའོ། །དང་པོ་ནི། །སྐྱེས་
 བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ། །དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ། །ཚུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་།
 ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་སྟེ། །བཞེད་མ། །དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱམས་པ།

སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་བརྟེན་གྱི་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་ལ་བརྟེན་གྱི་སྦྱོར་པ་ཅི་རུས་
 ལྷུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་
 འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ཀམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་
 སོང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་ཚོལ་ན། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་
 སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་བས། །སྦྱེགས་ཅན་ལ་སྐྱབས་མི་
 གྲ། །ཞེས་པ་དང་། །སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །དགེ་བསྟེན་དུ་ནི་དམ་བཅས་
 བས། །སྐྱབས་གསུམ་པོ་རྣམས་བསྐྱུང་བར་གྲ། །སྦྱེགས་གཞན་ལ་གྲུས་པ་
 དང་། །སྐྱབས་མཚོད་པ་རྣམས་མི་གྲ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །རྒྱས་པར་དེ་དང་།
 །བྲག་ལྷུ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། །དད་པའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བལྟོ། །

དུག་པ་ལ། །སྐྱུ་མོང་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ། །རྒྱ་དང་འབྲས་གྲ། །བརྟན་མི་
 །བརྟན། །གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་སྐྱབས་གི་སྐྱབས་འགོའོ། །དང་པོ་ནི། །ཉན་རང་སོགས་
 །གྱི་སྐྱུ་མོང་ག། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །བཤད་ཟིན་
 །ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། །དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི། །བརྟན་
 །པ། །གཞན་ནི། །མི་བརྟན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། །འཇིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྦྱོར་གྱི་ནི་
 །གནས་སྐྱབས་གྱི། །དེས་འབྱུང་གི་ནི་མཐར་སྐྱབས་གི་སྐྱབས་འགོའོ། །

བདུན་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་དང་། །ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། །ཀྱ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་
 །སྦྱོབ། །འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །དན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མེན་དང་། །འཇིག་

ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་གི་དམ་པའོ། །ཞེས་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའམ། འཆེ་
 བ་འོན་འོང་སོགས། རྣ་བ་སོགས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱོབ། རན་སོང་བ་རྣམས་དེ་ལས་
 ཐར་པ་དང་། ཐབས་མིན་པ་སྲུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་རྣམས་དེ་ལས་ལོག་པ་དང་།
 འཛིག་ཚོགས་ཟག་བཅས་གི་ཡུང་སོ་ཅན་རྣམས་ཡུང་འདས་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་
 རྣམས་ཐེག་དམན་ཏུ་མི་ལྷུང་བར་བྱས་ནས་སྐྱོབ་པས་སྐྱབས་སོ། །དེ་དག་ལ་དུལ་ཁ་
 དང་སྐྱིབ་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་དཔུང་གཉེན་ལྷུ་ཞིང་། བསྟེན་ཏེ་སོང་
 བའམ་བསྟེན་པར་སོང་བས་འགྲོའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དང་།
 གནས་སྐབས་གི་ཕན་ཡོན་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཆང་རྒྱ། ཚོས་ལ་སོང་བས་
 ཚོས་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དགོ་འདུན་གྱིས་
 བསྐྱོར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལྗོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི།
 མཛོད་ལས། བསྟེན་གནས་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་གི། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་
 མེད། །ཅེས་པ་དང་། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་དགོ་
 བསྟེན་ནི། །དེ་ནི་ལྗོངས་བརྒྱད་ཅུ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྲུང་བ་ཆེན་མོར་འགྱུར་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་དེ་སྐྱབས་ནི་
 དཔེ་མེད་མཚོག་ཏུ་འདོད། །སྤྲ་ཚོགས་འཛིགས་འགྱུར་འཛིག་ཚོགས་ཀུན་དང་ཐེག་
 པ་དང་། །རན་སོང་རྣམ་མང་དུལ་ཁ་ཐབས་མིན་སོང་བ་རྣམས། །སྐྱེ་དང་འཆེ་དང་ཉོན་
 མོངས་ལས་རྣམས་ཀུན་ལས་སྲུང་། །ཞེས་པ་དང་། །འཁྲུག་དཔེ་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བར་

པག་མོ་འདི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་དབ་
འགྲོ་ར་མི་འགོ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལའང་སྐྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །གཞོན་པ་
ཀུན་ལས་སྐྱུང་སྟེ། །ལོ་ཀ་རི་སྲིད་སེམས་ཅན་གྱི། །གཞོན་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཀུན། །བརྗོད་ཅིང་འགྲོར་བར་བྱ་བའི་སྲིད། །སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཆེན་ཉིད་དུ་
འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་སྐོ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། །ཚོས་སྤང་བའི་སྐོ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དམ་
པའི་གངས་སུ་བགྱང་བ་ནི། དམ་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་ལོག་པར་ལོས་པའི་སྐྱིབ་པ་
དང་བྲལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང། ཚོས་དང། དགོ་འདུན་ལ་གདམས་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་
ལའོ། །གཉིས་པ་ལ། དུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དང། རྒྱ་
མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་མི་སྐྱོར་བར་གདམས་པ་གསུམ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དུལ་གཟུགས་སོགས་དང། དུལ་ཅན་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོན་དམ་
པར་མི་དམིགས་པའི་སྲིད་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང། རྣམ་མཁུན་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་
སྐྱོར་ཉེ། རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་སྐྱོར་བར་
མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་རོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚོན་བྱ་སངས་རྒྱས་དང། སངས་རྒྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་
པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་སྲིད།

སོགས་པ་སངས་རྒྱས་མཚོན་བྱ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྐྱོར་
བའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ཉིད་
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བཞག་གོ་ཞེས་མི་སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོར་བར་
མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་གྲང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོ། །འདིས་ནི།
དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷང་འབོགས་པ་
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་ལ་འདོམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཚོས་དཀོན་མཚོག་ལའོ། །དི་ལྟར་ན།
ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ནི། ཡུལ་གཞི་
དངོས་པོ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སམ། ཚོས་ཉིད་མཐའ་
དག་གིས་བསྐྱུས་པས་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྐྱོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་འང་སྐྱར་དོ། །མདོ་ནི། ལྷིན་
པའི་པར་ལྷིན་གྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་

ལའང་སྐྱུར་ཏེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩའི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མེ་
སྟོང་དོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་ལུང་འབོགས་པ་ཚོས་ལའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལའོ། །རི་
ལྷར་ན། འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འབོགས་པ་ནི། དགོ་འདུན་ལ་འདོམས་
པའོ། །གང་ལ་འཇུག་ན། གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། རྒྱུད་ལས། བྱང་རྒྱལ་ནས་
མཁའི་མཚོན་ཉིད་དེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དེ་
རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཚོས་ལས་འིང་དུ་སོང་
བས་འཕགས་པ། ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པའི་དགོ་བ་དང་ལྷན་པས་སྟོབ་པ། རྟོགས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་པ་རྣམས་སོ། །དབྱེ་དོ། །དེ་ལ་གངས་ཉི་
ལུའོ། །གངས་ངེས་ནི། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་རྒྱུན་ཞུགས། སྤྱིར་འོང་། མི་འོང་
གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིར་འོང་སྤྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་
པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱུད་པོ་ལ་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་།
སོགས་པ་དབང་རྩོན་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པར་བྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉི་
ལུར་ཆད་པ་སྟེ། དེས་པའོ། །

འོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པ། མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་
གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །རི་ལྷར་ན། གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ ། རྒྱུ་བ་པ་ ལུན་སྤམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ། ། ལ་བཞི་སྟེ།

རྒྱུ་བ་པའི་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་རྒྱ་བཙུན་འགྲུས།

རྒྱུ་བ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཤིང་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་སྤུན་ལ། རྒྱུ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མདོན་ཤེས་ཏུག ། རྒྱུ་བ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་
གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བ་པའི་དོ་བོ་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པས། དེའི་མི་མ་སྤུན་
ཕྱོགས་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་རྒྱ་ནི། ལྷོ་མས་ལས་འདྲིན་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མ་ཞེན་
པའི་བཙུན་འགྲུས། སྤྱི་ད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མི་ངལ་པའི་བཙུན་
འགྲུས། བདག་ཉིད་ལ་བརྟམས་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་
པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བརྟམས་ཅེས་ཤང་དོ། ། གང་ལ་ན། མ་ཞེན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་
ཞེས་ཡུལ་གྱི་བདུན་པའམ། དེའི་ཆེད་ལ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པའོ། ། ཅིའི་དོན་
དུ་ན། ཞེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། ། འདི་ལ། ཞེན་པར་འགྱུར་ཞེས་
ཤང་དོ། ། གང་གི་ཆེ་ན། དམ་བཅས་པའི་དོན་རྒྱུ་བ་པའི་བཙུན་འགྲུས་བརྟམས་པ་
ཉིད་གྱིས་སྤང་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤོང་བས་
ནན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའོ། ། རྒྱ་གང་ལས་ན། ལུས་དང་། སོགས་པ་ངག་དང་ཡིད་གྱི་
བྱ་བ་ངན་པ་ལ་བདེ་བར་དོ་སྤང་བའི་བསོད་ཉམས་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ལས་ཏེ། ཞི་ལྷས།
སྤོམས་ལས་བདེ་བའི་དོ་སྤང་དང་། གཉེན་ལ་བརྟམས་པའི་སྤོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་
དུལ་ལས་ལྷོ་ལས། ལེ་ལོ་ཉི་བར་སྤོང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། ། གང་ལ་ན། དབང་
རྒྱལ་ལའོ། ། ཅི་ལྟར་བརྟམས་ན། ལུས་དང་། སོགས་པ་ངག་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་བྱ་དེ་

དག་པོ་མོ་ཉིད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་
ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པས་ལུས་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
ཡིན་པར་དོ། །མདོ་ནི། ལུས་མི་དམིགས་པ་དང་། དག་མི་དམིགས་པ་དང་། སེམས་
མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དེ་ལྟ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་
གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ལ་ན། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་
བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་དང་། ཉན་གྱི་སྐྱས་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཐར་སྐྱབས་གི་བར་དུ་
ངལ་ཞིང་རྫོམ་པའི་ཡུལ་དམ་གྲུབ་པས་རྫོམ་སེམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
བསྟན་ནོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྫོམ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྐྱང་
བའི་ཆེད་དུ་ལོ། །འདི་ལའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་གི་ཆོ་ན། དུས་ཡུན་
རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་
སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོ་ན་ལོ། །གང་ན། དུས་རྒྱུང་ཟད་ལ་རིང་པོར་རྫོམ་པའི་དངངས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་དབང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། ཡོངས་སུ་སྒྲེ། ལྷག་པར་དོ། །མདོ་
ནི། ཕྱིན་དུག་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་སུ་མི་རྫོམ་ཞེས་པ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་རྫོམ་པ་
མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ལ་ན། ལམ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཅི་འདྲི་དོན་དུ་ན། ལྷོགས་པ་རྩུ་ཞེས་པ། གངས་དང་བགང་བྱ་གཞི་
མ་སྐྱེན་པར་བསྐྱེན་པ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱེན་པ་སྟེ། ཤར་ལ་སོགས་པ་ལྷོགས་པ་རྩུ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོས་པའི་
དོན་རེ་རེ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་འདྲ་ལམ་གྱི་ལུང་ལོད་ཅིང་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་ན། དེ་
འདྲ་བདག་གིས་ག་ལ་བུས་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་སྤྱིར་
ཚོས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ན་སྐྱེལ་གྱིང་གཅིག་ལ་གནས་བཞེན་དུ་
ལྷོགས་པ་རྩུ་ལྟ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་ཚོས་ཉན་བུས་སོ། །ཞེས་བསྐྱེན་ལོ། །མདོ་ནི། ཡེ་
ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཤར་སྤོགས་ཀྱི་ལོ་ཀ་གདུག་སྤྱིར་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱང་མཐོང་
དོ། །དེ་དག་གི་ཚོས་བསྐྱེན་པ་ཡང་ཉན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ །སྐྱེན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་འིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྐྱེན་ལ། །ཤེས།

གང་ལ་དང་། རི་སྐྱེད་གངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་
བུའོ། །རྒྱ་ནི། སྤྱིན་དུག་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱུ་བ་བཞི་དང་
ཚོས་རྒྱུན་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་ཡིན་ལོ། །

མདོ་ནི། མིག་ལྟ་སྤྱང་པར་འདོད་པ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྤྱིན་དུག་ལ་བརྟེན་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། ཤེས་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་བ་བཞི་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རོ་བོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། བདག་རྐྱེན་རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱུ་བ་བཞི་ལས་ལུལ་མཐོང་བའོ། །མཐོང་བ་
དང་མི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུལ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
གཏུལ་བྱ་འཛེན་ཞིང་འཐིད་པར་བྱེད་པས་ན། མིག་སྟེ། དེས་ཚིག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་སྐྱེན་ཅམ་མོ། །དབྱེ་རོ་ལ། བོང་མ་རྣམས་
 མིང་། འོག་མ་རྣམས་དོན་ཡིན་པས་གངས་བཞི་དང་སྐྱེར་ཏེ། འདི་སྐྱེན་ནི། དངོས་པོ་
 སོ་སོར་ངེས་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཚད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་
 བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་
 མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ལྷག་པ་མི་མཐོང་སྟེ། འཕགས་པས། དེ་ནི། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
 ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ། འདི་མིག་གི་
 བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའང་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་
 རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྐྱེན་ནི། ལྷོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་
 འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི།
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ལྷའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེན་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་མིག་དང་ལྷན་པས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་
 ཞེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེན་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དབང་པོ་རྣོ་
 རྒྱལ་སོགས་ཤེས་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་མིག་གིས་གང་ཟག་འདི་
 དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུང་རབ་བརྒྱ་གཉིས་ཤེས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱུལ། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱུན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སེམས་ཀྱི་
 རྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་
 སོ། །འབྲུམ་སྟེ་ཀ་ཏུ། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི། འདི། ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི། ལྷའི། ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པ་མ་གཏོགས་
 པའི་ཤེས་པ་དགུ་ནི། ཚོས་ཀྱི། དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མིག་གོ། ཞེས་བཤད་པ་མཐོང་ངོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་པའང་ཡོད་
 དོ། །སངས་རྒྱས་པ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། བཤམ་ཆེར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། ཡུལ་དང་ས་
 མཚམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །

ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ཚོགས་ལམ། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་
 ལམ་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་ཟེར་ངོ། །ཨ་བུས། དང་པོའི་བག་ཚམ་སྟོག་ཆགས་པལ་ཆེར་
 ལ། གསུམ་པའི་བག་ཚམ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ། བཞི་པའི་བག་ཚམ་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད། ཅེས་སོ། །ལྷ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་ན་ཡོད་དེ། ས་
 བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱུན་ཐོབ་པ་སྟེ་ཞེས་བས་སོ། །གངས་ངེས་ནི།
 ཡུལ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱུན་ལྷུང་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བྱིང་མི་འཛོག་ཅིང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འཚང་

རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། མིག་ལུ་མོ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱ་
མེད་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འཚང་རྒྱལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུན་ལུ་ལུ་ལུ་ལ་ཅན་རྣམས་སྣོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རོ་
གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཉོགས་ཏེ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྣོབ་པོ། །དང་ནི། སྐྱུན་དང་ལུ་ལ་ཅན་
སྐྱུད་དོ། །

གསུམ་པ་ །སྐྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མདོན་ཤེས་བྱལ། །ལ་གསུམ་ལས།

གང་ལ་གང་མས་པ་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ། རྲེད་ལས། ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན།
འརྱུག་པའི་རབ་དབྱེ། གཞན་ལ་མན་འདོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་བདུན་
འོ། །རྒྱ་ནི། ལྷན་མོང་དང་། སོ་སོའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། རྟེན་ནི། ཐེག་ཆེན་
པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མདོན་ཤེས་གང་དང་གང་།
རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། རྩ་འབྲས་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ལ་
ལུས་ཡང་བར་མོས་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་ཏུ་ལན་མང་ཏུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པོ། །གཞན་ནི། དངོས་གཞི་དག་པ་གང་རྒྱང་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། །རི་ལྟར་རྣམ་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མ་སྐྱ་
སྐྱབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ལྷའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་མར་མེ་བྱིན་པས་ནི།
ལྷའི་མིག །སིལ་སྟན་དང་ཐེག་རྫོབ་པ་དང་སྐྱ་དབྱངས་སྟན་པ་བྱིན་པས་ནི། ལྷའི་ན་

བ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བྱིན་པས་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཞན་
དགོ་བའི་ཚོས་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པས་ནི། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་འགྲོད་པ་བསལ་བས་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་
ཤེས་པ། ཚོས་བྱིན་པས་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་དག་
པར་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་གུན་ལ་སྦྱར་རྟོ། །

ངོ་བོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་རྒྱུན་བསམ་
གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུང་བའི་རིག་པ། སྦྱིར་མངོན་ཤེས་ཅན་
གྱི་མཚན་ཉིད། རྩེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུང་བའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྩེ་
བྲག་ཏུ་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་སྣ་
ཚོ་གསལ་ཡང་དག་པར་འགྲོང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་
ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྣ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཉན་
བ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ། སྟོན་གྱི་མཐའི་སྟོན་པ་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ། གཞན་གྱི་སྦྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་ཤེས་པ། སྦྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་ཐབས་
ཤེས་པ་སོགས་མངོན་ཤེས་དུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྦྱེ་དང་དག་སེམས་དགོ་དང་
མི་དགོ་བསྦྱེད། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲུང་བ་མངོན་སུམ་གང་། །ཤེས་པ་གུན་འགྲོ་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བཅས་ལ། །ཐོགས་མེད་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་མངོན་དུ་གྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས། མངོན་ཤེས།

ལུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་བྱེད་པས་མ་ཐུངོ། །རྒྱན་འགྲེལ་ལས།
ཤེས་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ཐོགས་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་མ་ཐུ་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་བཞི་མངོན་ཤེས་ཅམ་མོ། །དབྱེ་རོ་དུག་སྟེ། རྩ་
འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཡོ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྩའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྐྱ་རྩུང་དུ་དང་། གཅིག་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཐོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་བྲལ་བ་སོགས་
ཤེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་
བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྣོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་
ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
དེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་ཅེས་པས་ལྷའི་སྐྱབ་བསམ་ཏེ། དེ་ནི། སྣོན་གྱི་
རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བར་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་ལྷའི་སྐྱབ་གང་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྲས་པ་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་འདྲེ་མིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་ལྡན་
 འགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷ་འདྲེ་མིག་རྣམས་པར་དག་པ། མི་ལས་འདས་
 བས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོན་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་
 བློ་མི་སྐྱེ་བ་མདོན་སྲུང་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་པར་སྐྱབ་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཟ་དང་
 བློ། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རོལ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པ་ཉན་
 ཐོས་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་ལ་མེད་དོ། །ཟེག་ཆེན་
 ཚོགས་ལས་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ན། དང་པོ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། ལུབ་དགོངས་
 ལྟ། རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་ཚོགས་ཀྱི་སར་དང་གོང་མ་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་གནས་
 རྐྱབས་རྣམས་སུ་ཡང་མཚོག་དང་། རབ་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱབ་
 ལྟ་རྣམས་སོ་སོར་ཐོབ་ལ། མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་སོ། །

ལྷག་པ་ས་བརྒྱད་པར་ཐོབ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་དང་། མདོན་
 པར་ཤེས་པ་དུག་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་ཨ་ལུའོ། །

གངས་ངེས་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་དག་པས་གདུབ་བྱའི་གནས་ཀུན་ཏུ་
 འགྲོ་བ་དང་། དག་དག་པས་ཅི་སྐྱས་པའི་ཚོག་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་དག་
 པས་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་སྟེ། མདོན་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
 ངེས་སོ། །ཆེ་རབས་བརྒྱད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་རྟག་ལྟའི་གཉེན་པོ། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་

བར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ཆད་ལྟའི་གཉེན་སོ། །ཁམས་གསུམ་ལས་རེས་བར་འབྲུང་བ་
ཤེས་པ་མཐར་འཇོག་གི་གཉེན་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྤྱི་མ་གསུམ་དུ་རེས་སོ། །ཀུན་བཏུས་
སྟེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འོང་བ་
དང་། འགྲོ་བ་དང་། རེས་བར་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་ཡང་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། གང་གི་འཕགས་དང་ལྟ་དང་ཚངས་པ་ཡི། གནས་
བ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེས་ཉག་ཏུ་གནས། །སྟོབས་སུ་དེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
དག། །ཡང་དག་མཚོན་གྲེན་རྣམ་པར་དག་བ་སྦྱེད། །ཅེས་ཏེ། འཕགས་པའི་གནས་
སྟོང་ཉིད་སོགས་སམ་རྣམ་ཐད། ལྟའི་གནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད། ཚངས་
པའི་གནས་ཚད་མེད་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
མཚོན་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོང་བ་དང་གསུམ་སོ། །འཕགས་པས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཚོས་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་དགོད་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཡིད་
དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུབ་བྱ་བར་འོས་བ་དང་། ལུང་བསྟན་
བ་གཉིས་སོ། །

བཞི་བ་ལ་རྒྱལ་ལས། མཐོང་བའི་ལས་ནི། ཆགས་དང་འཇིག་བཅས་སེམས་
ཅན་བཅས་པ་ཡི། །ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀུན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པའི་
ལས་ནི། དབང་ལྡན་རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དེ་དག་དང་། རྣམ་བཅས་སྣ་ཚོགས་དག་
ཀྱང་ཡང་དག་སྟོན། །ཞེས་ཏེ། དབང་བརྒྱ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་ཆགས་དང་། རྩ་
འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའོ། །འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ནི། འོད་ཟེར་བཏང་བས་ཤིན་ཏུ་དུལ་
ཁ་བའི། །ངན་སོང་བ་དག་མཐོང་རེས་འགྲོ་བར་བྱེད། །བདུད་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་

མཐོ་མཛེས་པ་དག །བདུད་བཅས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་སྐྱབས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལས་ནི། དེ་ནི་མཚོག་ཚོགས་ནང་དུ་ཉིང་དེ་
འཛིན། །དབལ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོས་རྣམ་པར་ཅེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
བའོ། །སྐྱུལ་པའི་ལས་ནི། ལས་དང་སྐྱེ་དང་མཚོག་གི་སྐྱུལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཀུན་གནས། །ཞེས་ཏེ། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་དང་། གདུལ་
བྱའི་དབང་གིས་ཉ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྷན་ན་བཞུགས་པ་སོགས་
མཚོག་གི་སྐྱུལ་བའོ། །ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་ནི། ཡེ་ཤེས་དག་ལ་དབང་བྱིར་
ཞིང་རྣམས་ཀུན། །དི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བསྟན་བྱིར་དག་པ་མཐོང་། །སངས་རྒྱལ་
མཚན་མི་གྲགས་པར་སངས་རྒྱལ་མཚན། །ཡང་དག་བསྐྱབས་པས་དེ་དག་ཁམས་
གཞན་འགྲེད། །ཅེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བས་སྟོང་གི་ཞིང་ཤེས་ལ་སོགས་པར་
སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་བསྐྱབས་པས། བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
སྐྱ་མི་ཐོས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་པ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྐྱེ་
བར་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་བ་ནི། འདབ་གཤོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྟོན་
པར་བྱེད་པར་རུས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱལ་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཐོབ། །སྐྱེ་རྒྱ་
རྣམས་ལ་ཚིག་གཟུང་འོས་པར་འགྲུད། །ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་རུས་
པ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབས་པ། ཚིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་འོས་
པ་གསུམ་སོ། །

རྒྱལ་པ་ལྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་དང་རིག་པ་གསུམ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་
དང་དེ་བཞིན་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱུད། །ཟད་པར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མ་ཐུ། །ཞེས་ཏེ། མཐུ་ལྟེ། དབྱེ་བ་རྒྱལ་
གིས་འཇུག་སྟེ། རིག་པ་གསུམ་ལྟེ། སྟོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་
པ་ཟད་པ་རིག་པའོ། །

བརྟན་པ་ལྟེ། དེ་ནི་དབང་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྟོང་དང་ལྡན། །འགྲོ་བ་དབང་མེད་
རང་དབང་བཀོད་ཉམ་ཏུ། །གཞན་ལ་པན་བྱ་གཅིག་ཏུ་མངོན་དགའ་སྟེ། །སེལ་བཞིན་
དུ་རབ་བརྟན་སྲིད་སྟོང་། །ཅེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོག་ལ་དབང་ཐོབ་པས། འགྲོ་
བ་ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་པ་རྣམས་རང་དབང་ཡོད་པ་ལ་འགོད་པས་དབང་ཆེ་
བ། ཉམ་ཏུ་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པར་དགའ་བས་དགའ་བ་ཆེ་བ། སྲིད་པས་མི་
འཛིགས་པས་མི་འཛིགས་པ་ཆེ་བ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ། ཇི་ལྟར་ན། གཞོད་མ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་
པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཉོགས་པར་བྱའི། དེ་དག་ལ་རྣོ་མ་སེམས་
སྟུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །མདོ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་རྣོ་མ་སེམས་སྟུ་
འགྲུར་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་
པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གཏོང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་། །རྒྱལ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་གདམས་པ། །ཤེས་གཉིས་ཏེ།

མཐོང་ལམ་དང་། སྟོས་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་དང་། ཇི་

ལྷན་པོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་
 རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་
 གྱི་མཚོང་བའི་ལམ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐོམ་པར་བྱེད་ཅེས་བར་ངོ། །གང་གིས་ན།
 ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོར་བས་རྣམ་འགྲུབ་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་གཟུགས་
 སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །རི་ལྷན་ན།
 སྐྱུ་མ་མཁན་རང་གིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་བྱ་དང་ཞེན་བྱེད་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་ཅན་ནམ། གཞི་ཅན་
 དུ་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་པར་ངོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། མཚོང་སྐོམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འོ། །མདོ་ནི། ཡུལ་ལ་
 སྐྱོད་པས་མིང་གི་བརྟན་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་དང་། ཚོས་སུ་
 བཏགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཐབས་མེད་སྐོམ་པའི་ལམ་ཚོས་ཅན།
 མཚོང་ལམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོམ་ལམ་
 མཚན་ཉིད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དེ། མཚོང་ལམ་དང་སྐོམ་ལམ་དག་ཚོས་
 ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 སྐོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོང་ལམ་དང་ཚོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐ་
 དད་མེད་དེ། སྤར་རི་སྐྱད་དུ་བཞད་པའི་མཚོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་
 དངོས་པོ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཅམ་དེ་ལ་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐོམ་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི། འཁོར་འདས་དང། ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་དང། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལའང་འཇུག་ཀྱང། འདིར་ལམ་དང།
འགོག་པ་སྟེ། དེ་དག་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་རྩལ་གཅིག་ལས་གཅིག་རོ་བོ་ཐ་
དད་དུ་གདགས་པར་མི་རུས་ཀྱི། ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །བསྐྱ་
བར། ས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་
མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་བསམ་པ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་
ཅར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མ་ཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་
སྐྱོམ་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་ན། རྣམ་པར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན།
སྐྱོམ་ལམ་དེ་ནིའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། སྐྱོམ་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུའོ། །འོ་ན། སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་སྐྱོམ་སྤང་སྤོང་མི་རུས་པར་
ཐལ། མ་ཐོང་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་མེད་པ་འོན་ཀྱང་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་སྐྱོམ་སྤང་སྤོང་བ་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་གདགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གདམས་རག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྩུང་ངེས་སོ། །བརྩུ་པོ་འདི་
ཅམ་ཁོ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དོ། །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ་

སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ། དམིགས་ལུལ། རྟེན། རྒྱ་བཞིར་ངེས་ལ། སྦྱིར་གདམས་
 དག་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བྱས་པ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང། སེམས་དེས་འབངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།
 མི་དམིགས་པར་སྐྱབ་པ་བསྟན། སྐྱབ་པ་དེའི་སྲོད་དོར་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ན།
 འབངས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན། རྟེན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ལ། སྐྱབས་གསུམ་བསྟན།
 རྒྱ་ལའང་འགལ་རྒྱུ་སྟོང་བ་དང། མ་སྐྱབ་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། འགལ་རྒྱུ་བྱ་
 བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བྱང་བར་སོགས་མ་ཆགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་
 བསྟན། དལ་ནས་ལྡོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་ལྡོག་སོགས་མི་དལ་བ་བསྟན། སྦྱིད་
 ལུགས་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་སོགས་ལམ་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་བསྟན། མ་སྐྱབ་རྒྱུ་སྲོད་དོར་རང་གིས་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་སོགས་སྐྱབ་
 རྒྱ་དང། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་སོགས་མངོན་ཤེས་དུག་དང།
 དག་ཅིང་མཐར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དོན་
 གཉིས་སུ་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་ལྟེན་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅན་གདམས་དག་གི་
 སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཉེ་ལོ་འདུན་དགོན་མཚོག་གེ་བླ་ཏུ་བཤད་པ། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །གང་དུ་ན། དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་སྐབས་སུ།
 གང་གི་དོན་དུ་ན། དེ་བཞེ་བའི་སྐྱབ་ཏུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ན།
 རྫོང་བྱེད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་གཉིས་པོས་སོ། །

ཙམ་པ་ལ།

མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགོ་འདུན།

མཚོན་བྱེད་འདུན་གྱི་དགོ་འདུན། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་བྱེད་སྒྲོན་སོང་དང། སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དེ་ཞེས་མཚོན་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཙུ་ལ་གནས་པ་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང། དབང་རྣོན་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་སྐྱོན་སྐྱོན་ཡེ་མ་སྐྱངས་པ་ལས། ལོ་ཀའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱོན་སྐྱངས་ལྷ་མཚན་སྐྱངས་ལྷ་མཚན་སྐྱངས་བྱེད་པོ་ལ་ཞུགས་པའོ། །འདི་ཆགས་བྱེད་སྒྲོན་སོང་མི་ལོ། །འདུག་པ་ལས་བརྒྱུད་གྱི་བར་སྐྱངས་ན། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས། དེར་མ་ཟད་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་བཙུ་བ་སྐྱེས་པ་ན། སྐྱངས་འབྲས་བུ་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དབྱེད་པའི་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། མཚོན་ལམ་གྱིས་སྐྱོན་སྐྱངས་སྐྱོང་མི་སྲིད་ལ། མཚོན་ལམ་གྱི་སྐྱོན་དུ་སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །

དེའི་ཚེ་དབང་རྒྱལ་ནི། དང་པས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་རྣོན་ནི། མཚོན་ལམ་སྐྱོན་ལ་ཞུགས་བྱའོ། །འདི་ན། འདོད་པའི་སྐྱོན་སྐྱངས་ལྷ་སྐྱངས་པ་བཙུ་བུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ། ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱོན་ལས་འབྲས་བུ་ཞུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་མ་སྐྱོན་ལས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་རི་སྲིད་

དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བའི་སྲིད་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བཙོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞུགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་དུ། དབང་པོ་རྣོ་རྣམ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་
བ། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བུ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལུང་བར་
བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། །དགུ་པ་ཚུན་ཚད་ཟད་པ་ཡིན། །འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་
ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཅུ་
དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་བུ་གནས། །དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྣམ་དག། །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་
བས་ཐོབ། །འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུའི་བྱུང་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཡི་སྲིད། །འབྲས་
གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་སྲིད། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། །གཅིག་ཅར་བ་དང་། །རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། །ཀུ་
བརྟམ་སྟུ། །གཅིག་ཅར་དེས་པར་འབྲིན་པ་ནི་གང་། །བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་སྣོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ལམ་
གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་གཅིག་ཅར་སྲོང་བ་
སྟེ། །འདི་ནི། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། །དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་
གདགས་སོ། །པལ་ཆེར་ནི། །མཐོང་བའི་ཚོས་སམ། །འཆི་བའི་དུས་གྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་
པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་། །དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
མེད་པ་ན། །རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། །རྒྱན་ཞུགས། །སྲིད་འོང་། །སྲིད་མི་འོང་། །དག་བཅོམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། །འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཤད་བྱེན་ལ། །གནས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་
 གནས་པ་ཚེ་དེ་ལ་སྐྱོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ན། ཚེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་ལ།
 མཐར་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དང་འདྲ་བའི་རྟེན་ལ་དབྱ་བཙམ་པ་ཐོབ་
 པའོ། །ཐམས་ཅད་ཚེ་བདུན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ལུལ་ཤོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་
 ལན་བདུན་པའོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་བདུན། བར་དོ་ལན་
 བདུན་ཉེ། ཉེར་བརྒྱད་དུ་ལེན་ཡང་། བདུན་ཚོན་དུ་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ལན་བདུན་པ་སྟེ།
 ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ལོ། །བར་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱོན་དུ་བྱེད་
 ལ། ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་
 མེད་པ་ན། རང་རྒྱལ་བུ་འབྱུང་དོ། །མཛོད་དུ། འབྲས་བུ་གནས་སྐྱོམ་སྤང་བུ་མཐད། །དེ་
 ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤངས་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤང་
 ཚེན་པོ་གསུམ་མཐ། འབྲིང་གི་ཚེན་པོ་སྤངས་པ། ཉོགས་པ། སྐྱོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་རྒྱུང་དུ་གསུམ་མཐ། འབྲིང་གི་རྒྱུང་དུ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བ། ཉོན་མོངས་གསུམ་
 སྤངས་ན་གསུམ། བཞི་སྤངས་ན་གཉིས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷའི་རིགས་
 བས་རིགས་སྐྱེ་ནི། མཐོང་ལམ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ། འདོད་ལྷའི་ནང་དུ་ལན་
 གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། མིའི་རྟེན་
 ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། མིར་ལན་གཉིས་སམ། གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤིང་དེའམ།
 གཞན་དུ་སྲུང་བ་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གོ་ལ་
 བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཁམས་གོང་མར་

སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ། འདོད་ཁམས་སྲུ་ཆེ་ཡོངས་སྲུ་གྲུང་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད་ལོ། །དེ་དང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་
དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་རྗེན་པོར་འཕོ་བ་མེད་དེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སྲུང་
པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ཞི་འགོ་བ་མེད། །དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་
ཞི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྒྲང་
ལྷ་མན་ཆད་སྒྲངས་པ། རྒྱག་པ་སྲོང་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་བར་
བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱག་པ་ནས་
བརྒྱད་པ་སྒྲངས་པའི་བར་ཉེ། དེ་ལ་འབྲས་གནས་ཅམ་དང་། རྒྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་
གཅིག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉེན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱག་པ་སྒྲངས་པ་ལྟར་ལན་
གཅིག་སྐྱེས་ནས་མིར་ལན་གཅིག་འོང་བ་སྟེ། དེས་འབྲས་གཅིག་ལས་མེད་པས་ལན་
གཅིག་ཕྱིར་འོང་ངོ། །མཛོད་དུ། རྣམ་པ་རྒྱག་པ་ཟད་གྲུང་པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད། སྒྲངས་པ།
ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྒྲངས་པ། རྟོགས་པ། ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་
བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་སྒྲངས་ནས་མྱུང་འདས་སམ། ཕྱིར་མི་འོང་
ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་མྱུང་འདས་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པས་ན། བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །མཛོད་དུ།
ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་
ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 བདུན་ནས་བརྒྱད་སྐངས་ལ། དགུ་པ་སྔོང་བ་ལ་སྔོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་
 ཉོན་མོངས་དགུ་ཟད་པ་ནས་བཅམས་ཏེ་སྲིད་ཅེ་འདི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཟད་པའི་བར་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་པས། དེ་ལ་བཞི་སྟེ། སྲིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་མ་སྐངས་པ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། དེ་སྐངས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མ་སྐངས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ། །ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པ་
 མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ། ཐོབ་པ་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ལས་ཅན་དང་། སྦྱེས་
 བས་མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཅན་
 འོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྐངས་པའི་སྲིར་མི་འོང་གཞིར་བསུས་ལ།
 དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཀུན་སྔོར་སྐངས་པ།
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྔོར་མ་སྐངས་པ་དེ་ཉིད། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་མངོན་
 པར་གྲུབ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བསྐྱོམས་ཏེ་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 ལའང་དབང་པོ་སོགས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བར་དོའི་ཆེ་སྟོང་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་
 དང་། ཆེ་གཞུག་ཏུ་འདའ་བ། དཔེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 དུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་འབྲིང་། ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲིང་དུ་གྲུར་པ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བ་གཅིག་ལྷངས་
 བས་འདའ་བ་ལ། འབྲིང་པོའི་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་མ་ཐག་
 ལྷག་བཙུག་སུ་འདའ་བ་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་ལ་འབད་ཚོལ་ལ་བཞེན་ནས་ཐོབ་པ་མངོན་

བར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང། ཚེ་གཞུག་ཏུ་འབད་མི་དགོས་པར་ཐོབ་
བ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་རྒྱལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ། སྐྱེ་བ་གོང་དུ་
བརྒྱད་ནས་འདའ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མཚོང་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པ་འོག་མིན་གྱི་དང། ཞི་
གནས་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པ་སྲིད་ཅེ་འི་མཐར་སྲུག་པར་འགོ་བ་གཉིས་མོ། །དང་པོ་ནི།
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྲིར་མི་འོང་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་མཉམ་གཞག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟག་མེད་གཉིས་གྱི་བར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཟག་
བཅས་ལོ་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་སྟེ་ལ་རྒྱུད་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ། བཞི་ལ་གཉིས་སྟེ་ལ་
བ་འབྲིང་པོ་དུག་སྟེ་ལ། དུག་ལ་གསུམ་སྟེ་ལ་བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ་ལ། བརྒྱད་ལ་བཞི་
སྟེ་ལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ལ། བཅུ་ལ་ལྔ་སྟེ་ལ་བ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་བཅོ་ལྔ་
སྟེ་ལ་ལས་མ་ཉམས་ན། གཙང་མ་རིས་གྱི་ལྷ་ལྟར་རིས་པ་བཞིན་སྐྱེ་མོད། ཉམས་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ། ཤི་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང། དེ་
ནས་རིས་གྱིས་འོག་མིན་དུ་འདའ་བ་ལ་རྒྱལ་པོའི་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་འཕར་
བ་དང། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེར་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ལ་བསྐྱོམས་
ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ནས་
ཚངས་རིས། དེ་ནས་གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་ནས། དེ་
ནས་འོག་མིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པ་གནས་ཚངས་
རིས། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་ལས། ཚངས་ཆེན་ནི། ལྷ་

བའི་གནས་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་མི་
སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོད་རླངས་ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ།
གསུམ་པའི་དགོ་རླངས་ཚད་མེད་དགོ། དགོ་རླངས་དང་། བཞི་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྲིབ་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་གསུམ། འཕགས་
པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཆེ་བ། མི་གཏུང་བ། འུ་ལོ་མ་སྤང་བ། འིན་ཏུ་མཐོང་བ།
འོག་མིན་ཏེ། གཙང་མ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་དུ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལོང་དུ་འཕོ་བ་བསམ་གཏན་མ་སྟེལ་བར་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་
བསྐྱོམས་ཤིང་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་སྤངས་པས་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེའི་བར་
ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་གནས་གཙང་མ་ཐོར་ཏེ། གཟུགས་མེད་བཞིར་རིམ་གྱིས་
སོང་སྟེ། མཐར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྲིད་ཅེ་ཐོབ་པའོ། །ལོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་
སུ་ཡང་སྤངས་ལས་འདར་རུང་ངོ། །མཛོད་དུ། དེ་དགུ་ཟད་པ་སྲིད་མི་འོང། །དེ་ནི་
བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སྤངས་འདུ། ལོང་དུ་འཕོ་བ་
རྣམས་དེ་ནི། །བསམ་གཏན་སྟེལ་ནས་འོག་མིན་འགྲོ། །དེ་འཕར་སྤངས་འཕར་ཐམས་
ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་གཞན་སྲིད་ཅེ་ཐོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་མི་འོང་ཐོབ་པ། རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་
ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱེས་ནས་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་
ཏེ་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ། ལོང་དུ་འཕོ་བ་དང་བཞིའོ། །བར་དོར་

འདའ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་དུ། གཞན་ནི་
གཟུགས་མེད་འགྲོ་ཚམ་བཞི། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ཅིང་། །ཁམས་གོང་མའི་
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོའང་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་ནས་སྟག་བཅས་དང་སྟག་
མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། གཞན་ནི་འདི་ལ་སྤང་འདའ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་
འགའ་ཞིག་གྱང་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་
ཅེའི་བར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་
འདའ་བ་ལ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
འདའ་སྟེ། །ཁམས་གོང་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ལ་འདོད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེ་
ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་དབང་པོ་རྒྱལ་ན་ཉམས་སྲིད་པས། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་
སྐྱེས་ཏེ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སྤང་འདས་འདས་པར་འདྲ་བའི་ཚོས་
ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ཆེ་
སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་འདས་ནས་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ནི། སྤང་འདས་འདས་པ་དང་འདྲ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །སྟམ་དུ་སེམས་
པར་གྱུར་པ། རྣམ་ཤེས་དང་བའི་ལུས། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །མཛོད་དུ། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་

བར་འདོད། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རྒྱགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་སྤངས་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་ཉོན་མོངས་
བརྒྱད་སྤངས་པའི་བར་དང་། དེར་མ་ཟད་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོ་རྗེ་
ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱགས་པ་སྟེ།
མཚོན་དུ། སྤིང་ཅེ་བར་ཆད་བརྒྱད་ཟད་པ། །དག་བཙུག་ཉིད་ལ་རྒྱགས་པ་
ཡིན། །དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཉོན་མོངས་དགུ་པ་དེ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་
གྱི་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པས། མི་སྟོབ། གཞན་དོན་བྱེད་པར་
འོས། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚོན་པར་འོས་པས། དག་
བཙུག་པའོ། །མཚོན་དུ། དེ་ཟད་ཤེས་དང་དེ་ཟད་ཐོབ། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྟོབ་དག་
བཙུག་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་། །མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུལ། །ལ།

འབྲས་བུ་ལ་རྒྱགས་པ་ལྟ། གནས་པ་བཅུ་བཞི། རང་རྒྱལ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ལས།
དང་པོ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་རྒྱགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་
མཚོན་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་གང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་མི་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བཞོལ་བ་ནི། ས་དེར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཐོབ་པ་དེ་

དབང་རྒྱལ་ཡིན་མེ་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོག་པར་གཉིས་པ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་ནི། མཚོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་
རྗེས་སྲུ་འབྲང་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས།
དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་རྣ་
བར་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྲུང་གྱི་དབང་རྒྱལ་དེ་ཉིད། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལ་ཞུགས་
བ་ན། དད་པས་མོས་བ་སྟེ། དད་པ་སྟག་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟག་པར་མོས་པས་རབ་རྱ་སྟེ་
བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག །བསམ་གཏན་བཞི་
སྐབ་པར་བྱེད། ཕྱིན་དྲུག་ལའང་སྲོད་པར་བྱེད་ཅིང། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་
སྣ་ཚེ་རིང་པོ་རྣམས་སྲུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
སྣ་དང་མི་རྣམས་སྲུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འགྲུང་གྱི། རྣམས་པོར་མི་
འགྲུང་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྲུང་གྱི་དབང་རྣམས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ན།
མཚོང་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟག་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་
རྱ་སྟེ་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་དག །བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྣོ་མས་པར་ཞུགས་ཤིང་ཞེས་
སོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་མའི་རིགས་ནས་རིགས་
སྐྱེ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གསུམ་བཞི་སྲངས། དེའི་གཉེན་པོ་ཐག་མེད་ཐོབ་ཅིང།
སྐྱེ་བ་གསུམ་མམ་གཉིས་སྲུ་མིར་སྐྱེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྲུ་སྐྱེན་

བར་བྱ་བའི་སྲིད་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལམ། བམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལམ། སྲིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། སྤར་བཞིན་ལས། འདོད་ལྟ་བུ་ག་ཉེ་བ་སྐྱེ། མདོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱལ་པ་མཉམ་བར་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་འབྲས་གནས་ནི། ལོ་ཀ་འདིར་ལན་གཅིག་འོངས་ནས་གཞན་དུ་འདའ་བ་སྐྱེ། དེ་ཉིད་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པ། དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བའི་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་བཏོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་གང་དག །བསམ་གཏུན་བཞི་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་མདོན་དུ་མི་བྱེད་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི། ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྲིད་མི་འོང་འབྲས་གནས་ནི། རྣམ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་ལོ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེར་གཏན་མི་འོང་བ་སྐྱེ། དེའི་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། །ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་རིས་གང་རུང་དུ་སངས་རྒྱལ་ནས་འདིར་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་སོགས་སྟོན་པའོ། །མདོ་ནི། ཆོངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་སྐྱེལ་གྱུང་བཅས་པའི་
འབྲེལ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱེས་ནས། དེས་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །མདོ་
ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་ཞིང་ཞེས་པ་
ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེལ་བའམ། བསྐྱེལ་
བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
མདོན་པར་བརྩོན་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་བརྩོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དུ་འགྲོ་ལོ། །བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱེལ་བ་གངས་མེད་ཚད་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་འདུ་བྱེད་པ་མིན་པར་འདའ་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གྱིས་སྐྱུར་དུ་
ཚོལ་བ་ཚུང་དུས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །མདོ་ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ཡང་
དེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི། གོང་དུ་འགྲོ་བའི་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་འདའ་བ་མིན་
པ་སྟེ། དེ་ལ་འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། འོག་མིན་འགྲོ་ནི། གསུམ་
སྟེ། འཕར་བ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
བསྐྱེལ་བས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེར་བཞི་བ་བསྐྱོམས་པས་བར་རྣམས་དོར་
ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། བརྒྱད་པའོ། །

མདོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱབས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 བས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་
 དག་ཏུ་འདྲ་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་།
 དེ་དག་ཏུ་འདྲ་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤོ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་
 དེ་ཞེས་སོ། །ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་ནི། ཚངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཙང་མར་སྐྱེས་
 ཏེ་བར་གྱི་གནས་གཅིག་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དགུ་པའོ། །མདོ་
 བྱི། ཚངས་པའི་ལོ་ཀ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་
 མའི་གནས་གཅིག་གསལ་གཉིས་བརྒྱལ་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་སྤོ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 དུ་རྒྱུས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཇུག་བ་སྟེ། བཅུ་པའོ། །མདོ་ནི། ཚངས་རིས་ནས་འོག་
 མིན་གྱི་ལྷ་འི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་ལ་
 ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས་པ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་
 ཟུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་བ་གཞན་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་། གནས་
 གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་མ་ཞུགས་པར་གཟུགས་
 མེད་པར་རིས་ཀྱིས་སྐྱེས་ནས་སྲིད་ཅེར་སོང་སྟེ་ཞིང་སྤོ་ཚོགས་རྣམས་སུ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ།
 མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་བ་སྐྱབས་པར་བྱེད་བ་དག །ཚངས་རིས་
 བས་དགེ་རྒྱལ་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་

ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

བུ་བུ་གཉིས་པ་བ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་ནི། འདི་ནས་འི་འཕོས་
ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བསམ་
གཏུན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནས་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སོགས་སོ། །

བུ་བུ་གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་
མཐོང་བ་དེས་ཞི་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱིས་འདི་ཉིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི།
སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་འདུང་
བར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བུ་བུ་བཞི་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་
པས་མྱང་འདས་དང་འདྲ་བའི་ཚོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། ཐོད་
ཀལ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་འིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་སོ། །

ཞུགས་པ་ལྔ་པ་དག་བཅོམ་འགྲུས་ཞུགས་ནི། སྤྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྲིད་ཅེའི་
ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་སྤངས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ལྔ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་དང་འགྲུལ་བར་མི་བྱེད་པ་

དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་སེམས་མེ། སངས་རྒྱལ་
 མེད་ཅིང་ཉན་ཐོས་མེད་པར་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ནས་སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་
 ཅིང་། བདག་གཞན་ལ་ཐོས་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྐྱང་བར་བྱེད་
 པའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་སུ་
 རང་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་མདོའི་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །དང་ནི། དེམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱིད་
 བཏང་ལ་སྤྱིར་མི་སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མདོའི་པར་
 རྫོགས་པ་འདི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ །དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱེས་པ། །ལ།

ས་དང་། རྒྱངས་དང་། མཚན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དབྱེས་པ་གསུམ་
 མོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་
 གཉིས་ས་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ་རྣམས་ལ། ས་བྱུག་པ་ལ་སྤྱིར་འོང་
 འབྲས་ཞུགས། ས་བདུན་པ་ལ་སྤྱིར་འོང་བར་ཚད་གཅིག་པ། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་
 པ་ལ་སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་ཞུགས། ས་བརྒྱ་པ་ལ་སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་
 ཅད། བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་དང་བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་ཞེས་ཨ་
 རྒྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་པ་ལ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཉིས་རྗེས་
 འབྲང་གཉིས་སྐྱོར་ལམ་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
 ཡིན་པས་སོ་སྐྱོར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་པ་ལ། རྒྱན་ཅིག་མ་བརྒྱ་བྱག་པོ་

དེ་རྣམས་ལ་བྱང་སེམས་དབང་སོ་རྒྱལ་སོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དང་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཞེས་པ་
 དང་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །ལྷོ་ཉི་པ་དང་བུ་རྒྱ་གྲོ་བ། དག་བཙམ་འབྲས་ཞུགས་དོར་
 བས་འོག་མིན་འགོ། འཕར་གསུམ་ལས་ཐད་དུ་བབྲང་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། འཕགས་
 པས། འོག་མིན་གྱི་མཐར་སྲུག་བར་འགོ་བའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི།
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས། འོག་མིན་འགོ་འཕར་གྱི་དབྱེ་གཞིར་གསུངས་ལ།
 དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བབྲང་ན། བརྒྱད་པའང་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ལས་
 འོགས་སུ་བབྲང་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཉི་ཤུར་ངེས་པ་འདི་གཞོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཨ་མུས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བྲིས་པ་དེ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་ལ། མདོ་ལས། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་།
 སྲིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། སྲིར་འོང་དང་། འོག་མིན་འགོ་རྣམས་ཐད་དུ་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དང་སོ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ།
 དག་བཙམ་པ་ནས་བབྲང་ན། བརྒྱད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་
 རྣམ་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་
 བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་རྣམ་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་གཅིག་པར་འདུས་ཏེ། འཕགས་
 པས། ལན་གཅིག་སྲིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། བར་ཆད་གཅིག་
 པ་ཡིན་པ་ནི། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བར་དོར་འདའ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་
 འོ། །འཕགས་པས། ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྒྲངས་པའི་སྲིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་ལྔ་ལེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། འཕམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིའོ། །ཡང་བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། ལྷན་པར། བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་སྤྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། ལྷན་བཏུས་སུ། གང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། བྱང་སེམས་ནི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྐྱོད་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྐྱོད་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་གནས་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་དག་དེར་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་གྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་པས་དེར་འགྲོ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རམ། དེར་སོང་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་འགྲོ་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེར་འགྲོའི་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་དེ་གང་ཡིན། འཕགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །སྐྱོར་ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྫོད་ནས་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པའི་སྤྱིར་འོ། །མི་དལ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །ཚོགས་ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་སྤྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ཚོ་ད་ལ་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བལ་ཆེ་བས་བརྗོད་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་དམིགས་བསམ་ལོད་ཅེས་སོ། །ཡུལ་གོང་ཀ་ན་བ་ན་པེ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་གཉིས་ཏེ། མི་ཁོམ་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཚོགས་ཀྱི་འགོག་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་

སྐྱོམས་འཇུག་མི་གཡོ་བའི་ལམ་ལ། ཐར་ལམ་དུ་འཇུག་ཏེ་བསྐྱབས་པས་དེར་སྐྱེས་
བའི་ཆེ་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ར་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། སི་བ་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་
ནས། ལོ་ཀ་ན་དག་བཙུག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་དབང་གིས་དཔྱལ་
བར་རྒྱུང་བ་དེར་བྱང་སེམས་མི་སྐྱེདོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་འདི་ཉིད་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བརྒྱ་ལམ་ན་བཤེས་གཉེན་
ངན་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རང་གི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་
བ་མིན་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེས་པ་ན། ཚོགས་ཏུག་
འགག་པས་དག་བཙུག་པ་རང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ལ། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མི་
དགེ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན། ལྔ་རྒྱུ་ཚོགས་ལམ་
བའི་དུས་སུ་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་དུ་འཐད་དོ། །ཡང་བར་དོར་འདའ་བ་
གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གཟུགས་ཁམས་སུ་དུམ་ཁེ་མཐའ་
ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐེག་དམན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདི་
ལྟེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འཕགས་པས་ཆགས་བྲལ་
སྐྱོན་སོང་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་དབང་བྱས་པ་ཡིན་
ཀྱི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྐོམ་
སྤང་རྟོག་པ་སྐྱོར་ལམ་དུ་སྐོར་བ་མི་སྲིད་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སེམས་ཐོབ་པ་སྐྱོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་བྲལ་སྐྱོན་སོང་དུ་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་ལ་
དེས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོར་ལམ་དུ་དེ་དག་ཐོབ་པས་བྱུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་རྒྱུན་ལྷགས་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ།
 བཏགས་པ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་སྟེ། ཅིའི་སྲིད་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ལྷགས་ན། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལ་
 འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཅིའི་སྲིད་ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བར་མི་
 འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྲིད་
 རྟོ། །ཅིའི་སྲིད་སྲིད་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་
 ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

བཏགས་པ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱར་བ་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན།
 འདི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྲིད་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལྷགས་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །ཟེར་བ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་
 ལས། གང་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་བཏགས་པ་བ་
 ཡིན་ནོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་དགོངས་གཞི་ནི། མིང་དང་དོན་འགལ་ཞིག་འབྲ་བ་ལ་
 དགོངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཡང་དག་འདས། རྣམ་པར་ཐར་
 བ་བརྒྱད་ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་སྲིད་བརྒྱད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དད་པར་
 བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེ་སྲིད་སྐྱོ་ལྡན་དད་པས་འབྲང། །ཚོས་རྒྱུན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །རྒྱུན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཚོས་ཉིད་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་
 ཐོབ། །དེ་སྲིད་ཚོས་རྗེས་འབྲང་ཞེས་གསུངས། །ལམ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་ངས་བརྗོད་

དེ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱུ་ལམ། །གང་དག་ལ་ལ་དེར་ཞུགས་པ། །དེ་དང་དེ་
 བྱི་རྒྱན་ལ་གཞོལ། །གང་གིས་བྱང་རྩལ་འགྲུབ་འགྲུར་བའི། །རྒྱེན་རྣམས་མང་པོ་གང་
 གསུངས་པ། །བདག་གིས་ཤེས་པར་བུའོ་ཞེས། །དེ་ཚོ་ལ་བ་ནི་འོང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བ་
 རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་སྲིར་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱུ་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་
 པས་ན། །དེས་དེ་སྲིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །གང་གིས་སེམས་ཅན་རབ་སྐྱལ་
 བལྲལ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་རབ་ཏུ་
 བྲོལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱུར་བས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆ་འགས་འབྲ་བས་བཏགས་སོ། །

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་དམན་དང་མིང་མ་ཐུན་པར་བརྗོད་པས་དེ་
 ལ་མོས་པ་རྣམས་བྲང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་
 རོ། །དངོས་ཡིན་ན། གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ནི། རྒྱེ་
 བ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བས་ལྷག་པར་མི་ལེན་པ་ལ། །འདི་གཞན་དོན་དུ་འདོད་པར་
 རྒྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལེན་པའི་སྲིར། །འགྲེལ་བ་ལ་ལྡེའི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་གསུམ་
 རྟེ། །འབྲས་ཞུགས་དང་། །འབྲས་གནས་ཅམ་དང་། །བྱང་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །འོག་
 རས་འཆད་པར་འགྲུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་
 ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་སྐྱབ་པ་ལ་
 བཅོམ་པས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་
 འབྲང་དང་། །དབང་རྗོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །དེའི་འོག་ཏུ་

འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས་པ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་བཞེན་ནས་
གནས་པ་ནི། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་འབྲས་གནས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
རྒྱུ་ཞུགས་དེ་ཉིད། འདོད་པའི་སྤྲོད་མེད་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲས་གནས་ཙམ་ལས། གཞན་སྤྱད་པར་ཙམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་འོང་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་ཞུགས་ནི། རྒྱུ་ཞུགས་
རྩོགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྔ་སྤངས་པ། དྲུག་པ་སྤོང་པར་བཅོམ་
བས། འབྲས་སུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། དེའང་དབང་རྒྱལ་དང་མོས་དང། དབང་
ཚོན་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་པོ་དག་ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་གནས་ལ་
དབང་པོ་རྣེས་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་
གནས་ཙམ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་སྤངས་ཤིང། དེའི་གཉེན་པོ་
ཐོབ་པ། སྐྱེ་བ་རིགས་འབྲས་གཅིག་ལས་མི་ལེན་པ་ནི། ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་འོང་དེ་ཉིད་གཞན་ཏེ། འབྲས་གནས་སྤྱད་པར་ཙམ་བར་ཆད་
གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་ལ་གཉིས་ལས། ཞུགས་པ་ནི། སྤྱིར་འོང་དེའི་འོག་ཏུ་
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང། དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ། དགུ་
པ་སྤོང་པར་བཅོམ་པ་ནི། འབྲས་སུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འང་སྔ་མ་བཞིན་
དུ་དབང་རྒྱལ་དང་མོས་དང། དབང་ཚོན་མཐོང་ཐོབ་དག་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ། སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་སྤངས་
ཤིང། དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། སྤྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྔ་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བར་

ལས་འདས་པ་བཞིའི་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས། མངོན་པར་
 འབྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་འབྲུབ་པའམ་གྲུབ་པ་ན།
 ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དུལ་འའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི། ཀུན་སྐྱོར་
 གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་དུལ་འའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་འདུ་བྱེད་དང་
 བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དུལ་འའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །འདུ་བྱེད་མེད་པར་
 འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
 ནས་དུལ་འའི་མཐའ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ལྷ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ།
 འོག་མིན་དང་སྤིང་ཅེར་འགོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་
 ཉིད། འོག་མིན་གྱི་མཐའ་ཐུག་པར་འགོ་བ་སྟེ། དེ་བྱེ་ན། ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་དུ་
 འཕར་བ་དང་། ཚངས་རིས་ནས་གནས་གཅོང་མའི་བར་འོག་ལ། དེ་ནས་འོག་མིན་
 དུ་འགོ་བ་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་འགོ་བ་གོང་དུ་འཕོ་བ། སྤིང་ཅེར་འགོ་བ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་
 གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད། སྤིང་ཅེའི་མཐའ་ཐུག་
 པར་འགོ་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤངས་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བྱེ་ན། མཐོང་བའི་ཚོས་ཆེ་འདི་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འགོག་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། འོག་མིན་འགོ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་མོ། །བཞི་པ་ནི།
 དེའི་འོག་ཏུ་སྤིང་ཅེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པ། དབྱ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་
 བོ། །ལྷ་པ་ལ། རང་རྒྱལ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོས་ཀྱི་སྤེ་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས་རང་

གི་ལམ་མཚོན་པ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་མི་འབྲུང་བ་ན་རང་སངས་རྒྱལ་སྤུ་འབྲུང་བ་
སྟེ། རྒྱལ་ཞུགས་ལྷ། མིར་འོང་གསུམ། མིར་མི་འོང་བཟ། དབྱ་བཙམ་འབྲས་ཞུགས།
རང་རྒྱལ་ཏེ། ཉི་ལུང། །རྩ་བར་འབྲས་གནས་གཉིས་དང་ཞུགས་པ་གཅིག་གོ་སྟོ་
བས་མ་བཤད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅི། གོ་སྟོ་བཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ན། བསྐྱས་
བར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག། །སྟོབ་དཔོན་འདི་དཔོངས་པ་ལེར་འབྲུང་
མོ་མོས་དང་། གསེར་གླིང་པས་བཤད་པ་བཞིན་གྲིས་པའོ། །

གསུམ་པ་ །དེ་བརྒྱུས་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་།ལ།

སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོད་བའི་གོ་སྟོ་བས་སྤེ་བ་ལྷུ་ལ་གང་
ཞིག་ །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དོ་བོར་གྲུང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚུན་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་པ་བྱུང་བའི་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་མེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པས་རབ་
ཏུ་གྲུང་པའི་སྤྱོད་བ། བར་ཚད་མེད་ན་མཐོང་ལམ་འོན་ཏུ་ཉེ་བར་སྤྱེད་པས་ན། སྤྱོད་
ལས། དེས་པ་ནི། མ་ལུས་པའམ་གཏོན་མི་བླ་བར། འབྲེད་པ་ནི། འཛོམས་པའམ་
རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་སྤང་འཛོམས་པའམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ལས། ཆ་ནི།
སྤྱོགས་གཅིག་གམ་ཐོབ་པ། མཐུན་པ་ནི། དེ་ལ་མན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་རྟོགས་
པའོ། །མོས་པ་བརྟན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལ་སོ་སོར་གནས་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་མོས་
སྤྱོད་གྱི་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དོ་བོ། ཆེ་འབྲིང་། ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་
མོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་ཅེ་བཙོན་མཚོག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཉམ་བར་བཞག་པས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་
 ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་གི། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤང་བར་
 མཐོང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྩུང་བཞག་པས་ལ་བ་ནི། སྤང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཏེ།
 ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་པོའོ། །དེ་ནས་དེ་འབྲར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དབའ་མཉམ་བཞག་པས། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་
 ཀུན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤེལ་བའི་
 ཕྱིར་མི་གནས་པའི་བྱེད་པ། བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་ལ་བཙུན་འགྲུས་བརྟན་པོ་ཚོམ་
 བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྲིང་ཅམ་དུ་གསལ་བ་ནི། སྤང་བ་མཆེད་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་
 སྤང་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །བཙུན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོམ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་ནས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་
 བ་ལ་གནས་ཏེ། དོན་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལས་གཞན་
 མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཤེས་པའི་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་ནི། གཟུང་
 བས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བཟོད་པས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་
 བ། འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པས་ནི། རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདིའི་
 སྐབས་སུ་གཟུང་བའི་རྣམ་གཤམ་སྤངས་ཤིང་། འཛིན་པའི་རྣམ་གཤམ་སྤུས་
 སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་
 དོན་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་
 ཡི། །རྣམ་པར་གཤམ་བ་དེ་སྟོང་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་
 གཤམ་བ་འབའ་ཞིག་སྤུས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་

བར་གཤམ་བར་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་རྫོགས་པ་ལོ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལོ། །དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲུང་དུ་རེག། །འདི་ལྟར་དེ་
ཡི་མཚུག་ཐོགས་སྟུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་བ་སྒྲོང་། །འདི་དག་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ལོ། །དྲོ་བར་གྲུང་སོགས་ཡིན་ཞེས་གྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོ། ཆ་མ་སྐྱུན་
དེ་དག་གིས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་མ་རེས་པ་དང་རེས་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རེས་
བ་ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས། ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་བ་རྒྱང་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག་སྒྲེ། རེས་སུ་མ་སྐྱུན་པ་བ། རྒྱད་པར་བ། རབ་དུ་གཏོགས་པ་བ།
གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བ་བ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ག། ལྷན་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་ལོ། བདེན་
པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པའི་དགོ་བ་དང་པོར་རྒྱང་དུ་སྐྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལོ། དེ་
འབྲིང་དུ་གྲུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལོ། ཆེ་དེ་ལ་བདེན་པ་རྫོགས་པ་ཤས་ཆེན་པོར་གྲུང་
བའོ། །བཞི་པ་ལོ། ལྷན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ལས་རང་རྒྱུལ་དུ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་
ལམ་དུ་བསྐྱུང་བའོ། །ལྷ་པ་ལོ། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའོ། །དུག་པ་ལོ། ལྷན་
ཐོགས་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ལ། དགག་བཞག་སྐྱང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། ལོ་རྒྱ་སོགས་ན་དེ། སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་སྐྱོ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཡིན་ཀྱི། དེ་ན་རྫོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེ་ན། སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེ་
བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་ཐལ། མཐོང་སྐྱང་ས་པོན་འགའ་ཞིག་སྐྱངས་པར་
ཐལ། རྫོགས་བཅས་མིན་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྫོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་འདོད་ན། ལྷན་བདུས་སྟུ། ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་

མ་ཞུགས་པ་དང། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང། སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང། སྐྱིབ་པ་
མེད་པ་དང། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང། རྟོག་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། འདི་ནི་བྱེ་
བྲག་གོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཐལ་བ་བཞི་པ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲུང་མངོན་
སྤུང་ཡིན་ན། ལུ་རོལ་མཐོང་བ་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་པར་འགའ་ཏེ། ཨ་རྒྱུས། དེ་ལ་གང་གཅིག་
ཤོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སྤུང་དེ་ནི། རོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འཁྲུལ་པར་མི་
བརྗོད་དོ། །གཞན་དུ་ན། ཐམས་ཅད་རྣམ་འགྲུང་པ་ཞོན་པ་འགྲུང་གི། ལུ་རོལ་མཐོང་
བར་མི་འགྲུང་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །

འདིས་ནི། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སྤུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོན་དམ་ལ་འཁྲུལ་པར་
བརྗོད་པས་རོན་དམ་མངོན་སྤུང་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཞོད་དོ། །འབྲེ་
ན་རེ། དེ་ན་པ་བཅད་ཤེས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞན་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་གསལ་སྤང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ།
དེ་ན་པ་བཅད་ཤེས་སྐྱོར་རྟོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསལ་སྤང་འགའ་བས་སོ། །འདོད་ན། ཨ་
རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་བརྗོད་པའི་
གནས་སྐབས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷོའི་ངོ་བོ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང། ཤེས་
རབ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་དུ་བསྐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐོམ་བུའི་རོན་ལ་གསལ་སྤང་ཡོད་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་
བཞེན་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་སྐོད་དུ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྐྱིན་ཅི་ལོག། །རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བཅས་ལྟོག་པ་དང། །སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྐྱིན་ཅི་ལོག། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་སྐོམ་

བའོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
 སྐྱོབ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ལ་དེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མི་སྐྱོབ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 །ཀྱང་མེད་དེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འང་མེད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཉམ་གཞག་ནི། སྐྱ་
 འོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་འཇུག་ཤེས་ཡིན་ལ། རྗེས་སྐྱོབ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྐྱེན་ཅིང་གདམས་ངག་ཉན་ལ་མངོན་ཤེས་དང་སྦྱང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་
 འོན་བྱེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནའང་གྱིས་པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཤིང་ཉིང་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཚོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་
 ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད། འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཟུང་
 འཛིན་བདེན་མི་བདེན་གྱི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཉམ་གཞག་ན་རྟོག་
 པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་པ་སྦྱོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ།
 འདིར་ནི་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན། རྒྱད་པར་བྱེད་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱ་འབྲེལ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 གདམས་ངག་སྐོབ་ཅིང་། དེའི་འོན་དམིགས་པ་བྱུག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟེ་

གཅིག་དང་། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་བསྐྱོམས་པ་ལ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་
 འབྲུང་བས། དེས་པར་འབྲེད་པ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དེའི་
 ཡན་ལག་ནི། ལྷ་སྟེ། ལྷ་དུ། འཕྲིང་། ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ། བཞི་ཡོད་པ་
 རྣམས་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ། བྱད་པར་འཕགས་ཞེས་དང་དོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་
 རང་གིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གསུངས་པས། ཉེས་པ་དང་དུལ་ཁ་ལས་སྐྱོལ་
 བས་སྐྱོབ་པའི་རྟོགས་པ་དོད་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་ལ་
 ལྷང་འཕྲིང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་བསེ་བུ་ལྟ་
 བུ་ནི། རང་རྒྱལ་དབང་ཚོན་ཏེ། དེས་ཚོགས་དང་སྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱུས་ཏེ། འོག་
 ཏུ་འདུག་པའི་གསལ་མ་སྐྱོས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅས་པ་ནི།
 ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་བོད་སོགས་དག་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་
 དང་། ཚོས་སྐྱུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་རྣམས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
 དང་། ཐབས་མཁས་དང་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྫོད་
 སོགས་བཞི་པོ་དེམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཐོང་སྐོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་བར་
 འབྲུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་རྟོག་བཞི་པོ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 སྟེ། ལྷས་སོ། །འཕགས་པས་ལྷང་དུ་སོགས་རྣམས་པའི་བྱད་པར་དང་དུག་ཏུ་བཞེད་
 ལ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞིར་བཞེད་དོ། །

འགྲུལ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་བྱད་པར་ལྡད་ལྡན་པ་དང་། ཉན་
 རང་གི་སྐྱོར་ལམ་བྱད་པར་ལྡད་པར་བྲལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཚུལ་སྐྱུ་

ཚོགས་སྲུ་བསྟན་པ་དང་། ཚོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་དང་ངོ་། །གང་ན། ལྷན་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་པོ་རྒྱང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཆ་མ་ཐུན་གང་ན། ཇི་སྐད་དུ། བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཡང་དག་རྫོགས། །དེ་ནས་སློ་ལྡན་བསམ་པ་བརྟན། །དད་སོགས་དག་པའི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སྲུ་བསྐྱོས་གྲུང་བ། །བསྐྱེས་པ་གྲངས་མེད་ངེས་འབྱུང་
 བས། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །མངོན་ཤེས་གདམས་དག་བསྟན་པ་
 ཡིས། །སློབ་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་
 བསམ་པ་གཙོ་བོར་གྲུང་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ།
 ཐར་པའི་ཆ་མ་ཐུན་ཉ། ཚོགས་ལམ་ཀྱི་དད་པ་དང་། སོགས་པ་བརྙེན་འབྲས་ལ་
 སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་རྩ་བ་རྫོགས་པའི་ལོག་ཏུ་བྱུང་བ། རྒྱའི་ངོ་བོ། ལོ་
 ཀ་པའི་བསྐྱོམས་གྲུང་གི་རྫོགས། རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྫོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་སྲུ་མ་ཐུན་པའོ། །

བཞི་གང་ཞེ་ན། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ན་མེ་འབྱུང་པའི་སྲ་ལྷས་སྲུ་རྫོད་
 འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྐྱེག་པའི་མེ་དང་
 འབྲུ་པའི་རྫོད་སྤང་བྱུང་བས་ན། རྫོ་བ་དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་དག་པའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་
 མོ་དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་ལོ་ག་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ལ་བཟོད་པ་དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་ལོ་ག་
 པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །གྲུང་བ་དང་། ཕྱིན་པ་དང་། སོང་
 བ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །རྒྱུད་ལྷུང་ན་ལེ། གྲུང་བ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྩེ་བྲག་རྣམས་
 དོན་གཅིག་གོ། །ཞེས། །རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་ནི། དེམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་

རྒྱུ་དྲུ། བར་དུ་སྐྱེ་བ་འབྲིང། ཐ་མར་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཡང་ན། བྱང་སེམས་དང་
 འབྲེལ་བ་སྟེ། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང། སོགས་པ་འབྲིང་དང། རྫོན་
 པོའི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་བཞིན་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི། དད་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་པོ་རྒྱུང་དུས་ལྷུལ་དུ་བྱས་པ་ནི། རྒྱུང་དུ་ཞེས་སོགས་སྲུ་བཞེད་དོ། །སམ་ནི།
 ལྷ་མ་དང་ཕྱི་མ་མན་རྒྱན་སྟོན་ཏེ་གཉིས་ཀའང་ཡིན་པར་བསྟན་ལོ། །གང་ལས་ན།
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྫོ་བ་དང། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ། །གང་
 གིས་ན། ལྷ་ཡིས་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། མི་རྟག་
 སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་
 སོགས་སྲུ་འཛིན་བ་ཚོས་སྲུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སྲུ་མངོན་བ་
 སོགས་ནས་ཞུགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དང། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐོབ་
 པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་གྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 སེམས་མི་འགོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་དང། ཅེ་མོས་བསྐྱུས་པའི་
 མཐོང་སྟོན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་
 པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལས་ལས་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་
 རང་ལ་དེ་དག་མི་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ནི། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཉན་
 རང་དེ་དག་གི་རྫོ་བ་དང། སོགས་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 བེའོ། །གང་ལས་ན། ཉན་རང་གི་ལྷུགས་ཏེ། ལྷུང་ལས་སོ། །རི་རྟུར་ན། གཟུགས་སྲུ་
 རུང་བ་དང། སོགས་པ་ཉམས་སྲུ་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་

པོའི་ལུང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
ལྷགས་པ་དང་། རྟེན་དམན་རང་གི་རྟེན་པའི་འབྲས་བུ་འཕམ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་
ཆེད་དུ་སྟེ། ལྷ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བུལ་པ་དང་། རྣམ་
རྟོག་བཞི་མི། རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གོགས་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྡན་ཡང་རང་གི་ལམ་གྱི་
སྤང་བྱང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ནི། དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་
ཀྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ནིའོ། །གང་ལ་ན། བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལའོ། །ལྷ་གང་
གིས་ན། སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཏེ། ལྷ་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རི་ལྟར་ན།
གསེར་གླིང་པས། ཀུན་འབྱུང་། དུལ་ལ། འགོག་པ། ལམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་སྐོན་པ་དམིགས་སོ། །ཞེསོ། །ཤེས་འབྱུང་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས། བདེན་བཞི་ལ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་དང་། རྟོགས་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་
དམིགས་སོ། །ཞེསོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། རྟེན་པ་མ་ལུས་པའི་ལྷ་དང་། འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་པོར་གནས་པ་དང་། ཆོས་
ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་རྣམ་གྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །ཟེར་ཡང་། འདིར་འབྲེལ་ཆེན་ཆོད་མར་བྱས་ཏེ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་
སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་རྣམ་དག་གི་ལྷ་འི་སྟོན་པ། ཆོས་མཚོག་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་
ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་རྣམ་དག་གི་ལྷ་འི་སྟོན་པ། བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་

ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉི་འདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉི་སྟེ། གཞན་རྣམས་
ལ་ལོ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐོན་ནས་རི་ལྷོ་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །ལ་ལོ་སྲི་མ་སྲུང་
བའོ། །དེས་འབྱེད་ཚ་མ་སྲུབ་རྣམས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྲ་མ་བཞིན་
དུ་སྐོན་སྒྲུ་ཚོགས་ནས་ཀུན་ཏུ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི།
མང་དུ་དོགས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་བརྟོལ་བ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་
ཞེས་ཏུ་མ་སྐོས་སོ། །

བཞི་བ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་མི་འབྲ་བ་དུ་མའི་སྐོན་ནས་དམིགས་པར་
འདོད་པ་ལ། མཛོད་ལས། རི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། ཉོན་སྐྱིབ་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་
སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་སྐོམ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྲུབ་
འབྲུན་པ་སྟེ། སྐྱོན་བརྗོད་པར་མི་བྱའི་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་
གཞག་གང་དུ་ཡང་དོ། །གང་གིས་ན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
ནིའོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་འདི་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷ་སྐོམ་སྐྱོད་འབྲལ་ལས་
རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
ནི། གཞན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་གཤེས་ལ་འགལ་ཞེག་གིས་རང་གིས་རང་བཟོར་བྱས་གྱི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་བཀའ་རྒྱབ་པ་ནི། སྲུང་ལུང་མ་བསྟན་
སྟན་ཅིག་བྱུང་། །སྐྱོད་ལུས་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་
དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྐྱ་གཞན་གྱིར། །དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་བཀའ་བཅོས་པ།
བསྟན་པའི་བར་ཆད་ཡིན་ན། ལུང་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། ལྷ་མོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྷས་

ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཆེད་དུ་མ་དགོངས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་དོ། །ཞེ་
 བ། མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྤྱན་མངའ་བ་
 དང་། བསྟན་པ་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མཐུན་པའི་མཐུས་བསྟན་པ་
 ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་མི་རུང་ངོ། །ཐེག་ཆེན་དང་། ཐེག་
 དམན་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་། ཉེན་
 གོ་བས་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འདི་ཉེན་གོ་བའི་སྤྱོད་ལུལ་མིན་
 ཏེ། ལྷ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཏེ་གཞན་
 ཞིག་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་བཀའ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན།
 འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །མེད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར། ཉེན་ལས་སྤངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་མེད་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མིན་ཏེ། དེ་ལས་རང་ཉིད་གྲོལ་བའི་ཐབས་བསྟན་གྱི་
 གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་ཁོ་ན་སྦྱབ་པ་ཡིན་པས་
 དེས་འཚང་རྒྱ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །མ་ཚང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཐབས་མིན་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཕྱིར། །

དེས་ན་ཐེག་དམན་ནི། རང་གྲོལ་བ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་

བཤད་པ་དང། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོར་བ་དང། ཚོགས་གཉིས་རྒྱུད་བ་དང། དུས་ཚོ་གསུམ་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གོལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་དང་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ནི། ཐམས་ཅད་
 དེ་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་དང་ནི་བསྟན་པ་དང། །སྐྱོར་བ་དང་ནི་སྟོན་པ་
 དང། །དུས་འགལ་ཕྱིར་བྱ་དམན་པ་གང་། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་བསྐྱོམས་ན། སྐྱིབ་
 གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞི་ལྷན། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡི། །ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་བ་
 ཉིད། །ཅེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྐྱ་རྗེ་བཞེན་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་རྗེ་
 བཞེན་པར་བསམ་ནས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་བར་མི་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་
 ལ་འཇུག། །འདུལ་བ་ལ་སྤང། ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན། བཀའ་འགྱུར་གྱི།
 ཐེག་ཆེན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཚོས་ཅན། བཀའ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་
 སོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་རྟོག་
 པ་ཡིན་ལ་དེ་འདུལ་བ་ལ་སྤང། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་
 ཡང་མི་འགལ་བའམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
 གི་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྤང་ཕྱིར་དང། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་
 ཆེའི་ཕྱིར། །ཚོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེད་སྡེ་པའི་སྡེ་སྟོན་དུ་མ་བྱུང་བས་བཀའ་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན།
 རྟེན་སྡེ་པའི་ཐེག་པ་ཚོས་ཅན། བཀའ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་དུ་མ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་སོ། །དེད་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འོད་སྤུང་ནས་
 སེང་གའི་བར་སྐྱ་མ་བརྒྱད་དེ་བཤད་པས་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ཡང་བྱམས་པ་

མོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མ་བརྒྱད་དེ་བཤད་པས་བཀའ་ཡིན་པར་མཚུངས་
 སོ། །དེད་ཐེག་དམན་མི། བྱེད་དང་གཉིས་ཀས་བཀའ་འདོད་པས་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་
 བ། འོ་ན། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་ཐལ། གཞན་གཉིས་མ་སྐྱུན་པར་བདེན་
 པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིར་
 བཀའ་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚོས་ཅན། བཀའ་མིན་པར་ཐལ།
 རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིར་ཏེ། སྲི་རོལ་བ་རྣམས་དང་མི་མ་སྐྱུན་པར་རྩོད་པའི་སྲིར་
 དང་། སྲེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྲེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མ་སྐྱུན་པར་རྩོད་པའི་སྲིར་ཏེ། མངོན་པ་
 ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། བཅུ་
 རྒྱུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བ་རྗེས་སུ་འདོད་པ་དང་། བཏགས་པར་
 འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་
 རྣམས་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོད་པ་
 དང་། ཐོབ་པ་སོགས་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་གནས་
 གཞན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་། བར་དོ་ཡོད་མེད་དང་། འདུལ་བ་ལ་
 བམ་བས་སྣོམ་པ་གཏོང་མི་གཏོང་སོགས་དང་། དཔྱུལ་བའི་གཤེད་མ་སེམས་ཅན་
 ཡིན་མིན་སོགས་མི་མ་སྐྱུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་དང་། མཚུངས་ལྡན་ཉིག་
 པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དགོ་བཤེས་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྟོར། བརྗོད་བྱ་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་རྩོད་སྟོང་རོ། །དང་པོ་ནི།

བཤད་དེ་ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། དུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གིས་
དང། རྒྱ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ཉན་རང་
སྐྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་
ན། དེའི་ལན་གང་བ་པའི་སྐྱིད་དུ་ལོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
བདུན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫོང་ཅེ་བཟོད་མཚོག་གོ། རྫོང་ལ། ཅུ་འབྲེལ་དོན་བསྐྱུ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྫོང་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་མི་རྟོག་པ་དང། དུལ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ །དུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་ལོ། རྫོང་རྒྱུད་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་པ་བདེན་བཞི་དང། དེའི་
ཚོས་མི་རྟོག་ལ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་
འགོག་པ་སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པས་སོ། །མདོ་ནི། འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཆེན་
པོ་ཡུམ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་ག་རྒྱལ་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང། ལྷག་
པར་གནས་པ་དང། གུན་ཤེས་པ་འདི་ནི། ལྷ་འདི་བྱ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་
ཚོས་ལ་སྲིད་པ་སྟེ། སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅི། མངོན་ཞེན་མེད་པ་དེ། མེད་དགག་
ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉེན་པོར་མི་རུང། གཉིས་པ་ལྟར་
ན། མིག་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་གུན་ནས་བསྐྱང་
བའི་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི། མངོན་ཞེན་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །རྫོང་རྒྱུད་དུ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཐེག་པ་
གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་འདས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་

གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་
 པར་འདུ་བ་སྟེ། སྐྱབ་པ། འགོད་པ་སྟེ། དགག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་རྗེས་ཤིང་། འགོད་པ་མ་འཚའ་ལ། མ་
 དམིགས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་
 ཅས་གནས་པ་ནི། འདི་གནས་ཤིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ། མིང་བྲལ་བ་ནི། དེ་མེད་པ་སྟེ།
 རྒྱུན་མི་འབྲ་བ། གནས་པ་ནི། རྒྱུན་འབྲ་བ་སྟེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པའོ། །འདིའི་
 བྲལ་བ་དང་། འོག་གི་མེད་གཉིས། དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་བསྟེན་གྱི་མདོ་ནི། མིང་དེ་
 ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་
 ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོ། །ཆེན་
 པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ངམ། ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཅན་གྱི་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེན་བཞིའོ། །མདོ་ནི། ཚོས་སུ་བཏགས་པ་ཅན་དུ་བསམ་སོ། །ཞེས་
 སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་དགོ་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི།
 དཔེར་ན། མི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི། གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྫོང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། རྫོང་རྒྱུང་དུའི་
 དམིགས་པ་ནི། རྟུང་ཁ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་
 པ་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུང་ཁ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱ་གཤིས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་བདེན་བཞིའོ། །རྫོང་རྒྱུང་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། རྟུང་ཁའི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ་དང་། འགོག་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་

བ་དང་། ལམ་བསྐོམ་བྱ་ལ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ལྷན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་
 བས་བསྐྱང་སྟེ་ཡོད་མེད་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟེ། ལྷང་ཏུ་འདི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཏུ་
 འཛིན་པ་སྟེ། འབྲིང་སོགས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་ལྟེ། ལྷ་མཚན་ལྷན་ཅི་ལོག་གིས་དེ་ཉིད་
 དེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་ལོ། །ལྷོ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷོག་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་
 འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྷང་ཞེན་བྱས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །མདོར་ན། བདེན་
 བཞེད་འབྲུག་པར་གྱི་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བྱོད་ལྷང་
 ཏུ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ལོ། །རྒྱུ་ལྷང་འབྲུག་པར་ལྟེ། ཁོང་ཏུ་རྒྱང་
 བར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། རྩོ་བ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ། །ཀྱང་ནི། རྩོ་བ་འབབ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟང་གྱི་ཞེས་
 པའོ། །རྩི་ལྷང་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་
 ལྷུ་འདི་དོ་ལོ་ཡིན་པར་རོ། །

བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ལྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྐྱབ་པ་སྟེ།
 ལྷེ་བའམ་འཕེལ་བ། དགག་པ་སྟེ། དགག་པའམ་གྲི་བ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ།
 དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐོམ་པས་གྲངས་བཞེན་ཏུ་མི་དམིགས་ཤིང་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་མཐོང་བའི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ལྟེ། དོན་དམ་པར་མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་པར་
 ལྷུན་ནི། རང་རྟོགས་གསལ་བ་ཀུན་ལ་འབྲུག་པའི་སྤྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། གསལ་བ་
 རང་མཚན་བརྗོད་པ། ལྷུན་འདྲ་བ་ནི། སྤྱི་བརྗོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་
 བརྗོད་བྱ་རང་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །རང་མཚན་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་ཡང་

བརྗོད་བྱ་མིན་པས་དེ་དགག་མི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
མིན་པ་དགག་པས་སོ། ། རྫོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་བར་གྱི་སྐྱེས་བུང་སེམས་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད། བརྗོད་བྱ་གསལ་པའི་ཚོས་ཏེ། མོགས་བཅས་ལ་གཟུགས་སོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། གུན་ཏུ་ཐ་སྟོད་ཏུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཐ་སྟོད་པ་སྟེ། མིང་ཏུ་
བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདེན་བཞིན། ། རྣམ་པ་ནི། ཐ་སྟོད་ཅམ་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་
མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱི་ཚོས་གང་ཏུ་ཡང་དོན་དམ་པར་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། གང་ལ་དམིགས་པ་ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་།
གང་གིས་དམིགས་པ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱ་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། རྫོ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མེ་སྐྱེ་བའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། འོ་ན། འདི་དང་
ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ནི། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་ལམ་
ཚེས་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་དོན་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅུ་མོ་ཚུང་དུའི་
དམིགས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། བྲལ་བའི་སྤྱིར་
གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
བྱུང་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། ། མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྟོན་པས་

གཟུགས་ལ་གནས་བར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་དོན་
 དམ་བར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བམས་ཅད་དང་། ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
 དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་རོ་བོ་
 གཅིག་ །སྟོང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་
 མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་ཏེ། མངོན་ཞེན་མེད་པའི་
 ཞེན་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་
 བར་མི་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སྣང་ཏུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་རྟག་
 པ་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
 གང་ལགས་པ་དེའང་གཟུགས་མི་རྟག་པ་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ནའང་
 གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཚོས་བམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་
 བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་རོ་
 བོས་སྟོང་། སྟོང་ཉིད་ནི། སྟོང་ཉིད་དེའི་རོ་བོས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་མི་རྟག་སོགས་
 དང་། སྟོང་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་རོ་བོ་
 གཅིག་ །སྟོང་ཉིད་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རོ་བོ་གཅིག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་མ་མེད་པའི་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་ཞེས་
 སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་ཚོས་རྣམས་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་བདག་གིར་མི་
 འཛིན་པ་སྟོན་མཁུ་། བདག་གིར་གཟུང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དོན་རྣམས་སོ། །མདོ་
 བློ། ཚོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི།
 དུམ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་སྡོ་སོགས་ཀྱི་མཚའ་མར་མི་མཐོང་བའི་
 སྤྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་གཟུགས་ཡོངས་
 སུ་མི་འཛིན་ཞེས་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་བར་མ་
 དོར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་མི་འདད་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པ་ཅེ་མོའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 གཟུགས་སུ་མེད་ཅིང་དམིགས་སུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེས་པར་བརྟག་
 པའི་སྤྱིར་དུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་སོ། །མདོ་ནི།
 དུམ་ནི། གང་། དུམ་འདི་ནི་གང་གི་དུམ། འདི་ནི། ཅི་ཞིག་ །ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལ་དུམ་
 ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འཕགས་པས་
 ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་།
 གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དེམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་དབང་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 དང་བྱས་པའི་ཅེ་མོ་རྩེད་དུ་གཉིས་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམས་དུ་
 བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ།
 དངོས་པོར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་འོས་ཏེ། རང་གི་འོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་

ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་
 བོས་སྟོང་སྟེ། གཞུགས་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ། སོགས་པ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་
 བ་གནས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་གཞུགས་སོགས་ནི། རྩུང་དུའི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་
 པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཚོས་ཅན། དེ་དག་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། སོགས་པ་
 བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་སྟེ། འོན་ཏེ་
 བར་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། རྩུང་བ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་
 གཅིག་གཅིག་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྲིད། ལྷན་པ་ཡོད་དེ། རྩུང་བ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་
 དང་། སོགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་
 པ་དུམ་ཁ་ལ་སོགས་པ་དང་རྩུང་བ་ཉིད་དག་ཚོས་ཅན། པན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྐྱུན་མོང་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུམ་ཁ་ལ་སོགས་པ་དང་རྩུང་བ་ཉིད་
 རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་པན་ཚུན་སྐྱུན་མོང་མིན་པ་མེད་དེ། ཚོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྐྱུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་
 མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གི་ར་གཞུང་བྱས་སྟོང་སྟེ།
 འོན་ཏེ་བར་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་སྟེ། མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་རྩུ་
 སྟོང་བ་ཅན་དཔང་བོར་བྱས་ནས་ཚོས་བདག་གི་ར་མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་འོ། །ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། མཚན་མར་མི་མཐོང་ཞེས་

བར་དོ། །གང་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གོ། །གང་གིས་ན། རོན་དམ་པར་ན་
གཞུགས་སྟོན་སོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་དང། སོགས་པ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་རོ། །

དེ་གང་གི་སྲིང་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེའི་སྲིང་
རོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། རྟོག་ཅེས་བར་དོ། །གང་གིས་ན། གཞུགས་སོགས་ལ་དཔྱད་
པའི་རྒྱའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་མེད་དུ་དཔྱད་ཅིང་ཤེས་རབ་
དེའང་སྐྱེ་མེད་དུ་དཔྱད་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན།
ཅིང་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་སྟེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྲེལ་བ་ལུལ་
ཀྱི་སྟོན་པ་མི་དམིགས་པར་རོ། །གང་མི་དམིགས་ན། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དེ།
གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལོང་དུ་བསྟན་པའི་རྩལ་དེ་
ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྟན་པའི་རྟོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་སོ་ཚོས་ཅན།
ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པས་
མི་མ་སྐྱེན་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་ནང་ནས་བྱོད་ལས་ཅེ་མོ་སྟེ། མཚོག་ཡིན་པའི་སྲིང་
རོ། །བྱོད་ཅེ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་འབྲས་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱོད་ཅེའི་མིང་
མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པས་སྟོན་མེད་དེ། རོ་ཤལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩ་འབྲེལ་དོན་བཟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་བ་རྩུང་
དུའི་དམིགས་པ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་དམིགས་པའོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞེན་དང་བྲལ་

བའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོ་སྐོ་ནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་
 དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནི། །དངོས་སོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་
 སོགས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་མེད། དེས་འབྱུང་སྟེ། འགག་པ་མྱུང་
 འདས་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པས་སྐོ་གསུམ། མཚན། ཞིང་དང་བཅས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོ་སྐོ་ནས་སོ། །མདོ་ནི། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཚན་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཚེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་
 དེ་དག་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟག་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ན་
 མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་བ་རྟེན་མེད་པས་སམ། མདོན་ཞེན་མེད་
 པའི་སྤྱིར་ཚོས་མིན་ཏེ། ཚོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མཚན་མར་མ་ཞེན་ཅིང་། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །མདོ་
 བོ། གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད། ལྷག་པར་ཚོས་པ་མེད། ཀུན་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །
 གཉིས་པ་བཟོད་པ་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་སུ་
 རུང་བ་ལ་སོགས་པ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ས་ལ་སོགས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ནི། སའི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་དོན་དམ་པར་སྣོང་བ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་
 དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། ས་སོགས་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 གཟུགས་སོགས་སོ། །འབས་གས་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱི་ཡིན་གྱི། དོ་བོ་ཉིད་ལྟར་
 པར་ཉེ། མཚོན་བྱ་དེ་དག་པན་ཚུན་སྣོང་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ས་བདེན་པའི་དོ་བོ་འཇམ་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་མཚོན་དུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེའི་
 རྣམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཅན་ཉེ། ཕྱི་དོལ་ལ་ཞེན་པའི་དོར། དོན་དམ་པར་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ནི་དེ་ལ་ལས་ཉོན་ལས་སྐྱེ་བ་འཁོར་
 བ་ཡང་མེད། ལུང་སོ་སྐྱེ་བ་འགག་པའི་སྤང་འདས་ཀྱང་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་གདོད་
 རས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གང་གིས་ན། དག་པ་ཞེས་དང་
 དོ། །གང་ན། ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་། སོགས་པ་དག །ཡིད། མཚན་སོ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 རྣམས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་སྣོང་
 པ་ཉིད་ཉོགས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །རི་ལྷར་ན། ཡང་དག་པར་འདའ་བ་གསུམ་གྱིས་ཉེ།
 རྣམ་སྤྲིན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། དག་གི་ལས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་
 ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་གོ། །མཚན་སོ་
 གཉིས། གནས་ན་གནས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། རྫོགས་པས་དག་གོ། །སྣོད་བཅུད་

ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པས་དག་གོ།

ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འདའ་བ་ནི། ཉག་ཏུ་རྩུ་ས་ཉེ་སྐྱེའོ། །འབྲེལ་ཆེན་
ལས། དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་དག་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་སྲིར་ན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ནི་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས།
དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་འདི་མི་གཟུང་
ངོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
གཟུགས་སོགས་དང་། ཉག་མི་ཉག་ལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་
བར་ན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད།
གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་སོགས་མི་
འཐད་པས་ཉེ། ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྲིར། རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་ན། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེན་པས་
མི་མོས་ཉེ། མཚན་མར་མངོན་པར་ཞེན་བྱ་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། མཚན་མར་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཉེ། གཞི་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྷན་པའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། བཟོད་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་
སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་ཅིང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་

པའི་ཚོགས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་ལ་བཟོད་པ་ཚོབ་པ་ཡོད་ན།
བཟོད་ཚོབ་པ་ལ་སོང་ཡོང་མི་ལྟོང་། །ཞེས་བཤད་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་བཟོད་པ་
སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་མི་འགོ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཚོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་དུ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་དགའ་ཁྲིའ་ཏེ་དཔྱུལ་བར་རྒྱུར་
སོང་རོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་དོན་བསྐྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཚོས་མཚོག་རྒྱུང་དུའི་
དམིགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་
སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་འཚང་རྒྱ་བའམ། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་ལུལ་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་འཇུག་གོ། །ཞེས་
འབྲས་བུའི་སྐོན་སོ། །མདོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་རྣམ་པར་སྐྱོད་པའི་བྱང་སེམས་
ཚེན་པོ་ནི། ལྷུང་དུ་སྐྱེ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ནོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་
ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེན་པོ་གང་ཉིང་དེ་
འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི། སྐྱོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་སྐྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་

གོ། །གཞག་གོ། །བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་རྣོ་མ་པ་ཟད་པའོ། །

མདོ་ནི། །བདག་གིས་མཉམ་པར་འདྲིལ་གོ། །བདག་གིས་མཉམ་པར་གཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །བདག་གི་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་རྣོ་མ་སེམས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དང་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་ཡུམ་གསུམ་པོ་པན་རྩུབ་གཅིག་གཅིག་ཏུ་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བསྟན་མི་རུས་པའི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། །ཡུམ་ཉིད་གྱང་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཏོ། །ཉིང་དེ་འདྲིན་ཉིད་གྱང་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་སེམས་ཉིད་གྱང་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་པ་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཉིང་དེ་འདྲིན་དུ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི། ཐབས་དམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཉིང་དེ་འདྲིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་བ་རྣུང་དུ་དང་། བར་དུ་སྐྱེ་བ་འབྲིང་དང་། མཐར་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་འོ། །མདོ་ནི། དེ་ནི་དེས་པར་འབྲུང་བ་འགྲུབ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བར་འགྲུབ། ཉེ་བར་འགྲུབ། མདོན་པར་ཞེས་པ་དང་ཉིང་དེ་འདྲིན་རྣུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྲུབ། ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆ་མཐུན་བཞིའི་དོན་བསྟུ་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་རྣུང་དུ་འཇམ་གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གང་གིས་ཉིང་དེ་འདྲིན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། སོགས་པ་རིན་
 ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གཤམ། ཉི་ཤུ་བསྐོས་པར་
 བྱོལ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི།
 འཇུག་ཅེས་བྱ་དོ། །གང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བྱེད་པའམ། བྱ་བ་
 རྒྱན་མེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རང་གི་སློན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉེས་ཀྱི་མ་ལུ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །རྗེ་
 ལྟར་ན། གཏུལ་བུའི་སྐལ་བ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་ཉེ། འབད་ཚོལ་མེད་
 པར་དོ། །ཚོས་མཚོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མཚན་ཅེས་བྱ་དོ། །གང་ལ་ན།
 འཛིན་པའི་རྣམ་གཤེད་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་ལྷན་པ་ཚོས་མཚོག་འབྲིང་གི་རྣམ་འབྱོར་བ་ལའོ། །གང་གིས་ན། འདས་བ་དང་
 ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་ན། གསང་སྟེ། དེས་པར་བྱང་རྒྱལ་
 འཛོལ་བར་ལུང་སྟོན་པར་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
 པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་བྱ་དོ། །གང་ལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་རང་གི་དོ་བོ་སེམས་རྩ་གཅིག་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཚོབ་པ་ལའོ། །གང་ན། ད་ལྟ་
 བ་དག་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །སོགས་པ་འདས་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཉོ། །མ་
 འོངས་པ་ན་གཞག་པར་བྱའོ། །སྤྲུམ་པའི་ཤེས་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཤེད་བརྗོལ་
 སེམས་དེའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཤེད་པའི་དོ་
 བོ་ཡིན་པས། དེ་དག་དེའི་ཚེ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་པས་སོ། །ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་

དམིགས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒོམ་ཉིང་ལྷོ་ལྷོ་དང་། སྒོམ་བྱེད་བྱང་
སེམས་དང་། བསྒོམ་བྱ་ཡུམ་དང་དོན་གསུམ་པོ་མན་ཚུན་ཉེ། བྱང་སེམས་ཡུམ་དུ་
ངོ་བོ་གཅིག །ཡུམ་ཉིང་ལྷོ་ལྷོ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་སོ་སོར་བསྟན་མི་བྱས་
པའོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་ན། བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་སྒོམ་ཉིང་ལྷོ་ལྷོ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། རྟོགས་བྱ་བྲལ་བར་དམིགས་ཉེ་སྒོམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེད་
པའི་ཐབས་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ། མཐོང་སྤང་དང་བཅས་པས་ལོ་
ཀ་པའང་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་མཚོག་གྲང་ཡིན་
པས། ལོ་ཀ་པའི་ཚོས་བཟོད་པ་མན་ཚུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དབྱེ་བས་དོན་སྟོན་
པར་བྱེད་པས་ན། བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྤྱིས་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ནའང་། དམིགས་པ་མི་རྟོག་
ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་
སྤྱིས་བརྗོད་པས་དེ་མ་གཏོགས་ཉེ། དམིགས་པས་ལ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་
དམིགས་པ་བརྟུ་གཅིག་དང་། རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་པར་ཅན་གྱི་
ཚོས་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཉེ། ཚོས་ཅན་
བསྟན་པར་རིགས་པ་ལ། ཚོས་ཅན་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་པ་མིན་ཉེ། རྟོན་

ཚོས་ཅན་མེད་པའི་ཚོས་ཅམ་ནི། སྐྱོམ་པར་མི་རིགས་པས་སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ།
 སྐྱ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐད་མེད་པས་དང། རོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་གོ་བའི་
 ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་
 རྣམ་པ་དང་དམིགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཀྱང་ཏུ་བྲངས་པ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཤད་
 ཅིང་རྟོགས་པས་སྐྱོམ་པར་མི་རིགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན། ཚོས་བརྗོད་པས་
 ཚོས་ཅན་རྟོགས་པམ་ཞེ་ན། རྟོགས་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འདི་དག་
 ལ་བྱུང་པར་སྐྱོག་པ་གཞན་སྐྱོང་བ་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང། མི་སྐྱོང་བ་ཚོས་ཅན་
 བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་པར་བརྗོད་བུའི་དོན་ལ་བྱུང་པར་
 འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང། གང་བདེན་བཞིར་
 གཏོགས་པའི་ཚོས་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཚོས་དེ་དག་བདེན་བཞིར་
 གཏོགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་རྟོགས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ། རོན་ལ་བྱུང་མེད་
 ཚུ་ལ། བྱུང་པར་གཞན་སྐྱོང་མི་སྐྱོང་གི་སྐྱོན་ས་བཟའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 པོ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཚོས་གཞན་སྐྱོང་མི་
 སྐྱོང་ཅམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི། རོན་ལ་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་
 ཀས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཀྱང་

ལ་རྗེས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྤྲི་ཡི་བྱང་པར་དེ་ཉིད་དེ། །དེས་ན་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་
ལ། །བྱང་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །སྤྲི་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐད་མེད་ན། །བདེ་ཐ་དད་དོན་མེད་ཏུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །སྟོན་མེད་དེ། །བ་ལང་གི་གོང་བྱ་གཅིག་ལ་རྟ་དང་མ་རྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་པར་གཞན་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། །མ་རྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
པར་གཞན་སྟོང་བ་སྟེ། །རང་གིར་མི་བྱེད་པའང་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རྟ་
བཅད་ཚམ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། །དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། །རྟ་རྟ་
པར་བཅད་ཚམ་ལ་བདར་བྱས་པའི་སྤྲིས་འདི་ལ་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་
པས། །བྱང་པར་གཞན་སྟོང་བ་དེ། །ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་བདེའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། །ཡང་
བྱང་པར་གཞན་མ་རྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོང་སྟེ། །མི་འདོད་པ་མེད་པར་རྟ་
རྟ་པར་བཅད་པ་བྱང་པར་གཞན་མ་སྤངས་པའི་བ་ལང་གི་རྗེས་ཤེས་པར་འདོད་ན།
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་པར་གཞན་མ་སྤངས་པ་ལ་བདར་བྱས་པའི་སྤྲིས་འདི་ནི་
རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པས། །བྱང་པར་གཞན་མི་སྟོང་བ་ནི། །ཚོས་ཅན་བརྗོད་
པའི་བདེའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་ལོ། །དེས་ན། །ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་གཞི་མ་བུན་པ་དང་། །བ་ལང་དཀར་པོ་ལ་སྟོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་པར་དང་བྱང་
པར་ཅན་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡང་སྲིད་ལ། །ཚོས་བརྗོད་པ་དེ་དག་མི་སྲིད་དོ། །ཚོས་
མཚོག་གི་ཚོས་དེ། །སྤྲི་ཚོས་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་རུང་བྱ་བརྗོད་ན། །ཚོས་གཞན་
མི་སྟོང་སྟེ། །སྤྲི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་བཞིན། །ཚོས་དེ་ཉིད་སྤྲི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་གཞན་
དག་དང་འབྲེལ་མི་རུང་བྱ་བརྗོད་ན། །ཚོས་གཞན་སྟོང་སྟེ། །སྤྲི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་

བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བཞེད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལྷན་པར་གཞན་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། །མི་
སྒྲོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བད་ཡི་བྱེ་བྲག་རྩོགས་པ་སོའི། །འདོད་པའི་རྗེས་སྲུ་བྱེད་
པའི་གཞི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཚིག་ལེ་ལུང་བྱས་པ་སྟེ་བ་བ་ལ་
སྟེ་བ་སྒྲོར་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་དོར་ཚོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པར་ཚོས་བརྗོད་
གྱི་སྤྲུས་བརྗོད་ཀྱང་དུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་
གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཚོས་སྲུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅི་སྟེ་
ཞེ་ན། མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དང་
ལྷན་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ནི། དེས་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་མི་
དིགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་བཏགས་པ་ན། དེ་ཁོ་ནར་རི་བོང་རྩ་
བཞིན་དུ་སྤྲུབ་པ་སྟེ་བ་དང་འགག་པ། འཇིག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། བདག་
ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པས་རྟེན་དུ་མི་དིགས་ཀྱི། བདེན་བཞི་ནི།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་པས་རྟེན་ཡིན་ལོ། །འོག་མ་དག་ལ་ཡང་སྟེ། གང་དུ་
ཚོས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའདད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཁོ་
ན་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ལ་ཅིག་ [.....སོ་དང་] ལ་ལེ། རྩོག་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་། རྣམ་བུང་ལ་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་དུ་
འཇུག་པའོ། །ཞེ་ན། ཉན་རང་སྒྲོར་ལས་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་སྟོས་གཞུང་རྩོག་སོགས་

ཡོད་པར་ཐལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་ཡུལ་དུ་བཞུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འདིར་སློབ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ། ཉན་རང་སྐྱོར་ལམ་
 ལས་ཁྲད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྐྱོར་ལམ་ལའང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཁ་ཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྤང་བུ་འཛིན་རྟོག་གཞིར་བྱས་ལ་སོ་སྐྱེ་ལ་
 ཡོད་པ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །ཞེ་ན།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྤང་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རྗེས་འཛིན་རྟོག་
 པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྤང་བུ་འཛིན་རྟོག་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྤང་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
 ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་ཁྲད་པར་བྱེད་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 སྐྱོར་ལམ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉེས་པ་ལ། སྤང་བུ་རྣམས་རྟོག་ཤོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོག་པའི་རང་
 བཞིན་དང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་སུ་འགྲུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱིར་རྟོག་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱེ་དོན་
 འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྐྱེ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 གཟུང་འཛིན་གཉེས་སུ་སྤང་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
 རྟོག་པར་བྱས་པ་གཉེས་སྤང་གི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་སྐྱད་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་གུན་རྟོག་
 བོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་མ་གཉེས་སྤང་གི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་མཚན་
 ཉིད། ཡུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའོ། །རི་བཞིན་ཡུལ། མིན་པའི་བདག་

ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡི། །རོ་བོས་སྤྱོད་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ། ཡོད་དོ། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་པ་སྐྱབ་རྟོག་ །མེད་
དོ། །མིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་གཉིས་ལས། །འདིར་བྱི་མའོ། །དེ་ལ་གཉིས་
ལས། །གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་གཟུང་བའི་རྟེན་ཅན་ལོ། །

དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས། །དང་པོ་
ནི། །གང་ཞིག་ཉེས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། །གང་ཞིག་གཉེན་པོའི་རྟེན་
ཅན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། །འཛིན་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་འཛིན་པའི་རྟེན་ཅན་
ལོ། །དེ་ལ་རྣམས་འཛིན་དང་། །བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །གང་
ཞིག་རྣམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། །གང་ཞིག་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟེན་
ཅན་ལོ། །འདིར་སློམ་ཁྲུང་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་གྱི་རྟོག་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལ། །སྤར་གྱི་
ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། །ཐེག་ཆེན་བོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བསྐྱབ་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱང་བས་རྣམ་
རྟོག་ །དོན་ལ་མེད་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
དོན་ལ་མེད་པ་སྤོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། །ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་
རྣམས་འབྲེད་ལས། །མེད་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། །རྟོག་པ་བཞེད་དུ། །དེ་ཉིད་སྤྱི་བཞེད་དུ། །མཚོང་སྤང་དང་
སློམ་སྤང་དུ་དུ། །མདོན་གྲུང་དང་ས་ཐོན་དུ་དུ། །བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
དུ། །གཞི། །འདིར་སློམ་རྟོག་པ་ཅམ་མོ། །དུ། །དོ་ནི། །སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་ རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་།
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །འཕགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 གཉེན་པོ་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །རེ་རེ་ལ་འང་དགུ་
 དགུའོ། །ཐ་དད་ནི། སྦྱིར་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྦྱོས་བཞི་དངོས་པོ་ཐ་
 དད་དེ། ཆ་མ་སྐྱབ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ལྡན་པའི་སྦྱིར་རོ། །ནང་ཚན་གྱི་དགུར་དགེ་
 བ་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོགས་པ་ཐ་དད་གཙོ་ཆེའོ། །གངས་ངེས་ནི། འདིར་སྦྱོས་ཀྱི་རྟོག་
 པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཟུང་རྟོག་དང་
 འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལ་འང་ཡུལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་བུང་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་འང་རྣམ་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་
 སུ་ངེས་ལ། རེ་རེ་ལ་ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དགུར་ངེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་ལ་གཟུགས་སྐྱལ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཁོ་ནའི་སྟུ། རང་གི་
 ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ནའི་སྟུ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་
 གཉི་གའི་སྟུ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
 སྟུའོ། །འཕགས་པས། སྟུ་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་གྱི་གཉིས་
 པ་ནི། རྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྐྱད་ཅིག་མ་
 གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པས་རྟོག་པ་འདི་དག་སྐྱོམ་སྤང་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་།
 སྐོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པས། འདི་དག་གི་རགས་པའམ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དེ་

མཐོང་སྤང་། ལྷ་བཏམ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྐོམ་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ། འཇུག་ལུལ་དུ་
 འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་ལུལ་དུ་འཇུག་པའི་བྱེ་བལ་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་གཟུང་
 རྟོག་གཉིས། འཛིན་རྟོག་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་དོན། སོ་
 སྐྱེས་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་
 པའོ། །སོ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པས་མ་ཁྲལ་བོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཞོ་ན་
 ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྐྱོན་མེད་དོ། །འཕགས་པས་བདག་ནི་བཏགས་པར་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །འཕགས་པ་
 ལའང་རྗེས་འཛིན་ཡོད་དོ། །དང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སུ་དེ་དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེང་གེ་
 ཡན་ལག་མ་སྤྲད་པར་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་བང་དོན་
 ཡིན་གྱི། དེས་དོན་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་དམིགས་
 ལུལ་དུ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་
 སྐྱེས་བུ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟམ་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་
 ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐོམ་སྤང་ལ། འཕགས་པས།
 ཚོགས་སྐྱབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཟེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་སྟེ། བཟུང་རྟོག་གཉིས། འཕགས་པའི་གང་ཟམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་འཛིན་རྟོག་གཉིས་
 སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྲུམ་བཞེན་དུ་ཞེས་སྐོས་པའི་དོན།
 འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ །སྐོག་པ་གཟུང་རྟོག་ །རྗེས་འཛིན་རྟོག་ལ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་

པའོ། །ཞེས་འབྲུམ་པ་གསུང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་རྒྱུར་གནས་པ་མངོན་གྱིས། མངོན་དུ་རྒྱུར་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་དང་མེད་ཀྱིས་འབྲུང་བུང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི། ས་བོན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་སྐྱབ་རྟོག་དང། དགག་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱོར་ལམ་གྱིས་སྐོང་བར་འདོད་པ་ནི། མི་མངེས་སོ། །དེས་ན། ད་ལྟར་སྐྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་འབྲུང་བས་ཁྱད་བར་འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའམ། བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་བྱོད་ལ། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའམ། དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་རྗེ་སོ། །རྣམ་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་བཞེད་པ། བཏགས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཚོས་མཚོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། དངོས་སོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ཅམ་ལ་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉིན་སོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན་པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་སོ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་འཛོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་གི་རྣམ་སུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་སོ་འགོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། དེར་གདགས་པ་ཅམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་དགག་རྟོག་ཆ་མ་ཐུན་བཞིའི་ངོ་བོར་གནས་

ཤིང་། སྤྱི་སྤྱོད་བར་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོད་བ་ཞེས་པ་བར་ཚད་མེད་ལས། འཇུག་པ་
 ཞེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཀྱི་སྤྱང་བྱའོ་ཟེར་བ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལས་སྤྱོད་
 བའི་གཉེན་སོ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན། གཟུང་རྟོག་དང་སོ་དང་། འཛིན་རྟོག་དང་
 སོ་གཉིས་ནི། མཐོང་སྐྱོམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ཞེས་པ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་གཅིག་
 བས་བྱེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་རོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི། ལས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གནས་
 སྐབས་ཞེས་པ་བར་ཚད་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་ལུས་པར་གཅིག་ཅར་སྤྱོད་
 རོ། །གསུམ་པ་ལ། རྣམ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། དུལ་
 རྣམ་བུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། གཟུང་རྟོག་དང་སོ་
 གང་ཡིན་པ་གཉིས་པའང་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་ལྟར་ན། ཉགས་མ་
 གྲུབ་སྟེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལས་རྣམ་དག་སྐྱེ་བས་སམ་
 ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་གཉིས་ནི། ཐ་
 དང་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་བ་ལ་རྟོག་པ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ།
 སྤྱོད་བ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ།
 རྗེས་མ་ཐུན་པ་རྣམ་བུར་དུ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེད། ཡང་དག་རི་བཞིན་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར། སྤྱོད་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྲུང་གྲང་། །སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བ་
 དང་། ཁྱེད་དང་ན་དང་འཆི་བར་སྟོན། །ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ལ་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་
 ཐལ། དུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། མ་རིག་པའི་ཡུལ་ལ་
 རྟོག་པ་ལ་མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །ཡང་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།

གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གཉིས། །ཡིན་པའི་ལྷ་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚམས་སྐྱར། མདོར་བསྟན། བརྒྱས་པར་བཤད། དོན་
བསྐྱེད། །དང་པོ་ལ། བཤད་དེ་ཞེས་བྲང་རྟོ། །གང་ན། རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡང་སྟེ།
ཡང་མི། བསྐྱེད་པའོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་
ན། དེའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་
རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་འགྲེལ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་བར་རྟོག་པའི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིན་པར་བརྒྱད་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེའི་གཉེན་པོ་
ལས་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་ནི། མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་དགུ་དང་། རྣམ་བུང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོར་ཏེ།
རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ནི། དབྱེ་གཞིའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་། རྣམ་བུང་གི་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་བའི་རོ་བོའོ། །བྲངས་དེས་
ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
གཉིས་སྐྱེད་པར་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྟེན་ཅན་ནི། རྟེན་ནི། དམིགས་ཡུལ། ཅན་ནི། ལྡན་
པའི་སྐྱེ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི། དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། འོག་མ་ཐམས་ཅད་
ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ། དབྱེ་རོ་རྣམ་པ་
དགུ་དགུའོ། །བྲངས་དེས་ནི། མ་རིག་པ་དང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་དང་།

རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལུང་པོ་དང་། སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དགུའི་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བས་ལུང་ཅན་རྣམས་པ་དགུ་དགུར་ངེས་སོ། །རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སོགས་ནི།
དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། གང་
ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ལུང་བདག་རང་
དབང་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དགུ་དགུ་ལས།
རྟེན་ཅན་འཛིན་རྟོག་དགུ་དགུ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུང་རྟོག་ལུང་གིས་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་
འོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། འཛིན་རྟོག་ཅན་སོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། གཟུང་རྟོག་ཏུ་མ་ཟད། འཛིན་
རྟོག་གྲང་རྣམས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་འོ། །གྲངས་
ངེས་ནི། ལུང་འགའ་ཞིག་གིས་བདེན་པར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་
དང་། ཐ་སྐད་དུ་བཏགས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་པས།
དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ལའང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་འཛིན་རྟོག་
གཉིས་ལ། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་གཟུང་རྟོག་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་
ལ་རྣམས་པ་དགུ་དགུའོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ལུང་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། གཅིག་སུ་
ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་དང་། སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཡོད་པ་ཉིད་
གིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པའང་དགུར་ངེས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ། རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་མདོར་

བསྐྱུས་ཏེ་རྟོག་པ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དང། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་
 རྟོག་རྒྱས་བཤད་དང། རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
 དབྱེ་གཞི་སྤང་བུ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཅམ་
 མོ། །དབྱེ་རོ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་
 ལས་ཏེ། ལ་གུན་ལ་སྐྱར་བས་ཡུལ་དགུ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་སོ། དེ་
 བས་གཉིས་ཉེས་དམིགས། དེ་བས་གཉིས་དམིགས་པ། གཅིག་རང་བཞིན་ནམ།
 རྣམ་བུང་རྗེས་མ་སྐྱབ་པའོ། །ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་གུན་ལ་སྐྱར་
 རོ། །ལས་འབྲས་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཚོས་འདི་
 དག་ནི། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་དང། སོགས་པ་ཚོར་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤང་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚོར་བ་ལ་སོགས་མིང་བཞི་དང། མིག་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལོ། །

མདོ་ནི། མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་ཞེས་སོ། །རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །མདོ་ནི། མེད་པའི་
 མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ནས་གྲ་ཤིའི་བར་གུན་
 བས་ཉོན་མོངས་པ་དང། སྤང་བ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་བུང་བའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་
 པའི་ལོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་རོ་ཞེས་

སོ། །མ་དང་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་འབགས་པའི་ལམ་
 ལ་མི་གནས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་ན་པའི་པར་སྤྱི་ན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་སོགས་སྤྲོ་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁུམ་ཉིད་དུ་མི་
 དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་། སོགས་པ་སེམས་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་དུ་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 བར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་
 གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་
 མེད་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འབྲུང་བ་མེད་པ། མདོན་
 བར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མ་དེག་པ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ན། མ་
 དེག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་སོགས་སྤྲུའང་སྤྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བཞི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་
 ཅམ་སོ། །དབྱེ་དོ་རྣམ་བུང་གི་གཟུང་བ་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །གངས་ཤེས་ནི། དུལ་གྱི་དབང་གིས་ཉེ། རྣམ་
 བུང་གི་དོ་པོ་གཅིག །རྒྱ་གསུམ། དམིགས་པ་གཅིག །སྤྱོད་པ་གཅིག །དབྱེ་བ་
 གསུམ་སྟེ། དགུ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྤྲུང་རོ། །ཡང་ན། སྤང་པོ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། སྤང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཞེས་སོགས་སྤྲུང་རོ། །རྣམ་བུང་དུ་མ་སྤྲུངས་པ་སྤང་པོའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི།
 ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐོ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་

དང་དོ། །མདོ་ནི། མིག་ལ་རྟོག་སོགས་སྣང་བ་ཞིན་ནོ། །རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་
ཁམས་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་སུ་རྟོགས་སོགས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་དོན་ནོ། །

མདོ་ནི། མ་རིག་པར་རྟོག་ཅིང་སོགས་སོ། །མེད་པ་ཙམ་བདག་ལྷའི་གཉེན་
སོ་མིན་པའི་སྲིང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། བད་སྣོང་བ་
ཉིད་ནས་དངོས་སོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོགས་སོ། །མེད་པ་
ཙམ་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་སྲིན་རྒྱག་
གི་དོན་ནོ། །དོན་ཞེས་གོང་མ་ཀུན་ལའང་ཐོབ་སོ། །མདོ་ནི། སྲིན་རྒྱག་ལ་རྟོག་ཅེས་
སོ། །ཡོད་པའི་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་སྣང་བྱ་དང་བྲལ་བ་སུས་པས་ཚོས་
ཅ་བདུན་ཀྱི་དོ་བོ་མཐོང་ལམ་སོ། །མདོ་ནི། བྲང་རྒྱབ་སྲོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་
བདུན་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་འདའ་བའི་སྐྱོམ་ལམ་བསམ་
གཏན་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་འདུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་
སོ། །བསྐྱབ་པ་རྫོགས་པས་མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ་སྐྱོབས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་
དོ། །དང་སོ་ལ། དབྱེ་གཞི། གང་ཟག་རྣམ་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་
སོ། །དབྱེ་དོ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་སོ། །གངས་ངེས།
ཡུལ་དང་སོ་བཞི་བདག་གི་མཚན་ཉིད། སྲི་མ་རྣམས་རྟེན་ཚོས་ཡིན་པས། ལ་རྣམ་
ཀྱི་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྣང་དོ། །གཞན་ལ་མི་སྣོས་པས། བདག་རང་

དབང་ཅན་ལ་ལོ། །མདོ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆ་ཤས་མེད་
 བས་གཅིག་བྱུང་བདག་གོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་བས་རྒྱུའི་བདག་། [.....ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་
 སོ། །རི་ལྷོ་མི་དམིགས་ཤེས་། བདག་ཉིད་དུ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པར་བྱལོ། །ཞེས་ཉི་ཞེ་སྤང་བར་དོ། །། ལོ། །མདོ་ནི། མིག་མི་དམིགས་
 ཞེས་སོ། །ལོངས་སྤོད་པ་ལོ་དང་སྤྱད་བྱ་ལ་སོགས་ཡིན་པས་ལྷ་བ་ལོ་དང་། སོགས་
 བ་བལྟ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཞུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །བདག་ཅེས་པ་གོང་མ་ལའང་འཐོབ་པོ། །མ་རིག་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འོ། །འོག་གི་རྟེན་ཞེས་པ་གོང་མ་
 བཞི་ལའང་བྲང་དོ། །མདོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
 སོ། །ལོ་ཀ་པའི་ལམ་གྱིས་ས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འོ། །མདོ་
 བོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མདོན་སྤུམ་
 དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་འོ། །མདོ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཐར་སྣོམས་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་སྣོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་
 འོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྣོམས་པར་
 འཇུག་པ་དགུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་
 སྣོབས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འོ། །མདོ་ནི། སྣོབས་བཅུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྤང་
 པའི་དོན་ལ་སོགས་པ་ནི། གཅིག་སྤང་འདྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོའི་སྤོགས་
 སྤུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི། སྐྱེས་ལུ་བདེའམ་ཐ་སྟོན་དུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་
 ཉེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་དོ། བཏགས་པའི་འཇིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དགུ་རྣམས་སོ། །གངས་འེས་ནི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཉེ། དང་པོ་བཞི་ལས་གྱི་སྐྱུ་མ་
 ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པ་ཙམ། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་
 བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ལ་བཏགས་པའི་འཇིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྐྱུར་
 དོ། །སྐྱུངས་པའི་དོན་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཕྱང་པོ་རྩས་སུ་མེད་པའོ། །མདོ་
 བློ། རབ་འབྱོར་འདི་ཅི་སྐྱུམ་དུ་སེམས། གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མའང་གཞན་
 ཞིག་ཡིན་སྐྱུམ་མམ་ཞེས་སོ། །མིག་སོགས་རྩས་སུ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོའི་དོན་མེད་
 པས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །མིང་ནི། མིག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མའང་སོགས་སྲར་བཞིན་
 འོ། །རིགས་གྱི་དོན་མེད་པས་ཁམས་རྩས་སུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་
 དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
 སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པས་ཉེན་འབྲེལ་རྩས་སུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། སྐྱུ་མའང་གཞན་ལ་
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །གཟིངས་ལྟར་བཏགས་དུ་བ་
 མིན་པས་ཚོས་སོ་བདུན་གྱི་དོ་བོ་རྣམ་བུང་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །སྤང་གཉེན་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་གྱིས་དོ་བོར་མ་
 གྲུབ་པས་སྐྱོ་གསུམ་མཚོང་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་
 སྟོན་པ་མེད་པའང་གཞན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་འདའི། རྩས་སུ་
 མེད་པའི་སྐྱོམ་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་
 འབྲུག་པའང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །ཀྱུན་བཏགས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྐྱུ་མའང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོབས་སོགས་མི་སྟོབ་པའི་
ལམ་མོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱི་དང་གྲེ་བྲག་གི་དང་ནི།
རྣམས་དགྲེ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་རང་གི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱང་གྱུར་པ་བཞི་
དང་ལེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ཤོད་ཅེ་བཟོན་མཚོག་བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་དུ་མཚུངས་
པར་སྤྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
བསྟན་གྱི། གཞན་ནི། སྤང་དོར་བྱ་རྒྱ་མིན་པས་མ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན།
ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་ཁྱད་པར་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་བཅད་
གཅིག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན། རྟོག་པའི་མཚུགས་སོགས་སུ་འོ། །མདོར་བསྟན་དང་གོ་
རིམ་མི་མ་ཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། མདོར་བསྟན་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱར་བ་
མ་ཐུན་པར་ཉེ། སྤེབ་སྦྱོར་གྱི་དོར་རྟོག་པའི་སྤང་གསུངས་ནའང་། རྒྱས་བཤད་དུ་
ཡོངས་འཇིན་དེའི་སྟོབས་གྱིས་རི་སྐྱད་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་ས་བཞི་པོ་ཉན་རང་སྦྱོར་
ལམ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྲེད་ཚོས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
མཚུགས་དུ་བསྟན་ནོ། །ཡང་ནི། རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །

ཅ་བ་ལ། བང་ཡོངས་འཇིན་ཐབས་མཁས། ཕྱི་ཡོངས་འཇིན་དགེ་བཤེས།
དེའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་པོར་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་འཇིན་ཡིན་ཞེས་
བྲང་དོ། །གང་ན་སྦྱོར་ལམ་པའོ། །གང་གིས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་

ཉིད་སོགས་ལ་སེམས་མི་འགོང་སྟེ། རྒྱན་ཏུ་འདྲིལ་ས་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་
གནས་མིན་པ་ལ་འདྲིལ་ས་པ་དང་དངས་པ་དང་འདྲིལ་ས་པ་དེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱལ་
པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་ལོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་སྦྱོད་པ་ནི། དངས་པར་མི་
འགྱུར། སྐྱལ་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱལ་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ན། སྦྱོར་ལམ་པའོ། །གང་གིས་ན། བན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ།
སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། མི་བན་པ་སྤང་
བའི་དོན་ཏུ་བདུད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐབས་ཤེས་
རབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཅིང་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ལ་
གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་མི་འདུག་
གོ། །གསུམ་པ་ལ། བན་གྱི་དང་ཕྱིའི་མི་མ་སྐྱུན་སྦྱོགས་ཐོར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
ཐབས་མཁས་དེའི་མི་མ་སྐྱུན་སྦྱོགས་རང་དོན་ཏུ་སྐྱོམ་པ་དང་རྫོམ་པ་དང་། དངས་
པ་ལ་སོགས་པ་བོར་བའོ། །མདོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐབས་མི་མཁས་པས་ལུས་བསྟན་པ་
འདི་ཐོས་ནས་དངས་པ་ལིང་སྐྱལ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱལ་པས་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བཤེས་དེའི་མི་མ་སྐྱུན་སྦྱོགས་མདོ་སྟེ་འདི་དག་ནི། རང་
གཟོར་བྱས་པ་སྟེ། མཉན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གཟུང་སྐྱོང་བའི་སྤྲིག་ཐོགས།

ཕྱིན་ཏུ་ག་ལས་བརྒྱུག་ཅིང་མོས་པ་མེད་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་ལས་སྤོང་བའི་
སྤྲེལ་གྲོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་མངོན་དུ་གྱིས་ཤིག། ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་སྤོང་ལ་ཅི་
ཞེས་བྱ་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདུད་ཀྱི་ལས་དག་མི་སྣ་མི་སྣོན་པ་འདི་ནི། སྤྲེལ་པའི་
གྲོགས་པོར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྤོང་བའི་སྤྲེལ་གྲོགས་རྣམས་
བོར་བའོ། །དེ་དག་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྤོབ་དཔོན་
འདི་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་ཐབས་མཁས་སུ་འདོད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཡོན་ཏན་གཉེས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཤེས་གཉེན་
དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་སྤྲུག། །དེ་ཉིད་རབ་
ཏུ་རྟོགས་པ་སྣ་མཁས་ལྡན། །བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ཞེས་
སོ། །ཡོན་ཏན་གཉེས་གང་ན། རང་དོན་ནི། ཕྱིན་ཏུ་ག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཀྱི་ཚོས་
སེར་སྣ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གཞན་དོན་ནི།
སྤོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་དོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། སྤོང་ཉིད་སོགས་ལ་སེམས་དང་བོར་
མི་དངངས། བར་དུ་མི་འགོང་ཞིང་། མཐར་མི་སྤྲུག་པ་དང་། སོགས་པ་སེམས་
བསྐྱེད་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་སོ། །གང་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་
གོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སྤྲུག་པ་ལི་བ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གཏུལ་བུའི་
བསམ་བཤམ། དབང་བོ་རྣོ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་དང་། སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པར་
སྤོན་ཉེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་སྤོང་མིན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དག། ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་

ཐོས་ན་སྐོང་ས་འགྲུང་ཞིང་། །ཆད་པར་ལྟ་ལ་ངན་སོང་ལྷུང་འགྲུང་བས། །དེ་ན་དབང་
སོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་
དུ་འབགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་གསུམ་གཤི་སྟོན་བར་
མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེ་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་རང་གི་བསམ་པ་
དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། །ཡིད་
བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་བཞིན་ལོ། །

བཞི་པ་། །གདམས་པའི་དོན་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ། །ལ་བཞི་སྟེ།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རིགས།

གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། །གང་གི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་
འབྲས་བུ་ཆེད་དུ་བྲུ་བ། །རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་རང་གི་དོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། །སྤྱི་གཞུང་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། །རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་དང་། །ཡོན་ཏན། །ཉེས་པ།
རྟགས། །ངེས་ཚིག། །དབྱེ་བ། །རིགས་ཆད་མ་ཆད་ཀྱི་དོན་བརྟན་པ། །དཔེ། །འབྲས་བུའི་
བྱུང་བར་དང་བཅུའོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ནི། །ཐར་པའི་རིགས། །མ་ཆགས་པའི་དགེ་
བར་འདོད་དེ། །མཛོད་དུ། །མ་ཆགས་འབགས་རིགས་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དང་ནི་
རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལ། །སེམས་
ཅོམ་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། །འཚང་རྒྱ་བའི་
སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སོ། །དེ་རྒྱེན་གྱིས་ཡང་དག་
པར་བླངས་པ་ན་རྒྱས་འགྲུང་རོ། །དེ་གཉིས་སྲ་མ་རྟེན་དང་། །སྤྱི་མ་བརྟེན་པའི་དངོས་

སོ་ཡིན་ནོ། །སྲ་མ་ནི། རྒྱུ་འི་དངོས་པོར་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་འི་དངོས་པོར་མེད་དོ། །དེ་
ལ། བྱེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
ས་སོན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཀྱང་དེར་འགྲུར་
ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རིགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཚོས་དབྱིངས་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས། མདོ་
ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
ཚོས་གྱེ་དབྱིངས་སྣུར་ལེན་པ། ཉམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདུས་
མ་བྱས་གྱི་དགོ་བ་གང་ཞིག། ཚོས་ཉིད་གྱི་སྣུར་འགྲུར་བའོ། །རྒྱས་འགྲུར་རིགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། འདུས་བྱས་གྱི་དགོ་བ་གང་ཞིག། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱར་གྲུར་
བའོ། །རྒྱད་སྒྲ་ལས། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་
ཤེས་བྱ་སྟེ། རྫོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང། །ཡང་དག་སྤངས་པ་མཚོག་ཡིན་
ནོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱབས་སུ་མ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་
པོས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་བ་ཡིས་ནི་སྲི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱིར་རིགས་ཀྱི་བྱབ་བ་ཡི་དང། གནས་སྐྱབས་རིགས་
ཐ་དད་ཀྱི་དང། ཐེག་ཚེན་གྱི་རིགས་མཚོག་ཏུ་དང། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
རིགས་སྟོང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་
ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་དེ། སྲིད་པའི་དུལ་ཁ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཞི་བ་ལ་
འདོད་པ་དང་དོན་གཉེར་འབྱུང་བའི་སྲིད། བྱབ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱད་སྒྲ་ལས། གལ་ཏེ་

སངས་རྒྱལ་ཁམས་མེད་ན། །སྤྲུག་ལའང་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ལྷ་ངན་འདས་ལ་
 འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྟོན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །སྲིད་དང་ལྷ་ངན་འདས་ལ་
 དེའི། །བདེ་སྤྲུག་སྐྱོན་ཡོན་མཚོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་སྲིད་
 དེའི། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་སྲིད་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཚོས་ཅན། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་དེ། །རྒྱ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་།
 །རྒྱུན་ཐེག་པ་ཐ་དད་ལ་མོས་པ་དང་། །ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དང་།
 །འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་
 དང་། །སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་སྲིད། །རིགས་
 ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཚོས་ཅན། །མཚོག་ཡིན་ཏེ། །དགོ་བ་ཁྱད་
 བར་དུ་འཕགས་པས་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། །སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པ་དང་། །གཞན་དོན་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱལ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 སྲིད་རོ། །དེ་དག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང་། །མི་
 ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་སྲིད། །རིགས་མཚོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་
 པ་ནི། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཚོས་ཅན། །སྐྱོ་སྐྱུར་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་བསལ་རྒྱ་མེད། །རྣམ་བུང་དག་པའི་ཚོས་གཞག་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སྐྱོ་
 བྱུང་ཉོན་མོངས་གྱིས་སྟོང་གི། །རང་བཞིན་དག་པས་མི་སྟོང་བའི་སྲིད། །རྒྱད་རྒྱལ་ས།
 །འདི་ལ་བསལ་བུ་སོགས་ནས། །ཡང་དག་མཚོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་
 བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྐྱོ་བྱུང་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅན། །སྐྱེ་མེད་ཚོས་གྱིས་སྟོང་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁམས་དེ་ཉིད་
ཚོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ལུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅས་གྱི་དུས་སུ་
དག་པའང་ཡིན། མ་དག་པའང་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེ་མེད་གྱི་དུས་སུ་དེར་སྲར་དེ་
མར་མ་གྱུར་བ་སྲིས་དག་པར་གྱུར་པའི་སྲིད་དོ། །རྒྱུད་སྐྱེས། དག་དང་ཉོན་མོངས་
དང་ལྡན་སྲིད། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་སྲིད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དགལ། སོང་ཡང་ཐར་སྐྱེ། དུཅུང་ཁ་ཆེན་པོ་མི་
སྟོང་། འཁོར་བ་ལ་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་། དེའི་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། དེགས་
གྱི་ཕན་ཡོན་ཏེ། དེང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྐྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། །དེར་
ཡང་དུཅུང་ཁ་ཆུང་དུ་སྟོང་། །སྐྱོ་བཅས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་
ནི། དེགས་ལ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅིང་། ཡོན་ཏུན་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཉེས་པ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་མང་བ། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ། ཡོ་བྱད་གྱིས་འཕོངས་
པ། བྲན་ལྟར་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་
དང་། །འཕོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་དེགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་
དག་རྣམས་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སྐྱོར་བའི་སྤྲོན་རོལ་ནས་
སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་སྐྱུད་ལ་རི་
མི་སྐྱུལ་པའི་བཟོན་པ་དང་། ཕར་སྲིན་དུག་གི་དགེ་བ་ལ་སྐྱོད་བ་སྟེ། བཞི་ནི། བྱང་
སེམས་གྱི་དེགས་གྱི་རྟགས་སོ། །སྐྱོར་བའི་སྤྲོན་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་
བཟོན་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་སྐྱོད་པ་ནི། །དེགས་གྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །

ལྷག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ནི། སྐྱོལ་བའི་དོན་དུ་རིགས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་ཏེ། ལོ་མ་
 ལས། ལྷ་ཏ་ར་ཞེས་བསྐྱུར་ན། ཡོན་ཏན་སྐྱོལ་བའི་དོན་གྱིས་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན། ལོ་སྐྱོདོན་དགུ་ལ་འཇུག་སྟེ། རི་སྐྱང་
 དུ། རག་སྐྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །སྐྱོགས་དང་མིག་དང་དོ་རྩེ་དང་། །མཚོར་ས་
 རྩུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་བསམ་གོ་སྐྱེ་དེས་བར་གདགས། །ཞེས་བཤད་ལ། ར་ཡ་
 བ་སྐྱོབ་བསམ་སྐྱོགས་སམ། སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོབ་བསམ་རིགས་
 སོ། །ཡང་ན། ལྷིང་རྩེའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་གྲུབ་པའམ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་
 གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ཀྱུ་ལ་སྟེ། རིགས་སོ། །དེའི་རྣམ་གངས་ནི། ཨ་བྱུས། ཚོས་གྱི་
 དབྱིངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན། འཕགས་
 པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། གཞི་
 དང་། ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་དང་། རྟེན་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
 གནས་དང་། ས་བོན་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྣམ་གངས་གྱིས་
 བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། རིགས་ནི་དེས་དང་མ་དེས་པ། །རྐྱེན་རྣམས་གྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་
 དང་། །འཕྲོག་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་ངོ་མོ་
 ཉིད་གྱིས་དེས་མ་དེས་གཉིས་པོ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་གྱིས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་
 གཉིས་ཏེ། བཞིའོ། །ལང་གཞེགས་ལས། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་དེས་པ་གསུམ། མ་
 དེས་པ་དང་། ཆད་པ་སྟེ། ལྷར་བཤད་དོ། །དེ་ལ། རིགས་དེས་པ་ནི། རང་གི་བྱང་རྒྱུ་
 རོབ་དེས་པ། མ་དེས་པ་ནི། ལམ་གཞན་དུ་འང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་

བཤམ་ཐེན་ལ། རང་རྒྱལ་ལྷོ། བསེ་རུ་བཏུ་བྱོན་ནས་དེས་ཀྱི། དེ་མཉམ་ཆད་མ་དེས།
 ཚོགས་སྡོད་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན་ནས། རྒྱུང་རུ་སྒྲོམ་ལམ་མམ། མཐོང་ལམ་ནས་དེས་
 ཀྱི། དེ་མཉམ་ཆད་མ་དེས་སོ། །བྱང་སེམས་ལ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ལས་རྣོ་
 བ། སྒྲོམ་ལམ་ནས་དེས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལ་རིགས་མ་དེས་པ་ཡིན་ཀྱང་
 དབང་པོ་རྣོ་བས་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཀྱི་
 རྒྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་འབྲེད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །ཚོགས་ལམ་མཉམ་ཆད་མ་དེས་ཏེ། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ་ལྷོ། ཐེག་པ་འབྲེད་པར་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་དེས་པ་མ་ཡིན་པས་
 བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དབང་འབྲིང་ལྷོ། མཐོང་ལམ་ནས་དེས་ཀྱི། དེ་མཉམ་ཆད་མ་དེས་ཏེ། ཨ་མུས།
 དབང་པོ་འབྲིང་ལྷོ། རབ་རུ་དགའ་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ཞེས་པ་དང། རི་སྲིད་དུ་ས་
 རབ་རུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དབང་རྒྱལ་
 ལྷོ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེས་ཏེ། ཨ་མུས། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷོ། ས་མི་གཡོ་བ་ལ་ཕྱིར་
 མི་ལྡོག་སྟེ་ཞེས་པ་དང། ས་བརྒྱད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་དེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
 པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་སོ། །ས་བདུན་པ་མཉམ་ཆད་ལ་མ་དེས་པ་སྲིད་དེ།
 རྒྱུད་ལས། རི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས། །ཞེས་
 དང། དཔའ་ཐོས། ཡིད་ལྷོ་མཚོག་རུ་གཡོ་བས་ལྡོག། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དབྱུགས་མ་
 ལུང། །ས་བཞེན་གཡོ་མེད་མ་ཐོབ་པར། །བརྟན་མེད་མི་གཡོའི་ས་རྣོགས་
 དགའ། །ཞེས་དང། ས་བརྒྱུ་པའི་ས་བརྒྱད་པར། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་

དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དག་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ལ་བརྟུག་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་
 འདི་དེའི་ཆེ་ཉིད་དུ་ལྷ་འཇག་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། ལྷང་འདས་
 དེ་གང་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཇག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ལྷང་
 འདས་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་སྤངས་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 སྐོ་ལ་སྤང་མ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེ་ན། ལྷང་འདས་མང་སྟེ། ཅེ་མོ་ཐོབ་པས་དགོ་ཅ་ཆད་
 པའི། བཟོད་ཐོབ་ཀྱིས་འན་སོང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱུན་
 ལྷགས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ། ལྷིང་འོང་གིས་ནི་གཉིས་པ། ལྷིང་མི་འོང་གིས་
 འདོད་ཁམས། དག་བཅོམ་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལྷ་འཇག་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་འཇག་ལས་འདས་པ་སྟེ།
 དགོངས་གཞི། དུས་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་འགོག་པར་སྤང་བའང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སར་སྤང་བ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་
 མིན་ནོ། །ཨ་རྒྱས། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་སྤང་བ་ནི། ཉོགས་
 པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། རིགས་ཆད་སྲིད་དམ། མི་སྲིད་ཅེ་ན། གཞན་དག་རིགས་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་ལྷང་པར་དུ་འདོད་པས་ཆད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེའང་མཆོམས་མེད་
 ལྷེད་པ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ། ལོག་ལྷས་དགོ་ཅ་ཆད་པ། ཐར་པ་ཆ་
 མ་ཐུན་མ་སྐྱེས་པ། ལྷང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དང་། བཞི་བ་ནི། རིགས་
 དམན་པས་ན། མེད་པའོ། །ཐར་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ནི། རིགས་གཏན་མེད་པའོ། །ལ་
 ལ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་སྐྱོད་དེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་

བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མ་ཐུན་དགོ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་
 བལ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འདོད་པས་
 དེ་ཆད་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱད་ཟླ་མར། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་དེའུར་མེད་ཕྱིར་དང། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟལ་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་པ་དང། །ལུས་དཔལ་མཚོག་དང་པོར། རྒྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །རིགས་ཆད་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ།
 རོགས་མེད་ཀྱིས། ལོག་སྲིད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་
 ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བའི་ལོག་
 སྲིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་
 དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དགུ་བ་ནི། དགོ་བ་མང་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་
 མེད་པ། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་མཐུ་དང་ལྡན་པས་སམ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་
 དག་པས་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དགོ་བ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པའི་གནས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བྱི་མེད་ལྡན། །མཐུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱད་ཟླ་མར། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང། །དགོ་དང་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་
 བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་བ་ནི། རིགས་ནི།
 འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང། རུལ་ཁ་ཞི་བ། རྒྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དང་རང་གཞན་ལ་ཕན་

བདེ་སྐྱེད་པའི་རྩ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བུང་རྒྱུ་ཤིང་བསྐྱེད་ཕྱིར། །བདེ་
དང་དུམ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་དང་གཞན་ལ་མན་བདེ་བྱེད་པ་འབྲས་
བུའི་ཕྱིར། །རིགས་མཚོག་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཚོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ། ལྔ་
འབྲེལ། རྩ་བ། འབྲེལ་བ། རོན་བསྐྱབ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་
བ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ལེན་ལ་འཕམ། སྐྱབ་བ་བརྟེན་པར་ལྡན་པའི་
རིགས་ལ་སྤར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ངེ་སྤྲད་བཤད་པ་གོ་སྐྱབ་སོགས་དང་། ཚོགས་
སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་དང་། སོགས་པ། སློམ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བ་
གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་སྐྱབ་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་བ་རིགས་འཆད་
ངོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་ཀུན་ལ་སྤར་
ངོ། །ཚོས་བྱུག་ནི། རྟོན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། བཅ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་
དུ། བྱང་ལེན་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་
མཁའ་ནི། རིགས་ཀྱི་དཔེའོ། །བྱའི་རྗེས་སོགས་རྟོགས་པ། དེ་མེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གི་དོན་དང་གཞིའི་དོན། འགྱུར་བྱུང་དོ། །རྩེ་མོའི་རྟོགས་
པའི་ལོ། །མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་མེད་ཅིང་སོགས་སོ། །བརྗོད་པའི་
རྟོགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། ལྷ་མའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་སོགས་
སོ། །ཚོས་མཚོག་གི་རྟོགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། ལྷ་མའི་སྐྱེས་བུའི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
སྐྱོད་པའི་ཚིག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་ཚིག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི།
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །སྤང་བུའི་གཉེན་སོ་སྐྱེ་བའི་ལོ། །

མདོ་ནི། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་ཤར་བའི་ཆེ་ལྷན་པའི་གནས་མེད་
སོགས་སོ། །མི་མ་ལུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ལོ། །མདོ་ནི། བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་སོགས་སོ། །གཉེན་སོ་དང་མི་མ་ལུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་
དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། སྤངས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས་འདྲ་བའི་གནས་
མེད་སོགས་སོ། །སྤིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོད་བརྗེར་བཅུ་བཅས་
པའི་ལོ། །མདོ་ནི། ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་
སོགས་དང་ལུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་དང་། གཟུང་དང་། རྣམ་མ་དང་། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷོག་གི་འོད་ལ་
གནས་མེད་སོགས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དགེ་ལེགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་
འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་གྱི་ལོ། །མདོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་
གནས་མེད་སོགས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ཉེ། ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་
གནས་མེད་སོགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི། ཉེན་གྱི་དངོས་སོ། །མེད་པ་ནི། དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ། རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ། གོ་རིམ། གྲངས་ངེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རེ་
 ཞིག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། རི་སྲིད་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བཅུ་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་ལོ་ཀའི་ངེས་པར་འབྲེད་པར་ཆ་མ་ཐུན་དོད་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་ནི། དེ་ནས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ལོ་ཀ་
 ལས་འདས་པ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་དག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་
 སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དཔེར་ན། རྒྱན་པོ་ལྷུང་བ་དང་སྐོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་
 པ་ལྟར། གཉེན་པོ་ལམ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་ལམ་དེ་དག་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོབས་
 འགག་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་གཉེན་དེ་དག་མི་
 དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སྤང་གཉེན་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་
 རྟོག་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་གྱི་གཞན་དོན་བྲེད་པའི་སྟོན་ལམ་དང་
 སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ཤེས་རབ་དེ་དག་སྐྱེས་པས་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལོ་ཀ་མཐའ་ཡས་སུ་འཕྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་སོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་འགོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །འགོད་
 ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། གདུལ་བུའི་
 བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་
 སྲིད་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་

ཉེ། ཉེ་ཕུ་བར། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་
ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྩུ་ཉེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །

ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མེད་དོ། །ཡོད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་
མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་དགོངས་སོ། །རྩེད་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་
བ་དང། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ནས་གཞོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉོགས་
བ་སྐྱེའོ་ཞེས་བ་དང། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེ་ཞེས་བ་དང།
ལ་ལར་སྐྱེན་བ་ལ་བསྐྱེན་ལ་གཞན་དུ་སྦྲད་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་འགྲོང་
བ་བསྐྱེན་བ་དང། སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་བ་བསྐྱེན་བ་དང།
གང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་བ་དེ་དག་
མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བསྐྱེན་བ་དང། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་ལྷུང་བསྐྱེན་བའམ།
ཐེག་བ་གཅིག་ཏུ་བཤད་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟམས་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་བ་
བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་ཉེ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་བརྟམས་བ་དང། །ལེ་ལོ་
ཚུང་བཅད་ཚོག་འདྲིན་དང། །རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་བ་དང། །འགྲོད་དང་མ་དེས་
སྒོག་བ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཚོག་
གསུངས། །ཞེས་སོ། །སྦྱང་པོ་མེད་ལ་སྦྱང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤེགས་པར་
གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྲུབ། །ཞེས་བ་ལ། །སྦྱང་པོ་རྣམ་གཡིང་དོ། །དེ་མེད་པ་ལ་སྦྱང་པོར་འདྲིན་བ་དང།

ཉལ་ལ། བདེ་བ། གཙང་བ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྲིན་ཅི་ལོག་མི་ཉལ་སོགས་ལ་
གནས། ཡུན་རིང་ལོར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བསམ་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་བར་
བྱས་ན་བྱང་རྩལ་ཐོབ་ཅེས་པ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྗེས་དགོངས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་ཤོ་
ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་གཏུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྗེས་ལོར་
དགོངས་པ་འདི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོ། །

དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་
དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་ཏེ། མཛོད་དུ། ཚོགས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་གཤམ་དང་། །འགོ་བའི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་
ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་སྟེ། །སྐྱ་ཚེ་རིགས་དང་ཚད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་
བསམ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དེ་བ་གསུམ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས། །ང་སངས་རྒྱས་རྣམ་
གཟིགས་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པ་དང་། རི་སྐད་དུ། ས་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་
སོགས་དོན་གཞན་དང་། གཉེན་པོའི་ལྗེས་དགོངས་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཞན་ལ་སྐྱེ་
བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི། དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལྗེས་དགོངས།
དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་གོ། །དེ་དག་སོགས་
པ་སྟེ། དགོངས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་པལ་ཆེར་སེམས་ཅམ་དང་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ངེས་པར་མི་བསམ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཅམ་ཞེས། །སྐབ་པ་ཡིས་ནི་གང་བསྟན་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་དོན་
ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཉིད། །སྟོང་ཉིད་བདག་ཉིད་ཚུལ་གཅིག་གི། །སེམས་འདི་

ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་པ། ཉིད་ཏུ་ཡང་ནི་
 བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐེག་གཅིག་བྱང་དོན་ཏུ་བསྟན་པའང་བྱང་དོན་ཡིན་
 ཉེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་པར་དབྱེར་
 མ་མཚེས། །ཁྲིད་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་
 པའོ། །ཞེས་དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱང་དོ། །གང་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རི་ཅམ་ཏུ་ན། །འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་
 བར་དོ། །རི་ལྟར་ན། །འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཏུ་གསུམ་པོ་འདི་ནི། རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་བུ་རྒྱ་
 སྐྱེས། རྟུག་པས་བདུན་མན་ཆད། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་སོ། །ཚོས་
 བཤེས་གྱིས། རྟུག་པ་སྐོམ་ལམ་སྐྱེའོ། །བདུན་དགུ་གཉིས་ནི། རྟུག་པའི་སྤངས་པ་
 དང་ཐོབ་པ། བརྒྱད་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་ནས་རྟུག་པའི་བར། བཏུ་པ་ས་བདུན་པ།
 བཏུ་གཅིག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཏུ་པའི་བར། བཏུ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ། བཏུ་གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱི།
 སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷུབ་པ་ཚོས་
 ཅན། བཏུ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་མེད་དེ། བཏུ་གསུམ་པོ་འདི་ས་ཀྱང་།
 སྐྱེས་ལུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 འདི་ས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན། བཏུ་
 གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འདོད་པ་ཤེར་འབྱུང་སྐོ་སྐོས་གྱི་དང་། འཕགས་པས།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱམས་ཉེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ཞེས་པ་

གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྐྱུབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མ་ཐུན་སོགས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། བྱང་སེམས་རྣམས་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་
རི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྐྱུབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དང་སྐྱུབ་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་
པོར་བཤད་པར་རིགས་སོ། །ཞེན་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱེ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི། འབྲས་
བུ་སྤར་བཤད་ནས་རྒྱ་ཕྱིས་འཆད་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །ཡང་ན། འབྲས་བུ་
སྐྱུབ་པ། རྒྱ་རིགས་ལ་མི་འཁྲུལ་པས། རྒྱ་རིགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་པའི་
གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཚོད་ལན་ནོ། །ཚོད་པ་ལ། ཁས་སྒྲུང་བརྗོད་པ་དང་།
ཐལ་བ་དགོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རོན་ལ་འཇུག་པས་ན། གལ་ཉེའོ། །ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་དབྱིངས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ཅན་
ཡིན་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོགས་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱུད་པས་འོན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན།
དེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཚོས་དབྱིངས་དེ་ནི་དེ་དང་
གཞན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་
པ་ཁས་སྒྲུངས། དེའི་ཚེའོ་སྐྱུམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་བོས་དམན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་

རོར་དོགས་པ་བསྐྱུས་ནས་ཚོད་ལན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི།
 རིགས་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཐ་དད་དུ་
 རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་
 ལ། བསྟན་བཅོས་དང་། ལོ་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནི།
 དཔེར་ན་པོ། །རིགས་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 དང་། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་ཉོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་
 པས་རིགས་ཐ་དད་འཐད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་དབྱིངས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
 འཕགས་པའི་ཚོས་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་
 འཕགས་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཚོས་ཉོགས་པའི་རྒྱུའི་རོ་པོར་རྣམ་པར་འདོག་པ་སྟེ་
 རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྟོན་སྒྲུབ། དེའི་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལན་
 ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་མོད་ཀྱི་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། མོད་ཀྱི། དེ་བཞག་ནས་སྤྱ་ཚོས་
 ཉིད་དུ་ལོ་ཀ་པའི་ངག་སྟེ། གྲགས་པའི་དཔེ་ཡིས་ལན་གཞན་དུ་སྟོན་ནོ། །ཙ་བ་ནི།
 མཐར་ཐུག་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ལས།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །ཞེས་
 སོ། །གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ཁུབ་པ་མེད་དེ།
 བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐ་དད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་
 བརྗོད་དོ། །འགྲེལ་པ་ནི། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་འཛིས་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་བྱུབ་
 ཅིང་རྒྱུན་མེ་སྟེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བ་རྟེན་རྗེ་བྱས་དང་། སོགས་པ་སྤྱད་བཟེད་ལ་

སོགས་པ་གཅིག་ཉིད། བརྟེན་པ་ནང་གི་བརྟེན་སྐྱོད་ཅི་དང་། ལི་ཁར་སྟེ། བྱ་རམ་དང་།
སོགས་པ་ཁར་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཐད་དུ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་ཤིང་སྟོབ་པར་བྱ་བ་ཐད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་དུ་བསྟན་གྱི། རོན་དམ་པར་ཐ་
དད་མིན་ཏེ། འཕགས་པས། རིགས་དེ་ནི། རམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་
པར་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། རེལ།

སྲ་འབྲེལ་ཙ་བ། འབྲེལ་བ། དགག་སྐྱབ་བསྟན་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།
སྲ་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་སྟམ་པ་ལ་དེ་སྟོན་འོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་ཤིན་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ལྟས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་
ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་དེ་ཡང་སྐྱད་བྱ་དགེ་བ་དང་།
སོགས་པ་དོར་བྱ་མི་དགེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་དང་
གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་སྐྱེས་བསྐྱུས་པ་ལོ་ཀ་པའི་རྟོག་པ་དང་། འཕགས་པས་
བསྐྱུས་པ་གང་དག་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པར་འདོད་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ། ཟག་པ་དེའི་
བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། ཟག་པས་བཅེངས་པ་དང་། ཟག་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བསྟོའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཟག་པའི་སྟོན་བྱུག་དང་འབྲེལ་པ་

ཟག་བཅས་དང་། ཟག་པའི་སྐོ་བྱུག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཟག་པ་མེད་ཚོས་དང་། ཚོས་
 གང་དག་རྒྱུན་རྒྱུས་ཚོགས་ཤིང་འདུས་ནས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གནས་འགྲུང་
 བཞི་དང་བུལ་བ་འདུས་མ་བྱས་དང་། སྐོ་བ་མ་སྟེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལའང་
 འགྲུང་བ་སྐྱབ་མོང་གི་ཚོས་རྒྱུས་དང་། ཚོས་གང་དག་སྐབ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་
 སྐྱབ་མོང་མིན་པ་སྟོབས་སོགས་ཏེ། བརྒྱད་དོ། །མདོ་ནི། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་
 དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ལོ་ཀ་བ་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་།
 སྐྱབ་མོང་དང་། སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར། དེ་དག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤམ་སྐྱོན་གྱི་སྐོ་ནས་དོན་བསྐྱེད། །དང་པོ་ནི། རེ་
 ཞིག་དམིགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་དང་པོ་སྐྱེར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སོགས་དང་། སྐྱབ་མོང་དུ་
 བཤམ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་བུར། དགོ་
 བའས་ཁྱད་པར་མི་དགོ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་དགོ་བའི་ལས་ཏེ། དགོ་སྐྱོང་གི་
 ཚུལ་ཇི་མ་མེད་པའི་ལས་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་
 འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དགོ་བའི་འགལ་བའི་མི་མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་སུ་གྱུར་པ་མི་དགོ་
 བ་སྟེ། བསམ་བཞིན་མ་རྗོང་བར་གཞན་གསལ་བ་སྐྱོག་གཅོད་པ་དང་། སོགས་པ་མ་
 སྐྱབ་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ། རག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་
 མོ། །དགོ་མི་དགོ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། སོགས་པ་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བཟོ་དང་སྐྱེལ་བ་

དང་སྐྱོད་ལམ་དང་རྣམ་སྐྱེན་བཞི་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ཉིད་ལོ་ཀ་པ་དང། སོགས་པ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་སྟེ།
 ཟུང་དུ་སྐྱར་བའི་དབྱེ་བ། སྐབས་བཞི་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་དོར་བའི་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། སོགས་ཀྱི་སྐྱར་རེ་ལ་སྐྱར་ཏེ། ཅུ་བའི་གངས་སམ་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་སྟོན་པ་ནི། གྲིས་པ་ནི། འཕགས་པ་དང་མཁས་པ་དང་ཚུན་པོའི་རྣམས་གངས་པ་
 གསུམ་ལས། འདིར་དང་བོ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་བོ་ལྔ་
 དང། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི། ལོ་ཀ་པའོ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང། གཟུགས་མེད་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་
 བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། མ་འོངས་པའི་
 སྤང་བོ་ལ་འདུན་པ་དང། ད་ལྟར་བས་འདོད་ཆགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་
 པའི་སྤང་བོ་ལྔ་དང། ཁམས། གཟུགས་མེད། མདོན་ཤེས་ལྡེའི་བར་ནི། ཟག་བཙས་
 སོ། །བདག་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་འདོད་འདུན་དང་མ་འདྲེས་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
 བཞི་དང། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ནི། ཟག་མེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
 དག་ལས་ནས་འབྱུང་བ་འདོད་ཁམས་སོགས། ཁམས་གསུམ་དང་བྱང་རྒྱུ་གི་
 རྩོགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་སོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་
 གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འདོད་ཆགས་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི། འདུས་
 མ་བྱས་སོ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དེ། སལ་ཆེར་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང། ཚད་མེད་སོགས་ནི། ལུབ་པ་དང་གཞན་གྱི་ལུབ་

མོང་གི་ཚོས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་མེ་
འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཅན་ནམ། ལྷོ་བས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མང་
པོའི་ཚོས་ཅན་ལྷོ་བས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་
རི་ལྟ་བུར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཏེ། ལས་དང་པོ་
པས་ཞེན་ནས་དམིགས་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་མེད་དུ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན།
དགེ་བ་རྒྱང་བུ་ལ་སོགས་པར་རིམ་གྱིས་བསྐོམ་ཞིང་སེམས་པས་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གི་སྐོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་དག་ཚོས་
ཉིད་ཉམས་ཏུ་དག་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྣམ་ན།
དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། བོང་ནས་བོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉམས་ཏུ་
དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། ཚུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་
བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་དག་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི། དག་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཡོད་ན། སྤང་བུ་ལ་ཞེན་
པའང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་མ་སྤངས་པས་དག་པ་སྤོགས་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་
ན། ཁྱོད་ལ་འདང་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་
དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་
མེད་པ་ནི། གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་
ན། རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། རིགས་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀར་མ་བཀག་

སྒྲིག་པའི་ལྟུང་ལུང་གི་སྐབས་འཇུག་གི་ཚིག་འཛིན་པའི་ལྟུང་ལུང་གི་སྐབས་འཇུག་།

གསུམ་པ་། གྲོག་གི་དོན་དུ་སྐྱུ་བ་པའི་ལྟུང་ལུང་གི་སྐབས་འཇུག་། གསུམ་པ་ལས།

སྒྲིག་པའི་ལྟུང་ལུང་། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱུ་བ་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ། ཅ་བའི། ཤེས་
པར་བྱ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིའོ། །ཡང་ན། རང་བྱུང་འི། སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ།
བྱང་སེམས་འི། དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱུ་བ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་དོ། །གང་
གིས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། སྤེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་
ཚོས་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་འི། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་སྤེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྲའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱིབ་པ་གཉིས་བཅུ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ། སྤོང་
བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་འི། ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་སྟོན་ཞེས་སོགས་སོ། །

ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆགས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཉོགས་པ། ཉོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་འི། བཙུན་ལྟུང་ལུང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི་སེམས། ཟག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་
མ་གཉོགས་པའི་སེམས་གང་ལགས་པ་དེ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤང་དུ་
ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱའི་བྱང་སུ་

མཆོའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ན། །ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་ངོ་། །གང་ན། རྣམ་མཁའི་ཉིད་ཀྱི་
སྤངས་རྟོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་མཁའི་དུ་
འབྱུང་བར་འགྲུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེར་བཏགས་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་
ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ན། སྤངས་རྟོགས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་
པ་གསུམ་དུ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་དེ་
ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འོ། །འོ་ན། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཚོགས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་རིགས་གྱི་ས་བ་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་
དང་གནས་པའི་གང་ཟག་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
སྟེ། བདག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོ་ཆ་
གྲོན་ཏེ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་
པས་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྲུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་འདས་པ་མེད་པར་རྟོགས་
ལ། ཉན་ཐོས་དང་མ་འདྲེས་པས་སྐྱིན་རྒྱལ་ལ་སྦྱང་དེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་དུ་འད་དེ་
དག་སྲུང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་གིས་དེའི་སྐྱུག་བཟུལ་སྲོང་བར་བྱའོ་ཞེས་
ཁས་སྤངས་ནས་སྐྱིས་ཚོགས་བསགས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་འདོད་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
སོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱིན་ཆད་ཆགས་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་

རྒྱལ་ས་པོ་ཆེའི་སེམས་སོ། །རྟལ་ཏུ་རྫོམ་སེམས་མེད་པ་མི་བསྐྱུལ་བའི་སེམས་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཅིང་མི་གཏོང་ལ་རྫོམ་པ་མེད་པ་བན་བདེའི་སེམས་
 དང་། ཚོས་ལ་དགའ་བས་སྒྲིང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་དང་།
 མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གི་བར་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུ་ཉིང་འཛིན་གི་བར་ལ་མི་
 དམིགས་པས་གནས་པ་མོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ནི། སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
 བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ནས་ཚོས་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ལྷ་བུའི་བར་གི་ལྷ་བ་ནམས་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་སྐྱོན་པ་སྐྱོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གང་
 དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཉིད་ནི། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་
 པར་ནི། དུལ་གི་ཆ་དམིགས་པ། འབྲས་བུའི་ཆ་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །

བཞི་པ་། །རྩེ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རང་གི་རོ་གོ། །ལ་གསུམ་སྟེ།

རྒྱལ་བ་སྐྱེའི་རོ་གོ། །བྱེ་བྲག་གི་ས་མཆོམས། སོ་སོའི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 ལྷ་བ་བཤད་པ་དེ་ལྷ་རྒྱལ་བའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་བ་རིགས་དང་། སོགས་པ་དམིགས་པ་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནམས་བརྗོད་ནས་རྒྱལ་བ་དེའི་རང་གི་རོ་གོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི།
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་གི་དུལ་ལ་གོམས་པའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱིར་
 དགོ་བ་སྟེ། དགའ་པོའི་ཚོས་སྐྱེའི་རྟེན་ཅན་སྐོ་དུ་མ་ནས་སྐྱོད་པའི་བྱ་བ་ནི། མཐེན་
 གསུམ་དུལ་གི་རྒྱལ་བའོ། །ནམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 སོགས་པ་ཅེ་སྐྱོར་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནམས་པ་བཞི་པ་ཡུན་རིང་དུ་
 འདྲེས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་བ་འེ་འེ་ཞིང་ཡང་དགོ་བ་རྒྱལ་བ་རི་

སྒྲུབ་པ་ཕྱིན་ཏུ་གཤིས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་སྐྱུབ་བྱས་པ་ལེ་བྲ་བ་ལོ། ལྷོར་བའི་སྐྱུབ་པ་
སྒྲེ། དང་པོ་སྐྱི་ཡིན་ལ། འདི་ལྷན་པར་དོ། །ཚོས་སྐྱུབ་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ལྲ་བ་
གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་སྐྱུབ་པ་མེད་དོ། །ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། ལོ་སྐྱུབ་ཀྱི། གཉིས་
ག་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་དང་པོར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
འཇུག་སྐྱུབ་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ནས་ཡོད་ལ། དེས་འབྲུང་སྐྱུབ་པ་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་
ན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། འཇུག་སྐྱུབ་ཚོས་ཅན། ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ན་མེད་པར་ཐལ།
མོས་སྐྱོད་ཀྱི་སམས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱིར། ཉམས་མ་གྲུབ་ན། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། འཇུག་
པའི་སྐྱུབ་པ་ལོ། མོས་བ་སྐྱོད་པའི་ས་ཡིན་པར་ཉོགས་པར་གྲུའོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་
ལོ། །དེས་འབྲུང་སྐྱུབ་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན། འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེས་བ་ལྟར་དེས་པར་འབྲུང་
བ་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལོ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱུབ་པ་བཞི་དང་ལམ་བཞི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུའམ། རི་
ལྟར་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བའི་ལམ་ལ་དངོས་དང་། བརྒྱུད་པ་དང་།
མཐོན་སུམ་དུ་སྐྱོར་བ་གསུམ་ལས། མཐོན་ལམ་ལ་བརྒྱུད་པས་སྐྱོར་བ་ཚོགས་
ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་བོ་ཆེད་སྐྱུབ་པ་དང་། དངོས་སུ་སྐྱོར་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་
རོ་བོ་ཉིད་འཇུག་པའི་སྐྱུབ་པ་དང་། མཐོན་སུམ་དུ་སྐྱོར་བ་ཚོས་མཚོག་གི་རོ་བོ་ཉིད་
ཚོགས་སྐྱུབ་དང་པོ་བཙུག་ལ། མཐོན་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ས་རབ་དགའ་དང་། མཐོན་
སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱུབ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ས་དགའ་

དང་། སྐོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱུབ། ལྷན་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་དེས་འབྲུང་སྐྱུབ་པ་རྣམས་སོ། །སྐོགས་མེད་གྱིས། གོ་ཚད་འཇུག་པའི་
སྐྱུབ་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པ་དང་དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན།
ཚོགས་དང་མོས་པ་སྐྱོད་པའི་སམས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཚོགས་གྱི་སྐྱུབ་པ་ནི། ཅེ་མོ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་གཟུངས་གྱི་བར་ནི། མངོན་
སུམ་དུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན། ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །ས་དང་པོ་
རབ་དུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཚོགས་གྱི་སྐྱུབ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན། སྐོམ་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་གྱི་སྐྱུབ་པ་ནི། ལམ་
གཉིས་ཀའི་སྐྱོད་ལུམ་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེས་པར་འབྲུང་བའི་སྐྱུབ་པ་ནི། སྐོམ་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྐོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འགྲེལ་ཆེན་
དུ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲིས་ལ། སྤྱད་འགྲེལ་དུ་དེ་དང་མཐུན་པར་ས་མཚན་བཞག་ཅིང་།
ཨ་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །དེས་འབྲུང་སྐྱུབ་པ་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་སྤྱ་
ལོགས་མན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། ལྷན་མཐའ་ན་དེའི་འབྲུང་ས་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་བཤེས་དང་། ཤེས་འབྲུང་སྐོ་གྲོས་གྱིས་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་སྐྱར་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་
སོ། །ཚོས་བཤེས་གྱིས། དེ་ལྟར་སྐྱུབ་པ་བཞི་ལམ་བཞིར་བསྐྱུན་པ་ནི། དེ་ཞིག་ཤས་
ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། དེ་དག་དེ་དེ་ཞིང་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་
པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱུབ་

ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ན་མེད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལུང་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་པོ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལྷུ་པ་མེད་དེ། སློབ་ལམ་ན་ཡོད་
ཀྱང་ལམ་གྱི་ལུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ལ་དེ་བས་ལྷག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་དེ།
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་དེའི་འབྱུང་ས་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གོ་འཇུག་ཚོགས་ངེས་སོ། །

དང་པོ་ཁོ་སྐྱུག་ཤེས།

སྲ་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱུ་བ་
བ་བཞིའི་དང་པོ་གོ་ཚའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ལྷུག་དེ་ངེ་ལ་ཐམས་
ཅད་ཚང་བར་སྐྱུ་བ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་མདའ་མཚོན་གྱིས་མི་ཕིགས་པ་མི་
དམིགས་པ་གོ་ཚའི་སྐྱུ་བ་པ་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་
གོ་རིམ་དང་། །ངེས་པའི་ཚིག་དང་གོ་མས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་
བསྐྱུ་དང་མི་མ་སྐྱུན་སྤོགས། །ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པ་
བཅུའི་སྟེང་དུ་ལྷན་པར་དབྱུང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་གིས་བཤའ་བར་བྱའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷུག་སྟེ། རང་དོན། གཉིས་དོན། གཞན་དོན། ཐེག་ཚེན་ལས། བསྐྱུ་བ་
གསུམ་ལ་ལྷོས་ཉེ་ཕྱིན་ལྷུག་ཏུ་གངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་སྐྱུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཚོམ་སྐྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། ཉག་ཏུ་ཉོན་
མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་པར་ཕྱིན་

དང་པོ་བཞེས་ལོངས་སྟོང་། ལུས། ལའོར། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་པ་བཞེས་
མངོན་མཐོ་སྦྱབ་པའོ། །སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། བྱ་
བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྩོམ་པས་ངེས་ལེགས་སྦྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གཞོད་བཟོད་
པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོང་། །ཅེས་པས། སར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་བ་དང་མི་གཞོད་བ་དང་གཞོད་
བ་ལ་བཟོད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏུག་གྱིས་སེམས་གནས། །ཤེས་རབ་
གྱིས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་རང་དོན་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་འཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆེ་དང་། །རྣམ་འཆེ་བཟོད་
དང་བྱ་བས་མི་སྟོང་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་
དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཕྱིན་དུག་གིས་ཡོ་བྱེད་གྱིས་མི་འཕོངས་པ་
དང་། མི་འཆེ་བ་དང་། །འཆེ་བ་བཟོད་པ་དང་། །དགོས་པའི་གྲོགས་བྱ་བས་མི་སྟོང་བ་
དང་། །རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་
སྟོན་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དུག་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ལོངས་སྟོང་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་གྲུས་གཉིས་ལ་མི་
སྟོང་དང་། །རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་
པས་ལོངས་སྟོང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་། །དུལ་ལ་མི་སྟོང་བ་
དང་། །དགོ་བ་ལ་མི་སྟོང་བ་དང་། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར། །ལྟག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་སྟེ། །དུག་གིས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། དུལ་རྣམས་ལ་ཞི་མ་ཆགས་ལམ། །དེ་ཚོ་བ་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པ་
གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྤྱི་བ་བ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་
གཞན། །ཞེས་པས་དུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་དང་། །དེ་ཚོ་བ་པའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་
པའི་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་པའི་དང་། །དགེ་བ་འབེལ་པའི་དང་། །ཉོན་མོངས་
དང་། །ཤེས་སྤྱི་བ་སྦྱོང་པའི་ལམ་དང་རྒྱལ་གོ། །

རྒྱལ་པ་ནི། །བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་སྤྱི་བ་
པ་རྒྱལ། །ཡང་དག་བ་ཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་
གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལའང་གཏོགས། །ཞེས་པ་དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི། །བསམ་གཏན་སེམས་ཀྱི། །ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །བརྩོན་
འགྲུས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་གཏོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། །མཚན་ཉིད་ནི། །སྤྱི་བ་པའི་པར་སྤྱི་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཏོང་བ་
ཚོས་བཞི་ལྡན་འོ། །ཚོས་བཞི་ནི། །མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སེར་སྒྲ་ཉམས་པ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །གང་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལ་
སྤྱི་བ་པས་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱི་བ་པས་བསྐྱུས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱིས་སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྦྱོང་པའི་སེམས་པ་ཚོས་བཞི་ལྡན་དང་། །མི་འཇུགས་པ་ཚོས་བཞི་ལྡན་དང་། །དགེ་
བའི་ཅ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ཚོས་བཞི་ལྡན་དང་། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཚོས་བཞི་ལྡན་དང་།
ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཚོས་བཞི་ལྡན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །སྤྱི་བ་པའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་

ལྷན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྐོན་བྱེད་རྣམ་
གསུམ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། གོ་རིམ་ནི། སྲ་མ་ལ་བརྟེན་སྲི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་
གནས་སྲིར་དང། །རགས་པ་དང་ནི་སྲ་བའི་སྲིར། །དེ་དག་རིམ་བར་བརྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་པས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལས། བྱང་སེམས་
ལུས་དང་ཡོངས་སྲོད་ལ་མི་ལྷན་ནི། ཚུལ་གྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་
དོ། །ཚུལ་གྲིམས་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་སྲི་བ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་
དང་ལྡན་ན། བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་ན། བསམ་
གཏན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ན། ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
རབ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དམན་མཚོག་གི་རིམ་པ་ནི། སྲ་མ་སྲ་མ་དམན་ལ་སྲི་
མ་སྲི་མ་མཚོག་གོ། །སྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། སྲ་མ་རྣམས་རགས་ལ། སྲི་མ་རྣམས་
སྲ་བས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དེས་ཚིག་ནི། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང། བསེལ་བ་ཐོབ་
དང་ཁྱོ་བཟོད་དང། །མཚོག་སྐྱོར་བ་དང་ཡིད་འདྲིན་དང། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་སྲིར་
བཞད་དོ། །ཞེས་པས་རང་གཞན་གྱི་དབུལ་བ་འདོར་བ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་
ལས་བསེལ་བ་ཐོབ་པ། ཁྱོ་བ་བཟོད་པ། དགེ་བ་མཚོག་དང་སྐྱོར་བ། ཡིད་ནང་དུ་
འདྲིན་པས་བསམ་གཏན། དོན་དམ་པ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །

སྲ་བ་སྐྱོམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་སྐྱོམ་པ་དངོས་པོ་དང། །དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང། །བསམ་པ་དང་ནི་ཐབས་དག་དང། །དབང་སྐྱོར་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་

བརྗོད། །ཅེས་པས་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། རོ་སྤང་བ་དང་།
རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། རོམ་མི་ཤེས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། དགའ་བ། བན་པ། མ་གོས་པ། དགེ་
བའི་བསམ་པ་སྟེ། རྒྱལ་གྱིས་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལའོར་གསུམ་དག་པའི་
ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱད་དང་སྒྲོད་པ་དང་སྒྲོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་གསུམ་
གྲིས་དབང་འབྱོར་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

རྒྱལ་བ་རབ་དབྱེ་ལ། སྤྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུལ། བསམ་
གཏན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་ལས་དང་པོ་ནི། དོན་རྣམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་
དང་། །རྩ་བའི་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱན་ཚོགས་
དང་། །གཉིས་རྗེས་འཛིན་དང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །སེར་སྣ་མེད་ལྡན་དེ་ལ་ནི། །ཚོས་
དང་ཟང་ཟིང་མི་འཛིགས་གཏོང་། །སྤྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་
ཡང་དག་སྤྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དོན་རྒྱལ་སྟེ། ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་དོན་གཏོང་བ།
རོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སེམས་པ་རྒྱ། ལུས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་སྤྱན་ཚོགས་འབྲས་བུ། རང་གཞན་རྗེས་སྤྱི་ཡི་ཅིང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
པོའི་ཚོགས་རྫོགས་བར་བྱེད་པ་ལས། སེར་སྣ་མེད་པ་ལྡན་པ། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་
འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ་གསུམ་འཇུག་པའི་དོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་རྒྱལ་ཞི་བསམ་པས་ཟིན། །བདེ་འབྲོག་ནས་པ་སྤྱིན་
བྱེད་དང་། །རྟེན་དང་ཞི་དང་འཛིགས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་

དང་། །བདེ་བ་བཏགས་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྒོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། །ཚུལ་
 གྲིམས་དེ་འདྲ་ལ་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་དྲུག་ནི། ཚུལ་གྲིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་
 བ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པས་བསྐྱམས་པ། ཚོགས་སྤྱོད་སྐྱུལ་ཚོགས་པ། སྒྲིང་ལུ་
 སྤྱོད་སྐྱུལ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲོ་བ་ཙམ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ་བུ། བསྐྱེད་
 པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྲུངས་ཏེ་སྒོམ་པ་རྣམས་ངོ་བོ། ཞི་བ་ལྷུང་འདས་ཀྱི་
 བསམ་པས་ཟིན་པ་རྒྱ། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན།
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུངས་པ་ཞི་བ། མི་དགོ་བའི་རྒྱས་འཛིགས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 དང་འཁོན་རྣམས་མེད་པས་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་
 ལྡན་པ་ལྡན་པ། བདེ་བ་བཏགས་པ་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒོམ་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་
 གཏན་དང་ཟབ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་གཉིས་ཏེ། གསུམ་ནི། འཇུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་མཐེད་ཇི་མི་སྐྱམ་ཤེས་དང་། །སྦྱིང་རྗེས་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྤྱིར། །ལན་ཡོན་ལྡར་ནི་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་སྐབས་
 གཙོ་དང་ཀུན་ཏུ་ལྡན། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །བཟོད་པ་དེ་འདྲ་ལ་སོགས་
 སོ། །གཙོད་པ་ལ་མི་མཐེད་པ། དུལ་ཁ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པ། ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་
 བཟོད་པའི་ངོ་བོའོ། །སྦྱིང་རྗེས་ཚུལ་གྲིམས་དང་ཐོས་པ་སོགས་དགོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ།
 འཁོན་མེད་པ། དབྱེན་མེད་པ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ། འགྲོད་པ་མེད་པར་
 འཆི་བ། ཤི་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྡེ་འབྲས་བུ། རང་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས།
 དཀའ་སྐབས་ཀྱི་མཚོགས་དང་ལྡན་པ་ལྡན་པ། སྤར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་འཇུག་པའོ། །

བཞི་བ་ནི། དགོ་ལ་ཡང་དག་སྐྱོ་བ་དང་། །དད་དང་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་

དང་། །འབྲུག་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བྱེད་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་
དང་། །མ་ཚགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་རྣམས་བདུན། །བཙུན་
འགྲུས་དེ་འདྲ་སོགས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་འདོད་པོ། དད་པ་དང་དོན་གཉེར་རྒྱ། དེ་བ་
ཉིང་འཛིན་སོགས་འབྲས་བུ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལས། མ་ཚགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལྡན་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་
ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ཚེམ་པ་བདུན། །ཐུན་མོང་དུ་གྲུས་སྦྱོར་ཏེ། བདུན་འཇུག་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། །འབྲུག་དང་བཙུན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་
པ། །བདེ་བ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། །མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱུར་དང་། །ཚོས་
རྣམས་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། །བསམ་གཏན་དེ་འདྲར་
སོགས་ཏེ། སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་དོ་བོ། དེ་བ་བཙུན་འགྲུས་གཉེས་རྒྱ། བདེ་བ་
སྦྱེ་བ་འབྲས་བུ། མངོན་ཤེས་འཕགས་པ་ལྷ་ཚངས་པའི་གནས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་
ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྡན་པ་ལྡན་པ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ། རྟོག་པ་
མེད་པ་དཔྱོད་པ་ཅམ། རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་གསུམ་འཇུག་པའོ། །

དུག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། །ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་འཚོ་བ་ལེགས་བཤད་
དང་། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། །ཤེས་
རབ་དེ་འདྲར་སོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དོ་བོ། བསམ་གཏན་
ཉིང་འཛིན་རྒྱ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་འབྲས་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རློན་མེད་
པར་འཚོ་བ་དང་ཚོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ལྡན་

བ་ལྷན་པ། ལོ་ཀ་བ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཉན་རང་དང། ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་འཇུག་པའོ། །

བདུན་པ་བསྐྱུས་པ་ནི། དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
དང། །མཉམ་པར་གཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །པ་རོལ་སྤྱིན་པ་གཉིས་དང་
གཉིས། །གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
རྗེས། གཉིས་ཀ་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། རྗེས་ཐོབ་ནི། སྤྱིན་པ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུས།
མཉམ་གཞག་ནི། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུས། གཉིས་ཀ་ནི། བཟོད་པ་
བཟོན་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ། དང་པོ་སྤྱིན་
པའི་བདུན་ནི། ལོངས་སྤྱོད། རྱི་བཤོལ། དེ་ཅེས་ཀྱིས་ཚོག་པར་འདྲིན་པ། ལན་ལ་རེ་
བ། རྣམ་སྤྲིན། མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་སེར་སྤྲིའི་བག་ལ་ཉལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཡིད་བྱེད་
འཁོར་གསུམ་དུ་རྫོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདུན་ལས་གྲོལ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ལ་འདང་ཆགས་པ་དང་པོ་རང་རང་གི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱིས་
མངོན་གྱུར། དུག་པ་བག་ལ་ཉལ། གཞན་འགྲེའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི།
མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་
ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འདང་སྐྱར་འོ། །

དགུ་པ་ཡོན་ཏན་ལ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟན། མཚོག་བརྒྱད་བསྟན་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་སྤོང་དང་མྱེད་ན་རང་གི་སྤོག་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་
གཏོང་། །སྤྱིང་རྗེས་གཞན་ལ་ལན་ཡང་མི་རེ་འདྲོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་མི་

གཉེད། །སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་
འགོད། །སྦྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་ལོ་ཀ་དག་ན་མི་བཟད་བཞག། །རྒྱལ་
བའི་སྲས་རྣམས་སྟོམ་དང་བཙོན་བའི་རང་བཞིན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཉག་
ལྷངས། །མཐོ་རིས་མངོན་པར་མི་འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་
བྱེད། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་མཉམ་ཆད་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །

སྟོམ་བ་ནི། སྟོམ་བའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སོ། །བཙོན་བ་ནི། དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་དང་།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་དེ་བཞིན་མི་ཡི་
གཞོད་ཀྱང་བཟོད། །མཐོ་རིས་གཉེད་དང་མི་རུས་པས་མིན་འཇིགས་པས་མ་ཡིན་
པན་ལྟས་མིན། །བཟོད་བ་སྐྱེན་མེད་བ་སོགས་སོ། །

བཟོད་བ་གཉིས་པོ་དུལ་ །ཁ་ལ་རི་མི་སྦྱུང་བ་དང་། གཞོད་བ་ལ་མི་མཛེད་
བའོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་གོ་ཆའི་སྦྱོར་བའི་བདག་ཉིད་བཙོན་འགྲུས་དཔེ་མེད་
བྱས། །རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཚོགས་འཛོམས་བྱང་ཚུབ་དམ་བ་ཐོབ་པར་
བྱེད། །བཙོན་འགྲུས་སོགས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་མང་ལྡན་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྦྱབ། །བསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྤུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྦྱིང་རྗེས་སྐྱེ་བ་དམན་ལ་
བརྟེན། །བསམ་གཏན་སོགས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་མཐའ་དག་རྣམ་ཀྱང་
ཤེས། །སྤྱ་དན་འདས་ལའང་སྐྱོ་ཡིས་ཆགས་རབ་མི་སྐྱེད་འཁོར་བར་སྦྱོས་ཅི་དགོས།
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་འགོད། །ཡེ་ཤེས་

སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ལོ་ཀ་དག་ན་མི་ཟད་བཞག་ཁེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ནི། བདག་མེད་གཉིས་སོ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ནི། རི་སྡེད་པའོ། །དེ་
ལ་རྐང་བ་དང་པོས་སྦྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ། གཉིས་པས་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པས་ཟང་
ཟེང་མེད་པ། གསུམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་དོན་ཆེ་བ། བཞི་
བས་སྦྱིན་སོགས་ལྡ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ལྷག་མེད་དུ་འང་མི་འཛད་ལ།
ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་མི་ཟད་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་
མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་
བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས། སྦྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི། རང་གི་
དངོས་པོ་ལྷུས་དང། ངན་སོང་དང། འཁོར་བས་མི་འཛིགས་པ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་སྟེང་རྗེའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དོན་གཉེར་
པོ། །རྒྱ་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་
གསུམ་མི་རྟོག་པའོ། །ཞིང་ནི། སྟོང་བ་དང། དུམ་ཁ་དང། རྟེན་མེད་བ་ཉེས་པར་
སྟོད་པ་དང། ཡོན་ཏན་ཅན་ལོ། །གནས་ནི། མོས་པ་དང། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང། ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་དབང་འབྱོར་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ། བཟོད་པའི་གཞི།
ཤིན་ཏུ་དམན་པས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གཞི། པར་ཕྱིན་སྟོམ་
པ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྟོང་བ། བསམ་གཏན་གྱི་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན།
ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི། དེ་བཞིན་ཉིད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལོ། །གཞན་རྣམས་

སྐྱ་མ་བཞིན་ལོ། །སྦྱིན་པ་ཉེན་དང་གཞི་དང་ལྗི། །རྒྱ་མཚན་དང་ལྗི་ཡོངས་བསྡོ་
དང་། །རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། །གནས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་མཚོག་ཏུ་འདོད། །དེ་
བཞིན་དུ་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །བརྟུ་པ་བན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལྗི། བན་ཚུན་
བསྐྱུས་སྦྱིར་རབ་དབྱེའི་སྦྱིར། །ཚོས་ཉིད་སྦྱིར་དང་རྒྱ་མཚན་སྦྱིར། །པ་རོལ་སྦྱིན་
རྒྱལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། བན་ཚུན་བསྐྱུ་བ་ལྗི།
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བཅོད་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པས་བསྐྱུས། བསམ་གཏན་ཤེས་
རབ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བསྐྱུས། བཅོན་འགྲུས་ལྗི། དེ་གཉིས་ཀས་བསྐྱུས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་ཚོས་སྦྱུད་ཀྱིས་ལྷ་ལོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་སོ། །གཞན་
ཡང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་དབྱེ་ལྗི། དེ་རེ་ལ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཚང་བ་གཞུང་དུ་སྒྲོན་པ་
བཞིན་ལོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་ལྗི། སྦྱིན་སོགས་དོན་བཅོད་བྱ་དང་། མདོ་ལ་སོགས་
པ་རྗོད་བྱེད་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ཀྱི་སྦྱིར་ལྗི། སྦྱིན་པའང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྦྱོང་ལ་མི་ལྷ་ན། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
ཀྱང་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོམ་པ་སྐྱངས་ན། ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྟུ་གཅིག་པ་ལ། འགྲུས་བྱ་དང་། དེས་པར་འགྲུར་བ། གདོན་མི་ཐ་བར་བྱ་
བ། ཏལ་ཏུ་བྱ་བ། གཙོ་ཆེ་བ། ཚོགས་གཉིས། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བྱུང་བར་དང་
བདུན་ལོ། །

དང་མོ་ལྗི། བྲལ་འགྲུས་རང་གི་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པ། རྒྱ་མ་ཐུན་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་
སྦྱི་མ། བདག་འགྲུས་ཡོན་ཏན་བཞིའམ། སྦྱང་བཤད་པའི་ལྷན་པ། སྦྱེས་བྱ་བྱེད་

འབྲས། སྐོད་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལ་འགོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་
ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དོན་བྱེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །བསྐྱུན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་
དང་། །ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་འདི། །སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ། །པན་
འདོགས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་ནི། །རིན་ཆེན་སྲིད་བཤ། །སྤྲིན་
བས་ལོངས་སྤོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་བཙོན་བས་
བརྗེད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སློ་ཡིས་གོལ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སློ་ལྡན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕྱུག་ཚོགས་སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་
དང་། །ཉག་ཏུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །བྱ་བ་
འབྲུབ་དང་ལྷན་གྲུབ་པའི། །བཟོད་པ་ཐོབ་ལ་ངེས་པར་འགྲུག། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །མཚོད་བསྐྱབ་ཡང་དག་བསྐྱང་བ་དང་། །སྦྱིང་རྗེས་དགོ་བ་སྐོམ་
པ་དང་། །དེ་བཞིན་དགོན་པར་བག་ཡོད་དང་། །ཐོས་དོན་ངོམ་མི་ཤེས་པ་དང་། །ས་
རྣམས་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་ཡིས། །གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། །འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། །འཇུག་པ་དག་ལ་རྟོག་པ་
དང་། །དུལ་ཁ་དང་དུ་ལེན་ཉིད་དང་། །དགོ་བ་དག་ནི་སྐོམ་པ་དང་། །བདེ་ལ་རོ་སྲིང་
མེད་ཉིད་དང་། །མཚན་མ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་
ཡིས། །ཉག་ཏུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། །ཚོས་སྤྲིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། །མི་སྐྱེ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཉིད་
དང་། །ཐེག་ཆེན་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་། །མཐའ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ལྡན་གནས་དང་། །ཤེས་
རབ་སློ་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱི། །པ་རོལ་བྱིན་པའི་གཙོ་ཐོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

རྒྱུ་བ་ནི། སྦྱིན་དང་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཚོགས། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། དེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྲིད་མི་འདོད་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་
དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་བཙུན་འབྱུས་དང་། །དེ་
བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། །པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་རྒྱག་པོ་ལ། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཤད་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ན། གོ་ཚའི་སྦྱུབ་པ་གང་ཡིན་
དེའོ། །དི་ལྟར་ན། མདོ་དི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །གང་གིས་ན་རྒྱག་ཚན་རྒྱག་གིས་
སོ། །དེ་གང་ཞེན། བསྐྱས་པ་ཡིས་སོ། །གང་ན། བར་ཕྱིན་རྒྱག་པོ་དེ་དག་གོ། །གང་
དུ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་རྒྱག་དུའོ། །དི་ལྟར་ན། སོ་སོར་ཉེ། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྩེ་ལ་དུའོ། །མདོ་ནི། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ལྷི་ལའི་པར་ཕྱིན་ལ་
དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ནི། བར་ཕྱིན་རྒྱག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཇིག་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་
ཚེན་པོ་བཞོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་ཉེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱག་
ཚན་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་།
སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ན། སྦྱིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་
བསྐྱོ་བ་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྦྱོང་བ་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་པ་བཟོད་ཅིང་སོས་པ་

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟོན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་བཟོད་པ་བཟོད་པའི་དང་། དེ་ཉིད་དགོ་
 བའི་ཚ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་བཙུན་འགྲུས་
 ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་མྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་བའི། བསམ་གཏན་གྱི་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་
 མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་། ལེན་
 པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ལྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཚལ་ལ། འོག་མ་རྣམས་
 ཀྱི་ཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་
 དམིགས་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱག་ཚན་དང་པོ་ལོ། །རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་གཉིས་པ། བཟོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
 གསུམ་པ། བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་པ་བཞི་པ། བསམ་གཏན་སྐྱབ་པ་ལྟེ། དེ་ལྟ་བུས་
 ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྒྱག་པའོ། །

འདི་ནི། འདུམ་རྒྱུ་གྲུབ་སྦྱོར་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སྐྱུང་ལ། འཕགས་པ་དང་འབྲེལ་ཆེན་
 གཉིས་ཀྱིས་འདི་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་བསྦྱོར་བ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱུང་བ་
 ལྟར་ཁྲིམ་པའོ། །ཡང་ན། དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལོན་ལ། རྒྱག་པོ་ལ་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ལྟེ། གོ་ཚལ་ཞེས་
 གསེར་གླིང་པའི་ལྟར་བཤད་པོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ། བསྐྱུས་པས་ན། གོ་ཚལ་སྐྱབ་པ་རྣམས་རྒྱག་པོ། །གང་བསྐྱུས་ན།
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་སྦྱིན་པོ། །གང་གིས་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །རི་
 ལྟར་ན། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཉེ། རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་པོ། །འོ་ན།

སོ་རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཚོན་རྒྱལ་གིས་རྣམ་པ་སྲུང་ཅུ་ཅུ་རྒྱལ་ཡིན་མོད་གྱི།
སྲིན་པ་ལ་སོགས་རྒྱལ་དང་གོ་ཚ་རྒྱལ་ཏུ་ཚོས་མ་སྲུན་པའི་སྲིད། རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱུས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ འཇུག་སྐྱབ་༽ ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གྱིས་པར་
སྲིན་རྣམས་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་གོ་བོས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་
འབྱུང་བས་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། འཇུག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་
ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་བ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་
རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་པ། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་
ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། བསྐྱེལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་གྲུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཁོར་བར་
གནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་སྟོབས་དང་མི་
འཛིགས་པ་སོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། རྱང་རྒྱལ་བ་དང་སྲུ་དན་ལས་
འདས་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཏེ། དང་པོ་ལྟ་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན། གཉིས་
འགྲུས་སྲུའི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་ཐེག་ཆེན་ཞེས་ངེས་ཚིག་
ཏུ་སྐྱུར་ཡང་རུང་རོ། །

གཉིས་པ་མི། རིགས་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
 པ་དང་། །སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤོང་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་ཕྱང་ན་
 འདས་པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་ཏེ། བཅུ་པོ་འདིས་ཐེག་ཆེན་
 བསྐྱེད་ཏེ། རིགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེའི་རྒྱུས་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཕྱིན་བྱུག་སྐྱབ་པ་དང་། ས་དང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་
 པའི་བར་སེམས་ཅན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །དག་པ་ས་གསུམ་ལ་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་།
 མི་གནས་ཕྱང་ན་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ན་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཕྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ནི། བཟོད་པ་གང་ཞིག །ཆེན་པོ་བདུན་ལྔ།
 རྒྱད་པར་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་ལྔ་གང་ཞིག །འདིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ།
 འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་ལྔ་གང་ཞིག །བཟོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་པོ། །ཤང་ན། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའོ། །རི་
 ལྷར་ན། དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 རྒྱད་པར་རྟོགས་པས་འཛེག་པ་ཡིན་པར་དོ། །ཡང་ན། འཇུག་པ་དང་། འཛེག་པ་དོན་
 གཅིག་ཏུའོ། །དབྱེན་དུ་ཞེ་ན། དགུ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རང་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་
 དང་མཚན་མས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
 པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ། མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལ་སྦྱོད། ཅེས་སོགས་སོ། །

དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྦྱིན་
 སོགས་ལམ་ཤེས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
 རབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྦྱོམ་པ་འདི་ནི། སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོའི་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
 ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྦྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སོ་བདུན་སྟོམ་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སོགས་པ་སྦྱིང་རྗེ་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལའོ། །མདོ་ནི།
 བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཚད་
 མེད་པ། འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ལྷེ་མེད་པ། སྦྱིབ་པ་མེད་པ། གཞོད་པ་མེད་པ། ཐམས་
 ཅད་ཏུ་སོང་བ། ལིན་ཏུ་བསྟོམས་པ། སྦྱོགས་གཅིག་གི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཚོས་ཀྱི་
 ད་བྱིངས་ཀྱི་མཐའ་གྲས་པ། རྣམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་
 ཞེས་སོགས་ཉེ། དགྲ་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེད་མེད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་གྱི་འཆིང་བ་
 སྟོང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། གང་ནང་
 སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་གྲང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལས་
 དང་བྱ་བ་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལའོ། །མདོ་ནི།
 སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་
 ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་འབད་པའི་ཕྱིར་
 ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལའོ། །

མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མ་འབྲེས་པས་སྒྲོམ་པར་
 རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སོ་བདུན་དེ་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བརྩོན་པར་བྱེད་པས་མངོན་ཤེས་དུག་ལོ། །མདོ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྲིབ་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱ་བར་སྒྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཚུལ་ལོ། །མདོ་ནི།
 རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །འགྲེལ་པ་ལ་རྟོག་པའི་རིམ་པས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམ་
 པ་དགུ་ནི་ཚོས་ཅན། འཇུག་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་སོགས་ཐེག་ཆེན་
 པའི་ཚོས་མཐའ་དག་སྒྲོར་བའི་བརྩོན་ཀྱིས་གཞོན་ཞིང་བཤོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྲིབ་ལོ། །དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་པ་ལ་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་དང་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། འདིའི་
 མཐའ་བར་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་དང་། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་དང་། ཚད་དང་རྒྱག་གོ། རོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི།
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་དམིགས་པས་
 འདོད་པས་དབེན་པ། མི་དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ། འདོད་པའི་གཉེན་
 པོ་རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་
 དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་སེམས་འཁྲུག་གེད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་
 ལྡོག་སྟེ་གཡེང་བའི་དམིགས་པ་དང་བཤམ་ནས་ཅེ་གཅིག་དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་དང་
 གཅིག་པས་ཞི་བ་དང་ནང་རབ་ཏུ་བྱང་བ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཤམ་ཞིང་སྐྱབས་མི་རྟོན་
 པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་
 གྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་གེད་པའི་ཕྱིར་བཞུག་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ནི།
 བདེ་སྦྱག་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་དང་བཤམ་བ། བཞུག་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་ལྡན་བ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ནི། སྐྱོན་སོ་སོགས་ཁ་དོག་དང་གྲུང་དང་བྱ་བ་སོགས་སྐྱིབ་པ་དང་། ཁང་
 བཟང་དང་སྐྱེད་ལོས་ཚལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བཤམ་བས་དེ་རྣམས་སྤང་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དམིགས་
 ཤིང་ལོས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་གང་གིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །སྦྱུ་
 པའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ལོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་
 ཤེས་བརྗོད་སྟེ་སྟོམ་པའོ། །ཅི་ཡང་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་གོང་དུ་
 བསྐྱེད་པས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་ནས་མེད་
 དོ། །ཞེས་དམིགས་ཏེ་སྟོམ་པའོ། །སྤིད་ཅེ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྦྱུ་པའི་འདུ་ཤེས་
 དགས་པར་མཐོང་ནས་རྗོད་ཅིང་། ཅི་ཡང་གི་འདུ་ཤེས་སྤར་བརྗོད་ཟེན་པས་འདུ་
 ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་ལྷ་བ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྡན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས།

འདྲོད་པ་དང། གཞོད་སེམས་དང། འཆེ་བའི་རྟོག་པ་སྤོང་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་། དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་གཉེན་པོ་འཇུག་ཅིང་པན་ཡོན་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རང་རབ་ཏུ་རྒྱང་བ། རྟོག་དཔྱོད་སྤོང་བས་གཉེན་པོ། དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། དགའ་བ་སྤོང་བས་གཉེན་པོ། བདེ་བ་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བཏང་སྟོམས་གཡེང་བའི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ནི། བདེ་བ་སྤོང་བས་གཉེན་པོ། བདེ་སྤྱུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཉིད། པན་ཡོན་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་མི་རུང་ངོ། །ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉེན་པོ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་ཡིན་གྱི། གཅིག་མིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི། ཡན་ལག་མི་འབྲ་བས་འདའ་བ་མིན་ཉེ། ཐམས་ཅད་གྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་དང་ཅེ་གཅིག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ཡིན་ལ་ཞི་རགས་གྱི་བྱུང་ཡོད་དོ། །རས་ཡུག་མཚུ་ཞེང་མཉམ་ཡང་སྤོས་གྱི་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང། དགའ་བ་སྤྱུད་པ་དང། དཔྱོད་པ་དང། སྤྱོད་བའི་མཐའ་དང། སྤྱོད་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་

ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་དུལ་ཁའི་ཉེས་དམིགས་ཤམ་ཆེ་ཞིང་རགས་པ་
འདོད་པའི་དང་། དེ་རྒྱུང་ཞིང་ཞི་བ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱི་
རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པས་ཞི་རགས་གྱི་མཚན་
མ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་ཞིང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཞི་རགས་
སྲུ་མོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོང་བའི་ལམ་
མོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོང་བ་ལ་དགའ་བས་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་སྤངས་ཏེ། དབེན་པའི་
དགའ་བདེ་རྒྱུང་དུས་རིག་ལ། དུས་དུས་སྲུ་དད་པས་སྐྱབས་པ་དང་གཉིད་དང་ལོད་
པ་དང་བྲམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་སམ། མ་སྤངས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱབས་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རྟོག་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུང་དུ་
གསུམ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱབས་གི་བར་དུ་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་
པ་སྟེ། དྲུག་པོ་ཉེར་བསྐྱབས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་མི་ལུས་པ་
མེད་པས་ན། མི་སྐྱོགས་པ་མེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། དང་པོའི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་དུལ་ཁ་ཆེ་ཞིང་ཆེ་སྤང་། བོང་མ་རྣམས་དེ་ལས་སྟོག་པས་
རགས་པ་དང་ཞི་བས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་ཤེས་ནས་དེའི་སེམས་འཛོག་པ་དང་པོ།
དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་སྐྱོར་བ་རྩོམ་པ་གཉིས་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་
སྟོང་བ་གསུམ་ལ། འབྲིང་སྟོང་བ་བཞི་ལ། ཐོབ་བར་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོང་བ་ལྔ་ལ།
རྒྱུང་དུ་སྟོང་བ་དྲུག་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་གཞི་ཉམས་སྲུ་སྟོང་

བ་བདུན་པ་སྟེ། དེས་སྲིད་ཅེ་འི་བར་དུ་སྒོ་མས་པར་འཇུག་གོ།

བཞི་པ་ནི། སྲིད་པ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བས་
བརྒྱུན་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། དག་པའི་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ནི། དགོ་བའི་སྲིར་ཀུན་ནས་དགྲིས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་བུར་
ཞེས་བྱ་ལ། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནི། ཡོན་
ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྲིར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལས་སྲུ་རང་བས་
མཚོག་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྒོ་མས་པས་
བསམ་གཏན་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་འགྲུབ་པོ། །གཟུགས་མེད་ན། གཞལ་མེད་
ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་ཀྱང་རྒྱུང་དུ་ལ་སོགས་པར་
བསྒོ་མས་པས་ཆེ་རིང་གྲུང་གིས་མཐོ་དམན་དང་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གི་བཟང་ངན་
གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ལས་སྲུ་དུང་བའི་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མར་སྐྱིན་དྲུག་ལ་
དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒོ་མ་བ་དང་། མི་སྒོ་བ་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་པོ། །མི་
སྒོ་བ་ལམ་ལ་འཇུག་སྐྱབ་མེད་ཅེས་ཨ་མུ་ཟེར་རོ། །ཚོད་མེད་པ་བཞི་ལ། རྒྱ། རོ་པོ།
འབྲས་བུའོ། །རྒྱ་ནི། བདེ་དང་དུལ་ཁ་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡིང་རྗེ་
སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡིང་
རྗེའོ། །ཞེས་པས་བདེ་བ། དུལ་ཁ། དེའི་རྒྱ་བཏང་སྒོ་མས་རྣམས་སྡིང་རྗེའི་དམིགས་
རྒྱུན་ནོ། །གཞན་ནི། དབྱེ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་རིགས་སམ། ཀུན་གཞིའི་ས་
པོན། བདག་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རིག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

ངོ་པོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟན་པས་ཚངས་
 བའི་མི་མ་ཐུན་སྤངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ལ་འཇུག། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱོན་གྱེད། །ཅེས་པས། གནོད་སེམས་
 སོགས་མི་མ་ཐུན་ཚོགས་སྤངས་པ། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། དམིགས་
 པ་སེམས་ཅན་དང་ཚོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ། གྱེད་ལས་སེམས་
 ཅན་སྤྱོན་པར་གྱེད་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ། དུལ་ཁ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་།
 བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཚགས་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པར་འདོད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །འཕྲད་དང་བྲལ་བའི་
 དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །པན་བདེའི་དགོངས་པ་ཚོར་ལ་
 ལྷག་འཚལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཚངས་པའི་གནས་སོ། །བྱེ་
 བྲག་ཏུ་འབྲལ་རྒྱུ་ཏུ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་ཚད་
 མེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཚོས་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཚད་མེད་པའི་སྤོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གསུམ་དང་། ལྷག་དང་། བརྟན་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་ལོ་
 དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་བ་དང་། ས་མཚན་ས་
 དང་། དམིགས་པ་དང་། བསམ་པའི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་གཅིག་

རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་བདེན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ།
 སེམས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་
 གསུམ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །སྟོན་པ་ལ་
 ལྷགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི། ཚོས་ལ་དམིགས་པའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་
 ཚོས་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི། དམིགས་པ་
 མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚོགས་སྐྱོར་
 བའོ། །སྟོན་པ་ལ་ལྷགས་པ་ནི། ས་བདུན་པའི་བར་དོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བདེ་འདོད་
 དང་། །དུང་ཁ་ཡིས་ཉམ་ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་
 བཅོས་དང་། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་པས་བདེ་བ་འདོད་པ་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཚད་མེད་པ་དེ་
 དག་བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཚོས་
 སུ་མི་རྫོག་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
 པའོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅེ་དགལ། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་
 བྱའོ། །སྟུམ་པ་གསུམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། གོ་ཆའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱམས་པ་གསུམ་ནི། མོས་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དང་། ས་

བདུན་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དང་། ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དམིགས་མེད་ལ་
 དམིགས་པའོ། །སྟོང་རྗེ་གསུམ་ནི། དུལ་ཁ་ཅན་དང་། ཉེས་སྦྱོར་མང་བ་དང་། རྒྱུན་
 དང་མི་ལྡན་པས་རྣམས་བར་མ་གྲོལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་
 མོ། །དགའ་བ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་། བདག་གི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་།
 དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་ལྷང་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །བཏང་སྦྱོམས་གསུམ་ནི། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སྐལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱ་
 བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་བ་གྲགས་པ་བསྟོན་པ་བདེ་
 བ་བཞི་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞི་སྟེ། ལོ་ཀའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་རྒྱག་གི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྒྱག་
 སྟེ། བཀའ་ལ་བཅེ་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བཅེ། །ཀུན་ལུགས་ལ་བཅེ་བག་མེད་རྣམས་
 ལ་བཅེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་
 སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །དུལ་ལ་ཡིས་འོན་ལྷན་པས་
 བརྒྱུ་བས། །བསྟོན་དཀའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ལྷུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་
 ལྡན། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོང་གྱུར་བ། །ལམ་གོལ་
 རབ་ལྷུགས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་ཏེ། འདོད་
 ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱས་པ་དང་། དུལ་ཁས་
 ཟེལ་གྱིས་འོན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཚོངས་པ་དང་། དེགས་ཆད་དང་། ལུ་

སྟེགས་ཅན་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་
དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་མ་
ཚོགས་པ་སྟེ། བཅུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ལྷག་དང་། བཅུར་དབྱེ་བ་གཉིས་སྟོང་རྗེའི་
དབྱེ་བའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བསྐྱོམས་པའི་
མན་ལོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གཞོན་སེམས་དང་། །རྣམ་འཚེ་མི་
དགའ་གཞོན་སེམས་དང་། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས། །ཉེས་དམིགས་
རྣམ་པ་མང་ལ་རེག་ །ཅེས་ཏེ། ཚད་མེད་བཞི་མ་བསྐྱོམས་ན། བྱམས་པའི་མི་མ་སྐྱུན་
ཚོགས་གཞོན་སེམས། སྟོང་རྗེའི་རྣམ་འཚེ། དགའ་བའི་མི་དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་
ཀྱི་གཞོན་སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས། རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་
ཅིང་། མཐོང་ཚོས་ལ་རྒྱལ་གྲིམས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པས་བདག་ཉིད་འགྲོད་པ་
དང་། གཞན་གྱིས་རྟེན་པ་མི་སྟེང་བ་དང་། ལྷ་དང་སྟོན་པས་སྟོད་པ་དང་། བྲགས་ངན་
འབྱུང་ངོ། །སྤྱི་མ་ལ་མི་ཁོམ་བར་སྐྱེའོ། །ཚེ་འདི་ལ་ཐོབ་པའི་ལོན་ཏན་དང་། མ་ཐོབ་
པ་སྤྱི་མར་ཐོབ་པ་ཀུན་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་དུལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་རྒྱལ་གྲིམས་འཛོམས། །ཉམས་
བཅས་རྟེན་པ་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྲད། །ཚོད་བཅས་མི་སྟུན་དེ་
ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་དུལ་ཁ་ཆེན་
པོ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་། གཙོ་བོར་སྟོང་རྗེའི་དང་།

མཐར་སྐྱུ་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚངས་པས་གནས་པས་གནས་པ་ཡི། །སྒོ་
 ཐུན་ཉག་ཏུ་འདོད་པར་སྐྱེ། །དེས་ནི་ཚོགས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཅིང། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སྒྲིབ་བྱེད། །ཀུན་ཏུ་ཚངས་དང་མི་འབྲལ་ལ། །དེ་ཡི་མི་མ་སྐྱུ་
 རྩོགས་དང་བྲལ། །བག་མེད་སྐྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ་། །མི་ཟད་པས་ཀྱང་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ཏེ། རྒྱ་ཚངས་པའི་གནས་དེ་ལས་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་
 སྒྲིབ། ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བདག་འབྲས། སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་
 བྱེད་འབྲས། ཉག་ཏུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་རྒྱ་མ་སྐྱུ། མི་མ་སྐྱུ་རྩོགས་གཞོན་སེམས་
 སོགས་དང་བྲལ་བ་བྲལ་འབྲས་སོ། །ཡང་ན། སྲར་བཤད་པའི་ཉེས་བ་དེ་དག་མེད་
 ཅིང་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་དེའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ཡིན་ལོ། །ཉེས་བ་འདི་ཀུན་
 རྩམས་སོགས་ལ། །ལེགས་པར་གནས་ལ་མི་འགྱུར་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་འཁོར་བ་ཡོངས་མི་གཏོང། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ། བཟོད་པའི་སྤོང་པོ། གཞན་དོན་བྱ་བར་སེམས་
 པའི་ཡལ་བ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ལོ་མ་སྐྱེ་བ། བཟང་པོའི་མེ་ཏོག་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། སྤྱིང་རྗེ་དང་ནི་བཟོད་དང་སེམས་པ་དང་། །སྒྲོན་ལམ་སྐྱེ་བ་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲིབ་བྱེད། །དང་པོ་རྩ་བ་ཐ་མ་འབྲས་མཚོག་ལྡན། །འདི་ནི་སྤྱིང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ལིང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་
 པའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བས་
 བ། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་གྱི་མཐར་སྐྱེན་པ་ཡིན་

ལོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའང་། གྲིབ་བྱུག་གི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཚེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཨ་
ལྷ་ལོ། །བསྐོས་བྱ་སྐོས་བྱེད་སྐོས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐོས་ཞེས་
པའོ། །ཞིང་སྐྱ་ཚོགས་སུ་འགོ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་རྣམ་
མཁེན་ཉིད་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་། །ཚོགས་སྐྱབ་། །ལ་གཉིས་ཏེ།

ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་སྟེར་བསྟན་པ་དང་།

ཚོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱ་འབྲེལ་
ལོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་ལ་ཚོགས་སྐྱེ་བས་སྐྱབ་པ་གསུམ་པ་བྱང་
ཚུབ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྟན་ལོ། །ཅ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱང་
པོ། །གང་ན། བཅེ་བ་སྟོང་ཇེ་དང་། སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་དང་། སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པ་བྱུག་སྟེ། ཤོང་འོག་ཏུ་དམིགས་བསམ་ལ་མ་སྐོས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཉིང་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་
དང་། དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཚོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསོད་
ནམས་དང་། ལྷོགས་མ་སྐྱུན་སོགས་ལམ་དང་། གཟུངས་བཞི་དང་། རབ་དགའ་
སོགས་ས་བཅུ་དང་། གཉེན་པོ་བརྒྱུད་དེ། བཅུ་བདུན་པོ་དེའོ། །རི་ལྟར་ན། ཚོགས་
ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རོ་ལོ། དེས་ཚིག་ །ཡངས་དེས་གསུམ་མོ། །རོ་ལོ། སྐྱབ་ཅེས་
 བང་རོ། །གང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་མཐའ་དག་གོ། རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པ་མེད་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་
 གྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ལོ། །གང་གིས་ན། བཅུ་བདུན་
 པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱབ་པས་སོ། །བཅུ་བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་
 བོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་
 བ། རི་ལྟར་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་
 ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཚོགས་དང་པོ་བཅུ་གསུངས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྣང་རྗེ་ནི། །མཉམ་པར་ཤེས་བྱ་དེ་བསམ་ཕྱིར། །བསྐྱབ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 ཕྱིར་དང་། །མི་དམིགས་ཕྱིར་དང་དག་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ཏེ། ཚོར་བ་གསུམ་ག་དུལ་ཁར་
 མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྣང་རྗེ་བ་དང་། ཡོངས་སྐྱོབ་དང་། འཆོ་བ་
 སྤངས་པ་དང་། བདག་གཞན་སྣང་རྗེ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
 ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུལ་
 ཁར་རབ་ཏུ་བཅིལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སྐྱབ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱིན་པའི་པར་
 ཕྱིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།
 མདོ་ནི། སྤྱི་ལའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་
 བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འབོད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་
 ཏེ། མདོ་ནི། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡུང་བཟོད་

པའི་ཕར་སྤྱིན་ལ་སྒྲོར་ཞིང་འཛིག་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

བརྩོན་འགྲུས་དང། བསམ་གཏན་དང། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་མདོ་འདོན་པ་
བསྐྱར་ལ་བཤད་དོ། །ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་
འཛིག་སྤྱིར་དང། །ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་སྤྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་
མཐོང་ཡིན། །ཞེས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛིག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་དང། ཕར་སྤྱིན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། མདོ་ནི། རྣམ་
མཁེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གྱིས་གནས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་མི་
འབྲེད་དེ་ཞེས་སོ། །ཚོས་རབ་ཏུ་འབྲེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། མདོ་ནི། རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཚེས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པར་རིག་པར་བགྱེད་
ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་སྣང་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། མ་བཅིངས་མ་
གོལ་བ་དེའི་རྣམ་མཁེན་ཉིད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ལྷ་
གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཚོས་རྣམས་རྫོགས་བྱ་དང། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་
སྤྱིན་བྱ་དང། །སྐྱུར་ཐོབ་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་དང། །ལམ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་ལ་
མཁས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཀུན་ལ། །ཐབས་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་
སྟེ། །ཐབས་མཁས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །དེ་དག་དོན་ཀུན་སྐྱུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་
པས། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང། བཤགས་པ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བ་གསོལ་བ་བསྐྱོ་བ་བཞི་དང། གཞུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་གཉིས་
དང། མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཏེ། ཐབས་ལྷ་པོ་ལ་མཁས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་

སྐྱུ་བ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུ་མོང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར། །ཞེས་སོ། །འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཐེག་
ཆེན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་སོ། །བསོད་ནམས་མང་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཉིང་འཛིན་ནོ། །

མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་སོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་འཛིན་
དང་སོགས་སོ། །མཐོང་བ་དང་། སོགས་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི།
ཐེག་པ་ཆེན་སོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་སོགས་སོ། །ཚིག་
དང་། སོགས་པ་དོན་དང་། གསང་སྟགས་དང་། བཟོད་པའི་རྒྱུའི་གཟུངས་ཏེ། མདོ་
ནི། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ།

འདི་ལ་གསུམ། རོ་སོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས་སོ། །དང་སོ་བཟོད་པའི་གཟུངས་
ནི། ཨ་ར་པ་ཅ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྟོང་བཏགས་ནས་
བསྐྱོམས་པས་སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ཡི་གེའི་དེའི་དོན་དོན་དམ་པ་ལ་
བཟོད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། ཨ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟོང་བཏགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་
སྐྱོམ་པ་རྫོགས་པ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི།
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་སྐྱོ་སྟེ། ཐམས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
ཨི་འི་མི་འི་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་བསམ་པས། དེ་ལ་
བརྗོད་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ནས་བརྗོད་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེའི་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱམ་ཞིང་། དེ་བརྗོད་བྱ་དང་བྲལ་བར་སོས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོང་།

བ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ། བརྗོད་དུ་མེད་པར་བསྐྱོམས་པས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ངོ། ། །དེ་མཐོང་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུངས་ཉེ།
 རྒྱུ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་
 རྣམས་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོར་
 ལམ་ན་ཡོད་དོ། །ཚིག་གི་གཟུངས་ནི། ས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་
 རྣམས་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཟེད་པར་འཛིན་པའི་བྲན་བ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། མིང་
 གཞན་ཚོས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཀྱི་གཟུངས་ནི། སྤར་བུང་བའི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཏུ་ས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མི་བཟེད་པར་འཛིན་པའི་
 བྲན་བ་དང་ཤེས་རབ་པོ། །

གསང་སྟགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི། བྱང་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་
 སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་སྟེ། སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ཚོ་ག་འདི་ལྟ་
 བྱས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡམས་དང་། ཉེ་བར་འཆེ་བ་དང་། རྟན་འགོ་བ་དང་།
 འཇུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དང་། སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རན་འགོ་
 ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པས་དོན་དེ་རྣམས་ཚོ་གའི་ཁྱད་པར་དེས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་སྟགས་མཚན་ཉིད་ལ། དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཡི་གེ་དེ་དག་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། མཚུངས་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་རྗེ་ནི། དེ་ཉིད་

ཤེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པས་གསང་སྤྲུགས་སོ། །དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་སྐྱོང་ཞིང་།
རིག་པ་སྐྱེད་པས་རིག་སྤྲུགས་ཞེས་གྲང་བུའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་མཁུའོ་གྱི་གཞི་ཡིན་
པས། གསང་སྤྲུགས་གྱི་གཞི་ཞེས་བུའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེར་
བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྫོན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚེ་འདིར་མང་དུ་སོས་པ་
ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཚུང་དུ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའང་
ས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚུང་དུ། ཞུགས་ལ་མ་དག་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་འབྲིང་།
ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་སོས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་
འཛིན་གྱི་གཟུངས་དག་ནི། ཚུང་དུ་དང་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། རང་གིས་འཛིན་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་དང་ཡང་། །དེ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །རྟོག་ཏུ་དཔ་པའི་ཚོས་
དག་གྲང་། །སྟོན་ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ས་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་
འོག་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་ར་ནི། ཚོགས་ཡིན་ལ། སོ་ནི། ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པ། ལྟ་
ནི། རོ་བོ། ར་ནི། འཛིན་པ་སྟེ། ལྟར་ལྟར་བསྐྱུབས་པས་ན། ལྟིང་རྗེ་དང་། སོགས་པ་
ལྱིན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས། འབྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་རོ་བོ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་
སོབ་པར་བྱེད་པའི་རོ་བོས་སྐྱུ་བ་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྱིར་ན། ལྟིང་རྗེ་ལ་སོགས་
པ་བཅུ་བདུན་ནི། བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན། ཚོགས་ཡིན་

བས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའོ། །འདི་དག་ཚོས་མཚོག་གི་འོག་ན་འང་ཡོད་མོད་ཅེ་ན།
ཚོགས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་སྤྱ་ཅན་དུ་གྱུར་བས་བྱང་ཚུབ་ལ་མངོན་སུམ་
དུ་སྐྱོར་བའི་ཚོགས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་ན་
མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་སྐྱབ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་དུ་ངེས་སོ། །དེ་
བས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཉོགས་དགའ་བ་ལྟེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ། ། ལ་གསུམ་སྟེ།

ཡེ་ཤེས་ ། ཉི་ཚོགས་ ། དང་།

ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ལྟེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་མཚམས་དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བརྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་
བཞག་སྒང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་ཅིག་ན་དེ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་སྐྱོར་ལམ་དུ་
སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་ཉོགས། མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་ཉོགས། སྐོམ་ལམ་དུ་
ཉོགས་ཟེན་སྐོམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཁྲུང་པར་མེད་དོ། །ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ན་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྒངས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི།
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བས་སོ། །འདོད་ན། མཐོང་ལམ་དུ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་སྐྱབ་གཞན་བསལ་བ་དེ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི།
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལས། བང་དང་
སོགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དང་
པོ་བང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་བང་གཉིས་ཀ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་ལམ་སྦྱི་ནའོ། །ཨ་བྱ་ནི།
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཡོད་དོ། །ཞེས། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཚོས་མཚོགས་ཡོད་དེ། དེས་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཆེན་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ས་དང་པོ་ལའོ། །དོན་དམ་
པ་ནི། མཚོགས་གི་དོན་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ལའོ། །འདུས་བྱས་ནི། རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་
གྱི་མཚོགས་པ་གསུམ་པ་ལའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི། ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་མེད་པའི་
དོན་གྱིས་ས་བཞི་པ་ནའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། རྒྱད་ཐ་དང་མེད་པའི་དོན་གྱིས་
ས་ལྔ་པ་ནའོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུང་མེད་པའི་དོན་
གྱིས་ས་དྲུག་པ་ནའོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི། ཐ་དང་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་བདུན་པ་
ནའོ། །རང་བཞིན་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ནི། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དོན་དང་།
ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་བརྒྱད་པ་ནའོ། །རང་གི་
མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་
དབྱུ་པ་ནའོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ནི། ལས་ལ་དབང་
བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་བརྒྱ་པ་ནའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་།

གཞན་གྱི་དོ་བོ་གསུམ་ནི། ཉོན་སྦྱིབ་དང་། །ཤེས་སྦྱིབ་སྦྲངས་པའི་རྟེན་དང་། རང་བྱུང་
ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནོལ། །འདི་དག་ཨ་རྒྱ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ནས་བཤའ་བ་
ལྟར་གྲིས་བ་ཡིན་ལོ། །ཡོད་མེད་ནི། གཙོ་ཆེ་བར་ཡོད་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞི་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ།
འདུས་བྲས་འདུས་མ་བྲས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེན་གྱི་རྟོགས་ཅམ་
མེད་པའི་རྟོགས་མ་གྲུབ་ལ། གཙོ་ཆེར་མེད་པ་ལ་བྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་
ཉི་ཤུ་པོ་སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་སལ། བའོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱོར་ལམ་
ན་ཀུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་གྲུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
ན། བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ལ་དེ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་སྦྱེད་ཀྱས་སུ་རྟོགས་
པའམ། དེའི་སྦྲང་བྲ་སྟོང་རྒྱས་ཀྱིས་འཛོག་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེན། ལན་འདིར་སྦྱས་པ་ནི། ལང་གི་སྦྱེ་
མཆེད་དབང་པོ་རྒྱག་ནི། དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་ཚོགས་པར་
གནས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་སྦྱེ་བ་དང་འཇིག་པའང་མེད་པས་དང་། སྤྱི་རོལ་གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དང་། སེམས་ཀྱིས་
ཐེན་པས་ནང་ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པས་སྤྱི་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ནི། དབང་
པོའི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་རང་གི་རོ་
བོས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་བཅུ་ནི། དབྱིབས་ཆེ་བས་ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་ནི། དེས་
སྟོང་པས་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི། དོན་དམ་པ། དེ་ནི་བྲལ་བ་ཅམ་ཡིན་

བས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩུ་རྩེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁམས་
 གསུམ་ནི། འདུས་བྲས། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འདུས་བྲས་ལས་གཅིག་ཤོས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འགག་གནས་འགྱུར་བཞི་དང་
 བྲལ་བ་འདུས་མ་བྲས། དེ་ཉིད་དེར་གདགས་པའི་རྩུ་སྐྱེ་སོགས་མེད་པས་དེའི་རང་
 གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། མཐར་འཛོག་
 རྱེད་དབྱས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 དབྱས་དང་ཐ་མ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
 གྱིས་སྟོང་པས་དང་། དག་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་བཏང་བ་ལས་སྟོག་པ་དོར་བ་མེད་པ་
 དེ་ནི། དེར་གདགས་པའི་རྩུ་དོར་བ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ངོ་བོས་ཀྱང་སྟོང་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་བྲས་པ་ནི། རང་བཞིན། དེ་ཉིད་འདུས་བྲས་དང་
 འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དང་བྲལ་བས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་
 དང་། འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་པན་ཚུན་སྟོས་པས་གཞག་
 གི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་འགག་པ་སོགས་སྐྱི་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་
 རྱུད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་
 དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། འདས་པ་དང་། སོགས་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 བན་ཚུན་བརྗོད་ན་མི་དམིགས་པས་མི་དམིགས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཏགས་
 པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། ལྡན་པ་སྟེ། སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཚོགས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོགས་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་སྟོང་པས་དང་། གཅིག་ཤོས་
ཉེ། གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱད་པོ་ནི། ངོ་བོ་སྟེ། དངོས་པོ་སྤངས་པ་
ནི། མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་སྟོང་པས་སོ། །

དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཚོས་མེད་པ་ཅམ་ལ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བས་མ་བྱས་པས་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་སོ། །རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཟེན་ཏོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་འབངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀུན་ལ་སྐྱར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་དེས་
པར། ཚོས་ཅན་ཉི་ཤུར་དེས་པའི་དབང་གིས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼ སའི་ཚོགས། ༽ལ།

སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་ཞེས་པ། ཕྱི་རོལ་ཚོས་ཅན་གྱིས་
བསྐྱས་པ་འབྱུང་བ་ས་དང་། རང་རིས་ཀྱི་སྤེས་བསྐྱས་པ་ཐོས་པའི་ས་ལྟ་བུ་དང་།
སྤང་བྱ་གཙོ་ཆེ་བ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ས་ཡིན་
ལ། དབྱེ་ན། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་ལྡེའམ། ལྷག་གོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་
ས་ནི། སལ་པ་དད་པ་དང་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་པར་ཅན་འཕགས་པའི་སའོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་
གྱུར་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །སྟོང་པ་ཉིད་མཚོག་གསལ་
དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་སོགས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཚོག་རྟོགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ས་ཡི་
མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་
མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མ་གྲིས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་
འཛིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། །དེ་
དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

སྤྱི་ཞེས་པ་ས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་ལས། སྤྱི་ཉི་ལ། འབྲུང་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན།
མི་ལ། ཨ་མི་ཉ་ཞེས་སྦྱར་ན། དཔག་ཏུ་མེད་པ། སྤྱི་ལ་ཨ་སྤྱི་ཞེས་སྦྱར་ན། འཛིགས་
པ་མེད་པ། ཡང་། ཨ་མི་ཉ་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་
པའི་ས་ལ། ཡང་སྤྱི་ལ། སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་ཞེས་བསྦྱར་ན། ཕྱི་ཕྱིར་ཉེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ།
ཡང་མི་ལ། ག་མི་ནི། འགྲོ་སྟེ། མདོར་ན། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ལའང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
དག་དང་ལྡན་པའི་ས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་ས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པས་
སའོ། །དགོ་བ་སྦྱབ་པ་སྦྱ་ཚོགས་ལ། །དགའ་བས་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །གནས་
ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ས་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ཉེ།
དགོ་བ་སྦྱབ་པ་རྣམ་པ་སྦྱ་ཚོགས་ལ་དགའ་བས་རྟག་པར་གནས་པས་ན། ས་དེ་དག་
ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཕྱི་བའི་བྱང་བར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།

དབྱེ་གཞི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ཙམ་སོ། །དབྱེ་རོ། བརྒྱའོ། །ཐ་དད། དངོས་
པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་བརྒྱ་ཡོད་པས་སྦྱང་བྱ་ས་བརྒྱར་ངེས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ནས། མཐོང་ལམ་
དང། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་བརྒྱར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དང། ཡོན་ཏན་དང། སྐྱེ་བ་དང། སྒོ་བ་ཚུལ་དང། སྤང་
བྱ་དང། སྦྱོད་པ་དང། སྤངས་རྟོགས་དང། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་བརྒྱད་དོ། །དང་
པོ་ལ། རྟགས་པ་དང། མི་ལྟས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་དང་བཅས་
དང་མོས་པ་དང། །མ་ལྷུས་པ་དང་མི་དམན་ཉིད། །གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་བདག་ཉིད་
དང། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང། །ཀུན་ལ་སེམས་ནི་མཉམ་པ་དང། །དགྱི་
དང་རྗེས་སུ་ཆགས་མེད་དང། །ཐབས་ཤེས་འཁོར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཀུན་ལ་རྟགས་སུ་
འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ས་གང་ལ་ལྷགས་པ་དེ་ལ་སྤང་བ་དང། མ་ལྷགས་པ་དེ་ལ་
མོས་པ་དང། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མ་ལྷུས་པ་དང། དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་མི་དམན་
པ་དང། རང་གི་ས་ལ་གཞན་ཀྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པ་དང། ས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ལ་
མཁས་པ་དང། བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང། ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་
སྤྲས་དགྱིར་མི་བརྟུབ་པ་དང། རྒྱལ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་སྤུང་ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པ་དང། མི་དམིགས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འཁོར་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། བརྒྱ་པོ་འདི་ས་ལ་ལྷགས་པའི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོའི་སྤྲ་ལྟས་ནི།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་གཏེར་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་
 ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། གཉིས་པའི། སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ལག་མཐོང་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གྱེ་
 བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་བ་མཐོང་ངོ། །གསུམ་པའི། བདག་
 ཉིད་དཔའ་ཞིང་ལག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྲ་བ་ཐོགས་ནས་པས་གྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུལ་
 བ་མཐོང་ངོ། །བཞི་པའི། ལྷོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྡན་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འཐོར་བ་མཐོང་
 ངོ། །ལྷ་པའི། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་ཅམ་བ་
 ཀའི་ཐེང་བ་འདོགས་པར་མཐོང་ངོ། །དུག་པའི། ཟེང་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དང་ལྡན་པ།
 གསེར་གྱི་གྱེ་མ་བརྒྱལ་བ། རྫོག་བ་མེད་ཅིང་དང་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་
 རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་དང་། ཀྱ་སྲ་ཉ་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོས་བརྒྱན་
 པའི་རྒྱ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དགའ་ཞིང་དགའ་མགྱུར་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་
 མཐོང་ངོ། །བདུན་པའི། ལྷོགས་གཡུང་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་
 གཡུང་ས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལས་བདག་ཉིད་མ་སྐས་མ་ཉམས་པར་སྐྱར་ལྷོག་པར་མཐོང་
 ངོ། །བརྒྱད་པའི། ལྷག་བ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་ཅོད་པན་
 ཐོགས་པས་གཅན་གཟན་སྲ་སོ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་གྱེད་ཅིང་འདུག་པར་མཐོང་
 ངོ། །དགུ་པའི། འཁོར་ལོས་བརྒྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། སྟེ་བོ་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
 སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ལ། མགོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་བ་མཐོང་ངོ། །བརྒྱུ་པའི། དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པའི་སྐྱུ་མཐོང་སྟེ། ཁ་དོག་གསེར་ལྟ་བུ། འོད་འདོམས་གང་པ། ཚངས་པ་གྲེ་
བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཚོས་
སྟོན་པ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དེ་དག་མི་ལྟས་སུ་བཤད་དོ། །

འོ་ན། རོད་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལྷ་ཟད་པར་བཤད་པ་ལ། ས་
ཐོབ་ནས་མི་ལྟས་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་
སྤྱད་པའི་བདག་ཉིད། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་མེད་ཡུང་དེ་ལས་སྡོག་པའི་དགེ་བའི་
གཉིད་ཡོད་པས་མི་ལྟས་མི་འགལ་ལོ། །སྐབས་མ་ཡིན་པར་མི་ལྟས་འདི་དག་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་བྱུང་ན། ལྷགས་གྱི་མཐུའམ། བདུད་གྱི་བྱིན་གྱི་རྣམས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་རྣམས་
ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། ཁྲོ་ལྡན་རྣམས་གྱི་པན་ཡོན་ནི། ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
ཀ་ལ། །ལྷ་པོའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་ངན་
ལེན་ཟད་བ་དང་། ལྷ་ཚོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། ཞེ་
གནས་གྱི་གཉིས་དང་། ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པའི་ཚོས་གྱི་སྤང་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་མི་སྡོག་པའི་ཉགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་
དག་མཐོང་བ་སྟེ། གཉིས་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་ལོ། །ཚོས་སྐྱུ་རྟོགས་ཤིང་དག་པའི་རྒྱར་
པར་བྱིན་ཏུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བྲག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཨ་རྒྱས།
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་སོ་སོར་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

དང་། སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཚོ་དང་། དེ་ལྟར་གྱི་ཕྱིན་གྱི་རྒྱལ་ལྷན་གྲང་གེས་པ་
 དང་། ལོ་གའི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་
 བརྒྱར་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱར་གནས་ཤིང་། ལྷོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱོ་བརྒྱ་རྣམ་
 བར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ལུས་ལའང་བྱང་
 སེམས་གྱི་འཁོར་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བ་ལྟར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་སོགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་དང་། འབྲུམ་དང་། ལྷག་
 ལྷིག་དང་། ལྷག་ལྷིག་སྟོང་སྐག་དང་། ལྷག་ལྷིག་འབྲུམ་སྐག་དང་། བྱེ་བ་ལྷག་ལྷིག་
 འབྲུམ་སྐག་དང་། སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་སྐག་བཅུའི་རྒྱལ་ལོན་ཏུ་སྐབ་བ་སྟེད་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྐག་བཅུའི་རྒྱལ་ལོན་ཏུ་སྐབ་བ་སྟེད་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ལྷག་ལྷིག་འབྲུམ་སྐག་བཅུའི་རྒྱལ་ལོན་ཏུ་སྐབ་བ་
 སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལོ། ལྷོ་ལྡན་རྣམས་གྱི་ལས་དང་ལོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་
 ལོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་པའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པས། མོས་སྟོན་པ་རྣམས་ལས་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ཚོབ་པ་
 རྣམས་དུང་འགོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་སྟོན་ག་
 རྣམས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལྷུལ་པས་དགའ་ལྡན་པ་གནས་པ་
 སོགས་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། བཞི་ལོ། དབང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །རྣམ་
 བར་སྒྲིལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལོ། ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛུམ་བུའི་

སྲིད་དང། སྲིད་བཞི་དང། སྲུལ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང། འཐབ་བྲལ་དང། དགའ་ལྡན་དང།
འབྲུལ་དགའ་དང། གཞན་འབྲུལ་དབང་གྲེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང། སྲོང་གི་བདག་པོ་
ཚངས་པ་དང། སྲོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་དང། སྲོང་གསུམ་ཀྱི་བདག་པོ་གནས་
གཙང་མའི་ལྗེའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྲུ་པལ་ཚེར་སྦྱེའོ། །

བཞི་བ་ནི། ཚོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ལྷག་
སེམས་དང། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སློབ། །ཅེས་ཏེ། ས་དང་པོར་ཚོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང། གསུམ་བ་ལ་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང། བཞི་བར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ལ་མཁས་པ་དང།
ལྷ་བར་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང། རླུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ།
གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་བོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པས་ས་བདུན་པར་
མཚན་མ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྒྱད་པར་མཚན་མ་དང་
འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་ཞིང་ཡོངས་སྲུ་དག་པ་དང། དགུ་པར་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སྲུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང། བཅུ་པར་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སློ་རྣམས་
འབྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་དམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྦྱོང་བའང་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོར་
ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ནས། གཉིས་པར་ཚུལ་གྲིམས་དང། གསུམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང། བཞི་བ་ལྷ་བ་རླུག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྦྱོང་བ། དེ་ལས་གཞན་བཞི་ལ་
འབྲས་བུ་བཞིའི་སྦྱིབ་པ་བཞི་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་
བས་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་སྟེ། ཚོས་

ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། རྩུལ་སྲིམས་ཀྱི་ནི་ལུང་པོ་སྦྱོང་། །དེ་ཡི་ལོག་ཏུ་ཉིང་
འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ལུང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། །སྲིབ་
རྣམ་བཞི་དང་སྟོགས་པ་ཡི། །སྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་སྦྱོང་། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་བ་ནི། ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་རྫོགས་གྲུང་
བས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག་ །ཚོངས་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་
སྟེ། །མི་མ་སུན་སྟོགས་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་བས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་བཅུ་གཅིག་
ལ། རང་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་མི་མ་སུན་སྟོགས་རེ་རེ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་དང་། །ལིན་
ཏུ་ཚོངས་པ་གཉིས་གཉིས་ཉེ། ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཚོངས་པ་ནི། རིམ་བ་
བཞིན་དུ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དང་། རན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་
པའི་དང་། ལྷང་བ་སྤོ་མའི་འཇུག་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་དང་།
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་དང་།
སྟོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པའི་དང་། ཚོས་ལ་སྲེད་པའི་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྲིར་སྟོགས་
པ་དང་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། ལྷང་འདས་ལ་སྲིར་སྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་སྟོགས་
པའི་དང་། འདུ་བྱེད་འབྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུར་པའི་དང་། གཟུགས་སོགས་མཚན་
མ་མང་དུ་འབྲུང་བའི་དང་། མངོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤོ་མོ་འབྲུང་བའི་
དང་། རབ་ཏུ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་
སྲིབ་པའི་དང་། མཚན་མ་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྲིབ་པའི་དང་། ཚོས་སྟོན་བ་ཚད་
མེད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དང་། བོད་ནས་བོད་དུ་ཤེས་རབ་

དང་སྐོབ་ས་པ་དང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། སྐོབ་ས་པ་ལ་དབང་
འཕྲོད་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། གསང་བ་
ལ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་མ་སྐྱོགས་པ་ལ་
སྐྱིབ་པའི་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱ་བའི་ཆགས་པ་དང་སྐྱོགས་པའི་ལོ། །ཤིན་ཏུ་སྐོངས་པ་དང་
ཞེས་ཀྱུན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །

འཇུག་པ་ལ། སྦྱང་བྱ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཁྱེད་ལས་དང་། གཙམ་ཆེ་
ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ཉེ། བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུ་ལྟེ། དེ་རྟེན་ཏུ། སྐྱིབ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འཇུགས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྐོན་
ལམ་སྐོབ་ས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱིབ་པས་ན། སྐྱིབ་པ་བཅུ་ལྟེ།
སྐྱིབ་པའི་འབྲས་བུ། ལྷག་པོ་དང་། བདག་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ། བདེ་
འཕྲོད་དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བཙོན་
འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ། སྐོན་ཡོན་འཁྲི་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་འབྲས་བུ།
གཏུལ་བྱ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ཐབས་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ། སྐྱིབ་པ་ལ་
སྐྱོགས་པའི་དགོ་བ་མི་ཐད་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
འཇིག་པའི་སྐོན་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དགོ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་འབྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། བསྐོམས་པའི་སྐོབ་ས་ཀྱིས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ཚོན་པའི་འབྲས་བུ། དགོ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེད་པ་

དང་། ཚོས་པའི་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུ། བདག་གཞན་ཚོས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོན་བར་བྱེད་
བའོ། །ལ་སྐྱིབ་པ་དང་ཞེས་ཀུན་ལ་སྐྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་
དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །འགྲི་
དང་འཕེལ་དང་འཇུག་པ་དང་། །ལྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །དགོ་བ་རྒྱུན་མི་
ཚད་པ་དང་། །དེས་པར་འབྱེད་དང་ཚོས་རྣམས་ལ། །ཡོངས་པར་སྟོན་དང་ཡོངས་
སྐྱོན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུ་བྱེད་ལས་བཅུ་སྟེ། དེས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་མགྲུ་བར་བྱས་ཏེ་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གདམས་
ངག་བྱིན་པས་ལྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་པས་མི་ཟད་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་མར་བྱིན་
ལྷག་ལ་ཉག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། མི་མ་སྐྱེན་སྟོགས་གྱིས་བེལ་གྱིས་མི་ཚོན་པས་མར་
བྱིན་ལ་ཤེས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་གྱི་ཚོངས་པ་དང་བྲལ་བས་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་སྟོང་ཞིང་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཡང་སྐྱོན་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །གཞོན་
མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོན། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུག་ལུས་དང་། །རྣམ་པར་ལྲོལ་
བར་བྱེད་པ་དང་། །མི་ཟད་པ་དང་ཉག་འཇུག་དང་། །དེས་པར་ཡོངས་སྟོན་སྐྱོན་བར་

བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བརྟུ་ལ་པར་བྱིན་བརྟུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་གཙོ་
ཆེ་ལ་གཞན་པལ་པའི་ཚུ་ལ་དུ་སྒྲིང་དོ། །དེ་སྐད་དུ། །བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་མེད་
ནི། །ས་བརྟུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱུ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ལ། ས་བརྟུ་འཇམ་གཞན་ལ་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་
དམ་མེད། ཡོད་ན། སྤྲ་མས་ཚོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་སོ། །མེད་ན། སྤངས་པ་བྱད་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། དེ་སྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་པའོ་ཞེས་བསྐྱོམས་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་སུ་བྱིན་ཀྱང་དེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དེ་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་གཞན་ཏུ་ཚོས་
ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་པ་སྐྱེད་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་བྱད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚོད་སྤང་དང་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་གཞན་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཉིད་ཅམ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱད་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་དུ་ཚོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། ཚོས་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་པ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀྱང་གྱི་
སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སམ། འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་ཡང་དག་པའི་
མཐོང་གཅིག་ཡིན་ན། །ཞེས་པས་སོ། །བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རྟོགས་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་མོ་
གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚོད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་

མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་
ལམ་གྱིས་མཐོང་བེད་སྒྲོམ་པ་སྟེ། འཕགས་པས། རི་ལྟར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་
མངོན་དུ་ཚོགས་པར་བྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།
ཨ་ལྷ་ས། མཐོང་བ་ཁོ་ན་རྒྱུན་དུ་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞན་ལ་ཚོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་
དེས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ལམ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལམ། རི་མས་དག་པ་རྟོགས་པའི་བྱེད་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། ས་དང་པོར་ཚོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་
ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཉིས་པ་ལ་ཚོས་ཉིད་དེ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤང་དུ་བྱེད་པར་རྟོགས་པས་མཚོག་གི་དོན་དང་། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་
སྤོང་ཐོས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་
མཚོག་ཏུ་དང་། བཞི་བར་ཚོས་ལ་སྤེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་
དོན་དང་། ལྡ་བར་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་རྟོགས་ཏེ།
བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་
དོན་དང་། རྒྱལ་པར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོན་མོངས་རྣམ་དག་གི་ཚོས་གང་
ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྟོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་དང་།
བདུན་པར་མངོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་ཐ་དད་མེད་
པའི་དོན་དང་། བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པར་
མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་སྤྱུར་
པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལྡ་

ལུལ་དང་བཅས་པ་གནས་གྲུང་པས་རི་ལྷོང་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་པ། ཞིང་དག་པ་ལ་
དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་དང། དགྲུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཚོར་
བས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང། བཅུ་པར་རི་ལྷོང་བཞེད་པ་བཞིན་སྟུང་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་ཉོག་པ་ཉ། དབང་དེ་གཉིས་
ཡིད་ཤེས་གནས་གྲུང་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལྷོང་ཚོས་ཉིད་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པ་བཅུ་ཡང་
གངས་བཞིན་དུ་སྟོང་ངོ། །

དེ་སྐད་དུ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཚོག་གི་དོན། །རྒྱན་མ་ཐུན་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་
དང། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང། །རྒྱན་རྣམས་ཐ་དང་མེད་དོན་དང། །ཉོན་
མོངས་རྣམ་དག་མིག་དོན་དང། །ཐ་དང་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང། །བྲི་མེད་འཕེལ་བ་
མེད་དོན་དང། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་
པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྐྱིབ་པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་
གྱི། །གཉེན་སོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབང་བཞི་དེ་ལྷོང་ཡིན་པར་
ཡང། །ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་ཉོག་ །སྐྱུང་སྤྱིར་རྣམ་པར་མི་ཉོག་དང། །ཞིང་
དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་
སོགས་པའི། །ས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་
གཞན། །དབང་རེ་རེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ཡང་སྐྱུ་སྐྱུབ་ལ་སོགས་བཞེད་པ་ལྟར། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཚོས་
དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་ལ་སྟོས་མཐའ་བཞི་གང་དུ་འང་འཛིན་པ་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡང་མེད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་སྟོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་

སའི་ཁྱད་པར་འཐད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འོ་ན་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་པར་སྲིན་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་དག་པའི་སྲིར་ས་གཞན་དེ་
དག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེན། བདེན་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ནི། མཚན་ཉིད་གཅིག་
པའི་སྲིར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་
དོ། །དག་པ་ལོ་ཀ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཁ་ཅིག་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་
མས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སློམ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སའི་
ཁྱད་པར་རྣམས་པར་བཞག་པའང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚོས་ཉིད་ཆ་མེད་པས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
ན། མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་
མཐོང་དག་རྟོགས་པའི་སྲིར་དོ། །འདོད་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མ་ཐོབ་པར་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད། ལྷ་དན་ལས་
འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེན། འདི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དང་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཁྱད་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཐོགས་མེད་
ཀྱིས། སྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉེ་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་སྲོགས་གཅིག་སྟོ་སྟོས་ཅན། ཁྱོ་
མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙོམ་ལྡན་
འདས་ཁྱོད་ཚོས་སྐྱེ་རྣམས་དག་སྟོ་སྟོས་མཐོང་ལས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐོང་མེད་མཁའ་
དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་བྱངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ཅོམ་ཞིག་མཐོང་བར་ཐལ་ཟེར་ན།

འདོད་དེ། ལྷན་དེ་བས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་
 དངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། །དེ་མ་མ་ལུས་པ་དག་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་
 ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །མདོ་ལས། ས་བཅུ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་རྣམས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིད་ལོ་ཚུང་ཟད་མཐོང་
 ལོ། །ཞེས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་བྱང་པར་མ་ལུས་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ཟེར་ན། ལྲབ་པ་
 མེད་དེ། དེ་ནི་སྐོ་བྱང་གྱི་དེ་མ་མ་ལུས་པས་དབེན་པས་སྲེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་
 ལམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆ་མེད་དུ་མ་གྲུབ་ལོ། །

མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། མཚོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་རྣམས་
 སྤངས་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་དེ་དག་ཉོགས་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། ཉོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
 ལ་ལྲབ་པ་མེད། གསལ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་ཉོགས་པའི་ཉོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་
 དང་པོར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་ཉོགས་པ་སོགས་གྱི་
 བྱང་ཡོད་ལ། གང་གོམས་པ་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་པ་དེའི་སྐྱིབ་པ་སྲོང་
 གི། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྲོང་མི་རྒྱས་ཏེ། དབེར་ན། ལུས་པ་དང་། ལྡན་ཅིག་མ་མཐོང་
 བར་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་ལུས་པ་མ་ཡིན་དུ་འདྲིན་པ་སེལ་གྱི། ཉོག་འདྲིན་བསལ་མི་
 རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཨ་རྒྱས། ཆ་གང་གོམས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་སྐྱོ་
 བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སེལ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་གོགས་གྱི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་
 པའི་སྲིད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་
ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་རྗེ་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་ན། དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བས་སྐྱོང་གི། སྐྱོམ་སྤང་ནི།
ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་མི་རུས་སོ། །ཉན་རང་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཙན།
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱིར་
རོ། །ཞེ་ན། ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེ་པོ། །ཡང་ན། ཚོས་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་སྐྱོ་མ་འཁྲུལ་
བ་གཅིག་གིས་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་ཀྱི། དེ་དག་གི་ཡུལ་མི་རྟག་སོགས་
སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཤེས་པ་
དེ་འདྲ་སྐྱོས་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བ་མིན་ནོ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། མདོ་སྤང་འདས་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རིགས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འདྲིན་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཤས་རྒྱུང་
བའི་བྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་
ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་ཤས་རྒྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་
གསལ་བའི་དོན་ཅི། མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནམ། མ་དེས་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་
འཐད་དེ། མཉམ་གཞག་ན་སྤང་བ་གཏན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤང་
བྱ་ས་པོན་སྤོང་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཚོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གསལ་བར་
 བཤད་པ་ནི། མཚོང་སྤང་གི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་
 བ་ལ་དགོངས་ལ། མི་གསལ་བ་ནི། སྐྱོམ་སྤང་གི་བྱི་མས་མ་དག་པས་ཚོས་ཉིད་
 མཚོང་བ་མི་གསལ་བ་སྟེ། དར་ལས་ཚོད་པའི་བུམ་པ་མཚོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 མིན་ན། སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འགྲུང་རོ། །ཨ་རྒྱུས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན།
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 ད་ལྟར་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་ན། སངས་རྒྱལ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 འགྲུང་ལ་ཞེས་སོ། །དེས་ན། མ་དེས་པའི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་སྤང་བྱ་ས་པོན་སྤོང་
 བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། ས་པོན་གང་སྤོང་བའམ་སྤངས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་མི་གསལ་བ་
 མིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤོགས་དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་ཚོས་བཤེས་ལ་སོགས་
 པས་མཉམ་གཞག་ན་སྤང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་སྤང་བ་
 འདི། དོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བད་
 འདབ་ལྟར་མ་འབྲེས་པར་མཚོང་བ་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འད་མི་འཛིན་པ་སྟོ་
 སྤྱད་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་སྟེ་ལོ། །དེས་ན་མིག་བཙུན་པ་ལྟར་ཅེའང་མི་མཚོང་བ་
 མཚོང་ལམ་མིན་གྱི། ལྷ་ཚོགས་མཚོང་ཡང་སྟོ་སྤྱད་དང་བྲལ་བ་མཚོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན་མཛོ་ལས། ཅི་ཡང་མཚོང་བ་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་མཚོང་བའོ། །ཞེས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། དེ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྟོ་སྤྱད་ཅི་ཡང་མི་

མཐོང་བ་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གཟུང་ངོ་། །ས་བརྒྱད་བ་ཡན་ཚད་དུ་སྣ་ཚོགས་འདི་
དག་རྒྱལ་ཐུན་ཅམ་ཡང་མི་སྣང་ལ་མེད་བར་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། དུལ་དེ་ལ་ཤེས་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ནི། མཐོང་བ་
མེད་བ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་མེད་བ་ཁོ་ནའི་སྣོན་བ་ནི། མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་
བ་སོགས་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་
བཏགས་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི། དོན་དམ་བ་མཐོང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཀྱིས། དུལ་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་བ་ལ་དམིགས་བ་དང་འགལ་བས་རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་དུ་དབེན་བར་སྐྱོད་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་བ་དང་། རྣམ་བར་
མི་རྟོག་བ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི།
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངོས་དང་འདྲ་བར་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་དོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་
པས་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐུལ་བ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་བ་དང་། ཨ་
རྒྱས། མཉམ་བར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན། རྣམ་བར་རྟོག་པའི་སྐྱོས་བ་མཐའ་
དག་ལྟོག་བ་ན་དམིགས་བ་ལ་སོགས་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་མི་གསལ་
ན་ནི་ངེ་ལྟ་བ་མཁའེན་བ་མིན་བར་འགྲུང་ཏེ། ཚོས་ཉིད་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྐྱོས་བ་
དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་འི་མས་དག་མ་དག་གིས་
གསལ་མི་གསལ་དུ་བཞག་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དག་བ་ལ་མིག་དག་མ་དག་གིས་གསལ་
མི་གསལ་དུ་བཞག་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཁྱེད་གསལ་བར་འདོད་བ་ལའང་
དེར་འགྲུང་ངོ། །བརྒྱད་བ་ནི། ས་ཕྱི་མ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་སྐྱབས་གི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྐྱར་དང། སའི་ཚོགས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་
 ལོ། །དང་པོ་ལ། གསུངས་ཞེས་པ་དངོ། །གང་ན། བར་སྐབས་གྱི་ཚོགས་བཅད་ཉི་ལུ་
 ཅ་གསུམ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྟོགས་པ་སྤྱི་མ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
 སའི་ཚོགས་ལའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ན། ཐབས་གང་གིས་ས་བརྩུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
 འགྲུར་བའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྟན་པའི་སྤྱིར། རི་ཅམ་གྱིས་ན། ཐེག་
 ཚེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུའོ། །འོ་ན། ས་ཐོབ་
 ཟེན་སྦྱོང་ངམ། མ་ཐོབ་པ་སྦྱོང་ཞེ་ན། རང་གི་ས་དེ་ཐོབ་ཟེན་ལྷན་པར་སྦྱོང་ཞིང་ས་
 གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཡང་དོ། །འབྲེལ་ཚེན་ནས། ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བར་འགྲུར་བའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་རི་སྤྱི་པ་རྫོགས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ས་དེ་
 ཡིན་ལ། རྫོགས་ནས་ནི། ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང། འབྲས་བུ་ས་བརྩུ་པའི་མཚན་
 ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ། ལྷག་
 པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅ་པ།
 འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས། ཅ་པ་ལ། སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་དང། སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་འགྲུར་ཉེ་ཞེས་པ་དངོ། །གང་ན། ས་དང་པོ་ནིའོ། །གང་གིས་ན།
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་བརྩུ་ཡིས་སོ། །བརྩུ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་རྒྱུབ་པའི་རྣམ་
 བསམ་དང། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོས་འཛིན་པ་དང།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུབ་པ་དང། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང། དེ་དག་གྲེད་པའི་བཤེས་གཉེན་

བསྐྱེན་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལ་མི་སྣོས་པར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལུས་
ཚོས་བ་དང་། ཉག་ཏུ་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་རྟོགས་པ་སྟེ། མཚོང་ན་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་ཁ་
ཅིག་ལས། སྐྱུར་གཏོད་ཅེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་གཏོད་པའམ། སྐྱུར་གྱུར་ན་
དགའ་བ་སྟེ། སི་སྒྲིཉ་ལ་ག་ཉ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །སེམས་ཅན་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་
སྣོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བདེན་པའི་ཚིག་ལོ། །བཅུ་བ་ཡིན་པར་
འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོང་བྱེད་བཅུ་པོ་འདི་དག །རང་རང་གི་རང་བཞིན་མི་
དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས། ས་དང་པོ་ཡོངས་སུ་
སྐྱོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དམིགས་
པའི་རྩལ་གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་སོགས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ནི། འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཉེ་བ་
དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྐྱབ་མཚོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འབྱུང་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་
རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བའམ། སྣོན་མ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
དགའ་བ་སྐྱེས་པས་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །གང་གིས་ན། ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ལས། ཐབས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གྲ་གྲུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་།
རང་གི་དགོས་པ་ཚོས་སྐྱུ་དང་། གཞན་གྱི་དགོས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་པན་བ་ཐེག་ཚེན་

གྱི་ཚོས་འཇིན་ཅིང་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ཏེ། བསམ་པ་གསུམ་དང་།
 གཞན་ཟང་ཟིང་གིས་སྤྱད་པའི་སྦྱོར་བ་བདོག་པ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་
 དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཚོས་ཉན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་མཁུན་ལ་འགོད་
 པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་དམིགས་པ་མ་ལུས་པ་འདོད་ཅིང་ཚོས་བ་
 དང་། རྒྱུད་མ་སློན་པས་བྲིས་ན་གནས་པ་ལ་མདོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལུས་སྤྱང་བ་དང་རྟག་ཏུ་ལྷན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སྐྱེས་པ་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སློན་པའི་དོན་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 དུ་དགོ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། ཇི་སྐད་དུ་སྤྲོས་པ་བཞིན་
 ཟེད་པ་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་བཅུས་སོ། །

བཅུ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་
 པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུའི་
 རྒྱད་པར་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 རྒྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩ་བ་ནི། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་གཙོ་ཆེ་བས་
 ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་དང་། དེ་བྱམས་པས་སྟེལ་བས་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྲིན་དུ་གཟོ་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་ལྟ་བས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 སྟོན་དུ་རྒྱང་བའི་གཞན་དོན་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སེམས་

ཅན་ལ་སྒྲིང་བཅེ་ཆེ་བ་དང། ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་ལ་བཀྱུར་སྤྱི་གདན་སྤྱོད་
 སོགས་དང། ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱི་བས་སྐྱེ་ལ་ལུས་ལས་ཉན་ཅིང་དོན་སྐྱུབ་པ་དང།
 ཆོགས་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་བགངས་པའི་བརྒྱད་པ་སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ས་གཉིས་པ་སྤྱོད་དོ། །མདོ་ནི། ས་གཉིས་
 པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཚོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བྱང་དོ། །གང་ན། འཆལ་ཚུལ་རྩོམ་བའི་དྲི་བུལ་སྤྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་
 བྱ། ཞེས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང། རྟེན་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་མེད་
 པས་ན། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དག་བའི་ཚོས་སྤྱད་པ་
 དང། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང། ཉེས་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་
 དག་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་དང། གཞན་གྱིས་པན་པ་ཚུང་ཟད་ཅིག་
 བྱས་པའང་བྲན་པས་ཚུང་བར་མི་བཅེ་ཞིང་མི་བརྟུས་པར་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་དང།
 གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང། སོགས་པར་དུལ་དང་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་བཞོད་པ་
 དང། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དག་བའི་ཚོས་སྐྱུབ་པ་
 ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་
 ཡང་ཡུན་རིང་བོར་དཔུལ་པར་གནས་པར་སྤོ་བ་དང། ཉེ་བར་ལུང་འཕོགས་པ་
 མཁན་པོ་དང། སོགས་པ་སྤོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུད་པ་དང་དག་བའི་
 བཤེས་གཉན་ལ་སྤོབ་པའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 སྐྱུབ་པ་དང། ལས་གཞན་མེད་པར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་ཏུག་ལ་བརྩོན་ཞིང་

སྒྲོ་བས་སྐྱབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་
རི་ལྟ་བུས་ན། ལྷ་མས་དང་པོར་བསྟན་བ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བྱས་པའི་བྱུང་བར་རྣམ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་
སོ། །བརྒྱད་ཅི་དགོས་ཞེས་ན། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་བ་ལ་
བརྒྱད་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་བཞིན་ཞེས་དོན་གཉིས་སུ་བྱང་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚ་བ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོང་བ་མང་དུ་ཐོས་པས་མི་
ངོམ་བ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྙེད་བ་འདོད་བ་མེད་པར་ཚོས་སྦྱིན་བ་གཉིས་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་བ་དང་། བྱུང་ཀའ་བའི་སྒྲོད་བ་སྒྲོང་བ་
འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་སྒྲོང་བ་ངོ་ཚ་
ཤེས་བ་དང་ཞེལ་ཡོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་རྣོམ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། རྣམ་
ལྷས་ས་གསུམ་བ་སྒྲོང་ངོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་བ་ལ་གནས་པས་ཚོས་
ལྷ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམ་ཞིང་། དེ་
ལའང་མི་དགེར་མངོན་པར་མ་ཞེན་བ་དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། རྟོག་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ན། ཚོས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་
ལ། ཞེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་བྱེད་པས་
ས་གསུམ་བ་འོད་བྱེད་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པས་ངོམ་མི་ཤེས་པར་འཛིན་བ་དང་། རྙེད་བ་དང་། སོགས་
བ་བཀུར་སྟེ་ལ་སོགས་བ་ལ་མི་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྒྲོན་བ་

དང་། རང་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་རྟེན་སྦྱོང་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་
 སྦྱོང་བའི་དགོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེར་བསྐྱོ་བ་དང་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་རིན་ཏུ་མི་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་གཞན་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། རང་ལ་སྟོས་
 ལས་མི་དགོ་བའི་ཚོས་མི་བྱེད་པ། རོ་ཚ་ཤེས་པ། གཞན་ལ་སྟོས་ལས་མི་དགོ་བའི་
 ཚོས་མི་བྱེད་པ། ཞེལ་ཡོད་པ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སོ་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མི་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བེད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པས་སོ། །

བཞི་བ་ལ། རྩ་བ་ནི། ཉགས་ཏེ། དབེན་པར་གནས་པ་དང་། རང་དོན་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་། རྒྱུང་ཏུས་ཚོག་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ། ཚོས་ལ་ངེས་རྟོག་གི་བཟོད་པ་མི་
 གཏོང་བར་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་།
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་མེད་ཅིང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་བདོག་པ་
 ཀུན་གཏོང་བ་དང་། དགོ་བ་ལ་སེམས་མི་ཞུས་པ་དང་། དངོས་པོར་ལྟ་བུ་མེད་པ་སྟེ།
 བརྩམས་པ་བཞི་བ་གཞོན་ཞོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེན་པོ་ས་བཞི་བ་ལ་གནས་པས་
 ཚོས་བརྩམས་པའི་དག་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །བརྩམས་པ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དགོན་པར་གནས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། གཞོན་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱང་
 རོ། །གང་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སྟོགས་མཐུན་ཚོས། །རབ་ཏུ་སྟེག་བྱེད་འོད་ལྟ་

བྲ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྲེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་པས། བྲང་
 ལུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་སྲེག་པའི་མེ་ཡིན་པས་ས་བཞི་པ་
 འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ལོ། །གང་གིས་ན། ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དབེན་པའི་དགོན་
 བར་གནས་པ་དང་། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་།
 རྟེན་པ་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བས་ལྷག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཐོབ་
 པ་ལ་རྣོ་མ་པ་མེད་པ་དང་། ཟས་བཟང་པོ་དང་། ཡང་ཡང་བ་བ་དང་། ལེན་པ་ལ་ཞེན་
 པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྟོན་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིས་
 མི་ལེན་པ་སྟེ། ཟས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ལོས་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་པོ་དང་།
 མང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཕྱིར་བ་དང་། ཚོས་ལོས་
 གསུམ་པ་སྟེ། ལོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གནས་འདུ་འཛི་ཅན་དང་། རྟེང་
 གཡོགས་ཅན་དང་། བསྐྱོར་བ་དང་། གནས་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་
 དགོན་པ་ལ། ལྷ་གབ་མེད་ལ། ཤིང་རྒྱུང་ལ། དུར་ཁྲོད་པ་སྟེ། གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་བཞི། ཉལ་སོགས་དང་། འདུག་ས་སྦྱོང་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཅོག་བྱ་བ་
 དང་། གཞི་ངི་བཞེན་པ་སྟེ། སྦྱོད་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཉེ། སྤངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱངས་ལ།
 སྟོག་དང་། སོགས་པ་འོངས་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་
 བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྤྲུག་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་
 སྦྱོད་ཅིང་འདོད་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྟོང་དང་འཚོམ་པར་རྟག་
 འཛིན་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འདས་པར་བྱེད་པ་

དཀའ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ས་ལྡ་བ་སྦྱང་དཀའ་བའོ། །

གང་གིས་ན་རྟེན་བ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་སྟེ་ལམ། གྲགས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་ཤིང་འདྲིས་པ་
དང་། གཞན་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་བྱིམ་ཉེ་བར་མི་སྟོན་ཅིང་རྟེན་བ་ཐོབ་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་
བ་དང་། འཁོར་བའི་འདུ་འཇི་སྐྱེ་བོ་མང་བའི་གྲོང་དང་། སོགས་པ་རང་དོན་གྱི་འདུ་
འཇི་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། རྟེན་སོགས་ཀྱི་བྱིར་བདག་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་།
སྐབས་དོག་གིས་གཞན་ལ་སྟོན་བ་དང་། སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་
བཅུ་དང་། ཐོས་བ་དང་། སོགས་པ་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ཀྱིས་མཁས་ཤིང་བཅུན་བར་
རྣོ་མ་བས་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལ་མི་འདུད་བ་དང་། དགེ་བ་ལས་སྟོག་སྟེ་མི་དགེ་བ།
མི་དགེ་བ་ལས་སྟོག་སྟེ་དགེ་བར་མངོན་བར་ཞེན་བ་དང་། ལོག་བར་ལྟ་བ་དང་།
སོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོ་གྲོས་ངན་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་
གཉི་སྐབས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པར་བྱེད་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་རྣམ་པར་སྤོང་ཞིང་སྟོག་པ་
གཉེན་པོའི་ཚོས་དོན་ཉེ། སྤང་བུའི་འབྲུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རྣམ་པ་
བཅུས་སོ། །འདི་དག་པལ་ཆེར་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟེན་ཏོ། །ཞེ་ན། དགས་པ་
རྣམས་སྤངས་ཀྱང་འདིར་སྤང་བའམ་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་བ་
ལའང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། སྤང་བཞིན་དུའོ། །

དུག་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། འཕྲོ་བ་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ས་དུག་པ་ནིའོ། །རི་ལྟ་
ན། ཡང་དག་པར་འོ། །གང་གིས་ན། ལམ་བསྐྱེད་བ་དུག་དང་། ལམ་མིན་སྤངས་པ་

རྒྱལ་གྱིས་ཉེ། དང་པོ་ནི། ལྷོན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་དང། བཟོད་པ་དང། བརྩོན་
འགྲུས་དང། བསམ་གཏན་དང། ཤེས་རབ་སྟེ། ལྷོན་རྒྱལ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་
སོ། །མདོ་ནི། རྒྱང་སེམས་ཆེན་སོ། ས་རྒྱལ་པ་ལ་གནས་པས་ཚོས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོན་རྒྱལ་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་དང། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་དགའ་བའི་
སེམས་སྤངས་པ་དང། ལྷོང་ཉིད་ལ་སྐྱབས་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང། མགོ་སོགས་
བསྐྱངས་ན་མི་ཞུམ་པ་དང། བདོག་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་
པ་དང། རང་ཉིད་དབུལ་ཡང་སྤོང་བ་པོ་ལག་སྤོང་དུ་མི་སྤོང་བ་སྟེ། རྒྱལ་གྱིས་
སོ། །མདོ་ནི། གཞན་ཡང། ཚོས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཀུན་ཤེས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ལྷོན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་
བ་དང་ནི་ལྷ་རན་འདལ། །གཉིས་འདིར་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། །མདོན་དུ་གྱུར་བའི་
ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་པས། དུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
འཁོར་འདས་མདོན་དུ་གྱུར་པས་ས་རྒྱལ་པ་མདོན་དུ་གྱུར་བའོ། །གང་གིས་ན། ལྷོན་
རྒྱལ་རྫོགས་པ་དང། དེའི་རྒྱས་སྤང་བྱ་རྒྱལ་སྤངས་པ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་ཡིད་བྲེད་སྤོང་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་
ལྷོན་རྫོགས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་ཞིང་མདོན་པར་
འདོད་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ལྷོན་རྫོགས་པས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབས་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང། ལྷོན་

པའི་པར་སྐྱེན་རྫོགས་པས་སྐྱེན་པ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་གོགས་སྐྱོང་བ་པའི་སྐྱེ་
 བོས། འོར་ལ་སོགས་པ་བསྐྱངས་ན་སེར་སྐྱས་ཟེམ་གྱིས་འོན་ནས་ལྷམ་པའི་སེམས་
 སྐྱོང་བ་དང་། འྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་གའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་སྐྱེན་རྫོགས་པས་རབ་ཏུ་
 སྐྱབ་པའི་གོགས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ལྷགས་པ་ལ་མི་
 དགའ་བའི་སེམས་སྐྱོང་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ལུམ་རྫོགས་པས་མཐར་སྐྱེན་པའི་
 གོགས་ཟས་འོར་གྱིས་བཟེན་ཡང་སྐྱོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐོབ་པ་མེད་པར་སྐྱོང་བའི་སེམས་
 སྐྱོང་བ་སྟེ། སེམས་སྐྱོང་བ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་བཅུ་གཉིས་
 གྱིས་སོ། །དི་ལྟ་བུས་ན། སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་ལོ། །

བདུན་པ་ལ། སྐྱང་བྱ་སྐྱངས་པ་དང་། སྐྱོང་བྱེད་གཉིན་པོའི་བྱེད་པར་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་ནི། འཛོལ་ཅེས་བྱང་པོ། །གང་ན། ས་བདུན་པ་ནི་ལོ། །གང་
 གིས་ན། འཛིན་པ་ཞེས་པ། དང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་། འྱི་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ར་རྒྱལ་
 གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། ལུས་པའམ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སེམས་ཅན་
 དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་སྐྱོག་དང་།
 འཛོལ་བར་ཡང་ཡང་གནས་པས་གང་ཟག་དང་། སྐོན་གྱུར་བ་ད་ལྟར་མེད་པ་ཆད་པ་
 དང་། ཡོད་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉག་པ་དང་། རྒྱང་དོར་གྱི་མཚན་མ་དང་ཐ་
 དད་པའི་རྒྱ་དང་། མིང་ག་ལྷགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ས་ཐོན་འཛིན་པ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་
 སྐོ་འབྱེད་པ་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་། འདོད་ཁམས་དང་ག་ལྷགས་ཁམས་ག་ལྷགས་མེད་
 ཁམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་རྟོག་པས་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་གནས་པ་དང་། དེ་
 ལ་རྒྱང་དོར་དུ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་མཁུའི་ཐོབ་མི་ལུས་ཞེས་སེམས་ནི་

ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། གཞུགས་སྐྱོད་རྗེས་མེད་དང་གང་ཟག་ལ་དགོན་མཚོགས་
གསུམ་དུ་དང་། འཆམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉེན་སོལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལའོ། །དེར་ལྟ་
བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བཞེ་ག་ལ་སྦྱར་རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཚོད་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དངོས་སོར་འཛིན་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ཉི་
ལུ་ཉི་རྒྱུད་གང་ལ་རྣམ་པར་ཚད་པ་སྟེ། སྤངས་པ་དེ་ཡིས་སོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཚོས་ཉི་ལུ་མི་འགྲུང་སྟེ། ཉི་ལུ་
གང་ཞེན། འདི་རྣམས་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ཀུན་
ལེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །ཤང་ན། བཟོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་ས་བདུན་པ་བཟོད་པ་གཅིག་
པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའོ། །གང་གིས་ན།
བྱང་སོལ་སོགས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མར་དང་། མོག་ལ་སྤང་བྱར་དང་།
གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་དང་། གཞུགས་དོན་རྒྱུ་ཚད་པར་དང་། རང་དོན་འགྱུར་མེད་ཉམས་པ་
དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་གཞུགས་སོགས་གྱི་མཚན་མར་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་དང་། བྱང་སོ་སྦྱེ་འཛིན་ཏུ་དང་། ཞུས་རང་གི་ཉེར་སྦྱོང་འཛིན་
པར་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཐ་དད་དུ་དང་། ཞུས་གསུམ་ལ་དང་སོར་རྟོགས་པས་
གནས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཆགས་པ་དང་། གཞུགས་དོན་སྦྱབ་མི་རུས་
ཞེས་སེམས་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། གཞུགས་སྐྱོལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ལ་ཚོས་དང་། སྐྱེས་བུ་ལྷུང་བཞེ་ལ་དགོ་འདུན་དང་། དགོ་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཚོད་པ་

དང། སྟོང་ཉིད་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སྟེ། འཛིན་པ་ཞེས་བརྒྱ་
ཏུག་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བལ་ནས་སྟོན་གྱི་
པའི་ཚོས་དོན་ནམ། ཤུགས་ཀྱིས་འབངས་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ།
སོ། །རི་ལྷ་བུས་ལ། སྤུ་མ་བཞིན་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤུ་འགྲེལ་ནི། སྤང་བུའི་དོན་གྱིས་འབངས་པའི་
ཚོས་གཉེན་པོ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ནོ། །ཅ་བའི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོར་པོས་
སྟོང་བ་དང། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང། འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། གསུམ་
ཤེས་པ་དང། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོ་བ་བརྒྱ་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཉིད་དང། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང། དངོས་པོར་རྫོམ་པ་མེད་པ་དང། འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ཚུལ་གཅིག་དུ་ཤེས་པ་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པ་དང།
ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང། ཕྱི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གཉིས་
མེད་པར་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་སྟོན་པ་དང། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་དུ་འཛོམས་པ་
དང། མཚན་མར་འདུ་ཤེས་དང། ལྷ་བ་ལྟ་དང། ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་སྟོང་བ་
དང། རྣམ་མཁྲེན་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང། ལྷག་མཐོང་
ཐབས་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་དང། རྟོག་པའི་སེམས་འདུལ་བ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་
དང། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། གཞི་མ་
གྲུབ་པས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སའམ། གནས་མིན་པར་ཤེས་པ་དང། རང་གར་རྟེ།
རི་ལྷ་བུ་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་མཉམ་སྟེ། གཅིག་ཅར་འགོ་བ་དང།

ཞིང་ཀྱུན་ཏུ་བདག་གི་རོ་སོ་སྟེ། ལུས་ནི། རི་ལྷོང་གཏུལ་བྱ་དང་མ་ཐུན་བར་སྐྱུལ་ཞིང་
སྟོན་པ་ཉིད་དང་གངས་ཉི་ཤུའོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་
དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། རྫོགས་པར་འཇུག་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱང་པོ། །གང་ན། ས་བདུན་པའོ། །རི་ལྷོ་བུས་ན། སྐ་མ་བཞིན་དུའོ། །གང་
གིས་ན། བྱང་པོ་སོགས་བདག་གིས་དབེན་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྐོང་པ་ཉིད་དང་།
སེམས་ཅན་སོགས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྐོག་སོགས་འབྲས་བུ་ལ་སྐོན་པ་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་ཤེས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྐོག་ཏུ་འདྲིན་པ་སྐོང་
པོ། །སྐོག་མི་གཙོད་པ་སོགས་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
གང་ཟག་དང་། གསོད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེས་དེའི་སྐོག་གཙོད་པ་གསོད་པ་མི་
དམིགས་པ་དང་། སོགས་པ་མི་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱུར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་ཏུ་
འདྲིན་པ་སྐོང་པོ། །སྐྱེ་པོ་དུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་བཅུ་བས་ཆད་
འདྲིན་སྐོང་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་པའི་རྫོམ་པ་མེད་པས་རྟག་འདྲིན་སྐོང་པོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱང་དོར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པས་མཚན་
འདྲིན་སྐོང་པོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་
གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པས་རྒྱུར་འདྲིན་པ་སྐོང་པོ། །མིང་ག་རྒྱུགས་གདོད་ནས་མི་སྐྱེ་བར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱང་པོར་འདྲིན་པ་ཡོངས་སུ་སྐོང་པོ། །འམས་རང་རང་གི་རོ་

སོས་སྒྲིབ་པའི་ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་སྟེ། མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁམས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །ཤེས་བྱ་སྤྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་
ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རབ་དུ་སྒྲོབ་
ཅིང་རྟོགས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །

གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་གཉེན་སོས་ཁམས་གསུམ་ལ་
གནས་པར་འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
མེད་པ་དང་། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སོགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འདོད་
བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བ་
དང་གསུམ་གྱིས་ཆགས་འཛིན་སྒྲོང་ངོ། །གཞན་དོན་དུ་ནམ་མཁུན་ལ་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཞི་གནས་བསྐྱོམས་པས་ཞུམ་འཛིན་སྒྲོང་ངོ། །སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། སེམས་མི་འགོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཁམས་པར་བྱེད་པས་སངས་
རྒྱས་སུ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཚོས་སུ་
དང་། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་དང་། ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་རྒྱལ་གྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་སྒྲོང་
ངོ། །ཚོས་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ།
གཅིག་ཅར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བས་ན། སྒྲོང་བཉིད་ལ་ཅོད་པར་
འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྤྱིར་གཏུག་བྱ་
དང་མ་ཐུན་པར་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལྷས་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་རབ་དུ་སྒྲོབ་

བས་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་འཛིན་པ་སྐྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་གཉེན་པོ་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སོ་འདིས་ཀྱང་རོ། །ཀྱང་ནི། སྤུ་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སྤང་
གཉེན་སྐྱོད་ཚུལ་འདི་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལྷར་བྱིས་པ་ཡིན་ལོ། །གསལ་སྤྱིང་པ་དང་།
བོད་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་བྱས་པ་ཀུན་འཐད་པར་མ་མཐོང་རོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། རྩ་བ་ནི། བཤད་ཅེས་པར་རོ། །གང་ན། ལས་ཉེ། ཡོངས་སྐྱོད་
རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་ནི་ལོ། །གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །བརྒྱད་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་
གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་རི་ལྟ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཞིང་སྤྲ་ཚོགས་སུ་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་མདོན་
བར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། སྐོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་
ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་
དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་སོགས་ཤེས་པ་དང་། བརྟན་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་སྐྱོད་
བ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་དང་།
གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །

མདོན་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་
དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། ཚོས་
བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་
དང་སོགས་ཉེ། བཞི་སྤྲག་གཉེས་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི། གང་ཡང་རུང་བས་ས་དེ་
ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཕགས་པས་སོ། །དེ་ནི། ལྷག་
བདུན་ལའང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སེམས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ཉམས་སྲུ་སྟོང་བར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་ན།
 འདྲུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བྱིང། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་དེས་བར་བརྗོད། །ཅེས་བས་
 ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་ལ་རྩོམ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོམ་བའི་འདྲུ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ལོ། །གང་གིས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 སྟོང་པ་ཆགས་བ་ཡོད་མེད་སོགས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་བ་དང་།
 རྟོགས་བ་ཅུའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་སྲུ་སྣང་མི་སྣང་དུ་བྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་
 མངོན་ཤེས་དུ་མས་རྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་སྟོང་གི་ལོ་ཀ་གསེར་དང་།
 སོགས་བ་དདུལ་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོ་ལ་བེ་རྒྱུ་ས་མིག་མང་རིས་སྲུ་བྲིས་བ་ལ་
 སོགས་བས་ཡོངས་སྲུ་བརྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་
 ཡོངས་སྲུ་བརྟག་བ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཤིང་དཔྱོད་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་
 བ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྟའི་མིག་སྐྱེད་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 བརྟེན་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྲུ་སྟོང་བ་དང་། ལྡང་འཇུག་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་གནས་བ་མི་འཕོ་ཞིང་། ཉམས་བ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ན། སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་དུ་འགྲུར་བར་མཐོང་ནས་དེས་གཞན་
 དོན་བྱའོ། །ཞེས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སྲུ་འཛིན་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡོངས་སྲུ་སྟོང་བའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ནམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །རྗེ་ལྟ་བུས་ན། སྣ་མ་
 བཞིན་དུའོ། །

དགུ་བ་ལ། ཅ་བ་ནི། སྤྱིར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་
 ཡས་བ་དང་། རྗེ་བྲག་ཏུ་ཚོས་སྟོན་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཚོག་ལ་དབང་ཐོབ་

བ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་བ་དང་། ཟེལ་གྱིས་མི་འོན་པ་སྐྱོབས་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱུ་
ལྷ་བྱ་དང་། བདག་སོ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལམ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་མངལ་དུ་འཇུག་
པའི་མཚོག་དག་རིགས་བཟང་པོ་དང་། བཙུན་པར་གྲགས་པའི་རུས་དང་། བྱང་
སེམས་བྱུང་བྱུང་པའི་ཚོ་འབྲང་སྟེ། རྒྱུད་དང་། བསྐོ་བ་ཉན་པའི་འཁོར་དང་། མངལ་
ནས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱག་གོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་ནི། བྱིས་
མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་
ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེན་སོ་ས་དགུ་བ་ལ་གནས་པས་ཚོས་བཅུ་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱོན་ལམ་མཐའ་
ཡས་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། མངོན་དུ་བྱེད་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྐོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་
སྐོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་པས་ས་དགུ་བ་ཚོས་སྐྱོན་པ་ལ་མཐའས་ལ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པའི་སྐོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན། ལེགས་པའི་སྐོ་གྲོས་སོ། །གང་གིས་ན།
པར་བྱིན་རྫོགས་པས་བསམ་པ་ལྷར་འབྱུང་པའི་སྐྱོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷ་
དང་། སོགས་པ་ལྷུ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བརྟན་སྐད་ཤེས་
བ་ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་དང་། རིག་པ་དང་གྲོལ་བར་སྐྱེ་བའི་སྐོབས་པ་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞོད་མའི་རྒྱ་བོ་ལྷར་མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བཟུགས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་སོ་གཉིས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་མའི་མངལ་
དུ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་བཞི་ལས་རྒྱལ་བོའི་རིགས་སུ་འཇུངས་པ་ཕྱབ་པ་ལྟ་

ལུ་འཕམ། སོགས་པ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང། དང་པོ་མའི་
 མངའ་དུ་མ་བཅས་པར་ཉི་མ་དང། སོགས་པ་བྱ་རམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་རུས་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང། མ་དང། སོགས་པ་པ་དང་ལེགས་པར་
 འབྲེལ་པའི་གཉེན་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ལོ་ཀ་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་ཤིང་དམ་
 པ་འབའ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཚོ་འབྲང་དང། རང་གི་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་རང་དབང་བའི་
 འཁོར་འདུན་པའམ། ལྷ་སྡེ་ལྷ་བྱ་དང། བརྒྱ་བྱིན་དང། སོགས་པ་ཚངས་པ་ལ་
 སོགས་མངོན་པར་བསྟོན་པར་སྐྱེ་བ་དང། སངས་རྒྱས་དང། སོགས་པ་བྱང་སེམས་
 གྱིས། མིན་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་འབྲ། །ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཚིགས་བཅད་གྱིས་བསྐྱེལ་ཉེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང། སངས་རྒྱས་པའི་ཉེན་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲ་བར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང། སྟོན་པ་
 འདི་ཡི་ཨ་ཤ་ཤ་དང། སོགས་པ་བྱམས་པའི་སྐྱེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
 ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་པོས་སོ། །རི་ལྷ་བུས་ན། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་མི་
 དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། བཤད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ས་
 བརྒྱ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གི་སྟོན་ས་ན། ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤངས་རྟོགས་
 ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ན། རྒྱའི་ས་དབྱུ་བོ་རྣམས་
 གྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ཐབས་ཤེས་རབ་བྱང་འབྲེལ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས་

སོ། །རྗེ་ལྷ་རྟ་ན། ས་དགུ་པའི་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་དག་མ་
བཤད་པར་རོ། །དེ་ཡང་ས་དགུ་པ་མཉམ་ཆད་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་
པའི་ལས་མངའ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་དེ་དག་ལས་རིགས་གཞན་
མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཅུ་བའི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་སར་གནས་པ་དེ་ནི་ཚོས་
ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་རྫོགས་པའི་ས་
བརྒྱད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྷ་རྟ་ན་དགུ་
ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་སློབ་ཅིང་འདས་ནས། ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རིགས་ཀྱི་ས་
དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་སློབ་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རབ་འཕྱོད། དེ་
ལྷ་རྟ་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འཕྱོད། དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་འི། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱང་པོ། །གང་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ནིའོ། །རྗེ་ལྷ་རྟ་ན། སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་
ཚོས། །བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་ཏེ། གཟུངས་དང་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་སྤོ་
གཉིས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བའི་ཚོས་
ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཡིན་པར་རོ། །འོ་ན།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ས་བཏུ་བ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱལ་ལ་
 ལྷགས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱའི། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་མ་རྗོད་པས་ཡང་དག་པར་རྗོད་པའི་སངས་
 རྒྱལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཉི་མི་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སང་འཐད་དེ།
 མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བཏུ་བ་ལ་གནས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ས་དགུ་འདས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གྱི་མ་ཐུས་དགའ་ལྡན་གྱི་
 གནས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཏུ་གཉིས་གྱིས་སངས་རྒྱལ་པའི་སྟོར་
 བ་ཤེས་པ་གང་གིས་གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

ལོ་ན། ས་དགུ་གང་ཞེ་ན། དོན་དང་མིང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཉེ་བཤད་པ་
 ཞི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཚོས་མཚོག་གི་
 གནས་སྐབས་རིགས་གྱི་ས་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ལྷགས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 ལྷགས་པ་ནི། དག་བཙེམ་མ་འབྲས་གནས་ནས་བགྲངས་ན་བརྒྱད་པ་ལ་འབབ་པས་
 བ། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་འབྲས་གནས་ནི། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་
 མཐོང་བའི་ས་དང་། ལན་གཅིག་སྤྱིར་ལོང་འབྲས་གནས་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 སོགས་དྲུག་སྤངས་ཉེ་སྐབ་མོར་བྱས་པས་བསྐབས་པའི་ས་དང་། སྤྱིར་མི་ལོང་བ་
 འབྲས་གནས་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། དག་བཙེམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པར་རྟོགས་
 པས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཚུལ་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་

གཞག་པར་དགོངས་པས་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱབ་ནི། བྱུང་བར་གྱི་ཚིག་མེད་པས་ཉམ་མོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་བུ་ཉམ་བུ་
དང་། ཚོགས་སྡོད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནི། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ལྷན་ཅི་སྐྱོད་
བཤམ་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ས་རབ་དགའ་ལ་སོགས་དགུ་པོ་ནི། བྱུང་སེམས་ཀྱི་ས་
ཞེས་གཅིག་ཁོ་ནར་བཟང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་དགུ་པོ། །

གསུམ་པ་༼གཉེན་པོའི་ཚོགས༽ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། གཉེན་པོའི་ཚོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཚོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་སོ། །

ཅུ་བ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། གོམས་བ་སྟེ། སྐྱོམ་པའི་
ལམ་དག་གོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། དེ་ལ་སྤང་བུའི་གཉེན་པོ་རྣམས་བརྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཐ་དད་ནི། བལ་ཆེར་ཐ་དད་དེ། དུས་སྡེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲངས་ངེས་ནི།
གཟུང་ཉོག་གཞི་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་ཉོག་བཞི་སྟེ། བརྒྱུད་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཉེ་
བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོམ་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱུད་དུ་ངེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དབྱེ་
གཞི་ནི། ལམ་གཉིས་ལས་ལོགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པས་མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་
པོ་ཁོ་ནའི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། གཟུང་བར་
རྣམས་པར་ཉོག་པ་ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅོམ་གྱི་ཉེན་ཅན་དང་།
གཉེན་པོའི་ཉེན་ཅན་ཉེ། གཟུང་ཉོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམས་པར་ཉོག་པ་ལ།
གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ཉེན་ཅན་
ཉེ། འཛིན་ཉོག་གཉིས་ཉེ། བཞི་པོ་མཐོང་སྐྱོམ་པོ་སོར་ཉེ། ཐ་དད་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་

ལ་སྐྱོང་བས་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་ཞུས་པ་གསུམ་པའི་ལན་དུ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ། བཞི་ག་ལ་
སྐྱུར་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །སྐྱིན་པའི་པར་
སྐྱིན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །དགའ་བཙུན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འདོད་དུ་ཟད་དོ། །མིང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་
པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།
འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ། བཞི་པོ་སོ་སོར་ཏེ། སྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོང་བས་སྐྱོམ་སྤང་
གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་ཞེས་
ཞུས་པ་བཞི་པའི་ལན་དུ། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དེ་ཞེས་
སོགས་དང་། ཞུས་པ་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་
པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་དེས་སུ་འང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །འཕྱི་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་སྤྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མི་དམིགས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་
དོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྤྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་
དམིགས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་
སོ། །ཁངས་ངེས་ནི། སྤང་བུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བུ་བའི་
སྤྱིར་སྐྱོམ་པ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་ཀུན་རྩོབ་ལ། སྐྱོམ་སྤང་གཉེན་པོ་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་

བ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་
སྟོགས་སྤང་བྱ་བ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གཉེན་སོའང་བརྒྱུད་དུ་ངེས་
སོ། །སྟོམ་སྤང་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་བས་
སྟོམ་སྤང་སྲ་བར་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་གི་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། རང་སྤང་བུའི་གཡུ་ལ་
ལས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པས་སྐྱབ་པ་བཞི་པ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བའི། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་འདིའོ། །རི་ལྟར་ན། རེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ངོ། །བརྒྱུད་གང་ཞེ་
ན། དམིགས་སུ་མེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་
བ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སོ་འདས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་
ཀ་བེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པའོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འདི་
ལའང་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད། ཚད་མེད། བྱངས་མེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་མ་མེད་པས་འབད་མེད་སྐྱུན་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སོ་
འདི་ལའང་འོང་བའམ་འགོ་བའང་མི་མཐོང་། གནས་བའང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་
སོ། །སྟོན་དང་སྟེ་མའི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་

ཞེས་སོ། །འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་གཏན་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
དེས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བསྐྱབ་ནས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཏོ། །ཐོབ་སོ། །འཐོབ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོ། །འདིར་དེས་འབྱུང་ཞེས་གྲིས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་མ་དག་པའོ། །

མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱང་རྒྱབ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གྱང་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །གྱང་
རྒྱབ་དེས་གྲང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སློང་ལྷལ་ཅན་གྱི་དེས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ནི།
ལོ་ཀ་བའང་ཡོད། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའང་ཡོད་ཅེས་སོགས་སོ། །དེས་འབྱུང་ཡོད་
མེད་ནི། སྤེབ་སློང་གྱི་དབང་ཡིན་གྱི། དོན་ཡོད་པར་གཅིག་གོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་དེས་པར་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བ་ཁོ་ནར་
འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཅ་མ་ནིའོ། །དབྱེ་དོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །གངས་དེས་ནི། གང་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་
རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་གང་གིས་དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དུ་དེས་པས་
དབྱེ་བ་ལྷལ་གྱིས་བཞག་ཅིང་། ལོ་རིམ་སྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བས་བསྟན་པའི་
ལོ་རིམ་སོ། །གཞི་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
སེམས་ཆེན་པོ་སོགས་སྲར་ངེ་སྐྱད་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་

བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གང་ཡང་
 མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ་བསོད་
 བསམས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱུང་བར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་སོའམ་
 མཐའ་ཡས་པར་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་པ་དང་བཅས་བས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་མི་འབྱུང་བས་འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པ་མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བས། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ། དུས་གསུམ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་། དེ་རྟོགས་པའའང་ཐེག་པ་གསུམ་
 གའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་
 དང་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་མཁའ་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་བས། སྤར་ངི་སྐད་བཤའ་པའི་ནམ་
 མཁའ་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ལམ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། རྣམ་མཁའ་དེའི་བྱུང་བར་གྱི་
 ལམ་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འབྱུང་གཞི་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 གང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་
 ཚོས་གཞན་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངེས་པར་གཟུང་བའམ་ཡུལ་གྱི་བདུན་
 པའོ། །སྐབས་ནི། རྣམ་མཁའ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན། སྐབས་ཏེ། ལེ་ལེའོ། །འོག་མ་
 རྣམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་པའམ། ཡང་ན་མཚོག་གི་དོན་གྱིས་དང་པོ་སྟེ།
རྣམ་མཁུན་ནི། སྐབས་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པའི་སྲིར་མཚོག་གོ། འོ་ནི། སྲར་སྐྱད་པ་སྟེ།
རྫོགས་པའི་ཚོག་གོ། ཡང་ན། འོག་གི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ལེའུ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱར་རོ། །ཞེས་རྩ་མ་རྩ་བ་གསུང་རོ། ། །།

རྟེན་དང་སྐྱེན་གྱི་དེ་འབྲས་ཐོབ་པ་དག། །རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་རྣམས་
ལ་དམིགས་ཏེ། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི། །རྒྱ་དང་བཅས་པའི་
རྣམ་མཁུན་ལེགས་པར་བཤད། །བསྐྱུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། །།

།སྐབས་གཉིས་པ།།

གཉིས་པ་།རྒྱ་རྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས།།ལ།

འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྐྱར་དང།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་བཤད།

སྐབས་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་རྫོགས་
པ་སྟེ། ཐོབ་པ་ནི། རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན། རྣམ་མཁུན་མེད་ཅིང་
སྟོག་པས་དེའི་རྒྱ་གཉེན་པོ་ལམ་ཤེས་ཉིད་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང།

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་རྩ་
བ་ནི། རྟེན། དུལ། ཐེག་པ། རོ་བོ། རྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡོམ། རྟེན་ནི། མཛད་

ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་སོ། །རི་རྒྱར་ན། ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་རོ། །དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་ན། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་
བྱ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེར་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་བྱུང་ན། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློབ་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི། ལྷ་མེ་མ་ཡིན། ལྷ་ཀེ་མ་ཡིན། ལྷ་རེ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྲལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བར་
ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་
མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱལོ། །གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི། སྐྱེ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་དོན་
དུ་ལམ་ཤེས་བསྐྱོམ་པས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱལོ། །ཞེས་
སོ། །འོ་ན། མཐུ་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཐུ་མེད་པ་ནི། དེ་ཞིག་སྐྱོད་མིན་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ཕྱིས་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་ལ། འདི་
ནི་ངེས་དོན་ལོ། །བཞེ་བ་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱོང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཁོ་ཐོ་ནི། དེ་
དག་གི་དགོ་བའི་སྐྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་

དེའི་བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
ཚོས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ།

འགལ་སྐྱེན་སྦྲང་བའི་རྟོན།

མ་སྐྱེན་སྐྱེན་ཚང་བའི་ཡུལ། མ་ཐར་སྐྱེན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བྱེད་པ། རྟོན་མོངས་
མི་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེས་འཕངས་པའི་དོན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། མཛད་
ཅེས་བྲང་ངོ། །ནམ་གྱི་ཆེ་ན། རྣམ་མཁུན་བཤའ་བའི་རྗེས་སུ་ལྷ་རྣམས་འཁོར་དུ་
ལྷགས་པའི་ཆེའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། འདོད་པའི་ལྷ་དུག་ནི། དེམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཀ་
སྐྱོང་བ་དང་། མོངས་སྐྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མི་དགོས་པ་དང་།
བྱམས་པ་བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་སྐྱེལ་པ་ལ་མོངས་སྐྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱེལ་
པ་ལ་མོངས་སྐྱོད་པ་དང་། གཞུགས་ཁམས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་།
སྐྱེན་མོང་དུ་ལུས་གྱི་འོད་གྱི་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་བསམ་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་སྐྱེ་བའི་
སྐོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱིར་དུ་འོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་སོ། །གང་ཞིག་རི་ལྷར་དུ་ན། ལྷ་དང་།
སོགས་པ་ལྟ་མིན་ནམ། རི་བལ་སོགས་པའི་ཐག་བཅས་གྱི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་
སྐྱོན་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་མོག་མོག་མོང་ཉེ། རི་མ་ཅན་ལྟ་བུར་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་མཛད་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་

རྒྱལ་བཙུག་པོའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
བར་འདོད་ན། ང་རྒྱལ་སྤང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མཚན་དེ། ང་
རྒྱལ་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྦྱོར་གྱི། ཆགས་སྤང་དང་ལུས་པ་ལ་སོགས་མ་
སྦྱོར་ཡང་དོན་གྱིས་སྤང་དགོས་པར་མཚོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་ལུང་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། །མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བའི་ཡུལ། །ཅི།

ལམ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། རྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོང་ཉིད་
སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་བོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ནི། ང་རྒྱལ་བཙུག་པོར་མ་བཟང་སེམས་བསྐྱེད་པའང་དགོས་སོ། །

།མཐུན་རྒྱུག་ཟེག་ཚེན་གྱིས་ཁྲབ་པ། །ཅི།

གསུམ་པ་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་
དབྱེ་བཙུག་དང་། དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནལ་འགྱོར་བ་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། དེས་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ལམ་ཤེས་ཉིད་བསྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་རྒྱུག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཚུབ་ཀྱི་
མཐུན་རྒྱུག་བར་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །ཉེ་ནི། གཞན་འདྲེན་པ། ཡང་ནི།
རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུར་བའོ། །

འདིའི་མཐུན་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དགག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་ན་ལེ། འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཉག་པའི་སྲིར་དང་། སྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་
 པའི་སྲིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྲིར་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་
 འོ། །ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡོད་སྲིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་
 མཛད་པའི་སྲིར། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་འགྲུབ་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པས་དྲི་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཉག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་ལྟ་ལས་སྦྱེས་
 པའི་སྲིར། །ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འདེག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྦྱེས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །འབྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཉག་པར་འགལ་བས་
 སོ། །ཐབས་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གོམས་པས་འབྲས་
 བུ་དྲི་མ་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཛད་པའི་སྲིར་རོ། །གཉེན་པོ་མི་ཤེས་པའང་མིན་ཏེ།
 བདག་ལྟའི་ཡུལ་སྤང་པོ་བདག་མེད་ཏུ་སྤང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། ཐོག་མར་དྲི་མ་ཅན་ལ་བསྐྱོམས་པས་དྲི་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཏུ་དྲི་མེད་ཀྱང་
 དྲི་མ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་རྫོགས་པའི་འབད་
 པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། འབད་ཀྱང་རྫོགས་མི་རུས་པའི་སྲིར་རོ། །འཆེ་བ་མེད་
 དང་ཡང་དག་དོན། །དོ་བོ་ཉིད་ལ་སྲིན་ལོག་གིས། །འབད་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་མི་རྫོགས་
 ཞེ། །རྫོའི་དེ་སྤྱོགས་འཛིན་སྲིར་རོ། །ཞེས་དེ་རྣམས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་སོ། །

རང་སྤྱགས་བཞག་པ་ལ། འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཏུ་བཞེད་པ་གཉེས་ལས།
 དང་པོ་ཨ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་དེ། སྤར་མེད་པའི་སེམས་
 ཅན་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་ན། དེ་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྦྱེ་བ་
 རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱ་ཟད་པ་ལས་ཐ་མ་ནི་ཡོད་དེ། རྒྱ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་

རིགས་ཡོད་ཅིང། རྒྱུན་སངས་རྒྱས་དང་ཡུང་སེམས་འཇུག་གི་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སྐྱོད་པ་ལྟར་སྐྱོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱོད་བཞི། ཨ་ལྷུ་སྤྱི། གང་གཉེན་པོ་དང་མཛད་པ་
ན་འབྲི་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་རྣམས། གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ལོན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ལོན་ཏུ་
མཛད་པའི་ཚོས་སྤིང་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་རྩི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །

འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལོན་ན་འབྲི་བའི་ཚོས་ཅན་ལོན་ཞེས་སོ། །ཉིང་དེ་
འཛིན་རྒྱལ་བོར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྲུར། །ཞེས་
སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
འགའ་ཡང་གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྲུར་བཞི། འོས་མ་ཡིན་བ་སྟེ། གང་གི་
སྤྱིར་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་
དག་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་ལྷུང་ཡུང་ཐ་མ་དང་ལྡན་
པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏུ་ག་པའི་ཚོས་ཅན་ནི། ཐོག་མེད་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་སྤྱིར་
བསྐྱེད་པ་མི་མཐོང་སྟེ། །དེ་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་དེ། རིགས་ཡོད་ཡུང་
སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུར་ཏེ། གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འགྲེལ་ཚེན་
ནས། དེ་ལྟར་འདྲ་འཁོར་བ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་མཁའ་དང་
འདྲ་སྟེ། རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་གཡོགས་དུ་མ་ཡོད་ནའང་རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་
ཡོངས་སུ་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་

བྱང་སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རོན་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་སྲིར་
 རོ། །མཐའ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། གྲེ་བྲག་རིགས་སད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང། སངས་
 རྒྱས་ལེ་ལེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཀྱང་བད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 མཐའ་ཡས་པའི་སྲིར་རོ། །འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བཤད་པ་ནི།
 གཤུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྲུབ་པར་བཤད་དེ། གསུམ་གྱིས་ཁྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སློབས་དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་བཤད་དོ། །སྤྱད་འགྲེལ་ལས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བཤད་
 དོ། །སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱིས། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྐྱག་ཡིད་དེ་དག་
 བྱི། །ཆེ་བད་ལ་དགག་ཟུང་ན་འདས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ལ་ཟུ་
 དན་འདས་ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ནི། །སྐྱེ་བའང་དེ་ལ་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཟག་མེད་དབྱིངས་གནས་དེ་དག་ཀྱང། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་
 སྲིར། །སྲིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས། །བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ནི་ཚོགས་བསགས་
 ཏེ། །དེ་ཡང་ལོ་ཀ་འཛེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཁྲུབ་པའི་དོན་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚོད་བ་སྤང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ལུ་
 བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྡིད་པོ་
 ལ་བཞག་སྟེ་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་
 དགོངས་པ་ལེས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཞིག་

སངས་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ནི། སངས་རྒྱལ་སྲུ་
འགྲུང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། རྫོ་ཕོས་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
རྣམས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཕོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གལ་ཏེ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་སྤྱིར་དང། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཟུང་བའི་
སྤྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་
བསྟན། །ཞེས་ཉན་རང་རིགས་མ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བ་དང། ཐེག་ཆེན་རིགས་
མ་དེས་པ་གཟུང་བའི་སྤྱིར་ཐེག་གཅིག་བྱང་དོན་དུ་བཤད་གྱི། དེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་
གསུམ་པོ་ཐ་དད་དོ། །ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི།
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི། དུས་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སྲུ་དེས་པ་
ལ་དགོངས། དགོས་པ། འབྲིས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་གསུངས་གྱི།
མཚན་ཉིད་པ་ནི་མིན་ལོ། །ཞེས་ཉི་མི་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ལང་ག་ཤེགས་
ལས་ཀྱང། སེམས་ནི་ཡོངས་སྲུ་གྲུང་བ་ན། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངས་བསྟན་ཏེ། །ཐེག་
པ་གཞན་རྣམས་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་བྱང་སྤྱིར། །ཐེག་པ་ཐ་དད་
ངས་བསྟན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ཡང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་འདས་
གཉིས་ཐོབ་ནས་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཅན།
སྤྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང། ཆེ་བད་པ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ལྷར་སྲུ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཞེས་མིང་དུ་བྱས་པ། །ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་

ནི། འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་བར་བཞག་
 བཞིན་པ་ཞོན་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་སྐྱབས་སུ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ལ་
 སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཤེས་སྐྱེ་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སང་བར་
 མཛད་པས་ལངས་བ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལོག་ལས་འདས་
 པའི་འཕྲོང་བ་མཐོང་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱུལ་བའི་སྐྱེ་བས་ཐར་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་བཞོང་བར་འགྲོ་ཞིང་
 ཚོགས་བསགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཇི་སྲིད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུལ། །དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལྷན་དངོས་ཅན། །ཉིང་འཛིན་ལྷོས་བས་
 བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །བསྐྱུལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་
 ཆགས་སྐྱུང་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ནས། །སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ །ཉོན་མོངས་མི་སྲིད་པའི་དོན་གོ་ལ།

དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་སྲིད་མི་རུས། སྤང་མི་དགོས། སྤངས་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་དོ། །ཞེ་ན། བྱང་
 སེམས་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་བ་མ་ལྷན་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྲིད་རུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་སྲིད་
 དོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཚོས་ཅན།
 སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་བ་ཆགས་བ་ལྷ་མོ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་རྣམ་བ་ཐམས་

ཅད་དུ་སྦངས་པ་སྟེ། སྦྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་
འཁོར་བ་རི་སྟོན་མ་སྦྲོང་གི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
འདོད་པས་ཞུགས་པའི་སྦྲོབ་ལས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་ཉན་རང་གི་
རྟོགས་པ་ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་
དེའང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཚོགས་རྫོགས་
ཤིང་ཤེས་སྐྱིབས་སྦྲོང་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །

མདོ་ལས། སྒོ་ཕྱོས་རྒྱ་མཚོ། གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་
བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ། དག་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འདི་དག་གོ། །བཙུན་ལྡན་འདས། གང་གི་ཚེ་དག་བའི་རྩ་
བ་ལགས་ན། དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བཤུ། བཀའ་སྒྲུབ་པ། སྒོ་ཕྱོས་
རྒྱ་མཚོ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གིས་བྱང་
སེམས་ཁམས་གསུམ་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བྱང་སེམས་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་དག་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་
བསྐྱེད་པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དེས་ན་དག་བའི་རྩ་
བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་སྟོན་ཁམས་གསུམ་པར་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་།
འོད་སྦྲང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རི་ལྟར་མོང་ཁྱེད་སྐྱེ་བའི་མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་

ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་པན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལྷད། །དེ་ནི་
སངས་རྒྱལ་ཚོས་རྣམས་སྐྱེད་ལ་པན། །ཞེས་པ་དང་། འོད་སྤང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན། ལྷགས་དང་སྤོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དུག་གིས་ནི་ལོག་པར་འཆི་བར་བྱེད་
མི་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྷང་བར་བྱེད་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ།
བཏགས་པ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་
དེ་ཚོས་ཅན། དུལ་ཁ་མཚན་ཉིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུལ་ཁ་མ་ཡིན་ལ་དུལ་ཁ་ཅུ་སྤང་ཞིང་། ཞེས་ཐོགས་མེད་
གྱིས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པས། བག་ལ་ཉལ་བ་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་ཟག་པས་བསྐྱེས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་
ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྲིད་
པའི་ཟག་པས་བསྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེའི་དུས་
སུ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་འགའ་ཞིང་། དུལ་ཁར་ཐལ་
བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་རབ་ཏུ་
མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པས་དུལ་ཁ་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
ལ། ཉོན་མོངས་གཏན་མ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་པའང་མ་ཡིན་པས་ཉོན་
མོངས་པ་རྗེས་མ་ཐུན་བའམ་སྤོ་མོ་སྟེ། དེས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་
སོ། །དེ་ཉིད་ཚོགས་རྗོགས་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐོགས་མེད་གྱིས། ཐབས་ཆེན་

རྣམས་དང་ལྷན་པ་ལ། །སྲིད་པའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་
ཡན་ལག་འགྲུབ། །དེ་སྲིད་རྒྱལ་སྐྱེས་བསམ་མི་ཁྲབ། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་འབགས་པས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། །ཚོགས་མེད་གྱིས་
དབང་ཚོབ་པ་ལ་དགོངས་པས་ལུང་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
བ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་ཡོད་དམ་མེད། །ཡོད་ན།
བྱང་ལེམས་གྱི་ཁྲད་ཚོས་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། །བྱམས་པ། །དེའི་སྐྱེ་བ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་ནི་ང་མི་སྤྲོད། །དེའི་སྐྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་
དང་། །སྐྱལ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའོ་ཞེས་ང་འདོགས་སོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །མེད་ན། །སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། །ཉན་རང་དེ་
དག་གི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཏད་དེ་སློང་ཞིང་། །དགྲ་བཅོམ་པ་ན་
ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་རྟེན་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་མ་སྦྲངས་པར་ཡོད་དོ། །དེའི་རྒྱུན་ཅན་མཚན་མའི་སྟོན་
པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་སྤྲོས་ཀུན་ནས་བསྦྲངས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་པོ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་ནི་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཟག་མེད་གྱི་ལས་ནི། །ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་གྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པ་ནི། །སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
རྒྱུན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་ནི་ཆ་ཤི་བཞིན་
ནོ། །དབལ་སྤང་སེང་གཤེ་ང་རོང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་

སའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དགྲ་བཙུགས་པ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཉན་མོངས་རྗེས་མ་རྒྱན་བཤམ་བག་
ཆགས་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་དུས་སུ་ཆེད་དུ་གཏང་ནས་སྟོང་གི་བྱུང་
སེམས་ནི། ཆེད་དུ་གཏང་ནས་མི་སྟོང་བར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཤེས་སྐྱིབ་སྦྲངས་
པའི་ཞར་ལ་སྦྲངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །

ལྷ་བ་༼གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས༽།

རང་བཞིན་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི། རང་
དོན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་
དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པས་ཡོངས་སུ་མ་
བསྐྱུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། སོགས་པ་གདམས་དག་གིས་སྤྱིན་པ་དང་། ཤེས་
རབ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཉན་རང་ལས་བྱེད་པ་བྱུང་བར་དུ་
འབགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱ་ལྷ་བ་རྒྱ་བ་ལས། ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་གནས་
སུ་ནི། །མཁས་མཚོག་འདུག་པར་བྱུང་བའི་ཚོ། །དེ་སྲིད་མཚུངས་མེད་སེམས་ཅན་
དོན། །སྤང་ན་མི་འདའ་བྱེད་པར་རུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་༼ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལས་ཤེས༽།

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ལས་ཤེས་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས། །ཡ།

འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན།

རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མ་སྐྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། ལྷ་ར་
 བ་ཤད་པ་དེ་ལྷ་ར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང། སོགས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་
 དགོས་པས་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་ལམ་ཤེས་སྟོན་ལོ། །རྩ་བ་ལ། ཤེས་པར་
 བྱ་ཞེས་བྲང་ལོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདིལོ། །གང་གི་སློབ་སྦྱོར་ན། དུལ་
 སོགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མི་
 དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་སྦྱོར་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྟེ། སྐབས་སུ་ནིལོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་
 ཚུལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་ལྷ་ལས།
 ཚོགས་ལམ་ནི། མདོ་དེ་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སློབ་པ་ལ་ནི་
 རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་
 བསམ་བྱས་ཏེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བདེ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་སྟོམ་སོ། །སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞིར་ཡང་དག་
 སྦྱོར་བཞི། རྩ་འཕུལ་རྒྱུ་བཞི། དབང་པོ་ལྷ། ལྷོ་བས་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་ཏོ། །

དེ་ཡང་རྫོད་ཅེ་གཉིས། བཟོད་པ་རྒྱུ་དུ་དང་གསུམ་དུ་ཁམས་གསུམ་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཚུངས་པར་སྒྲོམ་མོ། །འབྲིང་ནས་དང་པོ་ལམ་གྱི་བཞི་དོར་ནས་བཅུ་གཉིས་སྒྲོམ། དེ་ནས་འགོག་པའི་བཞི་དོར། དེ་ནས་ཀུན་འབྲུང་གི་བཞི་དོར། དེ་ནས་དུལ་འའི་གཅིག་དང་གཉིས་དོར་ནས་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་བར་ནི། འབྲིང་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་སྟེང་པ་ཤས་ཆེ་ན། ལེ་ལོ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་དུལ་གཉིས། ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་བཟོད་ཆེན་དང་ཚོས་མཚོག་འདོད་ཁམས་གྱི་དུལ་འའི་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་པས་སྐྱད་ཅིག་ལེ་ལེ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ལས་ཐོ་བར་གྱུར་པ་འབྲུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོ་ལ་ལས། །རྩེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །གཉིས་ཀ་ཚོས་གྱིས་རྣམ་པ་གཏོད། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་ལས་བཟོད་པ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། །རྣམ་གཉིས་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ཚོས་གྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་དུལ་འའི་ཡུལ། །དེ་ནི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཚོས་མཚོག་ཐམས་ཅད་སྐྱད་པོ་ལྷ། །ཞེས་སོ། །

མཐོང་ལམ་ནི། ཚོས་མཚོག་གི་རྗེས་སུ་འདོད་ཁམས་གྱི་དུལ་འའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཚོས་བཟོད། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཚོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གོང་གི་དུལ་འའི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ནི། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྐྱུར་བས་སེམས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཙུག་

མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་གོ། །དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས། ལོ་ཀ་པ་ཡི་ཚོས་མཚོག་ལས། ཚོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། །འདོད་དུང་ཁ་
 ལ་དེ་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་ཚོས་ཤེས་དེ་བཞིན་ཡང་། །དུང་ཁ་ལྷག་ལ་རྗེས་བཟོད་
 ཤེས། །བདེན་པ་གསུམ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་
 འདི། །སེམས་བརྩུ་དུག་གོ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་
 ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་། །བཟོ་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་
 རྣམ་གྲོལ་ལས། །དེ་ལས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་བྱིང་མཐོང་བའི་
 ལས། །ཞེས་སོ། །

སྐྱོམ་ལམ་ནི། འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་
 སྟེ། ས་དགུ་པོ་དེ་དེ་ལ་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་དགུ་བྱ་གཅིག་དེ་དག་གི་
 གཉེན་པོར་གྱུར་བ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམས་དགུ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རྐྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །རྐྱང་དུ་ལ་
 སོགས་ཐ་དད་བྱིང་། །ཞེས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་ལ་བྱ་གཅིག་། །གཅིག་ཆར་བ་ལ་ནི་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་རིམ་ནས་སྤོང་བས་དགུར་སྐྱེའོ། །མཐོང་སྐྱོམ་གཉིས་
 ནི། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ནོ། །དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས། སྤེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །དེས་འབྲེད་
 ཚེ་མ་ཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྐྱོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི། གོ་
 རིམ་བཞིན་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །མི་སྐྱོབ་ལམ་ནི། སྲིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ཟད་
 པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་ན་ཡིན་ནོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་དེ་ཟད་

ཤེས། །དེ་ཚེ་དེ་མི་སྐོན་དག་བཅོམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ལྷག་
བཅས། ཤི་ནས་ལྷག་མེད་གི་སྲུང་འདས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་དེ་དག་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཤེས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ལམ་བསྟན་པ་ལ་མཁས་བར་བྱ་བའི་སྲིད་སྐྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས། དངོས་གཞི་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པ།
རྗེས་ལ་དགོ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐོན་ནས་ཉན་ཐོས་གི་ལམ་
ཡོན་ཉན་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་སོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་
འོ། །གསུམ་པ་ལ། ལོ་རྒྱ་བ་སོགས་ན་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཉན་རང་རང་རྒྱུད་པའི་
ལམ་བསྟན་འོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཤེས་རབ་བསྐྱོ་བ་གསུམ་དང་
ལྡན་པའི་སྲིད་འོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བས་སོ། །འདིར་ཡུལ་ལམ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་
བས་ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་གསུམ་འབྲུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བདེན་བཞེ་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐོན་ནས་ཉན་ཐོས་གི་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་མི་དམིགས་བར་
རྟོགས་པའི་སྐོན་ནས་ལམ་ཤེས། རྒྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐོན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྐོན་ནས་ལམ་ཤེས། དེ་དག་གྱང་བྱང་
སེམས་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་གཉིས་བསྟན་བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་འོ། །གང་ན། བདེན་པ་
བཞེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གམ། སོ་གསུམ་སོ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན།
བྱང་སེམས་གྱིས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་གི་སྐབས་སུའོ། །གང་གི་སྐོན་ནས་

བ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་
སོ། །ཇི་ལྟར་བ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐབས་ཤེས་ལུང་འབྲེལ་དེ་ལྟར་
རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་གང་ཞེས། སྤྱད་ཀྱང་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད། སྤྱད་མོང་དུ་བཅུ་
བཞི། འགོག་བདེན་གྱི་བདུན། ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་ལོ། །

ཚོས་མངོན་པ་ནས་འབྲུང་བ་དང་ཐ་སྙད་མ་སྤུན་པར་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། མི་མ་སྤུན་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཅི་
རིགས་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་དུལ་ཁའི་བཞི་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དུལ་
ཁའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་
ཤིང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྤུན་པས་དུལ་བ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་
གིས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པའི་ངོ་བོར་སྤྱར་པ་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་
ནི། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་ཞི་བ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་དག་གོ་ །དང་
ནི། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྲུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུལ་ཁའི་རྒྱུའི་རྩ་
བར་སྤྱར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ།
དུལ་ཁ་ཀུན་འབྲུང་བས་འབྲས་དང་། དུལ་ཁ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་ལྷག་
རྩ་དང་། དུལ་ཁ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་བདེ་བའི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་
སྤྲིག་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྱད་ཀྱང་གྱི་མཚན་ཉིད་
རྟོགས་པས་སྤྱད་ཀྱང་ལ་ཡིད་འབྲུང་བ་དང་། སྐོམ་ལམ་དུ་སྤྱད་ཀྱང་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། མི་སྐོབ་ལམ་ཏུ་སྐྱུག་ཀྱུན་འགོག་པའི་སྲིད་ཞུགས་
 བ་ཡིན་ཞེས། ལྷང་ལས་འབྱུང་བའི་སྲིད་དུལ་ཁ་དང་ཀྱུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་
 འོ་དེ་དག་ཉིད། སོ་སོ་སྟེ། རེ་རེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ།
 རང་བདེ་འཛོམས་པའི་དགའ་ལྷུང་བས་པ་རོལ་དང་། འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་
 འཛིག་པའི་ཚས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིད་འབྱུང་བའི་དམིགས་པར་
 འབྱུང་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དག་གི་དོ་བོ་སྟེ། དམིགས་པ། རང་
 གི་དོ་བོར་མི་གནས་པས་གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པས་རབ་ཏུ་
 འཛིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་འདི་
 དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་འཛིགས་པ་དང་། སྲིན་པོ་ལ་
 སོགས་པས་གཞོད་པས་ནད་འགོ་བ་དང་། འབྱུང་བ་འཇུགས་པ་དང་ཐོག་འབབ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མ་རིག་པ་འགོག་པ་རང་གི་དོ་བོ།
 རྣམ་གངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདག་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། དུལ་ཞི་བ་དང་། བདེ་
 ཞིང་གཙང་བས་གྲུ་ལོམ་པའི་བདག་ཉིད་དུལ་ཁ་དང་མི་གཙང་བས་དབེན་པ་དང་། ཇི་
 ལྷན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར་བོས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐོན་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་སྐྱར་འཁོར་བར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྲུང་འདས་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིམ་དུ་བྱིན་བྱེད་ལམ་
 དང་མ་ལུས་པར་ཉོགས་པས་རིགས་པ་དང་། ཉོགས་པར་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་དང་།

མདོན་ཞེན་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེས་པར་འབྲེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་དོ། །

གཉིས་པ་། རྒྱ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུག་ཤེལ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་གི་ཆེ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལོ། །གང་བ། དེའི་རྒྱ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུག་ནི། །འཆད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདེན་པ་བཞི་མདོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་
དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུག་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

ཅུ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་བཞི་ལས། གཟུགས་སོགས་
ལུང་སོ་སྤྲ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་དོ་བོས་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་དང་བྲང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དོན་ལ་ཐ་
དད་མེད་ཅིང་སྒོས་ཀྱང་དབྱེད་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་སྒོམ་པས་བྱོ་བ་སྟེ། མདོན་ནི། ཀོ་ལུ་
ཤི་ཀ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྟོང་པ་དེ་
དག་ཅིང་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །

མདོན་ནི། ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ། །འདི་ལ་བྲང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྟོང་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་
དང་། སོགས་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་
རྣམས་སོ། །མདོན་ནི། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་རྟོག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བྲང་སེམས་ཀྱིས་ས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྩམས་
ནས་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས་ཚོས་
མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་གནས་པར་མི་

བྱ་བ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་མ་ལུས་པ་མཁའ་ཉན་ནས་ཚོས་
རྣམས་དོན་དམ་པར་ཅིང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་སྲིད་རྟོ། །མདོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། གང་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ།
སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ལྷན་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྲིད་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་
སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་ཉེ། གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང་། ཅེ་མོའི་
ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྲིད་གཟུགས་
སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། བཟོད་པའི་ནི། མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།
དུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་ཞེན་བ་བཀག་བ་
དང་། ཚོས་མཚོག་གི་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཚུབ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དོན་དམ་པར་ཚོས་རྣམས་ཅིང་ཡང་མ་
གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཇི་སྐད་དུ། ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མཁའ་ཉན་པ་སོ། །ཀུན་མཁའ་
པས་ཀྱང་གང་མ་གཟིགས། ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁའ་ཉན་བཅེ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་
སྐྱེས་བུས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཐད་བ་སྟེ། ལྷན་གི་
ཚད་མས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་སོགས་པ་གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་
བསྟན་པ་བཞིན་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་

མི། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ལོ། །གསུམ་པ་མི། མོ་རིམ་བཞིན་དུ་རེས་འབྲེང་
ཆ་མ་ཐུན་དོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞི་སྐྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས། །ལ།

སྐྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་མི། སྐྱེས་བུ་
རིགས་ལྡན་གང་ཞེས། །རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ། རང་རྒྱལ་གང་
ཟག་གི་མཚན་ཉིད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་བཞོད་
པའི་གོ་སྐབས་སྤེལ་བ་ལྷུང་དུ་གྱུར་པ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚོན་བུ་
མི། སློན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་མ་ཐུས་ཉོགས་པས་རྒྱུན་ཉོགས། བདག་ཉིད་
གཅིག་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་
རྒྱས་སོ། །མཚན་གཞི་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མ་ཐུན་ལོ། །

གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཚོགས་དང་སྤོད་པ་ཆེན་པོ་དང་།
རྒྱུང་དུ་དང་གསུམ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་པ་པོ་གང་ཟག། སྐྱབ་པ་ལས། བསྐྱབས་པའི་
འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་པས་དབང་པོ་རྣེས་ལ། བྱང་
སེམས་པས་རྒྱལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཅན། དེའི་ནང་ནས་དབང་རྣམས་སྐྱོ་གས་ཆེ་ཞིང་། ལྷིང་རྗེ་གས་རྒྱུང་བ། བསེ་
རུ་ལྟར་གཅིག་བྱུང་གནས་པ་ལ་དགའ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་གསོག་པའི་ཁྱད་པར། ལམ་བཞོད་པའི་ཁྱད་པར་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་
པས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་རེས་འབྲེང་གི་རྒྱལ་བཞིམས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོ་སྤོད་

ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ཐང་པ་ཆ་མ་སྐྱུན་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་
 བས་དེར་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་ལུང་པོ། ཁམས། སྐྱེ་
 མཆེད། བདེན་པ། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། འཆི་འཕོ་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་
 མེད་པའི་ཞིང་སྣོད་པར་སྐྱེ་བར་སྦྱང་ཅིག །དེར་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་
 གིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པར་སྦྱང་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་
 གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱང་བཅེ་བར་བྱེད་ཀྱི། དག་གིས་སྦྱང་བཅེ་བར་བྱེད་པར་མ་
 སྦྱང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཚོགས་གསོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་སྣོད་
 པར་སྦྱིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ། དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ཁྲིམ་ནས་
 ཁྲིམ་མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་
 ཕྱིན་ཏེ། རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་བསམ་བས། མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤིའི་བར་རྟེན་
 འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་རྫོགས་པའི་དོན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམས་པས་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྟོམ་ལམ། མི་སྟོབ་ལམ་
 རྣམས་ཆེ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྦྱིབ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་
 གཟུང་རྟོག་སྤོང་དོ། །སྟོམ་སྤང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྦྱིབ་གཟུང་རྟོག །ཁམས་
 བོད་གི་ཉོན་སྦྱིབ་དགུར་བྲིལ་ཏེ་སྤང་དོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི། ལོ་ལ་བའི་
 སྟོམ་ལམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་སྤངས་ཟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་མ་
 ཉམས་པའི་སྲིད་པོ། །དེས་ན་ལོ་ལ་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་མི་དགོས་

སོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་
བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུལ། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མ་ཐུབ། །ཞེས་སོ། །རྩ་ཤེར། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ནི་མི་བཞུགས་ཤིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་གྱུར་བར། །རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་བ་མེད་བར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་གནས་བ་དང་། །གཞན་དོན་རྒྱ་བའི་ཁྱད་བར་ལོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱ་བསེ་རུ་ལྟར་གཅིག་བྱུང་འདུག་པ། །གསུང་སྤྱོད་བཅད་དམ་པོ། །ཐུགས་བདེན་
བཞི། རྟེན་འབྲེལ། རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁམ་གྱི་ཟས་གྱིས་འཚོ་དགོས་པས་གྲོང་དུ་
བསོད་སྟོམས་ལ་གཅིག་བྱུང་རྒྱ་ཞིང་། །ལོག་བར་སྐྱབ་བ་རྣམས་རྩུ་འཕྲུལ་བསྟན་
ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་ཅིང་སྤྲིག་བ་དག་པར་བྱེད་ལ། །གདུལ་བྱ་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་
བྱུང་ན་སྐྱ་མེད་ལུས་གྱིས་ཚོས་སྟོན་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྤར་བཞིན་ལས། དང་པོ་ནི། །རིགས་དེ་ཉིད་གྱི་དབང་པོ་
འབྲིང་པོ། རྣམ་བཅས་ལ་དགེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི་ཚོགས་ནི། །བསྐྱལ་བ་
བརྒྱའི་སྤུམ་གཉིས་ཅམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པས་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་བསྐྱེད་
ནས་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །མ་ཉམས་ན་བཟོད་
ཚེན་ནས་བསྐྱེད་པས་ཚོག་ལ། །ཉམས་ན་ཟོད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
གནས་བ་དང་། །རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅས་ཡིན་ལ། །གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། །གང་ཟག་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་རྒྱལ་པོ། ཚོགས་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་སྤུམ་ཆ་ཅམ་དུ་བསགས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཐོབ་ནས་མཁས་

བ་དང་སྟོན་ལམ་སྤངས་ཏེ་ལམ་ལྷག་མ་བཟོད་ཅིང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སྟོན་
ཆེན་པོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་བསྟན་པ།

བྱུང་པར་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མ་བྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཟབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཟབ་པོ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
སྤྲ་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱུང་
ཞུགས་བ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་བའོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་བྱས་ན། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་
གྱི་དོ་བོ་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་གྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་
འི་སྤང་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཚོས་སྟོན་བ་ན་བྱུང་པར་དུ་འབགས་ན། བྱུང་པར་གང་
གིས་ན། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལས་གཞན་ཡིན་སྟེ་ལམ་པའི་
དོགས་བ་བསུས་ནས་དེའི་ལན་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །

ཅ་བ་ལ། བསེ་དུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། ལམ་བཟོད་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་
ལས་ཟབ་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །སྲིད་བ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་
གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་བྱུང་སྟེ།
རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཇུག་བྱང་ཚུབ་ཉོགས་
པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱས་ཀྱང་
བསྟན་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་གི་སྦྱས་རང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན། ཚོས་སྟོན་བ་ཉན་ཐོས་

བས་ཟབ་སྟེ། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི། འཕགས་པ་རབ་
འབྱོར་འདི་ནི། ལུམ་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་སྟོན་པར་
བྱེད། ས་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། གང་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལས་བྱུང་པར་
དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཚོས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། འགྲུབ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལས་ན།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལས་སོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་
སྟོན་ཚུལ་ནི་དོ། །རི་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་སུ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་འད་སྟོབ་དཔོན་
གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉན་ཐོས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་རྟོགས་པར་འགྲུབ་ལ།
གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་
དགོ་བ་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་སྟོན་པའི་ཆེ་བྱུང་ཞུགས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། རང་
རྒྱལ་དེ་དག་ལའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། མ་བསྟན་ཡང་ལམ་བཟོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་པ་ནི།
མདོན་པར་རྟོགས་པར་འགྲུབ་ཏེ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རང་རྒྱལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
པོ། །གང་གིས་ན། རང་རྒྱལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་མདོན་པར་འདུས་
བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་
བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱུང་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རག་འབྲས་བུའི་
 ཉལ་ས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་འབྲས་ལུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ལོ། །ཉལ་ས་བྱུང་སྟེ།
 རང་རྒྱལ་དེ་དག་ནི། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་སལ། རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 སོགས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུས་སྐྱ་མེད་པར་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པས་
 གཏུལ་བྱ་བ་ཞན་དགོ་བ་བཅུ་དང་། སོགས་པ་ཕྱིན་ཏུ་གལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་
 གྲེད་པས་སོ། །འབྲུབ་པ་འདོད་དེ། འཆད་པ་པོས་སྐྱར་བརྗོད་པའི་ཚོས་བསྟན་པའི་སྐོ་
 ཉན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་ཅལ་ཉེ། ལྷོ་རུས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 ཅིང་རྟོགས་པར་གྲེད་པ་ཡིན་ན། འདིར་སྐྱ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། ཡང་རང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་
 ཚོས་སྟོན་ཉེ། སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་
 བསྐྱ་བར་དོ། །

ཅ་བ་ལ། སྤང་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་
 པར་མི་ཉལ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ །དགོ་སྤྲི་གལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྐྱེད་དོད་ ཉེན་
 འབྲེལ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལུགས་འབྲུང་ལུགས་སྟོག་རྟོགས་པར་དོན་གཉེར་
 ཀྱི་སྟོབ་མ་གསུམ་པོ་གང་དང་གང་། དམིགས་ལུལ་གྱི་དོན་ནི་གསུམ་པོ་གང་དང་
 གང་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཉན་ཅིང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་
 གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལའོ། །གང་ན། དམིགས་ལུལ་གསུམ་པོའི་དོན་དེ་དང་དེའོ། །ཇི་

ལྷོ་ལྷོ་། རྒྱ་གཞི་སྐྱ་མེད་ཀྱང་ལུས་ལ་བརྟན་ནས་ཅི་ལྷོ་རྒྱུག་ས་པར་འདོད་པ་དེ་དང་
དེ་ལྷོ་རྒྱུ་།

འབྲེལ་བ་ལ། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་ཚུ་ལ། ཚོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་དོན་བརྟན་པ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན་སྐྱོ་བ་མ་གང་ཞེས་
དམིགས་ལུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ལྷོ་ཉན་ཅིང་རྒྱུག་ས་པར་འདོད་པའི་གང་
ཟག་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །གང་ན། དོན་དེའི་རྣམ་པའོ། །ཅི་ལྷོ་ལ། དོན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཚིག་སྤངས་པས་རགས་བ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས། སྐྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་མ་
དབྱེད་པར་ཚིག་ཏུ་མི་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུག་དཔྱོད་བྱས་ཏེ་བརྟོན་པའམ་ཡིད་གྱི་
བརྟོན་པ་རྒྱུག་དཔྱོད་ལོ། རྣམ་གཤེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གོགས་ཡིན་པས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་ལྷོ་བརྟོན་པའི་སྐྱ་མེད་
ཀྱང་། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་འདི་ལྷོ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་ཡིད་
བཞེན་གྱི་དོར་བུ་ལྷོ་བརྟོན་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཚོས་སྟོན་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བས་སངས་རྒྱས་པ་ན། བརྟོན་པ་མེད་པར་
ཚོས་སྟོན་པ་དེ་བས་ན། སངས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་
གནས་སྐབས་ནའང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
མཐུས་རྒྱ་གཞི་སྐྱ་མེད་ཀྱང་རྒྱུག་ས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷོ་རྒྱུ་། །དེ་བས་
ན། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྲུ་སྟེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་སྟོན་པའི་སྐྱའི་དོན་
འདི་ལྷོ་བ། བརྟོན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ལུལ་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་
རྒྱུག་ས་པར་འགྱུར་བར་ཤིག་ཏུ་སྐྱུན་ཅིང་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ཡིན་པས། དེ་འདི་ལའང་

ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། སྤར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྲད་ལྷགས་པ་བརྗོད་ནས་ཁྲད་ལྷགས་པ་རྣམས་གྱི་ལམ་ནི། ཉན་
ཐོས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འབབས་པའི་བྱེད་ཚོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྲད་གཞི་རྣམ་མ་སྟེ།
དུས་མ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་སྟོན་ལོ། །

རྩ་བ་ལ། བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་དོ། །ཤང་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་
སོ། །ཤང་གིས་ན། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་དང་། ཉེན་གྱི་
ཁྲད་པར་གྱིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་ལམ་ཚོས་ཅན། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་བདེན་པར་རྟོག་པ་སྤང་སྟེ། སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་
བྱས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཚོས་ཅན། དེས་འཛིན་པ་བདེན་པར་རྟོག་པ་
མི་སྟོང་སྟེ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིས་རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་ཁྲད་དམ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྲད་པར་དུ་
བྱས་སོ། །མདོ་ནི། ལྟའི་བྱ་དག། གཟུགས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
སོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་རྟོག་སྤངས་པར་བལ། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་
དེ། གཟུང་བ་མེད་ན་དེས་འཛིན་མེད། །ཅེས་བས་སོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། གཟུང་བ་
མེད་པ་ལ་དེར་འཛིན་མེད་པས་ཁྲབ་ཅིང་། གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཛིན་མེད་
རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་བས་སོ། །འཛིན་པ་བདེན་སྟེའི་རང་རྒྱལ་དང་། གཟུང་འཛིན་

གཉིས་མེད་དོན་དམ་དུ། །སྤྲོ་བའི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚུངས་པར་ཤེས་
པའི་མཁས་པ་མཚོ་ད། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ལམ་པ་གང་ཟག་དང། །ཚོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་ནི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྤྱོད་ལམ་པ་དང། །ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་ལྡན་
པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང། །མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་མཚོད་འོས་མཐོང་ལམ་དང། །
སྤོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཚོགས་ལམ་པ་སྟེ། །སྤྲོ་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབས་པའི་རིགས། །ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས། །རང་བྱུང་རྒྱབ་ཏུ་ངེས་པའི་
རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྟེན་གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། །ཡུམ་འདི་ཚེན་པོར་བྱེད་པ་སྤྲོ་དགའ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྲིས་པས། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱུང་སེམས་ཚེན་པོ་རྣམས་
སམ། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གམ། །དགྲ་བཙུན་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། །བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། །སྤོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ།
སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་གམ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་བྲིན་པ་དག་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྤྲོ་བའི་མེ་ཉོག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུལ་དུས་
རང་བཞིན་སོ་སོར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟེན་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །མདོ་ནི། །སྤྲོ་རྣམས་ཀྱིས་
མཐོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཉོག་འདི་དག་ནི། །བདག་གིས་སྤོན་ཆད་ལྟའི་གནས་ཐམས་
ཅད་ནའང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། །མེ་ཉོག་འདི་དག་ནི། །སྤྲོ་བ་པོ། །ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་
ན། །ཡང་དག་པར་རོ། །འདིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཡུལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱེད་ནས་

ལྷགས་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་མཚོན་ལོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ལམ་
དང་། ལམ་ཤེས་གཉིས་སོ། །ལམ་ནི། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་པར་དོ། །གང་ན།
རང་སངས་རྒྱུ་གི་ལམ། གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལས་སོ། །གང་གིས་
ན། ལྲ་འཇིགས་པ་འདད་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྟུན་ལྷོ་མ་པ་ཁོན་དང་། གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
པས་ཉེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྲུང་ལྷགས་ལྡོག་སྟོམ་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་
དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། འཇིག་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་པ་
དང་། རང་སངས་རྒྱུ་གི་ཐེག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའམ་རྟོགས་པའི་གཞི་
སྟེ། ཉེན་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་དང་གསུམ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱད་པར་ཅན་རང་རྒྱུ་གི་ལམ། །ཞེ།

ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཚོས་རང་རྒྱུ་གི་ལམ་སོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་དག་མི་
དམིགས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་སངས་རྒྱུ་
གི་ལམ་དང་། ལམ་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན། །ལ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ན། ལྲ་འཇིགས་པ་འདད་
པའི་ལམ་སྐྱེ་བས་ལམ་དེའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་སྟོན་ལོ། །

རྩ་བ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་
 དམ་པར་ན་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པས་སྣང་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
 བར་སྟོན་བའི་རྣམ་པ་ཐོ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་སྟོན་འགྲིལ་བ་དང་། སོགས་པ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པར་བཏགས་ཏེ་སྟོབ་པས་ཅེ་མོར་གྱུར་པར་བྱེདོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་
 འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། ཡོངས་སུ་འགྲིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། ཅེས་
 སོ། །དམིགས་པ་གཟུགས་ནས་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་རྣམ་པ་ནང་སྣང་བ་
 ཉིད་དང་། སོགས་པ་ཕྱི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཅིར་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལ་
 རྟོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་
 གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་སྣང་བ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལ། རྣམ་པ་
 དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་འགག་པ་མེད་པ་ཅན་ཚོས་མཚོག་
 བོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་མི་མཚོང་། འགག་པ་དང་རླང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྣམ་པ། དམིགས་པ། རྟོའི་ངོ་བོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྫོང་
 གྱི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བརྟ་སྐྱར་བ་ལས་སྐྱར་བའི་ཚོས། བཏགས་པའི་
 ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཅེ་མོའི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིལ་བ། འགྲིལ་བ་དང་། འཕེལ་བ་གསོག་པ་དང་། སོགས་པ་ཡོངས་
 སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་མེད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པར། རོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བར་དང་ཕྱི་
དང་། སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པ། སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་
ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་གི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་
སྐྱེ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་འགག་པ་དང་། སོགས་པ་སྐྱང་དོར་ཀུན་གྱང་སོགས་མེད་པར་
ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། རོད་སོགས་བཞི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
དམིགས་སོགས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ལ་ལོ། ། གསུམ་པ་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས། ། ལ།

མཚམས་སྦྱར་དང་། ལམ་བཤམ་པ་གཉིས་སོ། ། མཚམས་སྦྱར་ནི། སྐབས་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ། རོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སློབ་ཀྱི་
ལམ་རྣམས་གཏུན་ལ་ཕབ་སྟེ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་།

སློབ་ལམ་ཤེས་པ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་
བསྟན་ལ། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་སོ། ། ཅ་བ་ནི། བཤམ་དོ། ། ཞེས་བྲང་དོ། ། གང་ན། བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདིའོ། ། སྐབས་
གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་གིས་ན། སྐབས་བདེན་ཀུན་འབྱུང་དང་།
འགོག་པ་ལམ་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིས་

སོ། །མདོ་ནི། ལུ་མ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ལུ་ལས་བཅས་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་དོ། །ཤང་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་
བར་བྱ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་སྤྱིར་མི་ལྡོག་བ་དང་། ཆེ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་དྲན་བ་ལ་སོགས་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་ཏན། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་པའོ། །ཤང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོ། །རྗེ་ལྟར་ན། ཆོས་ནི། རྣམ་
བ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བ་བཅུ་དྲུག་གཤམ། སོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་བ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དུ་
ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་བར་དཔྱོད་བའི་ཤེས་པའོ། །བཟོད་བ་ནི། ལྷར་རྣམ་པར་
དབྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་བདེན་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་མི་
སྐྱབ་པོ། །ཤེས་བ་ལྷག་མ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་མིན་ནོ། །ཆོས་ཤེས་བ་དང་། ལྷ་མ་དང་
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་བར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་བ་ཞེས་བྱ་བ།
བཟོད་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་དུལ་ཁ་དང་། སོགས་བ་ཀུན་
འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བདེན་བ་དང་འགྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པར་དོ། །

རྒྱས་བཤམ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམ་བ་རྗེ་
ལྷ་བྱང་བསྐྱོམ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། དུལ་ཁའི་རྣམ་བ་བཞི་ནི། རོན་དམ་པར་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཉེན་དང་བཞེན་བར་མེད་
པའི་སྤྱིར་པན་ཚུན་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་བ་སྟེ། རྗེས་སུ་
མ་རྟོགས་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་མི་
དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལའང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་

བས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་
སྲིན་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་ཞེས་སོ། །འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་སྲུ་མེད་པ་དང་
བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་ཚད་མ་མེད་པའི་སྲིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་སྲིན་
འདི་ནི། ཚད་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཞུགས་ཅན་གྱི་ཚད་རྒྱལ་སྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས།
གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཚད་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མེད་པ་དང་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ཚད་
མེད་པའི་སྲིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་སྲིན་འདི་ནི་ཚད་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་
ལས། གཞུགས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་ཚད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་
བས། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཚད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་པ་འབྲུང་གྱི་བྱང་དེ། རོན་སྣ་མར་མདོན་འོ། །དེ་ལྟར་བཞིན་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ལ་དམིགས་པ་ན། གོ་རིམ་བཞིན། དུལ་ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་
བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ། གཞུགས་ལ་ཚད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
དང་སྲི་མའི་མཐའ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་མཐའ་ཡས་པའི་སྲིར་བྱང་སེམས་
ཀྱི་པར་སྲིན་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཡུལ་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་
དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
ངེས་པར་འཇིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་དང་མ་གྲལ་བར་གྱུར་པ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཞུང་བར་བསྐྱེད། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱང་བ་མེད།
དོར་བ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་བར་ཚད་ཀྱིས་སྐྱགས་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་
འཇིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་གཞུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་

ཚུལ་དང་། ཞེས་སོ། །

བྱམས་པ་དང་། སོགས་པ་སྣོད་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲུང་སྐྱེད་བའི་ཚད་
མེད་པ་བཞི་བསྐོས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྣོད་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྣོམས་
ཤིན་ཏུ་བསྐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་བཞིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པ་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་
བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྣོད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བདེ་སྣོད་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤིན་ཏུ་བསྐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་མངོན་པར་སྐྱུལ་ཅིང་
ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱིས་གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་ཀུན་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་
པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན། ཕྱིན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །མཚོང་ལམ་ཡུམ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིའི་འཆེ་བ་
མེ་སོགས་གྱིས་ཉམས་ང་བ་དང་། བདེ་གི་འཆེ་བ་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
སེལ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ཉན་པས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་
བྱུང་ནས་དུལ་ཁ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་སྣོད་བཞིས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ལ་དམིགས་པས་འགོག་པ་ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་
བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྟེ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཡུམ་བསྐོས་པས་དུག་གསུམ་

ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འཇིག་པའི་བར་གྱི་མངོན་ཞེན་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །

མདོ་ནི། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འཇིག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་འཇིག་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་བཅུ་ཉེ་མངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་བྱས་པའི་གཞོན་པ་ལས་
བསྐྱུང་། སོགས་པ་འབྱུང་བས་བྱས་པའི་གཞོན་པ་ལས་བསྐྱུབ་པ། ཉང་གི་གཞོན་པ་
ལས་སྐྱབ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་
རྟོག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་པར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་རང་ཉིད་སྤོག་མི་གཙོད་པ་
དང་། སོགས་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྡོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་
མཁུན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་
པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་གྲང་སྤོག་གཙོད་པ་སྡོང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་
སོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
བཏང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོར་བར་
འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ན། ལོ་རིམ་
བཞིན་ལམ་ལ་ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་སྟེ། དེ་དག་
ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་མཚོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྷག་ལོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས།

མཐོང་ལམ་རྣམ་པའི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་དང་།

རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱུག་ཀུན་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོ་ལ་ལོ་ཚེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། དུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཡང་། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་དང་། སངས་རྒྱུས་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་པན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མ་རྟོགས་པའོ། །ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྡོན་དང་དབྱུས་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། སྤྱི་མ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། སྤྱི་མ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཚད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ལྷོ་ལའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྲུང་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐའ་དང་དབྱུས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་ཚད་པའི་མཐའ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྡོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཀུན་འབྲུང་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་

དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་བཟོན་གྱི་
ལྟོ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ལྟོ།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་དོར་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་
དང་། སོགས་པ་འཛིན་འཆང་སྟོག་སོགས་དང་། རྗེས་ཤེས་གྱི་ལྟོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྒྲུབ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་མེད་གྱི་
ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལྟོ། གུན་འབྲུང་བདེན་པའི་
རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགོག་པ་ལ་ཚོས་བཟོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟོ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཉུག་པ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཚོས་ཤེས་གྱི་ལྟོ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོས་པས་དེ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། རོ་གཅིག་ཏུ་
སྒྲུབ་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་།
རྗེས་བཟོན་གྱི་ལྟོ། མཐོང་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དུ་གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་གི་རིགས་རྣམས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལུས་པར་བསྐྱུས་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་གྱི་ལྟོ། ལུས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྡི་
ནང་གི་འཆོ་བ་སྟེ། གཞོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་དག་ལྟོ།
འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་ལ། ལམ་ལ་ཚོས་བཟོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟོ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ལུས་བསྟོམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་
སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྒྲུབ་ཞི་བ་དང་། ཚོས་ཤེས་གྱི་
ལྟོ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་

ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་། སེམས་
 ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་མཁམ། མཐོང་ཚོས་
 དང་། སྐྱེས་ནས་སྤོང་ལྟུང་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤོང་ལྟུང་གི་ལས་ལས་
 བྱུང་བའི་གཞོན་པ་གསུམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་དང་སྐྱ་བ་དག་
 མཚན་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་མངོན་
 པར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སོག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སོགས་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་
 སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནས་ནས། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བུ་
 གཞན་དག་འཕོད་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་མི་ཟད་
 པར་བྱེད་འདོད་པས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཏུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟར་
 འོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ཏེ། རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
 སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་རྣམས་པ་དག་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་། །རྣམས་མ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། །ཡ།

ཁས་སྐྱང་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཟེར་དོ། །ཞེས་
 བང་དོ། །གང་ན། རྒྱུ་གྲེད་ཁ་ཅིག་ཞིའོ། །གང་དུ་ན། སྐབས་འདིར་དོ། །རི་ལྟར་ན།
 བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལེ་ལུང་བྱས་པའི་
 དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་མཐོང་ལམ་
 ཀྱི་རྣམས་པའི་དོན་མ་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཉེ་
 བར་མཚོན་པ་ཉི་ཚེ་མཚན་པར་ཟད་དེ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ། །ཞེས་སྟོས་

གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་མ་སྟོམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྲུང་བ་ཤད་ཟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། སྲུང་
མ་བ་ཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། སོགས་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་སྟོན་གྱེད་གྱི་ཆེ་ག་ལེ་ལུང་གུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡེ་
ཤེས་ཅམ་བསྟན་པ་སྲུང་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་གྲུའོ། །རྣམ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་
རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ། དེགས་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སེང་བཟང་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་
སྟོམ་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། དེམ་གྱིས་སྟོམ་ཞིང་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཞོགས་པ་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་རབ་གྱི་
མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་བ་ཤད་པའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཚོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྟོམ་པའི་གོ་རིམ་ལ་སོགས་མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་ལོ། །གཉེས་པ་ནི། སྟོན་གཞན་ལུང་འགལ་ཡང་
ཡོད་དེ། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་སྲུང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
དང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཤེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་ལས་དམིགས་རྣམ་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་བྱང་སྟེ། ཆེ་འགྲིང་གི་དབྱེ་བ་
ཡིན་གྱི། སྐྱད་ཅིག་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉེས་པ་ ། སྐྱོམ་ལམ་ཞེས་པ་ ། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ། རྟོགས།

སྐྱོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་།

བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་གཉེས་སོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི།
འཆད་དོ། ། བཀའ་ན། སྐྱོམ་ལམ་དེའི་བྱེད་པ་ལོ། ། བཀའ་གི་ཆེ་ན། དེ་ཞིག་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་
སྐྱོན་དུ་ལོ། ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ནི་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་བྱས་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མཚུགས་
ཐོགས་སུ་སྐྱོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་གཉེས་ཏེ་མཚོང་
འོས་སམ། ། ཡང་ན་ཡི་གེ་རབ་ལྟར་བའོ། ། ཞེས་འདོན་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བར་བྱ་བ་
ལྟར་བ་ཉིད་དང་། སྐྱོམ་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པས་དེའི་རྒྱ་སྐྱོམ་ལམ་
ལ་གཞོལ་བ་སྟེ། འབབ་ཅིང་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་བར་བྱ་བའི་སྲིད་རྟོ། །

ཅུ་བ་ནི། སྐྱོམ་ལམ་ཡུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱུག་སྟེ། སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ནས་འདུལ་བའམ་ཞེ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྤྲད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ངོ་མཚར་
ཆེད། ཞེས་སོ། ། ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི།
བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་
འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས་རྒྱུར་མི་རྒྱུགས་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། བདག་གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་
བཅོམ་ཞེས་སོ། ། བྱེད་དང་མེ་མཚོན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པས་སྐྱོམ་ལམ་པ་ལ་རྩི་བ་
མེད་པ་ཉིད་དེ། བཞི་བྲལ་འབྲས་སོ། ། མདོ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོན་
པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་རྣམས་སྤིན་གྱི་འབྲས་

བུ་ལོ། །མདོ་ནི། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་གྱིས་ལྷ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སྐྱོམ་ལམ་པའི་རྟེན་
ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་རྟེན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ས་
ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སེམས་ལ་རང་དབང་
ཉིད་ཏུ་བྱེད་པས་སེམས་ཏུལ་བ་དང་། རྟོག་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། བདག་བསྟོན་པ་
སོགས་སྤངས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སོགས་པ་པ་མའམ་མཁའ་པོ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོ་གསུམ་གྱུས་པས་འདུད་པ་དང་། གཉེན་པོ་
སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པས་འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དང་། སྐྱོམ་ལམ་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་པོའི་མཐུས་པ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་
གཞོན་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེས་མི་ཚུགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་
ཚོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་དང་།
དུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ས་ཕྱོགས་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་
ཞེས་བུ་བ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བྲུག་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ། ། རེལ།

ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོམ་
ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྐྱོམ་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། དཔྱེ་
གཞི། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་ཅམ་པོ་དེའོ། །ཡང་ནི། དཔྱེ་དོ་སྤྱད་བའམ། ཡང་ན་

ཁོ་ལོ། །དབྱེ་ངོ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཐ་དད་ནི། དངོས་པོ་ཐ་
དད་དོ། །གངས་ངེས་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གཞིར་བྱས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་
པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སྣང་པའི་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་། །སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་། །ལ།

ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་བཞི་ནི། གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་ཟག་བཅས་ཅམ་མོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། མོས་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་
བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་མོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་
ངོ་བོ་གཅིག །འགའ་ཞིག་ཐ་དད་པའོ། །གངས་ངེས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ཟག་བཅས་ལ་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་ངེས་པས་སམ། དགེ་བའི་ཅ་བ་གསོག་
པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མོས་བསྐྱོ་ཡི་རང་
གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མོས་བསྐྱོ་ཡི་རང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། མོས་པའི་ངོ་བོ་དང་།
མན་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་
དོ། །ཅ་བ་ལ། མོས་པའི་རྒྱ། དུལ། ངོ་བོ་གོགས། བྱེད་ལས། དབྱེ་བ་དུག་གོ་རྒྱ་
ནི། བྱང་རིགས་རྣམ་དག་གོ། །དུལ་དུལ་མོ། །ངོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་
བཅས་གང་ཞིག་དུལ་ཡོན་ཉན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་

སྐྱུང་རེས་བར་འཛིན་བའོ། །བཞི་པ་ལ། །ཤེས་རབ་སེམས་བ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི།
 དེས་སོམ་ཉི་བརྒྱའི་པ་ས་རང་གི་རྒྱབ་མཐའ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་འཛོག་
 བའོ། །དྲུག་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། བྱང་སེམས་གྱིས་སྐྱོམ་ལམ་ཟག་བཅས་
 མོས་བ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་རོ་ནི། ལུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་དངོས་སྤྱ་སྤྱབ་ཅིང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བས་
 སྤྱབ་པ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་བ་དང་། གཉིས་དོན་སྦྱོར་བ་བར་བཅས་སྤྱ་སྤྱབ་པ་
 རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱིས་མོས་བ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱོར་བ་བར་མེད་དུ་
 སྤྱབ་པ་གཞན་དོན་གྱི་མོས་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་
 མོས་བ་ནའང་གཞན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་མོས་བ་ནའང་རང་དོན་
 ལྷབ་སྟེ། གཞན་དོན་དང་མི་འགལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་མོས་བ་དེ་ཡང་ནི། རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་
 སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ཉེ། གཉིས་དོན་མོས་བ་གསུམ།
 གཞན་དོན་མོས་བ་གསུམ་སྟེ། དགུ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། མོས་བ་དགུ་པོ་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། རང་
 དོན་མོས་བ་རྒྱང་དུ་དེ་ཡང་རྒྱང་དུ་ཉི་རྒྱང་དུ། སོགས་བ་རྒྱང་དུ་ཉི་འབྲིང་། རྒྱང་
 དུ་ཉི་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིས་རྒྱང་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ། འབྲིང་
 གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་སྟེ། འབྲིང་གསུམ་ཆེན་པོའི་རྒྱང་དུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་།
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་དོན་མོས་བ་དགུ།
 གཞན་དོན་མོས་བ་དགུར་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན། མོས་བ་ཉི་ཤུ་བརྒྱན་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་

ནི། ལུམ་ཟབ་མོ་འདི་གིས་ཤིང་སྐྱེགས་བཅས་དུ་བགྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་མཚོན་པ་
 བགྱིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་གཏུང་རྣམས་
 རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཚོན་ཉེན་དུ་བཟུགས་ཏེ་མཚོན་པར་བྱས་ན། ལུམ་ནི། རྣམ་
 མཁེན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཉེན་དུ་རྒྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་
 མཚོན་པ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་པོ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་རང་དོན་
 མོས་པ་རྒྱུང་དུ་འཛིན་ཏེ་རྣམས་ཤིང་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཞེང་ཐ་དང་
 གྲང་གི་བ་མ་ཐ་དང་མེད་པའི་དཔེས་པར་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ལུམ་དུ་
 རོ་གཅིག་པའི་གཞན་དོན་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་
 བའི་ཐ་དང་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དང་དོ། །

གཉལ་བ་ན་རེ། རོ་པོ་གཅིག་གོ། །ཟེར་བ་ནི། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་མི་
 འགྱུར་དང་། སྤྱིར་བ་བར་ཡོད་མེད་དང་། ལོང་ནས་ལོང་དུ་སྐྱབ་པར་དུ་འཕགས་
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། །གྲངས་དེས་ནི། སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་གཞིར་བྱས་
 པ་ལ་སྤྱིར་བས་དངོས་སུ་རང་དོན་གཙོ་ཆེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་
 ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བར་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་དེས་ཏེ། འཕགས་
 པས། དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་ལ། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་བ་བར་ཆད་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལའང་སྤང་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དགུ་དགུ་ཡོད་པས། གཉེན་པོ་མོས་པ་རྒྱུང་དུ་འཛིན་ཏེ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དགུར་
 དེས་ཏེ། འཕགས་པས། མོས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱུང་དུ་འཛིན་ཏེ་ལ་

སོགས་པ་དཔེ་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་བས་གང་དང་གང་བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། རི་ལྟར་བདག་མེད་དམ། སློམ་བལ་ལས་
མ་འདས་པར་མོས་པ་བཞི། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་ཉེན་ཏེ། གཞི་ཡིན་ན་ཡང་སློམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ལས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཏེ། ཐོག་མར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། སློམ་ལམ་དུ་དེ་མངོན་
དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མོས་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་གསུམ་
སོ། །གངས་ངེས་ནི། བསམ་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྦྱོར་བས་རང་
སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་། གཞན་སྟོན་དུ་རུང་
བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་ངེས་པས་མོས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེ་ངོ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་
ཞིང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དགུ་ཡིན་ལ། གངས་ངེས་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཞིང་རྒྱང་
དུ་དང་། སོགས་པ་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
དགུར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་མོས་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་དབྱེ་ངོ་སོ་སོར་ཏེ།
དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གངས་ངེས་སོ་སོར་རྒྱང་དུ་ལ་ཡང་རྒྱང་
དུའི་རྒྱང་དུ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུའི་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། རང་དོན་མོས་པ་དགུ། གཉིས་དོན་དགུ།

གཞན་དོན་དགུ་སྟེ། དགུ་ཚོན་གསུམ་གྱི་མོས་པ་རྣམས་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་བྱོན་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། མཛད་དོ། །ཞེས་བར་དོ། །གང་ལ་ན།
རྣམས་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ལོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱལ་དང་། སོགས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པས་སོ། །གང་ན། བསྟོད་པ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། མོས་པ་དེ་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛད་
དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་རྣམས་གསུངས་པ། ཙམ་ལོ། །བྱ་
བའི་ཡུལ་ཡུམ་ལ་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ། གཉིས་དོན་གྱི་དགུ། གཞན་
དོན་གྱི་དགུ་ལོ་རྣམས་ལ་ནི། རྗེད་པ་ལོ་བསྟོད་པ་ཙམ་དགུ། བཀུར་བ་ཙམ་དགུ།
བསྐྱབས་པ་དགུ་སྟེ། དགུ་ཚོན་གསུམ་གྱིས་བྱ་བའི་དོ་སོ་རང་དོན་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་
དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ལ་བཀུར་བ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་བྱས་
པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ལོ་ཀའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་མ་སྟེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱ་གཏུང་གིས་བཀའ་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་
བ་འདམ་དུ་སྐྱུལ་ན། འདི་ཉིད་ལེན་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མོས་པ་སོགས་ནི། བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན།
ཇི་ལྟར་རང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཞན་དུ་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཚོས་ཆེ་འདི་
ལ་བསོད་ནམས་ཆེ་འགྲེང་དགུ་དགུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྟོབ་བས་རང་
དོན་དུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལོ་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་
དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་ཉོགས་པའི་ཆ་རྣམས་པ་དགུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་
མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུལ་ཏེ་སྟོབ་

བས་གཉིས་དོན་དུ་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་གཉིས་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་
 དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་
 བར་བྱེད་ཅིང་བཀུར་བར་འདོད་དོ། །སྟོར་བས་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་གསུམ་
 པ་གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུས་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབས་པར་འདོད་དེ།
 རྒྱ་མཚན་དེས་ན། བསྟོད་པ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་འདི་དག་
 འི། མོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ནམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆ་དགུ་དགུ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་
 ལས། ཡི་གེ་ཨོ་ལྷན་བྱེད་དང་བཞི། །ཚད་དུ་བྲས་པས་སྟན་པར་བརྗོད། །ཅེས་
 སོགས་ལྟར། དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྟན་པ་གཅུ་བུ་སྟེ། རོ་བོ་སྟོད་ཀྱི་རོ་བོ་མ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ལ།
 བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་དེ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་འབྱུང་བས་སྐྱོམ་ལམ་གཉིས་
 པ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་སྟོན་འོ། །

ཅེ་བ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བསྟོ་རྒྱ། བསྟོ་བ། ཆེད་དུ་བྱ་བ།
 རྗོལ་རྣམ་པ། རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་ལུའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟོ་བར་བྱ་བའི་རྒྱ། བསྟོ་
 པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་སམ། ཡི་ཤེས་སམ།
 འདུས་བྲས་དང་། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་དགོ་བ་རྣམས་ཉེ། ཕལ་ཆེན་ལས། འགྲོ་ཀྱན་
 དགོ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །བྲས་དང་བྱེད་འགྲུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག །ཅེས་
 སོ། །གང་དག་འདུས་མ་བྲས་དགོ་བར་མི་འདོད་པ་ཆེས་རྣམ་པར་འབྲུམས་ཉེ།

དབུས་མཐམ། དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དགོ་བཞི།
འདུས་བྱས་དང། འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་བསྐྱོར་མི་ཕུང་རོ། །ཞེས་
སྐྱེ་བའང་ལོར་བར་མངོན་ཏེ། དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་རི་
འབྲ་དང། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་འབྲ་དང། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་
འབྲ་དང། །དེ་འབྲར་ལས་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན།
ཚོས་ཉིད་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་ཐལ་ཞིང། །ཁམས་གསུམ་དང། དུས་གསུམ་དུ་
མ་གཏོགས་པ་བསྟོ་བྱ་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོས་
ཉིད་རོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་རི་བཅས་རི་མེད་དུ་གནས་སྐྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ། །ཀུན་ནས་ཉོན་པོངས་རྣམ་པར་དག། །དེ་ནི་རི་བཅས་རི་མ་
མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་
འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ལུང་དེ་ནི། །མཚན་མར་བཟུང་སྟེ་བསྟོ་བྱ་མིན་པ་ལ་
དགོངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་གསུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེས་ནས་གསུངས་
པས་སོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་དམིགས་པར་བསྟོ་བར་འདོད་པས་མི་འགལ་ཏེ།
མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ་
སོགས་ཏེ། ལུང་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པས་སྟོན་པ་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་འདིར་རྣམ་མཁུན་ཏེ། མདོ་ནི།
རྣམ་མཁུན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་
བསྟོར་མི་འདུག་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུའོ། །ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྫོང་འུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུ་སྤང་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་
 བཅས་པས་དགེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བར་གྱུར་ཅིག་
 པའི་འདུན་པ་སྟེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིན་
 ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །འབྲས་
 འབྲས་དེ་འབྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཅིང་ཡང་མི་དམིགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྟོན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟོས་
 པ་བཞིན་བསྟོ་བ་སྟེ། བཟང་སྟོད་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོས་རྗེ་ལྟར་མཁུན་པ་
 དང་། །སོགས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་
 པ་ལྟར་པོ། །བུ་རྒྱ་ལྷོས་ཀྱང་། དམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས། །རྒྱ་ཆེན་
 ཐམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྟེལ། །ཤེས་རབ་ཟེངས་རྣམ་དག་གྲ། །ཟུང་འཇུག་བསྟོ་
 བས་རྒྱས་གདབ་པོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་དགེ་བ་རྣམས་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟོ་བའི་མཚན་
 ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མཚན་བྱ་ནི། པ་རི་ཁ་ཏ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བ་
 ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱུར་བས་བསྟོ་བའོ། ། [འདི་དག་ཐེག་ཆེན་
 བསྟོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལོ།]

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་རོ་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཞེས་ཀུན་གྱི་
 མཇུག་ཏུ་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་མི་

དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བའདི་
ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བསྟོན་བའདི་བྱེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པས་མཚོག་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་
བསྟོན་བའདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

འདི་དབྱེ་བ་མིན་གྱི། སྦྱིའི་བྱེད་པའམ་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
བསྟོན་བའདི་ནི། བསྟོན་བྱའི་རྗེས་དམིགས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་
ནི། མཚན་མར་བྱས་ཏེ་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་བསྟོན་བའདི་བཞིན་དུ་དངོས་
པོ་དེ་དག་དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བསྟོན་
བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྟོན་
བའི་སེམས་དེ་ལའང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་
བའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །བསོད་ནམས་འདུ་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཞེས་སོགས་སོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་སྦྱེ་ཞིང་། རོན་དམ་པར་
སྦྱེ་འགག་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྲན་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེ།
མདོ་ནི། དེའི་རིགས་ཅན། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་ན། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་བསྟོན་བའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིན་དུག་རྗེས་

སྲུ་སྲུ་བ་བྱང་མི་དམིགས་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། འདིར་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྟོང་
ཉིད་ལ་སོགས་པར་མཚན་མར་འདྲིན་པ་མེད་པ་སྟེ། སྲུད་པར། ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་
ན་བྱང་ཚུབ་བསྟོ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིན་པ་ལམ་
ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་
འདས་དེ་དག་གིས་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་སྐྱེད་ཅོད་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་དུ་བསྟོ་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པས་དེར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ།
མདོ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་སོགས་སོ། །སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ལྡོ་ཐོབ་པ་བས་དེ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡི་རང་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བའི་བསྟོ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་བསྟོ་བ་ཚུང་དུ་སྟེ། མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྲུར་ཉ། འབྲས་བུ་ལྡོ་ལ་གནས་པ་ལ་མཚོན་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་
འབྲིང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །སྟོང་གསུམ་གསུམ་
བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅོད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
དམིགས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་དམ། དེ་བས་ལྷག་པར་མཚོན་པ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྟོ་བ་གཞན་ནི། ལྟོས་ས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ལྟོས་

ནས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་
 བ་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་
 ལྷགས་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན། དུལ་གྱི་དང། སྤང་བུའི་
 དབྱེ་བས་བྱེ་བས་ན། རོ་བོ་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ། །གངས་འེས་ནི། ལྟོ་དམན་རྗེས་
 སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་མངོན་ཞེན་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རལ། དུལ་བརྒྱ་གཉིས་
 ལ་སྟོས་ནས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བྱེ་ལ། དབང་རྣོན་གྱིས་བརྟམས་པ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་
 བས་མང་བར་མ་བྱེད། །

འགྲེལ་པ་ལ། བསྟོ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟེལ་ཉེ་བར་དོ། །གང་དུ་ན། ལྷ་མེད་
 རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་བད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གང་གིས་ན།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་རང་གི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་
 པའི་རྒྱའི་རོ་བོ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །གངས་དུ་ན། ལྷ་མ་པ་
 བརྒྱ་གཉིས་སོ། །བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ན། མིང་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཉེ་བཤད་པ་
 བྱི། ལྷ་པར་ཅན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་བསྟོ་བ་ཞེས་ལོག་མ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་དོ། །སྤང་རྗེ་སྟེང་བཤད་པའི་འབྲས་
 བུའི་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷན་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ནི། ལྷ་མེད་བྱང་རྩལ་
 སངས་རྒྱས་སམ། འབྲས་བུའི་ཡུམ་གྱི་ལོ། །བསྟོ་བུ་མི་དམིགས་པའི་ནི། ཐལ་མེད་
 གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང། སོགས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སློན་གྲོལ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་
 བའོ། །བདག་ལྟ་སོགས་མེད་པས་ལྟ་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ནི། གང་གིས་
 བསྐྱོ་བར་གྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཟུང་འཛིན་སོགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ནི། བདག་དང་། སོགས་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 དུང་སོ་ལྗེའི་དངོས་པོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཚོས་
 གྱི་དབྱིངས་ཤུན་པའི་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་གྱི་
 ཚོགས་གཉིས་གྱི་དགེ་བའོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 བོ། སློན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དུག་གོ། །

དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ནི། དངོས་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་གྱི་
 མཚན་མའོ། །སངས་རྒྱུས་གྱིས་དགྲེས་པས་གནང་བའི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །དུས་གསུམ་དང་འདོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་བར་མ་
 གཏོགས་པའི་ནི། འདོད་བ་དང་། སོགས་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་
 སོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ནི། སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་བརྩམས་ཀྱི་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཚད་མེད། བསམ་གཏན་བཞི།
 གཟུགས་མེད་བཞི། མངོན་ཤེས་ལྡན་པའོ། །བསོད་ཆེན་འབྱུང་བ་འབྲིང་གི་ནི།
 སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལྷགས་དང་། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་
 དུ་གྱུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེན་གྱིས་མཚོན་པའོ། །བསོད་ཆེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་
 བོ། སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་ལ་མཚོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་ལྟེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟོན་
པའི་དངོས་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྐྱོམ་ལམ་
གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ། འདིར་བསྟོ་བའི་འོག་ཏུ་
བཤད་ལ། སྤྱད་པར་བསྟོ་བའི་གོང་དུ་བཤད་པ་ནི། བསྟོ་བའི་དགེ་བ་ཡི་རང་གིས་
སྐྱེལ་བ་དང་། ཡི་རང་གི་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་པལ་ཚུན་མཚོན་པར་བསྟོའོ། །

ཅ་བ་ལ། བརྗོད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ན། དམིགས་ལུལ་སྐྱེས་འཕགས་ཀྱི་དགེ་
བའི་ཅ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་མཁས་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་པ་དག་གིས་སྒྲིའི་དོ་བོ་ཡི་རང་བ་སྟེ། མངོན་པར་དགའ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའོ། །གང་དུ་ན། འདིར་དོ། །རི་ལྟར་ན། ཟག་བཅས་སྐྱོམ་
ལམ་ཡིན་པར་དོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་བ་
དེ་དག་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རང་བྱའི་ལུལ། རང་བྱེད་ཀྱི་སེམས། རང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་གཞི་གསུམ་མཇུག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ལ་
དམིགས་ནས། གཉིས་པ་དབུལ་པོས་གཉེར་རྟེན་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་
ཀྱིས། གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡི་རང་བྲ། རང་བྱེད། རང་བའི་
བསོད་ནམས་སོགས་སྤང་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་དོར་ཞིང་དོན་དམ་པར་དེ་དག་རང་རང་
གི་དོ་བོར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྲ་
བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་མདོར་

བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། མོས་བསྐྱོ་ཡི་རང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 དོ། །གང་ལ་ན། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ། །གང་གིས་ན། སྒོམ་ལམ་མོས་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་དོ། །རི་ལྷར་ན། གསེར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་
 གང་བུ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཏུ་སྟེ། རྒྱུར་བྱེད་དོ། །གང་ན།
 མོས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དོ། །གང་གི་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 གྱི་དོ། །གང་གིས་ན། བསྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །རི་ལྷར་དུ་ན། གསེར་སྐྱུས་
 གསེར་མགར་གྱིས་མི་དང་སྣའི་རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་དུ་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་
 བོ། །གང་ན། བསོད་ནམས་སོ། །གང་གིས་ན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 སོ། །ནི་ནི། དམིགས་བསལ་ལོ། །རི་ཚམ་ཞིག་ན། རང་བུའི་ལྷལ་གཞན་གྱིས་བསོད་
 ནམས་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡི་རང་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་གཉིས་སྒོ་མཉམ་ན་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱེད་སྒོ་དམན་ན་རྒྱང་ལ། མཐོན་ཆེ་བར་ཐོབ་བོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་བསྐྱུས་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ། ། ། ། ། །

དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། བྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དམན་པ་
 དང་། མཚོག་གི་གོ་རིམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་དེ་ཡང་
 དོ། །དབྱེ་རོ་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཐ་དད། ལྷོས་ས་
 གཅིག་ལ་ལྷོས་ཉེ་རོ་ཐ་དད། ལྷོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྷོས་ཉེ་རོ་གཅིག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
 དོ། །མངས་དེས་ནི། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་

གཉིས་སམ། རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་དང། དེ་མས་རྣམ་པར་དག་
པའི་སློམ་ལམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲེལ་བའི། གཉིས་ཡོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། དང་པོར་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློམ་པའི་ལམ་
མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ནོ། །

ཅེ་བའི། སྐྱབ་པ་སློམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །མདོ་
ནི། དུམ་ནི། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དུ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བསྐྱེད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་
བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་མཚོག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བར་
ཕྱིན་ལྡན་མ་ཕུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་མིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། གཟུགས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕུམ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི།
རྒྱུད་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཚོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད།
དམིགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་
ནི། དུམ་འདི་ནི། བར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱབ་པ་སློམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན།
བར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་མི་ཐོབ་ལ། ཡོད་ན་ཐོབ་པ་ནི། དེའི་མཚོག་

ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་
བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། གྲུབ་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
པའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི། གཏོད་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་ཅེས་པར་དོ། །གང་གིས་ན། སྤར་
བཤའ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་མཚོག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ལྡན་
པའི་ལམ་གྱིས་སོ། །གང་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མཐའ་དག་
མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །གང་ལ་ན། ལྡོམ་བྱེད་རྣམས་འགྱོར་པའི་རྒྱད་
པའོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ཚེན་པོ་འགྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་
ཚེན་པོ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་དང་། དག་བཤའ་བ་གཉིས་སོ། །མཚམས་
སྦྱར་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། ལྡོམ་ལམ་གཉིས་པ་འིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་དུ་ན། སྦྱབ་པ་སྡོམ་ལམ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །གང་གི་སྡོ་
ནས་ན། མ་སྦྱོར་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་དག་
འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བོར་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
རྣམ་དག་འདིའི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
མི་སྐྱེའི་རྒྱ་བཤའ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྡོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དག་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྒྱ། འགྲུས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་བཤའ་བ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རྒྱ་དག་ཡིན་ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྐྱེན་པ་དང་།
སྦྱིན་སོགས་སྦྱིན་ལྷན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོའི་རིམ་བས་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ལྷང་

སྒྲོན་པ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་གི་ན། ཡུམ་འདི་ལ་མོས་པ་
སྟེ། རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་འོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སྟོགས་བརྩེའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གངས་
མེད་པ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས་ཤིང་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོས་ཀྱིས་སོངས་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཡུམ་ཀྱི་
ཚོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་འདོར་ལ་ཁོང་
ཁོ་བའོ། །དེའི་རྒྱ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཏེ། ལྷན་རྒྱལ་གྱིས་འོན་པ་དང་།
དམིགས་མེད་ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། བྱང་པོ་དང་། སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་
ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་སྟོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཐིན་ཅིང་
ལག་ཏུ་སོང་བའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་དེ་
དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་སྦྲོང་བར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི། མཚམས་
མེད་པས་ཆེས་ཆེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཆེ་ཆད་ལྷག་པར་གྱུར་པས་མནར་མེད་
པའི་དཔྱུལ་བར་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ལོ་ཀའི་ཁམས་འཕོས་ཤིང་སྐྱེ་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐར་
ནའང་ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མིའང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། རིགས་ངན་
སོགས་སུ་སྐྱེས་ནས་དུམ་ཁ་སྦྱོང་སྟེ། ལྷུང་བར། སྦྱོན་སྦྱོང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཁྲིག་
ཁྲིག་བཀུར་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་ལ་མ་དད་ན། །ཐོས་ནས་
ལྷོ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྦྲོང་བྱེད་དོ། །སྤངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་བ་དེ་ནི་མནར་
མེད་འགྲོ། ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཡུན་རིང་པོར་སངས་རྒྱས་མཉེས་

བར་བྲེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་བྲེད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྲེད་པ་དང་། དུམ་ལ་མཉམ་བར་འདྲོག་པའི་ཞེ་གནས་ལ་
 མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ལོ། །མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི།
 སློན་དགོ་བ་མ་བསགས་བས་བདུད་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་མ་སྤྱངས་བས་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། སློས་བྲལ་ལ་མ་གོམས་བས་
 དངོས་པོར་འདྲིན་པ་དང་། དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་མ་བསྐྱེན་བས་མི་དགོ་བའི་
 རྒོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་
 ལོ། །རིགས་མེད་འགྲོགས་དན་སློན་དགོ་མ་བསགས་སློལ་སྤྱངས། །ཚོས་འདིས་སྐྱག་
 འཇུར་འདི་དག་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྷུང་། །ཞེས་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་དག་སྐྱིར་བསྐྱེན་པ་དང་། བྱང་བར་དུ་བསྐྱེན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མ་སྐྱེན་རྒྱུ་
 དང་། མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་རྒྱུ་དག་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་འཕགས་བཞིའི་
 རྣམ་དག་སྐྱིར་ཏེ། ལུན་མོང་དུ་སློན་ལོ། །ཅ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི། རང་
 རྒྱལ་གྱི་གཉིས། བྱང་མེམས་ཀྱི་ས་བཟུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ་བདུན་གྱི་མས་དག་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་མས་དག་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དག་
 པ་དེ་གཉིས་རང་མཚན་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མཚན་གྱིས་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། དེས་ན། འབྲས་བུ་དག་བས་གཟུགས་སོགས་དག་པར་བརྗོད་དོ། །མདོ་
 བོ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་

དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །ལུམ་རྣམ་པར་དག་པ། །ལུམ་རྣམ་
པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན། །གཟུགས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ལུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། །གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ། །མ་ཐིང་དང་ཅིང་མ་ཚད་
པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། །རྟགས་དགོད་དང་། །སྤྱོད་ཆོས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ནི། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགོ་སྤོང་གི་རྩལ་དེ་མ་མེད་པའི་ལམ་
བདེན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མ་སྐྱབ་
པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཏེ། །སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན་ཏེ། །དེ་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་
དག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་མ་ཡིན་པས་ཐ་མི་དང་ཅིང་། །སྤྱི་མཚན་ཐ་དང་མིན་
པས་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །རྟགས་མ་
སྐྱབ་པོ། །ཞེ་ན། །འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཚོས་ཅན།
འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་ཐ་མི་དང་ཅིང་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །སོགས་པ་བདག་
གིར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་དག་པར་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཉིད་གྱི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་མི་དང་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས།
ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་དམ་པའི་དོན་སྤྱིར་བཞེད། །ཐ་དང་མིན་

སྲིད་རྟེན་གསུང་པའི་ཡང་། །རྗེ་ལྷ་རྣམས་ལ་བཞེན་ཏུ་གནས། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྟུན། དེ་
ལྷ་རྟེན། དེའི་སྲིད་འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་བཞིའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་
དང་། ལེན་ཏུ་བ་དང་། གཅིག་ལོས་ཀྱི་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང་། ལེན་ཏུ་བ་བྱེ་བཤག་ཏུ་
སྐྱབ་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། འཕགས་བཞིའི་རྣམ་པར་དག་པ་
སྲིད་བརྗོད་ནས། སོ་སོའི་རྣམ་དག་ཁྱད་པར། འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། སློབ་མའི་ལམ་
ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེ་ལས་དག་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱར་བྱང་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ཤིང་སྤངས་པའི་བྱིད། ཐ་སྙད་ཏུ་བྱར་བྱང་ཞེས་པ། ཅ་
འབྲེལ་གཉིས་ཀའི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དོ། །མདོ་ནི། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས། བསེ་རུའི་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་
གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེ་ལས་དག་པ་སྟེ། ཉོན་སྐྱབ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་གཟུང་རྟོག་
ཉམས་པའི་བྱིད། མདོ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འབྲས་བུ་
རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱལ་སྐྱམ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེ་ལས་དག་པ་སྟེ། ལམ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་
སྤངས་པའི་བྱིད། མདོ་ནི། སྐྱབ་པའི་པར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
པར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན།
རྣམ་དག་ལེན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་རང་བཞེན་གྱི་འོད་གསལ་བ་སློང་བྱུང་སྐྱབ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་སྤངས་པའི་བྱིད། མདོ་ནི། མཐའ་
ལས་བཀལ་བ། མཐའ་ལས་ལེན་ཏུ་སོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ལོ་རིམ་

བཞེན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་
 འོ། །འདོད་ཆགས་དང་སོགས་པ་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
 སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་
 འོ། །ཉོན་སྐྱིབ་དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་
 ཉོག་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དྲི་མས་དག་
 པ་ཡིན་འོ། །ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཉོན་སྐྱིབ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་གཟུང་
 ཉོག། རེག་ཚེན་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་འདྲིན་ཉོག་སྟེ། རེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
 སྐྱིབ་པ་གསུམ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཚོས་
 ཅན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་
 མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཐར་པ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་མཁུན་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ལོ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་དག་པ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་དང་གསུམ་
 པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྟོས་
 པའི་ཞར་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་བའི་རྒྱུར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་གོ་རིམ་བཞེན་ཏུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དག་གཅིག་ཤོས་ཏེ་ཤིན་
 ཏུ་བ་མིན་པར་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་
 ཚོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཡིན་འོ། །དྲི་མ་མ་སྐྱེས་པའི་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཉུགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཏེ་དང་།
སོགས་པ་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཏེ་འགྲོལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། འིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་རེ་རེ་ལའང་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་དང་སོགས་པ་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཏེ་བར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །མདོ་ནི། དུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་
པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་མཁུལ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་
པར་དག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཉན་རང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྐྱབ་པ་འོག་ཏུ་འཆང་དོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཚོས་ཅན། རྣམ་དག་འིན་ཏུ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །སྤྱི་བ་བ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་
ལོ། །ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏུན་ས་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ས་བཞི་སྟེ། ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཏེ་དང་། སོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་རྣམ་པ་དགུ་ཚོས་
ཅན། རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་སྒྲོམ་
སྤང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཏེ་དང་། བར་
རྣམ་པ་དགུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་
དག་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་དག་གཅིག་ཤོས་འིན་ཏུ་བ་མིན་ཞེས་བྱའོ། །དྲི་མ་སྤྱོད་སྒྲོམ་
གཅིག་གི་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་
ཚོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ས་དགུ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་
སྤྱི་བ་དགུ་དང་གཟུང་ཉོན་སྟོང་གི་འཛིན་ཉོན་སྟོང་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་
 ལོན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་བ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྗེ་རྒྱ་
 བུའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ནི་ཚོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སློང་
 བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ཤེས་བྱ་
 དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བེན་སྒྲོམ་པའི་
 སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི། འདོད་པའི་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་དེ་ལ་སྤང་
 གཉེན་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་བཞག་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱེད་
 པའི་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱི་མ་སྤོ་མོ་བསལ་བ་ལ་ཁྲུས་མཁན་འབད་བ་ཆེན་པོ་
 བྱེད་པའི་དཔེས་སྤངས་པ་ཡིས། སྤང་གཉེན་འཐད་པར་སྟོན་ནོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། བརྟན་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོན་ཏུ་བ་རི་རྒྱན་
 ཏུ་བརྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱན་ཅིག་ཐ་མ་གང་ཡིན་བ་དེ་ཉིད་དོ། །འདིར་སྒྲོམ་ལམ་
 དགུ་ཆར་བརྗོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཉེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་རྒྱན་བརྟན་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་རྒྱན་ཅིག་མ་ཐ་མ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་བ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཉོགས་
 བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ཉིད། མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་
 སོ། །རི་ལྟར་ན། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྟེ། མ་ལུས་པར་སློང་བའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པར་དོ། །སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 འཇིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གསུང་བ་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་བ་
 ཉིད་ཉོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གང་གི་སྐོན་ནས་ན། སྐོན་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་ནི། ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུས་སྤང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་ཀ་
 ལ། ཉུགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་བ་སེལ་བ་ལ་འབད་བ་རྒྱུ་དུས་ཆོག་
 བ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་སྐོན་སྤང་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དེ་
 ལ། གཉེན་པོ་སྐོན་ལམ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་ལྷན་ཀ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་སྤོ་སེལ་
 བ་ལ་བཙོ་གྲག་མཁན་ཏེ། ལྷན་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་བ་སྟེ། ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་དྲི་མ་
 སེལ་བའི་དབེས་སྤངས་པའི་སྐོན་ནས་སོ། །ཡང་ན། མཉམ་བ་ཉིད་ལ་འཕྲོས་པའི་ལྷན་
 ཀ་དང་ལན་དུ་ཅ་བ་ལྟར་བཤམ་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དང་མ་སྤུན་ནོ། །བསྟན་པའི་དགོས་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་
 པར་གཞག་སྟེ། སྐོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་ཅ་བ་ལའང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཨ་ལྷས། སྤང་བྱ་བྱ་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ལམ་གྱ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
 ལམ་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཞིང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་ནོ། །ཞེས་བེར་བ་ནི།
 མ་མེད་བ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་གྱ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གྱ་གཅིག་པའང་དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཉུགས་སྤྱེད་ཁས་སྤངས། སྤྱེད་
 ཆད་མས་གྲུབ། ལྷན་པ་ཆད་མ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་དོ། །

ཡང་། རྒྱུ་དུས་སྤང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཤམ་

བ་དང་། དགོངས་པ་ལེས་འབྲེལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤང་བྱ་གསུམ་བཤད་
བའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲོ་ལོགས་སུ་སྤོང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བ་ན་དེས་དག་
བ་ལ་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་བསྐྱེ་བའི་ཁྱེ།

གཉིས་པ་ལྟེ། དང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོ། །ཡན་ལག་སྤྲར་བཅས་རོ་བོ་གང་ཟམ་
དང་། །གཟུང་དང་དེ་བཞིན་འདྲིན་བྲལ་ཐེག་གསུམ་ལམ། །མཐོང་དོན་ཟམ་བཅས་
ཟམ་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པས། །ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ཚུ་ལ་ལོགས་པར་
བཤད། །བསྐྱེ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། ། །།

རྒྱུ་བསྐྱེ་བའི་གསུམ་པ།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་བསྐྱེ་བའི་མཚམས་སྤྲར་དང་།

རོ་བོ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་དང་།

མཁའ་གསུམ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེ། རྒྱུ་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་གཞི་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་རྟོགས་པ་མེད་པར་གཉེན་པོ་ལམ་
ལོགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །དེས་
ན། གཉེན་པོ་ལམ་ཤེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་
འཆད་ལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱང་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་
འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

འདུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས།

འདུག་པ་སྐྱོར་བ། ལྷགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་སྟོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཚོས་ཅན་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དང་བཞིན།

བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར། སྐྱེད་བྱེད་མི་མཐུན་སྟོགས་
དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེད། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྩ་བ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་
ཚོས་ཅན། ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། པ་རོལ་སྤང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་
གནས་པ་མིན། འཁོར་འདས་དེ་དག་གི་བར་ན་སྤང་དོར་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་
མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། པ་རོལ་
གྱི་མཐའ་མ་ལགས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་བར་ན་འང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་ཏུས་
གསུམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ།

དངོས་བསྟན་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་བཤད།

ཤུགས་བསྟན་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྲུར་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཏུས་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་

སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། རྒྱབ་བ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་ཤེས་བའི་སྤྱིར་སོ་སོའི་སྤྱི་བོས་བསྐྱོད་ཅིང་མཐོང་བས་ཉེ་བར་གྱུར་བ་
ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་ཉེས་པར་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་མི་
ཆད་པའི་ཉེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་གནས། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་གཞན་དོན་
བྱེད་པས་སོ་སྤྱིས་བསྐྱོད་མི་བྱས་པས་པ་རོལ་སྤྱིར་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་
བཞིན་སྤང་བོའི་གཞན་དོན་ཚུ་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་གནས། འཁོར་འདས་
དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བར་ནའང་མི་གནས་ཏེ། དེའི་བར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱགས་བསྟན་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་པ། །འོ།

ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཉན་རང་གི་ཡུམ་ལྷོག་སྟེ་བསྟན་པས་ན། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ཅེས་ཀྱི་ཡུམ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་དང་སྤྱིར་
ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཅེ་དང་། རང་
བཞིན་གང་ཡང་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱུང་སྟེ།
སྤང་འདས་ལ་རྟོགས་པ་དང་། སན་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་བ་ནི། མི་
རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པའམ། ཡང་ན།
གསུགས་སོགས་དོན་དམ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྤང་འདས་སྤང་བའི་དངོས་པོ་མེད་
པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱབ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ཡུམ་འབྲས་
ཡུམ་དང་རིང་བར་གྱུར་པས་སོ། །

གཉེས་པ་ ༼ འབྲས་བུ་འབྲས་ལྷན་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པ་བ་ ༽ ལ་བཞི་ལས།

སྲ་འབྲེལ་ནི། ཉན་ཚོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཚོས་ཅན།
 ཡང་དག་པར་ཡུམ་ལས་རིང་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་སུ་ཉེ་བར་རི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ་ཁྱད་
 བར་མེད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཁྱད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 འདོད་པར་བྱ་བ་སྣ་སྟུབ་ཀྱི་ཡུགས་ཙུ་ཤེས་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་བྱུབ་པ་ཁྲོད་ནི་སྟོང་བར་བཞེད་ཅེས་ཀུན་
 རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྲིད་དུས་
 གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི། གཞི་དངོས་སའི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
 དངོས་སའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །ཁྲུབ་པ། མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་ཤེས་ན། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་ཁས་སྦངས་སོ། །ཞེ་ན། ཙུ་བ་ལ། སྲིད་སྣ་སྟུབ་ལ་སོགས་
 པས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བྱས་ལ་བཤད་དེ། ཉན་རང་གི་ཡུམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འབྲས་ལྷན་ལ་རིང་
 བ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་དངོས་སའི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་འབྲས་ལྷན་སྟེད་
 པའི་ཐབས་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་ཡུམ་
 འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན། ཡུམ་འདི་འདོད་པར་
 བགྱིད། རིང་དུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འབྲས་
 ལྷན་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། འབྲས་ལྷན་སྟེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་
 ལ་མཁས་པའི་སྲིད་རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་

མཐར་ཐུང་བའི་བར་ནི། རོ་མཚར་ཚེའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཉན་རང་གི་ཡུམ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཉེ་བར་
བསྟན་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་རང་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་
བར་གྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་བ་མེད་བ་དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅན། དུས་
གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སློན་ལམ་སོགས་དང་བཅས་བ་དེ་མེད་དེ།
མ་ཐུན་རྒྱུན་ཐེག་ཚེན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སོགས་བ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་
རབ་ཁྱད་བར་ཅན་ལ་སོགས་བ་ཐབས་མཁས་བ་དང་བྲམ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་བ་
ལ་སོགས་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་ལྡན་བར་རྟོགས་བའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་བ་ཡོད་དེ། ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་བ་ལ། དངོས་པོའི་རང་
གི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱུ་
སུ་རྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་རྟ་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱང་བ་ལ་རྟ་སྐྱང་
སོགས་སུ་སྐྱང་བ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟ་སྐྱང་སོགས་སུ་མེད་བར་མི་ཤེས་བས་རྟ་སྐྱང་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་མཛོད་བར་ཞེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟ་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
བར་མི་སྐྱང་ཞིང་མི་ཤེས་བ་བཞིན་དུ་འོ། །

གཉིས་བ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་
བར་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་དང་
བཅས་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དུས་
གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་བ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་དུས་ཡུན་

རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྲུ་བར་བྱས་པའི་མན་
དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་དང། བང་གི་མཐུན་ཤེན་རྒྱ་དེའི་དོན་ཀྱང་རྫོང་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་གཉེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་དང། སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུམ་པའི་མཚན་མ་བསམ་པའི་ཕྱིར། འབྲུམ་པ་ཡོད་དེ། འབྲུམ་
པ་བསམ་ལ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
འབྲུམ་ལ། དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

དོན་བསྐྱེད། ཐབས་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་ལུམ་ལ་མི་རིང་བ་སྟེ། ཉེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་། །སྐྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ། །ལ།

གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན།

འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་དང་གསུམ་
སོ། །དང་པོ་ལ།

སྤང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལུམ། འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་རང་
གི་སྐྱབ་པ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཅ
བ་ལ། གཞིའི་ཚོས་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཟེག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བ་

ཉིད་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཞི་ཚོས་ཅན་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་སྐྱེན་སོགས་ཕྱིན་དུ་གཏང་། བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བའི་འདུ་
 ཤེས་ཏེ། མཚན་མར་འཛིན་བ་ཚོས་ཅན། འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ལམ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྣང་ཞེས་བྱ་བར་
 འདུ་ཤེས་པ་ནི། ཚགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་
 ཚོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཚགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱིན་པའི་པར་
 ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་ན། ཚགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མི་མཐུན་པའི་
 སྟོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །ཤང་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སུ་སྟེགས་པ་གཞན་
 ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་དང་། སོགས་པ་ཤེད་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་
 ལྟ་བ་དང་། དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
 མི་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་ཟག་བ་མེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞན་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གིས་
 སྣང་བར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོགས་རྣམས་སྐྱབ་པ་
 ལ་དེ་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་མཚན་འཛིན་ནོ། །ཤང་གི་ན། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་གི་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནའང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རང་ཅི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
 ཉིད་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྟོས་པ་དང་མཚན་མ་

ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན།
བདག་ལྟ་བཞིན་གྱོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འདྲིན་
ལས་ལྡོག་སྟེ་མཚན་འདྲིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་འཚད་དོ། །ཅ་བ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་།
སོགས་པ་རྣམ་མཐེན་གྱི་བར་བདག་མེད་ཏུ་རྟོགས་པས་རང་འདྲིན་པ་མེད་པ་ལ་
རང་གནས་ཏེ། གཞན་དག་སྤྱིན་ཏུ་གཏུགས་པ་དེ་ལ་སྐྱོངས་པ་ལ་གདམས་དག་
སྟོན། བདག་མེད་པ་གཉེན་པོ་ལེན་ཏུ་འཇུག། ཞུས་པ་གཟེངས་བསྟོན། ལེགས་པར་
ཞུགས་པ་ལ་དགའ་བའི་སྟོན་སྟོར་ཞིང་འཇུང་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་
ལམ་ལ་མཚན་འདྲིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་ཤིང་མཚན་མར་
འདྲིན་པའི་ཆ་མངོན་གྱུར་ས་པོན་དང་བཅས་པ་འགོག་ཏུ་སྤྱིར་བཏང་། མཐའ་ནི་ཆ་
སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མཐའ་ནི་བཅད་དང་མཇུག་ཆ་
དང་། ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྤྲད་པ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་གཞུགས་
ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། གཉེན་པོ་ཡིན་གྱོ། །ཞེས་
བྱང་དོ། །གང་ན། ལས་བྱ་བ་བྱེད་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་
དང་གཞན་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྟོར་བ་ནི་ལོ། །གང་གི་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཞི་
ལམ་ལ་ཆགས་པའི་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྟ་སྟོན་དམ་གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་པའི་ཚོགས་
མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་ཉེན་གཉེས་ལས། རྒྱུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་གཉེན། །ལ།

སྐྱོད་གཉེན་གཉེས་ལས། དང་པོ་ཆགས་པ་སྤོ་མི་མ་སྐྱོད་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་
པ་དང་། དེའི་སྐྱོད་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས་ལས། ཅ་བ་ནི། རྒྱུ་ལ་
བ་དང་། སོགས་པ་དགོ་བ་སོགས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་
སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མི་མ་སྐྱོད་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་སྤོ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རི་ཅམ་དུ་མཚན་མར་གྱུར་
བ་དེ་ཅམ་དུ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མཚན་མར་གྱུས་ཏེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སོགས་པ་དགོ་བ་བསྐྱོད་བ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན།
རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མི་མ་སྐྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་སྤོ་མི་འོ་འོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེ་ན། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པའོ་ཀྱི། རྒྱུ་གྲུ་མ་ལུས་པ་རྣམས་མཚན་མར་དུ་སྐྱོད་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་འགྲེལ་ནི། ཡང་ནི། ཚིག་གི་རྒྱུ་ནམ་བུ་
བའོ། །རི་ལྟར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྤོ་མི་མ་སྐྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་
བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་སེམས་སོགས་ཀྱི་
སྐྱོས་གྲུ་མ་བུ་ཉིད་དེ། གདོད་ནས་རང་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། ཟབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། ཚོས་མཚན་

ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མེད་ཟབ་བ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་བརྒྱུད་བ་དེའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་མཚན་མའི་སྟོས་གྲུབ་ཟབ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱིར་ན། ཚོས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་ལ། སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཟབ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བརྟན་པ་གཉེས་སོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་གང་གིས་ངེ་ལྟར་སྟོང་ཞེན། ཅ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཚོས་ཅན། མཚན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྤོ་སྟོང་བར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར། མདོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པོ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མདོན་པར་འདུས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན། ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སོགས་སུ་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་མདོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་དུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟབ་པའི་དང། རྟོགས་དཀའ་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་སོ། །དང་
 སོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། ཡང་རི་ལྷར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་པར་
 བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
 རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་དང། སོགས་པ་ཐོས་པ་
 དེས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བཀག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། དུམ་ནི་རྟོགས་པར་
 དཀའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྷར་ཡུམ་ནི་
 སུས་ཀྱང་མ་མཐོང། མ་ཐོས། མ་དེས། རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཤིང་མདོན་པར་སངས་མ་
 རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཚོས་ཅན། ཟབ་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལུབ་སྟེ། ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། ཡོངས་གཙོ་ལ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 དམིགས་ཤིང་རྟོགས་པའི་དོན་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། ཡང་དེ་ལྷར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
 ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་
 རྣོས་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པར་འདོད་དེ། ཡོངས་གཙོ་ལ་གསུམ་པར་དང། སོགས་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་གོང་གི་ཅ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སུ་ཕྱོགས་ཚོས་སྤྱབ་ཀྱི་རྟོགས་བསྟན་ལ། ཅ་བའི་སྤྱོད་བ་ལུགས་
 ལ་འགྲེལ་བ་ལྷར་སྤྱར་རོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པོ། །བཙུག་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྷར་ཡུམ་ནི་སུས་ཀྱང་རྣམ་པར་

མ་ཤེས་ཉེ། གཞུགས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་བརྒྱུད་
ཀྱི་བར་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བསམ་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འདི་འོ་ཞེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཚོས་པ་དང་དེ་ཚོ་ནི་
ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། གཞུགས་པ་
སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སོགས་པ་གཉེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་གཉིས་ཀའི་མཁུག་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཅ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་
ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས། བྲང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པའོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་ཤེས་ཉིད་
ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སྲར་དེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
རོ། །འགྲེལ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་དུ་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྲར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
བྲང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་དང་། བྲང་སེམས་དང་། སོགས་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པའོ། །

གཉེས་པ་འཇུག་པ་སྐྱོར་བའི་ལུང་།

སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་།

སྐྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲུལ་གྱི་དེ་
 ལྷ་ལྷ་མ་ཡིང་དང་མཚན་མ་དང་། །བདག་གི་བཙུན་འགྲུལ་ལྷ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་འཇུག་ཅན། །བྱང་ཆུབ་ལས་ལྷ་ཡི་ཡིང་ཞེས་བྲ། །ཞེས་སངས་རྒྱལ་ལ་
 ལ་མཚན་དང་། དེ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཡིང་བ་དང་། དམིགས་པའི་མཚན་མར་དང་།
 བདག་གི་བཙུན་འགྲུལ་བཙུན་པའོ། །ཞེས་ལྷ་བ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིང་བ་བཞེན་དུ།
 གཞི་ལམ་འགྲུས་བྱ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་
 ལྷོགས་དང་། སོགས་པ། རི་སྐད་བཤད་པ་འདི་དག་ཀུན། །རྟོག་པ་ཚམ་དུ་ལྷ་བ་
 ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྟོག་མེད་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་ངེས་པར་
 བརྗོད། །ཅེས་ཚོས་དེ་དག་རྟོག་པ་ཚམ་སོ། །ཞེས་ལྷ་བ་ཞེ། ལྷོགས་རྟོག་པ་ཚམ་དེ་
 ལའང་མི་རྟོག་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་ལྷོད། གཞི་ལམ་འགྲུས་བྱ་རང་བཞེན་མེད་
 པར་ངེས་པ་གཉེན་པོའི་ལྷོགས་བརྗོད་ནས་སྤང་གཉེན་དེ་དག་སྤང་དོར་གྱི་སྐྱོན་ས་
 རྣམ་པར་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ནི། ཅ་བ་ནི།
 སྐྱོར་བའི་ཡུལ་དང་། རོ་བོ་གཉེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱར་བ་
 ཞེན་སྐྱོད་དགག་པའི་ཡུལ་བཅུའོ། །གཉེས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པས་སྐྱོད་པ་བཀག་པ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། མདོ་དང་བསྟན་བཙུན་ལས།
 དང་པོ་བཞི་ལ་སྐྱོར་བར་གསལ་ཡང་། སྐོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་ཀུན་ལ་སྐྱར་ཉེ།
 གཞིའི་རོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་སྐྱོད་བཀག་ནས་མི་དམིགས་པར་སྐྱོམ་པ་

སྟེ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལུས་ལ་སྦྱོང་བའི་ཚེ། གལ་
 ཉེ་གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོང་ན། ལུས་ལ་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་བར་གཟུགས་སོགས་
 དེ་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་ཞི་མ་ཞི་སོགས་ལ་སྲར་བཞིན་སྦྱར་དོ། །མདོ་ནི།
 གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོང་ན། ལུས་ལ་སྦྱོང་དོ་
 ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་རྫོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་
 རྫོགས་པ་ལ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཕམ་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བར་མི་སྦྱོང་ན། ལུས་ལ་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ལའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་
 ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོང་ན། ལུས་ལ་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་
 སོ། །ཚེས་ཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་བས་མི་འགྲུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུས་ཟབ་མོ་
 འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ། མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ། བསྟན་
 ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དོ་མཚར་ཆེདོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ཉིད་ལའོ། །

མདོ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི། བསྟན་པ་བརྗོད་ཀྱང་འཕེལ་བ་
 མེད་དོ། །བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །ནམ་མཁའ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འཚལ་
 བའོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་བརྟེན་པར་

འཚམ་བཤོ། །ཞེས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དུ་སྦྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འཚམ་བ་དེ་དག་ནི།
 བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་རྣམས་པ་གསུམ་
 མོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ཡོད་པ་རི་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལའོ། །མདོ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་གདགས་སུ་
 ཡོད་ཅེས་སོ། །གང་ཞེག་ཡུམ་དང་མ་བུལ་ན། སྤང་བྱེད་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་
 བ་སྟེ། མདོ་ནི། རི་རྒྱན་བརྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བསྐྱེད་བ་དང་།
 བསྐྱེད་བ་དང་། སྤང་བར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་པའི་སྤང་བ་རྣམས་པ་བདུན་ཤེས་
 བར་བྱེད་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ།

དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ།

འབྲུག་ས་བསྟན་ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 བསྟན་ཅེས་བྱང་འོ། །གང་ན། སྤང་ས་ཡུལ་བརྒྱ་པོ་དེ་དང་དེ་ལ། སྐྱོར་བྱེད་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱོར་ཚུལ་སྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྐྱབ་པའི་མཚན་
 མར་འཛིན་བ་བསལ་བའི་སྐོ་ནས་མི་དམིགས་པར་སྐྱོར་བ། བྱངས་རྣམ་པ་
 བརྒྱའོ། །ཨ་རྒྱས་ནི། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འདོད་
 དོ། །རི་ལྟར་ན། རེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐོ་ནས་ཉེ། དངོས་སུའོ། །བརྒྱ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལ་
 སྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྐོ་ནས་མི་དམིགས་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་ཀུན་
 ལ་སྐྱུར་འོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱི་མི་ཉུག་པ་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་དང་། དུལ་སོགས་
 དང་། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་ནི། བཏགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། བཏགས་པ་ལྟར་ངོ་པོ་
 མེད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་མ་རྫོགས་
 པའོ། །རྫོགས་པ་ཉིད་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་ན། སྐྱེ་བ་
 པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བསྟན་མ་བསྟན་
 ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
 གིས། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམས་མཁྱེན་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་
 དོན་དམ་པར་མེད་བཞིན་དུ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་ཤེས་རབ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་
 འགྱུར་བར་རྟོགས་ནས་གོ་གྲོན་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། རྣམས་མཁྱེན་གྱི་དོན་དུ་ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་
 སྟོང་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱར་བར་བྱུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 བར་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོང་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉན་རང་གི་
 གཞི་ཤེས་རྟོགས་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་བུ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་རྟོགས་
 བྱ་བསྟན་བྱུང་མེད་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་བའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་པས་མི་
 ལྟོང་བ་དང་། ལམ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་མི་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་

སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བའི་སྣང་བ་མི་ལམ་དང་། སྤྲུག་དང་།
སྤྲུག་སོགས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པའི་སྣང་བ་སྤྲུ་མ། མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགལ་
བའི་སྣང་བ་སྤྲུག་རྒྱ། གནས་དང་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་སྣང་བ་སྤྲུ་བརྒྱལ། ཤེས་
བྱའི་ཚུལ་ལས། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ལས་མ་འཕོས་པའི་སྣང་བ་མིག་ཡོད། གནས་
པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྣང་བ་བྱི་ཐའི་ལྷོང་ལྷོང་། རྒྱ་དང་བྲལ་བས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་
སྣང་བ་སྤྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཉེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་
བདུན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
སྣང་བ་བདུན་ལོ། །

གཉིས་པ་། ། བྱུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ། ། འོ།

བསྟན་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་འོ། ། རི་ལྟར་ན།
སྤར་རི་སྐད་བཤད་པ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ངོ། །གང་
གིས་ན། བྲང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཞེན་མེད་དུ་བསྟན་པས་དེའི་བྱུགས་ཀྱིས་འོ། །

གསུམ་པ་། ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ། ། འོ།

མཉམ་ཇེས་ཀྱི་སྒྲོ་བཤད་གིས། གནས་སྐབས་གང་དུ། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་
སྒོམ་ཚུལ་དབྱེད་ན། སྤྱིར་བཏུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཇེས་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་
པར་ཡོད་ལ། གཙོ་ཆེ་བ་བཏུ་པའི་ཞེན་སྦྱོད་དགག་གཞི་ཇེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ཡིན་
ཉེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེའི་ཇེས་ལ་ཐོབ་པས་ནམ་ཚེས་ཐམས་
ཅད་སྤྲུ་མ་དང་སྤྲུག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲུ་བར་མཐོང་ངོ། ། །ཞེས་

སོ། །དེའི་ཞེན་སྐྱོད་བཀག་པ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་ཡོད་ལ། དང་པོ་དགུ་མཉམ་གཞག་གཙོ་ཆེའོ། །གནས་སྐབས་ནི། ཁ་ཅིག་ནི། སྐྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཅེ་དང་། མཉམ་ཉིད་བཅོད་མཚོག་ནས། ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱོར་བ་དང་མཉམ་ཉིད་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ས་མཚོམས་ཐ་དད་མི་རུང་ཞིང་། སྐྱོར་བ་རེ་རེ་ལ་འང་མཉམ་ཉིད་བཞི་ཚར་ཚར་བར་ཤེར་འབྱུང་སློ་སྐྱོས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །རྗེ་ར་སྤུ་ལ་ནི། ས་བདུན་མན་ཚད་ན་ཡོད་ཟེར་དོ། །པོ་དོང་པ་ནི། ས་བཅུ་མན་ཚད་ན་ཡོད་ཟེར་ན། སྐྱོར་བ་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེར་འབྱུང་སློ་སྐྱོས་ཀྱིས། ལུས་པའི་རྒྱ་སྐྱོར་བ་རྣམས་བཅུ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མཚོན་ཉིད་བ་སྐྱོར་ལམ་ན་ཡོད་དེ། སྐྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཞེས་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་མཐོང་སློམ་ནའང་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །མཐོང་སློམ་ལ་སློམ་པ་བཀག་པའང་མཉམ་ཉིད་བཞི་བར་བཤད་པས་སྐྱོར་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། མཐོང་སློམ་ལ་སློམ་པ་བཀག་པ་ལ་མཐོང་སློམ་གྱིས་མ་ཁྲལ་ཤེ། དཔེར་ན། ལྡོན་པོ་ལ་སློམ་པ་བཀག་པ་ལ་ལྡོན་པོས་མ་ཁྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྐྱོར་བས་བདུན་བར་ན་ཡོད་དེ། སྤང་བུ་གཞི་ཤེས་སྤོང་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སློམ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། སྐྱོར་བ་ལ་དེས་ཁྲལ་གྱི། དེ་ལ་སྐྱོར་བས་མ་ཁྲལ་ཤེ། ཚོགས་ལམ་བཞིན་ནོ། །

སློམ་ཚུལ་ལ། འབྲམ་ཐལ་གསུམ་པ་ནི། རྟོག་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེན་གཅིག་ཅར་སློམ། དེས་གྱིས་སྐྱེན་དེས་གྱིས་སློམ་ཞེན། ཤང་ཐལ་གཅིག་ཚོས་ཅན། སྐྱོར་བ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སློམ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེན་བ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅུ་འཇུག་པ་མེད། །ཅེས་
 ལོ། །དེས་ན། བས་ཆེར་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལུལ་དང་ལྗོག་བས་བྱེ་བ་ཡིན་པས། རོ་བོ་
 གཅིག་པ་རྣམས་གཅིག་ཅུ་སྐོམ་ལ། སྦྱིར་སྦྱར་བའི་རོ་བོ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཅིག་
 ཅུ་ཅི་རིགས་པར་སྐོམ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་ལ། ཕྱི་མ་རུག་ །གཞི་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 རང་ལྗོག་མིན་པས། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་གཞི་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ལོ། །ཟེར་
 བ་ནི། མདོ་བརྟན་བཙོས་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ །སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། །ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འབྲེལ་ནི། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ལྟར་རྟོགས་
 པའི་སྐོན་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྐོམ་དགོས་པས་སྦྱོར་བའི་ལོག་ཏུ་མཉམ་བ་ཉིད་སྐོན་
 ལོ། །ཅུ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་དོན་དང་། སོགས་པ་མཚན་པ་
 དང་། སྦྱོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལ་སྐོམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བཞི་སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་
 དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྐོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་སྐོམ་སེམས་སུ་མི་
 བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཞེས་པ་བར་སྐོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་སྐོམ་
 སེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོའི་དོན་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་སྐོམ་པ། སྐོན་པོ་དང་། སོགས་པ་སེར་པོ་སོགས་
 རྟུན་པར་བྱི་མཚན་མ་ལ་སྐོམ་པ། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་ཞེས་
 སོགས་དབྱེ་བ་སྦྱོས་པ་ལ་སྐོམ་པ། སྦྱོར་ལམ་སོགས་རྟོགས་པ་ལ་སྐོམ་པ། དང་པོ་
 གསུམ་ཤེས་བྱ། ཕྱི་མ་ཤེས་པ་པོ་ལ་སྐོམ་པ་རྣམས་ཅན་མ་དམིགས་པ་ནི།
 སྦྱོར་བའི་མཉམ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་བ་

ཉིད་བཞི་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་། ། རྒྱགས་འབྲས་མཐོང་ལས། ། ལ། །

མཐོང་ལས་མདོར་བསྟན།

དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད། ལྷོ་མ་ལས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོན་དང་གསུམ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ལྷོ་ར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་
 བས་མཐོང་བའི་ལས་འབྲུང་ཞིང་སྟོམ་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ལས་འཆད་དོ། །རྩ་བ་
 བེ། བཤད་ཅེས་གཞིར་བྱའོ། །གང་ན། དུལ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྲུང་ལ་སོགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་
 བདག་ཉིད་འདིའོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་ཤེས་རྩལ་ལ་སྟེ། སྐབས་སུའོ། །དེ་ལྟར་ན།
 མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་སྟོང་དཔང་པོར་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་བའི་ལས་ཡིན་པར་
 རོ། །མདོ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་།
 གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་དང་། མི་འདི་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་
 ལོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་དུལ་ཅན་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་

གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། རིམ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བ་ལྟར། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ། གཟུགས་
སོགས་སྐབས་གྱི་སྐྱོབས་གྱིས་བདེན་བཞིར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་དོན་
དམ་པར་ན་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ན་ཉག་པ་མ་ཡིན།
མི་ཉག་པའང་མིན་པར་ཤེས་པ་ནི། དུལ་ལ་ཚོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ། ལྷ་
མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་གཟུགས་
ཉག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་ཉག་ཅེས་བྱ་བར་ཚོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །དུལ་
ལ་ཡིན་མིན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། གཟུགས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཚོས་སྟོན་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱང་མི་
སྦྱང་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བདག་ཡོད་མེད་གྱིས་སྦྱང་བས་
མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པ། སོགས་པ་ཀུན་བྱང་མིན་པར་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་
ནི། གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་
སོ། །རྒྱ་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པ་ཀུན་འབྲུང་ལ་ཚོས་
བཟོད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །

ཀུན་འབྲུང་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་གོས་
པ་སྦྱངས་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་
 གྲོལ་བར་ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་བྱིར་
 ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་ཡིན་མིན་གྱིས་སྣོང་བས་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་ཅིར་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་ལ་
 ཐ་སྙད་མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགོག་བདེན་འདིའི་དོན་
 དག་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་འགོག་པ་
 ཡིན་མིན་གྱིས་སྣོང་བས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི།
 ཉམ་མཁའ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་
 གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱར་མེད་པར་བྱེད་པ་ཞི་མ་ཞེས་སྣོང་བར་ཤེས་པ་
 ཚོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །

སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པ་ཉམ་མཁའ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གྲུ་ཚོམ་ཡིན་
 མིན་གྱིས་སྣོང་བར་ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་གྱིས་སྣོང་
 པས་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ནད་དང་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་
 བློ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ལ་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྟོ། །ཞེས་སོ། །ལས་
 ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་དན་སོང་ཆད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཤེས་པས་དགའ་བ་རྒྱས་
 པར་ཤེས་པ་ལས་ལ་ཚོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྟན་པར་གྱུར་

ན་ད་སྐུལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་སྒྲོང་བས་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཚོས་ཤེས་ཏེ། མངོན་ཤི། པ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནི། ཚོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ། འགག་པའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བའམ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བའམ། རྟོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱུབ་པ་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་སྡོ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འགྲེལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མངོན་ཤི། པར་སྐྱེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནི། ཚོས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་འབྲིན་ཡིན་མིན་གྱིས་སྒྲོང་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དག་གི་མིང་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ལ་སོ་སོ་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། རྗེས་ཤེས་ཏེ། མངོན་ཤི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན། དུམ་ལ་སྡོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཚོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཡིན་འོ། །འདི་དང་སྦྱར་གྱི་མཚོང་ལམ་ལ། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དུག་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། སྡོབ་དཔོན་གྱིས་བདེན་བཞེད་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་བསྟན་པར་བཞེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་བཞེད་ལ་དམིགས་ན། ཡེ་ཤེས་བཅུ་དུག་སྐྱེའོ། །ཞེས་མཚོན་པའོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་མཚོང་ལམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུལ་ཁའི་བདེན་པ་ནི། རྟག་པ་དང་མི་

ཉམ་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སེམས་ལེན། ཉམ་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ཉམ་པ་ཉིད་ལྡོག་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྲལ་བ་ལེན། སུམ་ལའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་མོའོ། །དེ་བཞིན་སུ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་རོ། །སུམ་ལ་དང་སུམ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིང་
 བྲོལ་མེད་པའི་སྲིད་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་
 སྲིད་པ་དང་དེ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རང་གི་རོ་
 བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། དེ་མེད་པ་བདག་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་
 སྐྱེས་པ་དང་། མ་ལགས་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྲལ་བ་དང་། སོགས་པ་ཉམས་པ་དང་ལམ་ལ་བཅེད་པ་སུམ་ལའི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ལོ། །

སུམ་ལའི་བྲེད་རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པར་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གསོག་སྟེ། སྲིད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ལྡན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་ལྗང་བ་དང་། དེའི་ཆེ་
 སུམ་ལ་གུན་ལྡན་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པ་གུན་ལྡན་པ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་
 སྲིད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དང་ཡུན་རིང་ལོར་སུམ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་མེད་པ་
 རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་ལྡོལ་བས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 ལས་ལྡོལ་བ་དང་། སུམ་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་མེད་པ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་
 ལས་རྣམ་པར་ལྡོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་མི་ལུས་པ་
 ལྟར་རང་གི་རོ་བོར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྲལ་བ་ལེན། གུན་ལྡན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི་དག་ཡིན་ལོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རོན་གཞན་གྱིས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་

གཞན་ལ་སྒྲིབ་དུ་མེད་དེ། གང་གི་སྲིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་།
དེ་མེད་པ་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་སྲིར་རོ། །དུལ་ཞི་བ་དང་། དེ་མེད་
པ་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་
དང་། བདེ་ཞིང་གཙང་པས་གྲུ་ལོ་མ་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གྲུ་ལོ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་
བྲལ་བའི་སྲིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་བྱི་མས་རྣམས་པར་དག་པ་
དང་། དེས་པར་འབྲུང་བ་མུང་འདས་དང་། དེ་མེད་པ་དེས་པར་འབྲུང་བ་མེད་པའང་
མེད་པའི་སྲིར་ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་
པའི་རྣམས་པ་དག་ཡིན་ལོ། །

ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྲིབ་བྱེད་ལམ་དང་། དེ་མེད་པ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་
བྲལ་བའི་སྲིར་ངན་སོང་ཆད་པ་སོགས་འདིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཀྱི་གཉེན་པོ་དེགས་པ་དང་། དེ་མེད་པ་དེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་སྲིར་
འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་གང་དུའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་
དང་། སེམས་སྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་
མ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། རྟག་པའི་གནས་སུ་དེས་པར་འབྱེན་པ་དང་། དེ་མེད་
པ་དེས་པར་འབྱེན་པ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་
ཤེས་བྱ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བའི་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
སྲི་རོལ་པས་བཏགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་བརྟུ་

དུག །ཉན་ཐོས་པས་བཏགས་པ་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སུ་སྐྱོད་འདོགས་པ་བཅུ་
དུག །སྤེ། སྐྱོད་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་
ཅིག་ལ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་དག་ནི། གུན་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བ། དེ་ལས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་སུ་ཞེན་པ་དང་བུལ་བ་ལས་སྡོག་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་
གཉེན་པོ་ཅམ། མི་ཉག་པ་དང་། སོགས་པ་ལྟེ། ཁ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྐྱོད་འདོགས་ལྟེ་ཚོད། ལྟེ་མ་ཚོད་ན། གུན་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བྱུགས་ལ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ །སྐྱོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། །ཅི།

བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོམ་པའི་ལམ་
ནི། དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
མཐོང་ལམ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དེ་བསྟན་
དགོས་སོ། །སྐྱོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་མཐོང་
ལམ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པས་སོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་ལམ་མི་སྟོན་
པར་འགྲུང་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྟན་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་
དགོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དགོས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོམ་ལམ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འང་

བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྟན་བས་གོ་སྐྱོ་བར་ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་། །མཁུའི་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་མཁུའི་གསུམ་རྒྱས་བར་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུའི་
བ་ཉིད་གསུམ་མཚུག་བསྟུ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། སྐྱོར་བའི་སོགས་ལ་མཚུག་སྟུང་མི་
བྱེད་ལ། མཁུའི་གསུམ་ལ་བྱེད་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། མཁུའི་གསུམ་དེ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་
གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྟུང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

ཅུ་བ་ལ། བསྟན་བ་ཡིན་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། གཞི་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་
བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་བཤད་པའི་རྣམ་མཁུའི་འདི་ཡིན་ཏེ། མཁུའི་བ་
རྣམ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། ཡང་གི་སྐྱོ་ཁོ་ནར་བསྟུར་ཏེ། གནས་
སྐབས་ཏེ། ལེ་ལུ་གསུམ་པོ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་ཚུལ་
གྱིས། རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། ཚོས་གང་ཡང་ཐོབ་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན། ལྟོན་
བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་གཞི་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱོ་ནི། སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུར་ཏེ།
རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་
བའམ། གནས་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་བར་བསྟན་ནོ། །རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་
སྟེར་བར་བྱེད་བའམ། འསྟོག་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྣམ་མཁུའི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི། འཕགས་པའི་བཤད་པའོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། རྣམ་མཁུའི་ཉིད་འདི་

དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་འདི་དང་། གཞི་ཤེས་ཉིད་འདི་སྟེ། གསུམ་སྟོ། །རྣམ་མཁུལ་
ལམ་ཤེས་གཉིས་ལ་འདི་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའམ་འཆད་འགྲུང་
མིན་པས་སྟོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་མིན་གྲང་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་ཉེ་བས་
དེའི་ཚུལ་ཉེ། འདྲ་བར་བརྗོད་དོ། །གང་གིས་ན། རབ་འགྲོར། མཐའ་གཉིས་རྣམ་
དག། སྐྱོད་པ་ཁྲད་པར་གྱི་ལེ་ལུ་གསུམ་གྱིས་སྟོ། །རི་ལྟར་ན། མཁུལ་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དོ། །

བཞི་པ་ །སྐབས་བསྐྱུ་གཏེ།

དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟོས་པའི་གསུམ་པའི་ལོ། །ཤེས་རབ་སྣང་བཅེས་སྲིད་ཞིར་
མི་གནས་ཤིང་། །ཐབས་དང་ཐབས་མིན་སྲང་གཉེན་དབྱེ་བའི་དོན། །ལེགས་རྟོགས་
དམིགས་མེད་སྐྱོར་བས་བསྐྱོམས་པའི་འགྲུས། །མཐོང་ལམ་གཞི་ཤེས་མ་ལུས་
ལེགས་པར་བཤད། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། ། ། །

།སྐབས་བཞི་པ།

།འཇུག་པ་སྐྱོར་བཞི།

དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁུལ་གསུམ་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་རང་གི་
རྣལ་འབྱོར་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྲོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་བཞི་སྟེ།

དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱོམ་པ་རྣམ་ཀུན།

དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་པ་ཅེ་སྐྱོར། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱོམ་
པ་མཐའ་གྱིས་པ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཅད་སྐྱོམ་པ་སྐྱོད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ།

མཚམས་སྒྲུབ།

སྐྱོར་བ་རྒྱས་བཤམ། སྐབས་བསྐྱེད་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོམ་པར་བྱེད་
 ཅེས་བྲང་འོ། །གང་ན། ཐམས་ཅད་མཁའི་བ་ཉིད་གསུམ་མོ། །གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན།
 ཐམས་ཅད་མཁའི་བ་ཉིད་གསུམ་མོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་རྒྱས་
 བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་ནི་སྟེ། དེས་བར་བསྐྱོམས་བས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བས་
 རྟོགས་བ་རང་དབང་ཐོབ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །ཡང་ན། ཐམས་ཅད་མཁའི་བ་ཉིད་
 གསུམ་རྒྱ་བསྐྱེད་སྐྱོར་དོར་དུ་ཤེས་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐོས་བསམ་དེ་དབང་མ་ཐོབ་
 བ་ཡིན་བས་དབང་ཐོབ་བའི་བསྐྱོམས་བྱུང་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོམ་མོ། །རི་ལྟར་ན།
 སྐྱེད་གྱི་མཁའི་བ་ཉིད་གསུམ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བས་ཡང་རྣམ་བཤམ་རིགས་མ་ལུས་བ་ཐམས་
 ཅད་དང་། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཤེས་བའི་མཁའི་
 གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་བ་དེ། བསྐྱེད་བའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱོམ་བ་དེ་རྣམ་བཤམ་གྱུ་ན་མངོན་
 བར་རྟོགས་བར་རྟོགས་བའི་སྐྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་། །སྐྱོར་བ་རྒྱས་བཤམ། །ལ།

རྣམ་གྱུན་ཅེས་དང་།

རྣམ་གྱུན་ལྟར་བར་ཅན་གྱི་སྐྱོམ་རིམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།

སྐྱེད་ས་རྣམ་པ།

སྐྱོར་བ་པོ་གང་ཟག །སྐྱོར་བ་རང་གི་ངོ་པོ། སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་འགྲེལ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ་སྟེ།

མདོར་བསྟན།

གྲུས་བཤད། རོན་བསྟོད། །མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་ལ། སྤྱི་གཞུང་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཉམ་བ་བ་རྟེ།
 གཞི་ནི། སྤྱག་ཀུན་གྱིས་བསྟུས་བས་འགོག་ལམ་གཞི་མིན་ལ་སྤྱག་ཀུན་ས་དང་པོ་
 ཡར་བཅད་ལ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་ཆོས་ཅན། སྐྱོམ་སྤང་མེད་བར་
 ཐལ། སྤྱག་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་གཞི་མིན་བར་འདོད་པ་ལ། ལྷོ་རྩེ་
 བས། གཞི་ནི། དམིགས་བ་སྟེ། བདེན་བ་བཞི་ལ་སོགས་བའོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་
 འོ། །གཉིས་བ་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་གཞི་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་སོའམ་བདེན་བ་
 གཞི་སྟེ། རྟག་བ་ལ་སོགས་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐྱོད་གདགས་པའི་གཞི་མི་རྟག་བ་ལ་
 སོགས་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཏུན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་མི་རྟག་བ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེད་བར་གྱི་ཆོས་བརྟེན་པའི་གཞི་འཇམ། རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ནི།
 རྟག་འཇིན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
 བའོ། །རྣམ་བ་ནི། གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་བ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དེ། དེའང་སྐབས་འདིར་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་བ་ཤེས་པའི་རྣམ་བས་བསྟན་
 ཏེ། གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་འཇིན་པའི་རྣམ་བས་མཚང་བ་མེད་པར་བསྟན་
 བས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་བས་མཐའ་དག་བསྐྱོམ་བྱུང་བྱུགས་ལ་
 བསྟན་ནོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བ་སྟེ། མི་རྟག་བ་ལ་དུམ་ཁའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་བ་བཞིན་ནོ། །མཚན་བྱ་

རྟེན་བཞེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་རྣམ་པ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 དམིགས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པའོ། །མཚན་གཞི་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི། རྣམ་
 པ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་གཉིས་སོ། །དོན་རྣམ་ལ། བཞེད་པ་
 བཞིའི་རྣམ་པ་རིམ་པ་ལྟར་དགྲ། བཅུ་གཉིས། ཉི་ཤུ། བརྒྱ་སོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་རྣམ་
 ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཅུ་གྲ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཅུ་གྲ། རྣམ་མཁུལ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། སྤྱད་ཀྱང་བཅས་སོ་བའི་དོན་
 རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་དངོས་སོ་ཐ་དད། འགོག་བཞེད་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ལམ་བཞེད་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དངོས་སོ་ཐ་དད་དང་།
 རོ་བོ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །གྲངས་ངེས་ནི། རྣམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །བརྒྱ་བཅུ་ཙ་ཙ་
 གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་སོ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་བཅུ་ཙ་ཙ་གསུམ་
 ཡོད་པས་དེའི་ཡུལ་རྣམ་པའང་དེ་ཉིད་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་
 བཞེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཚོས་ཅན། གཞིར་ཐལ། འགོག་བཞེད་དང་ལམ་
 བཞེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཟེར་ན། རོ་བོར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པར་ཐལ་
 བའི་རྟགས་མ་སྤྱབ་སོ། །དེ་ལམ་བཞེད་རྣམ་པར་ཐལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། །འོ།

རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སོ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཞི་
 ཤེས་པའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི། མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་གང་གི་གཉེན་སོ་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་རྣམས་

ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དོན་རྣམ་ཤུགས་
 ལ་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞེ་ལས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི།
 དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
 སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ཐ་དང་ནི། ཡོན་ཏྱ་ཡར་ལྡན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་མཚན་
 ཉིད་པ་ནི། ཐ་དང་དོ། །ཞངས་ངེས་ནི། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམ་ཀུན་མཁུན་པ་ཉིད་
 ནི། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པ་འང་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི། རྟག་པ་དང་།
 སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་འདྲིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ནི། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན། རྣམ་པ་གཞི་མེད་པའི་སྟོན་
 མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་
 གསུམ་མོ། །ཞངས་ངེས་ནི། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་ཞངས་ངེས་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་ན། འགྱུར་གཞན་ལས། ཅ་
 བར། གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་
 དང་། འགྲེལ་པར། དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར།
 ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། རང་བཞིན་གང་ཡིན། དེ་དག་གང་གིས་

བཞག་ཅེས་ངེས་ནས། དང་པོ་ནི། ཉག་པ་དང། སོགས་པ་བདེ་ཞིང་གཙང་བ་ལ་
 སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མ་སྐྱེན་པའི་སྲོགས་ཏེ། སྲིས་པ་སྲིད་པར་འབྲམས་པའི་
 རྒྱུའམ། གཞིའོ། །གཞི་དེ་རི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པ། གཉེན་པོའི་ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་རྣམ་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འགྲམ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ན། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡོན་ཏན་སྣོས་པའི་སྣོ་ནས་རྣམ་
 མཐེན་ཞེས་བྱ་བས་ན། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཞེས་སྣོས་ཏེ། རྣམ་མཐེན་ཀྱི་རྣམ་
 པའོ། །རྣམས་ནི། རྒྱག་པའི་མང་ཚོ་གཤོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། རྩེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱ་བས་ཐ་དད་དམ་སྦྱམ་པ་སྤང་པའི་
 སྲིང་ཚོས་ཅན་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་སྣོས་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཉན་རང་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དོ། །རྣམ་མཐེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ནི། སྣོམ་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། འོག་གི་མཚན་ཉིད་
 བེ། མཐེན་གསུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅམ་སྟོན་པས་བྱུང་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། གསུམ་
 པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཀྱིས་སྤྱེ་བ་མིན་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
 གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱེ་བྲག་གིས་བཞག་པས་ན། རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བྱངས་དེས་
 པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། །དང་།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། རྣམ་མཁའི་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་
 འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ། རོན་བསྟུན་ལོ། །སྔ་འགྲེལ་ནི། མཁའི་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 རྣམས་སྦྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ།
 བཤད་ཅེས་དང་དོ། །གང་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནོ། །གང་གིས་ན།
 མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་འདི་ནི། མ་མཆིས་
 པའི་བ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར། རྣམ་
 མཁའ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་འདི་ནི། མི་གཡོ་བའི་བ་རོལ་དུ་སྦྱིན་
 པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། དུལ་ཁ་ཀུན་
 འབྱུང་འགོག་པ་སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་གཉིས་
 དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། བཅོམ་སྟེ། རོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་།
 དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་གྱི་སྟོན་པས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། བདེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
 པ་བཅོམ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ཆེན་
 དུ་བྱས་ཏེ་མཁའི་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
 སྟོན་པས་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུལ་ཁའི་རྣམ་པ་ནི།

རྟལ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་པས་སྟལ་པར་མི་སྦྲེ་ཞིང་།
 དེ་ཁོ་ནར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མི་སྦྲེ་བ་དང་། བྱེད་པ་སོའི་བདག་གིས་དཔེན་པ་
 དང་། བདག་མེད་པས་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་མི་རྗེ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི། དུལ་ཁའི་
 བདེན་པའི་མི་རྟལ་། དུལ་ཁ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཞེས་རེ་
 རེའི་མཚུག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྦྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་
 མེད་པ་དང་། འགྲོ་ལོང་སྦྱེ་འགག་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་བྲལ་
 བས་སྦྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྫོང་བ་སོགས་མིང་
 གཞིའི་ཕྱང་པོ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་ནི། སོགས་པ་གུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་སོགས་སོ། །ཚོས་
 ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཐོབ་བྱ་
 མིན་པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བའི་དཔྱོག་བྱའི་ཡུལ་མེད་པས་མི་འཕྲོག་པ་དང་།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གདོད་མ་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་སྦྱེ་འགག་མེད་
 པས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་བཞི་ནི། འགོག་བདེན་ཀྱི་
 འགོག་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི། རང་
 རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི།
 གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅམ་མོ། །འོ་རྩལ་བ་ན་རེ། དེ་མི་
 འཐད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་མ་འདུས་པ་མི་འགལ་ཞིང་རྟོགས་
 བྱའི་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་ལམ་བདེན་གཞི་ཤེས་སུ་འདུས་དགོས་ཤིང་། གཞི་ཤེས་དང་། འདིའི་

ལམ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་
 བསྟན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལམ་འདི་དག་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་ན། རང་སངས་རྒྱས་
 ལ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ལམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། ལམ་ཟག་མེད་གཉིས་
 དང་། ཟག་བཅས་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་
 པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་
 པོ་ཉིད་དུ་སྐྱོམ་པའི་ལམ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟག་བཅས་དང་། རྣམ་
 རྟོག་དུག་སྐྱོང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་
 དང་གཉིས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་དགོས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག །ལམ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་
 འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་སྐྱོམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་དང་
 སྐྱོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས། ལམ་དང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་པར་སྐྱི་ལ་བཤད་ལ།
 གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་སུ་ཤེས་སྐྱིབ་སྐྱོང་
 བས་བཞག་པའང་མི་འཐད་དེ། ལམ་གསུམ་པ་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། ཤེས་
 སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོའི་
 ལམ་ནི། གཉིས་ཏེ། སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་པའི་ལམ་ཟག་
 པ་མེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི།
 རྗེས་ཐོབ་དག་པ་ལོ་ཀ་པར་བཤད་པས་དེའི་སྐོ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པར་

མངོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དང་པོའི་བཞི། གཉིས་པའི་ལྷ། གསུམ་པའི་
 རྩལ་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ལམ་དང་པོ་ལ། ལམ་ནི།
 རྩེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྩེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པས་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། བདག་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་།
 བཟང་རན་ལ་སྦྲང་དོར་གྱི་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཚོས་ད་བྱིངས་གྱི་ཚུལ་
 གྱིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྲིར་གཉེན་
 པོས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་
 བདེན་གྱི་ལམ་དང་། སོགས་པ་རིགས་བསྐྱབ་པ། དེས་འབྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་
 ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ། སྤྱ་སྲི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ།
 ཤེས་བྱ་དོན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་འོག་མ་ཀུན་གྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། རྣམ་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་ཉོགས་པས་སྦྱིར་བེམ་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་
 པ་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་རྟེ། གདོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་མི་ལམ་གྱི་སྦྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་ལས་མ་སྦྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྦྱ་
 བརྟན་རྟེ། ཟག་ཅ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་
 རྣམ་མིག་ཡོར་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་ཡུལ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྦྱིག་རྒྱ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱ་རན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལྷ་
 ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་

རྟོགས་པ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱུར། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་ལོག་མ་
 ཀུན་གྱི་མགོ་ལ་སྐྱུར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 མཇུག་ཏུ་སྐྱུར་ཏེ། གོ་ལོ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་
 མེད་པ་དང་། རྟོན་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་ཅིང་
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། གཤམ་གསུམ་དང་ཚོར་བ་སོགས་སུ་དམིགས་
 པའི་སྐྱོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་རོ་སྤངས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་།
 ཚོས་དབྱིངས་ལྟར་བརྟན་པ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དུག་ནི། སྤང་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་དང་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་གོས་པར་དང་། གཤམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་སྐྱོས་པ་དང་། རང་གི་
 རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་ཐེན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྣམ་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། གཉེན་པོ་རེ་རེས་སྤང་བུ་རེ་རེ་འཛོམས་པས་ན། སོ་སོར་རེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཞི་ལྔ་དུག་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་བཙོ་བྱ་སྟེ། །།

རོན་བསྐྱུ་ནི། དེ་དག་སྤྱིར་བསྐྱོམས་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་
 ལུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ཉམས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེལ་གསུམ་སྟེ།

མཛོར་བསྐྱུ་ལ་གསུམ་གྱིས་སྤྱ་འགྲེལ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་ལོག་ཏུ་
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ། བསྐྱགས་སོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །ཁང་ན།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །ཤང་གིས་ན། ཡུམ་འདི་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། འདོད་ཆགས་དམིགས་
 སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་
 ཉིད་པར་སྤྱིན་ལོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན།
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྒྱད་དང་། ལམ་
 བདེན་ལ་བདུན་དང་། སུལ་ལ་ལྷ་དང་། འགོག་པ་ལ་བཅུ་དུག་གོ། ཞེས་སོ། །འགྲེལ་
 པ་ལ། ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །ཤང་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །རི་
 ལྟར་ན། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་དང་།
 སུལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་སོགས་པ་བདུན་དང་། ལྷ་དང་།
 བཅུ་དུག་གོ། ཞེས་བྲང་བར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དང་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མི་
 མ་སྐྱེན་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་
 ལ། འདི་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་རྒྱ་ཡིན་ལ། སུལ་འབྲས་སུ་ཡིན་ལོ། །ཤེས་པ་ལོས་རྣམ་བུང་གི་སྤོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། རྒྱ་དང་། འགོག་བདེན་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་དོན་ལ་
 སྐྱེ་རིམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོན་མེད་ངོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྤང་གཉིན་གྱི་སྐོ་
 བས་དང་། ལམ་དམ་བཙུང་དང་རྟགས་ཀྱི་དང་། སུལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་།
 འགོག་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ལ།

ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མེད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང། ཡང་
 མེད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདུན་པའི་
 སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་གཙོ་བོ་ལམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན། དངོས་རྒྱ་འདུན་
 བ་མེད་པས་ཡུལ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་འདུན་པ་
 མེད་ན། དེ་མེད་པས་ཞེན་པས་མི་གནས་པ་དང། མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། གསུམ་
 དང། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང། ཞེ་སྤང་དང། གཉི་མུག་གི་
 གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང། གཉི་མུག་མེད་པ་སྟེ།
 གསུམ་དང། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཟུང་
 འཛིན་དུ་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པའི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་མེད་པ་སྟེ།
 གཅིག་དང། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྐྱེན་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲང་བུ་བརྒྱུད་ཡིན་
 ལ། དེ་གཉེན་པོའི་སྟོན་པ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཉེ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་
 རྱང་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་
 སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་སྟོང་
 བ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང། རིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ཚོས་དབྱེད་ས་སྤྱི་ཐ་མེ་དད་པར་ཤེས་པ་དང་། རི་ལྷར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཚོན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་
དང་། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་རི་ལྷར་སྐྱབ་
པ་ཡིན་ཞེས་རྗེས་པའི་ལན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བྱ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཚད་མས་
དཔག་ཏུ་མེད་པའམ་གཞུག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རེས་པར་
འབྲེན་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྷར་ཆགས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི། རེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ། དེ་ལྷར་ན། ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟོག་པ་དང་། ཅུང་ཁ་དང་། ལྷོང་པ་དང་།
བདག་མེད་པ་བཞི་རང་མཚན་དང་། ལུ་པ་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན། ཅུང་ཁའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་འོ། །

བཞི་པ་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། ཕྱི་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས་
ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང་། རི་ལྷར་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བརྒྱད་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་ལྷ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྐྱར་ཏེ། ལྷོད་གྱི་ལོ་ཀའི་དབྱེད་ས་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་
མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་ཚད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་།

དབྱུས་མེད་པ་དང། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཚོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་རིམ་པ་བཞིན། ཚོས་ཆེན་དང། དོན་དམ་པ་དང།
 འདུས་བྱས་དང། འདུས་མ་བྱས་དང། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་
 མེད་པ་དང། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བརྒྱད་དང། ཇི་ལྟར་གྲུ་ལོ་མ་
 པའི་རྣམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཀྱུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པས། འཕགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཅིག་དང།
 དེས་འབྱུང་ལ་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དུལ་དུ་འབྲུལ་
 པའི་བདག་ཉིད་གསུམ་འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་
 བཏགས་པར་འབྲུལ་པ་དགག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་སུ་རྩང་
 བ་སོགས་མཚན་ཉིད་དུ་འབྲུལ་པ་དགག་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།
 འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་སུ་འབྲུལ་པ་དགག་པས་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང། གང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་དང།
 དངོས་པོ་མེད་པ་དང། རང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་
 རྒྱུག་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི། མཚན་སྐྱར་པོ། །དོན་བསྐྱུ་ནི། དེ་དག་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི།
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་རྒྱུག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ། །ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་
 ལས།

སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་

སྟོན་ལོ། །རྩ་བ་ལ། བཞེད་ཅེས་པར་རྟོག་པར་གྲགས་པ། རབ་འཕྲོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་འདི་ནི། དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་བརྒྱུང་སྟེ། ལུས་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས་ནིའོ། །གང་གི་སྐྱོན་སྔ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ཀུན་མཁྲོན་གསུམ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སྐྱོན་སྔ་ནོ། །རི་ལྗང་ཞེ་ན། དེས་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤུམ་ཚུ་ཅ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤུམ་ཚུ་ཅ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤུམ་ཚུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྲོན་གསུམ་ཏུ་ཐ་སྲུང་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི། རྣམ་མཁྲོན་ཁོ་ནའོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། བཞེད་དོ། །ཞེས་པར་རྟོག་པར་གྲགས་པ། དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་བརྒྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནིའོ། །གང་གི་སྐྱོན་སྔ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྲོན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་བདེན་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་སྔ་ནོ། །རི་ལྗང་ན། བྱང་སེམས་བཞིན་ཏུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤུམ་ཚུ་ཅ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྤུམ་ཚུ་ཅ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་སོ་དགུར་རོ། །རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམས་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་འབྲེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་སྐྱོས་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་སྔ་ན་བསྐྱུན་ལ། རྣམ་མཁྲོན་ཉིད་

གྲིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱུས་
 པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་
 མ་སྐྱུན་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པས་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་
 རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་དང་། ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཁུན་པ་
 གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བདུན་ཉེ། དངོས་པོ་ལ་
 རྟོག་པའི་དང་། ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དང་།
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དང་།
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 པའོ། །དེ་ལ། དང་པོར་ལྷུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཉེར་གཞག་རྣམ་པ་བཞི་ལ། དམིགས་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། རྟོགས་དང་། ལྡོམ་
 པ་དང་། བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་གི་རྟེན་
 རྣམ་གནས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་གཞི་ལྷུས་དང་། བདག་གི་ཡོངས་སྦྱོང་བར་རྟོག་
 པའི་གཞི་ཚོར་བ་དང་། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་གཞི་སེམས་དང་། བདག་
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་གཞི་དང་སོགས་དགེ་བ་
 དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་དང་།
 ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་ལེགས་པར་རྟོག་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། དབྱིག་

གཉེན་གྱིས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི། ལུས་
མི་གཙང་བར་དྲན་པ་ལ་ལུས་གཞག་པས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སོ། །མཚོན་
གཞི་ལ། ལུས་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང། རྩེ་བའི་ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
དབྱེ་གཞི་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཙམ་སོ། །དབྱེ་པོ། ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ལོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་པོ་གཅིག་པ་དང། ཐ་དད་ཅི་རིགས་
པའོ། །གངས་ངེས་ནི། ལུས་གཙང་བ། ཚོར་བ་བདེ། སེམས་ཉུག་ཚོས་ལ་བདག་ཏུ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིར་ངེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་
བར་ལྷན་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ལ། ཐེག་པ་ལུག་མོང་གི་ལུགས་དང། ཐེག་ཚེན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་
པོ་ལ། སྦྱར་བ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དང། རང་གི་ཚོར་བ།
སེམས། ཚོས་རྣམས་ལ། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དང། ཕྱི་དང་ཕྱི་
རང་གཉིས་ཀའི་ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་རྣམས་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་
བར་ཉེ། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་ནི། དབང་པོ་ལྷོ། །ཕྱིའི་ལུས་ནི། ཕྱི་རོམ་གྱི་ལུས་
ལྷོ། །གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི། རང་གི་དབང་པོའི་ཉེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལུས་ལྷ་
དང། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་ནི། རྣམ་བར་
རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ལུས་དྲུང་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་བམ་བ་རུལ་བ་སོགས་སུ་མཐོང་
ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང། བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལའང་འདི་ལྷ་བའི་ཚོས་

ཅན། འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན། མཚན་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་ལུས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་གཙང་ཞིང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། དབུ་བ་གདོས་
 བ་ལྟ་བུའམ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུའོ། །འདྲ་གི་ཚོར་བ་ཞི། ལང་
 གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །སྤྱི་ལོ་ཚོར་བ་ཞི། སྤྱི་ལོ་
 ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དམིགས་ནས་བྱུང་བའོ། །གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་ཞི། གཉིས་ཀའི་
 ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དམིགས་པའི་ཚོར་བའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་རྣམ་ཤེས་དང་།
 ཚོས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་བཞིན་
 ཏུ། ཚོར་བ་སོགས་ལ་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའང་དེ་བཞིན་ཉེ། ཚོར་བ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཏུཾ སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ། སེམས་
 རང་གི་མི་རྟག། ཚོས་རང་གི་བདག་མེད། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། རང་
 བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཞི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བ་དགའི་གཉེན་པོ་དགུ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས། སྤྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་རྩོལ་བ། ལྷུ་པའི་གཉེན་པོར་སྤོལ་བ། གཞོད་པས་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་མ་ཐན་པ།
 ལུང་བྱང་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱིར་ལུང་བ་མེད་པ། གདམས་
 རྒྱུ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་བྱུང་བ། ལྷུང་བས་ཡིད་ལ་གཙམས་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་
 བཞིན། བརྩོན་པ་འདོར་བའི་གཉེན་པོར་བག་ཡོད་བསྐྱོལ། གཉིས་པ་ཞི། ལྟོ་ལྟོ་བྱུང་
 བ་ཉེར་གཞག་པ། ལྟོ་ལྟོ་བ་རྣམས་བ་བུ་བཞི་ཡིས། །མཚུངས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་
 དེ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཉེན་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་ཞི། །དེ་

བཞིན་དུ་ཉི་འཇུག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ཉི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པས་སྒྲོམ་པ་
 གྲུང་བར་འཕགས། །མ་སྐྱབ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྐྱེ་བ་
 དང་། །ཆེན་པོ་དང་ཉི་མཚོག་ཉིད་དང་། །སྒྲོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པས་
 གཞན། །ཞེས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉེར་གཞག་སྒྲོམ་པ་གྲུང་བར་
 འཕགས་ཏེ། རེག་ཆེན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པས་ཉེན་
 གྱི་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་
 ལུས་མི་གཙང་། ཚོར་བ་དུལ་ཁ་སེམས་མི་ཉག། ཚོས་བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
 པའི་འང་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་གཉེན་པོའི་དང་། རང་ཉིད་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤང་
 པོར་ཤེས་པས་དུལ་ཁའི་མཚན་ཉིད་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་སྤེད་པ། དེའི་རྒྱ་
 ཚོར་བ་དུལ་ཁར་ཤེས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་། ཉག་འཛིན་གྱི་གཞི་སེམས་སྐྱེ་འཛིག་
 ཅན་དུ་ཤེས་པས་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད། ཀུན་
 འབྱུང་གི་ཚོས་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པས་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བརྟེན་པ་སྟེ།
 བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འཇུང་བས་
 འཇུག་པའི་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། གནས་ངན་ལེན་དང་སྤིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་
 མ་ཚོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་
 སྒྲོམ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པའི་དང་།
 ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་
 དང་བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པའི་དང་། བར་ཕྱིན་དང་

མ་ཐུན་པར་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་མ་ཐུན་པའི་དང་། ལོ་ཀ་པ་དང་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དང་། ལུས་ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བས་སྐྱུ་མ། ཚོར་བ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་སྐྱི་ལ་མ།
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བ་ནམ་མཁའ་ཚོས་སྒོ་བྱུང་བ་སྐྱིན་ནམ་རྒྱལ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ན།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཐོབ་
 ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 དབང་པོ་རྗེ་བས་བྲན་བ་ཉེ་བར་གཞན་གསུམ་ལུང་དུ་ཡང་གཞན་པས་ཆེ་བས་ཆེན་
 པོའི་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱོམ་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་མཉམ་རྗེས་
 འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པར་བསྐྱོམས་པས་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱོམས་པས་ལྷག་མེད་ཐོབ་ཀྱང་མི་ཟད་པས་སྐྱོམ་པའི་དང་། ས་བཅུ་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་ལུས་པར་འགྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཁྲུང་པར་
 གྱིས་ཁྲུང་པར་འཕགས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 ལྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བ་དང་། ལྷར་བཞད་པ་བཞིན་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱིབ་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྤྱར་བཞིན་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི།
 མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དགོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དག་

གོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙུག་འགྲུས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རྩལ་པ་ཉེར་
 གཞལ་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བ་ཉེར་ཤེས་ནས་སྤང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པའི་གཉེན་
 རོར་སྐྱོམ་པའི་བཙུག་འགྲུས་ཏེ། བརྟན་བརྩམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྟོང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་
 དང་མཚུངས་པ་མེད། །རྩལ་པ་ཉེར་བར་གཞལ་པ་ཡིས། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་རོར་
 སྐྱོམ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་སྤང་བྱ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། །དེ་དག་སྤང་བྱིང་བཙུག་འགྲུས་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་དག་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །མཚན་བྱ་ནི། མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བས་
 ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་སྟེ། གཙུ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །མཚན་གཞི་ལ། ཐུན་
 མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་བའི་ས་མཚམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་
 བྱི། རྩལ་པ་ཉེར་གཞལ་བསྐྱོམས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་ནས་
 ཞུགས་པ་ལས། སྤྱི་བ་པ་སྟོང་བའི་བཙུག་འགྲུས་འབྱུང་བས་དེ་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་
 གཞིའོ། །དབྱེ་དོ། མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི་རྒྱའི་བཙུག་འགྲུས་
 དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་བཙུག་འགྲུས་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་
 འཕེལ་བའི་རྒྱའི་བཙུག་འགྲུས་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱའི་བཙུག་འགྲུས་ཏེ་
 བཞིའོ། །ཐ་དད་ནི། དོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། སྤྱི་བ་སྐྱེས་པ་སྟོང་བ་ཉིད། དགོ་བ་སྐྱེད་པ་
 ཡིན་པས་སོ། །ཤངས་དེས་ནི། སྤྱི་བའི་འགལ་རྒྱ་སྐྱབ་པ་དང་། འཕེལ་རྒྱ་འགོག་པ་
 དང་། དགོ་བའི་འགལ་རྒྱེན་སྟོང་བ་དང་། མ་ཐུན་རྒྱེན་སྐྱབ་པ་བཞིར་དེས་པས་རིམ་
 པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞིར་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་འཕྲིང་ནས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དོ། །

བཞི་བ་ལ། སྒོམ་ཚུལ་དང། སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། སྤྲིག་པ་སྐྱེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙུན་འགྲུས་
 ཚོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཛིན་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་
 བས། དང་པོར་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ནི། འབད་བའོ། །དེའང་ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་སྒོམ་སྟེ། དེའང་ཞི་གནས་
 དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞུས་ཤོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཙུན་འགྲུས་
 ཚོམ་མོ། །རི་ལྗང་ཚོམ་ན། ལེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཡང་དག་
 བར་འཛིན་གོ། །མཉམ་བ་ཐོབ་ནས་བཏང་སྒོམས་སུ་འཛིན་གོ། །དགོ་མི་དགོ་ནི། ལུན་
 མོང་དུ་དགོ་བ་བཟུ། མི་དགོ་བ་བཟུ། ལྷན་པར་ཐེག་ཆེན་ནི། མདོ་ལས། གང་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ནི། མི་དགོ་བའོ། །གང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། དགོ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 དོ། །འདུན་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚན་བཅས་སྒོམ་པ། །ཡང་དག་
 སྒོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །གཉེན་པོ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཁོར་བ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དག་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་
 བ་དང་། །ས་རྣམས་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། །ལུང་
 བསྟན་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱིར་བྱེད་དང་། །དབང་ནི་
 བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། །ཞིང་རྣམས་དག་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །མཐར་ཐུག་ཉིད་དུ་བྱ་
 བའི་བྱིར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྟོ་ལྡན་རྣམས། །མི་མ་ལུན་སྤོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 སྒོམ། །ཞེས་པས། འཁོར་བའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་

བར་ལོངས་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 འདོད་པ་དང་། ས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་བར་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་
 དང་། བརྒྱད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དགྲུ་པར་སེམས་ཅན་སྐྱིན་པར་བྱ་བ་
 དང་། བརྒྱ་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གསུམ་ཚར་ལ་ཞིང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་སྲིར་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་
 བོར་སྐྱོམ་པའོ། །ལྟ་བུ་ནི། དང་པོ་གཉེས་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉེས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་ཅིང་འཕེལ་བ་ཐོབ་
 བོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་
 ལྷ་སྐྱོང་བའི་ལམ་ལ། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྤར་བཞིན་ལྟ་བུ་ལས། དང་
 བོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་རྩ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཉེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྩ་འཕྲུལ་རྟེན་པ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བདག་རྒྱུན་སྐྱོང་བའི་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གནས་ལ། ལས་སྤྱ་རུང་བའོ། །དེ་
 རྟེན་དུ། དེར་གནས་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྱོར་པར་
 འགྲུབ། །ཉེས་པ་ལྟ་སྐྱོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟན་པའི་རྩ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །མཚོན་བྱ་ནི། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་གཞི་འམ་ཉེན་བྱེད་པས་སམ། འདི་ལ་བཞེན་ནས་རྩ་
 འཕྲུལ་གྱིས་རྣམ་ཐུག་ལ་འགྱོར་བ་སོགས་བྱེད་པས་རྟེན་པའོ། །མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་
 པ་དང་། ས་མཚན་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བའི་བཙོན་
 འགྲུས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་

སེམས་ལས་སྲ་རྒྱུ་བའི་རྩ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་དོ། །ཤུལ་སྐྱོར་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། འདུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཉམ་སྐྱོར་
 ལས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། བརྟེན་འགྲུལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལྡོག་ཉིང་
 རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ།
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། གཞན་གྱིས་བསྟན་ནས་ཚོས་རྣམ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་
 བས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། དཔྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བཞིའོ། །ཐ་དང་
 འི། སལ་ཆེར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ། །ཤངས་རེས་འི། རྟོགས་འདུན་སོགས་བཞི་ཡོད་པས།
 རྟོགས་ཅན་རྩ་འགྲུལ་རྒྱུ་ལ་བཞིར་རེས་སོ། །གཉིས་པ་འི། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་
 བས་སོ། །

གསུམ་པ་འི། འདུན་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུལ་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་
 དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་འི།
 ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྐོམ་སྟེ། ཉེས་པ་ལྡེ་
 ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། ལྱིང་ཚོད། ལྱིང་ཚོད་མ་ཞི་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་མི་
 ལྱེད་པ། ཞི་བ་ན་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། ལེ་ལོ་དང་འི་གདམས་ངག་
 རྣམས། །བརྗེད་དང་ལྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་
 ཉེས་པ་ལྡེར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་འི། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ།
 ཚོལ་བའི་གནས་འདུན་པ། དེ་ལ་གནས་པ་ཚོལ་བ། འདུན་པའི་རྩ་སྲུང་གཉེན་རྩ་
 འགྲུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་འབྱུང་
 བས་སོ། །ཚོལ་བའི་འགྲུལ་བྱ་ལོན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་སྟེ། བརྟེན་འགྲུལ་བརྟེན་པས་

ལུས་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚོབ་པའི་སྲིར་ཉེ་བཞིའོ། །ལྷག་མ་ནི།
 ཉེས་པ་བཞིའི་གཉེན་སོ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་
 པའི་བླ་པ། བླ་པ་དང་ལྷན་ནས་བྱིང་ཚོད་ལ་བྱིང་ཚོད་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན།
 རྟོགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་སྲིར་གཉེན་སོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། བྱིང་
 ཚོད་ཞི་བ་ན་རྣམ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། གནས་དང་དེ་ལ་
 གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་
 དང་། །བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྟོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣམ་
 དུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་
 རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་གང་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་པ་དེ་ལ་སེམས་གཏང་བས་རི་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་དེ་དང་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་སྟེ། བརྟེན་
 པ་རྣམས་གྱི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི། །རྐང་པ་མཚན་ཉིད་མཚོག་ལྷན་བཞི། །བདག་ཉིད་དང་ནི་
 གཞན་དག་གི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་སྲིར་སྦྱེའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉེན། དབྱེ་བ། ཐབས། མངོན་པར་སྦྱབ་པ་སྟེ། ཉེན་དང་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། །ཐབས་དང་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་སྟེ། །མྱོ་ལྷན་རྩུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་
 རྣམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་གཞག་འདོད། །བསམ་གཏན་པ་རོལ་སྲིན་བརྟེན་
 བས། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག་དང་ཐབས། །རྣམ་བཞི་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་
 རྣམ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཐར་སྲིན་ནི། ཉེན་འོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི་ནི། སྲར་བཞིན་ནམ། ཡང་ན། འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ན་
 སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། འབད་པ་དང་བརྟེན་འགྲུས་

རྩོམ་པ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། སེམས་རབ་ཏུ་འདྲིག་པ་
ན་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་སེམས་ཀྱི། སེམས་རབ་ཏུ་འདྲིན་པ་ན་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་
རེག་པ་དཔྱོད་པའི་ཉིང་ཏེ་འདྲིན་དང་བཞིའོ། །ཐབས་བཞི་ནི། སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
དང་པོ་གསུམ། འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉེ། དད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་ན་འབད་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཐབས་སོ། །དྲན་
བས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད། ཤེས་བཞིན་གྱིས་འཕྲོས་པ་ངོས་ཟེན་པས་
ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཐབས་སོ། །

སེམས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ནི། བྱིང་ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་
ཐབས་ཉེ། གཅིག་ནི། འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཉེས་པ་ཕན་འདོགས་བདག་ཉིང་
དོ། །གསུམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །བཞི་བ་གཉེན་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །མངོན་པར་སྦྱབ་པ་དུག་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མཚོང་བའི་སྦྱན་ལྡ། གདམས་
ངག་གི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ཉིང་ཏེ་འདྲིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཅེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ཁྲད་
པར་ཅན་གྱིས་ཅེ་བ་དང་། དབང་བཅུ་དང་། ཚོས་ཐོབ་པ། སྟོབས་བཅུ་མི་འདིགས་པ་
སོགས་ཐོབ་པ་སྦྱབ་པ་སྟེ། མཚོང་བ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། །གནས་པས་རྣམ་
པར་ཅེ་བ་དང་། །སྟོན་ལམ་དང་ནི་དབང་དག་དང་། །ཚོས་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱབ་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་བདེན་པ་མངོན་པར་ཉོགས་པ་བློད་ཅེ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་དབང་
པོའི་རྣམ་པ་ལྡ་ལ་སྦྱར་བཞིན་ལྡ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི།
བྱེ་བྲག་ཏུ་དད་སོགས་ལྡའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་

དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐོས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟེ། བྱང་
 ལུབ་སློང་དང་ཐོས་མཚོག་དང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དང་སོགས་ཀྱི། གཞི་ཡིན་
 པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། འོན་ཏེ་སྐྱུ་བ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དད་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་
 པར་འབྲུབ་པའི་བདག་སོར་གྱུར་བ་གང་ཞིག འོན་ཅེས་བསྐྱུས་པའོ། །མཚན་བྱ་ནི།
 འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱབས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྲར་གྱི་དམིགས་པ་བྱང་ལུབ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དབང་བོའོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་
 འདིར་སྟོས་དབང་བོ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་། །བྱང་ལུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འདུན་པའི་དང་
 པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློང་པ་ལ་སློར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐོས་པའི་དམིགས་
 པ་མ་བརྗེད་པའི་དུན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལས་སེམས་མི་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 ལྷག་མཐོང་གིས་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ནི།
 དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་སྟེ། ལུང་། འདེ་རྒྱུ་དུ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་
 བས། འདུན་དང་སློར་བར་དབང་བྱེད་དེ། དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། མི་
 འགྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་སོ། །ཐ་དད་ནི། ཕལ་ཆེར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དེ། སྐ་སྐ་
 ལྷ་འགྲུས་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རྟོ། གངས་དེས་ནི། གཞི་དམིགས་པ་ལྷ་ཡོད་པས་དེ་ལ་
 དབང་བྱེད་པའི་དབང་བོའང་ལྷར་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུ་འགྲུལ་རྒྱུ་བཞེས་
 སེམས་ཡོངས་སུ་སློང་བ་བྱས་པ་ལ་རྩོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སློར་བ་འབྱུང་བས་འདིར་
 སྟོས་དབང་པོ་རྩོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དད་པས་བདེན་པ་
 རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ། བཙུག་འགྲུས་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ནས་བདེན་
 པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོོ་བས་སྟོམ། དཔལ་པས་མི་བརྗེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྟོམ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དཔལ་པས་མ་བརྗེད་པའི་དོན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་
 སྟོམ། ཤེས་རབ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྟོམ་སོ། །ལྷ་པ་ནི། བདེན་པ་སྤྱད་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་
 རྐབས་སྐྱོར་ལམ་བོད་སོགས་སྐྱབ་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ནི། དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབས་གྱི་རྣམ་པ་
 ལྷ་ནི། ལྷར་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་ཉིད། མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་དེས་པར་བསྐྱབས་པས་ཚུར་
 མི་རྗེ་བས་སྟོབས་ཉེ། འདི་ལའང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལྷར་བཞིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། དབང་པོ་ཉིད་མི་མ་སྐྱུན་པའི་
 ཕྱོགས་གྱིས་མི་རྗེ་བར་གྱུར་བ། བཟོད་མཚོག་གིས་བསྐྱས་པ་སྟེ། མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་
 ཉམས་ཚུང་བས་གང་། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི། མི་
 མ་སྐྱུན་སྟོགས་སྐྱབ་པས་གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྟོབས་ཉེ། དེ་རྒྱད་ཏུ། མི་
 མ་སྐྱུན་སྟོགས་ནི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོབས་ལྡན་འགྲུས་བྱ་བྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་
 གཞི། སྟོབས་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ། །མ་དད་པ་འཛོམས་པ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་འཛོམས་
 པ་བཙུག་འགྲུས་དང་། བརྗེད་ངས་འཛོམས་པ་དཔལ་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་འཛོམས་པ་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཉི་སྤྲུག་འཛོམས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡོམ་པ། ལྷ་
 དད་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །ཤངས་ངེས་ནི། སྤར་བྱ་མ་དད་པ་སོགས་ལྡོམ་པ་ས་དེའི་
 གཉེན་པོར་ལྡར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་དང་། སོགས་པ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ལ་
 བཟོད་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་འབྱུང་བས་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། དབང་སོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མ་སྤྲུག་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །ལྷ་
 པ་ནི། མི་མ་སྤྲུག་སྤོགས་ལྡོམ་པོ་བསྐྱབས་པ་དང་ས་ལ་འཇུག་པའོ། །དད་སོགས་ས་ལ་
 འཇུག་པ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དུག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སོ་སོ་རང་གི་ས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་
 བདུན་ལ་སྤར་བཞིན་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེན་སོགས་བདུན་ཉེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱབས་
 པའོ། །མཚོན་བྱ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་པས་བྱང་
 རྩལ་ཡན་ལག་གོ། །བྱང་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཡན་
 ལག་ཏུ་རྐྱེད་པས་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གོ། །མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ། ས་མཚོམས་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་ཅུ་མོ། །དབྱེ་ངོ། །དམིགས་
 རྣམ་མ་བཟོད་པའི་དུན་པ་ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱའི་སྤྱིར། །དུན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོད། །ཅེས་སོ། །གང་
 ཟག་དང་ཚོས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་འཛོམས་པས་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་

བར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི། སྒྲང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡི་རྣམ་འབྲེད་རྟོག་པ་
ཡི། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འདོམས་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

མདོན་བར་ཤེས་པ་ལྷུང་དུ་སྐྱབ་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། ཉ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡི་
བཙུན་འགྲུས་མ་ལུས་པ། །ལྷུང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་འཇུག། །བཙུན་འགྲུས་
བརྩམས་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲང་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་རྟག་ཏུ་ལུས་སེམས་ཚིམ་
བར་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ནི། རོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྒྲང་བ་རྣམ་འཕེལ་བའི། །དགའ་
བས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལས་ཐར་
བས་ལུས་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི། །བཙུན་པོ་
ལྟ་བུའོ། །སྦྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ཐར་བའི་བྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། །ཞེས་
སོ། །བསམ་པའི་དོན་གནས་གྲུང་པའི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ཅིང་འབྲུང་བས་རྩེ་
གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ནི། །ཁྱིམ་བདག་ལྟ་བུའོ། །ཉིང་རེ་འདྲིན་ལས་བསམ་པའི་
དོན། །འབྱོར་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་བྱང་སེམས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་
ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་པ་འབྱུང། རྟོག་པ་འདོད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཉམ་གཞག་གིས་
ཚོལ་མེད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པས་སློན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ། །འདི་ནི་ངི་ལྟར་འདོད་བཞིན་གནས། །རྗེས་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་
པ་མཚོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟའི་སེམས་པ་ནི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
དང་འབྲུང་བར་འཇུག། །རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་བུའོ། །བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟོར། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་སྐྱར་

རྟོ། །ཐ་དང་ནི། ཅི་རིགས་སའོ། །ཁངས་ངེས་ལ། རྒྱ་བ་ནི། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །

ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་འབྱེད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྲང་
ཚུབ་ནི། དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །བཙོན་འགྲུས་ནི། རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་
ལག་སྟེ། དེས་བསྐོད་བྱ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་བར་ཏུ་ལམ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །དགའ་བ་ནི། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་གཞི་གང་གིས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་ནི། ལིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གཙོད་པས་སོ། །གནས་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་
གནས་པས་གནས་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་
བཏང་སྟོམས་ཏེ། བྱིང་རྟོད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་སྐད་ཏུ། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་གསུམ་
པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་བ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྒྱམ་གསུམ་ཉོན་
མོངས་མེད་ཡན་ལག་ །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྫོ་བ་དང་། སོགས་པ་རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་བཞི་
རྟོགས་ལིང་ཐོབ་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་ཚེ་ཡོད་དེ། སར་
ལྷགས་པ་ལ་གྲང་ཚུབ་ཀྱི། །ཡན་ལག་རྒྱམ་པར་གཞག་པར་བཟོད། །ཅེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་དུམ་ཁ་ལ་དུམ་ཁར་
 རྟོགས་ཏེ། དེས་དབེན་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཚོལ། ཀུན་འབྱུང་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དུམ་ཁ་
 ཀུན་འབྱུང་བར་དམིགས་བསམ་དེ་ལས་འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བ་ཚོལ་ཞིང་གནས།
 འགོག་པ་ལ་དུམ་ཁ་འགག་བར་དམིགས་བ་དེ་མདོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གནས། ལམ་ནི། དུམ་
 ཁ་རྣམས་ལ་སྤོང་བས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་
 བྱང་སྐྱོམ་བའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འོ། །ལྟ་བུ་ནི། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་
 ཐོབ་བའོ། །བདུན་པ་སྐྱོམ་སྤངས་རྣམས་ལ་དག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ།
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམས་ལ་བརྒྱད་ལ་སྤངས་བཞིན་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི།
 མཐོང་ལམ་གྱིས་རི་ལྗང་མཐོང་བའི་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་སོགས་བརྒྱད་དེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི།
 སྐྱོམ་སྤངས་དག་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐབས། སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་བའོ། །མཚོན་བྱ་ནི། སྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གསལ། རྒྱུར་གྱུར་བས་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ། མཚན་གཞི་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚན་ས་
 སོ། །དང་པོ་དབྱེ་གཞི། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མོ། །དབྱེ་ངོ་ལ། ཡང་
 དག་པའི་ཞེས་ཀུན་གྱི་མགོ་ལ་སྐྱུར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམས་ལ་ཞེས་
 ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱུར་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 རྣམས་ལ་གཞག་པ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམས་ལ་འཇོག་ཅིང་
 ཐ་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། དེས་རྣམས་ལ་གཞག་པ་མདོ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་

བློ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། དག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་དག །ལུས་
 གྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ། དག་གི་ཁ་གསལ་སོགས་
 དང། ལུས་གྱི་སྐྱོད་ལམ་བཅོས་མ་སོགས་མེད་པའི་གཉེས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་
 པས་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང། ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོ་བར་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་གཉེན་པོར་
 སྐྱོམ་པ་ཡང་དག་པའི་རྩོམ་བ་དང། ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་
 སྐྱོམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་བྱིང་རྟོད་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་
 པོར་ཡང་དག་པའི་བྲན་བ་དང། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་མངོན་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྗེ་
 ལྷ་བྱུང། །རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱེས། །རྣམ་གཞག་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་
 དང། །རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇུག་པ་དང། །ལས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 དང། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དང་ཞི། །ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཞི། །སྐྱིབ་པའི་
 གཉེན་པོར་སྐྱོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཐ་དང་ཞི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཐ་དང་འགའ་ཞིག་ངོ་པོ་
 གཅིག་པའོ། །གངས་ངེས་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞི། མངོན་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། སྐྱོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལྷར་ངེས་པར་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་པོ། །རྟོག་པ་དང་དག་ཞི། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྟོག་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་གིས་བརྗོད་པས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་རུས་པས་སོ། །

དག །ལས་གྱི་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་སྟེ། དག་གིས་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་པའི་གཏམ་གྱིས་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་

ཆེས་སོ། །ལས་ཀྱི་མཐས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་
 ཡིད་ཆེས་སོ། །འཚོ་བས་ཚོས་གོས་སོགས་རྗེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡོངས་སྟོན་པས་
 ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཚོལ་
 བས་ལམ་སློམ་པ་སྟེ། སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །བཞུ་བ་ཞི་གནས་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་མ་བཟེད་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 དོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་
 དབང་གིས་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་བརྒྱད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། ཡོངས་
 སུ་གཙུག་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མ་སྐྱབ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་
 བྱད་བསྟུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 དབང་། །མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་
 སློམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱང་སློམ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་
 ཡིན་པས་དེ་ནས་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ངོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ལོ། །ལྟ་པ་ནི། ཡོངས་སུ་
 གཙུག་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་ལ་སྐྱིབ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
 དག་པའོ། །བཞི་དང་། བཞི་དང་། ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་
 ལྟར་ན། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་

མ་ཐུན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ལ། ལམ་དུག་སྟེ། གཉེན་པོའི་དང་། སྤྱི་ལ་
པའི་དང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་
དང་། སྤོང་བའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཞུང་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུལ་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ། དུལ་ཅན་ཉིང་དེ་འཛིན་
གསུམ། དེའི་རྒྱ་ཚོས་གྱི་སྤོམ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་
བ་སྟོང་བ་ཉིད། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྔ་ནི།
སྟོན་མེད། རྟེན་དེ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མཚན་མེད་དེ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤོང་
དུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་དང་ནི། །དེ་
རྟག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་བ་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་
ཡོད་པས་འཛིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་པར་བྲ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་
ལོ། །བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤོགས་ཤིང་མི་འདོད་པར་འཛིན་པ་སྟོན་
མེད་གྱི་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་དེ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ལོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་
ཞི་བ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མཚན་མེད་གྱི་སྟེ། དེ་ཞི་བ་མཚོན་
དུ་བྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་གཞུང་འཛིན་འོ་བོའི་སྤྱིར། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་
བྲ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱབ་གྱིས་སྤོགས། །རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོངས་སུ་
ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །མཛོན་སུམ་དུ་ནི་བྲ་བའི་སྤྱིར། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་ཉིང་
འཛིན་རྣམས། །དོན་རྣམ་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉལ་བ་དང། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཁ་གཉིས་ནི། སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་བ་ཤད་དོ། །དེ་ལ་ཉལ་བ་མེད་པའི་
 དོན་གྱིས་མི་ཉལ་བའོ། །ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྣམ་ཉོག་གི་དོན་གྱིས་དུམ་ཁ་བས་
 སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་
 བོ་མེད་ཀྱི། བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་བདག་མེད་
 དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ནི། མཚན་མེད་ཀྱི་སྟེ་རྣམ་ཉོག་ཉེ་བར་
 ཞི་བ་ནི། མྱ་ངན་འདས་ཡིན་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མན་བཞེད་པས། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ལ་བ་ཤད། །བརྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ། །མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་ཉོག་དོན། །ཀུན་
 ཏུ་ཉོག་དོན་ཁོ་ན་དང། །རྣམ་ཉོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང། ལྟ་བ་བྱས་པ་བདག་
 གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དུམ་ཁའི་བདེན་པའི་སྟོང་བ་དང་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོད་དང་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་
 དོ། །བདག་ལྟ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཉེ། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཉོག་པའི་གཉེན་
 པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་མཚན་མའི་ཉོག་པ་སེམས་པའི་
 ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་བཞི་ནི། རྣམ་ཐར་སྐྱོ་གཉིས་པ་
 མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱར་སྐྱོན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུམ་ཁའི་བདེན་པའི་མི་ཉལ་བ་དང། དུམ་ཁ་བ་དང། ཀུན་འབྱུང་བའི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་ནི། སྐྱོ་གསུམ་པ་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་

བར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བཤད་
བ་ཞི། དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་པས་འདྲིའང་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུལ་བའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་སྐྱིད་འོ་བོ་དང་། ལྷན་བར་
སྐྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་
དང་། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་མོ། །དང་བོ་ལ། ལྟ་ཞེས་བར་
རོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དམ།
དག་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སོ། །ཐེག་ཆེན་བྱང་སེམས་དང་
སངས་རྒྱས་གྱིས་སོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
གཉིས་ལ་བརྟེན་བར་འདོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མི་སྐྱུག་བསམ་གཏན་གཉིས་
ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །འདྲིའང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་བར་བཤད་དོ། །རི་ལྟར་ན།
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་
བྲལ་བའམ་བྲལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་རྣལ་
འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་བས་སྤྱི་རོལ་སྟོན་བརྟན་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
ལ་སྟོན་གྱི་ལོ་ཀ་ཆེ་བ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་རྒྱུད་དུར་སྐྱུལ། རྒྱུད་དུ་ལ་དེ་བས་
ཀྱང་རྒྱུད་བའམ་ཆེན་པོར་སྐྱུལ། བརྟན་གྱི་སེམས་ཅན་མངོན་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་
མངོན་བའམ་མི་མངོན་བར་སྐྱུལ། མི་སྐྱུག་ཅིར་མི་མངོན་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་
མངོན་བའམ་དེ་ཉིད་མངོན་བར་སྐྱུལ་ཏེ་རྣམ་ཚོགས་སུ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་བྱ་
བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། རང་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྐྱུལ་བའི་སྐྱིབ་བའི་

གཉེན་པོར་རྟོ། །གཉེས་པ་ནི། སེམས་བསམ་གཏུན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་པ་ཤིག་དགོས་ཤིང་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་
 ཇི་ལྟར་ན། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་པར་བཤིག་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའམ། མ་བྲལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཏུ་འདུ་ཤེས་བསམ་ནང་རང་ལ་གཟུགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་ཏུ་འདུ་ཤེས་བསམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྤར་བཞིན་ལྟ་
 བའོ། །གཞན་སྤར་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱུལ་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བས་ན།
 རྣམས་པར་ཐར་པ་སྟེ། གཉེས་དང་རོ། །

གཉེས་པ་ལ། སློམ་གཞིར་བྱས་པའི་ཚོས་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་གང་གིས་ན།
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉེས་ཐོབ་པས་སོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ན། བསམ་གཏུན་བཞི་
 པ་ལ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གསུམ་པ་མཐའ་ན་ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་ཏུ་ན།
 གཟུགས་སྐྱུག་པ་སྐྱུལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ། འབད་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་དང་།
 གཟུགས་མི་སྐྱུག་པ་སྐྱུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྟེ། མི་མ་ཐུན་པར་འདྲིན་པའི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རོ། །དགའ་མི་དགའི་གཉེན་པོར་སློམ་མི་དགོས་
 ཏེ། མི་དགའ་བ་བསམ་གཏུན་དང་པོ་ནས་མེད་ལ། དགའ་བ་བསམ་གཏུན་གསུམ་པ་
 བསམ་མེད་ཅིང་། འདིར་བསམ་གཏུན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དགའ་མི་
 དགས་མཚོན་པ་སྐྱུག་པ་སྐྱུལ་སྟེ་འདོད། མི་སྐྱུག་པ་སྐྱུལ་སྟེ་མི་འདོད་པའི་གཉེན་
 པོར་སློམ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །རི་ལྟར་ན། འདུ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་མན་ཚུན་སྟོས་པའི་
 དང་། ཇེས་སྐྱུ་འབྲེལ་བའི་དང་། རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟངས་
 དཔུལ་གསེར་བྱམ་གསུམ་སྐྱུལ་ནས་བར་བ་དཔུལ་བྱམ་དེ། ཟངས་བྱམ་ལ་སྟོས་ཏེ་

ལྷུག་ །གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྤྱུག་པར་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ལྟོས་མེད་ཏུ་
 ལྷུག་མི་སྤྱུག་ཏུ་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ། །གཉིས་པ་ལྟེ། ཟངས་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱུག་པ་ལ།
 གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྤྱུག་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ། དེ་བཞིན་ཏུ་མི་
 ལྷུག་པ་ལ་འདྲ་སྤྱུག་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས། ལྷུག་མི་
 ལྷུག་རོ་ལོ་ཐ་དད་ཏུ་འཇིག་པ་ལྡོག་གོ། །གསུམ་པ་ལྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེས་ཏེ་སྤྱུག་པར་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་མོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་
 ལྷུག་པར་སྐྱུལ་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་ལྡོམ་བས་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ། དེ་སྐྱེད་པའི་
 ཐབས་ཡིན་པས་སྒྲོ། འབགས་པ་རྣམས་འདི་དང་འགོག་པ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་མཚོག་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ལན་མང་ཏུ་གནས་པས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་
 བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་སྒྲོས་སོ། །ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 གནས་སྤྱར་རྫོགས་པར་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། དེ་ལྟའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ། ལྷ་མ་གཉིས་དང་བསྐྱོམས་པ་དེ་ལྟར་ན། གཞན་ཀྱི་དོན་ངེས་
 པར་འབྱུང་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟེ། གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྲ་བ་ཅན། རང་གི་དོན་མཚོང་པའི་
 ཚོས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ཐར་པ་དང་གཟུགས་མེད་ལ་རོ་སྤྱང་བ་ལས་ལྡོམ་བར་མ་སྐྱབ་པར་གནས་པའི་
 ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ།
 གཟུགས་མེད་ཞེ་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཆགས་ཤིང་། རོ་སྤྱང་བའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་

བར་ཐར་པའི་སྲིད་ཏུ་སྟོམ་པ་ཟག་མེད་རྗེས་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སེམས་སེམས་བྱུང་ཞི་བར་གནས་པའི་ལས་གྱི་རང་བཞིན་ལ། འདུ་ཤེས་དང་
 ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་
 ཐར་བར་བྱ་བའི་སྲིད་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གནས་པ་
 ལས་འདས་ནས་ཐར་བ་དང་མ་སྐྱུན་པར་གནས་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་
 རྣམས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ལྔ་ལོ། །སྤྲ་མ་གསུམ་དང་
 བསྟོམས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་ལོ། །བཞི་བ་ལ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་ལ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་པ་དགུ་ལོ། །དེའང་ས་
 བརྒྱད་ནི། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའོ། །འགལ་ཞིག་ལམ་གྱི་ངོ་
 བོར་གནས་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་ལ། འགོག་སྟོམས་ནི། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སོ། །དགུ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
 བ་བཞི་སྤར་བ་འདུག་པ་རྣམས་ཏེ། དེའང་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་སྤར་
 བའི་སྲིད་སྟོམ་པས་གོང་དང་ཁྱད་ཡོད་དོ། །

འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བདུན་ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས་དང་། སེམས་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་།
 ངོ་བོ་དང་། དུས་དང་། རྟེན་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་
 ལྟར་ན། སྲིད་མི་འོང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པོ་ལ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད་
 མི་འོང་། །ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་

ལས་རྣམས་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྟེ་རྒྱུན་ལྷགས་སྲིར་འོང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམས་གྲོལ་
རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མི་བྱས་ཏེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་ཅེད་སེམས་དང། འཕགས་
བའི་ལམ་གཉིས་ཚོགས་དགོས་ལ། དེ་དག་ལ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན།
ཐེག་ཆེན་འཕགས་བའི་གང་ཟག་གིས་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་ནའང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ། །ས་བརྟུ་བ་ལས། ས་འཇུག་པ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
བར་འཇུག་སྟེ་ཞེས་བ་ནི། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་
ཡིན་པས་འདི་དང་མི་འདྲའོ། །བོ་དོང་བ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མི་འཇུག་ཅེས་སྟོས་བ་ནི།
མདོ་སྟེ་དག་མ་མཐོང་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། ལུ་མོང་གི་ལྷགས་ཀྱིས། སྲིད་ཅེད་སེམས་འིན་ཏུ་སྤྱ་བས་རྒྱ་
བ་དགག་སྤྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྤ་བ་སྤ་བའི་མཇུག་ཐོགས་
སྟུ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི། དང་པོ་སྲིད་ཅེ་ལ་བརྟེན་ལ། སྲིས་འདོད་སེམས་
ལས་ཀྱང་འཇུག་སྟེ། མདོ་ནི། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་
སྟོམས་བར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སོ་མི་གསོད་པ། །ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་
ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི། ལྷན་པར་གཞན་
དུའོ། །བཞི་བ་ནི། ཉན་ཐོས་འདོད་པར་ཚོགས་དུག །གཟུགས་སུ་ཚོགས་བཞི་
འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པ་འགོག་པས། རིག་པ་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་ལ། ལྷན་བ་
ནི། འཕེན་བའི་སྟོབས་དང། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ལྷན་
ལོ། །ཐེག་ཆེན་ནི། འདོད་པར་ཚོགས་བདུན། གཟུགས་སུ་ལྷ་འཁོར་བཅས་འགོག་

སྟེ། རྫོགས་མེད་ཀྱིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །སའི་སྟོང་པོ་
 འཁོར་ལོ་བརྟུ་བ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་འགོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
 བར་འཇུག་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཚོར་བ་གསུམ་དང་འདྲ་ཤེས་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོད་པ་
 མེད་པར་ཚོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གུན་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདྲ་ཤེས་གསུམ་ལོ། སོ་སྟེ། ཉན་རང་གི་འདྲ་
 ཤེས་སོ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་སྦྱིན་མས་ལྷན་པར།
 དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ལས་
 འདས་པ་ལགས་སམ། ལྷན་དང་མ་བྲལ་བ་ལགས་ཞེས་ལྷན་པས། དེའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལྷན་དང་མ་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཚོགས་བདུན་མེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་མེད་
 པས་མ་བྲལ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཞིན་ལོ། །

ལྷ་པ་ལོ། ཉན་མོས་རིག་པ་ཡེ་མེད། ལྷན་གྱི་གནས་སྐབས། ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་དུ་
 འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ངོ་བོ་ཉི་བར་ཞི་བའི་དགེ་བར་རྫོགས་མེད་ཀྱིས་བཤམ་དོ། །ལྷག་
 པ་ལོ། ཁ་ཅིག་ །ཞག་བདུན་པས་ལྷག་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་
 བར་བཤམ་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བརྟུ་པོ་འདི་དག་
 འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །ལྷར་གྱི་ལྷང་། འགོག་པ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་

ཆེད་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། ལྷོ་ཡིས་ཇི་ཅམ་འབངས་
པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་གོ། །བྱང་སེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ནི། དང་པོར་མིའི་རྩོད་ལ་འཇུག་སྟེ། ཚོར་འདུ་རྒྱུ་ལས་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་
སྐྱེ་བའི་སྲིར་རོ། །སྤྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྩོད་ལ་འང་སྣོན་མས་པར་འཇུག་གོ། །དབྱིས་གཉེན་
ཀྱིས། གཉེས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྩོད་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ། །ཞེས་
སོ། །འོ་ན། སྲུང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་རྒྱ་བ་ཕྲ་བས་དགག་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྣོན་མས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདིར་སྐྱོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྩོད་ལ་མེད་དེ། དེར་སྣོན་མས་འཇུག་བྱེད་
པར་ཚོམ་པ་མེད་པའི་སྲིར་དང། འགོག་པ་ནི། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་
པས་སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི། འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་
བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྲིན་པས་གནས་པ་རྣམས་ནི། དེ་ལ་
འབད་པའི་ཚོམ་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགལ་སོ། །ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པ་
ལྟར་ན། དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ཉམས་ན་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེར་
སྲིད་ཅེའི་སེམས་བསྐྱབས་ནས་འཇུག་གོ། །བྱང་སེམས་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་
བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིར་སྐྱེ་བཞིའི་ལན་མངོན་པ་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་པ་
སྲོང་བའི་ལམ་ལ། བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་
པའི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ། བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་

པའི་བྲེ་བྲག་གིས་བཞིའོ། །དྲུག་པ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པར་སྦྱིན་བཅུའི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྦྱོར་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའོ། །ཤུལ་པ་ལ་གཉིས་
སོ། །མདོར་བསྟན་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་སོ་དགུ་ནི་ཚོས་ཅན།
གཞན་དང་སྦྱོར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་མན་ཆད་
ལས་ཤིན་ཏུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྒྱལ་བ་ཤད་ལ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྲེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རང་
བྱུང་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་སོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷོ་བས་བཅུ་དང་། མི་
འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་། ཚོས་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད་དོ། །དང་སོ་ནི། སྦྱོར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་སོ་དེ་ལ། ལྷོ་བས་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་དབྲེ་བ་ཡོད་པ་ལྷོ་བས་ནི། ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་
སྦྱིན་པ་མི་འདོད་པ་ནི། གནས་དང་། འདོད་པ་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ། སེར་སྦྱས།
དབྱུལ་བ་ནི། གནས། འོངས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་མིན་པ། སྦྱིན་པས། འོངས་
སྦྱོད་ཆེན་པོ་གནས། དབྱུལ་བ་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་དང་། ལས་དགེ་མི་
དགེའི་རྣམ་སྦྱིན་བདེ་སྦྱུག་གས། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་
གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ། དན་འགྲོ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལུས་མཁུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་
ཞེ་སྤང་ལ་མོས། ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ལ་མོས། སྦྱོར་བ་དམན་པ་ལ་
གནས་ནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་སོགས་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁུན་པ་དང་། ལོ་

ཀའི་ཁམས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སམ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་དུ་མ་མཁུན་པ་དང་།
 དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མཚོགས་སྟེ། རྣོ་བའམ་རབ་དང་། མཚོགས་
 མ་ཡིན་པ་འབྲིང་དང་། ཐ་མ་མཁུན་པ་དང་། ངན་སོང་དང་། མཚོ་རིས་དང་། བྱང་
 རྩལ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ངེས་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཁུན་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་རྣམ་ཐར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་རོ་བྱང་སོགས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། སེངྒེ་རྣམ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ལྡང་བ་མཁུན་པ་དང་། སྣོན་གྱི་གནས་སྟེ་བ་སྔ་
 མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་ཆགས་ཐམས་
 ཅད་དང་། ལྡང་བ་དང་སྡང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་།
 སྟེ་བ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་ལྷའི་སྐྱུན་དང་། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
 སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མཁུན་པ་
 ཉིད་གཞན་གྱིས་བརྗེ་བར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟོབས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩམས་ལས་བཞི་བྱེད་དེ། དང་པོས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ཐབས་ལ་སྐྱ་
 བའི་བདུད་འཛོམས། གཉིས་པས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སྐྱ་
 བའི་བདུད་འཛོམས། བདུན་པས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་དག་པར་སྐྱ་བའི་བདུད་འཛོམས།
 ལྷག་མས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱ་བའི་བདུད་འཛོམས་ཏེ། ཐབས་
 དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་
 བེ་རབ་སྐྱ་བའི། །བདུད་འཛོམས་ཁྲོད་ལ་ལྷག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པ་ཕྱུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ངན་སངས་རྒྱལ་སོ། །ཞེས་
 ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཚོས་
 མཐུན་གྱིས་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ང་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ཚོས་འདི་དག་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱལ་
 སོ། །ཞེས་འདི་ན་དགེ་སྦྱོང་ངམ། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ།
 གཞན་སུ་ཡང་རྒྱང་བས་ཚོས་དང་མཐུན་པར་ཚོལ་བའམ་ཚོལ་བའི་མཚན་མ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པ་དང་།
 མི་འཛིགས་པ་རྣམ་པར་སྲོད་པས་ཁྱེད་མཚོག་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་
 འཆའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེལ་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་ཞེས་སོ། །སྤངས་པ་ཕྱུན་ཚོགས་ལ་མི་
 འཛིགས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གྱིས་ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པ་ལ་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ང་ཟག་པ་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཟག་པ་འདི་
 དག་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་རང་དོན་གྱི་དམ་བཅའོ། །

བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཐར་པའི་བར་ཆད། ཤེས་སྲིབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བར་དུ་
 གཅོད་པའི་ཚོས་གང་དག་བསྟུང་བ་དེ་དག་བསྟེན་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་འཁོར་སོགས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི།
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་རང་བྱུང་རྒྱུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ། སོགས་པ་

ལམ་ཤེས་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་
ཚོལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ངས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྲིད་
འཕགས་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གང་བཤད་པ་དེ། ངེས་
བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་གཞན་དོན་གྱི་དམ་
བཅའོ། །རང་གཞན་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་གོགས་མཚན་
ལ། །སྟོན་མཚན་སྲུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མི་བརྗེ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་སམ། རྟེན་རྒྱུའི་ཚོས་
སམ། མ་རིག་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སློ་གྲོས་
རྟོག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚོས་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ། བརྟེན་པ་འབྲས་
བྱའི་ཚོས་སམ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྲིད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །དོན་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་བཤད་བྱ་མཁེན་པའོ། །ཚོས་དང་དོན་དེ་
རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་
སོ་སོའི་སྐད་དམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་ངེས་པའི་
ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཚོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་
ཚེད་དུ་སྤྲ་མ་གསུམ་ཡང་དག་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ། ཚོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་
ཡོད། བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་སྟེ། འཆད་བྱེད་མཁེན་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་

བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁའ་བྱེད་ལ། །སློབ་སྐོས་ཉག་ཐོགས་མི་མངའ་
བའི། །ལེགས་སྐྱོན་ཁྲིད་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དག་བཙུག་པ་
ལྟམས་ལ་སྐྱོན་རྒྱལ་སྲིད་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གྲུང་བོ་ཆེ་གཏུམ་བོ་དང་
ལྷན་ཅིག་འགོ་བ་སོགས་དང་། མཚོང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་མེད་པ་སྐྱུའི་སྦྱོད་པ་
མ་འདྲེས་པ། བཞད་གད་དང་། འོ་དོད་འབོད་པ་སོགས་ཅ་ཅོ་མེད་པ་གསུང་གི་སྦྱོད་པ་
མ་འདྲེས་པ། དྲན་པ་ཉམས་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཀྱང་རུང་། བཞུགས་ཀྱང་རུང་། ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་ཕྱགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱང་བོ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། ལྷང་
འདས་ལ་ཞི་བར་མི་འཛིན་པས་འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་། སོ་སོར་མ་བཞགས་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་
སྦྱོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། ཕྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་བཞི་སྟེ། སྦྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་
ལྟམས་ལ་ཕྱག་དང་། ཉོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་ཕྱག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་བོ་རྟོན་
དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་སྟེ། ཉོན་འདུན་པ། བར་བ་བཞི་དབང་ལོ། ཐ་མ་འབྲས་
བུའོ། །དེ་ལ་དག་བཙུག་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ས་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་མཛེད་པ་ལ་
འདུན་པ་མེད་པས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ལུམས་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་དང་། ཚོས་སྐྱོན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གཏུལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་འདུན་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འགྲུགས་པ་དང་། ཚོས་
ཉན་པ་ལྟམས་ལ་མི་སྦྱབ་པ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་མི་དགོས་པར་ཚོས་

སྒྲོན་རྒྱས་པའི་བྲན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ལྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞེས་སྐྱུར་བ་
 རྣམ་པ་བྱུག་དང་། སྐྱེ་མཚན་དཔེ་དང་། འཆག་པ་སོགས་སྒྲོད་ལམ་གྱིས་སེམས་
 ཅན་འདུལ་བ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་སྒྲོན་པ་གསུང་གི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོན་པ་
 སོགས་ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བས་
 སྒྲོན་དུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
 འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་
 ལྷུང་བའི་ཤེས་བྱ་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོལ་བ་ཅོམ་གྱིས་ཤེས་པའམ་རི་ལྟ་བ་
 རྟོགས་པས་མ་ཆགས། རི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། སངས་
 རྒྱུ་མ་གྱི་ཚོས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་
 ལོ་སྒྲོད་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི། །ལྷ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་དམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུས་
 བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་།

བསྟན་པ་དང་། བཅའ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དགག་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་
 བྱ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་བསྐྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་མངའ་བསྐྱུར་བའི་རང་བྱུང་སྟེ། འདི་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། རྣམ་མཁུའེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩུ་རྩེན་
 ཀྱིས་མ་བྱས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩུར་གྱུར་བས་རང་བྱུང་། དེ་ཤེས་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཐུགས་སྣ་རྩུད་པ་སྟོབ་དཔོན་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བར་རྟོགས་པས་རང་བྱུང་། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་གོམས་ཤིང་
 བསོད་ནམས་བསགས་པས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་
 བསྐྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ནི། རི་ལྟ་རི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། མ་ལུས་པ་མངོན་
 བར་ཏེ། མངོན་དུ་སྟོགས་པས་རྫོགས་པར་ཏེ། ཡང་དག་པར་བྱང་རྩུབ་བ་སྟེ། རྟོགས་
 ཤིང་ཁོང་དུ་རྩུད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རི་ལྟར་
 དབྱེ་བ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དང་འདི་དག་གི་རང་གི་རོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གང་
 གི་ཡིན་པ་རང་བྱུང་དང་། གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མཁུའེན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་
 བ་སོ་དགའོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་
 བདུན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉོན་མོངས་

བ་སྒ་མོའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་གྲང་ཡིན་ལོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་གི་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྒ་མོའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ལོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་
སྲིང་རོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་
ཚོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངའ་བསྐྱུང་བའི་སྲིང་རོ། །མདོར་ན། རྣམ་པ་རྣམས་སྦྱིར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་
རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ །སྦྱོར་བའོ་གང་ཟག་ཤེས་གསུམ་སྟེ།

སྒ་འགྲེལ་ནི། སྦྱོར་བ་ཚོགས་ལམ་ན་དད་སོགས་ལ། སྦྱོར་ལམ་ན་རྒྱ་
སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་ན་བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བཅུ་དུག །སྦྱོམ་ལམ་ན་ཐབ་མོ་
བརྒྱད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱང་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་
དགོས་ན། སྦྱོར་བ་དེ་དག་གྲང་སྦྱོར་བ་སོ་བསྟན་པ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་བརྗོད་པར་མི་
ལུས་པས་དེའི་སྦོན་དུ་ཉན་པ་དང་། སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦོད་སྦྱོར་བ་
སོ་འཆད་དོ། །ཙ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦོད་དོ། །དང་སོ་ནི། སྦྱེས་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། འདས་པ་དང་
ད་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྟེ་
སྦྱག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡུམ་འདི་ཉན་པའི་སྦོད་དུ་གྲུང་པའི་སྲིང་། མདོ་ནི།
ཡུམ་འདི། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སོ་གང་དག་གི་ན་ལམ་དུ་བྲགས་པ་གྲུང་

བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལོ། །ཞེས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་དེ་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་ལུལ་བ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 བསྐྱུན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡུམ་འདི་ཉན་པའི་སྣོན་དུ་འགྱུར་པའི་སྲིང་
 རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣམས་ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་
 སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པ་བསྟེན་ཏེ་མགོན་སྐྱབས་དང་བཅས་
 བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་འདི་ཉན་པའི་སྣོན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིང་རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི། སེམས་
 ཅན་གང་དག་གི་རྣམས་ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་མཉེས་
 པར་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པ་ནི། འདི་སྣོན་ལ་ལེན་ཅིང་འཇིན་པའི་སྣོན་ཡིན་
 ལོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ལྷུས། རྒྱ་
 མཚན་ཀུན་ཏུ་བྱིས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་ལྷུས་པ་ནི། འདིའི་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཇིན་
 པའི་སྣོན་ཡིན་ལོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱིས། ཡོངས་སུ་ལྷུས་
 ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོའི་བྱུང་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 སོགས་པ་པར་སྦྱིན་བཅུའི་སྐབས་ལ་སྦྱོང་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་
 དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་མང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་

དང་ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་ལ་སྐྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་
 བྱང་བའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་སོགས་དགོ་
 བའི་ཙུ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱུངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེག་ཆེན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་
 གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ལོ། །གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུར་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཙུ་ཙུ་
 གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཅན་ནམ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུམ་སྐྱོར་བ་
 འདིའི་གཞུང་ཉན་པའི་སྟོན་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱལ་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་
 རྣམས་བཞེད་དོ། །སྐྱིར་ལོ། །སྐྱོར་བ་པོ་སྐྱིའོ། །ཞེས་གསལ་བྱིང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 འདས་ནས་རྣམས་ལའི་བར་ཐམས་ཅད་གྱི་མགོ་ལ་སྐྱུར། དགོ་བའི་ནས་འདིའི་བར་
 ཀུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱུར། སྟོན་ནས་བཞེད་དོའི་བར་ཀུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱུར་དོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། སོགས་པ་དག་གིས་བསྐྱོད་པ།
 ཡིད་གྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་བསྐྱེད་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐ་
 བའི་དོན་ཡོངས་སུ་འདི་ཞིང་ལྷ་བ་དང་། སྐྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བར་
 བར་སྐྱིན་བཅུ་སྐྱུབ་པ་དང་ལྡན་པ་དག། །ཆོག་འཛིན་པ་དང་། དོན་མ་བཟེད་པར་
 སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྐོམ་པའི་སྟོན་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོར་བ་དང་གི་རྟོག་ལ་གསུམ་སྟེ།

སྐྱེ་བྲེལ་ལོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོར་བ་དང་གི་རོ་པོ་འཆད་
 དོ། །ཙུ་བ་ལ། སྐྱུར་ས་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཙུ་ཙུ་གསུམ་པོ་གང་ཐག་དེ་དག་གིས་
 བསྐྱེད་ཏེ་སྐོམ་བའོ། །སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོར་བ་
 ལྟ། གནས་སྐྱབས་གྱི་སྐྱོར་བ་བཙོ་ལྟོ། །དང་པོ་ལོ། །གནས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་

བ་ལ། རང་པོ་ཉིད་མེད་ཅིང་སྟོང་པའི་སྲིད་དེ་ལ་གནས་པ་བཀག་སྟེ་སྟོམ་པའི་སྲིད་
 གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྟོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཏེ།
 གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོ། །སྲིད་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བས་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་དེ་ཁོ་
 བར་སྟོང་བ་བཀག་སྟེ་སྟོམ་པའི་སྲིད་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་
 སྟོང་བར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སྟོང་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་
 ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྲིད་ཞེས་མཐར་གནས་པའམ། གཞིའི་
 ཚོས་ཉིད་གནས་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཟབ་པའི་སྲིད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་ཟབ་སྟོང་ཏེ། མདོ་ནི།
 གཟུགས་ཟབ་པའི་སྲིད་ཡུམ་ཟབ་པོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པ་དང་བྱི་མ་
 མེད་པའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་གཉིང་དཔག་སྟེ། རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་སྲིད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིང་དཔག་དཀའ་བར་མོས་པ་གཉིང་དཔག་
 དཀའ་སྟོང་ཏེ། མདོ་ནི། གཟུགས་གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྲིད་ཡུམ་གཉིང་དཔག་
 དཀའ་པོ། །ཞེས་སོ། །མཐར་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཚང་
 བོ་མེད་པའི་སྲིད་རྣམ་མཁུའ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚང་མེད་དོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ཚང་མེད་
 པའི་སྟོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཚང་མེད་པའི་སྲིད་ཡུམ་ཚང་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །ཡང་ན། ཟབ་པར་དང་། ལུན་མོང་མིན་པར་དང་། ལྷན་མེད་པར་མཛོན་པར་
 གྲང་ཚུབ་པའི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
 སོ། །ཞེས་འཕགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟུང་གཉིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཐོས་ནས་སྐྱབས་པ་
 ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྫོགས་པའི་
 སྐྱོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྐྱ་མེད་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ནི་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱི་ལམ་ནལང་པར་བྱིན་ཏུག་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ནི། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། ལུང་འདི་ཐོས་ནས་
 དངངས་པར་མི་འགྱུར། སྐྱབས་པར་མི་འགྱུར། གུན་ཏུ་སྐྱབས་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར།
 རྒྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་
 ཐོས་ནས་འཛིན་པ་སོགས་གྱིས་ལུང་སྐོང་བར་མི་བྱེད་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་གྱི་
 སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། ལྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲོག་དགོན་པའི་སྐྱེས་བུའི་དཔེས་བར་ཆད་གྱི་ཚོས་སྐོང་བའི་སྐྱབས་པ་ནི།
 དེས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་སྐྱེན་ཆད་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ། རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམས་འཛིགས་པར་མི་བགྱིདོ། །ཞེས་སོ། །རྟེན་ཏུ་ལམ་བསྐྱོམས་
 པས་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཟུང་མེད་གྱི་ཚོས་
 གསར་པའི་ཉེན་ཏུ་གྱུར་བའི་སྐྱབས་པ་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། ལྷུང་པར།
 དམྱེད་ཏུས་བཟང་ལ་སྐོང་པོ་ལོ་མ་ལྟགས་གྱུར་ན། །ཡལ་གསེང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
 ལོ་འབྲས་མེ་ཉོག་སྐྱུན། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་སྐྱེ་ཡི་ལག་ཐོབ་པ། །རིང་པོར་
 མི་ཐོགས་འཕྲེན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྐྱུར་ཏུ་ཚོས་སྐྱེ་འབྱེན་

བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ལྷུང་བར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྐྱོར་བའོ། །སྐྱུང་བར། དཔེར་བ་
 བྱང་མེད་སྐྱུལ་གང་དུམ་ཁས་ཉེན་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་
 གྲ། །དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན། །དགའ་དང་འདུན་
 བ་བསྐྱེད་པས་ལྷུང་དུ་བྱང་རྒྱལ་རེག །ཅེས་སོ། །རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ལུམ་
 གྱི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱོར་
 བའོ། །མདོ་ནི། བདག་གྲང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ལ་གཞན་ཡང་ཚོས་གྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་བསྐུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་གྱི་འབེལ་འགྲིབ་མི་
 དམིགས་པས་ལུམ་ལ་སྐྱོད་པ། འབེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་
 བའོ། །སྐྱུང་བར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྐྱོད་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ། །གཟུགས་
 གྱི་འབེལ་བ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་མི་མཚོང་། །ཞེས་སོ། །དགོ་མི་དགོ་སོགས་མི་
 དམིགས་པར་སྐྱབ་པ་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་དང་། སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མི་
 མཚོང་བའི་སྐྱོར་བའོ། །

མདོ་ནི། ཚོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཚོང་དོ། །ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་བའོ། །ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཚོང་
 བས་ལུམ་ལ་སྐྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་བའི་རྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྐྱོར་
 བའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་མཚན་གཞི། དེའི་མཚན་མ་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་
 རོ་བོ། མཚོན་བྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོར་
 བའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སུ་མི་རྟོག །རྣམ་པར་མི་རྟོག །གཟུགས་གྱི་མཚན་མར་མི་

རྟོག་ རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་ རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 གོ། ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱལ་ལུགས་སོགས་འབྲས་བུ་
 རིན་ཆེན་སྐྱེན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོ་
 རྩེ། རྒྱལ་ལུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེན་པར་
 བྱེད་པའོ། ཞེས་སོ། །སྤྱི་བ་གཉིས་སྐྱོར་བའི་རྒྱུར་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱོམ་པ། རྣམ་པར་
 དག་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱང་པོ་
 ལགས་སོ། ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་བར་ཆད་མང་བའི་དཔེས་དུས་ཚིགས་བཅད་
 བས་སྐྱུར་དུ་སྐྱབ་པ། ས་མཚམས་དང་བཅས་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་
 འདི་བྱི་ན་ཡང་སྐྱུར་དུ་བྱི་བར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྐྱོར་བ་དེ་ནི་ཉི་
 ལུའོ། །འབྲེལ་ལ་པ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལྟ་དང་། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཙུ་
 ལྟ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། མིང་དོན་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཉེ་བ་འདྲ་ན། སྐྱུར་བུ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་གནས་པར་སྐྱོམ་པ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་
 དེ་ཁོ་ནར་མི་སྐྱོར་བ་ཉིད་སྐྱོར་བའམ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བ་
 དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མི་དམིགས་པའི་
 དོན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཟབ་བོ། ཞེས་དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པ། ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། རྩོག་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐྱབས་སུ་གཟུགས་སོགས་གཉིད་དཔག་དཀའ་སྐྱོར་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 མཐའ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བུ་བ་

དེ་ལྟར་རྟོགས་པ། ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལྟ་བུ། ཚོགས་
ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། རོ་སོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་མི། དོན་མེད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ལ། སོགས་གྱི་སྐྱར་དང་། སྐྱབ་
བ་དང་ལྡན་བ་ཞེས་པ། ལོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཉེ་བ་འདད་པ་ལྟེ། དུམ་ཟམ་གཉིང་
དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་ལ་དངངས་བ་དང་། སྐྱག་བ་དང་། གུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་
བར་འབྱུང་སྟེན་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ལྟེ། ཚོགས་ཆེན་སོས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་
བར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། འདི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། འཕགས་
བས་ལས་དང་སོ་བར་བའདད་པས་སོ། ། དུམ་ལ་མི་དངངས། མི་སྐྱག་ཅིང་། ཐོས་
ནས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛིན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བ་ལྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་གཅིག་གས། གཉིས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་བ་ཐོབ་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སྐྱོར་
བའོ། །འདི་ཐོད་ནས་ཡོད་དེ། འདི་ཚོས་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པར་བའདད་ལ། དེ་ཐོད་ནས་
ཡོད་པར། ཟབ་མའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། ། དུམ་ཐོས་ནས་ཡང་དག་པར་
འཛིན་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ལྟེ། དུམ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་
པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། འདི་ཅེ་མོ་ན་ཡོད་དེ། ཚོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །ཞེས་
སོ། །ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་ཚད་གྱི་ཚོས་འཁོར་བ་དང་ཉན་རང་གི་
ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྐྱོར་བའི་སྐྱབ་ལྡན་ལྟེ། བདག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱོར་
བའོ། །འདི་བཟོད་བ་ནས་ཡོད་དེ། ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་
ངེས་པར་རྟོགས་བ་དང་། །ཞེས་སོ། །རི་ཤིང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་ན། རྒྱ་མཚོར་ཉེ་
བ་བཞིན་དུ་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་ཚོས་སྟོམ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའི་སྐྱབ་ལྷན་ནི། བར་ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། འདི་ཚོས་མཚོག་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ཚེ་
བར་ཚད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྐྱར་དུ་རེག། །ཅེས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་
ཚོས་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསར་བ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནལ། གཞིར་སྐྱར་པའི་
སྐྱབ་ལྷན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བའོ། །

འདི་མཚོང་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། ལོ་མ་གསར་བ་སྐྱེས་པས་དགའ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་
རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་ཤེས་པས་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སློབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱ་
དང་། ལོངས་སྐྱ་སོགས་མངོན་པར་འབྲུབ་པའི་སྐྱབ་ལྷན་ནི། ལྷར་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྐྱོར་བའོ། །འདི་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད་དེ། སྐྱམ་མ་བཞིན་དུ་
སྐྱར་དུ་སྐྱ་འབྲིན་བའམ་ལུང་སྟོན་པས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ཕན་འདོགས་
ཤིང་གཞན་དོན་དུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྐྱལ་བའི་སྐྱབ་
ལྷན་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱོར་བའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་འཕེལ་བ་
གསོག་པ་དང་། འགྲིབ་པ་འགྲི་བར་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཚོང་བའི་སྐྱབ་ལྷན་ནི།
འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བའོ། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན། དུས་གསུམ། དགེ་
མི་དགེ་ འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། འདོད་པའི། །ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ། བར་
ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་ལྷན་ནི། ཚོས་དང་། ཚོས་མ་
ཡིན་པ་དང་། སོགས་པ་འདས་པ་སོགས་མི་དམིགས་པའི་སྐྱོར་བའོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གའི་སློབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་
རྫོང་བའམ། འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་ལྷན་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མཚན་གཞི་གཟུགས་དང་། དེའི་

མཚན་མ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། གཞུགས་དེའི་ངོ་བོ་མཚོན་བྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་
 ཉོག་ཅིང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་མི་ཉོག་པའི་སྐྱེ་བ་
 ལྟན་ལོ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། འདི་
 ལྟའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། །སྐྱོར་བ་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཉིད། གཞན་དོན་གྲེད་པ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་ཉོགས་པ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པ། ཚོས་ཉིད་དུ་མི་རྣོམ་པ། ཚོས་ཅན་དུ་མི་ཉོག་པའི་ཆ་ནས་ལྡར་བྱེ་ལ། དེ་
 དག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དེ། རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་།
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་མི་ཉོག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
 ལྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་བའི་ས་དང་། གཉིས་པ་བསྐབས་པའི་ས་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱེ་བ་ལྟན་ལོ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སྦྱིན་པའི་སྐྱོར་
 བའོ། །འདི་ས་དགུ་པ་ནས་ཡོད་གསུང་ཡང་། དེའི་གོང་དུ་འང་ཡོད་པར་མངོན་
 འོ། །གཞུགས་ནས་གཞི་ཤེས་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟན་ལོ། རྣམ་པར་
 དག་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །ཡུམ་གྱི་བ་སོགས་ལོ་སྐྱོར་དུ་
 མངོན་པར་བཅོམ་པ་མི་འདོར་བ་དང་། སོགས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཞག་ལ་སོགས་པར་
 བཅད་ནས། བཅོམ་པ་མི་འདོར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་པ་ལོ། ས་མཚན་གྱི་སྐྱོར་བ་
 སྟེ། ལོ་སྐྱོར་སྐྱོས་པ་ལོ། དེ་ཅམ་གྱིས་དུས་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱེན་ཚོགས་པའི་
 ལྱིར་རོ། །འདི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །ས་མཚན་འདི་དག་བརྒྱ་ལྷུ་ལྷིས་
 བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་འོ། །ལོ་རྩ་བ་དང་པོ་བརྒྱད་ཚོགས་ལས་དུ་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་
 ལོ། མཛེས་པར་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན། གནས་སྐབས་གྱི་སྐྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་

སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ།

ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཤེས་པ་ལོངས་སྤོངས་དང་། མཚན་ཉིད་
ཤེས་པ་དང་། ཐར་བའི་ཆ་མ་ཐུན་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
སྒྲུབ་པའི་ལྟོ་ཤེས་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་ལྟོ་ཤེས་པ་
དོན་གཉེར་གྱི་ཉོན་ལྡན། ལྟོ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོ་མས་པར་བྱེད་པས། སྒྲུབ་
པ་བཞད་ཟེན་པའི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལའང་དོ། །ཅ་བའི། བདུད་གྱི་
མ་ཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སོགས་པ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
བཅུ་བཞི་ལོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་མོད་གྱི། འབྲུ་པར་ཅན་
མོད་ཡན་ཅང་དུ་ཐུན་ནོ། །གཞིན་ལུ་དཔལ་ན་རེ། སྒྲུབ་པ་ལམ་བཞི་དང་ས་བཅུ་ལ་
རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་ལོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ལོག་མ་རྒྱུར་ལྟུང་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་
དང་། གོང་མ་ལྟོ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་གངས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཏེ་
བཞད་པ་ལོ། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་ཀུན་གྱི་གོང་དུ། སྒྲུབ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་མཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་
གྱི་མ་ཐུ་ཉམས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མ་ཉམས་པ་བདུད་གྱིས་མ་ཐུ་བཅོམ་པའི་ལོ། །མདོ་ནི།
སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐུས་བདུད་སྟོན་ཏེ་ཅན་གྱིས་བར་
ཅང་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་དགོངས་པས་མོས་པ་བརྟན་
པ་སྒྲེས་ནས་བདུད་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ལོ། སྒྲུབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ལོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུང་

བར་རིག་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤུན་ལྗས་གཟིགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་མ་ཉམས་ཅམ་ལས་ལྷག་པ་ཉན་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་བར་
 ཅན་གཞན་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་
 རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བརྟེན་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པས་འབྲས་བུ་བྱང་
 ཆུབ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཁྱད་བར་ཅན་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །

མདོ་ནི། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་རྣམས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གི་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་
 དང་མི་འབྲས་བུས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བས་ཕན་ཡོན་
 ཆེ་བ། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་
 འཇུག་པས་རྣམས་པ་སྐྱེན་པ་ཆེ་བའོ། །མདོ་ནི། དོན་ཆེ་བ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།
 འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། རྣམས་པ་སྐྱེན་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་བྱ་
 བའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོད་པ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་དུ་
 དར་བའི་ཡུལ་དང་། དེར་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་སྤང་འདས་ཐོབ་
 པའི་རྒྱ་དབྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ན་ལས་
 འདས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་དར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །མི་དངངས་པ་ལ་
 སོགས་པས་སྤྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པས། མཐོང་ལམ་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའོ། །མདོ་

མི། སྤྱི་བའི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་གྲིས་རྣམ་མཁའེན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཤེད་པའམ་རྟེན་པས། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདག་ཉིད་ཚོས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཏུ་འགྲུང་བའོ། །མདོ་མི། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་བཅམས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བཤེད་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲོགས་དང་མགོན་སྐྱབས་མཛད་པ་ཐོབ་པས་བདུད་དམ། གཞན་གྲིས་ཡུམ་ལས་མི་བྱེད་པའོ། །མདོ་མི། བྱང་རྒྱལ་ལས་སྐྱོག་པར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་ཏེ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཚོལ་བའི་དགའ་བ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་བ། དགོ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས། ཉན་རང་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་བ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་སྐྱེ་བའོ། །མདོ་མི། དགོ་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་བསམ་པ་དག་པར་མཁའེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཛད་པ་ཐོབ་པས་བྱང་སེམས་གྲིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །མདོ་མི། དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཐབ་ཕོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མཛོན་པར་འདོད་ཅིང་སྐྱག་པར་ཕོས་པས། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་སོགས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །མདོ་མི། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་ས་ཕོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་ཞིང་སྐྱག་པར་བསྐྱེན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་གོང་ནས་

ཆེན་སྲོང་བའི་རྒྱ་བདུན། རྣམ་གཤེད་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་
 མོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔོན་སློབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་འོ། །སྲོང་བའི་དུས་སུ་ཞེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལོང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དུས་ལུན་རིང་མོ་ནས་ལུས་ལ་ཤེས་བ་སྦྱོ་བ་ཤར་བྱིན་
 རྫོགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཆེགས་ཆེན་པོས་སློབས་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལོ་ན་མ་རྟོགས་པར་
 ལོག་པའི་སློབས་པ་ཏ་ཅང་སྦྱར་བར་སྦྱོས་པ་ནི། ལུས་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྟེ། སློབ་
 དང་བྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པས་མི་བརྟན་པས་སོ། །སྦྱད་པར། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་
 པར་སློག་བཞིན་སྦྱར་དུ་ཡང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུན་གྱི་
 ལས། །ཞེས་སོ། །སྒྲུལ་བ། རྟོན་པ། སྟེག་ཅིང་འབྲེ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་།
 སེམས་གཤེད་བ། ཆགས་པ། དན་པ་མ་ཐོབ་པའམ། འདིའི་རོ་མི་སྲོང་དོ། །སྦྱུ་བ་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་དང་། སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་འཇིན་པ་
 སོགས་དང་། བདག་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལུས་ལས་བྱིར་སློགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 དག་ཏུ་འཇིན་པ་སྟེ། སྦྱད་པར། འདི་བཤད་ཆེ་ན་ཁ་ཅིག་སོམ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲེན་
 པས་འདིར་ནི་བདག་གི་མིང་ཡང་ཡོངས་མ་བརྟོད། །རིགས་དང་ས་དང་དུས་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་མ་བརྟོད་ཅེས། །འདི་ནི་ཉན་པར་མི་འགྱུར་སྲོང་འགྱུར་བདུན་གྱི་
 ལས། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལུས་བོར་
 རས་ཉན་རང་གི་སྤེ་སྲོང་ལས་དེ་ཆོལ་ན། རྒྱ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཉམས་པ་སྟེ།

ཅ་བ་ཐོང་ནས་ཡལ་ག་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མཚོག་གཤམ། གྲུ་ལོམ་པ་བདེ་
 བའི་མར་ཕྱིན་གྱི་རོ་མི་སྤྱོད་བར་རང་དོན་ཐོབ་པས་ཚེམ་པ་ཡུམ་གྱི་རོ་སྤྱང་བ་ལས་
 ཉམས་པ་སྟེ། རོ་ཐོའི་ཐབ་ཐོང་ནས་ལས་མི་ལ་ཐབ་ཚོལ་བའི་བྲི་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཚོག་ །འབྲས་བུའི་ཐེག་ཚེན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡུམ་
 རྟེན་པ་ཐོང་ནས་ཉན་རང་གི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 མཚོག་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། སྤྱད་པར། སྤང་པོ་རྟེན་ནས་སྤང་པོའི་རྗེས་ནི་ཚོལ་བ་
 ལྟམ། །ཤེས་རབ་པ་ཐོང་ཕྱིན་ཐོས་མདོ་ཚོལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་
 གྱི་རྒྱ་ཡུམ་རྟེན་པ་ཐོང་ནས་བཀའ་འབྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གི་སྡེ་སྡོད་
 ལས་དེ་ཚོལ་ན། ཉམ་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚེད་དུ་བྲ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། མིག་རྗེས་གྱི་
 རྩ་ལ་ལོར་བུ་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། །བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཡུམ་ལ་
 རྒྱར་མ་ཤེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་བསྟན་པས་དེ་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲལ་བ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉི་ཚའི་
 ཚོད་གྱིས་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་བྱེད་པའི་སྤྱ་མཁུན་བཞིན་ནོ། །

གོང་ན་མེད་པ་ཚོས་སྤྱ། ལོངས་སྤྱ། སྤྱལ་སྤྱའི་རྒྱ་ཡུམ་ཐོང་ནས་སྤྱིང་རྗེ་
 སོགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། རྒྱ་
 གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དེམ་པ་ལྟམ། མཁའ་གྱི་རྒྱལ་སྟན་དང་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱར་རྒྱལ་བསྐྱན་པ་དང་། རོ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ཐམ་རྟེན་ནས་ཞག་དུག་རྩ་པའི་འབྲས་
 ཚན་ཚོལ་བ་དང་། ལོར་བུ་འཚིང་བུ་དང་གྱི་རྒྱུ་མཉམ་པར་སེམས་པ་བཞིན་
 ནོ། །ཀུའི་གས་སྤྱ་ལ་སོགས་ཡུམ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོབས་པ་འབྱུང་

ཞིང་འཕྲོ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་རྣམ་གཡེང་ཡི་གེར་འབྲི་བ་ཞིན་པ་ལ་ཤེར་སྲིན་དུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གསུམ་གཤི་རྣམ་གཡེང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་རྣམ་གཡེང་ཡི་གེ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དང་། གཞུང་ལ་རྣམ་གཡེང་ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
 ཆགས་སྣང་གི་མཚན་མ་ཡུལ་དང་། སོགས་པ་གྲོང་ནས་ལ་གཅན་ལ་སོགས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྟེན་པ་དང་། དཔལ་གྱི་དར་དབྱངས་འཆིང་
 བ་སོགས་བཀྲུང་སྟེ་དང་། ལྷན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤང་ཞིང་བརྟམ་པ་
 དང་། ཡུམ་དོར་ནས་བདུད་རླིང་གི་གཏད་པའི་མདོ་སྤེལ་ས་ཐབས་མཁས་ཆོལ་ན།
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། བཅུ་
 ཚན་གཉིས་པའོ། །

འཇུག་པའི་བར་ཆད་རྣམས་བཤད་ནས། ལ་སོགས་པའི་དང་པོར་དཔོན་
 སློབ་ཆོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་ནི། གངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་སྤེལ་འཆད་པ་
 པོ་སྤེལ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་སྦྱར་དོ། །གང་ཡང་རུང་
 བས་དེ་ལས་ལྡོག་ནའང་ཉེས་པར་བསྟན་ནོ། །

ཉན་པོ་འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པོ་སྟོམས་ལས་སམ། ལེ་ལོ་ཆེ་བས་ཆོགས་པ་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། གཅིག་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་གཅིག་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་
 བ། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཆོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པོ་འདོད་ཆེན་
 རྒྱུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ། འཆད་པོ་རྟེན་པ་སོགས་གཙོར་བྱེད་པས་འདོད་ཆེན་རྒྱུང་བ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་རླིང་ཆོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་

བུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་དང་། ཉན་པོ་དང་པ་
 སོགས་དགེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་། འཆད་པ་སྟོག་གཅོད་སོགས་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཚོས་ཉིད་ཅན་དང་། ཉན་པོ་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། འཆད་པོ་སེར་སྣ་བྱེད་
 པ་དང་། ཉན་པོ་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་མི་ལེན་པ་དང་། ཉན་པོ་
 ཚོས་ཀྱི་མགོ་སྟོས་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ལ། འཆད་པོ་རྣམ་པར་སྟོས་པས་གོ་བ་དང་།
 ཉན་པོས་མདོའི་ཕྱེ་དང་། སོགས་པ་དབྱེས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་སོགས་ཉེ། མདོ་ཕྱེ་
 དབྱེས་བསྟུན་ལུང་དུ་བསྟན། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་དང་། །རྟོགས་
 བརྗོད་དེ་བཞིན་བྱུང་སྟེས་རབས། །རྒྱས་དང་མདུ་བྱུང་གཏན་ལ་པལ། །ཅེས་བསྟུ་
 བའི་ཚིགས་བཅད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བུ་གཉིས་མདོན་པར་ཤེས་
 པ་དང་། འཆད་པོས་དེ་དག་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་པོ་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་པར་སྦྱིན་བྱུག་དང་ལྷན་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་དག་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་བུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །

ལྟ་བུའི་རིམ་པ་སྤར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཉན་པོ་སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ལ་
 མཁས། འཆད་པོ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉན་པོ་མི་བརྗོད་པའི་
 གཞུངས་ཐོབ་པ་དང་། འཆད་པོས་གཞུངས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་
 འབྲི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་མི་འདོད་པ་དང་། ཉན་པོ་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་འདུན་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་གཞོད་སེམས་སོགས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་
 བལ་བ་དང་། འཆད་པོ་དེ་དང་མ་བལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །གཞན་དོན་དུ་ངན་
 སོང་གི་འགྲོ་བར་སྦྱེ་བ་ལ་ཡིད་སྦྱིར་སྦྱོགས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིམ་

དང་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ། གཉིས་དང་། བར་ཆད་གོ་
 རིམ་མ་ངེས་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གངས་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ལོ་སྤྲོ་མ་དང་། ཉན་པ་ལོ་
 སྤྱི་མ་གང་ཡང་རྩལ་བ་དང་འབྲེལ་བས་འཆད་པ་ལོ་གཅིག་ཕྱ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉན་
 པ་ལོ་འཁོར་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། འཆད་པ་ལོས་ཉན་པ་ལོ་སྤྱི་བཞིན་
 རྗེས་སུ་འགྲངས་པའི་གོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་དང་། ཉན་པ་ལོ་སྤྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་པར་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟང་ཅམ་འདོད་པ་དང་། ཉན་པོ་དེ་
 སྤྱིན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་སློག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤོགས་སུ་
 འགོ་བ་དང་། ཉན་པོ་སློག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤོགས་སུ་མི་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞི་སྟེ། བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པོ་སྤྱི་བོ་བྱུང་བའི་སྤོགས་
 སུ་འགོ་ལ། ཉན་པོ་མི་འགོ་བ་དང་། འཆད་པོ་ཚོམ་རྒྱན་དང་། སོགས་པ་གདོལ་བ་ལ་
 སོགས་པས་དགྲུགས་པའི་སྤོགས་སུ་འགོ་ལ། ཉན་པོ་མི་འགོ་བ་དང་། འཆད་པོ་
 མངོ་ལོ་སོགས་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་བདེ་བལྟ་བས། ཉན་པོ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་གསུམ་སྟེ། བདུན་ལོ། །ཡུམ་ལོ། དེད་ཀྱི་མདོ་སྤེར་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་བདུད་ཀྱིས་འབྲེད་
 པའི་སྤྱོད་བ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་སྟོན་པ་བཙུག་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། བཙུག་
 མ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བདུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་བྱང་སེམས་ཚེད་པོར་སྐྱལ་བ་
 ལ། དད་ཅིང་གུས་པ་ཡུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱིར་བསྟོམས་ན། ཡུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་
 རྩལ་བའི་སེམས་སུན་འབྲིན་པའི་སྤྱོན་གངས་ཞེ་བྱུག་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་མི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགྲ་མང་བའི་དབེས་བར་ཆད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་དཀར་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུ་སྟེ། བྱ་
 མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དབེས་སྟོགས་བརྩའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་སེམས་
 རྣམས་གྱིས་སྤང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལ་བར་ཆད་གྱིས་མི་
 ཚུགས་ཏེ། སྤྱད་པར། རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མཁས་སྟོབས་
 ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྤུལ་བར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་ལུས་ཏེ། །སྟོང་བར་གནས་
 དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྐྱུས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་
 གཤེགས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་ཚུལ་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་མི། ལོ་རྒྱ་བ་ན་རེ། ཤེས་པས་
 ལུལ་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེ་ན། བྱང་བར་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཚོས་ཅན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཤེས་པས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །བཟད་པ་ན་རེ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐུན་གསུམ་སྟོར་བ་མཚན་གཞི། ཤེས་
 བྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་མཚོན། ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མཚན་ཉིད། བྱང་སེམས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་མཚན་གཞི། ཉན་རང་མཐོང་ལམ་ལས་བྱུང་འཕགས་སུ་མཚོན། བསམ་
 མི་བྱབ་སོགས་བརྩུ་བྱུག་མཚན་ཉིད། སྟོར་བ་མཚན་གཞི། ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་པའི་
 ལུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཚོན། སྟོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །འོན་
 ཀྱང་ཤེས་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ལུས་པ་མཚན་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་དང་བྱང་བར་

མཚན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཤུལ་གྱི་དགོངས་པ་ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་
པའི་རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་བྱེད་པ་རང་མཚན་ཉིད་དུ་
བཤད་པས་སོ། །ཤེས་པའི་རྣམས་པའི་བྱེད་བྲག་བཏུ་བྱུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚོན་ཞེས་སོགས་བཤད་པས་
སོ། །དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་བར་
མཚུངས་པས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
པར་མཚུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསྐོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
ལ་དམིགས་པའི་སྐོར་ལུགས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་འོ། །ཡང་ན།
ཐབ་གཉིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བའི་དབང་གིས་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་
འབྲས་བུ་ཤེས་པ། བྱེད་པར། བྱེད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །མཚན་ཉིད་འབྲས་
བུ་དེ་དག་གིས། མཚན་གཞི་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དེ་དག་ །འབྲས་བུ་དེ་དག་
སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིའི་མཐར་དབྱེད་པ་ལ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་
དང་། འབྲས་བུ་མཚོན་ཚུལ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། འོངས་སྐྱུ་མཚན་གཞི། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱེས་མཚོན་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་བཞེད་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་མཐར་ཐུག་གི་མཚན་
ཉིད། རང་གི་བཞེད་དོན་མཐར་ཐུན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་
གི་མཚན་ཉིད་སྐྱིབ་པས་དག་པ་མཐར་ཐུན་པ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། བག་ཆགས་

བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ། ཞེས་སོ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ།
 རྒྱད་པར། རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱལ་སའི་གཞི་ཤེས་པའི་
 མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 གཟུགས་མཁྱེན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་
 གུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
 པའོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ཤེས་
 ལས་འབྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་སུལ་དུ་ཕྱིན་པར་དེས་པ་སྟེ། དེས་ལམ་ཤེས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱོར་བ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་འཕགས་པར་མཚོན་
 འོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་འབྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྐྱོམ་ལམ་དང་རྣམ་མཁྱེན་འབྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་
 འུགས་ལ་མཚོན་འོ། །གསུམ་པ་ནི། མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་སྐྱོར་བ་དང་མཁུན་པ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ལས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་པན་
 བདེ་སྐྱོབ་པ་གསུམ། ལམ་ཤེས་ལས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སོགས་བདུན། རྣམ་
 མཁུན་ལས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་རྟེན་གྱི་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་
 མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུང་
 རུང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །མཁུན་གསུམ་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མཁུན་པའི་རྒྱར་མཚོན། དེ་སྐྱེད་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དེ། ལུ་སྐྱེད་རུས་ལྡན་
 ཀྱིས་བུའི་རྒྱར་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི།
 དེ་ཁོ་ན་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན། དེ་ཁོ་ན་གཞི་
 ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་སྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ལམ་
 ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྱད་འཕགས་
 ལུ་མཚོན། གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་འཕགས་སྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་
 བོ། །མཁུན་གསུམ་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱར་མཚོན། གཞན་
 དོན་བྱེད་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དོ། །མཁུན་གསུམ་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི།
 སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཚོན། སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། བྱེད་སྐྱབ་དང་། ལས་སྐྱབ་པོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཤེས་པ། ཁྱད་པར། བྱེད་པའོ། །དང་བོ་ལ། ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་གྲང་ཡིན་
 པས་སམ། ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ན།

མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སོ། །སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་བས་
 སོ། །གང་གིས་ན། ཤེས་བ་བཅུ་ལྷག་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ། རྩེ་བྲག་བཅུ་ལྷག་གིས་
 སོ། །རི་ལྷར་ན། ཤེས་བ་དེ་དག་སྐྱོར་བས་བྱས་པར་ཤེས་བ་ན། སྐྱོར་བ་རྣམས་
 ཤེས་པའི་རྒྱར་མཚོན་བ་ཡིན་ཉེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ཉེ་གཟུགས་མཁུན་ཉོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ནི། སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་
 མཁུན་བ་ཤེས་བ་ཡིན་པས། སྐྱོར་བ་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྟོགས་ཉེ། དཔེར་ན། ཟས་ལ་
 བརྟེན་ཉེ་འགྲངས་པར་ངེས་པས་ཟས་འགྲངས་པའི་རྒྱར་གོ་བ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་
 བེ། གང་ན། ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱོར་བའོ། །གང་གིས་ན། བསམ་མི་ཁྲབ་
 སོགས་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་གྱིས་སོ། །རི་ལྷར་ན། ལམ་
 ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱོར་བ་དེ། གཞི་ཤེས་ལས་ཁྲད་འཕགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་
 ཉེ། དེས་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཞི་ཤེས་གྱི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྲད་འཕགས་སུ་ཡང་
 མཚོན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བའོ། །གང་གིས་ན། རྩེད་བ་བཅུ་
 གཅིག་གིས་སོ། །རི་ལྷར་ན། སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་བ་བྱུང་བར་ངེས་པས་སྐྱོར་བ་
 དེ་བྱེད་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་
 བའོ། །གང་གིས་ན། ཉོན་མོངས་སོགས་གྱིས་དབེན་བ་སོགས་བཅུ་ལྷག་གིས་སོ། །རི་
 ལྷར་ན། སྐྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྷ་བྱུང་རོ། །

ཚོད་བ་སྐྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། རྒྱུའི་ལ་དང་།
 འབྲས་བུ་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚོད་སྐྱར་རོ། །དང་པོ་ནི། བཞེད་དོན་སུན་ཚོགས་མཐར་

ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་སྲིད་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། མདོ་ནི།
ང་ལ་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེས་མ་ལྟ་བུ་ཚོས་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྫོས་ཤིག་
ཅེས་བསམ་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་རང་སྐྱེས་རྒྱུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
འདྲིར་གཞན་སྐྱེས་དང་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འབྱུང་བུ་དང་ལྡན་པ་མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་
མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སྐྱོན་
མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་ལྷན་པར་སོགས་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ།
བདག་མི་གཅིག་པས་སོ། །ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དངོས་མིན་གྱི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱོར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚོན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པ་པོ་ནི། ཤེས་པ། ལྷན་པར། བྱེད་པ་རྣམས་དོན་
དུ་གཉེར་ལ། སྐྱོར་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྫོགས་པ་ནི། རྟོག་ལྡན་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་
སྐྱོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། ལྡན་པ་ནད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་སྐྱོན་བརྟེན་པའི་
སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ། གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི།
འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། སྐྱོར་བ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་དུ་ན། སྐྱོན་
ཀྱི་འོག་ཏུ་ལོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་བ་དང་སྐྱོན་དོར་བས་
སྐྱོར་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི། སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་
ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །ཅུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་སྐྱབ་དང། ལས་སྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི།
ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་

དེའོ། །རི་ལྟར་དུ་ན། མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་
བྱེད་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་མཚན་
ཉིད་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚོས་ཁྲུང་པར་གྱི་དང་། གཞན་ལ་པན་པ་
སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚོན་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལས་སུ་སྐྱབ་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་
ངོ། །གང་ན། སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་འོ། །རི་ལྟར་ན། རྣམ་པ་བཞིར་ངོ། །བཞི་པོ་གང་
ཞེ་ན། བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་འདིས་སྐྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་ན། མཚན་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་དང་། ཁྲུང་པར་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་
གསུམ་དང་། ལས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱོར་བ་དེ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གྱིས་
མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ།

ཤེས་པ་ཉི་མཚན་ཉིད། །དང་།

ཁྲུང་པར་དང་། བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

གཞི་ཤེས་ཉི་མཚན་ཉིད། །དང་།

ལས་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྲེན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ། དང་པོར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་
ལའང་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་གསུམ་

ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
 རོ། །རྩ་བ་ལ། བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་
 བཅུ་དྲུག་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་
 སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལོང་དུ་སྐྱུར། བར་ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ཞེས་པ་དེ། བདུན་པའི་མཐའ་
 ཅན་གྱི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་སྐྱར་ལ། དུམ་ལས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དུམ་ཟུང་མོ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷུང་པོ་ལྗེའི་ལོ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གྱིས་
 འཇིག་པ་ཡང་དག་པར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། མདོ་ནི། དུམ་འདི་ནི། ལྷུང་པོ་
 འདི་དག་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་དེ་
 དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཕྱིར་བལྟས་ཉེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རྣམ་
 མཁའ་བཞིན་དུ་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷུག་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་
 སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཉེན་མེད་པས་ཚད་མེད་པ་དང་། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱུན་ལྡན་གྱི་བསྐྱུར་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་སྟེ། དུམ་ལ་
 སྐྱབས་པའི་སྐོ་ནས་འཛུགས་པ་དང་། སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དགག་པའི་སྐོ་ནས་

འདུག་པ་སྟེ། བདག་དང་ལོ་ཀ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
 མིན་པར་འདོད་པ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་དང་ལོ་ཀ་མཐའ་དང་ལྡན་
 པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ། ལྷང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་དེ་ཉིད་
 སློབ་གོ་ཞེས་པ་དང་། སློབ་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ལོ། ཞེས་པ་ལུས་སློབ་
 ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དང་པོ་རྣམས། གངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གཡོ་བ། གཉིས་པ་རྣམས་རྒྱང་
 འཕན་གྱི་ལྟ་བ་འདུ་བ། གསུམ་པ་རྣམས། གཅེར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་བཟམ་པ། བཞི་པ་
 རྣམས། གནས་མའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྟམ་པ་སྟེ། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བརྟམ་
 བཞི་པོ་ནི། ལྷུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི། དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི། མེད་
 རོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་རྣམས་དང་། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གཡོ་བ་
 དང་། འདུ་བ་དང་། བཟམ་པ་དང་། བརྟམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་
 ཤེས་སོ། ཞེས་སོ། །

སེམས་གཡོ་བ་སོགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ལྷང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་མདོན་སྲུང་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཐ་མི་དད་པ་དེ། ལུབ་པས་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བ་ཉི་ལུ་པོས་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་
 ལ། བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པར་དོ། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

སོ། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། གཞི་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བ་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་
གིས་སོ། །རྗེ་ལྷ་ར་ན། འབྲས་བུ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱོར་བ་རྣམས་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱུར་མཚོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །

བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་
ཏུ་སྐྱར་ལ། ལྟོབས་སོགས་སྐྱེད་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་ཀ་
དེ་ཁོ་ནར་ངོ་བོ་མེད་ཅིང་སྟོང་པས་འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་
དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གཤེད་པ་གཉིས་ཚོས་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པ་དང་། བསྐྱུས་གཤེད་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་བླ་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྟངས་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
ཅ་བར་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱུས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་
སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་སེམས་རྒྱ་
ཚེན་པོ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་འཇུག་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པས་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་
སེམས་མེད་པས་སྐྱུན་ལྡན་གྲུང་བལྟར་མེད་པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་དང་། སོགས་

བ་འདུ་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། སྤང་པོ་ལྡ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་བས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
བ་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྐྱོན་ཅིང་བད་བཏགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་བ་༼ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད༽ལ་གསུམ་ལས།

སྡ་འགྲེལ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟེན་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་
ཉིད་ཀྱི་སྐོན་ལམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ། བསྐྱུས་བ་ཡིན་ཞེས་པ་
དོ། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བར་བ་བཏུ་བྱུག་གོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་དོ། །བཏུ་བྱུག་པོ་གང་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྦྱར། རྣམ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཞེས་མཚུགས་ཏུ་སྦྱར་བ་
ནི། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དུམ་ངོ་བོས་སྐྱོར་བ་ཉིད་
དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་བ་དང་བཅས་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐོན་བ་རྣམ་པར་
སྤངས་བ་དང་། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་བ་དང་། འགག་པ་འཛིག་པ་མེད་བ་
དང་། སོགས་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་སོགས་བྱུག་གོ། །མདོ་ནི། དུམ་ནི།
སྐྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཚོས་ཉིད་ལྷ་ལ་སོགས་བས་རྣམ་
པར་འཇུག་ཅིང་བསྐྱོད་བ་མེད་བ་སྟེ། མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི། ལྷ་དང་མི་དང་
ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀས་དགྲུགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་བར་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་བ་སྟེ། མདོ་ནི། མཚན་དེ་དག་ནི།
གཟུགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་བ་མ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ལ་མཚན་ཉིད་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཚེས་

སོ། །ཞེས་སོ། །

སྣོང་པ་ཉིད་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟེ། མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ལོ་མཚར་ཚེའོ། །ཞེས་སོ། །རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མདོན་
 ལུམ་སྟེ། དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མདོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་
 རོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་ན། མཚན་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་གཞིའོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་
 སོ། །གང་གིས་ན། སྣོང་ཉིད་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མདོན་སྐྱུལ་དུ་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པའི་འབྲུག་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །དི་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་
 པ་དི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱུར་རོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ན། ལུན་
 བཏགས་པས་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་བྱུང་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་
 ལ་སློན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཅུ་བའི་སོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱུས་པ། ཆགས་སོགས་ལུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།
 དད་སོགས་རྣམ་བྱང་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གནས་པའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། སྤྱོས་
 བྲལ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲང་། ཚོས་ཉིད་སྦྱོར་སྦྱར་གྱིས་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་
 མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་
 འདུས་མ་བྱས་པས་མཚན་ཉིད་གང་དུ་འང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་

བར་སངས་རྒྱས་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ནས་རྣམ་མཁེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རྣམ་མཁེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ལས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ། བཤད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་
བ་ཀྱན་མཁེན་པའི་རྩལ་ལ་ནི་དོ། །གང་ན། ཤེས་པ་ཐ་མ་བཅུ་དྲུག་གོ། །རི་ལྟར་ན། ཤེས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་དོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་
རྣམ་མཁེན་ཀྱི་སྟོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གོང་དུ་དང་། རྣམ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་
ཞེས་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དེ་
སྟེང་པའི་རྒྱ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། མངོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་
ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་གསུམ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་
དང་། ཡུམ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷི་བའི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་
པར་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཚོད་བར་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་ནི། ཚོས་
ལ་རིམ་གྲོར་མཛད། བསྟེན་སྦྱང་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་སོ་
མེད་པའོ། །མངོན་ནི། བྱེད་པ་སོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པར་
མཁེན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མངོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བདུན་
འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཅི་ཡང་མ་

མཐོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། མཐོང་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
ཡུང་ལོ་ལྷའི་ལོ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་
གདུལ་བྱ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྫོང་བར་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། ཡུང་ལོ་ལྷའི་ལོ་ལ་
སྟོང་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྫོང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་
བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། ལོ་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་
མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་སྟོན་
པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་
ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་
སྟོན་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བ་ཟུག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགོག་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
སྟོན་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་དང་པ་རོལ་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་
པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་བ་སྟེ། ལ་ནི། བདུན་པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ལ་སྟོང་འདི་འདུ་ཤེས་དང་། ལོ་ལ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལོ་ལ་སྟོན་པོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བསྐྱུས་བ་ཡིན་མོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་མཁའའི་
 ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་ན། མཚོན་བར་བྱེད་བས་ན། །ཤེས་པའི་མཚོན་ཉིད་ཐ་མ་བཅུ་
 རྩལ་སྟེ། མཚོན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། རྣམ་མཁའའི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་རྣམས་སོ། །གང་
 གིས་ན། གནས་བ་ལ་སོགས་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་
 པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་རྩལ་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱ་མཚོན་བ་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ།
 ཤེས་པ་བཅུ་རྩལ་གི་རྒྱར་རོ། །བཅུ་རྩལ་པོ་གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཡུམ་ལ་མངོན་བར་བརྟེན་བ་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་བར་གཟུང་བ་གྲུས་བར་བྱ་བ་དང་། ཚེན་པོའི་གནས་སུ་
 བཞག་བ་སྐྱེ་མར་བྱ་བ་དང་། གུན་དགའ་བར་བྱེད་བ་མཉེས་བར་བྱ་བ་དང་། རྩས་
 དང་བསྟེན་བཀྲུང་གིས་མཚོན་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཛད་བ་དང་། བྱེད་བ་པོའི་རྒྱ་མེད་
 པས་མ་བྱས་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་བ་དང་། འགའ་ཡང་མ་
 མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་སྟོན་བ་དང་། ཡུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 སྤྱིར་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བར་སྟོན་བ་དང་། སྤོགས་གཅིག་ལ་ལྷགས་པ་ལ་ལོ་
 ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཛོད་བ་དང་། ཚེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ལྷགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པར་མཛད་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་ལྷགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་
 བར་མཛད་བ་དང་། བསམ་བ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་
 བ་དང་། སྒྲོས་བའམ། ཉོན་མོངས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་བ་དང་། ལོ་ཀའི་དངོས་པོ་འགོག་
 བ་དང་། མཚོན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་། ། རྒྱུ་མཚན། ། ལ་གཉིས་ཉེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། གསུངས་གཞིའོ། །གང་ན། རྒྱུ་
 བར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་
 སོ། །གང་དུ་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷ་བཤམ་
 བ་དེ་ལྷ་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་བཅད་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མཁུན་གསུམ་
 གྱི་སྤྱིའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་
 གསུམ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །རྩ་བ་ལ། བཤམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རྒྱུ་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བསམ་
 མི་བྱེད་པ་དང་། སོགས་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 ཐེག་དམན་ལས་ཀྱང་ཞུགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན། རྒྱུ་པར་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མཚོན་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོགས་
 པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་ཁོ་ནའོ། །གང་གིས་ན། བཅུ་དུག་གིས་མཚོན་པ་རྒྱུ་
 པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཉེ། རྒྱུ་པར་དུ་བྱས་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། དུཅེས་
 སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ལུལ་ཅན་ཚོས་བཟོད་བཞི། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 བཞི། ཚོས་ཤེས་བཞི། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། རྐྱད་ཅིག་བཅུ་དུག་གི་མཚན་ཉིད་
 བེའོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། བསམ་གྱིས་མི་
 བྱེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། སོགས་པ་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུ་པར་བཅུ་དུག་གིས་སོ། །འདྲིར་མཐོང་ལམ་རྒྱུ་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་

བསྟན་པས། སྐྱོམ་ལམ་དང་རྣམ་མཁུན་བྱེད་པར་འཕགས་པར་ཤུགས་ལ་མཚོན་
ལོ། །རི་ལྷ་རྟ། བྱེད་འཕགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་ཞིང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་
བྱེད་འཕགས་སུའང་མཚོན་ལོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཡང་ནི།
བརྟན་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་
བྱེད་པར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་ལོ། །

རྩ་བ་ལ། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་གང་གི་
མཐོང་ལམ་འདིའོ། །གང་ལས་ན། གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་དག་ལས་སོ། །གང་གིས་
ན། བྱེད་པར་བརྟུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བརྟུ་དུག་སོ་གང་ན། བསམ་པ་ལས་
འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་། མཉམ་པ་ལས་འདས་པས་མི་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་། ཚང་མས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། བྱངས་ཀྱིས་བགྱང་བ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གནས་པ་བཞི་ནི། དུལ་ཁའི་སྐད་ཅིག་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་
ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། མི་
མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་སྟེ། སྤྱད་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་གང་དུའང་མི་
འགོ་ལ། །སངས་རྒྱས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྱད། །ཅེས་སོ། །རི་ལྷ་
རི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཞི་བ། སྤ་
བ། མཛེངས་བ། མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱི་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཉན་
རང་དང་སྟན་མོང་མིན་པ་ཉན་རང་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་པ་

ཉིད་དེ། མདོ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང། སྤངས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཚོབ་པའི་
 བཟོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མདོན་ཤེས་དང་ལྷུང་འདས་ལྷུང་དུ་སྐོབ་པ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་
 གི་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་བྱང་པར་རོ། །མདོ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་ལྷུང་ན་ལས་འདའ་བར་
 འདོད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་གྱི་བ་དང། གང་བ་མེད་པ་དང། མདོ་ནི།
 དུམ་ཟབ་མོ་འདི་འགྲིབ་པའམ་འཕེལ་བར་ཡང་འཚལ་བར་མི་གཏཏོ། །ཞེས་སོ། །བ་
 ཏུས་མའི་དབེས་ཕྱིན་ཏུག་མོས་པས་སྐྱབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་སོས་མ་
 ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ།
 མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་སོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་དམིགས་པ་སྟེ། བྱ་ཚག་པའི་ཤིང་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་
 བྱི། བར་མདོར་བྱང་ཚུབ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགོག་བདེན་སྐྱད་
 ཅིག་བཞིའི་བྱང་པར་རོ། །བྱུམ་པའི་དབེས་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་
 དང་རོ། །མདོ་ནི། ཉན་སོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་ཞོར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

བཅོས་ལེགས་བྱས་པའི་གྲུའི་དབེས་ཐབས་ཤེས་སོགས་ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་
 མཐའ་དག་ཚང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ནི། ཉན་སོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སར་མི་ལྷུང་རོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 སྟེ། ཀས་པ་སྐྱེས་བྱས་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ནི། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་གནས་དེར་ཕྱིན་པར་ཏུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་རྩ་སྐྱད་

བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྐྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོས་
ཤིག་ཅེས་སོ། །

ལམ་བདེན་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་བྱང་པར་ཉེ། དེ་དག་ཡུང་དེ་དང་དེ་རྫོགས་པ་དང་།
དེ་དང་དེ་ལྡན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །བྱང་པར་
འཕགས་པས་ན། བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་པ་སྐྱོདོན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ལ། བྱང་ལྷགས་
ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་
དང་། སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གཉིས་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་དོ། །གང་ལས་ན། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལས། གང་གིས་ན། བྱང་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །

བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། བྱང་སེམས་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་ཞིང་གྲིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སྐྱོད་པའི་སྐྱོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
དང་། གངས་གྱིས་བགྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་བཞི་ནི། དུལ་ཁའི་
བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞིའི་བྱང་པར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་
བཞིའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སོ། །སྐྱོན་པོའི་དབེས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སྐྱོ་སྤྱངས་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་
རིག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
པ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་དངོས་པོ་བྲ་མོའམ་ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རང་གི་ལྷགས་ལ་ལྟོས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱོབ་པ་

གཞན་གྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་སྦྱོབ་ཅིང་དེས་པར་
འགྲུབ་པ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ནི། སོགས་པ་ཀུན་འགྲུང་སྐད་ཅིག་བཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གི་བ་མེད་པ་དང་།
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་མངོན་
སྤུངས་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་པར་སྤྱོད་བཞེད་འགྲུས་ཆེན་པོས་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱོབ་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་སྦྱོར་བས་བསྐྱེད་པ་ཏུ་མང་བསྦྱོབས་པའི་འགྲུས་བྱ་བ་སོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིང་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
དམིགས་པ་དང་བཞི་ནི། འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་བཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་དང་། སློན་ལམ་དང་།
སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་པར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
ཚོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐབས་མཁས་གྱིས་སྲིད་ཞི་
ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་དང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་འདོད་ཅིང་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་ལྷང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་
ལྟར་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རོ། །

བཅུ་དྲུག་པོ་དེས་ཁྱད་ལྷགས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དེ་དག་ནི། ལྟར་
རི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་འདས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་སྦྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་ལས་
སྦོག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ལྷགས་གྱིས་གོ་སྤྲོད་པའི་སྤྱིར་དངོས་སུ་མ་བཤད་རོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱུད་མཚན། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། རྒྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་པར་རྣམ་པར་བཅད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་གྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་
 བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ནོ། ། རྩ་བ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པ་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤོང་དུ་སྐྱུར། སྐྱུབ་པར་མཛད་ཅེས་ཀྱི་
 གྱི་མཚུག་དུ་སྐྱུར་ཏེ། ཚེ་སྲི་མ་ལ་འན་པ་དང་། ཚེ་འདྲིའི་བདེ་བ་དང་། གཏན་གྱི་དུམ་
 ཁ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། བདེ་བ་ཚོབ་ཅིང་དུམ་ཁ་ལས་ཐར་པར་གྱེད་པ་སྐྱབས་དག་དང་།
 བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྗན་ཞིང་དུམ་ཁའི་རྒྱ་དང་བུལ་བར་གྱེད་པ་གནས་དང་། སྲིད་ཞི་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱེད་པ་དཔུང་གཉེན་དང་། གཉིས་
 ཀའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྟེན་རྣམས་གོམ་གྱི་སྲིང་དང་། འགྲོ་བ་ཉེས་པའི་གནས་ནས་ལོན་
 ཏན་གྱི་གནས་སུ་ལོངས་སུ་འབྲེན་པ་དང་། གཉིས་དོན་འབད་པ་མེད་པར་སྐྱབས་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་གྱེད་པ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་
 པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པའོ། ། རྗེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
 དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་གྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་གྱེད་པ་དང་། གྱེད་པ་ཐ་མ་རྣམས་མཐུན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་གྱེད་པའི་ལོ་
 ཀའི་རྟེན་སྐྱབས་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི། གྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །

སྐྱུད་པར། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལེགས་འཚོ་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་སུ། ། འགྲོ་བའི་སྐྱབས་
 དང་དཔུང་གཉེན་དང་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། རྟེན་དང་སྟོ་དང་སྲིང་དང་ལོངས་འབྲེན་དོན་

འདོད་པ། །གསལ་བྱེད་སྟོན་མ་ཚོས་མཚོག་སྐྱ་བ་མི་འཕྲུགས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། མཚོན་པའི་ཚོས་བཞི་སྟེ། གང་། གང་གིས། ཇི་ལྟར། མཚོན་བྱེད་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བོད་གི་དེ་ལྟར་ན། བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་སྟེ། བྱེད་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་རྒྱར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁའ་བ་ཀྱི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །གང་གིས་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སོ། །གང་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱད་ལྔ་ལས་འདོན་ཞིང་སྲུང་འདས་ལ་འགོད་པ་མ་འོངས་པའི་ཕན་བ་དང་། ཏུམ་ཁ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་བགོལ་ནས་སྲུང་འདས་ལ་འགོད་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་ཏུམ་ཁ་སྦྱོབ་ཅིང་ཡང་མི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཏུམ་ཁ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་བ་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ། སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་སོ། །ལྟར་དགུང་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། སོགས་པ་གནས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་སོ། །བདུན་པོ་གང་ན། སྦྱི་ཆ་ན་འཆི་ལས་བསྐྱལ་ནས་སྟུག་མེད་ལ་འགོད་པ་གཏན་ཏུ་ཕན་བ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱབས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པས་

དུམ་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་གསུམ་གནས་དང། འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་
བར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དབྱུང་གཉེན་དང། མྱེད་པ་ཟད་པ་དང། འདོད་ཆགས་
དང་བྲམ་པ་དང། འགོག་པ་དང། མྱུང་འདས་སྟོན་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པ་
དང། སྲིད་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་རོ་བོས་སྲིད་
དང། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པས་ཡོངས་འདྲེན་
དང། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པས་
ལྷན་གྲུབ་དང། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ། སྲིན་
རྩོགས་མ་སྦྱངས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་ན། བན་
གདགས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་
པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ལོ་ཀའི་རྟེན་གྱི་མཛད་
པ་གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སམ། སངས་རྒྱུས་ནས་ཚོས་བསྟན་པས་སྐྱབ་པའོ། །

བཞི་པ་ །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །ལ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན།
བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
དེའི་ལན་དུ་ལོ། །རྩ་བ་ལ། བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རོ་
བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ལས་སྐྱབ་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་ལོ། །དེ་ལོ་རྒྱ་མཚན་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འདི་མཚན་པར་བྱ་བའི་གཞི་
 ལྟ་བུར་མཚན་པས་ན་ལོ། །བཅུ་དྲུག་ལོ་གང་ན། ཉམ་མོངས་པའི་རོ་སོས་དབེན་པ་
 དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམས་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 ཞེས་སོ། །ཉམ་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉམ་མོངས་
 པའི་མཚན་མཐའ་རྒྱས་དབེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚན་མས་དབེན་
 པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་རྣམས་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྐྱེབ་
 ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་རྣམས་པར་
 དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །བྱ་དཀའ་བའི་གོ་ཆ་གྲོན་པ་དང་། མདོ་
 ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བྱ་བའི་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་འདི་བགོས་
 པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱོམས་པས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་དེས་པར་སངས་རྒྱ་བ་དང་། མདོ་ནི། ཉམ་སོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷང་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྲེན་
 ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་གྲོན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བྱ་བའི་ལས་འདས་པ་དང་། རྣམ་མཁྲེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་སྟེ།
 མདོ་ནི། སུས་ཀྱང་སྐྱོམ་པར་མི་བགྱིད། ཅེར་ཡང་སྐྱོམ་པར་མི་བགྱིད། རི་ལྟར་
 ཡང་སྐྱོམ་པར་མི་བགྱིད། ཅེས་སོ། །

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་སྟེ། མདོ་
 བློ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུལ་གྱི་
 རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་བློ། རྣམ་མཁུལ་ཉིད་ལ་གཞོལ་
 བའི་བསམ་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཟབ་པས་ལོ་ཀ་
 ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་སྟེ། མདོ་བློ། ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྐྱུན་པའོ། །ཞེས་
 སོ། །རྗེ་སྟེང་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་བློ། གཟུགས་ལ་ཐོགས་པ་མ་
 མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཉེན་ཅན་གཞུགས་པ་སྟེ། མདོ་བློ།
 ཚོས་འདི་གཞི་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་
 པས་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་བློ། གནས་བརྟན་རབ་འགྱུར་གྱིས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་མ་སོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སྐྱེ་
 སྐྱེས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་བློ། སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཚོས་དེ་དག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་
 མི་དམིགས་པས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་བློ། གཟུགས་དང་
 གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་མཚོན་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན། རྣམ་
 མཁུལ་གྱི་བདུན་ལོ། །དང་པོ་བློ། གཞི་ཤེས་ཉིད་མཉམ་གཞན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་།
 སོགས་པ་ཞེ་སྤང་གཏི་སྤྲུག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྤོང་ཞིང་དབེན་པ་

ཉིད་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཉིད་གྱི་དབེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བོ་ཤོ། །སྟོང་པ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་
གྱི་བར་ཀུན་ལ་སྐྱར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དེའི་རྟགས་ལུས་དང་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་
སོག་གཙུག་། རླུང་ཚིག་སོགས་སྟོང་པ་གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་དེའི་རྒྱའི་མཚན་མ་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་སོགས་དང་།
སོགས་པ་རླུང་གྱི་རྒྱ་སྐྱས་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་འདོད་ཆགས་དང་
འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོགས་མི་མ་སྐྱུ་
པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་སྟོང་ཞིང་དབེན་པ་སྟེ། བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲངས་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་དཀའ་བའི་དོན་ཏུ་གོ་ཆ་གྲོན་པ་དང་། གོ་
ཆ་གྲོན་པ་དེ་འཁོར་བའམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་མི་ལྟང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱ་བར་དེས་པ་དང་། དུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་
ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མཚོན་ལྷན་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དང་།
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལུས་དང་། སྟོམ་པ་པོ་གང་ཟག་དང་། སྟོམ་པའི་ཚོས་མི་དམིགས་
པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་
བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཀུན་གྱི་
མཐུག་ཏུ་སྐྱར་བ་ལྟོའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལུའ་ལུའ་
ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལོ་
ཀའི་སྐྱབ་པའམ་སྟོད་པ་འཛིན་པ་དང་། སོགས་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་

སྒོ་ག་སྟེ། ག་རྒྱུང་མི་ག་རྒྱུང་ལས་འདས་པའི་ཟབ་བར་བསྐྱབ་པས་ལོ་ག་ཐམས་ཅད་
 དང་མི་མ་སྐྱབ་པ་དང་། ག་རྒྱུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་
 རོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་མི་དམིགས་
 པར་མཉམ་པས་ག་རྒྱུགས་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ནམ། གཞི་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འགྲོ་ཞིང་སོང་བ་མེད་པ་དང་། ག་རྒྱུགས་ལ་
 སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། མིན་པའི་
 ལུང་སོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི།
 རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཉེ། གངས་བདུན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚོན་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་དུ་
 བཞེད་དོ། །མཚོན་གཞིའོ། །གང་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་
 དག་གོ། །གང་གིས་ན། ལྡར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་
 རྒྱུག་གིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ། མཁོར་བར་སྦྱོར་བ་འདི་མཚོན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པའི་མཚོན་གཞི་བཞིན་དུ་སྟེ། འགྲུང་སྦྱིང་ལས། མཚོན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་
 པས་ན། ཞེས་སོ། །དོན་བསྟུན་ནི། ཤེས་པ་ཞེ་བརྒྱད། ལྡན་པར་བཅུ་རྒྱུག་ བྱེད་པ་
 བཅུ་གཅིག་ རང་བོ་ཉིད་བཅུ་རྒྱུག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། ལྡིང་མཚོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ན་མཚོན་ཉིད་གོ་གཅིག་དུ་འགྲུང་རྟོ། །

བཞི་པ་ལ། ཐར་བ་ཆ་མ་སྐྱབ་གྱི་ངོ་བོ། །དེའི་ལྡན་པར་རྟོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་
 ལས། ལྟ་འགྲེལ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་སྐྱབ་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་

ཐག་མོ་ན་ལ་སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་སྐོམ་པ་འབྱུང་
བས་ན། སྐྱོར་པའི་སྐོན་འགོ་ཐར་པ་ཆ་མ་སྐྱུན་སྐོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། འདོད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པར་
རྟོགས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་
འི་ལོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལོ། །རི་
ལྷར་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་སྐྱུན་པར་ངོ། །མདོ་ནི། ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་
བར་བཟུང་སྟེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྐྱེན་པ་གཉོང་བ་དང་ཞེས་པ་
ནས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐོམ་ཞིང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། འདོད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
གྱི་བར་དུ་མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་རྣམ་པས་སྐྱེན་
པ་ལ་སོགས་པའི་པར་སྐྱེན་ནས་སྐྱོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པ་
རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་འདི། །གང་དུ་ན། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་སྐོན་པའི་སྐྱབས་འདི་
ལོ། །རི་ལྷར་ན། ཐར་པའི་ཆ་མ་སྐྱུན་ཡིན་པར་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། སྐྱེད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་དང་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་
སྐོས་སོ། །ཅ་བ་ལ། མཁས་པའི་བྱུང་བར་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་བྱུང་བར་གཉིས་
སོ། །དང་མོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་
 དང་མ་གྲུལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་མཚན་མར་
 མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱོད་ལུལ་སྦྱིན་སོགས་དུག་ལ་དམིགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་
 སོ། །མདོ་ནི། མཚན་མ་དང་གྲུལ་བའི་སེམས་གྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་
 སོ། །དུམ་དང་ཐབས་མཁས་དང་མ་གྲུལ་བའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་
 པའི་བྲན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་མ་གྲུལ་བའི་བསམ་པ་
 ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྐྱེད་རྩལ་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ནི། ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ཏེ། མདོ་
 བྱི། ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་གྲུལ་བར་བསྐོམ་པར་བགྱིདོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་རྣམས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁས་པ་རྣམ་པ་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དད་སོགས་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་སྐྱ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དད་སོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་རྩལ་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་མདོན་པར་རྣམས་པར་འཚང་རྒྱ་
 བར་སྐྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་དམན་དད་སོགས་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཐོབ་མི་ཉུས་པར་བཞེད་དེ། དབང་པོ་རྣམས་པའི་དད་སོགས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་སྐྱེད་རྩལ་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་མདོན་པར་
 རྣམས་པར་འཚང་རྒྱ་བཞི། དཀའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། མཁས་པ་དང་། ཆེ་

འབྲིང་གི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡུལ་ཞེས་
 སྐྱ་ད། དད་པ་སོགས་ལ་བྱུང་པར་ཅན་སོགས་སྐྱར་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གངས་བཞིན་ཏུ་
 སྐྱར་ཉེ་བ་འདད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་པ་སོགས་སུ་སེམས་པ་ཡི་དད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དབང་
 བོའི་དོན་རྣམས་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པ་མེད་པས་དབང་བོའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱིན་
 སོགས་ཕྱིན་ཏུ་གཤམ་བ་ཚེན་འགྲུས་དང་། མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྟོང་ཞིང་དགེ་བ་སྐྱབ་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བསམ་པ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བྱན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཏུ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་ཡང་བྱ་ལ་དེ་དག་གྲང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ།
 ཡུལ་རྣམས་པ་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་མཁས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་བསྟན། འབྲུགས་བསྟན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དད་
 སོགས་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། དད་པ་དང་། སོགས་པ་
 བཙུན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་
 བྱང་ཚུབ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་སྐྱ་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱང་
 ཏུ་འཕྲ། རྒྱལ་པོས་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྟོགས་པར་དགའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་འབྲུགས་ཀྱིས་ན། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་རྟོགས་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱང་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ །རྣམ་ཀུན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོམ་རིམ། །ལ།

རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློབ་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུབ།

རྟེན་སྲིད་མི་སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན། ཡན་ལག་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། ཉེ་བའི་ཡན་
ལག་ཞིང་དག་སྟོར། གཞན་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོར་བ་
དང་ལྗོད། །དང་པོ་ལ།

དངོས་དང།

སྟོམ་སྤང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྔ་འབྲེལ་ནི། ཐར་བ་ཆ་
མ་ཐུན་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དོན་ལ་སྟོབ་ཅན་ལ་འདྲིར་སྟོས་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མ་ཐུན་འབྱུང་བས་དེ་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། དམིགས་པ་ནི། རྩོམ་དང། རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་
མཚོན་ནས་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་འདེར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང་བརྗོད་
དོ། །རྣམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་གོ། རྩོད་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུད་ཏུ་ནི།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཉེ། མདོ་ནི།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །འབྲིང་ནི། ཐན་པ་སོགས་གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བུ་
ཐན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཞོན་པའི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་
པོ་ནི། ཕ་དང་མའི་སེམས་སོགས་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱུད་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་

ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ཅེ་མོར་གྱུར་བ་རྒྱུ་དུ་ནི། བདག་ཉིད་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་ལས་ལྡོག་ཅིང་།
གདུལ་བྱ་གཞན་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། ལྷགས་ཅོམ་ལ་
བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱུལ་བར་ལྷགས་པ་ལ་མ་སྐྱུན་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་
ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སོགས་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །འབྲིང་
ནི། བདག་ཉིད་སྤྲིན་སོགས་པར་སྤྱིན་དུག་ལ་གནས་པས་གང་ཟག་གཞན་སྤྲིན་
སོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །མདོ་ནི། བདག་
ཉིད་ཀྱང་སྤྲིན་པ་སོགས་པར་སྤྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི།
སོགས་པ་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་སོགས་ལ་གནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་
སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

བཟོད་པ་ནི། ཅེ་མོ་ལ་རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སྤྱུག་བདེན་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་སྟོང་། འགོག་པ་མདོན་སྤུལ་
དུ་བྱེད། ལམ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་རྒྱུ་དུའོ། །མདོ་ནི།
བདག་ཉིད་ཀྱང་དུལ་ཁ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོག་གི་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་
འདིར་སྐྱར་ཏེ། སོགས་པ་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་
མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་ཞིང་། ཐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་མི་
བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་དགོད་སོགས་འབྲིང་
དོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མདོན་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་མི་བྱ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆེན་

སོ་ནི། རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་
འགོད་སོགས་ཉེ། མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

ཆོས་མཚོག་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་རང་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱེད་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་
ཚུང་དུ་ལོ། །མདོ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་ཞེས་
སོ། །སོགས་པ་རང་མངོན་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
སོགས་འབྲིང་ངོ་། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། རང་རྣམ་མཁུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་གནས་
ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱལོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་
མཁུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའི་བཤད་པའོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྫོང་ཅེ་བཟོན་མཚོག་བཞི་ལས། རྫོང་ནི། སྐྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་འདི་ལ་ཚུལ་ངན་པ་
མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། ད་ལྟར་པན་པའི་དོན་སེམས་པས་བྱམས་པ་དང་གཉིས་ནི།
ཆེ་འདིར་གཞན་ལ་མི་འཆེ་བས་ཚུང་དུ་ལོ། །མ་འོངས་པའི་པན་པ་སེམས་པས་པན་
པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་གཞན་བདེ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་མེད་པ་དང་། མཐོ་མི་འཚོམ་
པས་རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཆེ་ཕྱི་མར་པན་པས་
འབྲིང་སྟེ། ལྷ་དང་། སྐྱེས་བ་དང་བྱུད་མེད་རང་བས་ཀྱན་པ་རྣམས་ལ་པ་དང་མའི་

སེམས་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་ལ་བྱ་
དང་བྱ་མོའི་སེམས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་བཤེས་དང་། བཞ་འདོགས་པའི་གྲོགས་ཀྱི་
སེམས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་སྦྱག་གི་གཉེན་མཚམས་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ། ཚུང་འབྲིང་ལས་གཞན་གཉིས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟ་ནི།
ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྩམས་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྩོམ་པར་གྱུར་པར་བཞེད་དོ། །

ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་ལ་
གངས་བཞིན་དུ་སྲོང་བར་འདོད་པའི་སློན་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་སྲོག་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ལ་རང་གནས་ཉེ། དེའི་སློན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སྤྲིག་པ་ལས་སྲོག་པ་
དག་ལ་སྲོར་བ་ཚུང་དུ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལ་ལེན་བར་འདོད་པའི་སློན་ནས་
དགེ་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་སློན་ནས་གཞན་རྣམས་དགེ་
བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྲོར་བའི་རྣམ་པ་ནི། འབྲིང་སྟེ། གཉིས་གང་། རང་གིས་
བསྐྱུལ་བ་ལས་གཞན་མ་བསྐྱུལ་བར་བདག་ཉིད་དགེ་སྤྲིག་ལ་འཇུག་སྲོག་མ་རྗོར་བ་
དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དགའ་ཞིང་
མཚུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྦྱར་བྱ་དང་། སྦྱོར་པོ་དང་། སྦྱོར་
ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ནི། རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་
དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་
དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །

ཅེ་མོ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་

ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཅུ་བ་བཞིན་ཁོ་ནར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ནི། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་
བྱེད་རང་དང། འགོད་བྱ་གཞན་གྱི་ཉེན་གྱི་དབྱེ་བ། དམིགས་པ་དང། རྣམ་པ་དག་གི་
དབྱེ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་དུ་འཛིན་ལ། རང་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་
དང། འབྲིང་གི་རྣམ་པ། ལྷགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང། ཆེན་པོའི་རྣམ་པ།
ལེགས་པར་ལྷགས་པ་ལ་དགའ་བས་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
རྣམས་གྱི་དམིགས་པ། རང་དུལ་ལེས། གུན་འབྱུང་སྒོང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད།
ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང། གཞན་གྱི་ཉེན་ཅན་ཡང་དུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་ཤེས་སྒོར་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བཟོད་པ་ཆེན་པོའང་སྐད་ཅིག་དུ་མར་བལྟའོ། །འདིར་བོད་རྣམས་ན་
རེ། གང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ངོས་མ་བཟུང་། ཤེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆད། བདེན་པ་
དམིགས་པར་བཤད་པ་ནོར་ཟེར་རོ། །

བཞི་བ་ནི། ལྷ་མ་ཅེ་མོར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་
ཅས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང། ཤེས་རབ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་
གྱི་ཉེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་སོགས་རྒྱུ་དུ་དང། སོགས་པ་རང་མངོན་ཤེས་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་སོགས་འབྲིང་དང། རང་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་
ཡི་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་སོགས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་གིས།
ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཚོས་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཚུལ་
དེ་ལྟར་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་སོབ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཚོས་
མཚོག་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་ན། ཚོས་མཚོག་སྐད་ཅིག་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དང་།

འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཚོས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་
གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ན། རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡོད་པས་ཆེ་འབྲིང་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ །སྐྱོར་སྐྱོང་། །ཚོད་པ་ལོ།

སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྐྱོར་མཚོང་སྐྱོམ་གསུམ་ལན་དུག་སྐྱོན་པའི་གཞུང་
སྐྱོར་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་སྐྱོར་མཚོང་སྐྱོམ་གསུམ་དུ་ཁྱད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་བརྟན།
འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་
གསུམ་དུ་སྐྱོར་མཚོང་སྐྱོམ་གསུམ་སྐྱོན་པའི་གཞུང་ཡང་སྐྱོར་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་
དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་མཐུན་ཉིད་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྐྱོམ་པའི་དབྱེ་
བས་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཉིད་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྐྱོམ་པའི་
དབྱེ་བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལོ་གའི་ངེས་
འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱོར་ལམ་བརྟན་ལ།
སྐྱོར་ལམ་དེ་རྟོགས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བས། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་
མཚོང་ལམ་དང་། སྐྱོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་མཚོང་སྐྱོམ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི། མཚམས་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སོགས་པ་
ཅེ་སྐྱོར་དང་། མཐད་གྱིས་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི། ངེས་འབྲེད་
ཆ་མ་ཐུན་དང་། སོགས་པ་མཚོང་ལམ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ་ཐ་

སྣང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྣང་དུ་བཏགས་གཞིར་བྱའོ། །གང་
ལ་ན། སྒངས་རྟོགས་གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་འཕགས་
པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་ས་
བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་
ལའོ། །གང་གིས་ན། སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་སོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན། དེས་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཚོས་མཐུན་པས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
བྱུང་པར་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱུང་པར་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེར་བོ་དོང་
པ་ན་དེ། གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་ཡིན་གྱི། བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཟེར་པ་
ནི། མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གང་དུ་འདེམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྣང་འགྲེལ་དུ་འདི་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱོར་བཞིའི་ས་མཚམས་བཞག་པའི་ཕྱིར་
དོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་མི་
འགྲུབ་སྟེ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་སོགས་དང་།
བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི། སྐྱེད་པར་ངེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། །མ་དེག་པ་དང་ལྟ་བའི་
བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཅོམ་རྫོད་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས་

སོ། །དེས་ན། འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
སྐབས་འོག་མ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོའོ། །

གཉིས་པ་ །རྟོན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུལ། །ལ་གསུམ་གྱི་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་

ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། གང་ཟག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་
རྟོགས་པ་སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ལ་གསུམ་
ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བཟད་པ་ན་ཤེ། བདག་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་པ་འདི་བཞིན། ཞེས་ཁྲབ་པ་གཞན་གྱི་
སྤོང་དུ་དེས་ནས་རང་གི་སྤོང་དུ་ཐ་སྟོན་བྱར་བུང་སྐྱབ་པོ། ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ།
གཞན་རྒྱུད་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགལ་
པོ། །རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོད་གཞིར་སོང་བས་མ་ཐུན་
དཔེ་མི་རྟོན་དོ། །སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རི་སྤོང་གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྲེད་པའི་
མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གཞན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བཤད་པས་སོ། །ཐ་
སྟོན་སྐྱབ་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་དོན་དེས་ནས་ཐ་སྟོན་ལ་སྤོངས་པ་མི་སྲིད་
པས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྟགས་འགོག་ཚུལ་སྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྤོང་ལམ་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་མི་ལྡོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གང་དག་དེས་འབྲེད་ཡན་

ལག་ལ་གནས་པ་དབང་རྣམ་ཚེས་ཅན། དེ་འདྲིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྲིར་མི་
 ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་ལྡན་པའི་སྲིར། མཚོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་
 འབྲིང་ཚེས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྲིར་མི་ལྡོག་སྟེ། རྟགས་བརྒྱ་ལྷག་དང་
 ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །སློམ་པའི་ལམ་ལ་བྱང་པར་ཅན་དག་ལ་གནས་པ་ཚེས་ཅན།
 དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་སྲིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །ཚོགས་
 བེ། དགོ་འདུན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རློགས་ཚེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། མཉམ་
 གཞག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སོ། །བྱབ་པ་ནི། རང་གི་སྟེང་དུ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ལ། སྲིར་མི་ལྡོག་གི་
 རྒྱ་མཉམ་གཞག་གི་སྤངས་རྟོགས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་བྱབ་པ་དེས་པ་ཡིན་ལོ། །ཚོས་
 བརྒྱ་པར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང། །རྩ་སྐྱར་ལས་ནི་རྩ་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལ་འཇོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་སོ། །ཚོད་
 སྤང་ལ། རྫོ་གོང་མས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་མི་དགོས། །འོག་མས་སྐྱབ་མི་རུས་པས་
 རྫོ་མཉམ་པས་སྐྱབ་ན། མཚོང་ལམ་པ་ལ་སྐྱ་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན། མཚོང་བར་
 འགལ། མེད་ན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཚོང་ལམ་མཉམ་གཞག་པ་
 ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའང་མེད། རྟོག་པའང་མེད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་ན་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་
 ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པས་བྱབ་པ་མེད་དོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཚོད་ན་ཡིད་ཤེས་རྣམ་
 རྟོག་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་སྲིར་ཞེ་ན། སྐྱ་དོན་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། བྱབ་པ་མ་གྲུབ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཡིད་ཤེས་གནས་སྐྱར་བར་བཞད་པ་ནི། མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་ལ་

དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་། སློང་ལོག་མ་ཞིག་གིས་གོང་མའི་རྟགས་དེས། ལྷན་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པས་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་སློབ་མེད་དོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། འཁོར་བའི་གཡུལ་སློབ་པའི་དབའ་བོ་གང་དག་དེས་འབྲེད་ཆ་
མ་ཐུན་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སློམ་ལམ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དབང་བོ་རྣོ་འཕྲིང་རྒྱལ་བོ་རྣམས་
ཚོས་ཅན། སློབ་པ་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་
ནོ། །རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་། བཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དང་། ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་
གྲིས་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློར་མཐོང་སློམ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་། །སློར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་སྐྱབ་པ། །ལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དགོ་འདུན་གསུམ་པ་དེ་རྣམས་གྱི་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ན།
དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ལ་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་དུ་
ན། དེ་ཞིག་སྟེ། གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་བཅད་
གཅིག་གིས་སོ། །རྩ་བ་ནི། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་
རྣོན་ཚོས་ཅན། རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལས་ལྡོག་པ་དང་། སོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་སོགས་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་
དོ། །ལྷན་པ་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་

སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་
མ་ཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་
གིས་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་མི་
ཁོམ་པ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་ཉི་ཤུས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ཡང་། གཞུགས་སོགས་ལས་
ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་
དག་བསྟན་པའི་སྲིད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བཅུ་ལྷག་གིས་འཆད་དོ། །

ཅེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོན་ཅེ་བཟོད་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་ལ་
གནས་པ་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཚན། རྟོན་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྲིད་མི་ལྷོག་
སྟེ། རྟོན་པ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་སྲིད། བཅུ་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཞེས་
ཀུན་གྱི་ཤོང་དུ་སྐྱར་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལས་སྲིད་ལྷོག་པའི་སྲིད་
རོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ལས་སྲིད་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྲིད་ཞེས་སྤྱང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པའི་
སྲིད་རོ། །སྤྱད་པར། དག་སྐྱོང་དག་དང་བམ་ཐེ་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །མི་
དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཟད་པའི་སྲིད་རོ། །མདོ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་དག་པ་འབྱུང་བ་ནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་
པ་སྐྱགས་མ་ཐུན་པས་དགའ་བའི་སྲིད་རོ། །མདོ་ནི། དག་པ་བརྟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་
ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཞེས་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟོན་ཅན་ལ་
དམིགས་ཏེ་སྲིད་སོགས་སྲིད་ལྷག་སྐྱོམ་ཞེས་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་སྲིད་རོ། །

མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞེས་
 སོ། །ཟབ་མོད་དོན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་
 ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། རེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་དང་། སོགས་པ་དག་
 དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་བྱམས་པའི་ལུས་དང་། དག་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྡ་
 དང་རྒྱན་དུ་མི་འགྲོགས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལྡ་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ཅིག་
 ཉུ་མི་གནས་ཏེ་ཞེས་སོ། །མ་དེག་པ་དང་ལྷ་བའི་བག་ལ་ཉལ་གུན་འཛོམས་པའི་སྲིད་
 རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་
 འོང་ལ་སོགས་པའི་སྲོད་པ་ལ་བྱན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་
 ལྡན་གྱི་བྱན་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚོས་གོས་དང་། སོགས་པ་ཡོངས་སྲོད་ལ་
 སྲོ་མ་སོགས་མེད་པས་གཙང་བའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཚོས་གོས་ཡོངས་སྲོད་པ་ལ་
 སྲོ་མ་མེད་ཅིང་སྲོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྱང་
 ཚུབ་ལས་སྲིད་མི་སྡོག་སྟེ། ཉུག་སྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྲུག་གང་ན། ལུས་ལ་
 སྦྱིན་སྲུའི་དེགས་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལ་
 སྦྱིན་སྲུའི་དེགས་སྲོད་ལྷག་བརྒྱན་ཅུ་པོ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་དག་
 སེམས་ཀྱི་གྲ་གྲུ་རང་དོན་གྱི་སེམས་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ལུས་དང་། དག་
 དང་། སེམས་ཀྱི་གྲ་གྲུ་ཡོངས་སུ་སྲོད་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྲུངས་པའི་ཡོན་

ཉན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། ལེན་ཅིང་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་ནི། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱངས་ཏེ་སྦྱོང་ཅེས་སོ། །སེར་སྣ་དང་། སོགས་པ་རྩལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་ནི། སེར་སྣའི་སེམས་
 སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་མི་འགལ་བར་
 འགོ་བ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་ནི། ལོ་ཀ་
 པའི་བྱ་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཉིད་དང་ཡང་
 དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ངན་
 སོང་གི་དུལ་ཁ་སྦྱོང་བ་སོགས་བཤད་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་དཔྱུལ་བ་སོགས་ཚོལ་
 ཞིང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེན་པོ་
 དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། གནས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་དབང་རྗེན་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ལས་
 ཕྱིར་མི་སྟོག་སྟེ། བདུད་སོགས་གཞན་གྱིས་ལམ་དམན་པར་དགྱི་བ་སྟེ། བྱང་ཞིང་
 བསྐྱུར་བ་མི་བརྟུབ་པ་དང་། ལམ་གཞན་མི་རྟག་ལ་སོགས་ལམ་གྱིས་གཞུགས་ཅན་
 ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །སྤྱད་པར། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་
 ལས་འདས་ཤིང་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་ །ཅེས་སོ། །བཞི་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོས་
 མཚོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི་དབང་རྗེན་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་སྟེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་དགུམ་པའི་སྦྱོང་
 པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྟེད་དུ་བསྟན་པ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་

ཕྱིར་མི་སྒྲོལ་ཏུ་སྐྱབ་ལུས་པར་བཤད་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
བར་དོ། །ཤར་གིས་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྫོང་གི་བཅུ་གཅིག་ །ཅེ་མོའི་དུག་ །བཟོད་
པའི་གཉིས། ཚོས་མཚོག་གི་གཅིག་སྟེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དེ་དག་གིས་སོ། །ཤར་
ན། རྫོང་བ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
གྱི་ལོ། །རྗེ་ལྷར་ན། ལྷ་ལ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་འགྲུང་གི། སྲིད་ཞིར་ཕྱིར་
མི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པར་དོ། །

རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་ལས། རྫོང་གི་རྟགས་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་བར་བར་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གིས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལས་སྒྲོལ་པ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཤེས་ནས་ཡིད་ཚེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་ཅིང་ལྷ་
གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། མི་ཁོམ་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྲོན་ལམ་གྲུབ་པས་རྒྱ་
འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལོག་པར་ལྷ་བ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་།
གཤམ་ཅན་ལོ་ལ་ཡི་དུགས་དང་། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། རྩོགས་བྱེད་དུས་གི་
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་གི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། ཚོས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་མེད་
པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་གི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་སྐྱེན་པ་དང་། ལྷེ་
དབང་མ་ཚང་བ་ལྷུགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་།
གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་སྟེ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་
པའི་ཚོས་སྐྱབ་ཏུ་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྐྱིད་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དགོ་བ་བརྩམས་ཚོས་

ལ་སྐྱོར་བ་དང། བདག་གི་བདེ་བ་དང། གཞན་གྱི་དུལ་ལ་སྐྱོང་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལས་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱིན་པར་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོས་པའི་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་སྐྱོད་བ་དང། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚོས་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་མེད་བ་དང། བསམ་
 སྐྱོར་གཉིས་ཀས་གཞན་ལ་སུ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་
 དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང། སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་ལུན་སུམ་
 ཚོགས་པས་དགོ་ཕོགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་སྐྱིབ་པ་ལྡེ་པོ་དག་དང་མི་འགོགས་པ་སྟེ།
 ལྷ་ལོ། དང་པོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བར་གཅོད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདུན་ཅིང་
 ཚགས་བ་དང། རྒྱུད་ནས་ལྷུང་བ་འཚོས་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་ན། དེ་ལ་གཞོད་སེམས་
 དང། ཞི་གནས་ལ་བར་གཅོད་ནང་དུ་ཞུགས་པར་བྱེད་པ་གཉིད་དང་རྒྱགས་བ་དང།
 ལྷག་མཐོང་གི་བར་གཅོད་བྱིང་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཚོད་བ་དང་འགྲོད་པ། བཏང་སྟོམས་
 ཀྱི་བར་གཅོད་གཏན་ལ་མ་སེབས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། བསྐྱིབ་བྱའི་དབང་གིས་ལྡོམ། །མ་
 རིག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྐྱོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་རིག་བ་དང། སོགས་བལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཀྱི། འདོད་
 མེད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མི་འཛོམས་སོ། །

བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་འབྲས་སྐྱོང་དོར་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། མ་ཡོངས་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་བྲན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་བ་དང། གཙང་
 ལྷའི་ཀུན་སྐྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་ནད་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཚོས་གོས་དང། སོགས་བ་
 གདན་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་

གོ། རྩེ་མོའི་ནི། སྲིན་བྱ་དང་སྒྲན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་
 ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྲིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་པར་དག་པས་སེམས་གྲུ་གྲུ་སྟེ། འཁྲོག་པོ་
 རང་དོན་གྱི་སེམས་མེད་པ་དང་། རང་དོན་དུ་རྟེན་བཀྱར་དང་། སོགས་པ་གྲགས་པ་
 སོགས་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་སྦྱར་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་དར་ཁོད་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་
 རྱིང་བ་བ་ལ་སོགས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་།
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲད་པར་གཉེན་པོ་རྣམས་བསྐྱབས་པས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་
 དང་འགལ་བ་སེང་སྤྲད་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་
 མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྲད་པ་སྟེ། འདུས་པ་ཉིད་
 གྱི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། རྟོགས་
 པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིར་ཉེ། མཉམ་པའམ་གཅེས་པར་བྱས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔུལ་བར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དུག་གོ།

དག་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱིས་གཞན་གྱིས་དགྱིར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་
 ཐབས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྲུག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལམ་ལྟར་བཅོམ་མ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ནི། བཟོད་པའི་ལོ། །ཚོས་མཚོག་ནི། སྦྱིན་སོགས་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་བྱི་མས་རྣམས་པར་དག་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་ནས་རྣམས་མཁྲེན་གྱི་བར་ལས་མི་
 ཉམས་པའི་བསམ་པས་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་

པ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་། །མཚོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྐྱབ་པ། །པ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་
ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་པ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། མཚོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་
གིས་སོ། །གང་དུ་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དོག་ཏུ་དོ། །ཅ་བ་ལ། བྲང་སེམས་མཚོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་
ཚོས་ཅན། རྗེགས་པའི་བྲང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་སྟེ། བཅོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱད་
ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་རྟགས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་བྲང་
སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བས་
སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། དུལ་དང་། སོགས་
པ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་ལམ་ཀྱི་བདེན་པའི་སྐོ་ནས་ཚོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་བཞི།
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་བཞི། ཚོས་ཤེས་པ་བཞི། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། སྐྱད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་དོ། །གང་གི་ན། བྲང་སེམས་མཚོང་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དོ། །

རྒྱས་བཤམ་ལ་གསུམ་ལས། སྲ་འགྲེལ་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་
ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་རྣམས་
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལྡས་གསུངས་པ་ནི། ཅ་བ་ལ། རྟགས་དག་ཡིན་ཞེས་
བྲང་དོ། །གང་ན། བོང་གི་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་དོ། །གང་གི་ན།

སྒྲོ་ལྷན་བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་གནས་པའི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ལོ། །བརྟུ་ལྷན་པོ་གང་
ཞེ་ན། ལྷན་བདེན་སྐད་ཅིག་བཞི་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྦྱར་
ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་ལྷན་པོ་དང་། མངོན་པར་ལྷན་པོ་ལས་
སྒྲོག་པ་ཚོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལས་སྤྱིར་སྒྲོག་གོ། ཞེས་
སོ། །བྱང་ལྷན་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པས་བདུད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་ཚོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི།
སེམས་བརྟན་པར་བྱོལ། ཞེས་སོ། །

ཐེག་དམན་དུ་སྦྱང་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་རྣམ་པར་ལོགས་པ་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་སྤྱིར་སྒྲོག་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་། སོགས་པ་
གཟུགས་མེད་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན། རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅིང་
དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
གང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་སྤོང་བ་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི།
བསམ་གཏན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཇོག་ནོ། ཞེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་ནི།
མཚོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤངས་པས་ལུས་སེམས་ཡང་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཚོས་
བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་ལྷན་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྤྱང་སྦྱར་ལེན་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་སོ། །མངོན་ཞེན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་
པས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཚོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི།
ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ལ་གནས་ཞེས་སོ། །རྟག་ཏུ་འབྲིག་པ་སྤོང་བས་ཚངས་པར་སྦྱོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་

འོད་པ་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་ཚངས་པར་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་
སོ། །རྩལ་འཚོས། རྟེན་པས་རྟེན་པ་ཚོལ་བ། གཞོག་སྦྱོང་། ཁ་གསལ། རྩོམ་འཇམ་
སོགས་སྤངས་པས་འཚོ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། འཚོ་བ་
ཡོངས་སུ་དག་པས་གནས་པས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། ལུང་པོ་དང་། སོགས་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་རྗེས་སུ་
སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཚོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། ལུང་པོའི་གཏམ་གྱི་
སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྫོགས་པའི་
རྒྱ་དང་དགོ་ཕྱོགས་གྱི་བར་ཚད་བྱེད་པའི་ཚོས་སྤང་བུ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་སོགས་ཚོས་
ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། རྒྱུན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་
མི་གནས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ཉུང་མང་ལ་སྦྱོར་སོགས་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་
ནི། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས་
སོ། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་དང་། སོགས་པ་དབང་རྟེན་སོགས་དང་བཅས་པའི་སྤང་བུ་
དང་གཉེན་པོ་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་སོགས་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། གཡུལ་གྱི་
གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། ཚོས་ལྡོངས་གཟུང་། དེ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ །བདག་གི་བསྟེ། ལྟོལ། དང་པོ་ནི།
ཉེར་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིག་ །རྣ་བ། ལྷ། ལྷེ། ལྷས། ཡིད་གྱི་དབང་
པོ་ལོ། །སྐྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་པོ་མའི་དབང་པོ། ལྷས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སོགས་

གི་དབང་སོ། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པར་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ་དང་། དུལ་ཁ་དང་།
ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་སོ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དབང་སོ་བཅུ་བཞིའོ། །

ལོ་ལ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་པ། བཙོན་འགྲུས། དམ་པ།
ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྡ་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པས་སོ། །ལོ་ལ་
ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དབང་སོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་སོ་དག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་
སོ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པས་སོ། །དེ་བརྒྱད་
རྣམ་བུ་གི་དབང་སོའོ། །དེ་ལ། སྦྱིར་འདོད་ཁམས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་དུ་རུང་བ་ལ།
བྱེ་བྲག་འོན་ལོང་ལ་རྣ་མིག་མེད། དཔྱལ་བ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་
དང་སོ་ཡན་ཆད་ན་སོ་མའི་དབང་སོ་མེད་དེ། རྒྱ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་སོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའང་མེད་དེ། ལྲབ་བྱེད་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གསུམ་
པ་ན་དགའ་བ་མེད་དེ། དགའ་བའི་གཉེན་སོ་ཡོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ན། བདེ་བའང་
མེད་དེ། བདེ་ལྷུག་ཤོག་དཔྱོད། ཡིད་བདེ་མི་བདེ། དབྱུགས་འཕྲུང་རྩལ་སྟེ། བསམ་
གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་སྲིར་རོ། །གསུགས་མེད་ན་གསུགས་ཅན་གྱི་
དབང་སོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ལྲབ་བྱེད་གསུགས་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་སློག་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་སོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འདོད་ན་དབང་སོ་མེད་པ་དང་། །སྤྲེལ་མེད་སྤྲ་
རབ་རྩལ་རྣམ་བརྒྱད། །ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྣམ་དགུའོ། །དབང་སོ་གཞན་ལྡན་རྣམ་

བརྩམས་པའི་ཞེས་པས། འདོད་པར་དབང་པོ་དང། སྐྱ་མེད་པའི་གོང་བུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ།
གཟུགས་ནི་རོ་རེག་བརྒྱད། ལག་པ་ལྷ་བུ་ལ་ལྷ་ས་དབང་དང་དགྲ། མིག་ལྷ་བུ་ལ་མིག་
དབང་དང་བརྒྱ། དེ་དག་སྐྱེད་དང་བཅས་ན་རེ་རེས་འཕེལ་ལོ། རྩོགས་མེད་ཀྱིས་རེས་
མེད་དུ་འདར་བཤད་དོ། གཟུགས་ནི་རོ་མེད་དེ། ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་སོ། གཟུགས་མེད་ན། རིས་མ་སྐྱེན་པ་དང་སྟོག་ལ་ཡང། རྩོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་
བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་དབྱིབས་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་པར་ལྷལ་བུ་གཤམ། གཟུགས་ནི་རོ་མ་གཏོགས་པ་
བཞི། གཟུགས་མེད་ན་ཚོས་གཅིག་ལུ་ལོ། རལེ་པ་ནི། སེམས་ཏེ། སེམས་བྱུང་ལ་
དབང་བསྐྱུར་བས་སོ། ལྷ་པ་ནི། སེམས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བུ་ཡིན་
པས་སོ། རྟེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གར་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་
སྟོན་གྱི་སྟེན་མར་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་དབང་པོ་འགོག་པ་ནི། སྐྱེ་བོའི་རྟེན་གྲོང་གི་
སྐྱས་གསུངས་སོ། རྟེ་གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་
སྟོན་གྱི་སྟེན་མར་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་དབང་པོ་འགོག་པ་ནི། སྐྱེ་བོའི་
འཇུག་ལྟོག་གི་ལྷལ་གྲོང་དལ་གྱི་སྐྱས་གསུངས་སོ། རྟེ་གསུམ་འགོག་ཚུལ་ཡང་
ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འགོག་པའམ། ཡང་ན། དེ་དག་ཏུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། རྒྱུ་རིན་པས། ལྷ་ས་དང་གནས་དང་ལོགས་སྟོན་དུ་སྐྱུང་བའི་
རྣམ་པར་རིག་པ་དག་ལིན་ཏུ་སྟོག་པ་ནི། འགོག་པའོ། ཞེས་སོ། རྩོམས་བྱུང་ལ་
དབང་བསྐྱུར་བའི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། བདག་གི་སྐྱས་གསུངས་
སོ། རྩོམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བར་བུ་བའི་བདག་གི་བར་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནི།

སེམས་རྣམས་པར་ལོག་པ་དང་། ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
ཤེས་རབ་གྱི་མ་ཐུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་།
སོགས་པ་སྐོར་གསུམ་གྱི་བར་ལ་གནས་ཤིང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་
དག་པར་ཡོངས་སུ་བད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་། ཁའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ལས་མི་དགེ་བ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུས་དང་
སེམས་ཡང་བ་དང་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
མ་ཐུས་བྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་
དང་། ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བས་ཉུག་ཏུ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་
ལ་དབང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་པར་
དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནོ། ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་
ལྷང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྐྱོར་བ་དག་ཏུ་
མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྤང་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་ལས་དང་པོར་ཞེན་
པ་སྐྱོར་བ་དང་། རྒྱན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་སོ་
སོར་བཀག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་དུ་
ཞེན་པ་བསམ་བ་ཉིད་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚོས་

ལྷན་སྐྱོད་ལ་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ས་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་
སྐྱོད་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུང་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་གི་ཚོགས་སྦྲིན་
པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་སྐྱོད་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་
སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལམ། སྟོང་བ་དང་
ལོང་ཞེན་པ། རྗེས་སྐྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པ་གཉིས་མཚོན་པའོ། །

གཏམ་སྟོས་པ་ནི། དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་སྤྱད་ཀྱང་ཤེས་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་
པས་འདིར་མིང་ཅམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་སྟོང་དང་། དབང་རྟེན་
སྟོང་བྱེད་དང་། སོགས་པ་ལྷུལ་སྟོང་དཔ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་
པོ་གལུལ་འགྲུང་བ་ལ་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་སྐྱོད་བའི་གནས་པ་སོ་
སོར་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་
ཡི་ཤེས་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྦྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤང་བྱ་
སྟོང་བྱེད་དུ་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་རྒྱལ་གྲིམས་དང་། སོགས་པ་ཁོང་
ཁོ་སོགས་ལ་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་སྐྱོད་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་
ཚོས་བྱང་རྒྱུ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐོན་ཤེས་རྒྱལ་
གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་

བར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྲེན་ལ་
བརྟེན་ཅིང་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་
ཀྱི་དོན་དུ་སོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཞི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་
གི་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ལོ། །གང་ན། མཉམ་གཞག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། བསྐྱེད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ལོང་དུ་བསྟན་
པ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། མཉམ་གཞག་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་གིས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ན། དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམས་ཡང་
དག་པར་ཐོབ་ཅིང་རྫོགས་པའི་དུས་ནའོ། །གང་ན། དག་པ་ལོ་ཀ་བ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་
འཇིན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པས་ལོ་ཀ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་།
སོགས་པ་སེམས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བཤུང་
དོ། །ཞེ་ན། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བཤུང་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི།
མཉམ་གཞག་རང་དང་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་
ནི། ལྷ་འཕྲོར་བ་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་
སྟངས་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་ངོ། །འོ་ན། ཁྲི་ཐོ་ལ་ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཆགས་
སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྲིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་

དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པས་མ་གཏོགས་སོ། །

དབྱུང་བཟང་གིས་ལྷན་པ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་རྣམས་བྲལ་
ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གདུལ་བྱའི་དོན་ཕྱིར་ཁོ་ལ་
ཁོར་སྟོན་པའི། །བྱང་ལྷན་མཚོག་གནས་དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་ལ་
གཞོད་བྱེད་ནི། འདིར་སྟོས་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གཞན་
ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ།
མཉམ་གཞག་དངོས་མིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཡོད་
དེ། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གཞན་
ཕྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ །སྟོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཏུ་སྐྱབ་པ། །ལ་གསུམ་སྟེ།

སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བྱེད་ཚོས། བྱང་པར་གྱི་གཞི་སྟོམ་ལམ། སྟོམ་ལམ་
རྟགས་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། དོན་ལ་སྐྱེ་རིམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོམ་ལམ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་
མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལས། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས།
བྱང་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དབྱུག་པ་སྟོས་མ་བཟུང་བར་བྱང་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་
འདྲིན་པའི་སྟོམ་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཞིག་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱེད་
ཚོས་སྟོན་ནོ། །ཅུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟབ་པར་བསྟན། ཟབ་པའི་ངོ་བོ། ཟབ་པར་སྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་ལམ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་སྟོམ་ལམ་པས་
ཆེས་ཆེར་ཟབ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། །མདོ་ནི། གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཟབ་མོ་ནི། འཛིན་པ་དང་བལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་གཟུང་བུ་མེད་
པས་མཚན་མེད་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་ཞེས་བྲུ་བ་འདི་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཚིག་ལྷ་དགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཟབ་སྟེ། གཟུགས་
སོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་པ་
འདེབས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་ལ་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ལས་གཏུང་ནའང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ། གཟུགས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཟབ་པར་བསྟན་
པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་མདོན་སུས་
ཀྱིས་མཐོང་བེན་སྒྲོམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཟབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པར་སྐྱབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་
སོགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མྱོམ་ཚུལ། ཚུལ་དེ་ལྡན་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་བྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྟ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་བྱེད་ཚོས་བསྟན་
ནས་བྱེད་པར་བྱི་གཞི་སྟོན་ནོ། །ཅན་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་ལམ་དང་།

སྒྲོམ་ལམ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེམས་པ་དང་། བསམ་པས་ཡང་ཡང་འཇམ་བ་དང་། སྒྲོམ་པས་ཡང་ཡང་ངེས་པར་
 རྟོག་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། གནས་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་འགྱུར་
 འཇམ་བར་འགྱུར། ཇེས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ཇེས་པར་
 འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་དང་། སོགས་པ་མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ལ་ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་བམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་
 མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་ངམ་དངོས་གཞི་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་ཡང་འཇམ་བ་དང་། བསྒྲོམས་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ངེས་པར་རྟོག་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉིད་ཡུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 ལྷན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། དགུར་དབྱེ་བ་དང་། གངས་ཉུང་བའི་ཚོད་སྐར་
 རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ནམས་པའི་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་
 ཡོད་ཅེ་ན། ཅ་བ་ལ། བཞེད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་དོ། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་
 བ། རྣམ་པ་དགུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་
 པོ་རྣམས་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་དང་། སོགས་པ་རྒྱུང་
 དུའི་འབྲིང་། རྒྱུང་དུའི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་རྒྱུང་དུ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆེན་
 པོ། ཆེན་པོའི་རྒྱུང་དུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡན་ལག་
 གི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དགུ་པོ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་

ཆགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེའི་སྤང་བུ་སྐོན་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུ་དུའི་
 རྒྱུ་དུའི་བར་རྣམ་པ་དགུ་ལྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་གི་སྤྲོ་ཡོད་པས་བསྐྱུས་བས་ཤུལ་བས་
 བ་ཤད་དོ། །མདོ་ལྟེ། ཡུམ་དང་མ་བུམ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གངས་མེད་ཆོད་མེད་གཞུགས་ཏུ་
 མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། འབྲུང་ཞེས་
 དང་རོ། །གང་ན། སྐོན་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་ལྟེ། །གང་དུ་ན། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་འདོད་པ་ཁམས་དང་། སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ།
 རྟོན་པ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དག་ཏུ་ལོ། །གང་གི་སྐོན་ནས་ན། དོན་དམ་བར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེན་སྐོན་པའི་
 སྐོན་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ས་དགུ་ལ་སྐོན་ལམ་དགུ་པོ་གངས་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ལོ། །དགུ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྟེ། བོང་དུ་བསྐྱབ་པ་
 དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་དགུའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའང་དགུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རོ། །

ལས་ལྟེ། རྒྱ་མཚན་ལོ། །སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སྐོན་སྤང་རྣམ་
 རྟོག་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱུ་དུ་སྟེ། གསུམ་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་།
 འབྲིང་དང་། རྒྱུ་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱུར་བས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྟོག་པ་
 དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྐོན་ལམ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ། ར་བ་རྣམ་པ་
 གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་
 དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་
 འབྲུང་བའི་སྲིད་རམ། ལམ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་
 རོ། །དབེར་ན། ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལྟེ། ལྷང་བ་རྒྱུ་དུས་སེལ་ལ། ལུན་པ་རྒྱུ་དུ་

མི། ལྷང་བ་ཆེན་པོས་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། སློམ་ལམ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འགྲུང་ཉེ།
ཉོན་མྱིབ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ། ཉོན་མྱིབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱལ་འགྲུལ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མི། རྣམ་
པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་ལམ་
ཚོས་ཅན། བྱེ་བྲག་དགུ་པས་རྣམ་པ་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མང་བར་ཐལ། དེའི་
འབྲས་བུ་དགུ་པས་མང་བའི་ཕྱིར། ཉུགས་བྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་བསྐྱུས་དེ་
དང་དེ་ལས། སློམ་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོང་པར་
བྱེད་པ་དོན་ཐད་དཔ་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་
མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། འབྲས་
བུའི་འཕེལ་འགྲོལ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རི་ལྷང་རྣམ་པ་དགུ་
ཞེས་བྲུ་སྟེ། དགུར་གྲངས་ངེས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ལས། ལྷ་བ་ལ་
གཉིས་ཉེ། དོན་དམ་དུ་ཉུགས་མ་བྲུབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲུབ་པ་མ་བྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ། ཐད་དུ་བྱ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ལོ། །ཤང་གིས་ན། བསོད་
ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་དུ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །ཤང་ལ་ལྟོས་ཉེ་ན། དམ་པའི་དོན་སློམ་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཉེའོ། །མདོ་ནི། ཚོས་དེ་
དག་ལ་དོན་དམ་ཡི་གེས་ཐད་དུ་བྲུ་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞེད་ཅེས་བྲང་ལོ། །ཤང་ན། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་ལ་
སོགས་བསྐྱུན་པ་དེ་དག་གོ། །ཤང་ལ་ལྟོས་ཉེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིའོ། །རི་ལྷང་ན། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་བརྗེ་བའི་རྒྱ་མ་སྤྱན་བས་བསྟན་བར་དོ། །གང་གིས་ན།
སྤྱབ་བས་སོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། རོན་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་བས་གངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཚང་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་རྗེ་
ཚེན་པོའི་རྒྱ་མ་སྤྱན་གྱིས་བསྟན་བའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་
དོ། །གང་ལ་ན། ལྷོ་མ་པའི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤང་རྗེ་སྐྱད་བཤད་པའི་
ཐབ་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལའོ། །གང་གིས་ན། བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་།
གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚང་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་དོ་བོ་རྣམས་གྱིས་
ནིའོ། །གང་ལ་ལྷོ་མ་ཉེ་ན། དོན་དམ་པར་ནིའོ། །གང་ན། གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་དབྱེ་བ་བྱ་བར་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དོན་དམ་པར་
སྤྱབ་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་དང་གསུམ་མེད་ཀྱང་ལོགས་གངས་ཡོད་སོགས་ལས་ལོག་པའི་
ལྷོག་པ་ཐ་དང་ལ་ལྷོ་མ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཐ་དང་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཐ་
དང་དེ། དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞེད་ཅེས་པར་དོ། །གང་ན། སྤྱགས་རྗེའི་རྒྱ་མ་སྤྱན་གྱིས་
བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གངས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་བཤད་ཅིང་
བསྟན་པ་དེ་དག་གོ། །གང་ལ་ལྷོ་མ་ཉེ་ན། ཐ་སྤྱད་ཀྱང་རྒྱ་སྐོ་བཏགས་སེལ་བའི་
དགོངས་པ་ལ་ལྷོ་མ་ཉེའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་
ཚེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གངས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་

རྒྱ་ལ་འོད་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལོ། །རྗེ་ལྷ་ར་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཛི་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱོམ་ལམ་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོད་པ་དང་། ལན་དང་། ལན་ལ་ཚོད་སྔར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་འབྲེལ་ནི། སྐྱོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། བསྐྱོམས་ཀྱང་ཉམས་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཐལ། ལོམས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐོ་དམན་པའི་ངོང་དོགས་པ་བསུས་ནས་བྱིས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྟོགས་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི། འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཁྲབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེས་ན་སྐྱིན་པའི་མར་ཕྱིན་ཡང་འཕེལ་བའམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོད་པ་བཀོད་དོ། །རྩ་བ་ནི། སྐྱོམ་ཞིང་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། བསྐྱོམས་ཀྱང་སྔར་བྱ་དགུ་པོ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་དགུ་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཉམས་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོམ་ལམ་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྔར་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་བས་ཁྲབ་པ་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དང་། ཚོས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། དེས་སྤང་བྱ་མི་མ་སྐྱུན་ཚོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་པོ་དུ
 གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། བོར་ཐོབ་མེད་པ་ཐལ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་
 བས་ན་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་སྐྱབ་ནི། སྒྲོམ་པ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་
 ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཉིད་གྱི་རང་
 གི་རོ་བོར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུབ་སྐྱབ་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། མི་མ་སྐྱུན་པའི་
 ཚོགས་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་དང་གཉེན་པོ་དག་སྐྱེ་བར་མི་དུང་བས་འབྲུབ་
 སྟེ། བསྒྲོམས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ལྟུང་དུ་སྤྱིན་པ་བྱུང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་པ་ནི།
 སྒྲོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། སྤང་བའི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་ཅིང་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་
 བར་ཐལ། བོར་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་ལས།
 རྩ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟའི་སྐོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་རོ། །

ཅ་བ་ལ། ཀུན་རྗོབ་ཏུ་བོར་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ། འབྲུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་
 མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སྒྲོམ་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་གཏུལ་བའི་དོན་རི་ལྟ་བུར་སྐྱབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་འདོད་
 པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཚུབ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ན་ཐལ་བ་དེ་འདོད་དེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོམ་
 ཐལ་དེ་བཞིན་ཉི་དེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་སྒྲོམ་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཐོར་ཐོབ་མེད་པར་བཞེད་དེ། མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་ལྔ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང། རོན་དམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་རོན་གཉིས་ལས། དཔེ་ནི། སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་དོ། །རི་ལྷར་
ཉ། དཔེར་ནའོ། །གང་གིས་ན། འབྲེལ་འབྲིབ་ཀྱི་ཁྲད་པར་དུ་བྱང་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང། སོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་སོ། །གང་ན། གཤུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་
མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་སྐྱོན་ས་ན། གཤུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེ་ཚུང་གི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་ཚོགས་ཆེ་བ་ལ་
ལོངས་སྐྱུ། ཚུང་བ་ལ་སྐྱལ་སྐྱེ་སོགས་དོན་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
སྐྱོན་ས་སྐྱབ་སྟེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །

དོན་ནི། ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་བསྐྱོམས་པས་སྐོ་བྱང་གྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་རྗེ་མ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་ས་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་བྲས་པའི་ལམ་འདི་
ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། ཐོར་ཐོབ་མེད་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་ནི་སྐྱང་བྱ་ཉམས་པ་དང། གཉེན་པོ་
འབྲེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་ཅི་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་
ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ལོ། ཀུན་
 རྫོང་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡང་
 བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩོད་པ་
 བསྐྱེད་པའོ། །རྩ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་
 ཐལ། ལྷ་མས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་མིན་ཞིང་། ལྷི་མས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྐྱད་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་
 འགྲོགས་སོ། །སེམས་སྐྱད་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་
 འགྲོགས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་ལྷར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
 རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། དེ་ལྷར་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གསོག་པར་འབྱུང། དགོ་བའི་
 རྩ་བ་མ་བསགས་པར་ནི་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཚང་རྒྱ་བར་མི་བུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 ལོ། དོན་བྱང་པར་ཅན་སྐྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚོས་ཅན། དེའི་སྐོན་པས་བྱང་ཆུབ་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་རི་ལྷར་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། སེམས་སྐྱ་སྐྱ་རེ་རེས་མི་སྐྱེད།
 མང་པོ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་མི་སྐྱེད། མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་
 པ་དེ་བས་ན་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་
 གསུམ་སྐྱེ། ལྷ་སྐྱ་རེ་རེས་དང་། མང་པོ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་དང་། མང་པོ་རིམ་
 གྱིས་འབྱུང་བས་མི་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། ལྷ་
 ལྷི་རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་བྱེད་

རྣམ་མཁུལ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ལ་སྣང་བའི་དོན་མཐའ་དག་མི་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་མར་གྱུར་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཚུབ་སྐྱུབ་བར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སྲ་མ་ལ་སྣང་
 བའི་དོན་མཐའ་ཅད་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཚུབ་
 སྐྱུབ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྲ་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། དུས་གཅིག་ཅར་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ། སེམས་བསྐྱེད་དུ་མ་དུས་གཅིག་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟོགས་བྱུབ་
 རྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་
 ལས་འབྱུང་བས་སོ། །འདི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བྱུར་སྐྱབ་དང་མ་ཐུན་པའམ། ཡང་ན།
 རིགས་མ་ཐུན་དུ་མ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གསེར་སྦྱིང་བ་ནི། རྟོག་བ་དུ་མ་མེད་པ་
 ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སྐྱུབ་བར་བྱེད་པ་དྲན་
 པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང། སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་འབྱུར་བའི་རང་
 གི་འོ་བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། སེམས་སྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། སེམས་
 བསྐྱེད་སྲ་ཕྱི་རྣམས་པན་ཚུན་འགྲེལ་བ་སྟེ། སྐད་ཅིང་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །རྟོགས་བྱུབ་སྟེ། ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྲ་མ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་འདིག་པས་སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པའམ། སྲ་འགྲེལ་ནི། ཚོད་པ་དེ་ནི་

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། མེ་ལྷེས་སྒྲོང་བྱ་བ་སྲེག་པ་མེད་
 པར་ཐལ། མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ནས་དང་། སྤྱི་མ་ཁོ་ནས་དང་། མང་པོ་གཅིག་
 ཅར་འབྱུང་བས་དང་། མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་མི་བསྲེག་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་
 ལ། ལྟོས་མེད་དུ་མིང་སྲེག་པར་ཐལ་བར་འདོད། ལྟོས་ནས་མི་བསྲེག་པར་ཐལ་བ་ལ།
 རྒྱབ་པ་མེད་དེ། མར་མེའི་སྐྱད་ཅིག་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྲེག་ཀྱང་ལྟོས་ནས་
 བསྲེག་པའི་དཔའི་རྩལ་གྱིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་བྱང་རྩལ་
 མི་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམས་བརྒྱད་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་ཡང་། སེམས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། སེམས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་ཡང་སྐྱེད་རྩོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་མདོན་པར་རྩོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་
 མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེད་རྩོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་མདོན་པར་རྩོགས་པར་
 འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ལས། དཔེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟོས་མེད་དུ་མི་
 བསྲེག་པ་དང་། ལྟོས་ནས་བསྲེག་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱད་ཅིག་དང་
 པོ་དང་། སྤྱི་མས་མི་བསྲེག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཉེ། དཔེར་ན། མེ་ལྷེ་
 དང་སྤྱིང་པོ་སྐྱད་པའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་ཅན། དེ་ལ་མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་
 མེད་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིང་པོ་མ་ལུས་བསྲེག་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་
 བསྲེག་པར་བྱ་བ་སྤྱིང་པོ་མ་ལུས་པ་ཚིག་པ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་གཉིས་པོ་རང་གི་རྩལ་
 བན་རྩལ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་སྟོན་ཏུ་ས་མཉམ་པ་སྐྱད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི། སྤྱིང་པོ་

མ་ལུས་པ་སྲེག་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་། སྤྱིར་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་
 ཚོས་ཅན། དེ་ལ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
 མཚན་ཉིད་སྲེག་བྱེད་དང་བསྲེག་བྱ་མེད་དེ། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་
 གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ཚོས་ཅན། ཉག་དུ་ཡོད་པ་དང་། སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་གྱིས་མཚོན་ནས་དངོས་པོ་
 དེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་པོ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྷེ་ཚོས་ཅན། བསྲེག་པར་བྱ་བ་
 སྤྱིར་པོ་ཚིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀའན་སྤི་མ་སྤྱིར་པོ་ཚིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་
 བྱ་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། མེ་ལྷེ་སྤི་དེ་དེས་མི་
 བསྲེག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། གང་གི་ཚེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་
 བ་ལས་སྲེག་བྱེད་དང་བསྲེག་བྱར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱིས་མེ་ལྷེ་དང་སྤོང་བུ་གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཅིང་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་
 སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཉགས་ན་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་། གུན་རྫོབ་མ་
 བཉགས་གཅིག་ལུང་ཉམས་དག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་
 ལྟོབས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེས་བྱས་པའི་སྤྱིར་པོ་སྲེག་པ་ལ་སྤི་མ་བས་མ་སྤི་སྤི་
 དུ་སྤིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་མེ་ལྷེ་རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་།
 སོགས་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་དང་པོ་འཛིག་
 རྒྱུ་མེད་པར་དང་གིས་ཞིག་ཀྱང་བོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འཛིག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་

དག་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པས་གསུམ་པ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྐྱེད། །ལྟོས་ནས་
བསྐྱེད་པ་དེ་བས་ན། མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཀྱང་མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་
ལ་མ་ལྟོས་བར་སྦྱང་པོ་མི་བསྐྱེད་ལ། མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ཀྱང་མེ་ལྷེ་
སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་བར་སྦྱང་པོ་མི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མར་མེའི་
དཔེའི་ཚུལ་མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྔ་སྲིད་ཀྱང་པ་གཉིས། དུལ་སྦྱང་པོ་སྦྱུང་ལྟ་
གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་དེའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཤེས་བར་བྱེད་པ་དེ་དཔེའི་གཙོ་བོར་
སྦྱར་ལེན་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲི་མ་བྱུང་བས་སྦྱང་
པོ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་སྦྱབ་བར་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་
འན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཡོད་པ་སྟེ། ཉུང་ཟད་ཅིག་སྦྱང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔ་མ་དེ་ལ་སྦྱང་བའི་དོན་གྱིས་དབེན་པ་སྔ་མ་བས་
སྦྱག་པར་བྱེད་པར་དུ་འབགས་པའི་དོན་སྟོབས་དང་རྣམ་མཁྲེན་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲི་མ་སྦྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་
རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་པས། སྔ་འགྲེལ་ནི། རྫོང་ལམ་ཁྱེད་པར་ཅན་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ལས་སྲིད་མི་ལྡོག་སྟེ། ཟབ་
མོ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་སྲིད། འོ་ན། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། བོད་དུ་རི་སྐྱད་སྟོས་པའི་མར་མེའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མེའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་
ཀྱང་ཁོད་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྲིད་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྲིད་

སྟོན་ལོ། །རྩ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྲ་སྲི་གཉིས་ལས་བྱང་རྒྱུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷོས་ནས་
 སྐྱེ་བས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལགལ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་མི་ལགལ་བས་སྐྱེ་བ་ཟབ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཉེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་བ་དེ་ནི་རོ་མཚར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དུ་མི་ལགལ་
 ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་ལགལ་བས་ལགལ་བ་ཟབ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལགལ་བའི་ཚོས་ཅན་ལགལ་སོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་
 དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་མི་ལུས་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
 བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་བམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་བོ། །ཞེས་
 སོ། །སེམས་ཅམ་པོ་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་མ་བྱུབ་བ་ཤེས་
 བྱ་ཟབ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སེམས་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས། དེ་ནི་མ་ལགལ་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
 བས་ཤེས་བ་ཟབ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་
 མཐོང་ངམ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་བས་ཅི་ཡང་མི་སྐྱོད་བ་ཡིན་བས་
 སྐྱོད་བ་ཟབ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོད་བ་དེ་ནི། ཅི་ལ་ཡང་མི་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་བ་ལ་སྐྱོད་བ་གཉིས་མེད་བར་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱོད་
 བ་ནི། གཉིས་མེད་ཟབ་བའོ། །མདོ་ནི། གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་མ་མཚེས་བ་དེ་ནི།
 དོན་དམ་བ་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་རྫོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་
 མི་བྱེད་བའམ། མཚན་མ་དོན་དམ་དུ་སྤངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་སྤངས་བ་ནི། ཐབས་
 མཁས་བ་ལ་ཟབ་བ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་བ་དེས། ཚོས་གང་ཡང་དངོས་
 པོར་ཡང་མི་བབྱིད། དངོས་པོ་མ་མཚེས་བར་ཡང་མི་བབྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་མ་སྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་བྱང་
 ལུ་བསྐྱེད་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་སྐྱེད་བ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པར་ཉེ། རྩོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉན་རོས་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུ་བསྐྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་འགག་པ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེས་པ་འགག་གོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་འགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་
 བྱེད་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྐྱོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཉིད་པས་ཤེས་བྱ་མིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་རྗེས་སུ་
 སྐྱབ་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། སྐྱོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་པས་མཐོང་བྱ་མིན་པ་ལ། ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་སྐྱེད་བྱར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོད་
 བ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱོད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོད་པ་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་
 བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་
 དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་ཐབས་
 གྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་རོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། འདི་
 དག་ནི། རྟོག་གཏའི་སྐྱོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རོབ་པའི་སྐོན་ནས་
 བན་ཚུན་འགལ་འགལ་འདྲ་ལ། མི་འགལ་བའི་དོན་སྐྱབ་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐབས་ཉིད་

ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་ལ་སྐྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་ལོ་བརྒྱད་རྟོགས་
ནས་རྗེས་སོང་ཏུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་ལུས་ངག་གི་བ་སྐྱུད་འཇུག་པ་དེ། སྒྲོམ་
ལམ་པའི་རྟོགས་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོབ་པ་བྱང་རྩལ་ལས་སྲིར་མི་སྡོག་པའི་ཚོགས་རང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཞུར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ། ། །།

གསུམ་པ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། །ལ་གསུམ་ལས།

ལྷ་འགྲེལ་ནི། ཐོབ་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
དོ། །གང་གིས་ན། སྒྲོབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སྲིར་མི་སྡོག་གི་རྟོགས་ཐོབ་པས་
སོ། །རྩལ་རྗེ་ལྷ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིར་འབད་དེ་སྒྲོམ་
པས་སོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། རྒྱ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྲུང་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྲོར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་ལོ། །

ཅ་བ་ལ། དེས་དོན་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ལ་དོར་བྱ་
དང་ཞི་བ་ལ་སྤང་བྱར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་སྐྱུའི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་སྐྱུའི་ཆེད་ཏུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་
དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྲིར། མདོ་ནི། མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དང་། འཕགས་པས། མི་སྒྲོབ་པའི་
དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བཤད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་ནི། སྤང་བྱར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང་།
གཉེན་པོར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ཅས་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་
ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་མི་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ཟད་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། ལས་མེད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་
 འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལམ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཉེན་པར་ཡང་ལས་དགོ་སྤྲིག་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྲིབ། དཔེར་ན།
 མི་ལམ་བཞིན་ལོ། །ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་
 དེས་ཤིང་། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་དགོ་སྤྲིག་ཏུ་སྤང་བ་ལ་དེར་ཞེན་པ་
 དགོ་སྤྲིག་གི་ལས་ཡིན་པའི་སྤྲིབ་ལོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་མེད་པའི་སྤྲིབ་
 ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་གཉིད་སང་བ་ན་ཡང་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། མི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་
 མིས་པས་ཀྱང་དགོ་སྤོང་གི་སྤོང་བ་གཏོང་བར་ཐལ། གཉིད་སང་དུས་དང་མཚུངས་
 པའི་སྤྲིབ་ལོ། །ཞེ་ན། འབྲུག་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ནའང་། གཉིད་སང་པའི་དུས་
 ཀྱི་རགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་རྒྱུན་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་སྤོང་བ་གཏོང་མི་གཏོང་གི་འབྲུག་འདོད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
 ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་གཞག་གོ། །

མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན། དེ་ལས་
 གསོག་པའམ། འགྲི་བར་འགྲུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲིབ་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཚོས་གང་
 ལ་ཡང་གསོག་པའམ། འགྲི་བ་མི་དམིགས་པའི་སྤྲིབ་ལོ། །འོན་ཏེ་སང་ནས་རྣམ་པར་
 རྟོག་ན་ནི། དེ་ལས་གསོག་པའམ། འགྲི་བར་ཡང་འགྲུར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་ལ་གསོས་འདེབས་ཡོད་པའི་
 སྤྲིབ་ཞེ་ན། བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྲིབ་
 ལོ། །མདོ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་

བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ལས་དང་། སེམས་པ་ཐམས་
ཅད་དབེན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབེན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་
ལ། ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་
པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ན། བསྐྱོ་བ་ཡང་དག།
པར་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བརྗོད་ཟེན་ཅིང་མ་འོངས་
པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱན་མར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལན་འདེབས་པར་འབྱུང་བས་དེས་
ལན་མ་རྗོགས་པར་བརྟན་པའི་དོན་དུ་བྱམས་པ་ལ་དེས་འིག། །དེས་ལན་སྟོག་པར་
འབྱུང་རོ། །ཞེས་རབ་འབྱོར་སྐྱེ་ན། ལན་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་དེས་པས། བདག་གིས་ནི།
གང་ལན་སྟོན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་སྐྱོན་པ་དང་། གང་ལ་ལན་སྐྱོན་པའི་ཚོས་དེ་ལྟ་
བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྐྱོན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་
ནི། མདོ་ལས། རི་སྐྱད་བཤད་པར་ཟད་དོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྐྱོན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་དག་ལ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན། མིད་ཞེ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཚོས་ཅན། ཚོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཉེ། མི་མ་ཐུན་པ་འཁོར་བ་
དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་རྣམས་སྤང་བརྟན་ཉེ། འཁྲལ་སྤང་ཅམ་གྱི་རོ་བོ་མི་ལམ་དང་
འབྲེལ་བར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཉེ་སྐྱོན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་
ཚོས་ཅན། སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་

འགྲུར་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྲིད། དཔེར་ན། གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན། ཞེས་བྱ་བའི་
ལྷན་ཀ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་འཁོལ། གཉིས་ཏེ། རོན་མི་རིགས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་རང་ལ་གྲུབ་པར་དཔེར་བསྟན། དེ་དབྱེ་མ་པ་ལ་འཁོར་
མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་པའི་འདོད་པ་བསྟན། དེ་
ལ་ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
དོན་དམ་དུ་སྐྱབ་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ། རགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་སྐྱང་
བའི་ལྷོ་འབྲུལ་པ་ལུལ་རྩུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །རྩུལ་སྐྱེ་ཆ་མེད་དང་། རྒྱ་
གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འདྲིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་འདྲིན་གྱི་
ལྷོ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའི་
ལས་མེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་རྩུལ་སྐྱེ་ཆ་མེད་དུ་བདེན་པའི་སྲིད། ལུབ་པ་
ཡོད་དེ། ཆ་མེད་ན། མཚོན་བསྟུན་པ་ལ་སོགས་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། སྐད་ཅིག་མ་
ཡིན་ན། རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འདྲིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
གསོད་པ་བོ་ལ་སྤྲིག་པ་འགལ་བས་སོ། །སྦྱིན་པའང་རི་ལྷར་སྐྱུར་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་
བོ་ལ་རྣམས་མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་སྦྱིན་པར་བཟོ། གསུམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྲིད། ལུང་
གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་དེ་
ལས་པར་ཡང་འགྲོར་མེད་པའི་མཐོང་རང་གི་གཞུང་མཚོད་ལས། ལོ་ཀ་སྤྱོད་ཆོགས་

ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་འབྲུང་བས་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་གསོད་བ་པོ་ལ་སྟེ་ག་
བ་འགལ་ཞིང་། རང་གི་ལས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་བ་ལ་སྐྱེན་བ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་འགལ་
བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་ཏུ་འདོད། ཀུན་རྗེས་ཏུ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ། རོན་
དམ་པར་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱ་ཡང་བསད་པའི་སྟོག་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་མ་བསད་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སྐྱས་ཀྱང་སྐྱའི་ནོར་མ་གྱིན་པར་
སྐྱངས་པ་ཡང་མེད། དེ་མེད་པས་མ་གྱིན་པར་མ་སྐྱངས་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན། སོགས་པ་འདོད་ལོག་དང་། དེ་སྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ཁས་ལེན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྗེས་ཏུ་སྟོག་གི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་བ་དང་
འགལ་བ། སྟོག་གི་རྒྱན་ཆད་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་བ་ལ། འདི་བསད་དོ། །བདག་ནི།
གསོད་བ་པོ་ལོ། །འདི་ལྟར་བསད་དོ། །ཞེས་ལྷག་པར་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པའི་སྟོན་སྟོག་
གཅོད་པར་འཛོག། །གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ནོར་གྱི་རྒྱན་འཇུག་བ་དང་
འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་བ་ལ་བརྒྱུས་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་སྟོག་མ་གྱིན་ལེན་ཏུ་
འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཆགས་སེམས་སམ།
གཞོད་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བ་མེད་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འཛོག་པ་
དང་འབྲུ་བར་རོ། །

ཡང་སེར་སྐྱའི་རྒྱ་མཚན་འཇུག་བ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་བ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྟེ། སོགས་པ་སྐྱེན་བ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་
སྟེ། དཔེར་ན། སོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་པན་སེམས་སོགས་ཀྱིས་

གཞན་ལ་དངོས་སུ་འཁ་བ་མེད་ཀྱང། སོགས་པ་དགེ་བར་འཛོག་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེ་
 བ། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་འདོད་པ་དེ་དང་ཇེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གསལ་བྱ་
 དང་གསོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། སོགས་པ་སྦྱིན་བྱ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་གྱི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་དངོས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་
 མཐའ་དག་མ་ཉམས་ཤིང་མ་སྦྲངས་པ་རྣམས་ལ་ལས་དགེ་མི་དགེར་རྣམ་པར་
 གཞག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ། རྒྱུགས་གཞན་དབྱ་མ་པའི་
 མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་དེར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལུང་གཞན་གྱི་དང་། ལུང་འདིའི་དོན་བཤད་པས་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ཡང་ནི། ལན་གཞན་བསྐྱ་བའོ། །ཉི་
 ལུ་བ་ལས། མི་ལམ་གྱི་སེམས་ནི། གཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པས་མི་གསལ་ཞིང་འཆོལ་
 པར་རྟོག་པས་འབྲས་བུ་དམན་ལ། གཉིད་སད་པའི་ཆེ་གསལ་ཞིང་། མ་འཆོལ་བས་
 འབྲས་བུ་ལྷག་པ་དེས་ན། འབྲས་བུ་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས། ལས་མེད་དེ།
 མི་ལམ་བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་སྦྱིན་སོགས་
 དགེ་བ་དང་། སློག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་སྦྱུད་པ་མིས་ཉེ་གཉིད་སད་པའི་གནས་
 གྲུབས་ན། རོ་མཚར་བས་ཀྱེ་མ་དགེ་མི་དགེ་བྱས་སོ། །ལེགས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་
 དགའ་ཞིང་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ན། མི་ལམ་གྱི་དགེ་སྤྲིག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་སད་པའི་ཇེས་གྱི་
 གནས་གྲུབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་
 ཡོངས་སུ་གསོས་ཉེ་དགེ་མི་དགེ་འཕེལ་བ་དེའི་སྤྱིར་ཡང་། ལས་མེད་དེ། མི་ལམ་

བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པས། མི་ལམ་དང་། གཉིད་སད་པ་མཚུངས་པའི་སྲིང་མི་ལམ་
གྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་དང་། གཉིད་སད་པས་མཚོན་པའི་སྲུང་འདས་མཉམ་པ་
ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་ ། ཉི་བའི་ཡན་ལག་ཞིང་དག་སྐྱོར་ ། ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འབྲེལ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་
བསྐྱོམས་པས་ནི། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སྲུ་
འགྲུང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཞིང་དག་པ་དགོས་པས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེའི་
འོག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སྲུ་དག་པའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་ནོ། ། ཅ་བ་ལ། སེམས་
ཅན་གྱི་ལོ་ཀ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་དེ་ལ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་
མི་བྲག་པར་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་བ་
དང་། བཅུད་དག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་ལོ་ཀ་ལྡན་ལྡན་དང་། ལུང་ལུང་ལ་
སོགས་པས་མ་དག་པ་དེ་ལ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོས་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་བ་ཉིད་དོ། ། ལྷུང་པར། ལོ་ཀ་དགོན་པའི་ལམ་
དང་ལུ་གའི་ནད་བཅས་པ། །མཐོང་ནས་སྐྱག་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་བྱོན་ཏེ། །སྲི་
མའི་སྲུ་མཐར་ཉག་དུ་བཙོན་ཞིང་རབ་ཤེས་པས། །ཡོངས་སྲུ་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ནི་རྩལ་ཅམ་
སྐྱེད་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལོ་ཀའི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ནས་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་
དང་། འོག་གི་སོགས་པ་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་

གཉེན་སོར་ལྷའི་ཉེ་བར་སྦྱོང་བ་དང་། འོག་གི་སོགས་པ་དབང་སོ་ཚང་བ་ལ་སོགས་
བ་དག་པ་སྦྱོང་བའི་སྟོན་ལ་བརྟུན་ཞུ་བ་དག་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ལོ་ཀའི་བྱེ་བྲག་
གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་གྱི་ཞིང་ལ་རྫོང་བ་དང་། ཚེར་མ་དང་། སོགས་པ་ངམ་གྲོག་
ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་སོར་གསེར་གྱི་ས་སྤྱོད་པ་
དང་། སོགས་པ་ལ་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ་སོགས་དག་པ་སྦྱོང་བའི་སྟོན་ལ་སྟོན་
ཞུ་བ་དག་པ་དང་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཞུ་བ་དག་པ་འདྲེ་སྦྱོར་བའོ། །

ལྷ་པ་། ། གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ། ། ལ་གསུམ་ལ་ས།

སྤྱི་ལོའི་ནི། འུ་དགོས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛེན་
བའོ། །གང་གིས་ན། རང་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཞུ་བ་དག་པ་བརྒྱབས་ནས་
སངས་རྒྱལ་བསའི་ལོ། །རི་ལྟར་ན། གཏུལ་བྱ་གཏུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལྷན་
བྲུབ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་གཏུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པས་དེའི་
རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་འོ། །

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། །བྲང་བར་གྱི་དབྱེ་
བའོ། །དང་བོ་ནི། སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ལོ། །ཡུལ་ལོ། །མདོ་ནི།
རི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བགྱིདོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོང་ཉིད་སོགས་
སྟོན་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཅིང་། མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་
ནི། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཞུ་བའི་མཚོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོང་བ་
ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། མདོན་སྤྱོད་དུ་བྱེདོ། །སྤྱོད་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་དབྱེ་ན། ཞུ་བ་བརྟུན་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་དཔེ་སྤྱོད་པ་

གདུལ་བྱ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་དཔེ་དག་ས་གཉིས་སམ། བདུན་རྒྱལ་ས་ལས་འདས་ཤིང་
ཐར་བར་བྱེད་པའི་སྟེ། སྤུང་པར། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་
ནས། ཉིང་འཛིན་མཚོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་རྒྱལ་རེག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བྱའི་
དཔེས། ལྷོང་ཉིད་སོགས་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་གནས་
པའི་སྟེ། སྤུང་པར། དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཐར་སྐོར་སྤྱོད་པ། །ལྷ་པོ་
འདས་ལ་མི་རེག་མཚོན་མར་སྤྱོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མདའ་བརྒྱུད་མར་འབངས་པའི་དཔེས། ལྷོན་ལམ་གྱི་འབྲུག་གིས་ས་
གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བར་དུས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྣམས་མཐུན་ཐོབ་ཅིང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་
སྟེ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་དང་སྤུན་མོང་
མིན་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བསམ་བསམ་དཀའ་བའི་
གནས་ལ་སྤྱོད་པའི་འོ། །མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྤོད་སྤོང་ཞིང་སྐོ་གསུམ་ལ་སྤོམས་པར་
འརྱུག་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཆགས་པའི་འོ། །མདོ་ནི། རབ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདག་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པར་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་རྣམས་ཐར་སྤོང་ཉིད་སྐོམ་པ་མི་དམིགས་པའི་འོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དམིགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་མར་ལྟ་བུ་ཟད་པའི་
དོན་དུ་མཚན་མེད་སྐོམ་པ་མཚན་མ་ཟད་པའི་འོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤོན་པར་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོན་མེད་

སྐོན་པ་སྐོན་ལམ་ཟད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐོན་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་
 དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་
 ཀྱིས་ངེས་པ་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་ལུང་བསྟན་མ་
 བསྟན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་ངེས་པར་ག་བྱང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་དེའི་རྟོགས་
 ཀྱིའོ། །མདོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དེ་བར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་
 ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་ལུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལུལ་ཚད་མེད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི།
 དེ་དག་ནི། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་རེ་རེའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་འོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ལོ་ཀ་པའི་དགོ་བ་དང་། ཚེ་དང་། ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་
 ལ་བར་ཚད་བྱེད་པའི་ཚོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྒྱལ་བས་ལྷའི་བྱ་དང་། སོགས་པ་
 འཆི་བདག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལུང་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་
 མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་། སྐོན་གྱི་སྐོན་ལམ་གྲུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྐོན་གྱི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་གི་བྱ་དཀའ་བར་སྦྱོད་པ་མཁོ་གཏོང་
 བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དགོ་
 བའི་ཚོས་དཀའ་པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་རོ་ལྷུང་བས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཆགས་ཤིང་འདྲིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྐྱོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམས་པ་རྫོགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ང་དང་ང་ཡི་ར་མི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྐྱོ་མཚན་མེད་བསྐྱོམས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མར་འདྲིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྐྱོ་སྐོན་མེད་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་

གྲིས་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྲིས་ཅི་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་གྱི་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་རྟོགས་ལུས་གྱི་ཚོས་བརྗོད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟོགས་དང་། དུལ་
སྐྱ་དང་། གཞན་ཚིགས་དང་། བརྗོད་དང་། གསོ་བ་དང་། ཉང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
བ་ཉིད་གྲིས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། དུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་
བ་བརྟུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་
དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་པ་ན། བཏང་
སྒྲོམས་སུ་བྱ་བ་ཤེས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ །སྐབས་བལྟ་བུ། །ཞེ།

བཞི་བ་ནི། གསུམ་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་ལོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཇི་སྟར་སྒྲོམ་
ཚུལ་དང་། །སྲང་དོར་མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཤེས་ནས། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
གི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་སྐྱོང་ཐབས་མཁས་རྣམ་རྗེ་གས་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམ། །བསྐྱ་བའི་
ཚིགས་བཅད་དོ། ། །།

།སྐབས་ལྟ་བུ། །

གཉིས་པ་ །དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཅེ་སྐྱོད། །ལ་གསུམ་སྟེ།

འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར།

ཅེ་སྐྱོར་རྒྱས་པར་བཤད། །སྐབས་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །འཆད་དོ། །ཞེས་
བར་དོ། །གང་དུ་ན། །རྣམ་ཀུན་གྱི་ལོག་ཏུ་ལོ། །གང་ན། །ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྗེ་གས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ངང་

དུ་གྲུང་བ་བསྐྱུས་སྐྱོམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་ཅེ་སྐྱོར་འཕྲུང་བས་དོན་གྱི་
རིམ་བས་སོ། །རྗེ་ལྷུང་ན། རྟགས་དང་། སོགས་པ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་བར་བསྐྱད་ཅིང་ཞེས་
དུ་བསྐྱེན་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། ཅེ་སྐྱོར་གོ་སྐྱབ་བར་རྟོགས་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཅེ་སྐྱོར་རྒྱས་པར་བཤད། ། ལ་བཞི་སྟེ།
སྐྱོར་མཐོང་། སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱོར་རོ། །

དང་པོ་ ། ཅེ་སྐྱོར་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ ། ལ་གཉིས་ཏེ།
སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྫོང་ཅེ་བཟོང་
མཚོག་གི་ཅེ་སྐྱོར་བཞི་ལས།

དང་པོ་ ། རྫོང་ཅེ་སྐྱོར་ ། ལ་གཉིས་ལས།

ཅ་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་འདི་ཚོས་ཅན། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མི་ལམ་ནའང་ཚོས་རྣམས་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བ་བཅུ་གཉིས་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བཞེད་པས་སོ། །འདིའང་མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་རྟགས་སུ་གོ་
བར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ལ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ནི། སྤར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པ་ལ་འིན་དུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་དང་། སོགས་པ་སྐྱབ་བརྟན་སོགས་དང་འབྲ་བར་ལྟ་བ་
དང་། མདོ་ནི། མི་ལམ་ནའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ཞེས་

སོ། །མི་ལམ་དུ་ཞེས་འོག་མ་རྒྱག་ལའང་སྐྱར་ཏེ། རྩ་བའི་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་།
སོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་
དང་། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའམ། ཁམས་གསུམ་ལ་
འདོད་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སོགས་པ་འཁོར་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་
སོགས་མཐོང་བ་དང་། མདོ་ནི། ཚོས་སྟོན་པ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་
ནམ་མཁའ་འཕགས་ཏེ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ནམ་འབྲུལ་དམིགས་པ་
དང་། མདོ་ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་ཚོ་འབྲུལ་མང་པོ་སྟོན་པ་མཐོང་ཞེས་སོ། །མི་ལམ་དུ་དུམ་
ཁས་ནོན་པ་སད་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་པོ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་ཚོས་སྟོན་པའི་
སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །དཔུལ་བ་དང་། སོགས་པ་ཡི་རྒྱགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བས་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་གི་དུམ་ ཁ་མི་སྲིད་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ངན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། མདོ་
ནི། ངན་སོང་གསུམ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །བདག་ལུང་བསྟན་ན་མེ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིང་ཅེས་བརྗོད་པས་གྲོང་ཁྱེད་དང་།
སོགས་པ་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་
རྒྱབས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ལྷན་པར། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་མེ་
ཡི་ལུང་པོ་ཞི། །ཞེས་སོ། །

བདག་བསམ་པ་དག་ཅིང་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ན། མི་མ་ཡིན་པས་བརྩུང་།

བ་འདི་གཏོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་གཞོན་སྦྱིན་དང་། སོགས་པ་ཤ་ཟ་ལ་
 སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆེག་གྲུབ་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་སྐད་ཏུ་
 བརྗོད་པས་མི་མ་ཡིན་པ་དེ་གྲུད་ཏུ་སོང་ན་ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་རང་གི་བདུད་
 ལས་དང་། ཉེས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རོལ་བདུད་དང་སྤྲིག་གོགས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་ཅིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བསྟེན་པ་དང་།
 མདོ་ནི། རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རོལ་རྣམ་པར་གཞོན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འདོད་པས་ལུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བར་
 འདོད་པས་ལུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། མདོ་ནི། ལྷན་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
 ལུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ལུམ་ལ་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། ལྷན་མཁའ་ཉིད་དང་
 ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ལས་དོན་གཞན་བརྒྱད། རོ་པོ་བཞི་
 སྟེ། ལྷན་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱི་ཉགས་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འབྲེལ་
 བ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་རྣམ་འབྲེལ་བརྒྱ་དྲུག་སྟོན་ནོ། །ཅེ་བ་ལ།
 འཛམ་གྲུའི་སྒྲིང་གི་སྟེ་པོ་ཇི་སྟེད་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེ་པོ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་སངས་

རྒྱས་ལ་མཚོན་པའི་དགོ་བ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་དབེར་
མཛད་ནས་དེ་བས་རང་ཅེ་སྦྱོར་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལ་ཡུམ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་
རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། སོགས་པ་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བུ་རྒྱུ་གི་བདག་ཉིད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། སྤྱི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་བརྒྱད། རང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བརྒྱད་དེ། གནས་སྐབས་བུ་རྒྱུ་གི་རོ་
བོ་ཉིད་ནི་དོ། །གང་ལས་ན། མེ་ཉོག་དང་། སོགས་པ་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་
རྒྱས་རྣམ་འཚོའི་བར་དུ་མཚོན་པའི་དགོ་བ་དང་། སོགས་པ་དེ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོས་
པའི་དགོ་བ་རྣམ་པ་མང་བོ་དང་བོར་དབེར་མཛད་ནས། དེ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་
ལས་སོ། །རི་ལྷར་ན། བོང་ནས་བོང་དུ་སྔ་མ་བས་སྤྱི་མ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །བུ་རྒྱུ་གི་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཉེ། སྦྱོར་བ་ལས་དོན་གཞན་པ་བརྒྱད་དང་།
སྦྱོར་བའི་རོ་བོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་དང་། སོགས་པ་སྦྱོང་གཅིག་
དང་། སྦྱོང་གཉིས་དང་། སྦྱོང་གསུམ་གྱི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་གི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་བས་ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་
ཅིང་རང་ཡུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཉེ། མདོ་ནི། ཡུམ་
དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྦྱོར་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བོ་དོང་བ་ན་རེ། གང་ཟག་ཚོགས་སྦྱོར། སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་དང་།
ཚོས་གྱི་བྱུང་དོ། །ཞེས་སོ། །

ནོར་བུ་རྟེན་ཅིང་སྦྱོར་བའི་དབེས། བྱུང་བར་དུ་ཡུམ་ཉིན་མཚན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་

ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དུ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྟོན་པ་ཡོད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
 ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེས་མི་
 སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད་ཉེ་ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་
 སྲིད་བྱང་རྒྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། བྱང་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཚོས་གང་ཟག་
 དང་བཅས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱང་བདག་
 གིས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འཛེམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བརྟུ་དང་། སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ག་ལྟགས་མེད་
 པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་བས་ཡུམ་ལ་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་ཁྲུང་པར་
 འཕགས་པ་དང་། མདོ་ནི། འཛེམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བརྟུའི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དཀར་ཕོ་གས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་
 མཚོན་ཅིང་བསྐྱང་བའི་སྲིད་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་ནད་དང་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང་། མདོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་ཀྱང་འགྲོ་བར་བྱ་
 བར་སེམས་ཉེ་ཉེ་བར་འོང་ཞེས་སོ། །ལྟག་བསམ་གྱི་མ་ཐུས་བདུད་ལས་དང་། བདུད་
 ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་རྩེ་མི་རྩེ་གས་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་མ་གྲལ་
 བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་སྟོག་ཅན་སྲུ་ངན་གྱི་ལྷག་རྩ་ལྷག་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་
 སོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱང་
 སེམས་ལ། བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་རམ། ལྷན་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། མདོ་ནི། སྟོན་པ་དང་རི་རྩེ་གནས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་ཚོན་གཉིས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་

གཏན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློབ་པའི་
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སློབ་པའི་བྱང་སེམས་ནི། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

ས་ལེ་སྐྱམ་དཀོན་པའི་དཔེ་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཅེ་སྐྱོར་འཕེལ་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉུང་བ་དང་། མདོ་ནི། དུམ་ལ་སློབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
ཉུང་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དཀོན་པའི་དཔེ་ས། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་ཉུང་བ་དང་།
མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་འདིར་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉུང་ཞེས་སོ། །ཕྱིན་ལྷག་
གི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྲོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་ནི།
སེར་སྣ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་ནི།
གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དཔེ་ས།
དུམ་དུ་པར་ཕྱིན་ཀུན་བསྐྱས་པར་ཤེས་པ་དང་། མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདིར་པར་
ཕྱིན་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །ཞེས་སོ། །དུམ་ལ་སློབ་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་
རྟོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེན་པོས་
ནི། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་མི་ཐོབ་པ་གང་ཡང་མེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་ །མི་ཞེན་པར་སྐྱོད་པ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
བསོད་ནམས་ལས་གཞན་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དེ། བཅུ་ལྷག་

གོ། །མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ནི། ལུས་ལ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། རང་ལོང་པའི་ཅེ་སྐྱོད་ཀྱི་ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འབེལ་བས་རྣམ་པར་སྐྱེལ་ཞིང་
བསྐྱེད་པའི་ཅེ་སྐྱོད་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་རེག་པར་རང་གི་རང་
གིས་འབྱུང་བ་སྲར་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེས་པར་བརྟན་པ་
ཡིན་པས་རྣམ་འབེལ་གྱི་འོག་ཏུ་དེས་པར་བརྟན་པ་སྐྱོན་ནོ། །

ཅེ་བ་ལ། མདོན་པར་བརྟེན་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། གུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་ཚོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་གིས་
འཇུག་ཅིང་སྐར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། རང་གྱུར་གི་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཉན་རང་དུ་ལྟུང་བའི་གཉེན་
པོར་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་
གི་རང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་བསྐྱེལ་བར་བྱ་
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་ལས་སྐར་མི་ལྡོག་པས་ན། བརྟེན་པ་
ཞེས་བྱ་བར་ངོ། །དབེ་ཁ་ཅིག་ནས་དེས་པ་ཞེས་ཉེ། དོན་གཅིག་གོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་དེ་ལ་འཇུག་གི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
བས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་
ལས་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་གོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པ་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་གོང་

དུ་སྟོས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་མེད་པར་བྱེད་པ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་
ཞིན། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མི་གཏོང་བ་ཞེས་པར་
ངོ་། །ཁང་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །ཁང་གིས་ན། བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ངོ་བོས་སོ། །ཁང་གི་སྐབས་སུ་ན། རྗེ་ལཱི་ན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན། བསོད་ནམས་སྟེལ་
བའི་རིས་པ་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟོན་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །

བཞི་པ་ ། རྩོམ་མཚོག་གི་ཅེ་སྟོན་ ། ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་ངེས་པར་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་
གནས་པ་ཡིན་པས་ཚོས་མཚོག་གི་ཅེ་སྟོན་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་སྟོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཞེས་པར་ངོ་། །ཁང་ན། ཐེག་པ་ལ་
གསར་དུ་ལྷགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་ལྷགས་པ་དང་། སྤྱིར་མི་སྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནི། གཉིས་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱབ་པས་སེམས་དང་དེ་ལས་
དོན་གཞན་ལ་མི་འདུག་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེའོ། །ཁང་གིས་ན། མྱིང་བཞི་
མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་སྤྱད་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་
གཉིས་པ་བར་མ་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་ལ་
གཞལ་བའི་གངས་དང་། དེའི་ཚུ་སྐྱའི་ཅེ་མོ་བརྒྱུར་བ་ལགས་པའི་ཚུའི་ཐེགས་ཀྱི་

གངས་དབེར་མཛད་ནས། དེ་བས་ཆེས་ཆེར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསོད་ནམས་མང་
སོར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སྐྱེ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། བརྗོད་ཅེས་པ་དངོ། །གང་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་
གིས་ན། བསོད་ནམས་མང་སོ་ཉིད་གྱིས་ཉེ། མང་ཞེས་པ་དངོ། །གང་ན། སྐྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་པར་བྱིན་དང། སོགས་པ་སྐྱོང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་རྗེས་སྐྱེ་ཡི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །གང་ལས་ན། སྤྱིང་བཞི་བ་དང། སོགས་པ་
སྣོང་གཅིག་དང་སྣོང་གཉིས་དང་སྣོང་གསུམ་གྱི་ལོ་ཀའི་ཁམས་རྣམས་གྱི་ས་དང་ཚུའི་
སྤང་གངས་དང་ཐེགས་པའི་གངས་སོ་སོར་དབེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་དོ། །འདི་
ལྟར་ན། དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་ཁྲུང་པར་དུ་འབགས་པར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
ལུགས་ལས། ཚད་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཚད་གྱིས་
གཞལ་བར་རུས་སོ། །ཞེས་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སྣོང་གསུམ་གྱི་ཚད་གཟུང་རུས་ལ།
ཚོགས་གཉིས་ཚད་ལས་འདས་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན། ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་དང། སོགས་པ་རྣམ་འཕེལ། བརྟན་པ། སེམས་ཀུན་ཏུ་
གནས་པ་དེ་དག་ནི། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྫོ་བ་དང། སོགས་པ་ཅེ་སོ། །བརྗོད་པ། ཚོས་
མཚོགས་སྟེ། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ཉམ་ཚོད་ལམ་ཚེ་སྐྱོད་པའི་བཞི་སྟེ།

སྤང་བུ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། རོ་པོ་
མཚོང་ལམ་ཚེ་སྐྱོད་པ་འདད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
དོན་བསྟུན་བའོ། །མདོར་བསྟན་ལ། གཟུང་ཉོག་མདོར་བསྟན། འཇིག་རྟོག་མདོར་
བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བའི་ལཱ། མཚོང་ལམ་སྤྱི་ལོ་མཚམས་སྤྱི་
ལོ། དོན་ལ་སྤྱི་ལོ་དང་བསྟན་ལ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ལོག་ཏུ་མཚོང་ལམ་འབྲུང་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་
པས་དེ་སྟོན་འོ། །བྱེ་བྲག་ལོ། དེ་ཞིག་སྤང་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུང་ཉོག་
གཉེས་པོ་མདོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ། །

ཅུ་བ་ལ། ཉོག་པའི་རོ་པོ། དབྱེ་བ། ཉོག་པར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །དང་
པོ་ལོ། སྤྱོད་པ་པོས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དོན་དམ་པར་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམས་པར་ཉོག་པ་སྟེ། མདོ་ལོ། དེ་ལྟར་
གཉེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉེས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་པོས་ཕྱོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ཐེག་དམན་གྱི་
ཚོས་ལ་དོན་དམ་པར་ཕྱོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམས་པར་ཉོག་པ་
སྟེ། མདོ་ལོ། ཡུམ་རྣམས་པར་མི་ཉོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་ལོ། ཡུལ་དགུ་དགུ་
ཡོད་པས་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་ལ་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལོ། རྫོང་དུག་
གིས་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས་ཉོག་པའི་བདག་

ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་
གཟུང་རྟོག། རྫོག་པ་གཟུང་རྟོག། མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་
སློབས་དོན་དམ་པར་འཇུག་བྱར་གཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྫོག་
པའི་ཡུལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རང་དོན་དུ་དམིགས་ཞེན་དང་བཅས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དག་ལ་འདོད་བར་འདོད་པའི་སློབས་དོན་དམ་པར་རྫོག་བྱར་གཟུང་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུང་བར་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་
ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྟོགས་སུ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་སྦྱེ་བའི་གོགས་
ལྷན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲ་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་
དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་
བཙོ་བརྒྱུད་ནི་ཚོས་ཅན། ཡུལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་སྟོགས་གཉིས་བསྟན་ནས་འཇིན་རྟོག་གཉིས་པོ་མདོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ། །ཅ་
བ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ལྷ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སོ་སོ་སྦྱེ་
བའི་འཇིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཏེ། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་

འཛིན་ཏེ། མདོ་ནི། ག་རྒྱུག་ས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་
 སོ། །དམིགས་ལུལ་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་
 པའི་རྣམ་རྟོག་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ལུམ་ལ་སྐྱོད་པ་དེ་ནི། སྤྱིང་ལོ་མེད་པ་ལ་
 སྐྱོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ལུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་དགུའི་བདག་
 ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ལུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་རོ་བོས་
 སྤྱིང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པར་
 འདོད་དེ། འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོ། །རྟོགས་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་རྟོག་
 པས་བརྩུང་བའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མེད་པས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་འཛིན་
 རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། མི་མ་སྐྱུན་སྤོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་ལོ་ནི། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་
 པའི་རྟོན་ཅན་ཏེ། ལུལ་ཅན་རྣམས་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་བཏགས་འཛིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ནི། འཛིན་རྟོག་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྤོགས་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་
 སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་བཙོ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་
 ཅན། ལུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་རང་གི་རོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ལུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་རོ་བོས་དབེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཅི་སྟེན། རྟོག་པས་ལུལ་འཛིན་པ་གང་གི་ཚེ། རྟོག་པ་དེ་དག་

ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྲུར་བ་གཟུང་བའི་དོན་དག་རི་ལྷར་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
གཟུང་བའི་དོ་སོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་ས་བཤད་ལ།

གཟུང་རྟོག་དང་།

འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

འཇུག་པ་། །གཟུང་རྟོག་། །དང་།

ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྲ་འགེལ་ནི།
གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཇུག་པའི་རྟོན་ཅན་རི་ལྷར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེས། ཅ
བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་རོ་བོ། གངས། དེ་དག་སྐར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལ་ཀུན་ལ་སྐར་བ་ཡུལ་དགུ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡུལ་སྤྱིའི་རོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་།
ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཡུལ་དང་། བྱེད་པ་དང་། རང་དོན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་
བྱེད་པའི་རུས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇུག་
པ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཅན་
རྣམ་པ་དགུར་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདིར་རྟོག་པ་དགུ་ཚན་བཞི། འཇུག་པ་གཟུང་
རྟོག་ཏུ་མཚོན། དམིགས་ཡུལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་
དམ་པར་འཇུག་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །རེ་རེ་ལ་འཇུག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །

མདོ་ནི། དུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་བའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཚོས་
 ཉིད་དེ། བམ་མཁའི་དབེས་སོ། །མཚོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་བར་འབྲུབ་པའི་
 ཐབས་མཁས་ཏེ། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུའི་དབེས་སོ། །བྱང་སེམས་གྱི་ཤེས་པ་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་མ་འཇུག་ཞིང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་དབེས་སོ། །མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྟོག་པ་འདོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྟོགས་མེད་ལེན་པ་སྟེ། རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་དབེས་སོ། །སྐྱེ་མེད་རང་གི་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་དབེས་སོ། །ཉན་རང་གིས་ཐག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་དབེས་
 སོ། །བྱང་སེམས་དེའི་འཕྲིན་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུ་མའི་
 དབེས་སོ། །བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཏེ། འཇུག་
 འཁོར་གྱི་དབེས་སོ། །རྟོག་པ་འདི་དག་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་ལ། མདོན་སུམ་གཉེན་
 པོ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །

འགྲེལ་པ་བྲུག་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ། འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་གི་དོ་བོ། སྐྱོར་
 པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྲུང་བརྟན། བྲངས། དེ་དག་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་
 གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅིང་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་
 པོ་སྐྱོར་བ་པོས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་བར་
 འཇུག་བྲུང་འཇུག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རུན་མོང་གི་སྐྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་གྱི་སྤང་བྲུང་བྲུམས་པས་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །ལྔ་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུའོ། །

བྲུག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་འཁྲུལ་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 དཔེན་པའི་ཕྱིར་དཔེན་པ། དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཀྱུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། སོགས་པ་དགུ་བ་སོགས་
 ལ་འཇུག་པས། དེའི་ཚོས་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་
 བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བརྟན་ཅམ་དུ་ཟད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་
 དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་
 ཤེས་པས་གཉེན་པོ་ལེན་པ་དང་། སྡོན་མཐོང་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་དོར་བྱར་ཤེས་
 པས་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་འདོར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྐྱིབ་པའི་འཁྲུལ་པའི་བྱི་མ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་དང་། སྤངས་པ་
 དམན་ཞིང་རྟོགས་པ་བྱུ་ཚོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་
 བསྐྱིང་ཞིང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་དང་
 མ་ཐུན་པར་ཉན་ཐོས་སོགས་སུ་སྦྱུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་དང་། གདུལ་
 བྱ་འདུལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མི་
 གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ ། རྟོགས་པ་གཟུང་རྟོག་ཏེ་ལ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འབྲེལ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་སྟོག་པའི་རྟེན་ཅན། དུལ་གྱི་དབྱེ་བས་རི་
 ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ་བཞེ་ལས། དུལ་ནི། རྟོག་པ། ཡོངས་འཛིན།
 གཉེན་པོ། དབང་པོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་སྟེ། ལམ་དམན་པ་ལྟ་དང་། སྤངས་པ་

དང་། རྟོགས་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷང་འདས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་
འབྲས་དམན་པ་བཞི་སྟེ། དགྲུ་ལ་ལ་མཇུག་ཏུ་སྐྱུར་བའོ། །ངོ་བོ་ནི། ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། །ཤར་ས་ངེས་ནི། དགྲུའི་བདག་ཉིད་དོ། །

སྐྱུར་ཉེ་བ་འད་པ་ནི། རྟོག་པ་དགྲུ་པོ་འདི་མཚན་གཞི། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་
མཚོན། དམིགས་ཡུལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་སྐྱུར་བྱུང་བའི་འབྲུང་བའི་ཚོས་
ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་ལྷོག་ཡུལ་དུ་འབྲུལ་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས།
རེ་རེ་ལ་ལྷོག་བྱུང་རྟོག་པ་ཞེས་སྐྱུར་ཉེ། ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་བས་སྲིད་པ་དང་ཞི་
བར་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་སེམས་ལ་ལྷོས་ཉེ་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དེ། ཉི་ཟླས་སྤིང་
བཞིའི་ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་དཔེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་མེད་པས་བར་ཚད་གིས་ཚུགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་ཐང་ཐོད་པའི་དངོས་སོ། །བྱང་ཚུབ་
གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཚང་བ་སྟེ། སྤྱེས་བྱ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་
པའི་དཔེས་སོ། །རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་གི་
རྟེན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགོ་བ་སྟེ། མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་པའི་དཔེས་སོ། །ཚེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་ནས། ཚེན་པོ་གསུམ་ལས་
ལོག་པ་སྟེ། ཚུ་སྐྱུང་ཕྱ་མོ་ཐམས་ཅད་གསྐྱུར་སོང་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བའི་དཔེས་
སོ། །སྤངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་སྟེ། ལག་པ་གཡས་པས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་
དཔེས་སོ། །རྒྱན་ཞུགས་སོགས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དེ། ཚུ་སྐྱུང་ཕྱ་མོ་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལན་ཚར་རོ་གཅིག་པའི་དཔེས་སོ། །

རང་དོན་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱོངས་པ་སྟེ། འཁོར་

ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དཔུང་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་མདུན་ཏུ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་སོགས་
འགོ་བའི་དབེས་སོ། །ཉན་རང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་ནས་
འགོ་དགོས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་མདུན་ཏུ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་འགོ་བའི་
དབེས་སོ། །བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉན་རང་རྣམས་ཞེས་སྐྱར་རོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚོ། རང་གི་རོ་བོ། གངས།
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་བྲུག་
གོ། །དང་བོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཉུག་ཏུ་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་
ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་
ལྡོགས་གྱི་རྟེན་ཅན་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུའོ། །ལྷ་པ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་། ཤེས་
རབ་སོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཉུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
གྱི་སྤང་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །

བྲུག་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
ཡུལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བའི་
ཚོས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ལྡོག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལྡོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་སྐྱར་ཏེ།
རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་འཁོར་བ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་
པས་སྤང་འདས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་
དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་སྒྲོས་བྲལ་མ་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་བ་
པའི་ལམ་མ་ཚང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འདོད་ཁམས་པས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་འདུ་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་
གདམས་ངག་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྐྱོང་བ་
ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སྤང་བུ་ཉི་ཆེ་བ་སྐྱོང་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉག་
སོགས་སུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ལྷུགས་དང་།
སོགས་པ་སྤྱིར་འོང་སོགས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྐྱོངས་པའི་
མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་བྲ་མོ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་གནས་
པ་དང་། གཞན་དོན་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྲེན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་
བཅས་པས་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དང་བྲལ་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁྲེན་མི་འབྲང་གི་བྱང་འདས་གཞན་རྣམ་མཁྲེན་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་བྱང་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ལུས་
པས་ན། འགྲོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྣམ་འཛིན་ ། རྒྱུ་ལ་ ། ཏེ།

བཏགས་འཛིན་རྒྱུ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི།
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་སྐྱེས་པུ་རྣམ་
 ལྷ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཅན་རི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེས། རྩ་བ་ལ། དུལ། རོ་བོ། ལྷ་རྩེ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཚུག་ཏུ་སྐྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྒྱུ་
 དང་པོ་རྣམ་འཛིན་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་པ་དགུ་ཚན་བཞི།
 རྣམ་འཛིན་རྒྱུ་པར་མཚོན། དམིགས་ལུལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་འཛིན་པ་ལ་དོན་དམ་
 བར་རྣམ་འཛིན་ཏུ་འཇུག་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལ་རྣམ་གྱི་འཛིན་པར་
 འཇུག་པ་ཞེས་སྐྱུར་ལ། ལྷང་བྱ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱོན་འདོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུལ་ནི།
 ཚོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ་གཉོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གསུགས་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་
 དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། གང་ཏུ་ཡང་འབྲེས་པར་མི་
 འཇུག་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུགས་སོགས་མཚན་མ་ལ་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གསུགས་
 ལ་གནས་པར་མི་འཇུག་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུགས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། མདོན་ནི། མདོན་པར་
 ཆགས་པ་མེད་པ་དང་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུལ་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐ་སྙད་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་

སྒྲེལ་མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཚོས་གང་ལ་ཡང་འདོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་ཆགས་པ་སྒྲེལ་མདོ་ནི། མདོན་པར་ཆགས་པས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྦྱང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲེལ་མདོ་ནི། དུམ་ཡང་དུམ་དང་མ་བྲལ་ཞེས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་རྒྱུར་པས་རི་ལྷོར་འདོད་པ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྣམས་པ་ཉམས་པ་སྒྲེལ་མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་གང་ན་དེར་གནས་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་ལྷ་སྒྲེལ་ དུམ་ལ། རོ་བོ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྦྱང་བྱར་བསྐྱེད། བྱང་སྒྲུབ་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལ་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་བ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོའི་སྦྱོར་བའི་འཛིན་པ་ལ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱང་བྱར་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུའོ། །ལྷ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་རྣམས་གྱི་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཉེ། དོན་དམ་པར་འཛིན་དོར་མེད་ཡུར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་གིས་ཁམས་གསུམ་ཅར་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྦོང་བ་ཉིད་རྟོགས་ཉེ་མི་གནས་པས་མཚན་མ་ལ་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མདོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་ཆགས་པས་མདོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྦོན་དུ་འགྲོ་

བའི་སྐྱིན་ལྷག་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱོད་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་
སྐོམ་པ་སྦྲང་དོར་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་། དུམ་རྣམ་མཁུམ་གྱི་
ལམ་དུ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱིན་སོགས་ཀྱིས་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་དུ་འགོ་བ་ཐོགས་པ་ཡོད། །

གཉེས་པ་། ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། འཛིན་རྟོག་གཉེས་པ་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་
བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཡུལ་དང་། རོ་བོ་དང་། སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་གཉེས།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ། །གཉེས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། དགུ་ལ་ལ་མཐུག་ཏུ་
སྦྱར་བའོ། །གཉེས་པ་ནི། འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྣམ་རྟོག་
རྗེས་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་ཡིན་འོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་རྟོག་མཚན་
གཞི། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་མཚོན། དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་
དམིགས་ནས་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ན། དེ་ལ་
བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཉན་རང་ཀུན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
གསུམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུམ་ཉིད་གང་ན་
བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །

ཉན་རང་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྐྱིན་ལྷག་ལ་ལམ་མིན་པར་དེས་པར་
འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྐྱིན་ལྷག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུལ་ནི། ཚོས་

གང་ཡང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། འགོ་ག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བར་ཚད་མེད་ན། ལམ་གྱི་
 དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་དང། ཡོད་ན་མི་ལྡན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་
 དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
 ལ་མི་གནས་པའི་རྩིས་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། གང་ལ་ཡང་མི་
 གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་ཚེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་དམན་
 རིགས་འཛིག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་བྱང་རྒྱུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འདོད་པས་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་
 དམ་པར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱིན་དུག་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྐོའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་ལ་ཕྱིར་རྒྱོལ་བ་མཚན་འཛིན་དམིགས་པ་
 སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལུབ་པར་དགའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ། རོ་བོ། བྱངས། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་
 སྤང་བྱར་བསྟན། སྤྱིར་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལ་མཇུག་དུ་སྤྱར་བ་དགའའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའའོ། །བཞི་པ་ནི། མཐོང་
 ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྱིས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མཐོན་པར་ཞེན་པ་
 ཞེས་སྤྱིར་ཉེ། ཉན་རང་དག་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་ལ་སོགས་པས་དེས་བར་འབྱུང་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་དེས་བར་མི་འབྱུང་བ་

དང་། རྗེ་གཤམ་པ་རང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་རྗེ་གཞེན་
 གྱི་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཇིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ལགག་པ་དང་། བདུད་བཞི་དང་། ས་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་དང་།
 གཅིག་པོས་མཚན་འཇིན་བར་ཆད་ཅན་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུན་
 དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་འབྲ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སོགས་པ་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་སློན་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འཇིག་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་གཟུགས་སོགས་སམ།
 བྱང་རྒྱལ་མེད་པས་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། སློས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སེར་སྣ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཤིན་ཏུ་
 བོམས་པར་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་བཞི་དང་། ས་གཉིས་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱིར་ཚོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལའོ། །

དོན་བསྐྱེལ། སྤང་གཉེན་སྦྱར་ཉེ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། རྫོད་བྱེད་བར་སྐབས་
 གྱི་ཚིགས་བཅད་དགུས་གཞུང་རྟོག་གཉིས། འཇིན་རྟོག་གཉིས། ཉེ། རྣམ་པ་བཞེ་པོ་
 ཉིད་ལ་སོ་སོར་དེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་གྱིས་
 བྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བཞེ་པོ་དེ་དག་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། འཇུག་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞེ་ཡང་སྤང་བའི་དབྱེ་

བསམ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །རྫོགས་པ་འདི་
དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འདི་གས་པས་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་། །བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ནི། འཆད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བྱ་བྱང་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མཐོང་བའི་ལམ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་
པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་གང་དང་བཅས་པས་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་གང་
ཡིན་པ་དེའོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་བཅད་དག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན།
དེ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ལ་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྤོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བསྐྱུན་ནས་
དེའི་རྗེས་སུའོ། །

ཅ་བ་ལ། གཞན་འགྲེལ་བྱ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་
ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གཤུལ་བྱ་གཞན་
ལུང་སྟོན་པའི་སྐོན་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་
ནི། དཀའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡུལ་ནི།
ཆིག་དོན་གཉིས་ཀའི་སྐོན་ནས་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུལ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྲོད་
ལ་གཏད་དེ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་
ཡུལ་རང་གིས་སྐོམ་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ། སྦོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དགུ་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་བསོད་ནམས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུལ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྐྱུན་ན། ཀུན་དགའ་ཐོ་
དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་སྲར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་འགོད་ཅེས་ཀྱང་
 རོ། །གང་ལ་ན། རོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལོ། །གང་ན། གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ། །གང་གིས་ན།
 མཐོང་ལམ་དང་། སོགས་བསྐྱོམ་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཏོད་པ་ནི། རྐྱེན་གཉིས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱང་རོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 རྐྱེན་མཚན་ཁོ་ནར་རོ། །གང་ལ་ན། ལུམ་རྒྱུད་མི་གསོན་པ་དེ་དག་ལོ། །གང་ན་ལུམ་
 མོ། །རི་ལྗང་ན། བཅོས་མ་མིན་པར་ཡང་དག་པའི་ཚིག་དང་། དོན་དང་། སོགས་པ་
 ལམ་དང་། རྫོང་དང་། མན་དག་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་ནས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ལུམ་རང་
 གིས་སྐྱོམ་པ་དང་། སོགས་པ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྟོན་པ་སོགས་ཉན་རང་
 གི་སྦྱིན་སོགས་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྐྱེན་གསུམ་པ་
 ཡིན་ལོ། །མཐོང་ལམ་དེ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་མི་འབྲན་དེ། ས་
 དགུས་བར་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། བར་དུ་ཚོད་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གདོན་མི་
 ཟ་བར་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེད་པས་སམ། ཡང་ན། མཐོང་སྲང་སྲངས་མ་ཐག་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་ཤུག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ ། ལ་གསུམ་སྟེ།

དབུ་མ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བསྟན།

དངོས་སྐྱབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དགག། །ཐར་པ་འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་ཁས་སྲང་

དགོས་པར་བརྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྲ་འབྲེལ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ལམ་པའི་ལམ་ཉིད། རྟོགས་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པས་སྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལོ། །ཅ་བ་ནི། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་མ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བཤའ་པར་རྟགས་དེ་དག་གོ་དེ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཚོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན། དེ་དག་ཟད་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རྟགས་དགོད། རྟོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་སྐྱེད་པ། རྟོགས་པ་ལོངས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་སྲུང་ཡོད་འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གོ་དེ་མ་བཞིན་དུ་དེ་མ་རྣམས་གདོད་ནས་ཟད་པ་ཤེས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེགས་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཕོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་དེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། སྲུང་ཡོད་འགག་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བདེན་པར་མེད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དབྱུང་མཐར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
མ་གཏོགས་པའམ་བྲལ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུགས་སོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཉེ་ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །འབྲུབ་པ་ཚོས་ཉིད་ལ་འགག་སྐྱེ་མེད་པས་འབྲུབ་སྟེ། ཉམ་
མཁའ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་ཚོས་ཅན། སྤར་ཡོད་འགག་པ་དང་། རྒྱ་
ལས་སྐྱེ་བར་བདེན་པ་མེད་དེ། རིགས་པས་འཐད་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉམ་མཁའ་བཞིན་ལོ། །ཉགས་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་བ་གཉིས་ཚོས་ཅན།
འཐད་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་རྗེ་རྗེ་གཞུགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་ཚད་མ་དང་། སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་སམ། ལྷ་བཞི་
སྐྱེ་འགོག་གིས་བདེན་དངོས་ཞིགས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ དངོས་སྐྱེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་ཚེན་པོ་དགག་ཤེས།

ཁས་སྐྱེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་གང་
དག་ཀྱང་འབྲུང་གི་དངོས་པོ་སྤར་ཡོད་འདིག་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསམ་
ཀྱང་འབྲུང་བྱ་བ་ལ་བྱུང་དོ། །སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི། བྱང་པ་ཤེས་པར་བརྗོད། དུཾ
ཁའི་དངོས་པོ་གཉེན་པོའི་དབང་གིས་རྒྱ་བྱེད་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་བསམ་དུཾ ཁ་མི་
སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་འོ། །སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་།
རང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། རིགས་པ་དང་། ཁས་སྐྱེས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། སྤར་འབྲེལ་ནི། བྱིད་ཀྱི་བྱང་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན།

ཤེས་པ་མ་འཇུག་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལུལ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པ་དང་། ཅུང་ཁ་
མི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། དབྱེད་ན་དུ་ཀུན་དང་། སྐྱེ་འགག་
མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་
གསུངས་པ།

ཅུ་བ་ལ། མཐོང་སྲང་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་
ཟད་པར་བྱས་ཤིང་། སྲུང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཐོབ་པ་མེད་པར་
ཐལ། སྐྱེས་པ་ཟད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། རྣམ་རྟོག་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་ཉ། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དངོས་སྐྱེ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། དེའི་སྣོ་བས་ཀྱིས་མཐོང་སྲང་རྣམ་རྟོག་
དང་། སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཟད། ཅུང་ཁ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
ཅན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཉ། ཟད་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
ཐལ། དོན་དམ་པར་ངི་མ་སྐྱེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་དང་། སྲུང་མ་སྐྱེས་པ་དག་
སྐྱེ་བ་ལ་གཉེན་པོས་གོགས་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ངི་མ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་འགག་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྐྱེས་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །སྣོ་བ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁས་སྐྱབས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དོན་
 དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྗེའམ། རང་རིག་གི་ཚོས་ཡང་དག་པར་ཏེ།
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་པོ་ལ་ནི། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་རྣམ་ཏྟོག་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་མེད་ན། འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པས་རོ་མཚར་
 ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅ
 བ་ལ། དངོས་སྤྱོད་བ་གཞན་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཚོས་སྤང་པོ་ལྗེའམ་རང་རིག་ཚོས་
 ཅན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྤོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐམ། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོས་སྤང་རུས་པ་ལ་ཡུལ་དོན་ལ་
 མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པས་འབྲུག་པས་སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་
 གྱུར་ན། །ཤེས་པ་ཏྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་
 པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདོད་ན། ལྟོན་བ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། །ཤེས་
 བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲུག་པ་མེད་ན། དངོས་པོ་འཛིན་པ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པར་བརྗོད་པར་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བཅིས་ཞེས་པ། བསྟོང་ཚིག་གོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་ཏྟོགས་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་རུས་
 པར་བསྟན། ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་མི་རུས་པར་བསྟན། དེས་ན་
 འགལ་བ་ཁས་སྐྱབས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་སྟེ། བདག་

མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང། སེམས་ཅམ་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་དང། ལྷང་བ་མེད་པ་
 ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་འབྲོར་གྱི་སའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་ཚོས་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་
 དབབ། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་པོ་ལྷ་ཚོས་
 ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་དེ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྒྲོང་པས་ལྲབ་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་སྲིད་
 འོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྲས་ཡིན་ཞིང། འདུས་བྲས་མི་རྟག་པས་སོ། །ཡུང་
 ལས། གྱེ་མ་འདུས་བྲས་རྣམས་མི་རྟག། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་
 འོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དེས་དབེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་དང། སོགས་པ་ཁམས་དང།
 སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ།
 བདག་མེད་དོ། །སྐྱམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོང་ཏེ། བདག་འཇིན་སྲུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་སེམས་ཅམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་སྒོམ་པའི་
 ཚུལ། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བུ་སྒྲོན་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་
 དང། དེ་འཇིན་པའི་སྒོ་དག་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྣམས་གཞན་དུ་བདེན་པ་མེད་དེ།
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་སྲིད། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་
 པའི་སྲིད། སྒོ་དང་དེ་སྒོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ།
 རྟགས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཇིན་སྐྱུགས་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་
 དག་པར་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། གཟུང་འཇིན་དུས་གཅིག་པས་ལྷན་

ཅིག །དམིགས་པ་སྟེ རྟོགས་པ། དེས་པ་ནི། གཟུང་བ་རྟོགས་པ་ལ། འཛིན་པ་རྟོགས་
 པས་ཁྲུབ། འཛིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་འང་གཟུང་བ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའོ། །སྟོབས་ཚེས་
 བྱི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་ཅུ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པོ། །ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་
 རྒྱུད་ལ་རྟོགས་ལུགས་སོ། །ཞེན་མ་ལུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་དམིགས་
 པས། ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པས་སོ། །རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་གཟུང་བ་
 དམིགས་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཞེན་རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་
 གཟུང་བ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ལ་མི་སྣང་ངོ། །ཀྱུང་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་ཐ་
 ལྷན་བྱེད་པ་ནི། བག་ཆགས་མ་སྐྱབ་པར་སད་པ་ཅམ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི། སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་
 བེ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྐོམ་པ་སྟེ། ལང་
 ག་ཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱི་རོལ་རོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཡང་། ལྷན་གྱི་བསྐྱོམ་བྱ་མངོན་སུམ་
 དུ་མ་བོང་བས་ན། །སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷ་བ་ཚེས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་བསྟན། དེ་
 སྐོམ་པའི་ཚུལ། བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། འཛིན་
 པ་བདེན་པ་མེད་དེ། གཟུང་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྤྱི་དུ། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་པར་
 གཟུང་བས་བཞག་པས་སོ། །གཟུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་

བ་ནི། འཛིན་པ་རྣམ་པཅས་སྲུ་བདེན་པ་མེད་དོ། །སྣམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་
 སེམས་པས་བསྐྱོམ་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི།
 ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྣམ་དུ་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སེམས་
 ཅམ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་ཅིང་ཡང་མི་དམིགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
 འདི་དག་རྣམ་རིག་ཅམ་ཉིད་ཅེས། །དེ་སྣམ་དུ་ནི་བསམ་ནས་སྲུ། །ཅི་ཡང་ཅུང་སྟེ་
 མདུན་འཛོག་ན། །དེ་ནི་ཅམ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྣམ་སྐྱོམ་
 བ་རྗེས་པ་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་རིག་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་
 དེ་ཡང་བསམ་ཏེ། དེས་དག་པ་འཛོལ་བོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་བསྟན། དེ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ། དེ་
 བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་བོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་
 ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷགས་དང་རྩས་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷ་མའི་རྟ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་འབྱུང་ཡང་རྟ་སྐྱང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཞིན་དུའོ། །ལྷ་སྐྱབ་
 གྱིས། དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་བྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་གང་
 མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེས་ཞེས་རི་སྐྱད་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྐྱང་བ་འདི་ཚོས་ཅན།
 ཡང་དག་པར་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོར་བཏགས་ཤིང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱང་བ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་
 བར་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་སོ། །སྤང་བ་ཚོས་ཅན།
སོགས་པ་དངོས་སོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་
བདེན་པ་མེད་དེ། །ཡང་དག་པར་དངོས་མེད་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། དེ་དག་གིས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་ཅིང་སྐྱོམ་པ་རྫོགས་པ་ན། དཔེར་
ན། མིག་དག་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རོར་བུ་དང་། དུལ་དང་། སོགས་པ་མེ་ལོང་དག་པ་
ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཅང་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནམ། རོར་བུ་ལ་
སོགས་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་བདེན་པས་སྟོང་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བའི་
ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་སྟེ། རྒྱ་བདེན་
འཛིན་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་
ཟག་སོ་སོ་རང་ཁོ་ནས་རིག་གི་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་
ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བསྟེན་ཅིང་གཟུང་མི་རུས་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཉེ། ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་གངགས་
དཀའ་བ་དེ་ཡང་དག་པར་སྐྱེའོ། །འདི་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་པའི་དབུ་
མའི་གྲུབ་མཐའ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་སྤང་བར་འདོད་
ཀྱི། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་ནི། ཚོས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ལ་སྟོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ།
འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་སྐྱེའོ། །ཡང་
གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྒྱ་བར་

བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ཞི་འདས་ནས་ཞི། །སྤང་བ་མེད་ལ་བསྐྱབས་བར་བྱ། །སྤང་མེད་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །རྟོགས་པ་དེ་སྐྱེས་ན། །རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པ་
དངོས་འཛིན་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ལམ་སློམ་པའི་ཚུལ་བརྟན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། །ཁས་སྤངས་བརྗོད་པ་ནི། །དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཙམ་ལྟར་ན། །སྤང་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
ཉན་ཐོས་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། །ལམ་པོ་རྣམས་གལ་ཏེ་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། །དེ་དག་གི་པ་ནི། །རང་རིག་དང་གཟུགས་སོགས་
ཚོས་ཅན། །དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་སྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། །དེ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་སློབ་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པར་ཐལ། །དོན་དམ་པའི་དངོས་
པོར་ཡོད་པའི་སྐྱེད། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་རྩལ་མེད་པ་
ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སློབ་སྐྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་
ལོ། །འདོད་ན། །དངོས་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། །དེའི་ཚེ་གཉེན་པོ་
བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། །གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དུ་
མེད་པ་དང་། །རང་སྤང་དུ་མེད་པའི་མ་འཁྲུལ་བར་གནས་པའི་སྐྱེད། །དཔེར་ན། །ནམ་
མཁའ་བཞིན་ལོ། །འདོད་ན་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་འཛིན་
སྐྱོང་བར་ངེས་པས་བསལ་ལོ། །འདིར་སྐྱེབ་པ་རྟོག་པ་སོགས་སུ་ཁས་སྤངས་ཞེས་
སྐྱོར་བ་དང་། །སྐྱེབ་པ་གཞོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་ཞེས་ཟེར་
བ་ནི། །ནན་གྱིས་འདོད་དེ། །སྐྱེབ་པ་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མི་

སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་
སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་སོར་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། སྤང་དུ་མི་རུང་
བར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་དངོས་སོའི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་
མེད་ན། ཡུལ་བདེན་པར་ཡོད་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་པ་དེའི་ཕྱིར་
དངོས་སྐྱོབ་གཞན་དག་གིས་ཤེས་སྐྱིབ་དངོས་འཛིན་སྤངས་པ་དང། དངོས་སོ་དོན་
དམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ཁོ་
སོ་བྱམས་པས་མཚར་དུ་བརྩིས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། སང་པ་འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཁས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ། །ཤེས་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་དངོས་སོ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོགས་བསལ་
ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་སོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོགས་བརྟན་སོར་མངོན་ནས་ཐར་བ་
འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་དོན་ལ་གནས་པའི་སྟོགས་འཆད་དོ། །

ཅེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན། དེ་རྟོགས་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ། རྟོགས་ནས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་སོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉེན་འབྲེལ་
མ་འགག་པར་སྤང་བ་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་མི་མཐུན་སྟོགས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་
ཡང་མེད། གཉེན་སོའི་སྟོགས་གཞག་པར་བྱ་བ་རྩལ་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་
སུ་མ་ལྷུང་བའོ། །

གཉིས་པ་མེ། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་ཅིར་
 ཡང་མི་འཛིན་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་མེ། དེ་ལོན་ཉིད་
 ཡང་དག་པའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོང་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །སྤྱད་པར། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
 འབྱུང་བ། །སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྒྲིབ་མེད་འོད་
 ཟེར་འཕྲོ་བས་སུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཙམ་ནས་རང་བྱུང་ཚོབ་པར་
 འབྱུང། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། བརྟག་པའི་ལུལ། བརྟག་པའི་རྩལ། བརྟགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལྷང་བའི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་
 དང་། བདག་ལ་སོགས་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་རོ་བོར་སྤར་ནས་ཡོད་མ་སྲོང་བས་
 ལྷང་ཡོད་བསལ་བར་མ་བྱས། ལྷོ་སྤྱར་དང་བྲལ་བ་གསར་དུ་བཞག་པར་མ་བྱས་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར་ན། བསལ་བཞག་ཡོད་ན། དངོས་པོ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བར་
 མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །བསལ་བཞག་གང་ཡང་མེད་ན། མེད་པའི་མཐར་ལྷང་
 རོ། །ཞེ་ན། མི་ལྷང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་
 སོ། །དེ་ལོན་ལ་འཇུག་པར། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེ་སྤྲུའི། །ལྷང་བ་བསལ་སྤྱིར་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷང་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འདི་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷང་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སོགས་པ་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རོ་བོར་བརྟག་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲུང་པ་ལྟར་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་ན།
བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྒྲུང་པོས་སྐྱུ་མའི་སྒྲུང་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་
བྱས་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྐྱེས་ན།
སྐྱེ་བ་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལས་རྣམ་པར་ལྔ་ལ་བར་ལྟར་རོ། །དངོས་འདྲིན་གྱི་སྤྱིན་ཅེ་
ལོག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱུ་མ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་གཞན་
ཞིག་པམ་བྱས་ལྟར། །གང་དག་གིས་ནི་ཚོས་མཐོང་བའི། །རྒྱལ་སྲས་དེ་དག་ར་རྒྱལ་
མེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་གྱི་ངོ་བོ་དང་།

དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་མདོས་
མ་ཐེན་པས་ཞར་ལ་འོངས་པའི་དོན་ཚིགས་བཅད་གསུམ་བརྗོད་ནས་རྣམ་མ་དགུས་
མ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་ལོ། །རྩ་བ་ལ། དུལ་དུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། བསྐྱུས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་དུ་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྱིན་བྱག་པོ་འེ་རེའི་
ནང་དུའོ། །གང་ན། སར་སྤྱིན་རེ་རེ་ལ་གཞན་ལྟ་པོ་དེ་དག་གོ། །ཇི་ལྟར་ན། སན་ཚུན་
ཏེ། གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པར་རོ། །དུལ་ཅན་ནི། བསྐྱུས་པ་དེ་ཅེ་སྤྱོད་སྟོན་
པའི་སྐྱབས་འདེར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བསྐྱུས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སར་
སྤྱིན་རེ་རེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་གིས་ན། དུལ་ལ་ཚོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། བྱ་རྗོགས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱིན་པའི་སར་སྤྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སར་

ཕྱིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ལྷུང་ལྷུང་ཅན། སྤངས་པའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་
ཞེས་བྲང་འོ། །ཁང་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷན་པོ་དག་གོ། །ཁང་ཏུ་ན།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་དེ་དེའི་ནང་ཏུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་མ་གོ་སྤྱི་བ་ཏུ་བསྐྱུ་བ་
བཞིན་ཏུ་པན་ཚུན་དེ་དེ་ལ་ལྷན་ལྷན་ཚང་བར་འོ། །ལྷུང་ཅན་ནི། དེ་ལྟར་པར་ཕྱིན་
དེ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བསྐྱུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་པ་
གཅིག་པའི་ཏུ་ཁ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱུ་བ་ལའོ་དག་སྐྱུ་བ་རྣམས་པར་
དག་པས་ཕྱིན་ལྷན་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ལྷན་ཚུན་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་ལྷན་ཅན་སྤྱི་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅེ་སྤྱོད་སྤོན་པའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་དེ་སྤྱི་བ་ལ་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རྣམས་པར་རྒྱུ་བ་སྤྱི་བ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤྱི་མའི་བག་ཚགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་འཛོལ་
གོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་པར་རྒྱུ་བ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་ལ། ལ་རྣམས་པ་དགུ་
དགུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ལྷན་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་། འདོད་ཁམས་ན་སོ་
ལྷན། །གཟུགས་ཁམས་ན་སོ་ལྷན། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་སོ་ལྷན་ཡོད་པའི་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་པར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་
དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་པས་བསྐྱུ་བ་སོ། །རྒྱགས་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྤྱི་བ་
ན། མཐོང་སྤང་རྒྱུ་བ་སྤོད་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་བ་ལྷན་ནི། སྤོམ་ཞེས་བྲང་འོ། །ཁང་གི་ཕྱིར་ན།
མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོ། །ཁང་ན། མཐོང་ལམ་

དེ་ཉིད་སྟོན་ཅི་ལྟར་ན། མཉམ་ཐེས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པར་
སྐབས་ཀྱི་ཚིག་པ་སུ་བཅད་པས་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ལ། མཉམ་ཐེས་གཉིས་ལས།
མཉམ་གཞག་ལོ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་མཐོང་སྣང་གི་འཛིག་པ་བ་མེད་པས་སེལ་
ཅམ་པར་བསྐྱེད་པ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཅམ་ཐར་བརྒྱད། ལྷོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ལོ། ཅམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཅམ་པར་བྱེ་ཞིང་སེལ་ཅམ་
པར་བསྐྱེད་པ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ། རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་གི་ཚེ་ན། ལྷོམས་པར་
ཞུགས་ནས་དེའི་ཐེས་སུ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ལའོ། །ཅི་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཅམ་བྱང་གི་ལྷགས་
མ་སྐྱུན་དང་། ལྷགས་དང་མི་མ་སྐྱུན་པར་དོ། །མདོ་ལོ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་
བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་ཅེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལོ། ལྷིང་དབྱེད་པ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོན་འབྲེལ་
དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དངོས་པོའི་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་ལ། དེ་ལ་འདུང་ཅིག་མ་
དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟེ། བཞིའོ། །དང་
པོ་ལོ། སེམས་སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་སྟེ།
དངོས་པོ་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་
པ་ལོ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞི་ལས། རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་ལ་

དབྱེ་ན། རོགས་མེད་ཀྱིས་བརྒྱད་བཤད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལས་མིག་ཤེས་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་དང། མ་རེག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་
 གྲེད་སོགས་འཆེ་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་དང། ས་བོན་ལས་སྐྱ་ཀྱ་དང་དེ་ལས་སྣོང་བུ་
 འབྱུང་བ་སོགས་སྤིའི་ལོ་ཉོག་འབྱུང་བའི་དང། སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་གྱི་
 ས་རྒྱ་འབྱུང་བ་སོགས་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་དང། ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་
 ཟས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཟས་གྱི་བརྟེན་པའི་དང། དགོ་མི་དགོ་ལས་བདེ་
 འགོ་ངན་འགོ་ར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགོ་བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་དང།
 ཚོགས་ལམ་ལས་སྐྱོར་ལམ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དང། བསམ་གཏན་ལས་
 མངོན་ཤེས་སོགས་མཐུ་སྟོབས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཚེ་འདིའི་སྤང་པོའི་རྒྱ། ཚེ་
 རྣམ་པའི་ལས་གྱི་ཀུན་སྣོང་ཉོན་མོངས་པ་དེ། ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་མ་རེག་པ། ཉོན་
 མོངས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཚེ་འདིའི་སྤང་པོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང། བསོད་
 བསམ་མ་ཡིན་པ་དང། མི་གཡོ་བའི་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་ནི། འདུ་བྱེད་པ། མའི་
 མངལ་དུ་ཡིད་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་སྤང་པོ་ལྟ་ཚོགས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས། མཚམས་
 རྒྱར་བའི་རྣམ་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དོད་ཀྱི་
 བར་ནི། མིང་གཟུགས། བྱུག་དོད་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྤྲད་པའི་བར་ནི།
 སྐྱེ་མཆེད་བྱུག །སྐྱེ་མཆེད་དང་སྤྲད་ནས་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རོ་ཤེས་གྱི་བར་ནི།
 རེག་པ། ཤེས་ནས་འཁྲིག་པ་སྐྱོད་མི་རུས་གྱི་བར་ནི། ཚོར་བ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ནི། སྤོད་པ། འདོད་

སའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་རྒྱལ་གྱི་བསམ་བཤེན། ལེན་པ། རྒྱལ་གྱི་སྲིད་ཏུ་ས་ལ་སྲེ་བ་སྲེ་མ་འབྲུག་པའི་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས། སྲིད་པ། དེ་གནས་ལས་དེས་སྲེ་བ་གཞན་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས། སྲེ་བ་གཞན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཡང་སྲེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲེ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་གནས་སྲེ་བ་གཞན་དེའི་མིང་གཟུགས། སྲེ་མཆེད་དུ་གྲགས་པ། ཚོར་བའི་བར་ཞེས། སྲེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲ་ཤིང་། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྦྱོར་ཕྱང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པོ་ཆད། །སྲེ་མཆེད་དུ་གྲོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རྒྱལ་གྱི་སྲེ་བ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་ལུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་བའི་གཟུགས་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ཞེས། །འོངས་སྦྱོད་འབྲིག་པའི་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འོངས་སྦྱོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་རྒྱལ་གྱི། །དེ་སྲིད་འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྲུང་བའི། །ལས་དེ་ཉིད་ན་སྲིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྲེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་གྲ་ཤིང་ཡིན། །འདིར་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བསྟུ། དེས་པ་བསམ་བཤེན། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྟེ་བྱ་ཞེས། གཞུང་ལས་མེད་པའི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་པའི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྲིད་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་གཞུང་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་ལོད་ན་

འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་སྟེ། དེས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷན་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་
 བས་བྱས་པ་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་འབྲས་
 བུ་མི་འབྲུང་གི་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་སེལ་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེས་གཙོ་
 བོ་སོགས་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་རྟག་
 ཏུ་ཐེན་ཀྱང་རྒྱུ་གང་རུང་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་གི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་
 ལུས་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་པ་སེལ་ལོ། །འདི་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པས་གོང་མ་
 གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མཚོན་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚོན་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་
 བྱི། རྒྱུ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲུང་བ་སྟེ། སྤར་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་མཁམ། རྒྱུ་འདས་པ་དང་མ་
 བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འབྲེལ་བར་ནི། རྒྱ་འབྲས་བུ་མ་འཚོལ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་
 འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའོ། །འབྲུང་བ་ནི། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྤྱིར་མ་བྱུང་བ་
 དང་། རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་འབྲུང་བ་དང་། རྒྱ་གཏན་མེད་ལས་འབྲུང་བ་སེལ་
 ལོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བདག་དང་ཚོས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། །མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་
 རི་ལྟ་བ་བཞེན་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པས་མ་རིག་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་
 འདེབས་པས་འདུ་བྱེད། སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྱིད་པར་བྱེད་པས་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱང་
 འཛིན་པས་མིང་གཟུགས། དབང་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག །གསུམ་
 འདུས་ནས་གཙོད་པས་རེག་པ། ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་ཚོར་བའོ། །ལས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་

ཡང་སྲིད་བསྐྱུས་བས་སྲིད་པ། ཁམས་སོ་སོ་ལ་སྐྱོར་བས་ལེན་པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྟོན་ཡང་སྲིད་བར་འབྲིན་བར་མངོན་དུ་བྱེད་བས་སྲིད་པ། དུལ་ཁའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་།
གླ་ཤེས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་དང་
འདེབས་པའི་ཕྱིར། ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་
གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། ཉེ་བར་སྐྱོད་ཕྱིར་ལྷུད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་
དུ་འེ་ཕྱིར། །དུལ་ཁའི་ཕྱིར་ནི་འགོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱུ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱེད་
ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་མི་
ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་ནི། མ་རིག་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
མོངས་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་མོངས་བ་གཉིས་སོ། །མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་
པའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བྱས་ཤིང་
བསགས་བ་ནི། འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བ་
དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་མོ། །ལས་དེའི་ས་བོན་བསྐྱོས་པའི་སེམས་སམ།
ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱའི་རྣམ་ཤེས་
ནི། ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཤེས། ཆེ་འདྲིའི་སྤང་པོ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་
རྒྱུར་གྱུར་པ། སྲིད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །འབྲས་བུའི་རྣམ་
ཤེས་ནི། ཆེ་འདྲིའི་སྤང་པོ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བ་ན་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་སྟེ། མེར་
མེར་པོ་ལ་སོགས་བ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུ་མིང་ག་བྱུགས་དང་མདུང་གིས་ལྟར་ཕན་
ཚུན་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའོ། །དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་མིང་ག་བྱུགས་ཡིན་ལ། མིང་ལ་

ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་བཞི། གཟུགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་
ལས་ལྷུང་བ་གཉིས་སོ། །

མིང་གཟུགས་འཕེལ་བས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐོར་ལྷུང་བ་ནི། སྐྱེ་མཚེད་དེ།
མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་གཤོ། །དེ་རྣམས་སྤྱིན་པ་ལས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འཛིན་བ་ནི། རེག་བ་སྟེ། ཚོར་བ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་ལོ། །དེ་ལས་སེམས་གདུང་སོགས་སུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི།
ཚོར་བ་སྟེ། དེ་ལ་བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལོ། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལས་མི་
འབྲལ་བར་འདོད། དུཅ །ཁ་ལས་འབྲལ་བར་མངོན་བར་འདོད། བཏང་སྟོམས་ལས་
གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་སྲིད་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲིད་བ་གསུམ་ལོ། །དེ་
ལས་གང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པས་སྐྱོར་བ་ནི། ལེན་བ་སྟེ།
དེ་ལ་འདོད་པའི་ཉེར་ལེན། ལྟ་བའི་ཉེར་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེར་
ལེན། བདག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཉེར་ལེན་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་སྲིད་ལེན་གྱིས་
གསོས་བཏབ་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོགས་བ་ནི། སྲིད་བ་སྟེ།
འདིས་བར་མ་ཚོད་བར་ཡང་སྲིད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་སྲིད་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྲོན་
དུས་ཀྱི་སྲིད་བ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་བ། འཆི་བའི་སྲིད་བ། བར་དོའི་སྲིད་བའོ། །

དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་སྤྱང་པོ་སྟེའི་
རྒྱུན་གསར་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ། སྐོར་དང་། མངལ་དང་། གཤེད་དང་། ལྷུས་ཏེ་སྐྱེ་
བ་བཞིའོ། །དེ་ལས་ན་ཚོད་འབྱུང་བ་ནི། ལ་བ་སྟེ། ཚེ་དང་། དབང་པོ་དང་། གཟུགས་
དང་། སྟོབས་དང་། རྩན་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། བདུན་མོ། །དེ་

ནས་ཕྱང་པོ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཟད་ནས་རིམ་གྱིས་ཤི་བ་དང་། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཤི་བ་སྟེ། དེ་ལ་དུས་དང་། དུས་མིན་གཉིས་སོ། །ཀྱི་ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལོ། ཀྱི་བ་མེད་པར་འཆི་བ་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །ལྷ་ངན་དང་། སྐྱེ་སྲུགས་འདོན་པ་དང་། དུལ་ཁ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་གཞག་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་ཞིང་འཆི་བས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་། གོ་རིམ་ཡང་མ་དེས་པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ལོ། ཡན་ལག་རེ་དེས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་དང་། རིམ་བ་བཞིན་སྲིད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སྲུ་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཇིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དུལ་གྱི་ཡོངས་སྲོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སྲོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྲེན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་སྲིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་དུ་སྲོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བའི་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱི་ཤི་ལོ། ཡང་དང་ཡང་ན་ཚོད་འགྲུར་བ་དང་། སྲོག་འགྲུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་བདུན་དང་། ཡན་ལག་བཞི་དང་། ལམ་གསུམ་དང་།

ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ། གཉིས་པ་
 འདེབས་པ། གསུམ་པ་ཁྲིད་པ། བཞི་ལྷ་གཉིས་ཀུན་འཛིན་པ། ལྷག་བདུན་གཉིས་ཉེ་
 བར་སྐྱོད་པ། དེ་ནས་གསུམ་སྤྱད་པའི། ཐ་མ་གཉིས་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་
 ལས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལོག་བཞི་
 འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ །དེ་ལོག་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་ །ཐ་མ་གཉིས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་དེག་པ་སྟེད་
 བ་ལེན་པ་རྣམས། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་དང་ཉོན་མོངས་པ། འདུ་བྱེད་སྟེད་པ། ལས་
 གྱི་ལམ་དང་། ལས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ། ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ལམ་དང་།
 ཚེད་ཉོན་མོངས་སོ། །ཐོགས་མེད་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ལས་གྱི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་
 དོ། །ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་
 ཉེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་དུལ་ལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབྱུས་
 མེད་པ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ནི། རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཉེ། ཀུན་འབྱུང་། ཚེད་ཉོན་མོངས་ནི། འབྲས་བུའི་ཉོན་
 མོངས་ཉེ། ལྷག་བདེན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། གོ་དེམ་དང་། ཐ་དད་དང་། རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དེས་པ་བསམ་པ་དང་།
 ལྷགས་མ་སྐྱབ་ལྷགས་མི་མ་སྐྱབ་བསྐྱབ་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷགས་མ་སྐྱབ་གྱི་
 དང་། ལྷགས་མི་མ་སྐྱབ་གྱི་གོ་དེམ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་སྐྱ་མ་ལས་ལྷི་མ་ལྷི་མ་སྐྱེ་

བས་དོན་ལ་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་ཏེ། རོག་མར་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་སྐོངས་པ་ལས་དང་པོ་དུག་
 འབྱུང་བ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་རྗེས་ཚོར་བ་ལ་སྲིད་བ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ་མ་རྣམས་
 འབྱུང་བ་ལུས་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པའི་པོ་
 རིམ་ཡིན་ཏེ། བང་ཟག་རྟོག་ལྡན་གཅིག་གིས། ཇ་ལི་དུམ་ཁར་རིག་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་
 འགག་པས་འགག་པར་རྟོགས། དེ་ཡང་སྲིད་བ་ནས་མ་རིག་པའི་བར་སྐྱ་མ་འགག་
 བས་འགག་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་རིམ་པ་བཞིན་
 འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་ལུགས་ཀྱིས། རོ་བོ་གཅིག་
 ལ་སྟོན་བ་ཐ་དང་། གནས་སྐབས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དང་ཁོ་ན། རྒྱུ་ཚགས་པས།
 འཕེན་བ་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དང་དེ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ནས་
 འདིར་འཕངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་། ལྷག་པའི་ཡན་ལག་ཐ་
 དང་དེ། ཆེ་འདིའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་བཞི་
 པའི་ནང་ཚན་རྣམས་རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དང་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རིག་པ་རྣམས་ལེ་ལོའི་བདག་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རིག་པའི་དམིགས་རྒྱུ། བདག་
 རྒྱུ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ལེ་ལོ་རྣམས་ནི། ལེ་ལོའི་བདག་རྒྱུ་
 དང་། རིག་པའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་
 རྒྱུ། རང་རང་གི་ས་བོན་ཀྱང་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་ས་སྟེར་བཤམ་དོ། །ཀྱང་
 ལས་བཏུས་སུ། སྐྱ་མ་སྐྱེ་མའི་རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའང་བཤམ་དོ། །འོ་ན། དབྱིག་
 གཉིན་ཀྱིས། བདག་པོའི་རྒྱུ་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་འགག་ཞེ་ན། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་
 བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

བཞེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བུང་གི་ལུགས་
 འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གོ། དང་པོ་ལ། སྤར་བཞེན་མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཞི། ལུགས་འབྱུང་ངོ། །བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཏེ་བསྟན་པ། རྣ་ལེ་དང་། རྣ་ལེ་ཀུན་འབྱུང་དང་། རྣ་ལེ་འགོག་པ་དང་། རྣ་ལེ་འགོག་
 པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཞི། ལུགས་ལྡོག་གོ། གཉིས་པ་ཞི། མ་རིག་པ་
 འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་ཞི། ལུགས་འབྱུང་ངོ། །གང་འགག་པས་རྣ་
 ལེ་འགག་། རྒྱེ་བ་འགག་པས་རྣ་ལེ་འགག་གོ། གང་འགག་པས་རྒྱེ་བ་འགག་། རྒྱིད་པ་
 འགག་པས་རྒྱེ་བ་འགག་། ཞེས་སོགས་ལུགས་ལྡོག་གོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་ཞི། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། མཐོང་
 བའི་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཐེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའོ། །གང་ལ་ན། མེད་གི་རྣམ་
 བསྐྱེད་སེལ་ལའོ། །དེ་སེལ་རྣམ་བསྐྱེད་སེལ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
 ལྷོ་མས་འཇུག་དགའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ནི་ཚོས་
 ཅན། སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་སེལ་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྟོག་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གི་ཚེ་ན། ལུགས་ནས་
 དུས་ཕྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུའོ། །གང་ལ་ན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལའོ། །རི་ལྟར་
 བ། མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །སོགས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་
 རྣམ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། རྒྱེ་བ་འགག་
 པས་རྣ་ལེ་འགག་གོ། །སོགས་པ་རྒྱིད་པ་འགག་པས་རྒྱེ་བ་འགག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་ལྷན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ ༼ སློམ་ལམ་ཚེ་སློང་ ༽ པ་གསུམ་སྟེ།

རྟེན་སློམ་པའི་ལམ།

སྤང་བྱ་རྣམས་ཉོག་པ་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བྱའི་
ལོ། །འཆད་དོ། །ཞེས་པར་རོ། །གང་ན། སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་། [ཆ་མ་མི་དག་།] ཡོན་ཏན་
ལུན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ། ཚེ་སློང་གི་སློམ་ལམ་སློམས་འཇུག་དགུ་
བཟུས་ཏེ། དེ་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱིས་བཟུས་པས་སློམ་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་དུ་
ན། ལུང་དེ་ལྟར་མཐོང་ངམ། ཚེ་སློང་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུའོ། །དེ་དང་པོར་སློབ་
པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། མི་མ་ཐུན་སྤོགས་སློམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་། སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟེན་
པ་ནི། རྟེན་སློམ་ལམ་གྲུབ་པ་སློབ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་པོར་
བཤད་ན། གཞན་གཉིས་ཀྱང་གོ་སློབ་པས་སོ། །

ཚ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཚོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློང་བ་སེདྲེ་རྣམ་
བརྒྱུངས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་
སློམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་དང་། ལྷན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་སློམས་
པར་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཅམ་དང་། བྱུང་བར་ཅན་དང་། ཆེས་
བྱུང་བར་ཅན་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་རེ་རེ་
བཀལ་ནས་སློམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་བའི་ཡ་གྲུལ་སོང་བ་

དང་པོ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འཕྲོ་ལྷན་འགོག་པ་ལས་ལངས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་
 མོ་ལ། དེ་ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྷན་གཅིག་བཀལ་ལྷན་གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྷན་འགོག་
 པ་ལ། དེ་ལྷན་གཉིས་བཀལ་ལྷན་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྷན་གསུམ་
 བཀལ་ཏེ་བཞི་པ་ལ། དེ་ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྷན་བཞི་བཀལ་ཏེ་ལྷན་མཐའ་ལ། དེ་
 ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྷན་ལྔ་བཀལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལ། དེ་ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྷན་
 རྒྱལ་བཀལ་ཏེ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྷན་བདུན་བཀལ་ཏེ་སྲིད་ཅེ་ལ།
 དེ་ལྷན་འགོག་པ་ལོ། །འདྲིར་སྟོ་མས་འཇུག་བརྒྱད་ཀའི་རྗེས་ལ་འགོག་པ་དང་
 བཅས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དགུ་པ་ལ་མི་རུས་ཏེ། འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྷང་བ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལངས་ལྷན་
 སྲིད་ཅེ་ལ། དེ་ལྷན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་
 གཞག་མིན་པ་གཅིག་གིས་མཚམས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱད་བཀལ་ལྷན་འགོག་པ་ལ། དེ་
 ལྷན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་གནས་པ། སོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་
 བེ། འོང་བ་གཅིག་སྟེ། དེའི་འཕྲོ་ལྷན་གཅིག་བཀལ་སྲིད་ཅེ་ལ། དེ་ལྷན་འདོད་སེམས།
 དེ་ལྷན་གཉིས་བཀལ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་བཀལ་ལྷན་དང་པོ་ལ། དེ་ལྷན་
 འདོད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་རིགས་མི་འབྲ་བ་
 སྟེལ་ལྷན་འགོ་བ་ནི། ཐོད་ཀལ་གྱི་སྟོ་མས་འཇུག་གོ། །མདོ་ནི། སེལ་རྣམ་པར་
 བརྒྱུད་ས་བའི་ཉིང་འེ་འཇིན་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ལྷན་ཐོད་ཀལ་གྱི་ཉིང་འེ་
 འཇིན་ལ་སྟོ་མས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་སེམས་ཉིང་འེ་འཇིན་མ་ཡིན་པས་ཐོད་ཀལ་གྱི་

བསམ་གཏམ་དང་པོའི་བར་དུ་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མ་སྐྱེན་པ་དང་། ལུགས་
 དང་མི་མ་སྐྱེན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཅམ་དང་།
 རྒྱད་པར་ཅན་དང་། ཆེས་རྒྱད་པར་ཅན་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
 ལུགས་དང་མ་སྐྱེན་མི་མ་སྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་སོང་ཞིང་། མར་འོང་བ་དག་
 གོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ནས་ཡང་བསམ་གཏམ་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་
 དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་རེ་རེ་དང་།
 འགོག་པ་རེ་རེ་སྐྱེལ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་
 འཇུག་ །དེ་ལས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་མ་ཐག་
 བའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྲིད་ཅེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་ །དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་
 རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྐྱེན་མཚམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཞག་ནས་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ལངས་ཏེ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རེ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པ་ལ་བུད་ཚུང་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་གཅིག་ལུ་བོར་བ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་
 ལ། དེ་ནས་གཉིས་བོར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏམ་གཉིས་པའི་བར་དུ་བོར་ནས་
 བསམ་གཏམ་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །མར་འོང་ལུགས་
 མི་མ་སྐྱེན་ལོ། །དེ་ནས་སྤར་གྱི་དེ་ལྟར་གཅིག་བོར། གཉིས་པ་ལ་འདོད་སེམས་སྐྱེལ།

སོགས་པ་གཉིས་པོར། གསུམ་པ་ལ་སོགས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ལ་རྒྱལ་གོ་བར་མཉམ་རྗེས་མི་འབྲ་བ་སྐྱེལ་བའི་སྐོ་ནས་འགོ་བས་ན་མི་འབྲ་བར་འགོ་
བ་ཐོད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་དབང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་༼སྐར་བུ་རྣམས་རྟོག་ཤེས་གསུམ༽

མཚན་ས་སྐྱར་ནི། ལུ་ལ་དེ་ལྟར་སྐོམ་པའི་ལམ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་སྐར་བུ་སྐར་
བའི་ཕྱིར་མི་མ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་རྟོག་པ་རྣམས་པ་བཞི་བཟོད་དགོས་པས་དེ་སྟོན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

འཇུག་པ་༼གཟུང་རྟོག་ཏེ༽

རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐ་འགྲེལ་ནི། དེ་ཞིག་གཟུང་
རྟོག་དང་པོ་དགུ་སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ནི། རྟོག་པའི་ལུལ། རོ་བོ། སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ། དེའི་
གཉེན་པོ་བཞི་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གཉིས། གང་ཟག་གཅིག་། ཡོན་ཏན་གསུམ། ལམ་
གསུམ་སྟེ། དགུའི་མཇུག་ཏུ་ལ་སྐྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམས་རྟོག་འདི་
གཅིག་སྟེ། དང་པོར་འཇུག་པར་བུ་ལོ། །ཞེས་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་ནི།
མཚན་གཞི། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མཚོན། དམིགས་ལུལ་འཇུག་བྱ་ལ་དམིགས་
ནས་བདག་གིས་འཇུག་པར་བུ་ལོ། །ཞེས་འབྲུལ་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། ལ་འཇུག་
བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ། མདོར་བསྐྱས་ཏེ། སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་ཚོས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མདོ་དང་རྒྱས་

བས་ཀུན་རྒྱུ་བར་བཤེད། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་
སྲུ་མ་བཟུང་ཡང་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲོབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་བ་མེད་ཅིང་བཟུང་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོད་པའམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བུམ་བ་
དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་ལ་པན་
ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་རྒྱུ་བ་པ་སྲུན་མོང་གི་དུས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། ཡུམ་མངོན་པར་རྒྱུ་བ་པ་དང་ཞེས་སོ། །དུས་གསུམ་པ་ཡུམ་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། ཡུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་པན་
ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་པའི་ལམ་རྣམས་པ་གསུམ་
སྟེ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པས་བྱང་འདས་སུ་སྒྲོར་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷིང་པོ་མེད་
བས་ཡུམ་ལ་སྒྲུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོང་ཉིད་རྒྱུ་བ་པའི་མཚོང་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི།
ནམ་མཁའ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྒྱུ་བ་པས་ཡུམ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ནམ་མཁའ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་
སྒྲོམ་པས་ཡུམ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བ་
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་བས་དེའི་རྣམ་པའི་སྒྲོད་ཡུམ་ཅན་ནོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུམ། རྟོག་པའི་ངོ་པོ། རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། རྟོག་པའི་
དབྱེ་བྱངས་དང་བཞེད། །འོག་མ་གསུམ་ཡང་འདི་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་
བརྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་ཚོན་རྗེས་སུ་འཇིན་པས་ཚོས་མདོར་
བརྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྒྱལ་རྗེས་སུ་འཇིན་པས་

ཚོས་རྒྱས་པ་དང་། རྟོན་པས་རི་སྐད་བཤད་པ་དོན་ཕྱིན་ཏུག་ལ་འབྲེལ་བའི་ཉམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 བར་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་སྟོག་པ་
 བཟུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ས་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་རང་གིས་ལགག་པ་ཉིད་
 གིས། དོན་དམ་པར་སྐྱོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་མེད་ཅིང་། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བཞུགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་།
 དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྐྱེན་དབང་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་
 ལ་སོགས་པས་མུང་འདས་ལ་སྐྱོར་བའི་ལམ་དང་། རྟོན་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གསལ་རྟོགས་གྱིས་ཕུམ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། རང་བཞིན་
 མེད་པར་མཐོང་བེན་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒོམ་ལམ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་འདིར་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱོར་བའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཕུལ་ཅན་ལོ། །བཞི་པ་ནི། དུལ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུ་ལོ། །

གཉིས་པ་། །སྐྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

སྐྱེ་བའི་ལ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་
 གཉིས་པ་སྟོན་ལོ། །ཅེ་བ་ལ། དུལ། རོ་པོ། སྐྱར་ཉེ་བཤད་པ། སྐབས་གང་དུ་སྐྱོར་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ་གཉིས། སྐྱོར་ལམ་གཅིག །མཐོང་ལམ་གཅིག །སྒོམ་

ལམ་གཅིག་། །མི་སྟོབ་ལམ་གཅིག་། །དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་དང་། བསལ་བྱ་སྟེ། དགུ་ལ་
མཐུག་ཏུ་ལ་སྐྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་མཚན་གཞི། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མཚོན།
ཉན་རང་གི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུག་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་
བས། དེ་རེ་ལ་ལྡོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་སྐྱུར་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱང་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཟད་
བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སྣང་པོ་མདོན་སྲུང་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་སྣང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱོར་ལམ་
པ་ཐེག་དམན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་པ་རྩོགས་
པའི་བྱང་རྩལ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་
མཁྲེན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཡུམ་ལ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྫོམ་ལམ་པ་
གཟུགས་སོགས་སུ་དམིགས་ཏེ་རྒྱན་ལྡན་དུ་རྫོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྫོམ་པར་བྱེད་
བས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་འཐོབ་བམ་ཞེས་སོ། །མི་སྟོབ་ལམ་དུ་རྫོམ་པ་གཏུགས་བས་
དམིགས་བཅས་སུ་རྫོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བ་བརྫོམས་བས་རྣམ་མཁྲེན་འཐོབ་
བམ་ཞེས་སོ། །རྫོམ་མི་རྫོམ་དེ་དག་ལས་ལྡོག་སྟེ་བར་ཆད་ཡོད་མེད་འདྲེས་མར་
རྫོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྫོམ་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ལགས་བས་རྣམ་
མཁྲེན་ཉིད་འཐོབ་བམ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་པར་རྣམ་

བར་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་ཞེས་
ཀུན་གྱི་མགོར་སྐྱར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་། སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་སོགས་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་བས་དེའི་ལུལ་
ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཟེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་།
སོགས་པ་ཐབས་མཁས་སྟོང་རྗེ་སོགས་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་
དང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་འཁོར་གསུམ་དག་
པས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་།
གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་སྐྱོར་ལམ་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་
དེའི་ཟེག་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་རང་
སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེའི་ཟེག་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་
དང་། གཞན་དོན་དུ་ལུས་སྐྱབ་ཅིང་སྟོབ་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
གྱིས་གཟུགས་སོགས་སུ་དམིགས་ཏེ་སྟོམ་པ་དང་། གཟུང་བ་སོགས་དམིགས་པ་
མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་ཤིང་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་
སོགས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་སོགས་སྟོམ་པ་ཡང་མེད། གཟུགས་
སོགས་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་སོགས་སྟོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
དང་། གཟུང་བ་སོགས་བདེན་ལོ། །ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པས་དེ་ཁོ་
འདི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ། དུལ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་མ་རུངས་
བར་འགྲུང་བས་བདག་གིས་ལྡོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་རྟོག་གཉིས་
པའོ། །གསུམ་པ་ལྟེ། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་
གྱིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྣམས་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་
དུལ་ཅན་ལོ། །བཞི་པ་ལྟེ། རྣམ་པ་དགའའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྗེས་འཛིན་ཉིག་ལ། །དང་།

བཏགས་འཛིན་ལོ། །དང་པོ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་
གཉིས་པ་བསྟན་ནས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སྟོན་ལོ། །

ཅེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུལ། རོ་བོ། སྤྲར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཇུག་
ཏུ་སྤྲར་བ་དགུ་སྟེ། དུལ་དུལ་ཅན་གཉིས་ལ་དང་པོ་གཉིས་དུལ། དུལ་ཅན་ལ་
འཕགས་ལམ་ནི། ཤེས་རབ་གསུམ། ཐབས་གཉིས་སོ། །སོ་སྐྱེའི་ལམ་ནི། བྱི་མ་
གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་རྟོག་དགུ་མཚན་གཞི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་རྗེས་
འཛིན་རྟོག་པར་མཚོན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་
བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྲུལ་བ་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ལོ། །གསུམ་པ་ལྟེ། དེ་ལ་རྗེས་གྱི་འཛིན་པར་རྟོག་ཅེས་ཀུན་ལ་སྤྲར་ཏེ། རྟོག་པའི་
སྤོད་དུལ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། གང་ཟག་གི་ཐ་སྲེད་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་གདགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་
ཚོས་གྱི་ཐ་སྲེད་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

མཁའ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་མེན་པར་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཁའ་བསྐྱོན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ལ་
 མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་ཆགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དམིགས་པ་ལ་ཡང་མི་
 ཆགས་ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་ཀུན་གྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྟོན་
 ཅེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོ་
 ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དགོད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྟེས་
 གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་ཡོན་སྟོང་ཞིང་དག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་
 དོ། །ཞེས་སོ། །བྱིན་དུག་གི་སྟོན་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཇི་མས་རྣམ་པར་
 འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདི་ནི། ཡུམ་མོ། །འདི་ནི། ཡུམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་
 པར་དགྲུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་རྣམ་སུ་ཡོད་པར་མི་སྐྱེ་
 བས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི།
 སྤྱིའི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། ཇི་སྟེ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་རྣམ་མཁའ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་

བམས་ཅད་དུ་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཚོས་གཟུགས་
 སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་
 པས་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་
 དམིགས་པར་མི་བྱེད་པས་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྤིང་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སོ་སྤྱེས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོན་མ་དག་པ་དང་། སྤྱིན་བྱ་དང་།
 སྤྱིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་
 འབྲུག་པ་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲ་མ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བདག་
 རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གཉེན་པོ་སློམ་པ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་འོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་
 པ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་ ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་གཞུང་ ། ལ་གཉིས་ལས།

མངོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་
 བསྟན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ་སྟོན་འོ། །ཅེ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོད་
 དུ་བཏགས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་རྩམ་འཛིན་ལས་
 གཞན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་དགུ་ཚོས་ཅན། གཉེན་པོ་སློམ་པའི་ལམ་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྤང་བྱ་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། སློམ་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛོམས་
 པའི་སྤིང་དོ། །འབྲེལ་བ་ལ། སློམ་ལམ་གྱི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་

བ་སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་དེར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་སྤྱིའི་
དོན་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། སྐྱོམ་ལམ་དེ་དང་སྤང་
བྱར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་པ
དེ་ཡང་གངས་རྣམ་པ་དགུའོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། རྟོག་པ་དེ་རི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་
ཡིན་ཞེས། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ། ཅ་བ་ལ། ཡུལ། རོ་བོ།
སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལ་ཀུན་དུ་སྤོངས་པ་ལ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱར་ཏེ། སྤོངས་
པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བསྟན་
པའོ། །ཡང་ན། སྤོངས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྤོངས་པ་ལ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །འབགས་
པ་ནི། གཉིས་མེད་ལ་ཡན་ཆད་ཡུལ། ཀུན་སྤོངས་པ་རོ་བོར་འཆད་པར་གསལ་
ལོ། །དེ་ཡང་སྐྱིབ་པ་ལ་སྤོངས་པ་གསུམ། གཉེན་པོ་ལ་གཅིག་ །ཞེས་བྱ་ལ་
སྤྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་འདི་དག་མཚན་གཞི། རྟོག་པ་ཐ་མ་བཏགས་འཛིན་
རྟོག་པར་མཚོན། སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱེས་བྱ་བཏགས་པ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འབྲུལ་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
བཏགས་པའི་འཛིན་པར་རྟོག་ཅེས་རེ་རེ་ལ་སྤྱར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི།
རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཞེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱིབ་པ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ཡུམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཞི་བའི་རྣམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།

སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྣམས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ།
 དབྱེར་མེད་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་འདིར་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱང་རྒྱུད་ཅེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྤངས་རྟོགས་གཞན་དང་མི་མཉམ་ཞིང་སྐྱབ་མོང་
 མིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྲིག་པའི་ལྲོགས་སོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚོད་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་ཞེས་
 སོ། །དུམ་ཁ་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཁ་ཤེས་པའི་དོན་
 ལ་སྐྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོད་ནས་ཟད་
 སྐྱེ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་བདག་གི་དོན་ཞེས་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཚོས་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཉམས་
 དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་ཀུན་
 ཏུ་ཚོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དང་། གཞི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་ཅམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་
 པས་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དང་། ལམ་ཡུམ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་སྤང་བུ་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཚོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དག་མཐའ་བུལ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་
 གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བུལ་བ་དང་། བདུད་དང་།
 སོགས་པ་སུ་སྟེགས་དང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སྤྱིར་ཚོལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པའམ། ལྲོགས་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བདག་

དང་མི་རྟག་སོགས་དོན་ལ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུམ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་
 བདེན་པ་ལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞེས་སྣང་སོགས་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 མྱོ་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དང་། གཟུང་འཛིན་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་སྣོང་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་
 ཏུ་སྤོངས་པ་ལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་
 འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མའོ། །གསུམ་པ་ནི། སློམ་ལམ་གྱི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་
 དགུའོ། །དོན་བསྐྱེད་ཀྱི་སློམ་ལམ་གྱི་མི་མ་སྐྱེས་སྤྱོད་སོགས་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་
 དག་སྣང་བ་ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་སློམ་ལམ་རྣམ་པ་ཞི་ཡང་སྣང་བུ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་
 ཐ་དད་དོ། །ཞེས་བུ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་༼བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན༽ལ་གསུམ་ལས།

སྣ་འགྲེལ་ནི། བྱང་སེམས་སློམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནོ། །སྣ་པ་
 མཚོང་ལམ་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སློམ་སྣང་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྣངས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་པའི་སློམ་སྣང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་
 ཅ་བརྒྱད་ཀྱང་སྣངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དག་གིས་
 གསུངས་པ། ཅ་བ་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱང་པོ། །གང་ལ་ན། རན་སོང་སྣངས་པའི་
 ལོ་མ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་མེ་རྟོག་དང་། བྱང་འདས་ཀྱི་འགྲུས་བུ་མཚོག་གིས་
 སྣ་བ་སྟེ། མཛེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཉིའོ། །གང་

ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་སྐྱུ་བ་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་ཚོགས་
 དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
 རྩེ་པོ་བཞི་འབབ་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ལས། གྲི་བ་ལེ་ཚོ་སྤྱོད་པ། །ཉ་
 ཅང་ཆར་ཆེ་ཆར་རྒྱུང་དང་། །རྒྱ་ལ་པོ་རན་པར་གྱུར་བ་སྟེ། །འདི་དག་ལོ་ཀ་ཡམས་
 ཞེས་གྲ། །ཞེས་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྤུངས་ཚོགས་པའི་གོགས་སམ། ཡམས་ནད་
 རྫོགས་པ་འདི་རྣམས་ཟད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རད་ཟད་ནས་ལྷན་རིང་ལོན་ནས་ནད་པ་
 དབྱུགས་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་རྙེད་པ་བཞིན་ལོ། །མདོ་ནི། ལོ་མ་དང་། མེ་ཉོག་དང་།
 འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲུལ་བ་ལ། ཉེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བར་དོ། །གང་ལ་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་
 ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གཞན་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་མངོས་པར་གྱུར་པ་ལོ། །གང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
 བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྤུངས་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
 གྱུར་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩེ་པོ་གསུམ། སི་རྒྱ། སྤྱི་ཉ། བསྐྱུ་
 བཞི་རྩེ་གཡོག་དང་བཅས་ཉེ་འབབ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་དུ་ཡོང་
 བའི་རྣམ་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། སྤར་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གོམས་པས་རྣམ་རྫོགས་
 རིགས་བཞི་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཉེད་གྱིས་ཡམས་གྱི་ནད་
 དུ་གྱུར་བ་འདི་རྣམས་ཟད་པས་སོ། །ཁྱུ་བ་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ལ་གོགས་བྱེད་པ་
 མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན། རད་ཟོལ་ནས་འཚོ་བ་རྙེད་པ་ན། རད་པ་དགའ་བས་

དབུགས་སྐྱོན་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་བ་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཆེ་སྐྱོན་། ལ་གསུམ་སྟེ།

བར་ཆད་མེད་ཆེ་འོ་ལོ།

ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དམིགས་རྣམ། བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་བཤང་སྐྱོན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱོན་ནོ། །ཙུ་བ་ལ། བྱང་
 སེམས་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཆེ་སྐྱོན་གྱི་འོ་ལོ་
 ཡིན་ཏེ། བསྐྱུས་སྐྱོན་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
 པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོས་བསྟན་པས། མང་ཞེས་
 བར་རོ། །གང་ན། འདིའི་རྒྱ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བར་ཆད་
 མེད་ཆེ་འོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སོ། །གང་ལས་ན། རིམ་བ་བཞིན་སྐྱོང་གསུམ་གྱི་
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོགས་པ་སུན་ཚོགས་ལ་
 བཞོན་པའི་དགེ་བ་དང་། བྱང་སེམས་སྐྱོན་མེད་པ་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་བཞོན་པའི་
 དགེ་བ་རྣམས་དཔེར་མཛད་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རིམ་བ་ལྟར། ཆ་ལ་སོགས་པར་མི་
 འགྲོ་བར་ཏེ། མདོ་ནི། སྐྱོང་གསུམ་གྱི་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
 བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་
 འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་

བསོད་ནམས་དེས་བྱང་སེམས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་
ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱན་མཐའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཚན་གཞི།
སྐབས་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་
པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེའང་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་
གིས་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་བས། འདིའི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་པ་བསོད་
ནམས་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་བྱང་སེམས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་ནས་
བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་འདི་ཁྱད་པར་དུ་
འབཀགས་པར་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ལོ། །

གཉེས་པ་༼ ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་རྣམས༽ །ལ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། བར་ཆད་མེད་པ་དེའི་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པ་བདག་པོ་ལ་
སོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་དམིགས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ།

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་གང་ལས་སྐྱེ་ཚུལ།
གཞུང་ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། རྒྱན་རྣམས་ལ་སྣོན་
ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་ལེན་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་

གོགས་སུ་གྱུར་བ། རྒྱུ་པར་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེད་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་གང་
ཞིག །ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རིག་པ་གང་
ཞིག །རང་ལག་གཞན་རིག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་རིག་པ་སྤྱི་མ་སྤྱིད་ཅུས།
བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེད་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་རང་དབང་དུ་
སྤྱིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྤྱོད། འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་དང་། འགོག་གཉིས་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལས་སྤྱོད། བེམ་
པོ་རྣམས་རྒྱ་དང་། བདག་རྒྱུན་ལས་སྤྱོད་ཉེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བཞི་ཡིས་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་
གཉིས་པོ་དག་ལས་སྤྱོད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུའན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
མེད་ལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི།
ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྟོམས་ཏེ་
འདྲིས་པར་བྱས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་པའམ་རང་བཞིན་
སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་རིགས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བར་
ཚད་མེད་ཅེའོ། །

མདོ་ནི། རྣམ་མཁུའན་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་
སོ། །འདི་འཕགས་པ་རྣམ་ཐོལ་སྤྱིའི་བཤད་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། བར་ཚད་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཇིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་

དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ། སྲ་གྱི་རྟོགས་པ་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
མི། དངོས་པོ་འགོག་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁའུ་
དང་། བར་ཚད་མེད་ཅེ་གཉིས་དམིགས་པ་བྲན་པ་རྣམས་མཚུངས་པས། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་འདི་ལའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ། ། ལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ལས། ཅུ་བའི། རྣམ་མཁའུ་ནམ། བར་ཚད་མེད་ཅེ་
འདིའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྟོ་སྐྱར་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱན་མར་ཚོལ་ལོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ། སེལ་བྱེད། དེས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། ཚོལ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། བར་ཚད་མེད་ཅེའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་སྟོན་
པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ནིའོ། །གང་ན། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་མི་མཁས་པ་སྟོ་སྐྱར་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་
སོ། །རི་ལྟར་ན། ཚོད་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཀའི་ཚོལ་བ་བརྒྱན་མར་མང་པོར་
འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟོག་གའི་ཡུལ་མིན་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་
སྟེ། རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྐྱབ་ཀ་དེ་
དག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཚིག་གིས་སྐྱབ་ཀ་དང་། རྟོན་པས་དེའི་
ལན་བསྟན་པ་འདི་ནི། བར་ཚད་མེད་ཅེ་འདིའི་ཐབས་པརྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་

ཅིང་བསྟན་ལོ། །སྟམ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྲ་འབྲེལ་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་གྱི་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་ཉོན་གྱིས་སྤྱད་པ་ཅན། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་འགལ་
རྒྱུན་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་བས་ཉིང་རེ་འཇིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་
ན། ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་ལོག་ཏུ་ལོག་རྟོག་སྟོན་ལོ། །

ཅ་བ་ལ། བསལ་བྱ་ལྡན་ཀ་ སེལ་བྱེད་ལན། དེ་གཉིས་སྦྱར་ཉེ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཚོས་བཞི་སྟེ། དུལ་གང་ལ། གང་ཟག་དང་། ཇི་
ལྟར། བྱངས་རེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
དོན་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
དམ་དང་འགལ་བར་སྦྱ་བ་ཐབས་མི་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་
ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་དངོས་སམ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ལ་
དེར་བཏགས་པ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་ཉེ། དུལ་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་འོ་མོ་
མེད་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པར་འགལ་ཞེས་སོགས་ཚོས་བཅུ་དྲུག་མི་སྲིད་པར་
ཚོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འི་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དམ་
པའི་དོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཇི་
ལྟར་འགལ། །ཞེས་པ་ལྟར། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགལ་བའི་རྩལ་སྟོན་
པ་ནི། ལན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་

ཅད་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྲིད་ལེ་ན། རོན་དམ་པར་གསལ་བ་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་
 བྱུང། རོན་དམ་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། ལྲབ་པ་མེད་
 དེ། རོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 དམིགས་པར་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལའང་སྐྱར་རྟོ། །མདོ་ནི། འདུས་བྱས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་དེའི་
 རོ་བོ་ཉིད། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དམིགས་པ་
 དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱར་མ་བྱུབ་པས་སོ། །ཞེ་ན། ལྲབ་
 པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་རོ་བོར་འཐད་དེ།
 མདོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེའང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་
 གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་འགའ་ཡང་མ་
 གཟིགས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ་ཀའི་ཐ་སྙད་དངོས་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་དེ་ལ་མི་རྟོག་གོ། ཞེས་སོ། །དམ་
 པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། ལྷོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ལྷོས་བྲལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 རྟོགས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཐད་དོ། །མདོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

མཚན་གྱི་མཚན་གཞིའོ། །མཚན་ཉིད་ལ། འོན་ཏེ་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
རང་བཞིན་སྐྱོས་བྲལ་གང་ཞིག་ལོངས་གཙོད་དུ་ཤེས་བརྗོད་གཞུགས་ཀྱི་ལས་འདས་པ་
སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞེས་དང་། སྐྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱོས་
པས། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དང་མིན། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་
རྫོང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའོ། །བདེན་གཉིས་ལས།
རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོང་གཞན་གཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན། སྤང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་དོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པ་ལ་འདོད། མི་
ཤེས་པ་ལ་བྲལ་བ་མེད་དོ། །དོན་དམ་སྐྱོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སྐྱོ་མ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ། དོན་དམ་
ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་ལ་ཞེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྲལ་བ་མེད་དེ། རང་མཚན་
ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་
རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྐྱོ་བཏགས་ནས། །ཉན་
ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཚན་གྲུ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་
སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀུན་རྫོང་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདམགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་བ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། ཡང་གཤེགས་ལས།
ཡེ་ཤེས་དམ་པར་བདག་མེད་པ། །སྤང་བ་མེད་ལ་མི་གཟིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བདེན་

གཉིས་ལས། བསྐྱ་བ་མེད་པའི་རིགས་པ་དེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་གཞི། ཉེན་འབྲེལ་ཙམ་སོ། །དབྱེ་དོ། །དོན་དམ་དང་།
ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དོན་དམ་ལའང་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་
གཉིས་སོ། །ཀུན་རྫོང་ལ། ཡང་དག་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་གཉིས་སོ། །ཐ་དང་ནི།
དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དང་གྱི་སྒྲིལ་པ་དང་བལ་ལ། ཀུན་རྫོང་ཏུ་དོན་དམ་དེ་
ཀུན་རྫོང་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྤར་རོ་བོ་
གཅིག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་རེག་ལ། གཞན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཚོས་ཙན།
ཚོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་པས་མ་རྟེན་བ་དོན་
དམ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་རྟོག་པས་ཀུན་རྫོང་བདེན་
པར་འཛིན་པ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དང་
ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་བཞིའོ། །འོ་ན། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་
དངོས་པོ་ལ། །རིགས་པས་བཏགས་ན་འགའ་མི་རྟེན། །མ་རྟེན་བ་དེ་དོན་དམ་དེ། །ཡེ་
ནས་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞེ་ན། དེ་
ནི། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། །རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་
བཤད་དེ། མ་བཏགས་པ་དང་བཏགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགའ་བས་སོ། །

གྲངས་ངེས་ནི། བདེན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་མ་
འདས་གཉིས་ཡོད་པས་དང་བོ་དོན་དམ། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོང་། དང་བོ་ལའང་སྒྲིལ་པ་
མ་ལུས་པ་དང་བལ་བ་དང་། སྒྲིལ་པ་སྒྲིགས་རེ་དང་བལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དང་
བོ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། དབྱེ་མ་སྤང་བར། དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་

སོགས་པའི། རྒྱུ་ལ་པ་མ་ལུས་བྲལ་ཞིང་ཞི། །རང་གི་རྟོགས་པའི་དེ་ལོ་ན། །ཐ་སྲུང་
ལ་སོགས་སྲུང་བར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ།
བཏགས་པ་བའོ། །བདེན་གཉིས་ལས། རྒྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་
པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིང་། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་ལོ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྲུང་བ་སྲུང་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོགས། མི་རྣམས་པ་
ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོགས་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྲུང་དུ་འབྲུག་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམས་
པའི་བྱིང་དང་མི་རྣམས་བྱིང་། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱང་རྫོགས་ཀྱི་ནི་དབྱེ་
བ་བྱས། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལ་མེད་པར་ཐལ། སྲུང་ས་སྲུང་ལོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་
མེད་པའི་བྱིང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་མེད་དེ། ཆོས་གསུམ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཅི་ཡང་མི་
སྲུང་བ་ཉིད་སྲུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོད་པ་དེའི་བྱིང་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྲོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་
བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་
རྟོགས་པས་སངས་རྒྱལ་སྲུང་འཕྲད་དེ། མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་
དེའི་བྱིང་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དུ་ཐད་པའི་བྱིང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་མེད་དེ། དེའི་བྱིང་བྱང་
ཆུབ་མིང་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཕྲད་དེ། མདོ་ནི། མིང་དང་མཚན་མ་
ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དགའ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམས་མཐུན་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ནས་
སྟོན་པ་མེད་པའི་བྱིང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་མེད་དེ། དེའི་བྱིང་མི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ལོ་

དགོས་པའི་འདུན་འཐུན་དེ། མདོ་ནི། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིན་བྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐབས་བཅས་སུ་འཐུན་དེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་ལའང་སྤྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡོད་མེད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འཐུན་དེ། མདོ་ནི། སྤྱོས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། མདོར་པར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་སོགས་སྤྱོས་པ་འཐུན་དེ། མདོ་ནི། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་སྤོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྲབ་པ་མེད་དེ། ཐབས་ཀྱིས་བྱང་འདས་མདོར་དུ་མི་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོན་མེད་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །སྤོང་བྱེད་གཉེན་སོ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། རྒྱང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་རྒྱང་དོར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོར་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་སྤང་བྱ། རྟོགས་པ་གཉེན་སོར་འཐུན་དེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྲལ་བ་ཡང་

མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་པའ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཀུན་རྗེས་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཚན་
 ཉིད་དུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པས་ན་ཞེས་
 སོ། །ཡུམ་སྐྱོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་ནས་སྐྱོམ་པ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྐྱོམ་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཡུམ་སྐྱོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ་སྟེན་ཀ་ སེལ་བྱེད་ལན། བསལ་ནས་ཉིང་
 དེ་འདྲིན་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ། རྟོག་བྱེད་གང་
 ཟག་ རྟོག་པའི་ངོ་བོ། རྟོག་པའི་གངས། རྟོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལ་མཇུག་དུ་སྦྱར་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་འགལ་བ་འདྲ་ལ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་གེ་རབ་དུ་སྦྱ་བ་
 ཉིད་དང་། དབང་སྦྱག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལ་པན་ཚུན་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ལ་མི་འགལ་བའི་
 འོན་སྦྱབ་པས་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟེ་དུ་
 ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡིད་གཉིས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་སྤང་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་
 གི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་
 ལོ། །ཡང་ན། ལོག་རྟོག་དེ་དག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། པན་ཚུན་འགལ་བར་སྦྱ་བའི་
 འོན་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་འོན་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །ལྟ་བུ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་འཐད་པ་མེད་

བར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིད།
དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷལ་གྱི་རྣམ་པར་དེས་པར་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
གང་ཡང་མ་རྟོགས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་སྲིད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད།
སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་སྦྱིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་
པའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་
སྲིད། ཚོས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེད་པར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅེས་
དུ་ཟད་པའི་སྲིད། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། སྲིད་དོན་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་སྤང་བོར་དམིགས་པ་བཀག་པའི་སྲིད། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་
ཐལ། སྦྱིན་བྱ་དང་། སྦྱིན་བྱེད། སྦྱིན་པ་སོགས་མི་དམིགས་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་བཀག་པའི་སྲིད། རྟལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་
བདེ་བ་སོགས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་བྱང་དོན་
ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་སྦྱོས་པ་སྟེ། སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྲིད། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་
བྱེད་པའི་སྲིད། མི་མ་སྦྱོར་སྦྱོགས་དང་གཉིན་པོ་མེད་པར་ཐལ། དོར་བ་དང་གླང་བར་
བྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད། ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་བ་ཚོས་ཅན་མེད་པའི་

ཕྱིར། དུམ་སྐོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྐོམ་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོད་པའི་རྩལ་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བས་ན་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་སྐོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་སྐོ་ནས་ལན་གདབ་ལ།
དོན་དམ་པའི་སྐོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས་སྤང་
གཉེན་མེད་པར་ཐལ། སྤང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་
བ་ལྟ་བུའོ། །ཤམ་མེད་སྤིང་པས་བརྟུ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལན་གདབ། བརྟུ་
གཉིས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་གདབ། དང་པོ་གསུམ་པ་
བཞི་པ་ལྟ་བུ་ག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་དུ་བཞེད་ནའང་།
པལ་ཆེར་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་གསལ་བྱ་མེད། དོན་དམ་དུ་
མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཞེས་ལན་བཏབ་ན་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་
གཞན་དོན་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་དགོ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤང་གྱི་
ལོག་རྟོག་དེ་དག་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་བསལ་བ་སྟེ། ལན་མི་ཟད་པ་མཚོན་པའམ། ཡང་ན།
ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བརྟུ་བྱུག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། དེར་མ་ཟད་པ་ཁྲབ་འཇུག་དང་།
བདུད་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེད་པ་རྣམས་སྟོང་དུ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་མཁུན་
དང་། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལ་འདི་ཡིན་གྱི། གཞན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་
ངེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་སྐྱིས་ནས་སོ། །གང་

འཇུག་གོ། །གསལ་སྤྱིར་བས། བར་དག་གིས་འབྲུག་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བསྐྱུས་ཞེས་པ་
ཞི། རྣམ་བཤོ། །སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཚོས་ལ་སོགས་རྗེས་འབྲུག་དང་།
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་
བཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྗེས་ནས་བསྐྱུག་པ་དེའོ། །རི་ལྟར་ན། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ། སྐྱོར་
བཤོ། །མདོ་ཞི། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱུབ་
པ་རྩེ་མོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་། གང་དུ། རི་ལྟར་བཞེད་པའོ། །དང་བོ་གསུམ་
སྟེ། ཕྱིན་འཇུག་དང་། རྗེས་འབྲུག་དང་། དངོས་མེད་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་བོ་ཞི། སྐྱུབ་
པར་བྱེད་ཅེས་འདྲ་དོ། །གང་ན། ས་བཅུའོ། །གང་གིས་ན། སྐྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་པར་ཕྱིན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
འཇུག་ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན།
ཡང་དག་པར་ཉེ། རྫོགས་པར་རོ། །འོ་ན། ས་བཅུ་རྫོགས་པ་ལ་པར་ཕྱིན་བཅུ་དགོས་
པར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐབས། སྟོབས། སྐྱོན་ལམ། ཡེ་
ཤེས་གྱི་པར་ཕྱིན་བཞི་ཞི། དུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞི། འབྲུག་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོབས་ལྡེའི་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འབྲུག་པ་ཞི། ལོ་རིམ་
བཞིན་དུ་རིམ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འབྲུག་པ་མཐོང་
ལམ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འབྲུག་པ་སྒྲོམ་ལམ་མཐར་གྱིས་བར་
བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ལམ་འབྲུག་པས་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་

དེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་བཞེན་པར་བྱ་
 བའི་སྲིད་དང་། ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལམ་དང་བཅས་པར་བྲན་པ་ནི།
 རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེའང་དངོས་སོར་ཞེན་ན་འཚེང་བས་དོན་
 དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་བྲན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དགེ་བ་ནི། ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པས་ཚོས། མི་
 དགེ་བ་དང་། ལྷུང་བུ་མ་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཚོས། དེ་རྗེས་
 ལྷུང་བྲན་པ་ནི། དགེ་བའི་ཚོས་ནི། རྟོག་མར་དགེ་བ་སོགས་དང་། མི་དགེ་བ་ནི། ལྷུང་
 ལྷུང་རམ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ལྷུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་
 འཇུག་པར་རྟོ། །

ཡང་ན། ཚོས་གསུམ་རང་གི་སློབ་པ་རག་ལས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་
 དོ། །ཞེས་བྲན་པ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྲན་པ་
 ལྷུང་གི་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །སྲུང་དགེ་འདུན་ཉི་ལྷུང་ལ། ལྷུང་མི་ལྷོག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལྷུང་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ལྷུང་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་སོགས་དང་། ལྷུང་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུང་མི་ལྷོག་
 པའི་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འགྲོད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་བསིལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཏོང་བ་ནི། ལྷུན་པ་ནི། མཛེང་བ་ཤེས་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལྟར་ན། ལྷུང་སྐྱེས་པའི་འཕགས་
 པ། མོད་ལྟར་ན། ལྷུན་སྐྱེས། བར་སྐྱུང་། ཞམ་དག། དོན་གྱི་ལྷུང་ལ། ཚོས་བཤེས་ལྟར་

ན། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སོགས་ཉེ། ལྷ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཁྲུང་བར་ཅན་ལས་གྲུབ་
བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འངམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་བར་བན་བ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བྲན་བ་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་མེད་པ་ཚོས་དབྱིངས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཚོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་རྟོགས་པ་སྟེ། བརྒྱ་གསུམ་སོ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དུག་བ་འདིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་
བར་བྱམས་པས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། དུག་པ་ནི། དང་སོ་ལྔ་ལ་སྟོས་ནས་སོ། །སྐབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་
ལྷ་རྣམས་དབང་སོར་བཞག། །ཚུ་ལ་བྲིམས་གཏོང་བ་གཞིར་བཟུང་བར་སྤྲིན་
དུག། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན། །རིམ་སྒོམ་བརྟན་བྱེད་གོ་རིམ་སྐྱོར་
བ་སྒོམ། །བསྐྱ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། ། །།

།སྐབས་བདུན་པ།།

བཞི་པ་། །བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཅར་སྒོམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ལ། །ལ་གསུམ་སྟེ།

འབྲེལ་བའོད་པས་མཚམས་སྦྱར། སྐད་ཅིག་མ་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་
བསྐྱ་བའོ། །དང་སོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་སོ་ནི། སྒོམ་ཞེས་བྲང་
ངོ། །གང་གིས་ན། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་པར་སྒོམ་གིང་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་
མཐའ་བས་ནིའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ན། །འིན་ཏུ་གོམས་པ་ལྟན་གྲུབ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གང་ན། མཐེན་གསུམ་བསྐྱས་སྒོམ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །རི་ལྟར་ན། བྱ་

རྒྱུག་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །དེ་ནི། སྐྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
རྒྱུག་སྐྱོན་པར་བྱང་རྒྱུབ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱོད་ཅིག་མ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
སྐྱོད་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོད་བ་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

རྣམ་སྐྱོན་མིན་པ་ཀྱི་སྐྱོད་ཅིག་ལ། །དང་།

རྣམ་སྐྱོན་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྐྱོད་མེད་པའི་སྐྱོད་ཅིག་
མེད། །དང་པོ་ལ། རོན་དགོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེས་སྐྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། ལྷ་ལྟེ་ལ་ནི། སྐྱོད་ཅིག་བཞིའི་དང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་མིན་པ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱུན་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་ནས་སྐྱོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་
མངོན་པར་རྒྱུག་སྐྱོན་པར་བྱང་རྒྱུབ་པའི་སྐྱོད་བསྟན་ལོ། །

ཅེ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་དུ་ན། སྐབས་བདུན་པ་འདིར་
ནིའོ། །གང་ན། ལྷའི་བྱའི་བདུན་སྐབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། །རི་ལྟར་ན།
སྐྱུན་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོད་
ཟག་མེད་གཅིག་རྟོགས་པའི་སྐྱོད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་
ངོ། །མདོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་སྐྱུན་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
ངོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། ལྷུན་མཐའི་སྐབ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཚན་གཞི། རྣམ་
སྐྱོན་མིན་པའི་སྐྱོད་ཅིག་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྒྱུག་སྐྱོན་པར་བྱང་རྒྱུབ་པའི་སྐྱོད་

བའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་གྲུའོ། །རྣམ་སྤྲིན་མེན་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 རྟོགས་པས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཏེ་སློམ་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་མི་
 འཐད་དེ། མང་པོར་གཅིག་འདུའི། གཅིག་ཏུ་མང་པོ་མི་འདུའོ། །ཞེ་ན། མང་པོར་
 གཅིག་བསྐྱུས་པ་འབའ་ཞེག་ཏུ་མ་བཟད་གྱི། འོན་ཀྱང་གཅིག་གིས་མང་པོ་བསྐྱུས་
 པའང་ཡོད་པས་བསྐྱུས་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཔེ་བྱང་
 བཟང་པོ་བརྒྱན་ཚུའི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །གང་གིས་
 བ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པས་
 སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་སོ་སོར་ཏེ། ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དང་བྲལ་བ་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་དང་སྐྱུར་
 པ་ན། ལྷོ་དེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ལས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ངར་གི་ངོ་བོར་གཅིག་
 པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཚོས་ཉིད། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདུས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སློབ་གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡིས། དངོས་པོ་
 ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་དམིགས་ན། ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་
 པའི་དཔེས་བསྟན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། རི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱེས་བྱས་ཐོན་ཚུན་རྒྱུད་གྱི་ཚོ་བ་གཅིག་རྟོག་
 པ་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཚོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར།

རྒྱུ་མཐའ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་
ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མངོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ཟག་མེད་ཏུ་རིས་མ་སྐྱུན་
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་སྐྱུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་དང་། ཚོས་
དབྱིངས་གཅིག་ཡིན་པའི་མ་སྐྱུས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
དམིགས་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོན་ལ་སྟེ། དཔེར་ན་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། རྣམ་པར་སློན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཟག་མེད་རྣམ་
བྱུང་གི་སྟོགས་འབད་མེད་སྐྱུན་གྲུབ་ཏུ་རྣམ་པར་སློན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱང་ཚུབ་པ་སྟོན་ལོ། །

ཅུ་བ་ནི། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དུམ་སྐད་སྟོར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་
ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཟག་མེད་སྐྱུན་གྲུབ་ཏུ་རྣམ་པར་
སློན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རི་བྲལ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྟོགས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་སློན་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དེས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་ཅིང་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་གཞི། དུམ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པར་མཚོན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ནས་སྟོམ་
ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་
སོ། །རི་ལྟར་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ལ་ལོ། །གང་གི་ཚེ་ན། དཀར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྦྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལོ། །དཀར་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་
སྦྱིན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་ན། ས་རྒྱལ་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
བྲལ་བས་སྟོན་ཀའི་ལྷ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མའི་གཉེན་པོ་
བསྟོམས་པས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་༼མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལ།༽ལ།

སྔ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་གསུམ་པ་གྱུར་བྱང་
མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ། རྟོགས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། གྱུར་བྱང་གི་ཚོས་རྣམས་སོ། །རྒྱ་
གང་ལས་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱ་ཚོས་གྱུན་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་
གནས་ནས་ངོ་བོའི་རྒྱ་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོན་པ་ཡིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། དོན་
རྣམས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལྷོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །མངོ་ནི།
ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པས་པར་ཕྱིན་དུག་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་སྒྲོམ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་
 བ། ཀུན་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཐག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་ན། སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འདོད་འདུན་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་
 བོ་ལྟ་དང་། སོགས་པ་སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བར་ཕྱིན་དུག་སྐྱབ་པས་གནས་
 པའོ། །སྐབས་གང་དུ་ན། སྟོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པས་ཚོགས་
 གཉིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་སྟོང་ཞིང་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ནའོ། །དེ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་འོ། །

བཞི་པ་། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། །ེལ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་གསུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་འོ། །

ཅེ་བ་ལ། མཚན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །གང་གིས་ན། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །རི་
 ལྟར་ན། མི་ལམ་དང་། དེ་མཚན་ཤེས་པ་ཉིད། གཉིད་སང་པའི་ཆེ་གསུང་འཛིན་
 གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཚན་བ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུའོ། །མདོ་ནི།
 དུམ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། མཚོན་བྱ་བྱི། སྐད་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་
ནས་སྐོམ་ཞེས་དང་རོ། །ཤང་གིས་ན། དུས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྐོམ་བ་བར་ཚད་
མེད་བར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་གོམས་ས་བ་དབང་དུ་
གྱུར་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་བཤག་ཆགས་དུངས་སུང་བའི་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སོ། །ཤང་གི་ཚེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་བའི་ཚུལ་དུ་མི་ལམ་ལ་གཟུང་བ་དང་།
མི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་བར་མི་མཐོང་བ་རྟོག་ས་སྤངས་བ་དེའི་ཚེ་ལོ། །ཤང་ན།
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མི་ལམ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱི། དང་པོ་དུག་ལ་ལྟོས་ནས་བདུན་པའོ། །རྟོགས་བྱ་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་
སྤྲིན་མིན་པའི་ཚོས། རྟོགས་ཚུལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པར། རྟོགས་
དུས་བྱ་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ལ། རྟོགས་བ་མཐུན་གསུམ་མཐར་སྐྱབས་སྐྱོར་
བ་བསྐོམ། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། ། །།

།སྐབས་བརྒྱད་པ།།

དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་སྐྱོར་བཞིས་བསྐོམས་པའི་མཐར་སྐྱབས་ཚོས་སྐྱུ་ལ་
གསུམ་སྟེ། འགྲེལ་བཀོད་བས་མཚམས་སྐྱུར། ཚོས་སྐྱུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བར་
བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་བྱི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཛོན་བར་རྟོགས་བ་
བྱང་ཚུབ་བ་རྣམ་པར་བསྐོམས་པའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་བ་ལ་ཟུག་མེད་ཀྱི་
ཚོས་བསགས་བས་སྐྱར་མཛོན་བར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འོ་པོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སོགས་བ་བཞི་ཡིན་པས་དེམ་པ་ལྟར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་།

ཚོས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོས་སྐྱེ་མཚན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱེ་བ་ལྟེ་ལ་ལྟེ། སྐྱེ་བ་ལྟེ་ལ་ལྟེ་དང་པོ་ལས་མཚོག་གི་དོན་
གྱིས་དང་པོ་ཚོས་ཅན་ལྟར་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་
སྟོན་ལོ། །

ཅུ་བ་ནི། ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཡང་ཡིན་པ་
ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་པོ་གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་མ་
རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་
ལྟན་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྦྱོང་པ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་
ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷག་མ་དེ་ལས་ཐ་
དད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེ་བེ། ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི། དུན་པ་
ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་

སོ། །སྤངས་པ་ནི། སྤྲིལ་གཉིས་ཀྱི་རི་མ་རྣམས་སྐོ་བུར་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཤེས་སྤྲིལ་སྤངས་པ་གང་དང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། རོ་
 བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་འདི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི།
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མ་མཉམ་གཤམ་རྣམས་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཐོབ་ཀྱི། སྤུས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་དེས་བསྐྱེད་
 བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་ལྡན་མ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཐ་མི་དད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་རི་མས་དབེན་པ་དགག་པ་དེ་དབེན་པར་གྱུར་པ་དགག་གཞི་
 ཚོས་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྐྱེ་གསུམ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རི་ལྟར་
 མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། ལོངས་སྐྱེ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཡན་ཚད་ཁོ་ན་དང་། སྐྱལ་སྐྱེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་
 དང་། ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ ཚོས་སྐྱེ ༽ ༼ ལ་གསུམ་སྟེ།

རང་བཞིན་སྐྱིར་རྣམ་པར་གཞག །

དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།

ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱར་བསྟན།

ཐ་མེ་དད་པར་འདོད་པ་དགག །ཐ་དད་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྐྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ།

རྩ་བ་ལ། རེ་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྐྱར་ཉེ། སྐྱར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་།
སྐྱར་བཤད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
འཇུག་དགུའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་དང་།
དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་།
འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་མཁྲེན་པ་དང་། སྐྱར་བཤད་
པའི་མངོན་ཤེས་རྒྱག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྟོན། དམིགས་
པ། ཐུགས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་དང་། ཚེ་ལ་དབང་
བ་སོགས་དབང་བརྒྱད་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་འདིགས་པ་བཞི་
དག་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཚོས་ཉན་

བ་གུས་མ་གུས་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྒྲུབ་པ་འདད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་
 ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་རྣམས་སོ། །དང་ནི། ལྷན་དབྱེད། །མདོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཚོས་དེ་དག་གྲང་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 རྩོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
 ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱོར།
 འདི་དག་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རྣམ་པར་བའདད་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྩོགས་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་བུའི་ཆ་དང་། སྒྲ་མ་འདུག་སྐྱབ་ཏུ་བའདད་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་དང་། རང་ག་ལྷགས་ཅན་དང་ག་ལྷགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་
 འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ལྷགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། ཐུག་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་
 དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་།
 ག་ལྷགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ག་ལྷགས་མེད་པའི་སྣོམས་པར་

འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོང་མས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དགུ་ནི། རོ་བོ་ཞི་གནས་
ལྷག་མཐོང་དོ། །ཟད་པར་ལ་བདུན་ཉེ། དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་དང་། ལྷུ་བ་
པའི་ཚད་དང་། མཚན་མ་དང་། བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འདོག་
པའི་རྒྱུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཟད་པར་ས་དང་། ཚུ་དང་། མེ་དང་། རྐྱང་དང་། སྡོན་པོ་དང་། སེར་
པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཟད་པར་བཅུ་ནི། རོ་བོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་སུ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤའ་དོ། །དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། བརྒྱད་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ། གཉིས་གཟུགས་མེད་གྱིས་དག་པར་
འཆད་དོ། །ཟད་པར་བཅུ་ལོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བའི་དངོས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྟེན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སའི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་
རྟེན་མེད་པར་སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་སས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པའི་མོས་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ས་ཞེས་པའི་མིང་ཅ་མ་ལ་
དམིགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི། རིམ་བཤུར་སྡོད་ཚུ་གཙང་
མས་བཀའ་བ་དང་། མེ་སྐྱར་བ་དང་། རྐྱང་ལུས་ལ་འཕོག་པ་དང་། ཚོན་སྡོན་པོས་
དབྱིལ་འཁོར་བྱས་པ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོས་བྱས་པ་དང་།
མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཅ་མ་པའི་བྱ་གཞན་མཁའ་དང་། ལྷུ་བ་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་
པའི་འོད་ཅིག་དོས་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱས་ཉེ། བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ཚུལ་སོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུད་པར་

མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སློན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཚུ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་
རྟེན་དུ་བྱས་པ་མཛོང་བ་ན། རི་ལྟར་མོས་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་སྤང་བའོ། །

ལྷ་པ་ལ། འཛིན་པའི་མཚན་མ་ནི། ཚུ་ལྷ་བ་ཅན་དང་། མེ་དུ་བ་འཕྱུལ་བ་དང་།
རྒྱང་རྒྱངས་པ་འཕྱུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སློན་པོ་ལ་སོགས་མེ་རྟོག་སློན་པོ་དང་། གེ་སར་
མེད་པའི་སློན་པོ་སོགས་དང་། ཅིག་པའི་མཐའི་བྱ་ག་སོགས་དང་འབྲ་བར་གྱུར་བ་
སྐྱེད་གྲང་མི་འཕེལ་བ་དང་། ས་ལ་སྐྱེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བ་སོགས་ཉ། མ་
གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ཞོར་བུའི་རྒྱང་ཡབ་ལྟ་བུ་དང་། བས་
མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་།
དགྲིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཞོར་བུའི་རྒྱང་ཡབ་ལྟར་སྤང་བ་དང་།
ནམ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་བ་དང་།
སྤང་བའི་ཚོགས་སྤྱད་པོ་རབ་ཏུ་དྲང་བ་ནམས་སྤང་བའི་མཚན་མ་སྟེ། གྲུབ་པའི་
རྟགས་སོ། །སའི་མཚན་མ་མ་བཤད་དོ། །

དུག་པ་ནི། དེས་པ་ལྟར། ཚུ་སར་སྐྱུལ་ནས་གོམས་པ་འདོར་བ་སོགས་དང་།
ས་རྒྱར་སྐྱུལ་ནས་བྱི་ལུལ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། སྤང་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། རྒྱང་
ལྟར་མཚོགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་དང་། བེ་རྒྱུ་སློན་པོ་དང་། གསེར་དང་། བརྒྱ་རྩ་
ག་དང་། ཤེས་བྱི་ས་གཞིར་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་
མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་རྒྱང་འིང་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

བདུན་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་གཉིས་ལ་ཟད་པར་
 མི་གཞག་སྟེ། སེམས་ནང་དུ་བརྟུན་ཤིང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྷ་ལ་མི་
 གཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དུ་སློབ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་རོ་གཉིས་ལ་མི་གཞག་སྟེ།
 གཟུགས་ཁམས་སུ་བྱུང་བར་སློབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱེ་ལ་མི་གཞག་སྟེ། ལྷུན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འཕམ་གསལ་བས། ལྷུན་མི་ཚད་པར་བྱུང་བར་སློབ་པས་ཟད་པར་གྱི་
 སྐྱེ་མ་ཚེད་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཉན་རང་རང་དོན་དུ་སློབ་ཞིང་རང་ལ་སྐྱབ་པོ། །འབྲང་
 སེམས་གཞན་དོན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབ་པོ། །

ཐེལ་གཞོན་ནི། བྱང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་
 ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་ནམས་ལ་ལྷ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཐེལ་གྱིས་
 མནན་ནས་ཤེས། ཐེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཚོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི། ཐེལ་
 གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མ་ཚེད་དང་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚེན་པོ་ལ་
 སྐྱུར་བ་གཉིས་པ། བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་བས་སོ་སོར་ཚུང་དུ་ལ་སྐྱུར་བ་
 གསུམ་པ། ཚེན་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་སྟེ། བཞི་དང་། དེ་ལ་གཟུགས་ཚུང་དུ་ནི། བཟུང་གི་
 སེམས་ཅན་ལོ། །བཟང་ངན་ནི། ལྷ་མིའི་ལོ། །ཤེས་པ་ནི། ཞི་གནས་གྱིས་སོ། །མཚོང་
 པ་ནི། ལྷག་མཚོང་གིས་སོ། །ཚེན་པོ་ནི། སློང་གི་གཟུགས་སོ། །བཟང་ངན་ནི།
 མཛེས་མི་མཛེས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྷ་བའི་ནམ་
 ཐར་དོ། །བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སློབ་པོ། །ཁ་
 དོག་སློབ་པོ། སློབ་པོ་ལྷ་སྐྱུར་སློབ་པ། འོད་སློབ་པོ་འབྲུང་བ་ནམས་ལ་ལྷ་སྟེ། དཔེར་
 བ། ཟར་མའི་མེ་ཉོག་གས། ལུལ་ལྡར་རྒྱ་སིའི་རས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སློབ་པོ། །ཁ་

དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྷ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བར་
གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་ལྷ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་
གྲིས་མཚན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྲིས་མཚན་ནས་མཚོང་སྟེ། དེ་ལྷ་བུར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་
ལྟེ། ལྷ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དོང་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་སྐྱར་བ་རྒྱག་པ། དམར་པོ་
བརྒྱུ་རྩི་བ་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་སྐྱར་བ་བདུན་པ། དཀར་པོ་སྐྱར་མ་བ་སངས་དང་སྐྱར་བ་
བརྒྱད་པའོ། །

དེ་ལ་སྟོན་པོ་ལྟེ། སྐྱར་བ་སྟོན་པའོ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ལྟེ། ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྟོན་
པོ་ལྷ་བུར་སྟོན་པ་ལྟེ། སྐྱར་བའི་པོ། འོད་སྟོན་པོ་འབྲུང་བ་ལྟེ། བཞེས་ཀའི་འོད་འཕྲོ་
ཞིང་མདངས་གསལ་བའོ། །མེ་ཉོག་ལྟེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེའོ། །རས་ལྟེ། སྐྱར་བའི་
དཔེའོ། །ཟེལ་གྲིས་མཚན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྲ་བ་ལྟེ། དབང་བསྐྱར་ནས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་
འདུ་ཤེས་པ་ལྟེ། ཟེལ་གྲིས་གཞོན་ནམ་མཞོན་ཡང་རྒྱང་སྟེ། དེ་ལ་མའོན་པའི་རྒྱལ་
མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ལྟེ། རྒྱད་པར་སྐྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱད་པར་ལྟེ།
རྣམ་ཐར་གྲིས་སྐྱིབ་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད། ཐར་པར་གྲིས་དམིགས་པས་ཁྲབ་པར་
བྱེད་དེ། ཟེལ་གཞོན་གྲིས་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ལ། ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཞི་ལྷག་
གོ་ཁྲོད་ཀྱི་མཁུན་པས་ཤེས་བྲ་ཁྲབ། །སྐབ་པས་སྐྱིབ་ཀུན་དེས་པར་བཅོམ། །ལོ་ཀ་
ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྲིས་གཞོན། །སྐགས་གོ་ལ་ཁྲོད་ལ་སྐྱབ་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་བ་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པའི་དབྱའི་རྒྱུན་རྒྱངས་འབྲེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བྲ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལོ། །བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་

ཡང་དག་པར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཚགས་པ་བཅོམ་པའི་ཐེ་ཚོམས་སེལ་བར་མངོན་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སྟོན་ལམ་གྱུར་པར་འཁོར་བ་རྗེས་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྗེས་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་གནས་མཁུན་ས། རོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་རེ་འདྲིན་ནོ། །སྲུང་གདམས་ངག་ཏུ་བཤད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་རེ་འདྲིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཚད་ཉན་ཐོས་ལའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ། །རྟེན་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། དམིགས་པ་སྐྱུ་པ་དང་བསྐྱར་བ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱགས་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྗེ་ལྷ་རྗེ་སྟོན་པ་མཁུན་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སྟེ། རོ་བོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དོ། །

ཆེ་ལ་དབང་བཞི། ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྗེ་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་གནས་པའོ། །སེམས་ལ་དབང་བཞི། རྗེ་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བཞི། རྣམ་མཁའ་མངོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནོར་གྱི་ཆར་འབེབས་རུས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱིན་པ་ཞི། བྱིན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐོགས་མེད་གྱིས། ལས་དང་སྐྱིབ་དང་མངོན་གྱུར་དང་། །གསོག་དང་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བའི་བྱིར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སྟོན་མི་ཐོབ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །མདོ་ལས། རྟོ་གྲོས་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནོར་མེད་དགེ་འགྱུར་ཏེ། །དབུལ་གྱུར་ཉིད་ནི་བླ་ཡི་སྟིག་སྟོན་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་སྐྱིན་པའི་བདག་འབྲས་སོ། །

ལས་ལ་དབང་བ་ཞི། ཁམས་དང་། ས་དང་སྐྱེ་གནས་དང་། འགྲོ་བ་དང་།
 གནས་སྐབས་གཞན་ཏུ་སློང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བའོ། །བསམ་
 གཏན་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་ཏུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའམ། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ས་ལ་
 སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པར་མོས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱར་བྱས་པའམ། སངས་རྒྱས་
 མང་བོ་སྟོན་བྱས་པ་མོས་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། བཟོད་འབྲས་སོ། །བཙུན་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་སྟོན་ལས་ལ་དབང་བ་ཞི། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ལས་རྒྱ་ཆེན་
 བོ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན་འབྲུབ་པའོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ཞི། སེམས་ཅན་འདུན་པའི་
 སྤྱིར་ཏུ་མངོན་ཤེས་ལྡན་བསྐྱས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཏུ་མ་སྟོན་བྱས་པའོ། །ཡུམ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ཞི། འདོད་པ་བཞིན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་
 པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་བྱས་པའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ཞི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་
 རིགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཆིག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་
 བསྟན་ནས་སེམས་ཆིམ་པར་བྱེད་བྱས་པ་སྟེ། དབང་བཅུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་
 པར་བཤད་དོ། །སྲར་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འདིགས་པ་བཞི་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དང་། གསུང་དང་། རྟུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་སྐྱེ་གསུང་རྟུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་སུ་སྟེགས་ལ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་པའི་བསྐྱངས་པ་སྟེ། འདིགས་པས་བཅབ་པ་སྟེ། གསང་བར་

བྱུང་། །སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་
དང་། སྒྲོན་པ་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཅན་ཚོས་སྒྲོན་པ་ན། གུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་དག་
ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་
སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གུས་པས་ཉན་པར་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཁོང་ཁོ་བས་དབེན་པ་
དང་། བྱེད་གུས། བྱེད་མ་གུས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀས་
དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་སྐྱད་
ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བས་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་
པ་མི་མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་སྤངས་བཞིན་
དུ་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་ནི། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོ་དེའི་རྒྱུའམ། ས་
བོན་སྤུབ་པས་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཐའ་
དག་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྤྲིབ་པ་སྤྲིབ་པ་སྤྲིབ་པ་སྤྲིབ་པ་སྤྲིབ་པ་
ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་པན་པའི་བསམ་པས་གཟིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་ལ་
སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྣམས་པར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཅ་བར་དང་ཞེས་བྱ་བའི་
སྤྲུས་བསྐྱེད་པ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞི་ཤེས་སྤང་བཤད་པ་དག་
ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཟག་བཅས་

ཐམས་ཅད་གནས་གྲུང་བས་ཟག་མེད་དུ་གྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
ལས་གཞན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་མངོན་བར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཁའ་པོ་
རྣམས་སྤངས་པ། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་གི་དམ་བཅའོ། །

གཉིས་པ་། ། ཐམས་ཅད་མངོན་པ་དགག་པའི་གཉིས་པས།

འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། འཕགས་པ་གོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི། ལྷ་བ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག། རོབ་གྲུང་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་དག་
པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྐྱེ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་
གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཟག་
མེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་དག་གི་རང་
བཞིན་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་
ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཚོས་ཅན་སྟོན་པ། བྱང་ཚུབ་མཚོག་
མ་ཐུན་ཚང་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །འོ་
ན། ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཟག་མེད་དེ་ཉིད་
ཀྱང་། རྣམ་ཏུ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལས། ལྷེབ་སྐྱོར་གྱི་དབང་
གིས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་ཏུ་སྤྲིས་ཏེ། མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ཏོ། །ཞེས་རྣམས་བར་བཤད་ནས། གཞན་དུ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་
འགྲུང་ཞིང་། འདུས་བྱས་སུ་འགྲུང་པོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ལྷ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་དེ། རྣམ་འགྲུབ་
 པའི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གདུལ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་དོན་ལྡན་པར་
 ཅན་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐོན་ས་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་འོད་ཟེར་འགྲེང་པ་
 ལ་སོགས་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་བདག་རྒྱུན་ཟག་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པས་ཟག་མེད་ཏུ་གྲུབ་པ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལྷང་དགོས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ལྷ་
 གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་མ་བསྐྱུས་པའི་
 ལྷིང་། ལྷ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ལས་མེད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཁས་ལྷངས། ཉགས་མ་གྲུབ་
 རྟེ། ཚོས་ཅན་ཚོས་ཉིད་ཟ་དད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འདུས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན།
 ཡོངས་སུ་ལང་དེར་འདུ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གཅིག་ཤུར་ཐལ་ལོ། །དེ་གཞན་ནས་སྐྱ་
 གསུམ་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷ་བཞིར་བཤད་པས་རིགས་པ་མཚུངས་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་༼ཐ་དད་ལ་ཚོད་སྐྱར༽ལ།

ཚོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ལྷ་གསུམ་ཏུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ལ་དེ། ངོ་མོ་
 ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་པ་ནི། །ཚོས་སྐྱ་མཛད་པར་
 བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་ལེའུར་
 ལུས་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ལྷ་མི་འབྱུང་བས་སྐྱ་ནི། གསུམ་ཁོ་ནའོ། །ལྷ་བ་པ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་རིམ་
 པ་མ་ཐུན་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན། ལྷ་གསུམ་ལ་ཚོས་སྐྱར་བརྟུན་སྐྱར་ནས་

མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཞེས་དོན་བསྐྱར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ལན་ནི།
 བཞིར་སྐྱ་བ་གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚོས་སྐྱ་
 མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་
 འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་
 དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེས། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་
 སྐྱར་བའི་བའི་རོང་རམ་ཕྱིར་དང། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱར་བས། བྱེད་པ་
 བོ་དང་ལས་སུ་སྐྱར་བས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྐྱའི་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རྒྱས་བཤད་དུ་འང་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། རྐྱ་
 མཚོག་གི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡན་
 ལག་རིམ་པ་མི་མ་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་ཡིན་པ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་གཞན་སྐྱར་ལས་སྐྱ་བཞིར་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ །དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། །ལ་གཉིས་ཏེ།

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དང། སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་ལས། སྐྱ་འབྲེལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

ཅ་བའི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། བདག་ལ་ལྟ་བའི་
 མིའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྒྱེན་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་

བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། མྱོང་དང་།
སོགས་པ་སྤོངས་སུ་བྱོན་ནས་ང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པར་གཟིགས་ཤིང་རྒྱན་གཅོད་པས་ཁྲུང་
པར་འཕགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། བདག་མཐོང་བ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནི། མྱོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་རྒྱངས་འབྲིན་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སློན་
གནས་ཤེས་པ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློན་གནས་མཁྲེན་པ་ཁྲུང་པར་དུ་
བརྟན་པའི་སྤྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

ཅ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་སློན་གནས་མཁྲེན་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློན་
གནས་ཤེས་པ་ལས་ཁྲུང་པར་འཕགས་ཏེ། ཁྲུང་པར་ལྡང་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། ལྷ་ནི།
རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་སྤྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པས་ཆགས་པ་
སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་
མཉམ་གཞག་ལ་རྟོག་ཏུ་གནས་པ་དང་། མཁའ་མཉམ་གཤམ་བྱས་པའི་བ་ཀྱུན་གྱིས་
ལན་གཅིག་ཅར་འདེབས་པར་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེའི་ལྷགས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློན་གནས་

སོགས་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་པར་རོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། གཏུལ་བྱ་དགེ་བས་ཡོངས་སུ་
 སློན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མཛད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། གཞན་
 རོན་གྱི་བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སེམས་ཅན་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སློན་གྱི་སློན་ལམ་གྱུབ་བས་
 འདུལ་བྱེད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་། གཏུལ་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལ་སོགས་
 ལ་གྲོགས་དམ་པ་དང་བླད་པས། སློན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བའི་ས་བོན་སངས་
 རྒྱས་དང་། ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟམས་པར་
 གྱུར་པ་ལས་སོ། །གང་ལ་ན། གཏུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ལོ། །གང་གི་
 དུས་སུ་ན། ཚོས་སྟོན་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་བསོད་སྟོམས་བཞེས་པ་སོགས་མཛད་
 བས་ལུལ་ཅན་དུ་འབྲོད་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེའོ། །རི་
 ལྷར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དང་དེར་གཏུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་འཚོམ་པར་རོ། །འོ་ན།
 ཏྲག་ཏུ་དོན་མཛད་པ་མི་སྣང་བས་བསལ་ལོ། །ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཏྲོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྷར་
 གཞན་དོན་མཛད་པའི་རུས་པ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཀྱི་
 ཉེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་
 སློན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་མ་སྣང་སྟམས་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྟམས་པ་ལ། བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་དཔེ། ཅ་བ་ལ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་སོས་ཚར་ཐབ་
 ཀྱང་ས་བོན་དུ་མི་རུང་བ་མེས་ཚིག་པ་ལ་སྐྱུ་བྱ་སློན་པོ་མི་འབྲུངས་པ་ལྟར། ཐབས་

མཁས་ལ་སྤྱུགས་མེ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཕྱོད་གྲུང་གྲང་། དོན་ཁྱད་པར་
 ཅན་སྣང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་འོད་ཟེར་འགྲེད་པ་སོགས་བཟང་པོ་མི་སྤོང་སྟེ། ཇི་
 ལྟར་ཚུ་ཡི་སྣོད་ཆག་ན། ཁྲི་བའི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྣང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་
 དན་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་མི་སྣང་འོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པ་བ་ཏུ་ཟེན་གྲང་ཉི་ལ་ལ་སོགས་
 བའི་ས་བོན་རྒྱལ་བའི་འོ་བོ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་མི་རྒྱང་བར་གྲུང་པ་མི་འཁྲུངས་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཁས་
 བ་རྣམས་ལྷུང་ཡང་སྐལ་བ་མེད་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་
 རོབ་པར་མི་འགྲུང་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྲུབ་པ་དང་ཉུག་པ་ཞེས་གྲང་བརྗོད་དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྣམ་འབྱོར་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད་དང་། རྣམ་
 ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྲུང་བའི་སྲིད་འོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། དེའི་ལན་བར་
 རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། ཁྲུབ་
 པར་ངེས་པར་བརྗོད་དེ། གཏུལ་གྱའི་དོན་ཉུག་ཏུ་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ན། མཛད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྲིད་འོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་ཉུག་པ་ཞེས་
 གྲང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕོར་བ་རི་སྲིད་བར་ཟད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་སྲིད་
 འོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉུག་གནས་དང་ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་
 དེ་ལ་སྣང་ངོ་ཞེས་རི་རྣམ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏུལ་བྱ་ལ་དོན་ཁྱད་

གསལ་བར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་
བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཚན་དང་།

དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་དག་ཅིག་
ཡིན་ཞེན།

ཅ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུག་གི་མཐིལ་ན་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ།
ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྣོད་ལྟན། ལྟེ་བ་སྤྱ་ལྷུང་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཚན་བ་དང་། རུས་སྤལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་
མཐིལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། སྤྲུག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིན་པོ་ཆའི་དྲུ་བས་
འབྲེལ་བ་དང་། སྤྲུག་ནི། ཞབས་བཅས་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་
བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེའི་སྐྱེ་ནི། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས། སྤྲུག་གི་མཐིལ་གཉིས།
སྤྲུག་བ་གཉིས། ལྟན་བ་སྟེ། བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཀྲུས་དང་
མཐོ་མཉམ་པས་སོར་མོ་རིང་དང་། ཞབས་བཞི་ཆ་སྤྱིར་འཕགས་པས་རྟིང་བ་ཡངས་
བ་དང་། སྐྱ་བདུན་ཡོད་པས་སྐྱ་ཆེ་བ། ཡ་ཡོ་མེད་པས་དྲང་། ཞབས་སུས་མོའི་ལྟར་

དང་། ལོང་བུ་སྐྱེར་འབྲུང་བ་མི་མངོན་པ་དང་། བ་སྐྱེ་ནི། གཡས་སྐྱོགས་ཀྱི་ཅན་ཏུ་
འབྱེལ་ཞིང་སྐྱོགས་པ་སྟེ། བཅུ་ཚོན་དང་པོ་ལོ། །

སྐྱིན་པ་མཉམ་ཞིང་རིམ་བར་འཚམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱུ་མ་པས་རི་དྲུགས་ཨེ་ན་
ཡ་བསེ་ཁ་སྐྱོའི་འབྲུ་བ་དང་། མ་བུ་དྲ་བར་སྤྱུག་མཐེལ་ཤུས་མེད་ལྷ་ངར་སྐྱེ་བ་བས་
སྤྱུག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཏྲ་ཅང་ཤེས་པ་སྣང་འདོམས་ཀྱི་སྐྱ་བ་སྟེ། གསང་བའི་
མཚན་མ་སྐྱབས་སུ་མཛེས་པར་རུབ་པའི་མཚོག། །བགས་པ་གསེར་སྦྱངས་པའི་
མདོག་ལྷ་བྲུ། བགས་པའི་སྐྱི་སྐབ་ཅིང་རུལ་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། བ་སྐྱེ་ནི། བུ་ག་
གཅིག་དང་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་སྐྱོགས་སུ་ལེགས་འབྲུངས་དང་།
ཞལ་གྱི་སྐྱེན་མཚམས་ན་སྐྱེ་དཀར་འཇམ་གཡས་འབྱེལ་ཉི་ཟླ་ལས་ལྷག་པའི་འོད་
དང་ལྷན་པ་ནི། མངོན་སྐྱེ་སྟེ། དེས་བརྒྱན། སྐྱེ་རོ་སྟོན་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བས་སེང་གོ་འབྲ་
བ་དང་། ལོངས་སྐྱེ་འདིའི་དཔྱད་པའི་མགོ་མཁྱིན་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱུ་མ་པར་གནས་
པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། ཐལ་གོང་ནི། བྲང་རོ། །

བཅུ་ཚོན་གཉིས་པ་ནི། ལོངས་སྐྱེ་འདི་ལ་ལྷགས་ནད་གྱིས་མ་ཉམས་ཤིང་རོ་
མི་ཞེས་པ་ཏྲ་ཆག་ཀྱང་རོ་མཚོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། སྐྱེ་ནི། རྒྱ་དང་འདོམ་གྱི་ཚད་ཏུ་
མཉམ་པས་ཤིང་ཏུ་གྲོ་རྟ་ལྟར་མཚུ་ཞིང་གཤམ། གཙུག་ཏུ་རྒྱུ་མ་ཞིང་མཉམ་པ་གཡས་
སུ་འབྱེལ་བ་སོར་བཞེ་ཅམ་འཕགས་པ་དཔྱད་ལྷན། ལྷ་རྒྱ་པ་དམར་པོ་ལྟར་ལྷགས་
རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི། སྐབ་ལ་ཡངས་པ་ལོ། །ཀུན་ཤེས་པར་བུ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བུ་བ། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཐབ་ཅིང་དཔྱདས་གྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་བ། མི་ཚུགས་ཤིང་རྣམ་པར་སྣན་པ། དེག་ཅིང་བྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷན་

ཚངས་དབྱངས་དང་། མེ་ལོང་ལྷུང་རླུང་ལ་རྒྱས་པས་འགྲམ་པ་སེང་གཤི་འབྲ་དང་།
ཚོམས་ཀྱུང་ལྷུང་ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་། མཚོ་དམན་མེད་པས་ཚད་མཉམ་པ་དང་།
མཚམས་མ་དོད་པས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ལྷ་རེག་ལྷག་ཚད་མེད་པར་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་
ཡོད་པས་གངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། བཅུ་ཚོན་གསུམ་པའོ། །

དཀར་ནག་མ་འདྲེས་དམར་པོའི་ར་རི་མེད་པས་སྐྱུན་མཚོན་མཐིང་འབྲ་བ་
དང་། སྐྱུན་གྱི་སྟེང་ལོག་གི་རྩི་མ་གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པ་བ་མཚོག་གི་རྩི་མ་འབྲ་
བའོ། །དོན་བསྐྱུ་ནི། འདི་དག་སུམ་ཅུ་ཙུག་ཉིས་མཚན།

འགེལ་བ་ལ། ཕྱིད་སྲ་མ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་
མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཉན་པ་དང་། གུལ་གུལ་ལག་ཁང་དུ་
འགྲོ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་གྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་དང་། རྩོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡི་དམ་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་པ་བཟོན་པ་ཉིད་གྱིས་རུས་
སྐལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱུན་པ། ཚིག་སྟུན་པ། དོན་སྦྱོང་པ།
དོན་མ་སྟུན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་
པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུར་བྱ་བས་འགྲེལ་བ་ཉིད་དང་། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། ལ་
སོགས་པ་སྦྲང་བ་དང་། དྲི་རོ་རེག་བྱ་གྲུ་ལོམ་པ་གྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་
གཞོན་ཤེས་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ལོམ་
པ་གྱིན་པས་ཕྱག་དང་། ཞབས་དང་། སྐྱག་པ་དང་། ལྷག་པའི་སྤོགས་མཚོ་བའི་ཕྱིར་
བདུན་མཚོ་བ་ཉིད་དང་། གསལ་དཔར་བྱ་བ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་སོར་མོ་
རིང་བ་ཉིད་དང་། རྩོག་བསྐྱངས་ཏེ་འཚོ་བར་པན་བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་རྟིང་པ་ཡངས་

བ་ཉིད་དང་། སྲོག་གཙོ་དཔ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཞིང་མི་འཁྲོག་པས་བྱང་བ་
 དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་གསར་དུ་སྤངས་ཤིང་བཟུང་བས་ཞབས་ཀྱི་འབྲུང་
 བོ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡི་རང་གིས་སྟེལ་ཞིང་མ་
 ཉམས་པར་བྱས་པས་སྐྱེ་བུ་གྲུབ་དུ་སྐྱོགས་པ་ཉིད་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བཟོ་
 དང་། སོགས་པ་ལྷ་མ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དུགས་ཨེ་ན་ཡའི་ལྷ་བྱ་
 དང་། རང་ལ་རོང་བདོག་པ་ལ་སློང་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྟེར་ཞིང་། མེད་ཅེས་བྱིར་མ་སྤངས་
 པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མངོན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་མི་འབྲེད་ཅིང་བྱེ་བ་བསྐྱམ་པ་དང་། སྐྱེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་འཁྲིག་པ་ལས་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་ཏུ་འཇུག་པ་དང་།
 གསང་བའི་གྲོས་ཀྱི་གསང་ཚིག་བསྐྱུངས་པས་འདོམས་ཀྱི་སྐྱ་བ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པ་
 ཉིད་དང་། དགའ་བ་དང་གདིང་བ་གྲུ་རོམ་པ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་འདྲ་བ་ཉིད་དང་།
 ཁང་བཟང་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གནས་ཁང་དམ་པ་བྱིན་པས་
 བགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། འདུ་འདི་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཤམ་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་པས་སྐྱ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སྐྱོགས་སུ་འཁྲིལ་བ་ཉིད་དང་། མཁའ་སློབ་པ་མ་
 སོགས་སྐྱེ་བོ་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་བུ་རྒྱུ་བའི་གནས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་ཞལ་
 མངོན་སྐྱེས་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་བྲག་གི་ཚིག་གིས་ལུ་ཙོར་མི་
 སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པས་རོ་སྟོད་སེང་གའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ལྷན་པར་སྐྱ་བ་
 དང་། ལེགས་པར་སྐྱ་བའི་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པར་སློབ་པར་བྱས་པས་སྐྱས་མགོ་བེན་ཏུ་
 ལྷུས་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་དང་། ལ་སོགས་པ་རིམ་གྲོ་བ་སྐྱུན་པ་བན་པའི་ཐས་སོགས་
 བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་དང་། རིམ་གྲོ་བྱས་པས་

རོ་སྟོ་བའི་མཚོག་མཁུན་པ་དང་། ཉགས་ཚལ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། ལ་སོགས་
 པ་བསིལ་ཁང་དང་ཁོན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་ཏུ་བརྟུག་པས་ཤིང་ཅུ་
 གོ་རྟུ་ལྟར་མཚུ་ཞིང་གཤེད་དང་། གཞུག་ལག་ཁང་དང་། ལ་སོགས་པ་འདུག་གནས་
 སོགས་ལྟག་པར་བྱིན་པས་གཞུག་ཏོར་དང་ལྷན་པ་དང་། འཇམ་སོ་དང་། ལ་སོགས་པ་
 ལྷན་ལ་མཉེན་པར་གསུངས་པས་ལྷགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་
 བོས་བར་ཚོད་པ་དང་། རླང་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་ལ་
 དམ་པའི་ཚོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། ཚིག་འབྲུལ་བ་སྤངས་
 ཤིང་། དུས་སྤྱི་བས་འགྲམ་པ་སེང་གའི་འབྲ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་བཀྱར་བ་
 དང་། ལ་སོགས་པ་མི་བརྟན་པས་ཚེམས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། ལོག་འཚོ་སྤངས་པས་
 འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གིས་ཚེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་བོ་ནས་བདེན་
 པའི་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། བན་ཚུན་འབྲེད་པ་སྤ་
 མའི་ཚིག་སྤངས་པས་ཚེམས་བཞི་བརྟུ་ཚང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རུ་གཅིག་པ་དང་འབྲ་བར་བྱམས་པས་བལྟས་པས་སྤུན་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། མི་
 སྤྱུག་པ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྤྱུག་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་རྫོངས་པ་མེད་
 པའི་སྤུན་གྱིས་བལྟ་ས་བས་རྩི་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་རྩོགས་པས་མཚན་འགྲུབ་པར་བརྟན། ལྷུ་བྱེད་
 ལྷུའི་དབྱེ་བཤོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ལྷུ་བྱུབ་པས་མཚན་གྲུབ་པ་
 ཞེས་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཅ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པོ། ཞེས་
 བར་དོ། །གང་ན། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ། །གང་གིས་ན། མཚན་སོ་གཉིས་

གང་དང་གང་གི་ས་སྐྱུ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་
བས་སོ། །གང་ལ་ན། མཚན་སྐྱུ་འདི་ལ་ལོ། །འགྲེལ་བ་ལ། འབྲུང་བའི་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱ་གང་གིས་ན། མཚན་གང་གི་སྐྱུ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་
བས་སོ། །གང་ན། མཚན་སྐྱུ་ལ་ཚུ་ཆ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་
བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས། ཆ་བ་ནི། ལྷ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་
དང་། །ཡང་དག་ལྷངས་པ་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་བསྟེན་དང་གྲུ་ལོམ་པའི། །དངོས་
པོ་སྐྱེན་དང་གསལ་བྱ་བ། །ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་ལྷངས་པ་སྟེལ་
ལ་སོགས། །སྐྱུ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེན་པའི་བསྐྱུ་
བའི་མདོ་ལས་རྗེ་སྐྱེད་འབྲུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། ཚིག་ལེ་འབྲུང་བྱས་པ་འདི་གཉིས་ནི། ལོང་ཉིད་དུ་མཚན་བཤད་པར་
བཤོལ་ཟེན་པས་ཡང་མི་བྲིའོ་ནི། མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་བའི་ལྷ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་
ཅུམས་བརྗོད་ནས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་
མཛེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གསུངས་པ།

ཆ་བ་ལ། ལྷ་བ་པའི་ཞེས་ཀུན་ལ་སྐྱུར་བའི་བཅུ་ཚོན་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནི། སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། མདངས་དང་ལྷན་ཞིང་
སྐྱུ་མ་བ་དང་། ལ་ལོང་བྱ་མེད་པས་མཐོ་བ་དང་། སེར་མོ་ཅུམས་པན་ཚུན་རྒྱུས། །ཤས་

ཁྲིའུ་པ་ས་རྒྱལ། རྩ་བ་ནས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། རྩ་བ་ལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། རྩ་ལ་
མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ལོང་བུ་རྒྱུད་ཤོས་སམ། ལོང་བུ་ནང་དུ་འབྱུང་བ་མི་མངོན་པ་
དང་། ཆེ་རྒྱུད་རིང་རྒྱུད་མེད་པས་ཞབས་མཉམ་པ་དང་།

གཉིས་པ་ལ། སེང་གའི་སྐབས་ཀྱིས་བརྗེད་པར་དང་། སྲང་ཆེན་གྱི་སྐབས་
ཀྱིས་ཐད་ཀར་དང་། བྱའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་དང་། ལྷ་མཚོ་གཤི་སྐབས་
ཀྱིས་འཁོར་གྱི་སྐྱ་འདྲེན་ཞིང་གཤེགས་པ་དང་། གཡས་སྤྱོད་སྐྱ་གཤེགས་ཤིང་
གཡས་སྤྱོད་སྐྱ་སྤོག་པ་དང་། བལྟ་ན་མངོས་པར་གཤེགས་པ་དང་། མི་ཡོ་བར་
བྱང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། འགྲིང་ལེགས་པས་འཁྲིལ་བག་ཆགས་དང་། ནི་མ་
མེད་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་འབྲ་བ་དང་། རིང་རྒྱུད་སྤོམ་སྤའི་ཆ་བྱེད་པས་རིམ་པར་
འཚོམ་པ་དང་།

གསུམ་པ་ལ། སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་སྐྱ་གཙང་དང་། དེག་ན་བདེ་བ་སྐྱེད་
པས་འཇམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པས་དག་པའི་སྐྱ། མཚན་ནི། ཆ་ཤས་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ཆ་ནས་དཔེ་བྱད་དང་དོ། །སྐྱ་ཁྲོན་ཆེ་བས་སྐྱའི་ཁོ་ལག་ཁྲད་
པར་ཡངས་ཤིང་བཟང་། བོམ་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྤོམས་པ་དང་། སྐྱ་གཉིས་ནི། རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པ་དང་། འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་གཞོན་ཤིང་ཉིད་དང་། སྐྱ་ཤིང་ལྷུ་པ་མེད་
པ་དང་། སྐྱ་ཤིང་ཁྲིའུ་པ་རྒྱས་པ་དང་།

བཞི་པ་ལ། ཤིང་སྟོན་པ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐྱ་ཉིད་དང་། མཚན་
དཔེའི་གནས་མ་འཚོལ་བར་རིང་ས་རིང་། སྲང་ས་སྲང་བས་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་
ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྲེས་དང་། གཞེགས་པ་སྐྱ་ན་ལ་ཡིང་ཉོག་དང་རབ་རིབ་གྱི་སྐྱིབ་

བ་མེད་པར་མིག་སྒྲག་སོགས་དག་པ་དང་། དཀྱིའི་ཕྱལ་རྒྱུ་མ། ཞེད་པ་སྐྱབས་ཕྱིན་པ་
དང་། ཞེད་པ་མ་རྫོངས་པ་བརྒྱུང་བ་མིན་པའོ། །ཕྱལ་མཐོ་དམན་མེད་པས་ཕྱང་རེ་བ་
དང་། ལྷོ་བའི་གཉིང་རིང་ཞིང་ཟབ་པ་དང་། ལྷོ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་
དང་། ལྷོ་དུ་ལམ་ཀུན་ནས་བལྟ་བུ་ག་པ་དང་།

ལྷ་པ་ལ། ལྷོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྷོ་དུ་གཙང་བ་དང་། ལྷ་ལ་ནི། མེ་བ་ནག་བག་ནི།
ཤ་མཚན་མེད་པ་དང་། ལྷག་ནི། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། ལྷག་
རིང་ལ་འོད་གྱི་མདང་གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་གི་རི་མོ་གཉིང་ཟབ། རི་མོ་
དཀྱུས་རིང་བ་དང་། ཞལ་ནི། ཚིགས་ཉ་ཅང་མི་རིང་དང་། མཚུ་ཞི་མེ་ཉོག་བེམ་པ་
ལྟར་དམར་བ་དང་། ཡང་ན། ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་སྟེ། ཤུཾ་
བས་ཞལ་གཟུགས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་འདོན་ནོ། །ལྷགས་བདེ་
ཞིང་མཉེན་པ་དང་། ལྷགས་བདེ་འདབ་ལྟར་སྤབ་པ་དང་།

དྲུག་པ་ལ། ལྷགས་ཁ་དོག་དམར་བ་དང་། ལྷང་པོ་ཆེ་དང་འབྲུག་གི་སྐྱ་ལྟར་
བརྗིད་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། གསུང་སྟུན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་པོ་
ནམས་ལྷ་ལ་སྐྱར་ཉེ། བན་ཚུན་རྒྱུ་ཅེ་མོ་རྫོ་བ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། རིང་
ལྷང་སྟོམ་སྟེང་ཆོད་མཉམ་པ་དང་། ཅུ་བ་ནས་ཅེ་མོར་བྱིན་ནམ། རིམ་གྱིས་སྤབ་
དང་། ཤངས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་དོད་པས་མཐོ་བ་དང་། ཤངས་མ་ཉམས་ཤིང་སྐབས་
ལ་སོགས་པས་མཚོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི།

བདུན་པ་ལ། ལྷན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། ཡས་མན་གྱི་རྗེ་མའི་
མཚམས་སྐྱག་པ་དང་། ལྷན་དཀར་ནག་འབྲེལ་ཤིང་བརྒྱས་འདབ་མ་རངས་པ་འབྲ་

བ་དང་། སྟོན་མ་ཞེས་བཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ། གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་ཚུགས་ཤིང་བ་
དང་། སྲ་ཞིང་མཉེན་བས་འཇམ་བ་དང་། མདོག་སྦྱུམ་བ་དང་། སྦྱི་རིང་བྱང་སྟོམ་སྲ་
མཉམ་བ་དང་། ཞབས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱག་མང་བས་ཕྱག་རིང་ཞིང་ག་རྒྱས་བ་དང་།
སྟན་མཐོ་དམན་ཆེ་རྒྱང་མཉམ་བ་དང་། སྟན་མ་འོན་པའམ་གནས་གྱུར་ཐོབ་བས་
ཉམས་བ་རྣམ་པར་སྤངས་བ་དང་།

བརྒྱད་པ་སྐྱ་མཚམས་དོད་པས་དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་དང་། རྩ་བ་
ཚེས་པ་ལྟར་དབྱལ་བའི་དབྲེས་ཆེ་བ་དང་། དབྱ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་བ་དང་། དབྱ་སྐྱ་
ཞེས་ཐུག་ལ་སྦྱར་ཏེ། སྐད་ཀར་མེད་ཅིང་། ལ་དོག་བྱང་བ་ལྟར་ནག་སྟེ། སྐྱ་མཚམས་
སྦྱག་པ་དང་། རེག་ན་བདེ་བས་འཇམ་བ་དང་། བན་ཚུན་མ་འབྲེལ་བས་མ་འཇིངས་
དང་། ཁྲོ་བོ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་མ་བརྗེས་པས་མི་བཤོར་བ་དང་། ཅི་ཞེས་པོས་སྦྱེས་ཕྱ་
གཞན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་དད་པར་བྱེད་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་གྱི་མཐིལ་ལམ་མཐེ་པོ་
ལ་དབལ་བེལ་དང་། མཐིལ་ལ་བཟ་གིས་ཏེ། གདུགས་སམ། རྩས་བརྒྱད་དམ། རི་
མོ་གྲུ་བཞི་བ་དང་། གཡུང་བྱང་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་པའོ། །

དོན་བསྐྱེལ། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། མཚན་
དཔེ་འདི་དག་མཚོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུ་ལའང་ཡོད་དེ། རྒྱད་རྒྱུད། སྦྱུ་རྩ་ཅ་གཉིས་ཞེས་
བྱ་བ། །སྦྱུལ་བ་ཚོས་ལ་རྩོགས་པར་ནི། །ཡོངས་སྟོན་རྩོགས་སྦྱུ་གཉིས་ལ་
བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི། གཙོ་ཆེ་པོས་བཟོད་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་བ་སྟེ།
སྦྱུད་པར། བཟོད་ལ་གནས་པས་སྦྱུས་འདི་ཡོངས་སྦྱུད་ཀྱི་འགྲུར་ཏེ། །སྦྱུ་རྩ་ཅ་

གཉིས་མཚན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་སོ། །པལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་པ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འབྲུག་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛོད་སྤྱོད་ལ་དཀར་བ་དང་།
 གཡས་འབྲིལ་དང་། མཛེས་པ་དང་། རིང་བ་དང་། འབྲིལ་ལེགས་པ་དང་། འོད་དང་
 ལྷན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་པར་སྤྱིན་འབྲུག་གི་འབྲས་བུའོ། །གཙོ་བོ་མཚན་གྱི་རྒྱ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་དཔེ་བྲང་གི་ཡང་ཡིན་ལ། བྲང་པར་གྱི་རྒྱ་ལྡི། མདོ་ལས། ལྷན་
 རྒྱ་རྣམས་ཚོས་གྱི་སྟན་ཏུ་འབྲུལ། །གཞན་ལ་བསྟེ་སྤངས་བྲེད་ལ་སྦྱོར་ལ་
 མེད། །ཚོས་སྤྱོད་པ་ལ་འཐབ་མོ་དོར་མི་རྒྱལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྲང་ཚུབ་
 འཛིན་ཏུ་འཇུག། །འདི་བཞིས་ལུས་ལ་དཔེ་བྲང་བཟང་བོ་རྣམས། །འདི་ནི་དེ་ཡིས་
 རྟེན་པར་དཀར་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། བྲང་སྤྱོད་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་ནང་གི་ཡོན་ཏན། ལྷི་མ་རྣམས་དེ་
 རྣམས་གསལ་བྲེད་གྱི་དཔེ་བྲང་ཏུ་བཤད་དོ། །ལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤྱར་དོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུ་བྲང་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་གསལ་བྲང་ཏུ་གསལ་སེན་མོ་བཟང་གྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་ཉིད་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བན་པ་དང་བདེ་བར་དགོངས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་མདོག་སྤྱུལ་བ་ཉིད་དང་། རིགས་དང་རྒྱུད་གྱི་མཚོག་རྒྱལ་
 རིགས་སོགས་ལས་སྤྱོད་པ་སེན་མོ་མཛོ་བ་ཉིད་དང་། རྫོགས་སྤྱོད་ལྷི་ཚུལ་སྤྱོད་ལོག་
 པའི་ཁན་མ་མོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཅེ་བ་
 རྒྱ་ཆེན་བོ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་
 མཐར་གྱིས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོབ་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་

མོ་རྣམས་བྲིན་གྲིས་སྲ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་། ལ་སོགས་པ་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 མཐའ་ངན་པ་དང་། ལོག་པར་འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་སྟེ། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་འགོལ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགོངས་པ་དང་། ལྡེམ་དགོངས་སོགས་
 ལེན་ཏུ་སྐྱས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པའི་སློ་གོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་
 དང་། བཟོད་དཀའ་ཞིང་ཉམ་ང་བ། འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྐྱོལ་
 བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་བེལ་གྱིས་གཞོན་
 ཅིང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེང་གའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་
 བེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲང་བོ་ཆེའི་སྐབས་སུ་
 གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་པའི་
 ཉམས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་ལྷ་མཚོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་
 མཚོག་གི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་བསྐྱོར་སྤོགས་ཀྱི་ལམ་
 དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་སྤོགས་སུ་ལྷོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་
 དང་། བལྟ་ན་མཛེས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་།
 རྟག་ཏུ་སེམས་རང་དོན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུ་གྲུ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཡོ་བར་
 གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ལེན་ཏུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་རྗོད་པར་མཛད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བཞིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་དང་མ་
 སྐྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱེད་རྣམས་པ་ལྷ་བུ་ཉིད་དང་། གདུལ་བུའི་སློ་དང་འཚོམ་
 པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་རིམ་པར་འཚོམ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་དང་། ལ་

སོགས་པ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོད་གཙང་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཐུགས་འཇམ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་འཇམ་པ་ཉིད་
 དང་། ཐུགས་རྗེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
 དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་
 མཚན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བས་ཡངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་མངེས་པའི་
 ཡོན་ཏུན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་པོ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྟོམས་པའི་ཕྱིར་གོམ་པ་སྟོམས་པ་ཉིད་དང་། གཞལ་བྱའི་
 གནས་གསུམ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པས་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་དཔེས་
 བསྟུང་དེ་གོ་སྒྲ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་མ་ཞུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ཞུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་
 བའི་ཅ་བ་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་སྐྱུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་།
 སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པས་ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་ཉིད་དང་།
 ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྗོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྐྱོན་
 པར་མངོན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་ཉིད་
 དང་། སྐྱོ་སྐྱུར་མེད་པའི་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་པ་རབ་
 རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་གྱི་སྐྱོབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་སྐྱེ་གཞན་འཆིས་
 མ་སྐྱགས་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུ་སྐབས་སྐྱིན་པ་ཉིད་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་རྟེགས་པའམ་འབྱིང་

བག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་རྫོངས་པ་ཉིད་དང་། སྲོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པས་
 ཚོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་རེ་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་
 སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སྲོབ་མ་ལྟ་བ་
 མཐུན་པར་འདྲིན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་གཡས་སྟོགས་སུ་འབྲིལ་བ་ཉིད་དང་།
 འཁོར་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏེན་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་
 ཅས་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། ལྷགས་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་
 བ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབས་ན། བཏང་སྟོམས་སུ་འདྲོག་པས་
 དུས་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་མེ་བ་དང་གཞག་བག་
 མེད་པ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་། ལ་སོགས་པ་སེམས་ཡང་ཞིང་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་ཐོབ་
 པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་
 དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱོམས་པས་ཡོན་ཏེན་གྱི་མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་
 སྦྱོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་བ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་།
 ལྷགས་སུ་འཛུལ་བ་སྤི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་
 མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རར་རིང་བ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་
 མང་པོ་ཀུན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་
 བརྟན་གྱི་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་གསུགས་ཅན་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུ་བིམ་
 པ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་དང་། ཆོག་འཇམ་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ལྷགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏེན་སྤེལ་པའི་ཚོགས་འཐད་པ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་

ལྷགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང། ཚོས་འདུལ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་དམར་བ་ཉིད་དང། བསྐྱེད་ས་བའམ་བག་ཚེ་
 བ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང། ལྷན་པ་དང།
 ལ་སོགས་པ་མཉེན་འཇམ་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་སྟན་ཅིང་མཉེན་ལ་
 འཇམ་པ་ཉིད་དང། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་བསྐྱེད་ས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མཆེ་བ་ལྷུས་པ་ཉིད་དང། རུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་
 འདུལ་བར་མཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་རྗེ་བ་ཉིད་དང། ཚོས་འདུལ་བ་སྤང་བྱ་བ་
 བས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང། སློབ་ལམ་བཞི་
 མཐར་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི་གེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་
 བ་བྱིན་ཀྱིས་སྲ་བ་ཉིད་དང། ཤེས་རབ་མཚོག་རྣམ་མཁུན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲིག་པ་མེད་པས་གཙང་མ་སྤུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤངས་གཙང་བ་ཉིད་དང། མད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྲུན་ཡངས་པ་ཉིད་དང། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འཁོར་བ་ནས་དྲངས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རྗེ་མ་སྤྲུག་པ་ཉིད་དང། འགྲོ་བ་གཞོན་ཏུ་མ་ན་རྒྱུང་ངམ། མགྲུ་དཀའ་བ་
 ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མགྲུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུན་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བསྐྱེད་འདབ་
 མ་རངས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང། རྟག་ཏུ་ཕྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་འདས་ལ་གཞིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྲིན་ཚུགས་ཤིང་བ་ཉིད་དང། ཚོས་འདུལ་བ་ཐབས་གཞོན་འཇུགས་མེད་པའི་འཇམ་
 བོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིན་མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང། སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བའི་སྤྲུམ་

གྲིས་བརྒྱན་བ་ཉིད་གྲིས་སྟོན་མ་སྦྱུང་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའམ་རང་དོན་གྱི་
 སྟོན་གཟེགས་བ་ཉིད་གྲིས་སྟོན་མ་འཛི་སྦྱུང་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། མཚོག་ཏུ་གཞོན་པའི་
 ལས་མཚམས་མེད་སོགས་རྫོག་པར་མཛད་བ་ཉིད་གྲིས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་བ་ཉིད་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ལ་སོགས་བ་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྲིས་སྦྱོན་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཉོན་མོངས་དང་སྟོན་པས་མ་ཉམས་པར་མཛད་བ་ཉིད་གྲིས་སྦྱོན་གྱི་དབང་པོ་མ་
 ཉམས་བ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་སྦྱ་ལྟ་བུས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་གཞན་དུ་
 མི་འགྱུར་བ་ཉིད་གྲིས་དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་བ་ཉིད་དང་། ཉལ་ཆད་དུ་སྦྱ་བའི་
 བས་ཚོལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་མཛད་བ་ཉིད་གྲིས་དཔལ་བ་དབྲེས་ཆེ་བ་ཉིད་
 དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་མཚོག་སེམས་བསྐྱེད་ཡོངས་སྦྱ་རྩོགས་བ་ཉིད་གྲིས་དབྱུ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དགའ་བ་རྫོག་པར་མཛད་བ་ཉིད་
 གྲིས་དབྱུ་སྦྱ་བྱང་བ་ལྟར་ཉག་བ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་དང་སྟོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
 སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་བ་ཉིད་གྲིས་དབྱུ་སྦྱ་ལྟོག་བ་ཉིད་དང་། བརྟན་པའི་
 ལྷིང་པོ་སྦྱོ་སྦྱར་མེད་པའི་སྦྱོ་འཇམ་པོས་ཡོངས་སྦྱ་ཤེས་བ་ཉིད་གྲིས་དབྱུ་སྦྱ་འཇམ་
 བ་ཉིད་དང་། རྟུགས་འདོད་ཆགས་དང་། ལ་སོགས་བ་རྩོག་པས་མ་འཇུགས་བ་ཉིད་
 གྲིས་དབྱུ་སྦྱ་མ་འཛིངས་བ་ཉིད་དང་། ཉལ་ཏུ་ཚིག་མི་བརྒྱང་ཞིང་མི་རྩལ་བ་ཉིད་
 གྲིས་དབྱུ་སྦྱ་མི་བཞོར་བ་ཉིད་དང་། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉོག་དེ་ཞིམ་པོ་བཟམ་
 བ་ཉིད་གྲིས་སྦྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པར་བསྐྱབས་བ་དབྱུ་སྦྱ་དེ་ཞིམ་བ་ཉིད་དང་།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་ན་མཛེས་པར་གྱུར་བ་ཉིད་གྲིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་

གྱི་བེ་ལུ་བཟ་ཤེས་དང་གཡུང་རྒྱུང་འབྲེལ་བས་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་།

བཞི་པ་། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་། །ལ་གསུམ་ལས།

སྐྱུ་འགྲེལ་ཞི། དེ་ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་བརྒྱན་ནས་བཞི་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འབལ་གས་པ་
དང་གྱིས་པའི་སྐྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་རྫོག་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། མཛད་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཡིན་པས་མཛད་ཅེས་ཀྱང་
དོ། །གང་གིས་ན། བྱེད་པ་པོ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གང་གིས་སོ། །དུས་ནི། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་
གྱི་བར་དུའོ། །གང་ལ་ན། ཡུལ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །གང་ན། བན་པ་སྐྱ་ཚོ་གས་
དག་གོ། །ཇི་ལྟར་ན། མཉམ་པ་ཉིད་དུའོ། །རེས་འགའ་མི་མཛད་དམ་སྐྱུ་ལ་ན། མ་ཡིན་
ཉེ། རྒྱུ་མི་ཚད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་ནི། རྩོགས་བཅུ་ལོ་ལོ་ཀ་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་
མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་སྐྱ་ཚོ་གས་ཀྱི་སྲིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། སྐྱུ་དེ་ནི་མཚན་གཞིའོ། །མཚོན་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། མཛད་ཅེས་ཀྱང་དོ། །གང་གིས་ན། །ལྷ་
ཐུབ་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཇི་ཅ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གིས་སོ། །དུས་
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དོ། །ཡུལ་གང་དུ་ན། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །དོན་
གང་དུ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་དང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་ན། མཉམ་པ་ཉིད་དུའོ། །འདི་ནི། རྒྱུ་མི་ཚད་པར་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྒྱུ་མི་
ཚད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་། ། ཚོས་སྐྱེ་མཛད་པ། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྲ་འགྲེལ་ལ། བཤད་ཟིན་གྱི་མཚམས་སྐྱོར་དང། འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚམས་
སྐྱོར་རྟོ། ། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་གསུམ་བསྟན་ཅིང་བཤད་ནས་སོ། ། སྐྱེ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།
རང་བཞིན། རྒྱ། དུལ་ཅན། རོ་པོ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་རིམ་དེ་ལྟར། རོ་པོ་
ཉིད་གྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་དེ། རྒྱ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཐབས་དང་བཅས་པ་བསྐྱོན་པའི་སྟོབས་
ལས་བྱུང་བའོ། ། དུལ་ཅན་ནི། རིམ་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང། ལ་སོགས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་དང། ཉན་ཐོས་སོགས་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའོ། ། རོ་པོ་ནི།
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་སྐྱུར་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་དང། ལ་སོགས་པ་
མཉམ་ཉིད་དང། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐྱུ་དང། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
ལྟོས་ནས་སྐྱུལ་སྐྱུར་རབ་ཏུ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛད་པས་ན། ཞེས་བྲང་རོ། ། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་སོ། ། རི་ལྟར་ན། ལོངས་སྐྱུ་དང། ལ་སོགས་པ་སྐྱུལ་
སྐྱེའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་ནས་སོ། །

འཕྲིན་ལས་གྱི་རོ་པོ་ནི། བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་བྱེད་པའི་
ལས་དང། བྱ་བའི་ལུལ་གདུལ་བྱ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། གཉིས་ལས།
ཤུགས་པས་དང་པོ་ལ་འཆད་ཀྱང་སྟོན་དཔོན་གྱིས་སྤྱི་མ་ལ་འཆད་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་
བའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས། བྱ་བ་ལས་ལ་གྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། ། དེ་རྣམས་ནི། ཚོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་སྟོན་ལོ། །

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུས་གྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་

བར་བཤད། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་མོལ་སྡེ་ལྟར་
ན། སྐྱལ་སྐྱེས་སྒོ་བ་དཔོན་ལྟར་ན། ཚོས་སྐྱེ་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་དང་
ནས་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་ཚོས་སྐྱེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་མདོ་ལས་
འདོད་དོ། །མདོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དཔའ་བ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་
གངས་དུ་མས་བསྐྱེད་དེ་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
དབུགས་འབྱིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་འགོད་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རན་སོང་གི་འགོ་བ་རྣམས་དེའི་དུལ་ཁ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བདེ་འགོ་
དང་། ལྷ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་དང་། ཚངས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
བའམ། མི་རྣམས་བསྟུ་བ་བཞིས་བསྟུ་ས་ཏེ་དུལ་ཁ་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། འུ་རྒྱུ་བས་འདི་
འོག་མ་ལ་སྐྱར་རོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་གཞིགས་
ནས་ཕྱོགས་བརྩའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་རྣམས་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་དག་
བསམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སོང་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་
བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟེན་དང་པོ། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ། ཚོགས་
སྦྱོན་པ། དོན་སྦྱོད་པ། དོན་མཐུན་རྣམས་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་སྟེ། དང་པོས་སྦོད་ཀྱི་
དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྦྱོབ་པར་
བྱེད། །བཞི་པ་ཡིས་ནི་སྦོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། ཕྱོགས་བརྩའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དོར་བྱ། རྣམ་བུང་བྱང་བྱུང་རྟོགས་པའོ། །མདོ་ནི། གུབ་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བདག་
ངི་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུང་བ་ཚད་མེད་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །བཞི་པ་རང་གཞན་
ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་གྲང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་
རང་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བ་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཏེ། མདོ་ནི།
བདག་གྲང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལོ་ག་པའི་
ལམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་རང་བཞིན་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྟོང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མཐོང་སྲང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
བད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཚུབ་ནི། གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དུག་སྟེ། ས་ལྷ་པའི་བར་དང་། དུག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་
པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གྲིམས་ནས་བསམ་
གཏན་གྱི་བར་བརྟུན་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
གཟུགས་གྲང་ལོ་ག་པས་ཐ་སྦྱད་དུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
རབ་གྱིས་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་པ་པོ་བསྟོམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་དང་། ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ཕྱིན་དུག་གིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་

བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་སོ། ཉན་རང་དང་སྐྱབ་མོང་མིན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ལམ་དུ་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བར་བྱིན་དུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ལམ་མོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོན་པར་ཞེན་པ་མདོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྟོན་ག་
ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་གྱུར་ཏུ་འདུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གང་ལ་ཡང་མདོན་པར་ཞེན་
པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སློན་ལམ་གྱི་མཐུས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་མོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། རླུ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་
ནམ་པར་དག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡོངས་སུ་བསྟོད། །ཞེས་སོ། །

འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་བས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་
དང་། མཚོན་པས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོན་དག་ལ། བཅུད་དག་པའི་
སྐྱང་བ། འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆེ་
ཉིང་དེ་འདྲིན་བརྒྱ་སྟོང་ཐལ་བཅུ་ཉེ་ལ་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་
མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་ལས་སྐྱབ་པའི་
གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་གྱེ་བ་ཐལ་ཐལ་གྱིས་
གང་བར་སྐྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཚོམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་བབ་པར་

འདུག་ལ། འཁོར་གྱི་བརྒྱ་ལ་ས་དགུ་བ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་
 བསྐོར་ཉེ་འདུད་པར་སྤང་ངོ། །གསུམ་པ་མི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐེལ་གཉིས་
 དང་། ལུས་མེད་ལྷང་གཉིས་དང་། ལྟེ་བ་དང་རྩེབས་ལོགས་གཉིས་དང་། ལུག་
 མཐེལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བཅུ་སྟོས་པས། རིམ་པ་
 བཞིན་དུལ་བ། དུད་འགྲོ། ཡི་དུགས། མི། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བར་བྱས་ནས་དུལ་ །ཁ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །སྟག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱ་བ་
 དང་མགུམ་གཉིས་དང་། ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བཅུ་སྟོས་
 པས་སྟོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་ནས་ས་
 དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཤིང་རིམ་པ་བཞིན་ཚོས་སྤང་བའི་སྟོ།
 ཞི་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྟོ། ཐབས་ཤེས་རབ་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། མཚོན་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
 སེམས་དེའི་མཚོན་སྐྱེ་ནས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བཅུ་སྟོས་པས་
 སྟོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཉེ། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཉེ། དེ་དག་གི་ལུས་སུ་རུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་
 བས་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འསྐོས་ནས་སྟོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས། ལོ་ཀ་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སྟེང་གོ་ནས་
 མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོན།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཞབས་མཐེལ་དུ་
 རུབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པ་ཅས་དེ་དག་གིས། བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐྱུར་
 བའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ནས། རྫོགས་བཅུ་ནས་ས་དགུ་པ་མན་ཚད་ཀྱི་བྱང་
 སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་བལྟ་ཞིང་མཚོན་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ལྟོང་སྐག་བཅུ་བཅུ་ལ་སྟོམས་པར་འཕྲུག་གོ། །བྱང་སེམས་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དབལ་ལ་བེུ་དང། རྫོང་དང། བཟ་ལེས་ལས་བདུད་ཀྱི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་
 བའི་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་ལྷོད་སྐག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ། རྫོགས་བཅུར་
 ལྷང་བར་བྱས། ཚོ་འཕྲུལ་ལུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དབལ་ལ་བེུ་དང། རྫོ་
 རྫོང་དང། བཟ་ལེས་སུ་རུབ་པས་མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་འབེལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྐུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 མཛོད་ལེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག །འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་
 བརྒྱ་ལྷོད་སྐག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ། རྫོགས་བཅུ་ལྷང་བར་བྱས། ལོ་ཀ་ལན་
 བཅུར་བསྐོར། ངན་སོང་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་སྦྱངས་ཏེ། བདུད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་
 བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་ཐོར་རུབ་ལ། འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཐོར་རུབ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་ཞིང་འདིར་དུས་འདིའི་ཚེ་
 སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་བར་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེན་པོ་
 བེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱང་པོར་ངེས་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཚད་
 གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཚད་མེད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་གྲང་དེས་དེག་པར་འགྲུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་

ནི། མངོན་ཤེས་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་།
སོགས་པ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་དེ། མངོན་ནི།
མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གྲེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུས་ལ། རྟོགས་ལ། སྤངས་ལ། དག་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཏེ།
རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་འདི་ལ་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཡན་
ལག་ །སྤྱིན་སོགས་དགོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། མངོན་ནི། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྤོལ་
བ་འདི་ནི། ལམ་ཡང་དག་གི་དགོ་བའི་ཚོས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པས་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། མངོན་ནི། རྒྱུད་ཐོས་ཤིང་རྒྱུད་
ལྗེའི་འཁོར་བར་མི་སྦྱང་བ་དེ་ལྟར་དོན་གྲེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཇི་སྟེད་པ་
རྟོགས་པ་ནི། བདེན་བཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། མངོན་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུ་རྟོག་པར་འདྲིན་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་ས་བོན་
ནི། སྤངས་པ་སྟེ། མངོན་ནི། བྱམས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་འཁོར་བ་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་
དེའི་གཞིའམ། རྒྱ་དངོས་པོར་འདྲིན་པའི་ཡུལ་དངོས་པོ་བདེན་པ་གཅིག་གྲུང་མེད་
པའི་རྩལ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མངོན་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རང་
བཞིན་རྣམ་དག་ནི། ཐ་སྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་
བྱང་རྩལ་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། མངོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི། དམ་ཚུལ་པར་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་བྱུང་འི་བུ་ལ་ནི།
སློབ་སོགས་ཚུལ་བྱང་གི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སློབ་པའི་པར་
སློབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པའི་ཡ་གྲུལ་རི་ལྟ་བུ་རྫོགས་པ་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་། འདུས་
མ་བྱས་སྤང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་མི་འཛིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྫོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འགོད་པའང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བྱུ་མཚོག་གི་མཐུར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
ཚོངས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་འདས་འདས་པ་སྟེ། ཚོས་དེ་ནི་མ་སྐྱེལ་
པའོ། །ཞེས་སོ། །འགོད་ཅེས་པ་བར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ནི། དེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་དུས་དང་། དེའི་པ་
དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་བཞིན་གསུམ་ལས། ལམ་
གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི། མཛད་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་གིས་ན། ཚོས་སྐྱེས་སོ། །གང་གི་
ཚོ་ན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དང་པོར་དོ། །གང་ལ་ན། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་མི་དང་། བཟང་པོ་
མ་ཡིན་པ་དན་སོང་གསུམ་ལའོ། །གང་ན། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། རྒྱུད་ལྗེའི་ཉོན་མོངས་དང་། དུཾ
ཁ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་སོ། །ནས་ནི། མཚམས་སྦྲོར་དོ། །

ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྟོམ་ལའོ། །དང་པོ་ལ།
སྐྱོར་ག། ལྷ་ག། སྐྱོད་པ་རྣམ་དག་གོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་དང། ལ་སོགས་པ་དོན་
མ་ཐུན་པའི་བར་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་ནང་ནས་
ཚོས་སྤྱིན་ནམ་སྟོན་པར་སྤྲོ་ག། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། ལ་སོགས་པ་བསམ་བྱུང་
གི་ཤེས་པས་མི་མ་ཐུན་སྤྱོགས་དོར་པ་དང་གཉེན་པོར་གྲང་བར་བྱ་བའི་སྟོན་པ་
རྟོགས་པར་མཛད་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན། རང་དོན། གཉིས་དོན་གྱི་སྐྱོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྤྱི་མ་མཐུན་སྤྱི་མ་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང། སོགས་པ་ཁོང་ཁོ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཅ་
བར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་
མེད་བཞིའི་མཚན་ཉིད། བསམ་པ་རི་ལྷ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེའི་རྗེས་ལ་གཙོ་ཆེར་རང་གི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་གོམས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །གསུམ་
པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། ཅ་བར། སངས་
རྒྱུས་ལམ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དགོ་བ་བརྒྱའི་ལས་གྱི་ལམ་
ལ་འགོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་རྗེས་དེ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། ལོ་ག་པའི་རྟོགས་པས་གོམས་པ་སྐྱོར་ལམ་
ལའོ། །འདིར་ལོ་རྩལ་བས་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ། དེ་ནས་བཞི་སྐྱོར་ལམ་དུ་

བཞེད་ལ། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་ལྷ་ཚོགས་ལམ། དེ་ནས་གཉིས་སྐོར་ལམ་དུ་
འདོད་དེ། རི་ལྷ་རིགས་བར་སྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགོད་པའི་ཚོས་བཞི་སྟེ། དུས་ནས་གྱི་ཚེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས།
སྐབས་གང་དུ། ཚུལ་རི་ལྷ་བུ་ལ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་འདི་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྐོར་ལམ་དེའི་རྗེས་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེན་པའི་བ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་
ཀུན་དུ་འགོ་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་
མངོན་དུ་བྱས་པ་ལའོ། །བཞི་པ་ལ། ས་ལྷ་པའི་བར་ལ་དང། རྒྱག་བ་དང། བདུན་པ།
བརྒྱད་པ། དགུ་པ། ས་བརྒྱ་ཐོབ་མ་ཐག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། མིད་པ་ཐ་
མ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དུས་ནི། ས་དང་པོའི་རྗེས་དེ་ནས་
སོ། །སྐབས་ནི། ས་གཉིས་པ་དང། ལ་སོགས་པ་ལྷ་པའི་བར་ལའོ། །རྟེན་ནི། ཚོགས་
གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྐྱུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང། ལ་སོགས་པ་བསམ་
གཏན་གྱི་བ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཚུལ་ནི། ཚུལ་གྲིམས་སོགས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་སྐྱེད་དུ་བཏགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ།
དུས་ནི། ས་ལྷ་པའི་རྗེས་སུའོ། །སྐབས་ནི། ས་རྒྱག་པ་ལའོ། །རྟེན་ནི། ལྷ་པ་མར་སྐྱེན་
ལྷ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་མ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སོ། །ཚུལ་ནི། ཤེས་པ་འཛིན་པ་དང། ཤེས་བྱ་གཟུང་བའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་
ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དུས་ནི། ས་རྒྱག་པ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །སྐབས་ནི། ས་བདུན་པ་

ལའོ། །རྟེན་ནི། ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་
 སྐྱེ་བ་པ་སྤང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྦྱང་ཏུ་ཕྱང་བར་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
 ལའོ། །བཞི་པ་ལ། དུས་ནི། ས་བརྟུན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། །རྟེན་ནི། ཉན་རང་གིས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སྐབས་ནི། ས་
 བརྒྱན་པ་ལའོ། །ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ས་བརྒྱན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སོགས་ཚོས་ཐབས་ཅན་ལ་སྐབས་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་སྤ་
 མོ་སྤངས་པ་ལའོ། །

ལྔ་པ་ལ། དུས་ནི། ས་བརྒྱན་པ་དེའི་རྗེས་ལའོ། །སྐབས་ནི། ས་དགུ་བ་
 ལའོ། །རྟེན་ནི། སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་སོ། །ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པར་སྦྱལ་ཏུས་པས་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱང་བྱང་ཚུབ་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །བྲུག་
 པ་ལ། དུས་ནི། ས་དགུ་བ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །རྟེན་ནི། ལས་ལ་དབང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སྐབས་ནི། ས་བརྟུན་པ་ལའོ། །ཚུལ་ནི། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཞོད་ནས་སོ། །

བརྟུན་པ་ནི། ཡང་ས་བརྟུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཚུབ་ལ་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སར་དེས་པ་མི་འགྲུང་བའི་
 ཏུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོལ་བའི་ཡན་ལག་སྟོགས་བརྟུའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཚད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་མཚོད་པའི་

ཡན་ལག་ལོ་གའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་།
ལ་སོགས་པ་མཚོན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ།
བརྒྱད་པ་ལ། སྐབས་མི། སྲུང་གི་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་བས་ཡང་ས་བཅུ་བ་དེ་ཉིད་ལོ། །ངོ་
བོ་མི། ལྷན་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །

ཚུལ་ལྟོ། བརྒྱད་ལས། གཞན་འབྲེན་པའི་རྣམས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་
མ་ཐལ་དག་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་།
ཚུད་མི་ཟ་བའི་རྣམས་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུར་འབྲེལ་
བའམ། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྐྱད་དང་ལྡན་པའི་འགོ་བ་ལྟའི་འཁོར་
བར་ཚུད་མི་ཟ་བ་དང་། རི་སྣོད་པ་རྫོགས་པ་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤངས་པ་རང་འདྲིན་སོགས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྒྱ་སྤངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞིའམ་དམིགས་
པ་བདེན་པ་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་
བ་དང་། རྒྱ་དངོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་རྒྱའི་ཚོགས་དང་། རི་ལྟ་བ་རྫོགས་པ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་
བཀོད་ནས། ལམ་འབྲས་ལ་འབོད་པ་ལོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ས་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་འབོད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལོ། མཛད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉལ་པ་བཞིན་དུ་དེའི་

འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྟུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་
བར་བཞེད་བ་སྟེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་བརྟུན་ཅུའི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་མར་ཕྱིན་
ལས་བརྟུན་པ་ལ་རིམ་བ་སྟེ། ས་མཚམས་དངོས་སུ་བརྟུན་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚིག་དོན་རེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེ། ས་མཚམས་ཀྱང་
ཤུགས་ལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་སྟེ། བརྟུན་བཅོས་འདིར་ཚིག་མང་དུ་དོགས་ནས་
སེང་བཟང་བདག་གིས་ནི་མ་གྲིས་སོ། ། །།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་བརྟུན་ལ་ལྟོས་ནས་བརྒྱད་པ་ལོ། །ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་མེད་
ཡི་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ། །ཟབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲ། །སྣ་ཚོགས་
ཚུལ་སྟོན་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་ཐོབ་ནས། །མཛད་པ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུན་འཆད་མེད་པར་
བསྟོ། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་ལྷག་ཏུ་བྱེ་བ། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འགྲེལ་ནི། རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མན་གདགས་པར་དེ་ལྟར་
དོན་བརྒྱད་གྱིས་སྒོ་ནས་རྣམས་པར་བཤད་ནས། ཡང་གཞན་དུ་རྣམས་པར་བཤད་པ།
ཅ་བ་ལ། མཁྲེན་གསུམ་ནི། ཚོས་སུམ་ཅུས་མཚོན་པའི་གནས་ཡིན་པས་
སོ། །ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡི་ཤེས་
ཞབས་སྒྲུང་དོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གཞན་གནས་སྐབས་
སོ། །མཁྲེན་གསུམ་དེ་ཡི་སྟོར་བ་རྣམས་ཀུན་དང་། མཁྲེན་གསུམ་དེ་ཡི་རབ་དུ་རྒྱུར་

པ་ཅེ་སྐྱོད། མཁུན་གསུམ་དེའི་གོ་རིམ་གྱི་སྐྱོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། མཁུན་གསུམ་དེའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱོར་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་། གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་སྐྱེན་ནི། ཚོས་སྒྲུ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་ལས། གཞན་དེ་རྣམ་པ་བུག་གོ། །འཁྱེ་བས་དེ་འགོ་མ་བཞི་སྐྱོར་བ་ལ་འཆད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཞེས་བྲུ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྐྱོར་བའི་རུས་པ་མངོན་པར་མཚོན་པའི་གནས་ཉིད་དམ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱར་བ་ཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བའོ། །མཁུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ནས་བསྐྱུས་སྐྱོམ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྲུ་བའི་ཕྱིར་འདིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱོར་བས་ནའོ། །སྐྱར་གྱི་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐྱུས་སྐྱོམ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར། སྐྱར་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་མིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྫོགས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་སྟེ། བརྟན་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐོབ་པར་བྲུ་བའི་ཕྱིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་ཀུན། ཅེ་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐར་དག་བསྐྱུས་ཏེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་གཞུང་སྐྱོར་བ་སྟེ། མཉམ་པར་རྒྱུན་

ལྷན་དུ་སྐོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་སློབ་ལམ་སློབ་ལུས་པ་བྱུང་པར་དུ་
འགྲོང་མེད་ཅིང་ཐམར་ཐུག་པས་སོ། །ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མངོན་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་
ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་
བསྐྱུས་སྐོམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་བསྐྱུ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དུམ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ། རྒྱས་པར་སྐྱ་མ་
བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པོ་ཉི་ལྔ་སྐྱུས་པ་ལ་དག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྐྱ་འགྲེལ་ནི། དབང་འབྲིང་བར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་མན་
གདགས་པར་དེ་ལྟར་དོན་བསྐྱུས་པ་བྱུག་གི་སློབ་པ་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་
མངོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་ཚོན་ལ་མན་གདགས་པར་གཞན་
དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཅ་བ་ལ། འཇུག་ཡུལ་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་བའི་
ཡུལ་ལོ། །ཚོས་སྐྱུའི་རྒྱ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་
མཁྱེན་གསུམ་ལ་བཞེད་དོ། །

ཚོས་སྐྱུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ། དུམ་གསུམ་གྱི་དོན་
བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་དང་། བྱུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཞེས་བུ་
བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་
དང་། གཞི་ཤེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བ་སོས་སྒྲང་

དོར་བྱ་བའི་སྐོ་ནས་འཇུག་པའི་ཡུལ། ཚོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །ཡུལ་དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་
ལྟར་རབ་ཏུ་སྐྱོར་ཞེ་ན། ཞེས་བྲིས་ནས། ལན་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་
པ་བཞི་ནི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལོ། །སྐྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡང་
ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་སམ། ཡང་ན། སྐྱོར་བ་རྒྱུ་ན། མཁའ་གསུམ་རྒྱ་དེའི་
འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་
ནི། འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་བསྟུན་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་
བསྟུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ཉེ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། །ལ་ལྟ་སྟེ།

བཤད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་བསོད་ནམས་
བསྟོ་བ། ཁེངས་བསྐྱུངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། འབད་པ་དོན་ཅན་ཏུ་བསྟན་པས་
སྐོ་བ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གྱི་རྒྱན་ཏུ་འགྱུར་བར་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པའི་
གཞུང་འཇུགས་པ་སྟེ། མདོ་གསུམ་པོ་ལ་ལ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དངོས་པོ་
བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ཅམ་དང་། །གཞན་བར་མ་ལས། བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་རྫོགས་པ་དང་།
གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་འང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྐོས་པས་བཤད་དེ།
བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གསུམ་པོ་ཀུན་ལའང་དོན་བསྟུས་པ་
བརྒྱད་པོ་དེ་ཅམ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཏུ་འདུས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན།
མདོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ལེགས་
པར་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན། ཚིག་རྒྱས་བསྟུས་མ་གཏོགས་པ་དོན་

ལ་ཁྱད་མེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། དུམ་རྒྱས་པ་དང་། བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་རིམ་
བ་བརྒྱད་སྟོང་བས་ལེགས་བར་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ་ལོ། ཁོ་ན། ཁྱད་པར་
གཏན་མེད་བས་སྒྲོས་སོ། །ཞེ་ན། དུམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཚིག་བསྐྱས་པ་དང་། སོགས་
བ་འབྲིང་དང་། རྒྱས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མི་སྒྲོས་ཤིང་། ཚིག་
གི་ཁྱད་པར་དེ་ཁོ་ནར་བད་པས་དོན་ཁྱད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱས་ཞེས་བྲང་དོ། གང་གིས་ན། དུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མཁས་
བ་སེང་གི་བཟང་པོས་སོ། །གང་ན། རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེ་ཏུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་
གསལ་བ་འདི་ནི་ལོ། །གང་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ན། ཉེ་བར་འཛིན་པས་མཁན་པོ་ཡང་
དག་ཅུམ་སྤང་མཛད་དང་། ལྷ་མ་བཟང་པོ་འཕགས་པ་ནམ་གྲོལ་སྡེ་ལོ། །ཡང་ན།
མཁན་པོ་ཡང་ཡིན། ལྷ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ཉེ། གནང་བ་མཐོས་ཤིང་
གདམས་ངག་གནང་ནས་སོ། །ཚུལ་ནི། མཚམས་སྟོར་ཚིག་དང་ངག་དོན་བཞུ་
ལན་དང་། སོགས་པ་སྡེ་བ་སྟོར་སྟུན་ངག་སོགས་ཀྱི་སྟོར་བའམ། མདོའི་ཚིག་དང་།
ངག་དོན་དང་། སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བསྟན་བཅོས་སྟོར་བ་མ་བྱས་
པར་དོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། རོ་བོ་བྲང་པོར་བསྟན་པས་གཞན་གྱིས་གོ་སྤྲོ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྡེ་ཡི་འགྲེལ་པའི་མཐུ་
ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་མཐོང་སྟོན་ནས་ནི་ལོ། །དགོས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟོ་རྒྱ་འགྲེལ་པ་དེ་བསྡེ་བས་ཤིང་བཅུམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བ་སེང་བཟང་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྡེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། གང་ཟུག་སྡེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །བསྟོ་བའམ་ཐོབ་བྱ་

བདེ་ག་ཤེས་ཚོས་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་པར་ཤོག་ཅིག་གོ། །བཞི་པ་ལ། བཟོད་པར་མཛོད་ཅེས་
 བར་ངོ། །གང་ལ་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་མ་ལུས་པ་བདག་གི་སྒྲོའི་སྒྲོད་ལུས་
 མ་ཡིན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོན་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་འདྲོགས་
 བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྩོམ་བདག་གིས་འབད་ནས་བཀྱིས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཉོར་བའི་
 ཉོར་ས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལོ། །གང་ན། སྐྱེ་བོ་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲོད་
 ལུས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྷོ་བུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལྷོ་མཚོ་ལ་བདག་གི་སྒྲོའི་སྒྲོད་
 ལུས་གང་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་ནོ། །བདག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཕྱི་རོལ་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་
 བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བདག་གིས་གང་ན་ཞིག་ཉོགས་ཏེ། མི་ཉོགས་པས་འབྲེལ་
 པའོ། །འོ་ན། སྐྱེ་བོ་སྒྲོད་ལུས་ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་
 རྒྱལ་ས་པ་སོགས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོའི་སྒྲོད་ལུས་ལོ། །

ལྷ་པ་ལ། མཛོད་བ་ཡིན་ཞེས་བར་ངོ། །གང་ན། གྲེ་མ་ནི། སྐྱད་པ། སྒྲོན་པ།
 ལུས་པ། རོ་མཚར་བ་བཞི་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ཕྱི་མའོ། །གཞུང་ལུགས་སྐྱོ་ཚོགས་
 ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཡིད་སྲུན་ཅིང་དུ་བ་བ་བདག་གི་ངལ་བསོ་ཞིང་
 དབུགས་ཕྱིན་པའི་གནས་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དུས་
 ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྒྲོ་སྐྱེད་པའི་བྱམས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནའོ། །

གསུམ་པ་༼ བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་འགྲུར་ཚུལ༽ །ལ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པར་ཉོགས་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་མཛོད་པ་ཉོགས་སོ་ནི།

འགྲེལ་བ་ཚར་ཕྱིན་པའོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁམ་པོ་མི་དུ་ཀ་ར་པ་རྣམས། རིག་པའི་འབྲུང་གནས་འོད་ཟེར་རམ། རིག་གྲེད་འོད་ཟེར་དང། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཅིང་དག་པར་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

སྐད་གྱི་ལོ། དུས་ཕྱིས་གྱི་ལོ། །བརྗེ་ཏ་དཔལ་ལོ་མི་ལོ། བརྟེན་པའམ། དགོ་བསྟེན་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགོ་སྐོང་སྐོང་སྟོན་ཤེས་རབ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

བདེ་གཤེགས་གསུང་མཚོག་མཚོག་ཏུ་ཟབ་བ་བ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པ་མངོན་ཉོགས་རྒྱན། །རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་དོན་བཞིན་འབྲེད་མཁས་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རྒྱན་འགྲེལ་མངོན་པ་བཟང་པོའི་གཞུང། །གཞུང་དོན་གསལ་བ་གསལ་བར་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་བ་མཚོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བའི་དཔལ། །དཔལ་འགྲོང་མ་ལུས་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཀུན་ནས་སྐྱབ་གྲེད་སྐྱབ་པའི་ལམ་མཚོག་ཚོམ་པ་འདི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་བའི་དཔལ་མགོན་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་སྐྱབ་བཞིའི་མཚོག་ལི་དོན་གཉེར་ཞིང། །དར་རྒྱད་བར་མའི་སྐྱེ་རྒྱ་ཀུན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་སྐྱིང་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་བཟུང་ནས། །ཤུགས་མེད་གི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་དེའི་གསུང་རབ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་ཚུལ། །ཉོགས་པའི་སྐོང་ཅན་དུལ་ཞིང་བརྟན་ལ་སྟོབས་པར་ལྡན་པས་མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱལ་བའི་དོར། །གང་ཞིག་སྲིད་ན་མཁས་པའི་མཚོག་གྲུང་ཚོད་མའི་སྐྱེས་ལུའི་གསུང་གི་འདུད་ཅི་ལེགས་འཐུངས་ཤིང། །ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་པལ་ཆེར་ཤེས་གུང་ར་རྒྱལ་མེད་ཅིང་མང་དུ་སྟོས་པས་མི་དོམས་པ། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་

མཐར་སོན་བུ་སྟོན་ཁ་ཆེས་མདོ་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་འདད་མཁས་པའི་གཞུང་། །ཀྱུན་དང་
མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མན་དག་གིས་བརྒྱན་ལུང་གི་སྟེ་མ་འདི་བྲས་སོ། །

དེ་ཡི་དགེ་བ་བརྗོད་པ་གཉེན་གྱི་ཚ་ཟེར་གྱིས། །སློབ་གསལ་སློབ་ཡི་གངས་རི་
བཞུས་པའི་གརྒྱའི་རྒྱུན། །མཐུང་ཡས་སེམས་ཅན་རྩ་གཙང་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ། །ཀྱུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་ཤོག། །ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་
བྱིས་པའི་སྲོད་ཡུལ་མིན། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་ནི་རབ་ཏུ་བརྗིད། །བདག་ནི་
སློ་མིག་གཞན་པ་བྱིས་པའི་ཚུལ། །དེ་སྤྱིར་འདི་ལ་ལོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་
ན། །ནང་གི་གཟིགས་པ་དག་པ་འཕགས་པའི་ཚོགས། །སློབ་ལོ་མཚོག་གྲུང་མཁས་
པའི་སློབ་ལོ་རྣམས། །བཟོད་པར་རིགས་སོ་འོན་ཀྱང་ཚོས་ཚུལ་ལ། །ཚད་མར་གྲུང་བ་
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཡིན། །དེར་སང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འདི། །བ་མོ་
ཕོག་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཏུ་རྗིད། །སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་མང་ཏུ་ཐོས་པ་ཡང་། །ཉི་ཟེར་ཕོག་
པའི་ཀུན་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལུས། །སློབ་གསལ་རྣམ་པོལ་དོན་གཉེར་སླེབ་པོ་ནི། །ལུ་དུམ་ཕ་
རའི་མེ་ཉོག་བཞིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་སྤྱིར་རྣམ་བཤད་ལུང་གི་སྟེ་མ་འདི། །གཞན་ལ་མན་
པར་འགྲུང་བ་དཀའ་མོད་ནའང་། །ལྟ་བུ་ཚང་ཚིང་སྟེག་པའི་གཟི་བཟེད་ཅན། །ཡང་
དག་དོན་གྱི་སྣང་བ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །ལུང་རིགས་ཚ་ཟེར་སྟོང་དང་ལྷན་པ་འདིས། །སྐལ་
ལྷན་འགའ་ཡི་བད་ཚལ་རྒྱས་པར་བྱེད། །དེ་སྟེ་ཚུལ་འདིས་འཛིན་མའི་ཁྱོད་འདིར་
ཆེ་བར་མཛོད་སྟོན་པའི། །འཛིག་ཉེན་མེས་པོ་མེ་ཉོག་ལྟ་ཅན་གངས་རིའི་བུ་མོའི་
བདག་ །མངའ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་ཡི་སྐྱེ་མ་སེར་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི། །ལྟ་བུ་སྟུན་འབྲིན་
བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་པར་བསྟོ། ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
 ཉོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྲ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལུང་གི་སྟེ་མ་ཞེས་བྲ་བ་
 འདི། སྐྱ་དང་། ཚད་མ་དང་། སྟན་པ་དང་། སྤེབ་སྐྱོར་དང་། ཚིག་གི་རྒྱན་དང་། མིང་
 གི་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་པལ་ཆེར་ཤེས་ཤིང་།
 བང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་སྡེ་སྡོད་
 ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ། སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས།
 མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་འདས་པ། ས་མོ་
 ལུག་གི་ལོ་དཔྱིད་རྗེ་འབྲིང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་གྲིས་པའོ། །

འདིས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྷུང་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིག། །།མདྲ་ལོ།། །།

། བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་རུས་སྟེལ།། །།

